Název originálu: ETERNITY
Obálka: Steve Crisp
Grafická úprava obálky: **Petr Bauer**
Překlad: **Petr Černý**
Redakce: Helena Šebestová
ISBN 80-7193-039-3

Pro Davida McClintocka, jenž je mým kamarádem, společným obdivovatelem Olafa Stapledona, a hlavně knihkupcem.

PODĚKOVÁNÍ

Karen Andersenové, která opět poskytla neocenitelnou pomoc s mými podivnými jazyky a historií. Její práce na poslední kapitole Eonu položila většinu základních kamenů Oikoumeně v tomto pokračování. Adriene-Martin Barnesové za zapůjčení velmi užitečného vědeckého materiálu; na vlastní riziko jsem ignoroval její poznatky o architektuře Rhodesu, abych mohl demonstrovat hluboké historické změny na Rhodosu. Brianu Thomsenovi, vynikajícímu redaktorovi, který věřil, důvěřoval a riskoval a také statečně bojoval za to, aby moje próza nepokulhávala. Tyto dobré lidi z ničeho neviňte; za všechny chyby v této knize mohu pouze já – nebo možná můj počítač.

Teprve až bude čas srolován jako kousek kůže, nastane konec utrpení, kromě uvědomování si Boha.

Svétášvatara, upanišada VI20

Na konci je na celé Zemi pouze krutost a smrt sama. Ani v jediném paprsku světla či zrnku písku nenajdete útěchu, protože všude je tma a chladný boží pohled je lhostejný. Pohled očí pod těžkými víčky na vše dopadá s opovržením. Záchrana spočívá pouze ve vaší vnitřní síle; musíte žít stejné jako musí žít strom nebo švábi a blechy, kterážto havěť na zpustošené Zemi jen vzkvétá. A tak tedy žijete, o *cítíte bolest z vědomí, že žijete. Jíte, cokoliv se vám dostane do ruky* o *jestli to, co jíte. byl někdy bratr nebo sestra, tak ať; Boha to nezajímá. Nikoho to nezajímá. Kurvíte se ať s mužem či ženou, nikoho to nezajímá; protože když jsou všichni hladoví, všichni jsou kurvami. A když jsou všichni kurvy, nemoci jen bují, protože bakterie musí žít a šířit se po zpustošené Zemi.*

Někteří lidé říkají, že vylezeme zpět na oblohu sami. Někteří říkají, že jsme všichni měli zemřít; zemřít pro pokání. Ale to se nestalo. Protože díky tomu, že čas je vrtoch a historie rozmar, z Kamene přiletěli andělé, aby křižovali zemí a nabízeli útěchu, kterou zem nabídnout nemohla; aby zahnali mraky a oblaka dýmu a vpustili na Zemi slunce, aby zaseli obilí a sklidili naši potravu a pak nám předali pluhy. Žasneme nad tím a neproklínáme anděly v šílenství své vlastní viny; protože oni jsou nádherní, jako sen, kterému ve skutečnosti nemůžeme uvěřit.

Ošetřují vás v nemoci a vy se k nim za čas připojíte,

abyste ošetřovali ostatní. Medicína se stává náboženstvím; pomoc svrchovaným přikázáním: uzdravování největším darem Bohu, jaký by si kdo mohl představit.

Přinášejí zázraky shora z Kamene. Žijí mezi námi, ale nejsou jedněmi z nás. Hrstka nás samotných reptá, ale ta hrstka je ignorována, jako jsou ignorovány plevy. Tato hrstka žehrá na oddělenost a bezútěšnost, protože my nejsme nikdy šťastní. Nikdy spokojení ani uspokojení. Ale to andělé neslyší.

A poté z Biblických zemí a východních oblastí, ze zemí Písma a z lidí tohoto Písma přichází rebelie. Protože jejich země nebyly sežehnuty a oni mohou stále ještě nalézt svoji sílu v půdě. Navíc jsou důmyslní a znají Zákon stromu a blechy. Protože jsou Bohem předurčeni, bojují s těmito anděly, které nevidí jako anděly, ale jako ďábly; bojují a jsou přemáháni zázraky a zpacifikovat. Tito lidé Písma pak spí spánkem mírumilovných, staví a pracují, ale nebojují. Tak je tomu v zemi, kde lidstvo poprvé otevřelo své oči.

A pak v zemi ponořené ve zlu, na špici srdce temnoty jako bílá sedlinu v černé láhvi, z této země v parádních uniformách přicházejí ti, jež mluví afrikánsky a anglicky, ženouce před sebou své armády otroků, aby vyplenili jižní kraje Země. Bojují a jsou přemoženi zázraky a zpacifikováni. A i oni spí spánkem mírumilovných, staví a pracují, ale nebojují. Tak a nejinak je tomu na dně africké amfory.

Nad Zemí znovu zavládá světlo a učení, protože do země se opět navrací síla, stejně jako do svalů. Za všechno toto vděčíme andělům. A jestli jsou to jen lidé, jen naše děti, které se vrátily oděny ve světle, co to všechno znamená proti naší radosti a vděčnosti?

Oni nás pozvedli ze Zákona stromu a blechy a opět z nás udělali lidi.

Gershom Raphael

Kniha o Smrti, súra čtvrtá, kniha první

JEDNA

Obnovená Země,

Nezávislé teritorium

Nový Zéland, **2046** n.l.

Hřbitůvek ve stanici New Murchison má jen třicet hrobů. Travnatá rovina obklopuje jeho oplocenou plochu, okolo které a dál přes travnatou pláň se jakoby na ochranu vine potůček, jehož tiché zurčení šeptá nad chladným a suchým větrem. Vítr pročesává stébla trávy, která vydává pravidelný šum. Sněhem ověnčené hory, zahalené do šedivého oparu, se mračily nad planinou. Slunce stálo na východě hodinu nad rančem U dvou palců. Jeho světlo bylo jasné, ale nehřálo. Přestože byl vítr. Garry Lanier se potil.

Pomáhal nést rakev skrze nahnutý bílý plot z planěk k čerstvě vykopanému hrobu, označenému hromadou černé, hroudovité prsti. Ve tváři měl masku, zakrývající námahu a pichlavou bolest.

Rakev neslo na ramenou šest přátel. Rakev samotná byla jen pěkně vytvarovaná a čistě ohoblovaná truhla z borového dřeva, ale když Lawrence Heineman zemřel, vážil dobrých devadesát kilo. Vdova Lenora Carrolsonová kráčela dva kroky za nimi, hlavu zdviženou, hloubavé oči zaměřené někam těsně nad konec rakve. Její kdysi světle blond vlasy byly nyní stříbrně bílé.

Larry vypadal mnohem mladší než Lenora, která ve svých devadesáti letech působila velmi křehce a přízračné. Před čtyřiatřiceti lety dostal po infarktu nové tělo. Nezabilo ho stáří ani nemoc, ale pád ze skály v horách v tábořišti, vzdáleném dvacet kilometrů odsud.

Spustili Lawrence do země a nosiči vytáhli tlusté černé provazy. Rakev dosedla do hlíny a zapraskala. Lanier si představil, že tenhle hrob bude Heinemanovi zřejmě nepohodlným ložem, ale pak tuto nesmyslnou myšlenku zapudil. Nebylo správné zlehčovat smrt.

Kněz Nové církve římské promlouval nad hrobem latinsky. Lanier byl první, kdo do díry hodil svoji lopatu vlhké hlíny. Prach na prach. *Zem je tu mokrá. Rakev shnije.*

Stál vedle Karen, s níž byl ženatý již téměř čtyřicet let, a ohmatával si rameno. Oči jí přeskakovaly po tvářích vzdálených sousedů a hledaly něco. co by ulevilo jejímu vlastnímu pocitu vykořenění. Lanier se na truchlící pokoušel dívat jejíma očima a našel jen smutek a bojácnou pokoru. Dotkl se ženina lokte, ale ona jeho oporu nijak neuvítala. Karen měla pocit, jako by nikam nepatřila. Milovala Lenoru Carrolsonovou jako vlastní matku a přesto si spolu už dva roky nepopovídaly.

Tam nahoře, na obloze, na oběžné dráze mezi čtvrtěmi, pokračoval Hexamon ve své činnosti, ale žádného z představitelů těch svých slavných nebeských těles neposlal. S přihlédnutím k tomu, jaký Larry zaujal v poslední době k Hexamonu postoj, by to však asi bylo nevhodné gesto.

Jak moc se všechno změnilo…

Rozdělení. Odloučení. Pohromy. Ani všechna ta práce, kterou při Obnově vykonali, nemohla vzájemné rozdíly smazat. Tolik toho od Obnovy očekávali. Karen stále pevně věřila, stále pracovala na svých četných projektech. Ti kolem ní mnohé z jejích přesvědčení nesdíleli.

Měla stále svoji víru, věřila v budoucnost, v úsilí Hexamonu.

Lanier tu víru ztratil před dvaceti lety.

Teď vlhké zemi odevzdávali významnou součást své minulosti, bez naděje na druhé oživení. Heineman nepočítal s tím, že by zahynul při nehodě, nicméně se pro smrt sám rozhodl. Lanier učinil podobné rozhodnutí. Věděl, že jednoho dne pohltí zem i jeho a stále mu to tak připadalo správ –

ne, i když ho to neoprošťovalo od strachu. Zemře. Žádný další pokus. On i Heineman a Lenora do jisté doby přijímali možnosti nabízené Hexamonem, ale potom se jich začali stranit.

Karen je neodmítala. Kdyby pod tou sesutou skálou zůstala namísto Larryho ona, nebyla by teď mrtvá. Uložená ve svém implantátu by čekala na následné oživení v těle nově vypěstovaném na jedné ze čtvrtí a přeneseném na Zemi. Byla by brzy stejně mladá nebo mladší, než je teď. Jak by roky utíkaly, nezestárla by o nic víc, než by si sama přála a ani její tělo by se nezměnilo jinak, než jak by s tím sama souhlasila. To ji od těchto lidí oddělovalo. To ji oddělovalo od manžela.

Stejně jako Karen, nosila implantát i jejich dcera Andia a Lanier proti tomu neprotestoval, i když se za to jeden čas styděl. Sledovat ji, jak roste a mění se, pro něj bylo samo o sobě silným zážitkem a on si uvědomoval, že je mnohem lépe připraven přijmout vlastní smrt, než smrt tohoto překrásného dítěte. Nekřížil Kareniny plány a Hexamon požehnal dítěti jednoho ze svých věrných služebníků a podaroval jeho dceru něčím, co on sám nepřijal, protože to nebylo (a nemohlo být) umožněno všem Starým rodákům ze Země.

Potom do jejich života zasáhla ironie osudu a zanechala v něm nesmazatelnou stopu. Před dvaceti lety se Andiino letadlo zřítilo ve východním Pacifiku a dívka nebyla nikdy nalezena. Naděje na dceřin návrat ležela někde v usazenině na dně nekonečné hlubiny, malá kulička nevystopovatelná dokonce ani s pomocí technologií Hexamonu.

Slzy v Lanierových očích nebyly určeny pro Larryho. Utřel si je a nasadil pevný, formální výraz, aby pozdravil kněze, zbožného mladého pokrytce, kterého neměl rád.

„Dobré se často nachází v podivné sklence," podotkl kdysi Larry.

Došel moudrosti, kterou mu závidím.

V prvním přívalu okouzlení ze spolupráce s Hexamo –

nem byli všichni zaslepeni. Koneckonců Heineman rád přijal druhé tělo a Lenora omlazovací procedury, aby s manželem udržela krok. Později však tyto procedury opustila, i když teď nevypadala o nic hůř než zachovalá sedmdesátnice…

Většina Starých rodáků neměla k implantátům přístup. Dokonce ani Pozemský Hexamon nemohl všechny na Zemi zásobit nezbytným zařízením a dokonce i kdyby mohl, Země nebyla kulturně připravena ani na částečnou nesmrtelnost.

Lanier se implantátům bránil, i když zdravotnictví Hexamonu přijímal. Do dnešního dne nevěděl, zda to bylo nebo nebylo pokrytectví. Toto zdravotnictví bylo dostupné většině, i když ne všem Starým rodákům, roztroušeným po celé zpustošené Zemi. Hexamon využil všechny své zdroje k tomu, aby docílil alespoň toho.

Uvědomoval si, že aby mohl dělat svoji práci, musel být zdravý a silný a být zdravý a silný při tom. co dělal – jezdil do mrtvých území,

žil mezi smrtí, nemocemi a radiací –znamenalo využívat vymožeností hexamonské medicíny.

Lanier vytušil Kareninu reakci. Taková škoda. Všichni tito lidé odpadávají, vzdávají to. Myslela si. že je to nezodpovědné chování. Možná že ano, ale oni – stejně jako on a Karen – obětovali většinu života Obnově a naději. Své přesvědčení si všichni vysloužili, bez ohledu na to, jak nezodpovědní v jejích očích byli.

Všechno to, co dlužili čtvrtím na oběžné dráze, bylo nevyčíslitelné. Ale láska a loajalita se nedají získat bez dluhů.

Lanier následoval účastníky smutečního obřadu do malinkého kostela, vzdáleného pár set metrů. Karen zůstala za ním, u hrobů. Plakala, ale on ji nemohl jít utěšit.

Prudce potřásl hlavou a vzhlédl k obloze.

Nikdo si nepředstavoval, že to někdy bude takové.

On sám by tomu stěží uvěřil.

Zatímco tři mladší ženy připravovaly sendviče, Lanier čekal v přízemní modlitebně kostelíka, až přijde jeho žena, aby se zúčastnila tryzny. V místnosti se shromáždily rozpačité skupinky o dvou nebo třech lidech, aby přistoupi –

li a společně projevili soustrast vdově, která vše přijímala s nepřítomným úsměvem.

5voj» *první rodinu ztratila již při Smrti*, vzpomněl si. Po tom, co před deseti lety odešli z programu Obnovy na zasloužený odpočinek, se ona i Larry stále chovali jako mladí. Chodili na túry po jižním ostrově, pěstovali různé záliby, příležitostně jezdili do Austrálie na dlouhé výlety a jednou se dokonce vydali plachetnicí na Borneo. Byli bezstarostní, alespoň tak se to jevilo, a Lanier jim to záviděl.

„Vaše žena to nese těžce," oslovil ho rudolící mladík jménem Fremont, který si to namířil přímo k osamělému Lanierovi. Fremont vedl stanici U Irova potoka. Jeho polodivoké stádo merinek se někdy rozuteklo po okolí až do Twizelu. Nebyl považován za zrovna nejspořádanějšího občana. Znakem jeho stanice byl papoušek Kea v kruhu. Podivné pro člověka, který se živil chovem ovcí, avšak byl známý tím, že jednou pronesl: „Jsem stejně svobodný jako mé ovce. Já si také chodím kam chci."

„Všichni jsme ho milovali,“ odpověděl Lanier. Proč by se měl najednou otevírat tomuto téměř cizímu muži, to nevěděl, ale s očima upřenýma na dveře, jak vyhlížel Karen, jeho ústa řekla: „Byl to dobrý člověk. Prostý. Ale znal své meze. Já…“

Fremont zvedl husté obočí.

„Byli jsme spolu na Kameni,“ dopověděl Lanier.

„Slyšel jsem. Všechny vás měli za anděly.“

Lanier potřásl hlavou. „Přesně to on nesnášel.“

„Odvedl tu dobrou práci. I po celé Zemi.“ znovu se ozval Fremont. *Na pohřbu jsou všichni milí.* Dveřmi prošla Karen. Fremont, kterému nemohlo být víc než pětatřicet, po ní blýskl očima a se zahloubaným výrazem se otočil zpět k Lanierovi. Lanier se porovnával s tímto mladým mužem plným síly: on sám měl úplně šedivé vlasy, veliké, tmavé a hrubé ruce a tělo mírně sehnuté.

Karen nevypadala o nic starší než Fremont.

___ DVĚ___

Pozemský Hexamon, oběžná dráha Země Axis Euklid

„Pojďme si povídat, „ navrhla Suli Ram Kikura, vypnula svůj límcový piktor a složila se do židle za Olmym. Stál u okna jejího bytu – skutečného okna – a díval se skrze vnitřní stěnu Axis Euklidu na válcovitý prostor, který kdysi obklopoval centrální singularitu Cesty. Nyní viděl jen plovoucí aeronauty s průsvitnými, jakoby netopýřími křídly, jak se volně vznášejí nad zábavními parky, obyvatele traktující po vlnách tvořených slabě fialovými poli – a malý temný oblouk nalevo, prostor blízký Zemi. viditelný za vnitřní stěnou.

Barvy a čilý ruch mu připomněly jeden francouzský obraz z počátku dvacátého století, jakási scéna z parku náhle zbaveného přitažlivosti, kdy byly procházející se páry a děti ortodoxních Naderitů nesmyslně rozptýleny všemi směry. Výhled se neustále měnil, jak trup Axisu rotoval kolem dutiny ve středu, zářný obraz života Hexamonu a celé společnosti, ke které, jak se zdálo, Olmy už nepatřil.

„Poslouchám,“ promluvil, aniž by se na ni podíval.

„Celé měsíce jsi nenavštívil Tapiho.“ Tapi byl jejich syn, stvořený z jejich smíšených mystérií v městské paměti Euklidu.

Takový postup se vrátil do přízně teprve posledních deset let. Do té doby, kdy vládě čtvrti Euklid dominovali ortodoxní Naderité. byly na pořadu dne pouze přirozené nebo *bezděložní* porody a se staletými tradicemi Hexamonu byl konec. Proto ty děti, co si hrály v Trhlinovém parku, pod oknem bytu Ram Kikury.

Olmy zamrkal a cítil se provinile, že se synovi vyhýbá. Se Suli Ram Kikurou k tomuto tématu došli vždy velmi rychle. „Nic mu nechybí."

„Ale on nás potřebuje oba. Částečník, kterého si vyžádal, mu otce nenahradí. Za pár měsíců má skládat testy potřebné pro ztělesnění a potřebuje –"

„Ano, ano." Olmy si téměř přál, aby Tapiho nikdy neměli. Tíha zodpovědnosti teď, ve chvíli, kdy měl plnou hlavu svých průzkumů, na něj byla příliš. On prostě a jednoduše *neměl čas.*

„Nevím, jestli se mám na tebe zlobit nebo co. Vím. že stojíš před něčím moc obtížným. Hádám, že před několika málo lety bych ještě dokázala uhádnout, co to je…" Její hlas byl jasný a vyrovnaný, dobře ovládaný, ale obavy smíšené s hněvem nad jeho němou otupělostí přesto nedokázala skrýt. „Vážím si tě příliš na to, abych se nezeptala, co tě trápí."

Váží si ho. Jsou prvotními milenci po více dekád, než by se vůbec namáhal počítat. *(Sedmdesát čtyři let.* připomněl mu paměťový sektor jeho implantátu, a to dobrovolných.) Prožili spolu a účastnili se jedněch z nejbouřlivějších a nejkrásnějších událostí v historii Hexamonu. Nikdy se vážně neucházel o žádnou jinou ženu než o Ram Kikuru. Ať šel kamkoliv, nebo s kýmkoliv, nebo zahájil nějaký krátký vztah, vždycky dobře věděl, že se vrátí k ní. Ona byla jeho partie – homorf, ani Naderitka ani Gešelka. pokud šlo o politiku, doživotní advokátka, v Nexu svého času hlavní fyzická zástupkyně pro Zemi, šampiónka nešťastných, ignorovaných a ignorantních. S žádnou jinou by Tapiho nestvořil.

„Prostě studuju, to je všechno."

„Ano, ale neřekneš mi, co studuješ. Ať je to co chce. dost tě to mění."

„Jen se snažím dívat dopředu."

„Nevíš něco, o čem já nesmím vědět, nebo snad ano? Vracíš se z odpočinku? Cesta na Zemi –“

Nic neřekl a ona se odtáhla se rty pevně sevřenými.

„Dobře. Je to něco tajného. Má to cosi do činění se znovuotevřením.“

„Nikdo o tom vážně neuvažuje,“ zamyslel se Olmy s jistou mírou nevrlosti v hlase, což pro člověka starého více než pět století bylo nevídané. Jenom Ram Kikura dokázala proniknout jeho krunýřem a vyprovokovat takovou reakci.

„Dokonce ani Korzenowski s tebou nesouhlasí.“

„Se mnou? Nikdy jsem neřekl, že myšlenku znovuotevření podporuji.“

„To je *absurdní.* „ Teď pod brnění zasáhli oba. „Přesto, že máme spoustu problémů, odkopnout Zemi by –“

„To je ještě méně pravděpodobné,“ dodal mírně.

„– A znovuotevřít Cestu… To je proti všemu, čemu jsme zasvětili posledních čtyřicet let práce.“

„Neřekl jsem, že to chci,“ opakoval.

Její pohrdavý pohled ho šokoval. Ještě nikdy si nebyli tak vzdálení, aby jeden ke druhému cítili intelektuální pohrdání. Jejich vztah byl vždy kombinací vášně a důstojnosti, dokonce i v letech jejich nejhorších hádek…

„Nikdo to *nechce,* ale jistě by to bylo vzrušující, nemám pravdu? Být zase výdělečně činný, mít své poslání, vrátit se do let našeho mládí a naší největší síly. Začít zase znovu obchodovat s Talsitem. Takové zázraky jsou v záloze!“

Olmy lehce pozvedl rameno, jako by tím přiznával, že na tom, co řekla, je trochu pravdy.

„Naše práce tady ještě není u konce. Napravujeme tu vlastní historii. To je snad dost závažný úkol.“

„Nevěděl jsem, že lidé jako my jsou tak skromní,“ poznamenal Olmy.

‚“Ty slyšíš volání povinnosti, že ano? Připravuješ se na to, co *předpokládáš, že* se stane.“ Suli Ram Kikura se narovnala a vstala, přičemž vzala Olmyho za paži spíše ze vzteku než z náklonnosti. „To jsme snad nikdy doopravdy neuvažovali stejně? Byla naše láska jen

přitažlivostí dvou záporů? Ty jsi mi oponoval ohledně práva Starých rodáků na individualitu –“

„Cokoliv jiného by poškodilo Obnovu.“ Fakt, že tento problém vynesla na světlo po osmatřiceti letech i jeho briskní odpověď jasně ukázaly, že aktéři tohoto sporu nezemřeli.

„Souhlasili jsme, že se budeme lišit,“ podívala se na něj.

Jako advokátka Země po Odštěpení a v raném stádiu Obnovy oponovala Ram Kikura úsilí Hexamonu používat na Starých rodácích Talsit a jiné psychoterapie. Citovala současné pozemské zákony a celou záležitost dotáhla až k hexamonským soudům s tím, že Staří rodáci měli právo odmítnout kontrolu duševního zdraví i nápravnou terapii.

Postupně byl její apel zamítnut na základě legislativy zvláštního zákona o Obnově.

To bylo vyřešeno před osmatřiceti lety. K dnešnímu dni přibližně čtyřicet procent pozemské populace některou z možných terapií prodělalo. Kampaň za provádění léčby byla vedena skutečně mistrně. Občas sice překročila meze, ale byla účinná. Duševní nemoce a poruchy byly téměř vymýceny.

Ram Kikura se pustila do dalších sporů, do dalších problémů. Zůstali i nadále milenci, ale jejich vzájemný vztah se od té chvíle znatelně změnil.

Vzájemné pouto však bylo velmi pevné. Pouhé nesoulady – dokonce ani tento – je nemohly zpřetrhat. Ram Kikura nemohla plakat a v žádném případě by ani neplakala či neprojevovala nějakou jinou slabost, vlastní Starým rodákům. Olmy sám se této schopnosti zbavil před staletími. Její tvář však byla dostatečně působivá i bez slz. Četl z ní zvláštní charakter občanů Hexamonu: emoce sice potlačené, ale sdělované nějakým jiným způsobem, především pak smutek a prohra.

„Za poslední čtyři roky ses změnil. Nemůžu to přesně popsat… ale ať děláš co chceš, ať už připravuješ cokoliv, oslabuje to v tobě to, pro co tě miluju.“

Oči se mu zúžily.

„Nechceš o tom mluvit. Dokonce ani se mnou.“

Pomalu potřásl hlavou a ucítil další stupeň vnitřního otřesení, další stupeň stažení.

„Kde je *můj* Olmy?“ zeptala se Ram Kikura něžně. „Co jsi to s ním provedl?“

„Sere Olmy! Váš návrat je velice vítaný. Jaká byla cesta? „ Prezident Kies Farren Siliom stál na široké průhledné plošině, zatímco pod ním se v celé své šíři objevovala zeměkoule, jak Axis Euklid rotoval. Pět set čtverečních metrů tvrzeného a ionizací zpevněného skla a dvě vrstvy trakčního pole ležely mezi prezidentovou konferenční síní a otevřeným prostorem. Vypadalo to, jako by stál na prostranství otevřené nicoty.

Oblek Farrena Silioma – bílé africké bavlněné kalhoty a třásněmi zdobená černá košile bez rukávů z plátna upraveného na Thistledownu – zdůrazňoval jeho odpovědnost za dva světy: Obnovenou Zemi, východní hemisféru, která se pod jejich nohama právě převalila k ránu, a za tělesa na oběžné dráze: Axis Euklid a Thoreau a asteroidní vesmírný koráb Thistledown.

Olmy stál po straně tohoto viditelného otvoru v plášti čtvrti. Země mu zmizela z výhledu. Načrtl formální pozdravy Farrenu Siliomovi a pak nahlas pronesl: „Moje cesta probíhala hladce, sere prezidente.“

Tři dny trpělivě psal žádosti o přijetí a tento čas využil pro mrzutou návštěvu u Ram Kikury. Nesčetněkrát předtím psal i ministerským předsedům a nižším úředníkům, plně si vědom, že jak staletí běžela, vypěstoval si postoj starého vojáka, který cítí nadřazenost ke svým nadřízeným, jakési čestné povýšení nad hierarchii.

„A váš syn?“

„Dlouho jsem ho neviděl, sere prezidente. Myslím, že se má dobře.“

„Velká skupina dětí se připravuje na nadcházející zkoušky před ztělesněním,“ pokračoval Farren Siliom. „Všichni

budou potřebovat těla a zaměstnání. Tedy pokud projdou stejně snadno, jako jsem si jist. že projde váš syn. Další nároky na naše ztenčující se zdroje surovin.“

„Ano, sere.“

„Pozval jsem dva ze svých poradců, aby se zúčastnili vašeho briefingu,“ dokončil prezident s rukama složenýma za zády.

Dva zplnomocnění duchové – projektované částečné osobnosti, jednající s dočasnou nezávislostí na svých originálech – se objevili pár metrů po prezidentově boku. Jednoho z nich Olmy poznal. Byl to vůdce neo-Gešelů v Axis Euklidu Tobert Tomson Tikk, jeden ze třiceti senátorů Euklidu v Nexu. Olmy na počátku své mise senátora Tikka prošetřoval, i když osobně se s ním nikdy nesetkal. Obraz Tikkova částečníka byl trochu hezčí a svalnatější než originál. Okázalost se mezi některými radikálnějšími politiky Nexu stávala oblibou.

Přítomnost projektovaných částečníků byla vlastně staronová. Celých třicet let po Odštěpení, po oddělení Thistledownu od Cesty, ovládali Hexamon ortodoxní Naderité a technologické zjevování bylo ponecháno jen pro situace nejkrajnější potřeby. Nyní bylo používání částečníků běžné a neo-Gešel jako byl Tikk neváhal, aby obraz a vzory své osobnosti rozmístil po Hexamonu v hojném počtu.

„Senátora Tikka ser Olmy zná. Ale nemyslím, že jste se někdy setkal se sérem Rasem Mishiney m. Je senátorem za teritorium Velká Austrálie a Nový Zéland. V tuto chvíli je v Melbourne.“

„Omluvte to malé zpoždění, sere Olmy,“ požádal Mishiney.

„*To* nic,“ odpověděl Olmy. Přijetí byla pouhá formalita, neboť většina Olmyho zprávy byla zaznamenána v detailních črtech a grafice, ale ani tak nečekal, že si Farren Siliom pozve svědky. Byl to moudrý vůdce, který věděl, kdy do vysokých funkcí přijmout odpůrce. O Mishineym toho Olmy věděl velmi málo.

„Dovolte, abych se omluvil, že vás vyrušuji z vašeho více než zaslouženého důchodu.“ Prezidenta zaplavilo světlo Země. Jak čtvrť rotovala, znovu to vypadalo, že pod nimi Země proplula. „Sloužil jste tomuto úřadu po staletí. Myslel jsem si. že bude nejlepší svěřit úkol někomu s vašimi zkušenostmi a nadhledem. Samozřejmě se tu potýkáme s velmi historickými problémy a trendy.“

„Pravděpodobně problémy celých kultur,“ vložil se do hovoru Tikk. Olmymu připadalo hrubé, takhle prezidentovi skákat do řeči. ale takové už byly neo-gešelské způsoby.

„Předpokládám, že tito ctihodní pánové znají tajemství úkolu, kterým jste mě pověřil.“ Olmy pokývl směrem k duchům. / *když ne celý úkol.*

Prezident načrtl souhlas. Pod nimi proklouzl Měsíc jako malinký, jasný platinový srpek. Všichni teď stáli poblíž středu plošiny, obrazy částečníků lehce blikaly, aby demonstrovaly svoji formu. „Doufám, že je to pověření méně náročné než ta. kterými jste proslul.“

„Není vůbec náročné, sere prezidente. Už jsem měl strach, že ztratím kontakt se záležitostmi Hexamonu –“ *nebo dokonce s lidstvem vůbec*, pomyslel si. „– při tak poklidném životě, který vedu.“

Prezident se pousmál. Dokonce i pro Olmyho bylo těžké si představit, jak starý voják, jako je on, žije ve vědomé zahálce.

„Poslal jsem Olmyho na misi po Obnovené Zemi, aby nám poskytl nezávislý pohled na společné vztahy. Ve světle již čtvrtého pokusu o atentát na představitele Hexamonu a pozemské vůdce se to zdálo nezbytné. My v Hexamonu na takové… extrémní přístupy nejsme zvyklí.

Mohly to být jen poslední stopy politické minulosti Země, nebo by to mohlo signalizovat překročení určitých mezí, které si neuvědomujeme – reakce na utahování našich vlastních opasků tady na orbitálních čtvrtích.

Požádal jsem jej, aby mi přinesl zprávy o tom, jak pokračuje Obnova. Někteří věří, že skončila a tak náš Hexamon

označil Zemi za ‚obnovenou‘ v minulém čase, úkol splněn. Já sám o tom však nejsem přesvědčen. Skutečně by mě zajímalo, kolik času a úsilí bude ještě zapotřebí, aby se Země opravdu uzdravila?“

„Obnova pokračuje tak dobře, jak se dalo očekávat, sere prezidente.“ Olmy vědomě pozměnil styl mluvy i črtáni. „Jak jistě senátor Austrálie a Nového Zélandu ví. ani ty nejrozsáhlejší technologie Hexamonu nedokáží nahradit nedostatek surovin. Určitě ne, když si přejete takovouto transformaci dokončit v pouhých dekádách. Aby se rány Země zhojily, je třeba přirozeného času a my to nemůžeme o mnoho urychlit. Řekl bych, že je dokončena přibližně polovina tohoto úkolu, jestliže slovy ‚plná obnova‘ chápeme návrat k ekonomickým podmínkám období před Smrtí.“

„Nezáleží to snad právě na tom. jak usilovné naše snažení na Zemi bude?“ zeptal se Ras Mishiney. „Jestliže si přejeme pozvednout pozemšťany na úroveň srovnatelnou se čtvrtěmi či s Thistledownem…“ Větu nedokončil, nebylo to ani třeba.

„To by mohlo trvat celé století i více,“ připustil Olmy. „Neexistuje ani žádná všeobecná shoda v tom. zdali Staří rodáci takový rychlý postup vůbec chtějí. Někteří by bezpochyby otevřeně protestovali.“

„Jsou naše současné vztahy se Zemí stabilní? „ zeptal se prezident.

„Daly by se o hodně zlepšit. Stále existují oblasti, kde je politický odpor zcela veřejný a navíc velmi silný. Mezi ně patří i Jižní Afrika a Malajsie.“

Ras Mishiney se ironicky usmál. Pokus Jižní Afriky o invazi do Austrálie byl stále hořkou vzpomínkou na jednu z největší krizí za čtyři desetiletí Obnovy.

„Ale odpor je výhradně politický, ne vojenský, a navíc není příliš organizovaný. Jižní Afrika je po Voortekkero-vě porážce podrobena a aktivity Malajsie jsou nejednotné. Momentálně nejsou důvodem k jakémukoliv znepokojení.“

„Vykonaly tedy naše malé ‚rozumové mory‘ své?“

Olmy byl zaskočen. Použití psychobiologických látek na Zemi bylo přísně důvěrné. Věděla o něm jen hrstka Starých rodáků, kteří měli nejvyšší důvěru Hexamonu. Byl snad Ras Mishiney jedním z nich? Věřil Farren Siliom Tikkovi natolik, že o tom před ním mohl tahle volně mluvit?

„Ano. sere.“

„Přesto, že vy sám jste o těchto masových léčbách pochyboval?“

„Jejich nezbytnost jsem vždy uznával.“

„Bez jakýchkoliv pochybností?“

Olmy měl pocit, jako by si s ním někdo pohrával. Nebyl to pocit, který měl zrovna rád. „Jestli tím narážíte na oponenturu bývalé advokátky země Ram Kikury… nemusíme nezbytně sdílet svá politická přesvědčení, dokonce ani když spolu sdílíme lože, sere prezidente.“

„To je teď otázkou minulosti. Omluvte mé přerušení. Prosím pokračujte, sere Olmy.“

„Mezi většinou Starých rodáků a vládnoucími stranami těles na oběžné dráze existuje stále jisté napětí.“

..*To* pro mne zůstává velmi bolestivou záhadou,“ přikývl Farren Siliom.

„Nejsem si jist, jestli může být vůbec překonáno. Ke své nevraživosti mají mnoho různých důvodů. Okradli jsme je o jejich mládí –“

„Vytáhli jsme je Smrti ze chřtánu!“ namítl prezident nabroušeně. Zplnomocněný duch Rase Mishineye se unyle usmál.

„Zachránili jsme je před tím, aby se museli vyvíjet a obnovovat sami. Pozemský Hexamon, který sestrojil a vypustil Thistledown, povstal ze stejné mizérie – a sám. Někteří Staří rodáci mají možná pocit, že jsme jim pomohli příliš a vnutili jim své vlastní způsoby.“

Farren Siliom načrtl zdrženlivý souhlas. Olmy zaregistroval, že *se* postoj úředníků Hexamonu na tělesech na oběžné dráze vůči Starým rodákům za posledních deset let znatelně přitvrdil. A Staří rodáci – někteří stále hrubí a nevzdě –

laní. stále šokovaní Smrtí, bez politické a řídící moudrosti, nabyté za staletí v Cestě – začali odmítat silnou, ale vřelou ruku svých mocných potomků.

„Pozemský senát je umírněný a snaží se spolupracovat.“ Při těchto slovech se Olmy snažil vyhnout očím Rase Mishi-neye. „Největší nespokojenost, krom již zmíněných zemí. zdá se panuje v Číně a jihovýchodní Asii.“

„Kde v naší historii po Smrti prvně povstaly věda a technologie... neústupní a silní lidé. Jaký odpor kladou Staří rodáci povšechně?“

„Určitě to není nic, co by se podobalo celosvětové aktivitě, sere prezidente. Bral bych to spíše jako předsudky, ne jako hněv.“

„*A.* co Gerald Brooks v Anglii?“

„Setkal jsem se s ním. sere. Nepředstavuje žádnou hrozbu.“

„Dělá mi starosti. V Evropě má spoustu stoupenců.“

„Nanejvýš tak dva tisíce z obnovené populace deseti miliónů. Je sice dost velký křikloun, ale moc nemá žádnou. Cítí velikou vděčnost za to, co Hexamon pro Zemi udělal. On pouze odporuje těm vašim

správním vykonavatelům, kteří s pozemšťany zacházejí jako s malými dětmi.“ *A takových je přespříliš*, pomyslel si Olmy.

„Odporuje mým správním vykonavatelům.“ Prezident přecházel po plošině. Olmy to pozoroval se silným, ironickým pobavením. Politici se od dob jeho mládí nesporně změnili – dokonce i od Odštěpení. Formální chování se zdálo být uměním minulosti. „*A.* náboženská hnutí?“

„Jako vždy, stejně silná.“

„Hm.“ Farren Siliom potřásl hlavou, až to vzbuzovalo dojem, že si vychutnává špatné zprávy, které jen rozvířily již doutnající podráždění.

„Existuje přinejmenším dvaatřicet náboženských skupin, které neuznávají vaše zástupce jako dočasné nebo duchovní vládce –“

„My od nich také nechceme, aby nás uznali za své duchovní vládce.“ zaprotestoval Farren Siliom.

„Někteří představitelé se již několikrát pokusili zavést mezi Starými rodáky vládu ‚dobrého muže‘,“ připomněl mu Olmy. „Dokonce i na některé vážené naderitské současníky…“ Jak dlouho je to, co jedna fanatická fyzická zástupkyně z řad ortodoxních Naderitů navrhla, aby bylo použito ilegální psychobiologické látky k obrácení nevěřících na víru Hvězdy, Osudu a Pneumy? Patnáct let? Olmy a Ram Kikura pomáhali potlačit tento návrh dříve, než vůbec došlo k tajnému zasedání Nexu. ale Olmy téměř přes noc její radikální názor málem přijal.

„S těmito výstřelky jsme si již poradili.“ odvětil Farren Siliom.

„Možná ne dost razantně. Mnozí mají stále ještě velký vliv a pokračují ve svých kampaních. Nicméně, žádné z těchto hnutí neobhajuje otevřené povstání.“

„Občanskou neposlušnost?“

„To je právo chráněné samotným Hexamonem,“ poznamenal Olmy.

„V posledních desetiletích velmi zřídka využívané,“ opáčil Farren Siliom. „A co Obnovené iniciativy?“

„Nejsou hrozbou.“

„Ne?“ Prezident vypadal téměř zklamaně.

„Jejich úcta k Hexamonu je ryzí, i přes to, že vyznávají jiné přesvědčení. Navíc jejich vůdkyně před třemi týdny zemřela ve starém teritoriu v Nevadě.“

„Přirozenou smrtí, sere prezidente,“ dodal Tikk. „To je velmi významný rozdíl. Odmítla nabídku prodloužení života či uložení do implantátů –“

„Odmítla je, protože nebyly nabídnuty jejím stoupencům,“ upřesnil Olmy.

„Nemáme dostatek zdrojů na to. abychom mohli poskytnout nesmrtelnost všem občanům Pozemského Hexamonu,“ reagoval Farren Siliom. „Navíc by na to ani nebyli společensky připraveni.“

„Pravda,“ souhlasil Olmy. „Nicméně nikdy neoponovali plánům Hexamonu mimo jejich bezprostřední teritorium.“

„Setkal jste se se senátorem Kanazawou na Havaji?“ otázal se Ras Mishiney s náznakem odporu. Olmy náhle pochopil, proč tu senátor je. Ras Mishiney byl srdcem i duší na straně orbitálních těles.

„Ne,“ odpověděl Olmy. „Nebyl jsem si vědom nějakých známek jeho špatné spolupráce s Hexamonem.“

„V posledních deseti letech kolem sebe soustředil velikou moc. Zvláště pak v Tichomořském zálivu.“

„Je to kompetentní politik a výkonný správce,“ vysvětloval Farren Siliom ve snaze držet pohledem senátora na uzdě. „Naším posláním není udržet si moc navždy. My jsme lékaři a učitelé, ne tyrani. Máte ještě něco významného, sere Olmy?“

Olmy měl, ale věděl, že to nebude diskutováno před přítomnými částečníky.

„Ne. pane. Všechny podrobnosti jsou zaznamenány v mé zprávě.“

„Pánové,“ prezident pozvedl paže a otevřel k nim dlaně. „Máte pro sera Olmyho ještě nějaké otázky?“

„Pouze jednu,“ odpověděl Tikkův Částečník. „Jaký je váš postoj ke znovuotevření Cesty?“

„Mé názory na tento problém nejsou důležité, sere Tik-ku.“

„Můj originál se velmi zajímá o názory těch, kteří mají Cestu ještě v živé paměti.“ Tikk se narodil až po Odštěpení, byl jedním z nejmladších neo-Gešelů v Axis Euklidu.

„Ser Olmy má právo ponechat si svůj názor pro sebe," připomněl Farren Siliom.

Tikkův Částečník se nepříliš uctivě omluvil.

„Děkuji vám, sere prezidente," loučil se Ras Mishiney. „Cením si vaší spolupráce s parlamentem Země. Těším se, až budu moci prostudovat vaše kompletní záznamy, sere Olmy."

Duchové zmizeli a nechali je samotné nad temným neproniknutelným prázdnem, nyní bez Země i Měsíce. Olmy pohlédl dolů a mezi hvězdami spatřil blikající světlo: *Thistledown,* pomyslel si a jeho implantáty zatím rychle provedly výpočet, který dohad potvrdil.

„Ještě jediná otázka, sere Olmy. a naše setkání tím bude ukončeno. Neo-Gešelové… jestli se jim podaří přimět Hexamon, aby znovu otevřel Cestu, budeme mít dostatek zdrojů na to, abychom i nadále pokračovali v podpoře Země na současné úrovni?"

„Ne, sere prezidente. Úspěšné znovuotevření by způsobilo přinejmenším velké zpoždění hlavních rehabilitačních projektů."

„Už teď máme o zdroje surovin nouzi, nemám pravdu? Větší, než si je Hexamon ochoten přiznat. A přesto tu máme pozemšťany – Mishineye mezi nimi – kteří věří, že v dlouhodobém prospektu přinese znovuotevření prospěch nám všem." Prezident potřásl hlavou a načrtl symbol úsudku a symbol extrémní hlouposti: muž brousící směšně dlouhatánský meč. Načrtnutý symbol již dávno neměl žádné spojení s válkou jako takovou, ale jeho kontext byl pro Olmyho stále trochu překvapivý. *Válka s kým?*

„Musíme *se* naučit přizpůsobit a žít za současných okolností. To je mé pevné přesvědčení," pronesl Farren Siliom. „*Ale* můj vliv není nekonečný. Mnohým z našich lidí se velmi stýská po domově! Věřil byste tomu? Dokonce i já. který jsem byl jedním z prvních vzbouřenců, co podpořili Rosena Gardnera a požadovali návrat zpět na Zemi. Tam, kde jsme mysleli, že je náš pravý domov, ačkoliv nikdo z těch, kdo žili v Cestě, na Zemi nikdy nebyl! Myslíme si, jak nejsme dokonalí a přitom jsou naše nejhlubší emoce a motivace velmi iracionální a proměnlivé. Možná, že vyšší stupeň Talsitu by pomohl, nemyslíte?"

Olmy se nezúčastněně pousmál.

Prezidentovi poklesla ramena. S námahou je opět narovnal. „Měli bychom se naučit žít bez takových vymože –

ností. ‚Dobrý muž' se nikdy k Talsitu neuchyloval." Přešel k okraji plošiny, jako by chtěl uniknout propasti pod jejich nohama. Ve výhledu se opět objevila Země. „Přenesli snad neo-Gešelové své aktivity i na Zemi? Mimo takových, jako je Mishiney?"

„Ne. Zdá se, že jim vyhovuje Zemi ignorovat, sere prezidente."

„To je to poslední, co bych od takových *vizionářů* očekával. Je to politický pramen, jehož přehlížení budou litovat. Nemohou si přece myslet, že při takovém rozhodování nebude mít Země žádné slovo! A na Thistledownu?"

„Tam stále vedou otevřenou kampaň. Žádné známky podvratných aktivit jsem nepozoroval."

„Člověk v mém postavení má v rukou velice křehkou rovnováhu. Musím hrát se spoustou různých frakcí, které stojí jedna proti druhé. Vím, že moje životnost v tomto úřadu je omezená. Nedokáži dobře skrývat své přesvědčení a v téhle době mé přesvědčení není zrovna příliš vítáno. Bojoval jsem s představou znovuotevření dlouhá léta, ale ona nezemře. Nemohu si pomoci, myslím, že z toho nevzejde nic dobrého. Nemůžeme jít znovu ‚domů'. Zvláště když nevíme, kde náš domov je. Žijeme v křehké době. Nedostatek, opotřebování. Vidím, že znovuotevření bude jednou nevyhnutelné… Ale ne teď! Ne, dokud nedokončíme naše úkoly na Zemi." Farren Siliom se na Olmyho podíval s téměř prosebným výrazem. „Bohužel jsem stejně zvědavý jako senátor Tikk. Jaký je váš názor na znovuotevření Cesty?"

Olmy mírně potřásl hlavou. „Jsem smířený s životem bez ní, sere prezidente."

„*Ale* brzy přece nebudete moci obnovit části svého těla… nebo je již teď nedostatek akutní?"

„Ano, je," připustil Olmy.

„Takže dobrovolně postoupíte do paměti města?"

„Nebo zvolím smrt, ale to bude trvat ještě roky."

„Nechybí vám úkoly a dřívější možnosti?"

„Snažím se nedělat si z minulosti hlavu." Olmy v tu

chvíli určitě nebyl upřímný, ale už dávno se naučil, kdy být otevřený a kdy ne.

„*Po* celá staletí vaší služby jste byl velikou záhadou, sere Olmy. Alespoň mi to říkají záznamy. Nebudu na vás naléhat. Ale rád bych slyšel… vaši stručnou úvahu o tom, co by se s námi mohlo stát v případě, že Cestu opět otevřeme?“

Olmy chvíli neodpovídal. Zdálo se, že prezident ví o jeho současných aktivitách více, než mu bylo příjemné.

„Cesta by mohla být okupována Jarty, sere.“

„Samozřejmě. Naši dychtiví neo-Geše lové, jak se zdá, tento problém zcela přehlížejí. Já však nemohu. Chtěl bych vám také říci, že nežiji v nevědomosti o vašem průzkumu. Jsem přesvědčen, že jste neuvěřitelně předvídavý.“

„Co tím myslíte, sere?“

„Vaše zkoumání v paměti města a v thistledownských knihovnách. Mám své vlastní aktivní uličníky, sere Olmy. Zdá se, že vyhledáváte informace v přímé spojitosti se znovuotevřením. Studujete to již léta, hádám, že na vlastní náklady.“ Farren Siliom se na něj chytře podíval, poté se otočil zpět k zábradlí a lehce na něj poklepal klouby pravé ruky. „Oficiálně vás zbavuji jakýchkoliv dalších úkolů. Neoficiálně na vás naléhám, abyste ve studiích pokračoval.“

Olmy načrtl souhlas.

„Děkuji vám za vaši práci. Kdybyste měl nějaké další podnětné myšlenky, dejte mi určitě vědět. Vaše názory jsou velmi cenné, i když si třeba sám můžete myslet, že pro nás nemají význam.“

Olmy opustil plošinu. Země se opět přitočila do výhledu; věčná zodpovědnost, neznámý domov, znamení bolesti a triumfu, pádu a znovu vzkříšení.

___ TŘI___

Gaia, ostrov Rhodos

Velká Alexandreiská Oikoumeně

léta Alexandrose 2331-2342

Rhita Berenikě Vaskayza vyrůstala divoce na březích starověkého přístavu Lindosu, dokud jí nebylo sedm let. Otec a matka ji ponechali

větru a slunci a ty ji učily jen to, co sama chtěla vědět – což znamenalo hodně.

Bylo to tmavé, nohaté a divoké děvčátko se širokýma očima, které se vyjímalo mezi hnědými, bílými a zlatými cimbuřími, pilíři a schody opuštěné akropole. Ze zářivého prostranství terasy svatyně Athéně Lindie, kde se palmy opíraly o drolící se zdi, se dívávala z útesů do nekonečného azurového moře a počítala neustávající jemné vlnky, které se tříštily o skály.

Občas se také vplížila dřevěnými dveřmi do boudy, kde byla umístěna veliká socha Athény, která ve stínu se svými silnými údy a vyrovnaným výrazem vypadala jednoznačně asijsky. Měla zářnou mosaznou korunu (kdysi zlatou) a kamenný štít o výšce člověka. Jen málokterý Linďan sem někdy zašel, protože se většina z nich domnívala, že tam straší duchové staletí mrtvých perských obránců, zmasakrovaných, když Oikoumeně získala zpět nadvládu nad ostrovem. Občas sem přijeli turisté z Aigyptosu nebo z pevniny, ale ne moc často. Střední moře už dávno nebylo místem pro turisty.

Farmáři a ovčáci z Lindosu ji viděli jako Artemis a věřili, že jim přinese štěstí. Svět její vesnice jí připadal plný vřelých úsměvů a známých tváří.

O jejích sedmých narozeninách vzala matka Berenikě na Rhodos. Z největšího města na ostrově si toho moc nepamatovala, kromě impozantní bronzové sochy Neose Kolososse, která byla znovu odlita a vztyčena před čtyřmi stoletími a dnes jí chyběla jedna celá ruka a polovina druhé.

Matka měla rudohnědá vlasy a oči stejně široké jako dcera. Vedla ji k bílému domku z kamene, písku a cihel, k domu didaskalose prvního stupně Akademeie – mistra dětského vzdělávání. Bosá Rhita v prostých bílých šatič-kách stála před didaskalosem v teplé a prosluněné zkušební místnosti a odpovídala na jeho jednoduché, ale důmyslné otázky. Byla to více méně formalita – vzhledem k tomu, že babička Hypateiu Akademeie založila –, ale byla to důležitá formalita.

Později toho dne jí matka řekla, že byla přijata do své první školy s tím. že vyučování začne, až dovrší devět let. Poté vzala Berenikě Rhitu zpět na Lindos a život šel dál stejně jako doposud, ale s více

knihami a učením, aby byla připravená, a s méně pobíháním se sluncem a větrem.

Na této cestě nenavštívily sophě, byla nemocná. Někteří lidé říkali, že umírá, ale dva měsíce na to se uzdravila. To všechno pro malou Rhitu, která o své babičce věděla jen velmi málo, neznamenalo téměř nic. Setkala se s ní pouze jednou v raném dětství, když jí bylo pět let.

V létě, před jejím oficiálním nástupem do školy, ji babička pozvala na Rhodos, aby u ní strávila nějaký čas. Sophě žila osaměle. Mnozí Rhoďané si o ní mysleli, že byla bohyně. Její původ a příběhy, které se kolem ní nahromadily, jejich přesvědčení jen umocňovaly. Rhita neměla žádný jasný názor. Co říkali Linďané a co říkal otec s matkou, bylo v některých věcech neuvěřitelně odlišné a v jiných zase shodné.

Rhitinu matku toto vzácné privilegium vyděsilo, neboť Patrikia je žádnému ze svých ostatních vnoučat neudělila. Její otec Rhamón to přijal s klidným, sebejistým pocitem, který v té době, před smrtí sophě a před frakčními boji

v Akademeii, měl. Společně ji dovezli na Rhodos na voze taženém koněm, stejnou dlážděnou a olejem pokrytou cestou, po které jely před dvěma lety.

Patrikiin dům stál na skalnatém mysu, který se tyčil nad velkým námořním přístavem. Bylo to malé kamenné obydlí se sádrovými omítkami, v pozdním perském stylu, se čtyřmi pokoji a oddělenou pracovnou na nízkém útesu nad pláží. Jak kráčeli nahoru po pěšině skrze zahrádku se zeleninou, Rhita se přes cihlovou zeď dívala na starověkou pevnost Kambysēs na druhé straně přístavu, která se tyčila z širokého mola jako obří pohár. Pevnost byla sedmdesát let opuštěná, ale Oikoumeňané ji teď opravovali. Po tlustých, rozdrolených zdech šplhali dělníci jako malinké myšky. Neos Kolososs střežil vjezd do přístavu sto metrů pod pevností. Bezruký a teď ještě důstojnější, stál na masivním podstavci z cihel a kamení, který obklopovala voda.

„Je Patrikia čarodějnice? „ zeptala se Rhita tiše Rhamo-na, když stanuli u vchodových dveří.

„Pssst,“ okřikla ji Berenikě a položila prst Rhitě na pusu.

„Není čarodějnice.“ řekl pobaveně Rhamon. „Je to moje matka.“

Rhita si pomyslela, že by bylo pěkné, kdyby dveře otevřel nějaký sluha, ale sophě žádného sluhu neměla. Ve dveřích s úsměvem stanula Patrikia Vaskayza, bílé vlasy, snědá pleť, žena vysušená jako hůlka, s bystrým pohledem a hlubokýma zkoumavýma očima, posazenýma ve vrásčité kůži. Dokonce i v letním žáru vál na kopci chladný vánek a Patrikia měla na sobě černou róbu, která sahala až na zem.

Dotkla se Rhitiny tváře suchou špičkou prstu a Rhita si pomyslela ona *je dřevěná.* Ruka sophě však byla měkká a teplá a sladce voněla. Odněkud z domu přinesla girlan-du květin a pověsila ji Rhitě kolem krku. „Stará havajská tradice,“ vysvětlila jí.

Berenikě tam stála se skloněnou hlavou, ruce pevně přitisknuté k bokům. Rhita viděla matčinu úzkost a v duchu

s ní nesouhlasila. Sophě byla velmi stará a velmi hubená, to jistě, ale určitě z ní nešla hrůza. Alespoň ne teď. Rhita zatahala za květiny kolem krku a podívala se na Rhamóna, který se na ni povzbudivě usmál.

„Dáme si oběd,“ zachraptěla Patrikia hlubokým, téměř mužským hlasem.

Pomalu před nimi kráčela do kuchyně, přesně měříc každý krok, a její nohy obuté do pantofli se šoupaly po hrubé podlaze z černých dlaždic. Rukama se dotkla opěradla židle, jako kdyby zdravila nějakou přítelkyni, poté poklepala na okraj černého litinového umyvadla a nakonec se protáhla kolem okraje dřevěného, vyšisovaného stolu, obloženého ovocem a sýrem. „*Až* odejde můj syn a snacha – ačkoliv jsou to milí lidé, rušili by nás – až odejdou domů, můžeme si popovídat *doopravdy*. „ Sophě se na Rhitu moudře podívala a dívka spiklenecky kývla na souhlas.

Následujících několik týdnů strávily většinou spolu. Patrikia jí povídala příběhy, z nichž mnohé už Rhita znala od otce. Patrikiina Země nebyla Gaia, ve které vyrostla Rhita; historie se tam odvíjela jinak.

Jednoho zářivého dne, kdy vítr utichl a moře jakoby upadlo do křišťálového spánku, kráčela babička pomalu před ní nedalekým pomerančovým hájem, s košíkem plným ovoce přehozeným přes

rameno. „V Kalifornii byly pomerančové háje všude. Rostly tam krásné, velké pomeranče, mnohem větší než tyhle.“ Patrikia štíhlými a pevnými prsty zvedla načervenalý plod velikosti švestky. „Ale když mi bylo jako tobě, háje už tam nebyly. Příliš mnoho lidí tam chtělo bydlet. Pro háje nebylo dost místa.“

„Je Kalifornie tam, nebo tady, babičko? „ zeptala se Rhita.

„Tam. Na Zemi,“ odpověděla Patrikia. „Tady takové jméno neexistuje.“ Odmlčela se a automaticky se podívala na oblohu. „Nevím, co se děje tam, kde by na tomto světě

byla Kalifornie… Myslím, že je to součást Nea Karhedonské západní pouště.“

„Plné rudochů s luky a šípy.“ dodala Rhita.

„Možná, možná.“

Poté, co se v kuchyni společně najedly, naslouchala Rhita tiše tomu. co jí sophě v hřejivém letním večeru vyprávěla. Stará olejová lampa plápolala a sladce čoudila na proutěném stolku mezi nimi a udržovala lehké přítmí, zatímco ony upíjely ze sklenek s teplým čajem. „Tvoje prababička, moje maminka, mě občas navštěvuje…“

„Ona není v tom jiném světě, babičko?“

Patrikia se usmála a přikývla, tvář samá vráska ve zlatooranžovém světle. „To jí nijak nebrání. Přichází, když spím a říká, že jsi velmi chytrá holčička, překrásné dítě a že je pyšná, že nosíš stejné jméno jako ona.“ Patrikia se naklonila k dívence. „Tvůj pradědeček je na tebe také moc pyšný. Ale nenech se tím mást, dítě. Máš spoustu času na to, aby sis hrála, snila a rostla, dříve než přijde tvůj den.“

„Jaký den, babičko?“

Patrikia se tajemně usmála a pokývla k horizontu. Aphroditě zářila a třpytila se nad mořem jako dírka v černém hedvábném stínítku lampy.

Rhita se vrátila do Patrikiina domu po dvou letech. Už to nebylo to divoké dítě, umírněné přítomností neuvěřitelně staré babičky, ale hloubavá, pěkně upravená mladá dívka, která se právě měla stát ženou. Patrikia se vůbec nezměnila. Rhitě připadala jako zakonzervované ovoce nebo aigyptská mumie, která by mohla přežít navěky.

Tentokrát mluvily více o historii. Rhita toho o historii Gaiy věděla poměrně dost, i když ne v takovém podání, jak by si Oikoumeně přálo. Akademeia Hypateia využívala vzdálenosti mezi Rhodem a Alexandreii k jistým výhodám. Imperiální Hypsělotěs Kleopatra dvacátá první dala sophě již před několika desetiletími mnohem větší volnost v učeb –

ních osnovách, než bylo královským poradcům příjemné.

V jedenácti už Rhita věděla, co je to politika. Ale ukazovalo se, že co se týče čísel a vědy. je ještě mnohem nadanější.

Za dlouhých večerů, kdy spolu na zápraží pozorovaly umírání dnů na fialovošedém horizontu, vyprávěla jí Patrikia o Zemi a tom, jak se Země málem sama zabila. Také jí řekla o Kameni, který přiletěl z hvězd, dutý jako tykev nebo nějaký exotický minerál, postavený dětmi Země z budoucnosti. Rhita dumala nad tím, jaké citlivé geometrie mohly dokázat mrštit tak obrovský předmět zpět v čase, do jiného, velice podobného vesmíru. Ale hlavou se jí honily slunečné mušky, když jí Patrikia popisovala koridor, Cestu, kterou potomci Země připojili ke Kameni…

Její spánek byl neklidný a snila o této uměle vytvořené věci ve tvaru nekonečné trubky na vodu. s dírami unikajícími do nekonečného množství jiných světů…

Když pracovaly na zahradě, plely a hubily hmyz a sázely česnekové barikády kolem něžných květinek, pověděla jí Patrikia příběh o tom, jak se dostala na Gaiu. Byla tehdy před šedesáti lety mladá, když dostala šanci najít v Cestě bránu, která by ji dovedla na Zemi bez nukleární války, tam. kde Patrikiina rodina mohla být stále naživu.

Spletla se a namísto toho přišla na Gaiu.

„Nejdřív jsem se stala vynálezkyní. Vynalézala jsem věci, které jsem znala ze Země. Dala jsem jim *bikyklos*, zemědělské nářadí, prostě všechno, co jsem si pamatovala.“ Mávla rukou, jako by je všechny zatracovala. „To trvalo jen několik let. Brzy jsem začala pracovat pro Mouseion a lidé začali mým příběhům věřit. Někteří se ke mě chovali, jako bych byla něco víc než člověk, což,“ potřásla rozhodně hlavou, „*nejsem.* Zemřu, má drahá, pravděpodobně velmi brzy…“

Pět let po svém příchodu na Gaiu byla Patrikia povolána do paláce, aby se setkala s Ptolemaiosem třicátým pátým Nikephorosem. Starý vládce Oikoumeně ji podrobil zevrubnému výslechu, prohlédl si přístroje, které s sebou

přinesla a bezpečně uchovala a prohlásil ji za opravdového fenoména. „Jednoznačně prohlásil, že nejsem bohyně ani žádný démon a nechal si mě u dvora. To byly těžké časy. Udělala jsem velikou chybu, že jsem jim popsala pozemské zbraně; chtěli po mě, abych jim pomohla sestrojit ještě větší bomby. Odmítla jsem. Nikephoros mi pohrozil vězením – v té době cítil, že na něj tlačí libyjské pouštní armády. Chtěl je všechny vymazat z povrchu Gaiy jedinou ranou. Znovu a znovu jsem mu říkala, co bomby udělaly se Zemí, ale on mě neposlouchal. Měsíc jsem byla v Alexandreii ve vězení. Po měsíci mě ale propustil, poslal na Rhodos a řekl mi, abych tam založila Akademeiu. O pět let později zemřel, ale Hypateion už byl dobře zavedený. S jeho synem se mi jednalo snadno… milý hoch. ale trochu měkký. A pak s jeho vnučkou… nejdřív s její matkou, samozřejmě. Silná. neústupná žena, ale skvělá. Nakonec, jak dozrála náležitého věku, se z ní stala samotná imperiální Hypsělotěs…“

„Líbí se ti tady?“ zeptala se Rhita a upravila si slaměný klobouček. Patrikia sešpulila vrásčité rty a zasmušile potřásla hlavou. Nic nepopírala.

„Tohle je a není můj svět,“ dodala. „Kdybych měla šanci, stejně bych šla domů.“

„A to by šlo?“

Patrikia pokývla k zářící obloze. „Možná. Není to však pravděpodobné. Jednou se do Gaiy otevřela další brána. S královninou podporou jsem jejím hledáním strávila spoustu let, ale byla jako duch v bažinách. Zmizela, objevila se někde jinde a zase zmizela. Teď se ale už neobjevila devatenáct let.“

„Dovedla by tě na Zemi, kdybys ji našla?“

„Ne,“ odpověděla sophě. „Pravděpodobně by mě dovedla zpátky do Cesty. Ale odtamtud bych se mohla pokusit dostat *domů*.“

Rhita pocítila smutek, když slyšela, jak s posledním slovem měkký hlas té staré ženy mizí a kočičí oči pod kloboukem se zavřely, pak zase otevřely, nekonečně znavené. Sophě

se otřásla a obdivně se podívala na svoji mladičkou vnučku. „Chtěla by ses naučit nějaké zajímavé geometrie?“ Rhita ožila. „Ano!“

Ležela a spala na svém lůžku v holé bílé místnosti a naslouchala vlnám vzdálené bouře, jež se lámaly jenom pár paží od ní. Mohutné bušení Poseidonových pěstí do skal se jí zamotávalo do snu jako pomalý dusot kopyt obrovského koně. Měsíc zalil nedaleký roh chladným světlem. Rhita pootevřela oči, protože cítila, že v místnosti někdo je. Měsíční světlo pročísl stín, který cosi nesl. Dívka sebou na koženém lůžku trhla, stále ještě ne zcela probuzená, tělo stále ještě zůstávalo pohrouženo do svého pohodlí.

Stín přistoupil blíž. Byla to Patrikia.

Rhitiny oči se zavřely a zase mírně pootevřely. Samozřejmě, že se sophě nebála, ale proč byla takhle pozdě v noci v jejím pokoji? Patrikia vzala dívčinu ruku do svých pevných a seschlých prstů a položila jí dlaň na něco kovového. Bylo to tvrdé a hladké, neznámé, avšak na dotek příjemné. Rhita *se* zmateně na něco zeptala.

„Tohle tě pozná,“ zašeptala Patrikia. „Dotekem si to přisvojíš, za pár let, až budeš dospělá. Mé dítě, vyslechni jeho zprávy. Řekne ti kde a kdy. Já už jsem příliš stará. Najdi za mě cestu domů.“

Stín odešel z pokoje a měsíční svit ochabl. Místnost zaplnila tma. Rhita zavřela oči a brzy na to bylo ráno.

Toho rána začala Patrikia učit Rhitu dvěma jazykům, které na Gaie neexistovaly, *angličtině* a *španělštině.*

Sophě zemřela v přítomnosti pouze svých tří žijících synů, v holé místnosti, kde před pěti lety snila její vnučka o koních. Nyní mladá žena, která na Hypateionu začínala studium třetího stupně, Rhita přesně nevěděla, co cítila. Byla středně vysoká, ale dobře rostlá. Měla hranatou chlapeckou tvář, ale byla štíhlá a přitažlivá. Měla rudohnědá

ubiti it li in **nm *tmí*** *mm*

vlasy a nad zelenýma očima se jí legračně klenulo obočí. V matčině tváři byly otcovy oči. *Co v ní bylo z Patrikie? Co asi po sophě zdědila?*

Rhitin otec byl pomalý, rozvážný muž, ale jeho zármutek a obavy byly očividné, jak vedl stádium dlouhé pohřební procesí přes sluncem rozpálenou cestu z opracovaného kamene do Kupeckého přístavu a nesl chatrné tělo sophě do lodky, která ji odveze na otevřené moře. Za ním šli jeho bratři, Rhitini strýčkové, učitelé jazyků z Hypateionu. Za nimi šli členové fakult čtyř škol, oděni v šedé a bílé. Rhita kráčela krok za otcem a říkala si pro sebe, *udělám, co po mně chtěla.*

Rhita studovala fyziku a matematiku. Právě to po sophě zdědila.

Její nadání.

Rok po pohřbu, když se v sadech i vinicích zazelenalo jaro a vykvetly olivové háje, vzal otec Rhitu do tajné jeskyně vzdálené na tucet stádií severozápadně od Lindo-su, nedaleko místa, kde se narodila. Odmítal odpovídat na její otázky. Byla teď již dospělá žena, nebo si to alespoň myslela. Už měla dokonce milence a odmítala si od někoho nechat poroučet, nechat se záhadně vést do míst, která znala a nic k nim necítila. Ale otec na tom trval a jí nebavilo mu odporovat.

Vchod do jeskyní blokovaly úzké trezorové dveře, staré a zrezivělé, ale panty byly překvapivě dobře promazány. Na obzoru manévroval rackoplán, pravděpodobně z aero-dromoie v Kilikii nebo loudaii a na krásné modré obloze za ním zůstávalo pět bílých škrábanců.

Velikými klíči a devatero otočením číselníku schovaného v zamčené schránce otevřel otec trezorové dveře. Jako první vstoupil do chladné tmy kolem soudků s vínem a olivovým olejem, podél suchých zásob jídla, hermeticky uzavřených v kovových sudech a prošel druhými dveřmi do malé chod –

bičky v zadní části. Teprve až když už se tma zdála zcela neprostupná, zmáčkl Rhamon vypínač a rozsvítil.

Stanuli v nízké, ale široké jeskyni, kde byl vzduch prosycený pachem suché skály. Ve žlutavém světle jediné žárovky vykročil Rhamon za svým stínem k hrubě otesanému dřevěnému sekretáři a

vytáhl hluboký šuplík. Mezi hladkými stěnami jeskyně zaznělo těžké a smutné zasténání dřeva. V šuplíku bylo několik půvabných dřevěných skříněk, z nichž jedna byla velká asi jako cestovní kufr. Tu vyndal jako první, přenesl ji k Rhitě a vkleče před ní skříňku odemkl.

Uvnitř, obklopený sametovým polstrováním určeným pro něco třikrát většího, ležel předmět široký přibližně jako dvě rozevřené dlaně. Připomínalo to řídítka ze sopěmých *bikykloiů*, i když tahle byla mnohem silnější, se zahnutou vidlicí směřující od jejich souběhu.

„Jsou teď tvé. Ty za ně teď neseš zodpovědnost," a odtáhl ruce, jako by se už skříňky nikdy nechtěl dotknout. „Schovávala je pro tebe. Byla jsi jediná, o kom byla přesvědčená, že by mohl pokračovat v její práci. Dokončit její úkol. Žádný ze synů se pro to nehodil. Myslela si, že se hodíme na úředníky, ale ne k dobrodružství. Nikdy jsem jí to nevyvracel… tyhle Předměty mě děsí." Vstal a ustoupil stranou. Jeho stín sestoupil ze skříňky a jejího obsahu. Jakoby vytesaná věc uvnitř zářila perleťově bíle.

„Co je to?" zeptala se.

„Je to jeden z jejích Předmětů." odpověděl. „Říkala tomu ‚klíč'."

Sophě s sebou Předměty přinesla z Cesty při své podivuhodné pouti do tohoto světa. Jejich schopnosti Rhitě nikdy nebyly vysvětleny. Patrikia jí prostě jen řekla, co se s některými z nich dá dělat, ale nevysvětlila jí jak. Otec přinášel další skříňky, pokládal je vedle sebe na suchou podlahu jeskyně a otevíral je. „Tohle byl její teukhos," ukázal na plochý blok z kovu a skla, jen o málo větší než dlaň. S respektem se dotkl čtyř malých lesklých kostiček, ležících vedle bloku.

„Tohle byla její soukromá knihovna. V těchto kostkách jsou stovky knih. Některé z nich se staly součástí posvátných dokumentů Hypateionu. Některé mají spojitost se *Zemí.* Jsou převážně v jazycích, které tady neexistují. Předpokládám, že tě většinu z nich naučila." Jeho hlas nenesl tón námitky, pouze odevzdanosti, dokonce snad i úlevy. Raději jeho dcera než on. Otevřel třetí skříňku. „Tohle ji po cestě sem drželo naživu. Zásobovalo ji to vzduchem. To všechno je teď tvoje."

Rhita se sklonila nad největší skříňkou a sáhla po předmětu ve tvaru sedla. Dokonce ještě než se její prsty dotkly povrchu, pochopila, že to je klíč, který otevíral brány z Cesty ven. Byl teplý a přátelský, nebyl jí neznámý. Znala jej a on znal ji.

Zavřela oči a uviděla Gaiu, celý svět, jakoby velice podrobně vyznačený na kouli. Koule se před ní otáčela a zvětšovala se. Táhla ji do stepí Nordické Rhusi, Mongoleie a Čin č'ingu. zemí mimo dosah Alexandreiské Oikoumeně. Tam, v malé mělké dolině nad zurčícím bahnitým potůčkem, žhnul nádherný, trojrozměrný rudý kříž.

Bledá zděšením si přejela rukou přes oči a upřeně zírala na klíč. Byl teď třikrát větší a přesně zapadal do vytvarovaného sametového polštáře.

„Co se děje?" zeptal se jí otec.

„Nechci ty věci," potřásla hlavou a vyběhla dveřmi ven na slunce. Otec ji následoval, lehce pokulhával a téměř podlézavě za ní volal. „Jsou tvé, mé děvče. Nikdo jiný je nemůže používat."

Utekla mu a schovala se v puklině mezi dvěma ošlehanými kameny, kde si stírala slzy z tváří. Najednou babičku nenáviděla. „Jak jsi mi to mohla udělat?" ptala se. „Byla jsi šílená." Rhita si přitáhla kolena k bradě a nohy v sandálech zapřela o hrubou skálu. „Šílená stará bába."

Vzpomněla si na stín v přítmí pokoje, když byla ještě dítě, a kopla do kamene, až si narazila patu. Celé ty měsíce, co s ní Rhita strávila téměř sama. kdy naslouchala jejím

příběhům a přemýšlela o tom bájném světě… si nikdy nepomyslela, že by vůbec mohl existovat, stejně skutečný jako moře nebo Rhodos. Patrikiin svět pro ni byl vždy stejně vzdálený jako sny a stejně nepravděpodobný.

Babička však nelhala, nikdy ani dokonce nic nepřibarvo-vala. když mluvily o něčem jiném. Vždy byla naprosto upřímná. Chovala se k ní jako k dospělé, všechno jí citlivě vysvětlila a trpělivě odpovídala na její otázky bez přetvářek, za které se dospělí většinou jen schovávali.

Proč by jí měla lhát o Cestě?

Jak soumrak zjemňoval obrysy větví stromů, na které puklinou dohlédla, vylezla Rhita ze skály a pomalu kráčela po svahu ke

vchodu do jeskyně. Tam, vedle trezorových dveří, seděl otec a čekal, na kolenou dlouhý zelený prut. Ani na chvíli nezauvažovala o možnosti, že by ji mohl uhodit. Rhamon ji nikdy fyzicky netrestal. Proutek měl jen k tomu, aby si s ním mohl hrát a dumat.

Laskavý a *starostlivý otec,* pomyslela si. Měl složitý život. Politikaření v zájmu hodnostních postupů na Akademeii začalo být špinavé. Žádné další mrzutosti nepotřeboval.

Vstal, zahodil prut a zíraje do země, utřel si ruce o kalhoty. Přistoupila k němu a zoufale ho objala. Potom se vrátili do jeskyně, poskládali Předměty zpátky do jejich skříněk a plně naloženi je odnesli z kopce do bílého domku, kde se Rhita narodila.

___ čtyři___

Pozemský Hexamon, Axis Euklid

Cesta do městské paměti Axis Euklidu byla krátká. Olmy využil linkového spojení a poslal svou kompletní kopii do matrice paměti, aby vyčkal umožnění vstupu do centrálních jeslí. Jeho tělo vypadalo, že spí. Ve skutečnosti však Částečník v jeho třech implantátech zpracovával data ze záznamů z rozhovorů s talsitským velvyslancem a hledal nezvyklé známky chování, které by mu mohly poskytnout klíč ke skutečné psychologii Talsiťanů. Uvědomoval si, že na odpočinek mu nezbývá čas. Stejně jako to věděl, cítil i svrbění, nutkání a nekontrolovatelnou netrpělivost.

Jestliže cítil osobní spřízněnost s nějakým jiným mužem než s Korzenowským, pak to byl Tapi, jeho syn. V jeslích paměti města poznal spoustu dětí, někdy jako lektor, jindy zas jako soudce. Jen málokteré z nich byly tak kvalitní jako Tapi a Olmy byl přesvědčen, že jeho názor je objektivní. Za méně než pět let vzdělávání v městské paměti tento hoch dostoupil učenosti v jeslích velmi vzácné. Olmy pochyboval, že by měl chlapec nějaké problémy s tím, aby si zasloužil inkarnaci, nicméně zkoušky nebyly jednoduché.

Neschvaloval mateřské návrhy Ram Kikury, aby Tapiho navštívil; přitom by však bez jejího návrhu tuto vymoženost obětoval práci.

Otcovství není jednoduchý stav.

Požádali o stvoření Tapiho před sedmi lety, dva roky poté, co Olmy oficiálně odešel do důchodu. V té době se konflikty mezi

společenstvími na oběžné dráze a Starými rodáky na Zemi nejevily nijak zvlášť nebezpečné či destruktivní. Zdálo se, že Obnova jede ve správných kolejích a oba

cítili, že budou mít čas, aby stvořili a vychovali dítě. Společně podrobně plánovali strukturu mentality dítěte a rozhodli se proti méně složité konstrukci stejně jako proti fyzickému zrození, jež byly mezi ortodoxními Naderity v módě. Ram Kikura s ženskou citlivostí, která Olmyho zaskočila silou a přesvědčivostí, řekla: „Rodiče se nestanou otcem a matkou jen několika hodinami fyzické bolesti a uvědoměním si špatné tělesné konstrukce…“

Orientovali se podle velkých filosofických pojednání o mentalitě a použili klasických strukturálních šablon pro nerodičovské aspekty, které Olmy (vlastně jeho stopař) nalezl jako nezařazené do katalogů v hlavní knihovně třetího dómu Thistledownu. Po osm dnů (téměř rok v urychleném čase) pracovali společně se svými částečníky v paměti města, aby vyvinuli kombinaci rodičovských mystérií, vybrali veliké paměťové bloky rodičovské paměti pro zavedení v různých věkových údobích a nakonec s velkou pečlivostí tato schémata prolnuli, čímž stvořili mentalitu jménem Tapi. Jméno pocházelo od Tapi Salingera. spisovatele dva-advacátého století, kterého oba obdivovali.

Některé děti počaté v paměti města měly až šest rodičů. Tapi byl birodičovský a měl předurčení pro mužské pohlaví. Narodil se a dosáhl aktivního stavu před šesti lety, za přítomnosti obou rodičů, jako jedno z pouhých třiceti dětí, urychlených toho roku v paměti města. V té době byl obrazem šestiletého chlapce polynéského vzezření – Polynésané a etiopští černoši byli za mládí Ram Kikury považováni za nejkrásnější lidi z celé lidské rasy – s neuvěřitelně mazanými způsoby.

Samozřejmě, že mu Ram Kikura začala říkat Robin namísto Tapi, ale jak dospíval a střízlivěl (i když jiskru pohádkového hrdiny Robina Dobráka nikdy neztratil), Tapi převládl. Po dobu prvního roku synova života zůstávali Olmy a Ram Kikura v neustálé přítomnosti a městskou paměť opouštěli jen v naléhavých záležitostech, kterých nebylo mnoho. Založili několik různých fantazijních prostředí,

což Tapimu umožňovalo vyrůstat v několika simulovaných érách najednou.

Výjimečnost paměti města spočívala v pružnosti duševní reality. Za pomoci zdrojů knihoven Hexamonu, které byly součástí matrice paměti, bylo vykonstruování virtuálního prostředí otázkou velmi krátkého úsilí. Tapi měl tak k dispozici moudrost celé historie, tak, jak byla zaznamenána Hexamonem, a doslova ji prožil.

Potom nastaly první problémy. Ne s Tapim, ale s Hexamonem samotným. Politické proudy se posunuly jiným směrem a začalo se dokonce mluvit i o znovuotevření Cesty. Neo-gešelská strana nabrala na síle a stavěla se proti nejlepším prognózám naderitských politických poradců. Olmy ucítil, že mu mrazivý závan dějin velí. aby se připravil…

A jak tak ubíhaly další roky, trávil s Tapim osobně čím dál tím méně času a přenechával tento úkol otcovství svým trvale pověřeným částečníkům.

Ram Kikura měla také méně času. ale s Tapim byla neustále v úzkém kontaktu. Tapi nikdy nedal najevo nějakou nelibost a ani jeho vývoj se tím nijak nezpomalil, ale Olmy nad tím často pociťoval lítost.

Spojení mezi paměťmi umožnilo Olmymu vstup a jeho vlastní originál byl přepsán rovnou do jeslí paměti města. Tapi už na něj čekal v samostatně navrženém obraze nyní již mladého muže. Jeho vzezření se velice blížilo podobě, jakou by pravděpodobně nesl přirozený syn jeho rodičů. Měl Olmyho oči, zapadlé a nepozměněné a nos i lícní kosti po Ram Kikuře. Byl to mladý pohledný muž s několika stylovými vadami, které byly puncem inteligentního designu těla. Objali se. Proběhlo jimi elektrické zřetězení tělesného a duševního sloučení, které mohlo být dříve pro otce a syna považováno za trapnou záležitost, ale v paměti města bylo normální. Olmy tímto objetím poměřil synův pokrok a Tapi obdržel zdravou dávku rodičovské pochvaly.

Řeč a črtáni byly v městské paměti zbytečné, nicméně však často používané; přímá komunikace z mozku do mozku

byla náročná a zabírala spoustu času, takže se používala jen l v případě potřeby naprosto přesné komunikace.

„Jsem moc rád, že jsi přišel, otče. Tvoji částečníci už ze mě začínají být znudění.“

„O tom bych pochyboval.“

„Pořád jsem je zkoušel, abych zjistil, jestli se ti můžou rovnat.“

„No a?“

„Můžou, ale rozčílil jsem je.“

„K částečníkům bys měl být vždycky laskavý. Znají spoustu zajímavých příběhů, to nevíš?“

„Ty jsi ještě nevstoupil do jejich pamětí?“

„Ještě ne. Chtěl jsem tě vidět čerstvě.“

Tapi Olmymu promítl záplavu tělesných plánků, ke kterým požadoval otcovo schválení. Tělo mladého muže bude samostatné, ale zbavené závislosti na talsitových dílech a jiných předmětech údržby, které jsou nedostatkové. Jeho model nemohl dlouho existovat bez údržby a výživy, ale do této doby se hodil lépe než ten navržený Olmym. Bylo to určitě mnohem praktičtější. „Co na to říkáš?“

„Je to vážně dobré. Už jsi získal schválení od rady?“

„Jen dočasné.“

„Dostaneš je. Elegantní adaptace,“ pochválil ho Olmy a myslel to vážně. Skoro si přál, aby mohl požádat o reinkarnaci a vyzkoušet ji. Ale když už žil s talsitovými díly tak dlouho…

„Myslíš si, že znovu otevřou Cestu?“

Olmy k němu vyslal duševní ekvivalent úšklebku. „Nepředbíhej čas. Mám jen několik hodin paměťového času a nechci je strávit diskutováním o politice. Chci, aby mi můj syn předvedl všechno, co se naučil.“

Tapiho entuziasmus byl elektrizující. „Báječné věci, otče! Už jsi někdy studoval Mersauvinské struktury?“

Olmy je studoval jen velmi zběžně, protože se mu zdály nudné. To však synovi neřekl.

„Došel jsem k velmi významným souvztahům,“ pokračoval Tapi. „Nejdřív jsem si myslel, že jsou hrozně nudné, ale pak jsem je zapojil do analýzy syntetické situace a došel k naprosto

neuvěřitelným závěrům. Umožňují velmi složité předběžné modelování situací. Pracují jako samostatně se adaptující algoritmy pro společenské změny a plánování… dokonce vytvářejí i vzory jednotlivých interakcí!“

Tapi je oba přemístil do soukromého bufferu. „Tuhle dekoraci jsem si udělal sám. Ještě nikdo se neodvážil ji vyměnit. Myslím, že to je od mých spolubydlících projev uznání…“

To zajisté bylo. Dekorace soukromého bufferu byly v jeslích něčím stejně zranitelným a nestálým jako led v ohni. Pro Olmyho tato dekorace v podobě nezměrné škály psychických testů a rozvedených algoritmů představovala něco tak složitého a dokonalého, že by to sám nikdy nedokázal.

„Trochu jsem zneužil svého předchozího studia,“ pokračoval Tapi. „Aplikoval jsem Mersauvinské struktury na vnější události.“

„Ano? A co jsi zjistil?“

Tapi načrtl rozeklanou, přerušovanou křivku.

„Příliš mnoho zlomů. Hexamon se nachází pod velikým tlakem. Už nadále nejsme šťastnou společností. Myslím, že jsme bývali; v Cestě. Porovnal jsem současnou nespokojenost s psychologickými profily nostalgie za předešlá období života homorfů narozených přirozeným způsobem. Ta tenká znázorňuje, že je velká. Algoritmy ukazují, že se Hexamon chce vrátit do Cesty. Bohužel mi za to moji učitelé moc dobrou známku nedali. Říkají, že výsledek postrádá na preciznosti.“

„Takže ty říkáš, že se všichni chceme vrátit zpátky do lůna. Nemám pravdu?“

Tapi s úsměvem váhavě přikývl. „Neřekl bych to takhle drsně.“

Olmy si rozeklanou křivku prohlížel částečně pyšně a částečně s pocitem, že se mu podlamují kolena. „Mys –

lim, že to je velmi dobré a neříkám to jen jako obyčejný rodičovský kompliment.“

„Myslíš, že se to vyplní?“

„Do jisté míry ano.“

„Možná, že jsem se trochu unáhlil, ale měl jsem pocit, že to má docela cenu i jako skutečná předpověď. Rozhodl jsem se tedy pro primární odbornost. Cvičím se pro obranu Hexamonu.“

Olmy si chlapcův obraz změřil s ještě větší hrdostí a o to silnějším pocitem smutku. „*Jak* otec, tak syn.“

„Studoval jsem tvoji minulost, tati. Je obdivuhodná. Myslím si ale, že tvůj vzor mohu v jistých směrech vylepšit.“ Tapiho obraz vybuchl v přílivu barev zanícení a poté se znovu složil. Teď byl chlapec oděn do černé uniformy obranných sil. „V pozdější etapě své kariéry se pokusím zamířit do vyššího úřadu. Typuji, že tak během jednoho či dvou století služby v normálním čase. Divím se, proč jsi sám nikdy neučinil rozhodující krok k nějakému vedoucímu postavení.“

„Až svého otce prostuduješ důkladněji, přijdeš na to.“

„Staré způsoby. Stará disciplína. Jednou vojákem, vždycky vojákem. Nejlepší a nejvyšší služba.“

Olmy přitakal; bylo to upřímné smýšlení.

„Ale tvé schopnosti… v posledních letech jsi měl sklony nebrat své nadřízené moc vážně. Říkal sis. že to bylo proto, že jejich schopnosti ochably… Ale myslím si, že to může být důsledkem potlačení a odchýlení tvé vlastní touhy utvářet historii.“

Tohle je můj syn, pomyslel si Olmy. *Rychlý* a *přímý. A bezpochyby i přesný.* „Nechávat tu s tebou své částečníky je jako dávat jehňatům za úkol hlídat lva.“

„Děkuji, otče.“

„Máš pravděpodobně ve všem pravdu. Ale jestli se staneš součástí hierarchie, budeš se muset naučit potlačovat a ovládat svá náhlá vzplanutí hrdosti. Přes obranné složky je cesta do vlády nejtěžší.“

„Ano, otče. Bude to vyžadovat disciplínu a sebeovládá-ni.“

Pokud tě to nevytvaruje do formy, kterou odmítneš rozbít, pomyslel si Olmy.

„Souhlasíš se znovuotevřením?“

Není úniku, dokonce ani v jeslích.

„Já jen pozoruji a sloužím.“

Tapi se zasmál. „Chyběl jsi mi, tati. Dokonce ti povedení částečníci ani nezáří jako jejich originál.“

„Musím se ti omluvit za minulou i budoucí nepřítomnost. Od této chvíle budu velmi zaneprázdněn prací. Mnohem více než v minulosti.“

„Ty zase pracuješ v obraně?“

„Ne. Tohle je osobní, ale pravděpodobně se s tebou nebudu moci vídat o nic častěji, než tomu bylo v posledních letech… možná, že ještě méně. Chci jenom, abys věděl, že jsem na tebe pyšný a že si vážím tvého vývoje a vyspělosti. Tvá matka i já jsme na tebe opravdu velmi hrdí.“

„Hrdí na zrcadlový obraz.“ povzdechl si Tapi s náznakem sebezatracení.

„Vůbec ne,“ ujistil ho Olmy. „Jsi mnohem složitější a lépe uspořádaný než kterýkoliv z nás. Je v tobě z nás dvou to nejlepší. Moje nepřítomnost neznamená nesouhlas a není to ani… má svobodná vůle.“

Tapi s úsměvem naslouchal.

„Můj souhlas s inkarnací je již zaznamenán,“ oznámil mu Olmy. „Přijal jsem před Hexamonem odpovědnost za tvé činy a tvá matka udělala to samé.“

Tapi byl najednou celý naměkko. „Děkuji. Za vaši důvěru.“

„Už nejsi déle naším výtvorem,“ postupoval Olmy podle dávno ustaveného rituálu. „Teď musíš udělat sám sebe. Doporučím přijetí do obranných složek. A pokusím se tě navštěvovat…“ *Upřímnost,* pomyslel si, *bude asi ta nejlepší politika.* „Pravděpodobně to ale nebude často.“

„Budu ti dělat čest,“ odpověděl Tapi.

„O tom nepochybuji.“ Olmy se rozhlédl po výzdobě. „Teď bych se rád něco dozvěděl o těchto Mersauvinských strukturách. Co když to tu trochu zklidníme a ty mi ukážeš, jak jsi došel ke svým závěrům?“

Tapi se do toho dychtivě pustil.

Během šesti hodin odletěl Olmy z Axis Euklidu jako jeden ze tří pasažérů raketoplánu směřujícího na Thistledown.

Neměl náladu na povídání. Ostatní dva pasažéři byli také příliš ponořeni do sebe, než aby mu věnovali nějakou pozornost.

PĚT

Země

Lanier seděl na kraji postele a obouval si pohorky. Trochu se zašklebil, když se shýbal, aby si je zavázal. Bylo devět hodin ráno a přes hory se přehnala menší bouřka, která na zem seslala čerstvý deštík a přitáhla sladký závan vzduchu až od moře. V ložnici bylo dosud tak chladno, že se mu u úst dělala pára. Postavil se a podupl si botami na ošoupaném koberci, aby je usadil a otestoval, jak pevně má stažené kotníky. Najednou se zamračil nad úplně jinou bolestí, nad další vzpomínkou, kterou nedokázal vymazat.

Oblékal si bundu u širokého okna v obývacím pokoji a přes živé ploty a vysoké kapradí se díval na zelené, strmé kopce za nimi. Znal svoji stezku přes tyto hory; už léta po ní nešel, ale dnešek se mu zdál dobrým dnem, aby se po ní znovu vydal. Nehledal žádný lék, žádné cvičení, jež by mu navrátilo mládí, které odmítal; jen něco, co by ho přivedlo na jiné myšlenky, než jsou ty v poslední době obzvláště trpké.

Od Heinemanova pohřbu uběhly tři měsíce.

Karen mu ani neřekla nashle, když odjížděla za nějakou povinností do Christchurch. Vzala si nový hexamonský vůz s pěti koly. Tady v mokru byly cesty stále hrbolaté a jejich starý vůz se ne vždy hodil do krajiny, která byla sotva schůdná pro koně. Někdy si říkal, že až v tomhle domě onemocní a bude čekat půl hodiny nebo víc, než se k nim dostane pohotovostní vozidlo, bude mrtvý stejně jako Heineman.

Jeden ze způsobů, jak se zbavit nepříjemných myšlenek.

„Daň, daň, platit daň," zpíval si tiše. hlas ochraptělý zimou. Zakašlal. Bylo to stáří, ne nemoc. Zdravý byl dost. Ještě uplynou roky, až příliš mnoho let, než přijede paměťový vysavač a odsaje jeho starosti.

Když o tom tak přemýšlel, udělal toho za dlouhá léta své služby velmi málo.

Po čtyřiceti letech byla Země pořád jednou velkou otevřenou ranou – i přes své oficiální jméno. Jistě, byla na cestě k uzdravení, to ano, ale také ještě neustále připomínala Smrt a lidskou hloupost.

Proč se mu minulost vrátila tak živě právě ted? Snad aby jej vytrhla ze všudypřítomného zklamání nad stále se zvětšující puklinou mezi ním a Karen? Od pohřbu byla velmi zamlklá.

Před devětadvaceti lety. Bezejmenné město hluboko v lesích jihovýchodní Kanady, studená sněhová past pro tři sta mužů, žen a dětí. Muži se vynořili z mohutných, nízkých srubů, vyhublí hůř než kdy Lanier viděl, aby se střetli s poutníky z nebes. Lanier a jeho kolegové, dva pracovníci Hexamonu, muž a žena, byli samozřejmě zdraví a dobře živení. Kráčeli pomalu, ale jistě po sněhovém poli od letounu k nejbližší chatrči. Oslovili muže francouzsky a anglicky.

„Kde jsou vaše ženy a děti?“ zeptala se operátorka.

Muži na ně zírali hladovýma, temnýma očima, étericky krásní, tváře bílé, vlasy šedivé a zacuchané. Jeden muž se vypotácel s otevřenými ústy a rozpřaženýma rukama před ostatní a vší silou Laniera objal. Bylo to, jako by ho objalo nemocné dítě. Lanier, sám na pokraji slz, podepřel muže, jehož zažloutlé oči zářily zbožným obdivem – nebo snad jen úlevou a štěstím.

Třeskl výstřel z pušky a operátorku něco odhodilo na sníh. Její hruď byla rázem jedna velká krvavá studna.

„Ne! Ne!“ křičeli ostatní muži, ale další výstřely odlu-povaly kůru ze stromů, metaly sníh a zvonily o trup letounu. Na prázdné cestě k městu stál muž s hustým černým plnovousem, méně vyzáblý než druzí. Držel pušku, která vy –

padala mohutněji než on sám, a hlasitě klel...Jedenáct let! Jedenáct! Kde jste vy bozi těch jedenáct strašných let byli?“

Operátor, na jehož jméno už si nevzpomínal, srazil muže k zemi kulovým bleskem vyslaným z jediné zbraně, kterou u sebe měli. Lanier stál nad raněnou ženou a rychle se snažil odhadnout její stav. Pokud jí ze zátylku nevyjme kuličku, ve které je uložena celá její osobnost, zemře. Lanier se k ní sklonil, změřil jí tep a nechal ji zavřít oči, čímž vstoupila do prvního stádia smrti. Nevšímaje si okolí vyndal skládací skalpel a rozřízl ženě zátylek těsně pod lebkou, prsty nahmatal černou kuličku, vytáhl ji z patice a uložil do plastového sáčku, přesně tak. jak ho to učili.

Zatímco to prováděl, lidé z města pomalu a systematicky ušlapali střelce k smrti. Operátor se je snažil zastavit, ale přestože byli velmi

slabí, on byl sám a jich mnoho. Muž, který předtím Laniera objal, byl v průběhu operace zticha, jakoby tou potupou zbaven smyslů, potom padl na kostnatá kolena a prosil Laniera, aby jejich město ušetřil.

Ze srubů se vyrojily ženy a děti, více mrtví než živí.

Lidé z tohoto provizorního města přežili jedenáct zim, dokonce i ty první dvě nejtěžší, ale tuto už by nepřežili.

„Pro koho se vybírá na mostě mýtné," zabrumlal si. *Moje žena je mladá a plná života. Já jsem starý. Učiníme rozhodnutí a za to pak platíme daň.*

S očima pevně zavřenýma zůstal chvíli nehybně stát v chodbě a snažil se z hlavy vypudit mlhu. Chomáče vlny, říkával tomu jeho dědeček. Na Novém Zélandě to sedí. Tahle vlna však byla plná bodláků.

Nezachránili jsme všechny. Dokonce ani všechny silné a schopné. Smrt zasáhla tak velké území, že dokonce ani andělé z nebes nedokázali poskytnout pomoc všem.

Po celá desetiletí se takovými věcmi vůbec nezabýval a zlobilo ho. že se k němu tyto myšlenky přikradly právě teď, jako chabé náhražky viny. Viny. kterou by. podle svého přesvědčení, neměl pociťovat. *Odvedl jsem svoji práci. Bůh ví, že jsem Obnově zasvětil třicet let života.*

Stejně tak i Karen, ale ona nevypadala jako opotřebovaný cár hadru.

Vzal hůl a otevřel dveře. Po obloze klouzaly šedivé mraky. Jestli může chytit zápal plic, toho *přítele starců,* možná to schválně udělá. Ale mezi výhodami udělenými Pozemským Hexamonem všem Starým rodákům bylo osvobození od většiny chorob. V tomto ohledu byly jejich možnosti obrovské; každý muž, každá žena i dítě na Zemi v sobě nosili organismus, který střežil jejich těla proti jakýmkoliv případným vetřelcům zvenčí.

Zachytil svůj odraz ve skle dveří verandy. Tvář pevná, ale silně zvrásněná. Silné rýhy kolem úst, táhnoucí se až na bradu, dolíčky na obou stranách nosu, smutné oči a svěšená oční víčka mu dodávaly výrazu moudrosti. Se smíšeným pocitem uspokojení a zvrhlého odporu si uvědomil, že se cítí starší, než vypadá.

Lanier litoval svého závazku, že zdolá první rameno horské stezky dříve, než si dovolí odpočinek. Za druhou zatáčkou horské cestičky se zapotácel. Rukama si držel roztřesená kolena a zhluboka vdechoval a vydechoval horský vzduch; z obočí mu kapal pot. Už léta nebyl v horách ani jinak neposiloval, a jestliže nechtěl svůj život ukončit předčasně, bylo takovéto přepínání zbytečným přepychem. Zázraky medicíny Hexamonu mohly dělat jen to, co jim sám dovolil; to jest udržovat ho v síle přiměřené věku, bez nemocí a škodlivých následků zvýšené radiace, ze kterých měl neustále hrůzu.

Vrátil se mu dech a i bolest už měl pod kontrolou. Díval se ze srázu dolů do údolí tři sta metrů pod ním. Stáda ovcí – možná patřily Fremontovi, mladému majiteli stanice U Irova potoka – se hnala po strakatém, zelenožlutém koberci trávy, zatímco nad nimi bílé a šedivé mraky, nacucané deštěm, uháněly po svých vlastních, jasně modrých pastvinách. Nad hlavou mu poletoval orel, první, kterého za celou sezónu viděl. Vítr v této výšce byl studený a vlezlý

dokonce i teď na jaře v listopadu. V horách v tisíci metrech a výš byla stále sněhem pokrytá místa, posetá nezaměnitelně zářícími šarlatovými houbami, kterým farmáři a pastevci říkali ‚Kristova krev‘.

Konečně si dopřál odpočinek a usedl na kámen. Bolely ho holenní kosti a svaly na lýtkách hrozily zauzlováním. Poprvé za mnoho měsíců, možná roků, se cítil dobře, což ospravedlňovalo jeho existenci.

Vítr zavolal jeho jméno. Překvapen se pootočil a hledal turistu nebo pastevce na pěšině před sebou nebo nahoře, ale nikoho neviděl. Spokojen poznáním, že zvuk byl jen iluzí, vytáhl z baťůžku sendvič s kozím sýrem, rozbalil jej a pustil se do jídla.

Vítr jej zavolal znovu, ale tentokrát již mnohem jasněji a blíž. Postavil se a díval se zamračeně na pěšinu. Odtamtud to volání přišlo, tím si byl jist. Strčil sendvič zpátky do obalu a vyrazil za druhý ohyb a ještě sto metrů po pěšině nahoru. Boty mu chroupaly po kamenitém povrchu a klouzaly po šťavnaté trávě, dosud mokré ranní rosou. Na pěšině byl sám.

Prozpěvuje si do rytmu, zastavil se. aby popadl dech. nabral čerstvý vzduch do plic a očistil mysl od pavučin, které se za ty měsíce vysedávání v domě nahromadily.

Potřeboval svoji situaci nějak rozřešit.

Přestože lidi své vlastní Země litoval, začínal je také nenávidět. Zdálo se, že ve svém utrpení velmi často selhávali a tím celou situaci ještě zhoršovali. Někdy ti. kteří na tom byli nejhůře, protože ztratili domovy, rodiny, města i národ, reagovali tím. že se k ostatním přeživším chovali ještě krutěji.

V poslední době byl Lanierovým nejoblíbenějším čtením spis filosofa dvacátého století Arthura Koestlera, který se domnívá, že lidstvo má ve své konstrukci zhoubnou trhlinu. Lanier o tom téměř nepochyboval.

Viděl mnoho mužů. žen a dokonce i dětí, podrobených hlubokým psychologickým sondám a terapiím, které z je –

jich těl vyháněly démony a zanechávaly je mnohem schopnější přijímat realitu okolního světa. Ve sporech, vedených o těchto „léčebných“ metodách, stával Lanier tiše stranou. Terapie sice zkrátily Obnovu o celé dekády, ale on si stále ještě nebyl jist, zda je schvaloval. Byly snad lidské bytosti tak slabé a špatně zkonstruované, že jen málokteré z nich se dokázaly uzdravit samy, samy stanovit diagnózu, podrobit se sebekritice? Samozřejmě. Stal se z něj pesimista, možná dokonce cynik, ale kus jeho osoby cynismus nenáviděl; proto, ač to nebylo průkazné, se neměl rád.

Široký plášť z mraků se vznášel nad zemí a přesně v jeho středu zela kulatá díra. Opřel se o sedátko na balvanu u cesty a díval se na jasný široký sloupec slunečního svitu, který údolí přetínal. Plný světla, hypnotický, kilometr široký flek; když teď dá mysli odpočinout, sluneční záře v trávě třeba všechny jeho otázky sama zodpoví. Cítil se lehce, trochu ospale, připraven zbavit se všech těžkostí, uvolnit se a nechat se sluncem roztavit jako měkké máslo.

O pár set metrů dál se k němu po pěšině blížil muž oblečený v černých a šedých šatech, s chodeckou holí v ruce. Lanierovi blesklo hlavou, jestli ten hlas ve větru nepatřil právě jemu. Nebyl si jist, jestli teď stojí o nějakou společnost. Jestli byl ten muž ovčák, mohl si s

ním vyměnit pár vesnických zdvořilostí; ale jestli to byl výletník z Christchurch...

„Dobrý den," pozdravil jej muž; boty mu zachrastily ve štěrku za Lanierem. Lanier se otočil. Výletník stál před zářivým závojem z mraků. Měl tmavé, nakrátko ostříhané vlasy. Měřil něco málo pod sto osmdesát, vypadal mladě, měl široká ramena a ruce samý sval. Lanierovi připomínal mladého býka.

„Dobrý den," pozdravil Lanier.

„Čekal jsem na vás, až sem nahoru přijdete a svedete mě dolů," řekl muž. jako by byli dávnými přáteli. Lanier rozpoznal lehký přízvuk: ruský.

Lanier se na něj zamračil. „Měl bych vás snad znát?"

„Asi ano." Muž se usmál. „Setkali jsme se jen krátce, před mnoha lety." Lanierová hlava se odmítala trápit s tím, kde a kdy toho muže viděl. Záhady jej dráždily.

„Bohužel mi neslouží paměť." Odvrátil se.

„Kdysi jsme byli nepřáteli," muž se, jak se zdálo, dobře bavil. Nepřistoupil však o nic blíž a jen před sebou držel hůl. Lanier se na něj opět podíval. Nebyl teple oblečen a neměl žádný batoh. Nemohl být v horách dlouho.

„Jste jedním z těch Rusů, co zaútočili na Thistledown?" zeptal se Lanier. Tato otázka, položená muži zjevně velmi mladému, nebyla vůbec hloupá, i když kdysi by byla. Muž nevypadal ani na čtyřicet, ale mohl třeba podstoupit omlazovací terapii na jednom z orbitálních těles nebo na nějaké pozemské stanici Hexamonu.

„Ano."

„Co vás přivádí až sem?"

„Práce. Velmi důležitá práce. Potřebuji vaši pomoc."

Lanier natáhl ruku. „Jsem v důchodu." odpověděl, když mu cizinec pomáhal vstát. „To už je všechno strašně dávno. Jak se jmenujete?"

„Moc mě mrzí. že si na mne nevzpomínáte," ohradil se muž dotčeně. „Mirskij. Pavel Mirskij."

Lanier se zasmál. „Dobrý žert. Mirskij je teď na druhé straně nebe. Odjel s gešelskými čtvrtěmi a Cesta se za ním zavřela. Váš vtip však oceňuji."

„To nebyl vtip, příteli.“

Lanier si pozorně prohlédl mužovy rysy. Dobrý Bože, on opravdu *připomínal* Mirského.

„Našla Patricie Vasquezová svoji cestu domů?“ zeptal se.

„Kdo ví? Nemám zrovna náladu na hádanky. Sakra, co je vám vlastně do toho?“ překvapil Lanier sám sebe vlastní rozhodností.

„Rád bych ji znovu nalezl.“

„Zatraceně malá šance.“

„S vaší pomocí.“

„Vaše vtipy začínají být nechutné.“

„Garry, není to žádný vtip. vrátil jsem se.‘: Přistoupil blíž. Podobnost s Mirským byla zlověstná. „Čekal jsem tu na vás. až sem přijdete. Potřeboval jsem někoho, kdo by mě poznal a mohl mě dovést k těm správným lidem. Byl jste přece důležitou osobou Obnovy, ne?“

„To jsem byl,“ připustil Lanier. „Mohl byste být jeho bratrem.“ *Nebo spíš jeho identickým dvojčetem.*

„Měl byste mě vzít na Thistledown. Musím mluvit s Korzenowským a s Olmym. Jsou stále naživu, nebo ne?“

Konrád Korzenowski zkonstruoval Cestu, kdysi připojenou k sedmému dómu asteroidního vesmírného korábu Thistledown. Thistledown a dvě části Axis City stále setrvávaly na deset tisíc kilometrů dlouhé oběžné dráze kolem Země. Asteroid *s* jedním polárním „víkem“ odstřeleným a s odhaleným sedmým dómem. Thistledown byl před čtyřiceti lety odstřelen od konce Cesty, aby umožnil únik naderitských částí Axis City. Cesta byla krátce otevřena do volného prostoru, ale téměř okamžitě se zacelila a svoji nekonečnost tak navěky před tímto vesmírem uzavřela. Ti, kteří se rozhodli, že zůstanou uvnitř Cesty – mezi nimi i Pavel Mirskij – byli vzdálenější než duše mrtvých, pokud mrtví mají duši.

Lanier něco nesmyslně zakoktal, pak zakašlal, aby si uvolnil sevřené hrdlo. Vlasy na zátylku se mu zježily.

„Ježíši Kriste,“ řekl do ruky na ústech. „Co se to tu děje?“

„Urazil jsem velikou vzdálenost v prostoru a čase,“ vysvětloval muž. „Budu vám vyprávět velice podivuhodný příběh.“

„Jste snad duch? „ To byla zcela zbytečná a stará otázka. Nemyslel tím „ducha“ v hexamonském smyslu slova. Obličej mu zrudl.

„Ne. Potřásl jste mi přece rukou. Jsem z masa a kostí, smrtelný… v jistém smyslu.“

„Jak jste se vrátil zpátky?“

„Ne zrovna nejkratší cestou.“ Usmál se váhavě a položil hůl do trávy vedle Lanierová kamene a posadil se. Mirskij – jestli to byl skutečně Mirskij, což Lanier nebyl ochoten přiznat – hleděl do údolí, kde se pohybovaly ovce a mraky. a znovu řekl: „Musím mluvit s Korzenowským a Olmym. Můžete mě k nim dovést?“

„Proč jste tam nejel rovnou?“ zeptal se Lanier. „Když už jste dojel takhle daleko, proč jste šel sem?“

„Protože si myslím, že v jistém ohledu jste pro mě ještě důležitější než oni. Musíme se všichni sejít a promluvit si. Jak je to dlouho, co jste s nimi naposledy mluvil?“

„Mnoho let.“ připustil Lanier.

„Blíží se krize vlády Hexamonu.“ Mirskij se s vážnou tváří klidně podíval na Laniera. „Cesta bude opět otevřena.“

Lanier neodpovídal. Zaslechl různé zvěsti, víc nic. Ale co na tom, on se přece od politiky Hexamonu izoloval.

„To je směšné,“ řekl po chvíli.

„Ne, kupodivu není,“ odpověděl Mirskij věcně. „Ať již fyzicky nebo politicky. Taková technologie, taková moc jsou jako droga. Dokonce ani čisté srdce si neudrží své přesvědčení věčně. Zařídíte mi tu schůzku?“

Lanier svěsil ramena. Cítil se poražený, příliš slabý, aby zformuloval správná slova na obhajobu vlastní normality.

„Mám vysílačku, komunikátor, v mém domě v údolí.“ Narovnal záda. „Budete však muset prokázat, že jste ten, za koho se vydáváte.“

„To chápu,“ přikývl Mirskij.

ŠEST Thistledown

Olmy seděl u terminálu knihovny v soukromých čtvrtích v Alexandrii, městě druhého dómu. v obvodu zatím ještě znovu neobydleném. Terminál nainstaloval teprve před několika dny v bytě, kde strávil své pozdní dětství a kde byly ukryté rozebrané části

Korzenowského – všechno, co po jeho zavraždění před několika staletími zbylo. Olmy tyto části našel ještě jako malý chlapec a později se zasloužil o opětné sestavení a reinkarnaci Korzenowského, za pomoci Patricie Vasquézové.

Na tomto podivném místě obdržel Olmy na domněle nevystopovatelném terminálu zprávu od svého starého známého, črty, volně přeloženo, říkaly:

„Něco pro tebe **mám. Je to** rozhodující pro tvoji práci.“

Zprávu doplňovaly souřadnice jedné opuštěné stanice v pátém dómu a čas schůzky. „Sám.“ nařizovaly črty důrazně. Bylo to podepsáno pečetní značkou Feora Mar Kellena.

Mar Kellen byl starý voják a přítel z hranové policie, přibližně Olmyho věku. Narodil se během pozdních Jart-ských válek, které znamenaly největší nátlak na vetřelce do Cesty před Odštěpením, kdy byli Jartové zatlačeni až za dvě na devátou – dva milióny kilometrů zpátky do Cesty. Tyto války trvaly čtyřicet let a poznamenaly statisíce kilometrů Cesty. Získané území bylo opevněno a byly otevřeny brány do neobydlených světů, zralých pro těžbu. Tyto světy

dodávaly suroviny pro rané Axis City a poté dodaly i atmosféru a zeminu, která pokrývala většinu povrchu Cesty.

Byly to hrozné, ale slavné roky. Roky smrti a pálení, ale Hexamon z nich vyšel silnější, připravený řídit dráhy mezi branami a přitahoval tím zákazníky i partnery z obydlených světů, ke kterým tyto brány vedly. V některých případech zahájil Hexamon obchody opuštěné Jarty: tímto způsobem ustavil například silné obchodní svazky s tajuplnými Tal-siťany. Byli to právě Talsiťané. kdo jim řekl jméno jejich nepřátel, tak. jak je nejlépe mohli přeložit do lidské řeči.

Samozřejmě. Jartové nebyli poraženi; jen zahnáni dál do Cesty a tam udržováni sérií mohutných pevností.

Mar Kellen přežil posledních dvacet let válek a pak sloužil v pevnostech za jedna celá devět na devátou. Dokonce ani služba na této předsunuté hranici jej dostatečně neuspokojovala. Nastoupil tedy k hranové policii a tam poznal Olmyho.

Neviděli se už několik staletí. Olmy byl překvapený zjištěním, že Mar Kellen je na Thistledownu; myslel si. že byl tím typem, co se přidá ke Gešelům na jejich průniku dál do Cesty.

Tajuplné schůzky Olmyho dráždily. Už dávno si přestal libovat v intrikách, zvláště pak, když byly nevyhnutelné… Ale Mar Kellen naznačoval, že má něco, co Olmy nemohl ignorovat, a ať již byl jeho kamarád jakkoliv podivínský, nikdy nebyl zákeřný.

Pátý dóm byl na Thistledownu tím nejponuřejším. Jakýsi obří sklep. Mnohé vlaky tudy projížděly do šestého a sedmého dómu, ale jen jeden tam stavěl a to nepravidelně, jen na osobní požádání. Pro cestování do jediného neobydleného dómu Thistledownu existovala jistá omezení. Do drsné, mraky zahalené krajiny ze surového minerálu asteroidu, vytesané staletími těžby do fantastických šedých, černých a oranžových vrcholků a propastí, přijela každý mě –

sic hrstka horolezců a fanatických raftařů. Přebytečná voda Thistledownu tam byla rudá, hustá rzí i jinými rozpuštěnými minerály a nebylo doporučováno ji pít bez chelationo-vých implantátů, které si s obsahem kovu uměly poradit.

Pátý dóm byl v průměru jen čtyřicet kilometrů široký. Na začátku cesty celého Thistledownu byl široký jen třicet osm kilometrů; odebraný materiál byl použit pro výrobu a k tomu, aby nahradil těkaviny zákonitě unikající z recyklačních systémů asteroidu. Nikdo zde nežil nastálo; dóm byl střežený pouze remoty.

Olmy nasedl do prázdného vlaku ze čtvrtého dómu, seděl s rukama složenýma na prsou a sledoval, jak kilometry černé zdi asteroidu mezi dvěma dómy hladce míjely.

Mar Kellenova zpráva byla tak nečekaná, že se ani neodvažoval hádat, kam tohle vůbec povede.

Nepředpokládal nic a na to, co bylo před nim, skoro ani nepomyslel. Namísto toho znovu přezkoumával tu trochu informací o talsitské kultuře, která byla získána a uložena v knihovnách Axis City a Thistledownu. Často se těmito materiály zaobíral a nyní znovu metodicky zpracovával své poznatky, v naději, že nalezne řešení několika nezodpovězených otázek.

Krátká cesta mu však poskytovala jen málo času a on se díval, jak stěny tunelu pomalu ustupují divokým, neproniknutelným mračnům,

za nimiž probleskovala kopí světla z trubice, která se objevovala mezi pilovitými zuby temné červené, zelené a šedomodré. Vlak se vynořil z klopené zatáčky tunelu, takže okna na pravé straně měla téměř třicetistupňový sklon.

V těchto pustých oblastech vždy nacházel ponurou duševní rovnováhu.

Vlak zpomalil a dohoupal se po svých třech kolejích do stanice zakryté malou kopulí, umístěné mezi dvěma hrubými stěnami temné, olejovitě vyhlížející niklové a železné

remoti – dálkově ovládaní roboti, (pozn. překl.)

rudy. O nástupiště za kopulí plácal déšť. Z nedaleká sem doléhalo zurčení proudu vody, který si hledal cestu do jednoho z rozsáhlých hnědých jezer, jimiž byl celý dóm posetý. Mar Kellen na něj čekal uvnitř malé opuštěné stanice, kde seděl na kamenné lavici, která vypadala spíš jako nějaký podstavec pro odkládání strojů než pro odpočinek lidí. Venku zaburácela bouře; zvuk, který Olmy na Thistledownu téměř neznal; na druhou stranu měl však málokdy čas, aby zavítal do pátého dómu, kde byly bouřky na denním pořádku. Mar Kellen zvedl k pozdravu dva starobylé deštníky. Promítl Olmymu sérii životopisných črtů s titulky, naznačujícími míru pravdivosti a na co by bylo či nebylo slušné se dále ptát. Vyptávání bylo povšechně odmítáno. Olmy učinil to samé, ale dokonce s ještě větší neurčitostí a strohostí. Pro zbytek konverzace používali jak řeč, tak črtáni.

„Sledoval jsem tvoji služební dráhu, sere Olmy. Tedy alespoň to, co bylo veřejné. Jsi opravdu slavný člověk a velká chlouba Naderitů.“

„Děkuju. Ač nerad, musím přiznat, že jsem již dávno ztratil tvoji stopu, sere Mar Kellene.“

„*To* opravdu rád slyším, protože to byla moje povinnost. Snažil jsem *se* být tak nepovšimnutelný, jak jen to bylo možné, aniž bych se musel načítat do paměti města a stát se uličníkem.“ Ukázal obraz sebe sama jako svobodného uličníka, hrubě načrtnutého, což prozrazovalo, že asi nebyl moc úspěšný. Oba se zasmáli, i když Olmyho pobavení bylo spíše nucené.

„Doufám, že jsi se o mně moc nedozvěděl,“ opáčil Olmy.

„Ne. Tvá kariéra je také tajuplná, i když její části se staly součástí dějin. Avšak, i když je to možná neslušné, dozvěděl jsem se o tvém současném zájmu.“

„Vážně?“

„Zdá se, že jsi přesvědčen, že se brzy zase střetneme s nehumanoidními bytostmi. Možná dokonce i s Jarty.“

Olmy neřekl nic, rty sevřené do zkřiveného úsměvu. Jeho soukromý výzkum byl, jak se zdálo, překvapivě veřejný;

přinejmenším pro ty, kteří se domnívali, že stojí za to o něm něco vědět. Mar Kellenova záhadnost teď byla mnohem pochopitelnější; tento muž se nikam neukládal, ale byl velmi neobvyklým jevem – tělesným uličníkem. Olmy načrtl žlutý půlkruh, který signalizoval zájem a plnou pozornost.

„Narazil jsem na něco, co by se ti mohlo hodit. Něco po staletí založeného. Něco jako inženýrovy záznamy.“

„Tady?“ zeptal se Olmy.

Starý voják významně přikývl. „Budeme se moci nějak dohodnout, budeš-li mít zájem? A ujišťuji tě, že ho mít budeš.“

„Nejsem nijak bohatý, dokonce ani nijak zvláště vlivný člověk.“

..*To* vím, sere Okny. ale stále máš podporu Hexamonu. Mohl bys mi poskytnout vše, co potřebuji, ve smyslu přístupu k informacím a různým výhodám, protože nejsem tak bláhový, abych toužil po zlatu Země.“

Olmy si muže změřil a podrobně rozebral styl jeho črtáni. Mar Kellen byl upřímný, neblafoval, alespoň podle Olmyho ne.

„Jsem v důchodu,“ prohodil Olmy...*Můj* vliv už není zdaleka takový, jaký býval. V mezích svého současného statutu však…“

„Současný statut je pro mé potřeby dostatečný.“

„Jestli máš opravdu něco, co bych mohl použít, pak jsme dohodnuti.“

Mar Kellen ihned nasadil široký, spiklenecký úsměv.

„Dohodnuto. Pojď se mnou.“ Podal Olmymu deštník a ukázal mu, jak ho roztáhnout. „Tenhle patřil mojí Beni. Budeš ho potřebovat. Ochrání naše staré, unavené kosti.“

Olmy držel deštník nad hlavou a následoval Mar Kellena po úzké pěšince pryč od stanice. Pěšina byla vytesána do svahu skály a vinula

se roklinou nad silným, rudým proudem vody. Světlo plazmové trubice tu sotva prostoupilo mraky a déšť. Krajina se utápěla ve stínu téměř stejně tmavém jako noc na Zemi. Mar Kellen vytáhl baterku a posvítil

nahoru do svahu. Světelný kužel našel díru ve skále. „Za těmi dveřmi je jasno a teplo. Pojď. Už jenom pár minut.“ Byli na cestě asi tak půl hodiny.

„Našel jsem to, když jsme prozkoumávali surovinové zdroje pro projekt repopulace Thistledownu,“ vysvětloval Mar Kellen. „Rutinní práce pro volnou chvíli. Ze všech surovinových map bylo tohle místo vymazáno. Až na jednu; a i to muselo být jenom díky nějakému přehlédnutí… Nezdálo se, že by to pro daný projekt mělo nějaký význam, tak jsem o tom nikomu ani neříkal. Zmínil jsem se o tom jen před mojí Beni a ona – byla to moje družka,“ svěřil se náhle, zastavil se ve svahu a podíval se přes rameno na Olmyho. „Bylo jí jen třicet. Narozená po Odštěpení. Představ si to, já takovej starej kozel a našel jsem si takovou mladou ženu… skutečně ženu. Ze staré naderitské rodiny. Ale měla dobrodružství v krvi. Nadšením mě daleko předčila. Chtěla to prozkoumat. A tak jsme zkoumali. Přišli jsme sem a našli – “

Čile skočil do výklenku. Olmy ho následoval mnohem elegantnějším a méně teatrálním způsobem. Hladká, černá stěna jeskyně odrážela osamělý bod světla. Mar Kellen uhodil rukou do hladké skály a jeho tvář na chvíli strnula v bolestivé grimase. „Když jsme to našli, vypadalo to přesně takhle. Znal jsem ten pohled. Bezpečnostní zeď. V tu chvíli mě to začalo zajímat. Nebylo to jako cracknout nějaký kód! Nebylo to jednoduché. Musel jsem rozluštit třicet rozdílně kódovaných bloků, za pomoci analýzy vyvinuté teprve v minulém století. Matika se stala mým strašákem, Olmy. Ale je to strašák, kterého jsem zvládl. Kdysi tohle místo bývalo *velice* bezpečné…“

Načrtl rychlý sled symbolů a černá zeď se zjasnila v šedou a pak jednoduše zmizela. Za ní byla dobře osvětlená chodba.

„Jak jsme vešli dovnitř, říkal jsem si, že tu bude spousta životu nebezpečných pojistných opatření. Hledali jsme a našli. Bylo jich víc, než bych považoval za potřebné ke

hlídání čehokoliv. Většina z nich došla svého určeného limitu pěti set let a automaticky se deaktivovala. Samozřejmě, že o tom nikdo nevěděl, dokonce ani prezident. Alespoň si to myslím. Mohu se však mýlit.“ Opět ten spiklenecký úsměv.

Došli k širokému, do půlkruhu klenutému vchodu. Mechanický hlas starobylého stylu – přinejmenším stejně starého jako hlasy v Alexandrii – žádal jejich identifikaci.

Mar Kellen vyslovil sérii čísel a položil dlaň na pradávný otiskový panel vedle matných dveří. „Zaznamenal jsem tam svůj vzor,“ vysvětlil Olmymu.

Dveře zjasněly a pomalu se otevřely. Uvnitř čekala zše-řelá a holá recepce. Mar Kellen pokynul Olmymu a vedl jej halou dál do malé místnosti, která také neměla žádný nábytek ani dekorační obrazovky.

Mar Kellen stál se založenýma rukama uprostřed čtyř bOých stěn; nikde žádný stín. Olmy zůstal ve dveřích.

„Tahle místnůstka je bránou k velikému tajemství,“ řekl Mar Kellen. „*Pro* nikoho však nemá žádný praktický význam... ne dnes, ale kdysi to určitě bylo velmi užitečné. Možná to i bylo používané a nikdo z nás o tom nevěděl. Možná to bylo považováno za příliš nebezpečné. Pojď, pojď dál.“

S Olmym po boku ukázal Mar Kellen prstem na zem. „Dolů, prosím.“ Podlaha zmizela. Místnost byla šachtou výtahu. Rychle a bez jakýchkoliv vjemů padali do temnoty. Každých pár vteřin se objevila červeně svítící čára; vyznačovala neznámou hloubku. Tak to pokračovalo několik minut.

Olmy nikdy neslyšel o obydlených tunelech hlouběji než dva kilometry do asteroidu. Museli sestoupit nejméně dvakrát tak hluboko.

„Čím dál tím zajímavější, co?“ poznamenal Mar Kellen. „Pohřbeno velmi hluboko, velmi bezpečně. Co by to mohlo být?“

„Jak hluboko? „ zeptal se Olmy.

„Šest kilometrů do stěny asteroidu. Spodní úrovně mají

vlastní energetickou síť. Neukazuje se to na hodinách žádného z dómů.“

„Je to ilegální skládka dat,“ hádal Olmy. Už o něčem takovém slyšel. Superbezpečné skládky používané policií a politiky, kteří se v

minulých stoletích obávali, že upadnou v nelibost Hexamonu. Nikdy vlastně ale žádnou neviděl.

„Téměř správně, sere Olmy, ale ne ilegální, spíše *extra* legální. Nechali si ji postavit vynálezci zákonů. Může snad vynálezce zákonů udělat něco nezákonného, v přesném slova smyslu?“

Olmy neodpověděl. Byla to pravda. Dokonce ani ve vysoce etickém světě hexamonské politiky nemohl žádný vládnoucí systém přežít přísné prosazování svých vlastních zákonů.

Pod nimi vyvstal bílý čtverec a stal se opět podlahou. Otevřely se dveře a Mar Kellen Olmyho odvedl krátkou chodbou do temné čtvercové cely o straně sotva tři metry.

„Tohle je terminál přístupu do paměti.“ Mar Kellen usedl na tvarovanou kovovou židli před širokým ocelovým panelem, zabudovaným ve zdi nad úrovní pasu. „Hrál jsem si s tím… a našel něco hrozného.“

Dotkl se panelu a na dvou místech se objevilo mdlé světlo. „Vstup pouze s hlavním klíčovým kódem. Já jsem Da-vina Taur higel.“

To jméno, pravděpodobně ženské, zřejmě patřilo nějakému předkovi bývalého ministerského předsedy Nekonečného Hexamonu, Ilyin Taur Ingela. Mar Kellen s panelem zacházel dost zkušeně.

„Tohle bylo nejtěžší. Bezpečnostní systémy se deaktivovaly, ale za nimi byla přístupová bludiště, zabudovaná do struktury samotné paměti. Byli velmi opatrní, tihle extra-legální lidé. Kdyby nebylo těch bludišť, byl bych ti to dal zadarmo, jako když dá jeden kamarád druhému něco uži-tečného. Ale nebyl jsem sám, když jsem to tu objevil. Byla se mnou Beni…“

Olmy na Mar Kellenovi zaznamenal silné emocionální

hnutí. Starý voják prožíval žal, vztek a nakonec jakýsi hořký triumf. Mar Kellen byl upřímný, ale byl vůbec *normální*?

Pokynul Olmymu, aby k němu přistoupil a položil ruku na panel pod zeleným světlem.

„Neměj strach. Jen měj ve střehu všechny své osobní bariéry. Ty to zvládneš. Já to taky nějak zvládl, ale zaskočilo meto.“

Mar Kellen řekl: „Přístup pro jednu osobu, host Ingel.“

Olmy škubnutím zvrátil hlavu a všechny svaly v těle mu ztuhly. Dostával impulsy od něčeho uvnitř panelu, něčeho, co nebylo přivyklé lidskému tělu. Viděl úryvky výjevů více než pouze zkreslených; byly nesrozumitelné. Slyšel hlas mnohem cizejší, než byl hlas Frantů… nebo dokonce hlasy talsitských poslů.

> > *Zájem o čas. Zájem o povinnost. Neaktivní neznámý čas.*«

Olmy s očividným vypětím sil ucukl.

Mar Kellenův výraz přešel ve fanaticky pootevřená ústa. Starý voják byl upřímný, ale také nezodpovědný. Tím, co zde prožil, byl šokován, možná také citově poškozen a přesto se mu podařilo svůj stav před Olmym až do této chvíle zakrýt. Mar Kellen se zasmál a hluboce se nadechl, až se znovu uklidnil. „Beni to zabilo. Když jsme rozluštili bludiště. Pošramotilo jí to všechny nervové cesty, dokonce to i zasáhlo do pamětí jejího implantátu a zakódovalo je. Nebylo v nich nic, co by se dalo uložit do paměti města, její tělo však bylo nedotčené, žilo. Zabil jsem to, co z ní zbylo, a sám zakopal. Proto ti to musím naúčtovat.“ Tvář měl prázdnou a bledou. „Za její smrt. Za její bolest. Co myslíš, že tam měli?“

„Nevím,“ přiznal Olmy.

„Mám dobrou teorii. Jestli se nepletu –“ podrbal se na bradě a nasadil spiklenecký úsměv, „– museli to zajmout už moc dávno. Museli uložit osobnost té věci, nebo nějaký

ekvivalent, do této tajné paměti… A pak ji opustili. Čekala zde, spící celá staletí, až na ni Beni a já narazíme. Ty jsi přesvědčen, že se znovu střetneme s Jarty, nemám pravdu? Jakou cenu by pro Hexamon měla uložená osobnost Jarta, kdyby k tomu došlo, co?“

Olmy potřásl hlavou, příliš omráčený, než aby mohl odpovědět.

„Pojď se podívat na tohle. Našel jsem to, až když už bylo po ní, potom co jsme… Ano. Pojď.“ Přešel ke zdi naproti dveřím. Zeď se rozdělila do pěti segmentů ve tvaru L a tiše se odsunula. Vstoupili do velikého temného sálu, kolem nich vířil chladný vzduch.

„Ukaž se, ty *dobytku.*“ V kruhu nad nimi se rozsvítila světla. Uprostřed osmiboké místnosti byl krystalový blok, který okupovalo stvoření, jaké Olmy ještě v životě neviděl. Mělo velkou modrošedou vertikální hlavu kladivovitého tvaru, kterou prořezávaly tři horizontální štěrbiny. Z nejvyšší z těchto štěrbin se vysouvaly bílé

trubice, zakončené černýma – snad očima – a ze spodních dvou trčely dlouhé trsy černých chlupů. Za obrovskou hlavou – zhruba o velikosti lidského trupu – se táhl dlouhý zelený horizontální krunýř. Rozeklaná světlerůžová chapadla, každé silné jako Olmyho zápěstí a dlouhé jako ruka, vstávala v hřebínek na hřbetě. Vzadu, za chapadly, se ježily chomáče červených tykadel. Tlustý zvednutý ocas byl zakončen fialovým rohovitým bod-cem. Asi nejpodivnější ze všeho bylo sedm párů spodních nohou – nebo podpěr – které lemovaly tělo. Nebyly to nohy nebo končetiny v tradičním slova smyslu, ale *kůly* nebo ostré bodce. všechny v barvě obsidiánu a stejně lesklé. Za hlavou, nebo snad z hlavy, se tyčily dva páry mnohaklou-bých paží, jeden z nich zakončený něčím velmi podobným rukám, druhý průhlednými, růžovými chňapadly.

Přes letité zkušenosti se stykem s nehumanoidy se Olmy otřásl. Jak proti svému nejhlubšímu instinktu přistupoval blíže, zamračil se, vděčný za hlubší pravdu o tomto stvoření; tělo nebylo živé, jen zakonzervované, aby se nerozložilo. V té

podivnosti bylo něco nedůstojného, v nepořádku, co mu napovědělo, že tvor musí být mrtvý.

„Nádhera, co?“ Mar Kellen kroužil kolem průhledného bloku. Plně natažený tvor by od vertikální hlavy až ke vztyčenému ocasu měřil asi čtyři metry. „Naši předkové z obrany, které jsme možná sami znali… lidé, kteří nás cvičili… chytili Jarta a ten je uložen, nebo uložena, právě tady. Ale proč o tom mlčeli? Něco takového by bylo senzační, neocenitelné...“

Olmy věděl, co tím myslí. S použitím zbraní, kterými disponovaly obě strany, byly bitvy nepravidelné a zkázo-nosné.

Na diplomatické předehry Jartové nikdy nereagovali. Po několika dekádách trvání války je lidé přestali provádět. Ani jedna strana si nikdy nemohla být jista tím, jak nepřátelé vypadají. Návnady a léčky byly používány na obou stranách; informace jakéhokoliv druhu byly podezřelé. Polapit Jarta, dokonce třeba jen mrtvého nebo umírajícího, a pochopit něco o jeho způsobu uvažování…

To by bylo skutečně skvělé. Proč to tedy věky udržovat v tajnosti? Co asi o své kořisti zjistili, že to vyžadovalo takovouto míru opatrnosti?

Mar Kellen pokrčil rameny, jeho črtač náhodně promítl na strop modrý bezobsažný symbol. „Možná, že není pravý? Může to být jen nepovedená simulace…“ Poklepal na pult. „Ale já se domnívám, že je pravý. Naše simulace za moc nestály, i když jsme Jartům nikdy nestanuli tváří v tvář. Bylo nám řečeno, že se to nikdy nikomu nepovedlo tak. aby se mohl vrátit a vyprávět o tom. Ale tohle… bylo udržováno v tajnosti před námi všemi. Ať je to jak chce, *nějakou* cenu to mít musí, sere Olmy.“

Starý voják ukázal na bílý plát na zdi po straně bloku. „Jsou i jiné způsoby, jak to zkoumat. Zkoušel jsem to, po tom, co Beni… co zemřela. Celé měsíce jsem se nedotkl přímého výstupu. Tohle není tak nebezpečné. Vysílá to tu zatracenou věc na displej, jakýsi analog jeho mentální ak –

tivity. Nerozumím tomu, ale myslím, že vědci by ty znaky mohli přečíst.“

Olmy pozoroval plát. Nad ním se utvořil světelný válec. Něco jako geometrická květina, která kvetla a vylučovala opar rotujících čar. Čáry hypnoticky tančily. Spodní část válce se zešikmila a začala ukazovat mozaikovitou záplavu barev; černá proti šedé, krvavě rudá proti zelené, bílá proti zelené, červená vedle černé a tak pořád dokola, všechny stálé a nehybné.

„Zatím krotký, co?“ zeptal se starý voják.

Olmy se podíval na něj a potom zpátky na displej. Nedokázal ani rozluštit, co se to tam ukazovalo. „Je to snad graf mysli té bytosti?“

„Je to Jart,“ řekl Mar Kellen vzrušeně. „Musí to být Jart. Znázorňuje to jeho mysl i jeho *vzpomínky.* Strávil jsem celé hodiny jeho pozorováním. Někdy jsem si říkal:! To je to, co zabilo Beni…‘ Pak jsem musel odejít, nebo riskovat, že se zblázním.“

Olmy na vzory fascinovaně zíral. Dotýkal se tím však jen okraje osobnosti tohoto stvoření; stanovit, jestli byla celá nebo částečná, poškozená či nedotčená nebo dokonce uhádnout, jestli jeho paměť byla či nebyla aktivní, nebylo možné. Ale představoval jedinečné možnosti a neproniknutelné mystérium.

Olmy cítil, jak jeho tělo stabilizuje hormonální vlnu.

„Až z toho člověka mrazí, co?“ zeptal se Mar Kellen. „Příliš mnoho záhad.“

„Přesně tak.“ Přiblížil se k zakonzervovanému tělu. Procesor svého implantátu nechal přemítat nad problémem. „Ukázal jsi to ještě někomu?“

Mar Kellen potřásl hlavou. „Byl jsem mimo dosah. Beni byla…“ Olmyho oči se setkaly s jeho. Měl je přimhouřené a tvář zvrásněnou bolestí. „Léčil jsem se. Snažil jsem se sebrat.“

Olmy se odvrátil od trápení starého kamaráda.

Stavěl se nebezpečí do cesty častěji, než by si mohl

pamatovat. Svou odvahu podroboval zkouškám se zvrhlou pravidelností. Dokonce ani pravý Talsit – což už čtyři roky nezakusil – by nepomohl povolit ten malý pevný uzlík touhy po nějaké stimulaci. Avšak i přesto velmi nerad nebezpečí *zakoušel*. Za posledních čtyřicet let měl však mimořádných zážitků poskrovnu. I jeho nakonec začala Země nudit, Země s tou svou záplavou potřeb a utrpení.

Nikdy, v žádném ze svých životů, necítil takový strach jako teď. To. co je uloženo v paměťovém skladu – téměř určitě osobnost Jarta, je-li úsudek Mar Kellena správný – bylo dostatečně silné, aby zabilo Mar Kellenovu družku a jeho samotného poškodilo.

„Neděkuj mi,“ otočil se k němu Mar Kellen nyní již bez úsměvu. „Teď, když jsem tě sem zavedl, jsem…“ Načrtl změť rudých a žlutých symbolů, osobních symbolů, které Olmymu nic neříkaly, ale měly strukturu starých naderit-ských modliteb. „Nechci nic, vážně. Nestojím ani o žádné výhody. Není toho moc, na čem by mi ještě záleželo. Tím, že jsem ji sem přivedl, jsem ji zabil…“

Olmy prolomil přítelův zármutek. „Našel jsi něco velmi důležitého, i když si nejsem úplně jist, co to je…“

„Mě už to ale nezajímá. Jestli je to pro tebe důležité, nechám ti to. Stejně už Žiju příliš dlouho,“ dodal Mar Kellen tiše. Tvář mu osvěcovaly Jartovy vzory. Pomalu mrkl, pak si olízl ret a pohlédl na Olmyho. „*Ty* snad ne?“

SEDM

Gaia, Nová Alexandreia rok Alexandrose **2345**

Rhita stála na zádi parníku *Joanna*, který rozrážel vody mezi Rhodem a Alexandreii. Aby se chránila před chladem moře, měla na sobě hnědý plášť Akademeie a máslově žlutou vlněnou róbu. Klidně

pozorovala oceán a širokou bublající brázdu za lodí. Společnost jí dělal osamělý racek, který seděl s otevřeným zobákem pár metrů od ní na tmavém dubovém zábradlí a zvědavě kroutil hlavou tam a sem. Temně šedá obloha se vznášela nad klidným oceánem chmurné barvy chladného kovu. Pod ní rachtaly motorové nákladní vozy z Rhodu, Kosu a Kindosu, schované v temnotě podpalubí.

Ve svých jednadvaceti letech se cítila dokonce dospělejší než v osmnácti, a to ji dělalo opravdu velmi dospělou. Alespoň že ji ještě neopustil živý smysl pro humor. Do zdravé míry si uvědomovala vlastní schopnosti i svoji bláhovost a litovala, že měla jen málo času na to, aby jim mohla ponechat volný průchod.

Její vlasy si udržovaly zářivý, rudohnědý odstín dětství, ale ona je teď již nosila kratší. Kočičí oči, bledá kůže ani postava se moc nezměnily. Nepřerostla střední výšku, i když ramena se jí poněkud rozšířila. Po otci zdědila mírnou fyzickou sílu, stejně jako dlouhé prsty na rukou a dlouhé nohy.

Rhita navštívila Alexandreiu pouze dvakrát. V obou případech jí bylo deset let. Její matka Berenikě byla toho názoru, že bude nejlepší udržovat ji v Hypateionu, stranou od kosmopolitních svodů hlavního města Oikoumeně.

Berenikě byla dychtivou žákyní Patrikie a za Rhamo-na, nejmladšího syna sophě, se provdala spíše z povinnosti než z lásky. Dceru však milovala vášnivě a spatřovala v ní mladší obraz samotné Patrikie. Na pohled se však Rhita více podobala mamince než babičce.

Teď, když už byla matka mrtvá rok a Patrikia více než devět let, zatímco otec byl stále zaneprázdněn bojem o ovládání Akademeie – v zápase s bigotními jedinci, kterými jeho matka otevřeně pohrdala – zdálo se, že pro ni bude nejlepší přesunout svá studia a nadání tam, kde by mohly být nejužitečnější. Kdyby Akademeia začala upadat, alespoň by byla jinde a mohla třeba založit nový Hypateion.

Tyto starosti však nezaujímaly v její mysli první místo. Ve srovnání s hlavním posláním jí skoro dodávaly pocit bezpečí a pohodlí.

Šedesát let hledala Patrikia mizící díru do místa, které nazývala Cesta. Tato brána byla prokazatelně proměnlivá a objevovala se v

různých částech světa; vždy jen na tak dlouho, aby ji vylákala, a nikdy nebyla přesně lokalizována. Patrikia zemřela a nikdy ji nenašla.

Nyní ale Rhita přesně věděla, kde brána je. Už skoro tři roky zůstávala na jednom místě. Toto vědomí ji neutěšova-lo. Přivykla své roli, ale sotva ji chovala v menší nelibosti.

To, že věděla o bráně, ji okradlo o vlastní život. Myslela si, že na ni babička toto téměř neuskutečnitelné břímě přenesla už jako na malou holčičku, když přístroj nastavila, aby rozpoznal její dotek a ji samotnou.

Možná, že rok předtím, než zemřela, byla už Patrikia trochu šílená. Ale ať už to bylo jakkoliv, předala vnučce obrovskou zodpovědnost.

Všechno ostatní včetně žádosti o přijetí do Mouseionu, soukromý život, prostě všechno, bylo podřízeno tomuto jejímu vědění. Neřekla to dokonce ani otci.

Rhita doufala, že bude mít klidný život, ale když tak pozorovala racka, jak si čistí křídlo, uvědomila si, že to není možné. Ne v tomhle světě. Dokonce i bez Předmětů by byl

život na Akademeii tvrdý. Všechno, co znala a milovala, leželo za modročerným mořem, za jejími zády.

Klíč a stroj na ochranu života vezla ve velké zamčené truhle; v menším kufříku vezla také babiččin „záznamník“, malinkou elektronickou tabulku ke čtení a psaní. Lugotorix, Rhitin keltský sluha, je hlídal v její kajutě. Lugotorix nebyl ozbrojený (na paměť toho, jak sophě pohrdala válkou a zbraněmi), ale sotva méně nebezpečný. I přes pacifistickou filosofii Hypateionu byl Rhamon praktickým mužem, občas až překvapivě vynalézavým. Lugotorixovi bylo za službu placeno něčím mnohem cennějším než jsou peníze; dva jeho bratři nyní studovali na Akademeii. S takovým vzděláním by mohli překonat předsudky, které po povstání ve dvacátém prvním století handicapovaly všechny lidi keltského původu.

Rhita pociťovala silné, nevtíravá spojení s klíčem. Kdyby se s ním něco mělo stát, věděla by to a pravděpodobně by ho i uměla kdekoliv najít. Sotva by se někdo pokusil jej sebrat, když byl střežen Lugotorixem, avšak ani ten nevěděl, co hlídá.

Za nějaký čas Rhita požádá Kleopatru o audienci. Ukáže jí své důkazy. Co se bude dít potom, tím už se nezabývala.

Když ji omrzel mořský vzduch, který byl stejně samá saze, jak se kouř nesl po větru, vrátila se Rhita do své malé zatuchlé kajuty a poslala černovlasého Kelta do jeho vlastní kajuty, aby si odpočinul. Sundala si šaty a převlékla se do prosté hindské noční košile. Vlezla si pod přikrývku na krátké lůžko, rozsvítila slabou elektrickou lampičku a z kufříku vyndala malý dřevěný teukhos, skříňku na knihy, v níž byl záznamník a kostky obsahující knihy, hudbu i babiččin deník.

Nic takového jako byl záznamník na této Zemi neexistovalo, i když oikoumenští matematici a mekhanikoi slibovali, že budou brzy schopni vyrobit velké elektronické počítací stroje. Těsně před smrtí poskytla Patrikia některým z nich teorie o principu těchto strojů.

Rhita si uvědomovala zodpovědnost za péči o tyto Předměty. V podstatě s sebou vlastně nosila osud celé rhodské Akademeie; Předměty byly důkazem, že Patrikia mluvila pravdu. Kdyby se například loď potopila a Předměty se ztratily, nezbyl by jediný důkaz a Patrikiin příběh by byl časem považován za mýtus a v horším případě za lež. Prese všechno toto nebezpečí jí Rhamon přikázal, že ať půjde kamkoliv, musí mít Předměty vždycky s sebou.

Již mnohokrát četla babiččiny poznámky, které porovnávaly život na Gaie se životem na Zemi. V poznámkách na záznamníku nacházela stejnou útěchu, jakou by jí mohlo poskytnout třeba čtení známých bájí.

Moderní Země, popisovala babička, byla pohádkovou až hrůzostrašnou planetou – světem, který se ve své genialitě a šílenství sám zaživa upálil.

V jedné kostce bylo několik souhrnných historií Země. Rhita si je podrobně pročetla, takže znala příběh toho jiného světa skoro stejně dobře jako příběh Gaiy. Věděla, že na Zemi se Megas Alexandros pokusil dobýt Hindustán a podařilo se mu to jen částečně, stejně jako na Gaie. Na Zemi ale Alexandros nevypadl z převráceného člunu do rozvod-něné řeky Hydapsēs, nedostal zápal plic, a tak nebyl na celý měsíc upoután na lůžko, aby se plně uzdravil a dožil se vysokého věku. Na Zemi byl tento velký vládce světa donucen svými vojáky,

aby se stáhl, onemocněl na jiném místě a zemřel jako mladý v Babylóně… A právě tam, řekla jí Patrikia, byla křižovatka, kde se osudy jejich dvou světů rozdělily.

Rhita často přemýšlela o tom, že bude o té druhé Zemi psát fantastické romány, kterým by její babička říkala *romance*. Možná někdy časem; literatura ji moc bavila, pokud zrovna nebyla hluboce ponořená do studia fyziky a matematiky.

Ale kdo by si dokázal představit svět, ve kterém by se Oikoumeně rozdrobila mezi loajální následníky? Válku mezi následníky, přeměnu Alexandrovy říše do soupeřících kra –

lovství; Egypt pod nadvládou Ptolemaiovy dynastie, Sýrii pod Seleukiovci a nakonec povstání Latinců, při kterém by celý Střední Pontos přešel pod nadvládu Rhíma…

Rhírn bylo v Rhitině světě malé nepokojné město ve znesvářené Itálii, které by se sotva mohlo stát nástupcem Helady! Avšak na Zemi Rhím povstal, zničil Karhědon –Karthago v latinském jazyce – a ukončil tak historii obchodní říše, která existovala jeden a půl století před narozením jen málo známého ioudeiského *mesiáše* Jeshuy nebo Ježíše. Karhědon by nikdy nekolonizoval Nový svět a Nea Karhědon by se nikdy nevzbouřil proti své mateřské zemi a neprosadil by se v Atlantijském oceánu, aby se společně s Libyjci a Nordickou Rhusi stal jedním z nepřátel Oikoumeně...

Na Gaie Ptolemaios Šest Sčtěr třetí porazil kmeny Latinami, včetně Rhímanů, v r.A. 84 a tím si zajistil, že Pto-lemie získaly věčnou službu Aigyptosu a Asie.

Na Gaie byly jaderné elektrárny, obří, experimentální stavby vybudované na západ od Nilosu. Měli tryskové rac-kolety a dokonce i rakety, co na oběžnou dráhu kolem světa vynášely satelity, avšak žádné lidi; neměli však žádné atomové bomby, žádné stěny řízených střel, žádné bitevní stanice na oběžné dráze se smrtícími paprsky. Mnohé z těchto zázraků byly součástí tajných tradic Akademeie; Patrikia se tvrdě poučila ze svého střetu s praotcem Kleopatry.

Rhitě se Gaia, i přes všechny své problémy, zdála být mnohem bezpečnějším a obyvatelnějším místem. Proč se tedy honit za Zemí? Proč vyhledávat taková nebezpečí?

V tom si nebyla jistá. Časem snad porozumí svému vlastnímu nutkání, své oddanosti. Do té doby prostě bude dělat, co jí již od dětství velí osud; to, o co ji babička beze slov požádala.

Rhita listovala textem záznamníku a narazila na popis Cesty; snad posté si jej pozorně přečetla. Byl to svět mnohem podivnější a nepochopitelnější než Země. Kdo by v Oikoumeně nebo v celém tomto světě něčemu takovému

rozuměl či uvěřil? Vysnila si snad Patrikia všechny ty zázraky, vymyslela si je v nočních můrách? Lidi bez lidské formy, muže, který několikrát přežil svoji smrt, kosmos ve tvaru vodovodní trubky a k tomu nekonečně dlouhý…

Zanedlouho na to usnula. Po chvíli zazvonil zvonek a zval ji na večeři. Zase se oblékla a ještě jednou ponechala kajutu pod Lugotorixovým dohledem. Ten se najedl sám z nádoby, kterou mu přinesli z lodní kuchyně.

Rhita jedla ve společnosti ostatních cestujících, převážně Tyranů a loudeianů, ve stísněné jídelně nad hlavní palubou, ignorujíc chlípné pohledy bohatě oděného tyrského kupce.

Svoboda a rovnost pohlaví na Hypateionu jí budou chybět.

Obloha nad Alexandreii byla jasná, tak jako ostatně skoro vždycky.

Příštího rána čoudící trajekt proplouval kolem čtyři sta paží vysokého majáku zvaného Faros. Rhita, nabalená proti chladu, stála na zádi. Tento Faros byl čtvrtým svého druhu a byl ze všech nejvyšší. Obluda z kamene, oceli a betonu byla postavena před stošedesáti lety. Domy namačkané jeden vedle druhého na kopcích Alexandreie žhnuly v ranním světle růžovou barvou a ve stínu temně zelenou. Mramorové a žulové budovy paláce na Lokhiaském mysu byly oranžovou září nad ztichlým Královským přístavem. Na sever od paláce se do plochy přístavu nořily veliké sloupy, které bránily vodě z přístavu v přístupu do níže položených budov paláce a vypadaly jako figurky ze slonoviny, propojené navršeným kamením a zdivem.

Rhitě to připadalo neskutečné. Konečně je v tomto nejslavnějším městě světa, v centru lidské kultury a vzdělanosti – kultury Oikoumeně.

Trajekt přirazil ve Velkém přístavu k molu a po širokém ocelovém pásu vyvrhl motorové povozy. Z plošiny pro na –

kladní vozy se vylinul mastný černý kouř rovnou na rampu pro cestující, kam již Rhita **a** Kelt dovlekli svá zavazadla.

Když přecházeli rampu společně **s** aithiopskými byznysmeny ve společenských kůžích **i** peří **a s** aigyptskými podomními obchodníky, drsnými a neoblomnými, oblečenými v černých róbách, podařilo se jim oběma přejít bez nějakého obtěžování. Rhita se dívala po někom, kdo by je přivítal, protože nevěděla, co přesně čekat, pokud babiččin vliv stále dosahoval **až k** samotné Kleopatře. Na jedné straně mola v úzké uličce pro motorizovaná taxi **a** koňmi tažené nákladní vozy stál dlouhý, otlučený osobní vůz a ufukoval páru, zatímco řidič kouřil čtvrt metru dlouhý doutník vonící po hřebíčku. O jedny otevřené dveře byl opřený transparent a na něm křídou napsáno stálo: „VASKAYZOVÁ-**MOUSEION“.**

„To je asi pro nás,**“** ukázala Rhita **k** vozu. Nebylo to právě nejvřelejší přijetí. Žádné stráže **–** žádné, které by viděla.

Jak se blížili **k** osobnímu vozu, připadala **si** ve své nevinnosti jako buranka. Město by ji svou čpavou, hmatatelnou přítomností **–** štiplavý zápach motorové nafty, sladké obláčky páry. koňský trus. neumyté hordy cestujících a obchodníků **–** mohlo klidně celou spolknout, rozžvýkat **a** nikomu by se z toho nemuselo zodpovídat. Poprvé v životě Rhita pocítila akutní nedostatek síly. Babička vždy vypadala tak sebejistě; jak vůbec mohla tak velkému **a** všemocnému paláci konkurovat?

Rhita se **s** Lugotorixem představila řidiči, který udusil svůj mohutný doutník o již začerněný sloupek dveří, str čil nedopalek do kapsy ošuntělých kalhot **a** vyhoupl se do zvýšeného předního sedadla. Nastoupili do vozu. Se syko tem a škubáním je vozidlo vezlo širokým bulvárem, lemo vaným starověkými kolonádami z mramoru. Zatočili pod jeden vysoký mramorový oblouk a ten je zavedl do areálu Mouseionu, veliké knihovny a univerzity Alexandreie. *** * ***

„*Je* to velmi pohledná mladá žena.“ řekl bibliophylax a upravoval si před královnou klaněcí stoličku. „Vypadá spíše jako její matka než babička, ale její bývalý učitel mě ujistil, že je obdobou sophě

Patrikie. Do přístavu přijela s nějakým velkým severským rabiátem. Moji zvědové říkají, že je to její sluha. Do hodiny by měla být ve své dočasné ubikaci.“

Kleopatra XXI.. usazená na neformálním trůnu, trhla krátkým silným tělem. Jizva, která se jí táhla přes obličej od levého spánku až na pravou tvář. přetínala kořen nosu a přivírala jedno oko. byla teď oproti její světlé, jinak hebké tváři bledě růžová. Z krásy mládí jí toho mnoho nezbylo. Postarali se o to libyjští atentátníci při její státní návštěvě v Ophiritánu. Vzhledem k tomu, že ztratila jakýkoliv další zájem o muže – toho strašného dne přišla o tři své nejlepší milence – ji její vzhled nijak netrápil. Kleopatra byla vděčná alespoň za to, že se stále těší pevnému zdraví a dobré i bystré mysli.

Proslulé, ostré alexandreiské slunce osvítilo zlatým pruhem ošlapaný bílý mramor ve vnitřní terase královského obydlí a dotklo se královnina sandálu, čímž osvítilo nenamalovaný, ale dobře pěstěný palec nohy. „Víš dobře, že jsem sophě dopřávala víc. než bylo zdrávo.“ Byl to její děd. kdo udělil Patrikii Luise Vaskayzové dekret pro založení akade-meie na Rhodu. Rhodská Akademeia, nazvaná Hypateion po ženě matematičce. o které v celé Alexandreii nikdo nikdy neslyšel, soupeřila posledních padesát let s Kallimakhoso-vým Mouseionem. Předmětem soupeření bylo spíše financování výzkumu než získávání významných královských ocenění. Z rhodské Akademeie vycházela užitečná a dokonce překvapivá práce, ale všichni v paláci – i ve většině populárního tisku – věděli, že nejvyšším zájmem sophě bylo najít cestu, kterou by se mohla vrátit do svého domova. Většina lidí si o ní myslela, že je šílená.

„To vy vynášíte královské stanovisko, má královno.“

„Buď ke mě upřímný. Kallimakhosi.“

Bibliophylaxův sladký úsměv zkysl. „Ano, má královno. Dopřávala jste jí na úkor mnohem potřebnějších učenců s mnohem přijatelnější minulostí a lepšími nápady.“

Usmála se. Když slyšela bibliophylaxova slova, zdálo se jí. že to není tak úplně pravda...Nikdo v Mouseionu neudělal pro matematiku a kalkulace tolik co ona. A pro *kybernetiku*, „ dodala a vyslovila to slovo stejně, jako by to řekla sophě. Komíhala palcem ve slunci, jako

by to byla voda. Prostá barva slunečního svitu – teplá a plná Boha – a suchý, chladivý vánek od moře ji na chvíli odvedly od reality. Zavřela oči. „Dokonce i královna potřebuje mít své hobby.“ zamumlala.

Kallimakhos setrvával v uctivém tichu, ačkoliv toho měl na srdci mnohem více. Liga oikoumenských mekhanikoi postoupila paláci své návrhy ohledně nových zbraní již před čtrnácti dny. Povstalecké vláda Nea Karkhědónu za Atlan-tijským oceánem napadla za poslední rok již po dvacáté trasy pro zásobování Oikoumeně surovinami z jižní polokoule. Před deseti lety rebelové zavrhli veškeré smlouvy ujednané Karhědonem a spojili se s Hrdou Hyberneií a Angleiou. Bibliophylax věřil, že veškerá důležitá práce pro obranu znamená bohaté zakázky pro jeho Mouseion. Namísto toho tu seděl a diskutoval o vnučce sophě Patrikie. Sophě a její rodina mu křížily cestu po celých těch třicet let, co byl v úřadě, a mnoho let předtím i jeho předchůdci.

Kleopatra se na Kallimakhose soucitně, téměř mateřsky přes jizvu usmála.

„Musíte ji přijmout do Mouseionu. Musí jí být přiznána hodnost jejího otce –“

„Své matce se ten chlap nevyrovná,“ vpadl Kallimakhos.

„Musí jí být také dovoleno pokračovat v hledání.“

„Odpusťte mi tu drzost, drahá královno, ale proč nezůstala v Hypateionu na Rhodu? Tam by mohla navázat na tradici své pramáti zajisté mnohem lépe.“

„Ve své žádosti uvádí, že si přeje, aby jí asistoval váš mekhanikhos Zeus Ammon Demetrios. Po soukromém roz –

hovoru se mnou Demetrios souhlasil. Doufám, že vám to nijak nevadí, milovaný Kallimakhosi.“

Dobře věděla, že opak je pravdou a vsadila na to. že on bude toto přezírání ignorovat. Ze vztahu s Jejím Veličenstvem mu plynuly přílišné výhody, než aby se nechal rodinou Vaskayzová vyvést z míry. „Stane se, jak si přejete,“ uklonil se bibliophylax, až se límcem róby dotkl země.

Nad hlavou se jim ozval pronikavý vražedný výkřik. Následně se celý palác otřásl v základech a zaznělo vzdálené, nezřetelné křupnutí.

Kallimakhos vstal, jakmile královna sestoupila z trůnu, a úslužně ji následoval na vnější terasu. Opřela se o zábradlí a spatřila sloupec kouře z Brukheio-nu, přímo uprostřed židovské části. „Zase ti Libyjci," konstatovala. Viděl, jak jí jizva zrudla, ale hlas měla klidný a vyrovnaný. „Máme nějaké nové zprávy z Karhědonu?"

„Nevím, má královno. Nejsem k takovým kontaktům oprávněn." Židovskou domobranu to pobouří ještě více, přitom už nyní všichni věděli, že nemají Kleopatru v lásce. říkal si a přemýšlel, jak tohoto nového pozdvižení využít ve svůj prospěch.

Kleopatra se pomalu otočila a vrátila *se* na vnitřní terasu, kde zvedla sluchátko ozdobného zlatého telefonu. Pokývnutím bibliophylaxe propustila. Po poradě se svými generály vyslala během hodiny jako hlava bezpečnostních složek Oikoumeně letku bojových rackoletů z Kanopose, aby zbombardovaly Mekku libyjských rebelů, město Tunis.

Vrátila se do svého prostě zařízeného soukromého bytu a se zkříženýma nohama usedla na vlněnou berberskou předložku. Zavřela oči a pokoušela se utišit hluboký hněv.

Na své hobby měla jen velmi málo času, ale její slovo mělo v Mouseionu samotném, když už ne v jeho intrikánské Boule, stále váhu zákona. Rhita Berenikě Vaskayzová…

Kleopatra už přestala věřit, že bude kdy vchod do jiného světa objeven. Dokonce i za časů hrozivých občanských nepokojů a největší hrozby pro Oikoumeně však věřila, že jednou za život si takovou posedlost může dovolit.

OSM Země

Polovina Lanierová domu byla ze staletí starého kamene a hrubého dřeva; seděla na sklepě a kamenobetonových základech, vykopaných do stromy zastíněného svahu kopce. Druhá polovina, přistavěná před čtyřiceti lety. když se sem čerstvě nastěhovali, byla již na pohled modernější, bílá a prostá, ačkoliv výborně řešená a pohodlná, s novou kuchyní a prostorami pro zařízení, která ke své práci potřeboval. Toto zařízení stále vyčkávalo v jedné z jeho pracoven. Byl to malý pult s komunikátory a procesory, který mu umožňoval monitorování stavu doslova každého bodu na Zemi a

veškeré spojení s Pozemským Hexamonem; přes Christchurch a orbitální čtvrti. Do této místnosti už přes půl roku nevstoupil.

Zježené vlasy na zátylku Lanierovi neustále připomínaly přítomnost hosta, který kráčel po pěšině vedle něj. Vystoupali po schodech. Lanier s bolestí ve svalech, a stanuli na velké, kryté terase. Lanier odemkl dveře. Nevěděl, jestli už se Karen vrátila domů, nebo ne; poslední dobou zůstávala během svých cest přes noc v Christchurch nebo v nějaké nedaleké vesnici. Vlastně si uvědomoval, že by mohla mít nějakého milence nebo dokonce i vícero milenců (ačkoli by se mu hnusilo, kdyby spala s Fremontem). O něčem takovém však Lanier neměl jediný důkaz a krom toho. k tomuto druhu žárlivosti nikdy neměl sklony. Sex pro něj nebyl tak silnou vášní.

Nebyla doma. To ho uklidnilo; nevěděl, jak by jí návštěvníka představil nebo vysvětlil jeho přítomnost. Ale i tak. když prohlížel prázdný dům. pocítil krátký, prud –

ký příval žalu. V posledních letech toho tolik ztratili, téměř všechno, co je po čas kruté a složité Obnovy drželo nad vodou.

„Račte vstoupit," vybídl jej. Za všechna ta léta přejal Kareninu téměř precizní oxfordskou angličtinu. Mirskij, nebo kdo to vlastně byl – Laniera napadlo téměř stejně absurdní vysvětlení jaké nabídl samotný návštěvník – si na zápraží očistil boty o rohožku a s úsměvem vstoupil, zjevně potěšen pohledem na starožitnosti, které spatřil kolem.

„Pěkný dům. Tady jste žil od…?"

„Mezi jednotlivými misemi, od roku dva tisíce sedm."

„Sám?"

„Moje žena a já. Měli jsme dceru. Je pryč. Mrtvá."

„Nebyl jsem v normálním domě už…" zvedl obočí a potřásl hlavou. „Můžete odsud mluvit s Olmym a Korzenowským?"

Lanier udělal něco mezi kývnutím a pokrčením rameny. „V mé pracovně vzadu v domě."

Hostitel se zastavil před dveřmi do pracovny a podíval se na hosta. Jeho teorie se každou minutou stávala přesvědčivější: tento člověk Mirského opravdu připomínal, ale Mirskij to nebyl – nemohl být. Někdo stvořil Mirského duplikát; i když si nedokázal představit

proč. Jak tohle vysvětlí Olmymu nebo Korzenowskému – vlastně komukoli? To se prostě a jednoduše uvidí.

„Pojďte dál," vybídl jej a otevřel dveře; vypustil ven prach a slabý závan starého, chladného vzduchu.

V této místnosti pracoval Lanier i po oficiálním odchodu do důchodu, kdy radil a řídil ty, jež kráčeli v jeho stopách. Karen chtěla, aby oba pokračovali v plné aktivní službě, ale odmítal; měl už toho dost. Možná právě tohle byl začátek jejich rozdělení. Další nepříjemné vzpomínky mu vytanuly na mysli, když se díval na projektory a ovládací pult, připevněný na jižní stěně. Kolik neštěstí a zmatku mu už ukázaly. Kolik odsud již rozdělil úkolů, které následně vedly k diagnóze či léčbě záplavy nepopsatelných hrůz.

Mirskij vstoupil do místnosti. „Vaše vlastní pozemská stanice. Je pro vás i teď hodně důležitá?"

Lanier opět jen tak napůl pokrčil rameny, jako by se toho všeho chtěl zbavit. Přisedl k pultu a zapnul jej. Objevil se rotující, červený stavový symbol a pak přešel v živý obraz Země, jak byla viděna z Kamene, obalené šroubo-vicí DNA. Jemný syntetický hlas se zeptal: „Jakou službu žádáte, prosím?"

„Potřebuji mluvit s Olmym. Přednostně v individuální spojení. Nebo s Konrádem Korzenowským. S kýmkoliv z nich, nebo s oběma."

„Bude to soukromá, nebo oficiální komunikace?"

„Soukromá," odpověděl Lanier.

Rotující stavový symbol se vrátil, nádherné kulovité klubko propletených pramínků.

„Chcete se s nimi setkat osobně?" zeptal se Lanier Mirského. Muž přikývl. Lanier zvedl obočí a znovu se otočil k obrazu. Velmi podezřelé. Ale kdo by mohl nebo chtěl osnovat atentát? Něco takového sice nebylo v politice Hexamonu neznámé – alespoň ne v poslední době – ale nebylo to běžné. Staří rodáci neměli technologie potřebné pro vytvoření tělesných duplikátů. Čím byly jeho dohady složitější, tím snazší bylo připustit, že muž je skutečně Pavel Mirskij.

„Ser Olmy v tuto chvíli komunikaci odmítá," informoval ho pult. „Lokalizoval jsem Korzenowského."

Korzenowského obraz se objevil v pracovně, projektovaný dva metry po Lanierově boku. Legendární inženýr, který odešel z Obnovy, aby pokračoval v základním výzkumu, se na něj podíval svýma pronikavýma očima, krátce se usmál a pohlédl na Mirského. Obraz se na chvíli zavlnil nějakým nevyhnutelným výpadkem energie nebo mimoplanetárním rušením, potom se ustálil a vypadal stejně skutečně jako cokoliv jiného v místnosti. „Garry. To už je let. Jak se má Karen? A co ty?“

„Máme se fajn, díky. Sere Korzenowski, tento muž říká. že s tebou musí mluvit.“ Lanier si odkašlal. „Říká. že je –“

„Neuvěřitelně se podobá generálu Pavlu Mirskému, nemám pravdu?“ zeptal se Korzenowski.

„Nevím o tom, že byste se kdy setkali,“ podotkl Lanier.

„Nikdy jsme se nesetkali osobně, ale mnohokrát jsem od té doby studoval jeho záznamy. Vy jste ser Mirskij?“

„Jsem, pane. Je mi ctí setkat se s tak významnou osobností. Rád vidím, že jste v pořádku.“

„Je ten muž Pavel Mirskij, Garry?“ zeptal se Korzenowski.

„Nechápu, jak by jím mohl být. Konrade.“

„Odkud přišel?“

„Nevím. Potkal mě v horách, nedaleko od mého domu…“

Mirskij s lehkým úsměvem a bez přerušování naslouchal.

Korzenowski krátce zauvažoval. *Stále je v něm kus Patricie Luisy Vasquézové.* pomyslel si Lanier. *Z jeho očí je to zřejmé.* „Můžeš ho během dvou dnů dovézt na Thistledown. do prvního dómu?“ zeptal se inženýr Laniera.

Lanier pociťoval směsici hlubokého neklidu, nesouhlasu a starého známého pocitu vzrušení. Už hodně dlouho stál stranou důležitých událostí… „Myslím, že to můžu zařídit.“

„A co tvé zdraví?“ zeptal se Korzenowski s jistými obavami. Nikdo kromě Starých rodáků a těch nejšíleněji ortodoxních Naderitů neodmítal jakékoliv metody k prodloužení života a zdraví. Lanier byl absurdně pod téměř všemi současnými standardy.

„Je mi docela dobře.“ odvětil krátce a v zádech i v nohou ucítil bolest.

„Pak se s vámi oběma sejdu na Thistledownu, hned jak přijedete. Sere Mirskij. musím vám sdělit, že nejsem až tak docela zaskočen tím, že vás vidím.“ Obraz zmizel.

Mirskij se setkal s Lanierovým udiveným výrazem.

„Znaly muž. Mohli bychom odjet co nejdříve?“

Lanier se otočil k pultu a zařídil všechny nezbytnosti. Měl skutečně stále velký vliv a nikdy se mu nepříčilo jej využívat. Situace se začínala odvíjet; už nebyl ohromený ani odmítavý, jen zmatený.

DEVĚT Thistledown

Olmy doprovázel Mar Kellena na cestě do prvního dómu. Pomohl mu zajistit cestu raketoplánem na Zemi. Zdálo se. že po odhalení svého tajemství nabyl Mar Kellen jakéhosi mystického vnitřního klidu. Kráčeli k výtahům ve vrtu a Mar Kellen se lehce usmíval a potřásal hlavou, zatímco očima přejížděl po zemi a nohama šoupal po kamenné dlažbě.

„Potřebuju jen pár týdnů, abych si všechno nechal projít hlavou. Tak to můžu udělat na rodném světě. Beni nebyla úplně ortodoxní, ale byla by ráda. že tam jedu. Říkala mi. že je tam nádherně…“

„Hvězdo, Osude a Pneumo buďte laskavý.“ pronesl Olmy.

„Formule, hm? Pro dva cynické vojáky?“

Olmy kývl. „Někdy to uklidňuje.“

„Pohádky po tom všem, co jsme viděli a udělali.“ Mar Kellen vzhlédl ke světelné trubici a teatrálně přivřel víčka. „Možná teď budeš uklidnění potřebovat. Skoro je mi tě líto. Říkal jsem si. že jsi jediný, kdo to zvládne, ale možná jsem neudělal správně.“

„Udělal,“ kývl Olmy. ale nebyl si zcela jistý.

„Vylezu za tebe na horu.“ odpověděl Mar Kellen. „Na skutečnou horu, ne jen jako něco v pátém dómu. celé vytesané stroji. Vysokou, s pořádnými ledovci a hlubokými údolími. Vyšší než cokoliv na Thistledownu.“ Mrkl. „Tak ahoj.“

Olmy se díval za Mar Kellenem, jak nastupuje do výtahu. Dostavil se psychický dojem, možná intuice nebo rychlý

podprahový črt z Mar Kellenovy mysli, že starý voják odkráčí hluboko do divočiny nějaké horské oblasti, kde si může být jist. že ho nikdo nikdy nenajde.

Olmy se vrátil do starého bytu. aby si odpočinul a chvíli rozjímal. Použil terminál knihovny k napojení na různé zákonné i tajné výzkumné programy v rozsáhlých paměťových skladech Thistledownu.

Když se ujistil, že jeho kanály jsou bezpečné – dal si zvlášť záležet na tom. aby stopaře Farrena Silioma udržel v nevědomosti o místě svého pobytu – zavolal starého spojence, stopaře, kterého sám sestrojil z paměti krátkosrstého teriéra. Stopař se ukázal jako neuvěřitelně důkladný a zdálo se. že ho jeho práce bavila, pokud taková vlastnost může být připisována stvoření, které koneckonců nemělo kompletní mentalitu.

Olmy stopařovi zadal jediný úkol: najít jakoukoliv a každou zmínku o zakonzervovaném Jartovi v záznamech v Thistledownu nebo ve čtvrtích na oběžné dráze. Mnohá záznamová centra uvnitř asteroidu již nebyla aktivní a některá byla velmi důkladně schována. Jeho stopař však dokázal vniknout i do těch nejnedostupnějších, pokud pro něj existovala nějaká potencionální informační spojitost.

Olmy poodstoupil od terminálu ve tvaru kapky a založil ruce na prsou. S výrazem trpělivé opatrnosti jezdily jeho oči sem a tam po črtech vychrlených téměř náhodně, jak stopař začal podávat zprávu o svém postupu. Bude to trvat dlouho.

Zjistil, že Mar Kellenova implantovaná paměť byla stará a velmi malá. Beni jako..ne zcela ortodoxní“ Naderitka měla jen povinné paměťové zálohy. Jartův záznam nějakým způsobem ženu zabil, pomíchal její zálohy a Mar Kellena přivedl za necelou vteřinu kontaktu na pokraj šílenství.

Zdálo se to nepravděpodobné, ale bylo dost možné, že za bezpečnostním bludištěm byly záznamy, otevřené ve stavu připraveném pro načtení – připravené k převodu. Ovládací pult však podporoval pouze převod do lidských myslí či

implantátů – žádná možnost připojení pro převod na vnější médium. Samozřejmě by si takové rozhraní dokázal sestrojit… Ale musel být nějaký důvod, proč tam jako takové nebylo.

Rychlé načtení proudů informací do nepřipraveného a nevybaveného mozku mohlo teoreticky smrtelně pochrou-mat mentalitu daného jedince. Ale jaký druh přístroje nebo

bezpečnostního okruhu by dovoloval *jakékoliv* ublížení nic netušícímu badateli? Nic netušící badatel nebyl zjevně očekáván...

Jen experti. Připravení experti.

Jestliže bylo vyžadováno extrémní utajení, mohl být přístroj naprogramován tak, aby případnému narušiteli zničil mysl. Olmy však nikdy neslyšel, že by tajné služby Hexamonu, za celou historii Thistledownu a Cesty, použily smrtící ochranné prostředky proti vlastním občanům.

Benin první střet, bez implantátů, které by proud utlumily, možná nějaký takový bezpečnostní okruh nastartoval... Takže když Mar Kellen o chvíli později zkusil druhé rozhraní, aniž si uvědomil, že Beni je zraněná, bezpečnostní okruh a paměťová ochrana jeho mnohem rozsáhlejších implantátů mohla tok utlumit natolik, že ho to jenom narušilo, ale nezabilo.

Tolik záhad a otazníků.

Ve všech svých činnostech Olmy uplatňoval maximální opatrnost – úměrně k času. který na plánování a vykonání akce měl. Přesto však byl dvakrát zabit.

Nevadilo mu občas zariskovat. i když riziko nevyhledával. Jestliže pro vykonání úkolu existovalo prosté a rychlé řešení, vždy je použil.

Právě teď byl nalomený, aby porušil vlastní pravidlo. Věděl, že s Mar Kellenovým objevem nepůjde za úřady Hexamonu. Bylo by to nejbezpečnější a jeho povinnost by tím teoreticky skončila. Namísto toho však nikomu nic neřekl a zvažoval různé alternativy, které byly jedna šílenější než druhá.

Olmy toho již prožil dost, aby věděl, že hlavní události v dějinách lidstva nebyly utvářeny racionálními činy. ale naopak hádáním a něčím hodně podobným instinktům.

Aby z této záhady vytěžil všechno, co šlo. i v čase. který měl vyměřený, musel jednat sám. Přenechání problému autoritám Hexamonu by vedlo ke zdržení, různým vyšetřovacím komisím a všemu tomu běžnému byrokratickému poskakování kolem kontroverzního kladu, který by se velmi snadno mohl stát mínusem. Byl pevně přesvědčen – jak to koneckonců potvrdila i Tapiho práce –

že během doby kratší než jeden rok bude zoufale zapotřebí informací, které tento objev obsahoval.

Naprostá opatrnost nebyla možná a dokonce ani žádoucí. Zvláště když jediné, co tím vystavoval v nebezpečí, byl – zatím – on sám.

Vypravil se znovu do pátého dómu, tentokrát však vrtem. Cestoval svou malou soukromou raketou. Vyšplhal po pěšině nahoru, použil Mar Kellenových instrukcí k otevření bezpečnostních dveří a sestoupil do silné, letité stěny asteroidu.

V Jartově kryptě pozoroval vzory statické mysli tvora.

Od chvíle, kdy mu jej Mar Kellen ukázal, se obraz trochu změnil. Obešel displej a prohlížel si Jartové zakonzervované tělo. Bylo tak ošklivé, jak si Jarty představoval – a podivné. Pravděpodobně podivnější než cokoliv jiného, s čím se v Cestě setkali; a že to někdy byly velmi podivné bytosti –některé těžko definovatelné jako *„žijící“, s* výjimkou jejich mentální aktivity. Jaké stvoření kdy chodilo na rovných, ostrých kůlech? Jak asi jedlo? Jednoznačně nebylo stvořené pro rychlost či pružnost. Jakou funkci měla chapadla a trsy bodlin? Jak mohlo úzké tělo pohybovat tak velikou hlavou?

Olmy seděl v malé komoře a překonával starý, mdlý strach z malých uzavřených prostor. Nebyla tam žádná židle a tak se zády ke zdi posadil na starobylou, hladkou podlahu.

Proč je tady? Otázka stejně nezodpověditelná jako *Kdo*

ho sem dal? nebo Jafc *byl polapen? Proč by se Jart nechal zajmout a dovolil uložit svoji mentalitu?*

Vstal a protáhl si ruce a klouby. Jeho tělo se stále cítilo mladě, v plné síle. Mysl byla vybavena dostatečnou implantovanou pamětí a procesorovými moduly, které kromě něj mohly nést několik lidských osobností. Přebytečnou paměť nevyužil od doby. kdy v sobě přestal nosit Korzenowského, od inženýrovy reinkarnace před čtyřiceti lety. Byla však stále funkční. Na Thistledownu i jinde bylo jen velmi málo lidí, kteří by se Olmymu rovnali jak ve fyzickém, tak i psychickém potenciálu.

Kdyby na to měl pár týdnů, pravděpodobně by rozluštil otázku pohřbených komor a zjistil by. jak má správně fungovat jejich zamění. Ale proč by to dělal?

Ze stejného důvodu strávil posledních pár let studiem všeho, co bylo známo o psychologii nehumanoidních inteligencí. Pozemský Hexamon nebyl ani po dekádách soustředění na různé problémy strategicky ani takticky připraven, aby se vrátil zpět do Cesty.

Přesto tak téměř jistě učiní. Cítil tíhu historie; velmi známou tíhu.

Kdyby jim Olmy mohl dát odbornou radu. měl by Hexamon šanci přežít vlastní hloupost. A ze všech bytostí, se kterými se s největší pravděpodobností ve znovuotevřené Cestě střetnou, jsou Jartové ti nejhrozivější. Dokonce i zajatí, uvěznění, po staletí nečinní mohli nějakým způsobem zabíjet.

Bylo nezbytně nutné, aby Olmy z tohoto zdroje získal veškeré možné informace – a to za jakoukoliv osobní cenu. S úšklebkem si uvědomil, že všechno to zdůvodňování bylo jen k tomu, aby zastřelo holou pravdu. Nevěřil současnému vedení. Ti se nad minulost spíše povyšovali, než aby ji chápali. Jeho hluboko zakořeněný smysl vojenské nadřazenosti nakonec zvítězil nad vírou ve správnost služebního postupu.

„Ze mě samotného se stává uličník," přiznal se staletí starému mrtvému tělu Jarta. „Do háje s tím vším."

DESET Gaia

Alexandreia byla mnohem špinavější, než jakou si ji pamatovala ze své návštěvy před lety. Vypadala, jako by nosila plášť z kouře a sazí jako ochranu proti svým četným problémům. Překrásné mramorové cesty se rozpadaly. Mnohé sochy byly zahaleny velkými olejovými plátny.

Představitelé bibliophylaxe, ředitel a archivář Mouseionu, ji i se zavazadly spěšně poháněli z ulice před slavnou Východní kolonádou Mouseionu, potom ji naložili do vytřeseného vozíku a trvali na tom, že nepůjde, ale pojede.

Ženská rezidence se nacházela ve dvoupatrové kostce z cihel a kamene, neuctivě posazené v prašném koutě areálu Mouseionu, kde nebyly ani žádné stromy. Když to Rhita uviděla, vyrazilo jí to dech. Lugotorix, který seděl vedle řidiče, soucitné dlouze hvízdl.

Zabočili do dvora z cihel a udusané hlíny. Před dvojitými dveřmi zametala ledabyle písek a prach postarší žena v černém šálu. která se na ně sotva podívala. Dveře se otevřely a z nich vystoupila silná

mladá blondýnka přibližně Rhitina věku. V pozdravu zvedla ruce nad hlavu.

„Vítejte! Vítejte!“ ječela a melouc jazykem spustila ruce. aby z prachu zvedla dlouhou hnědou róbu. „Ty jsi z Rhodu? Z Hypateionu?“

Rhita se usmála a kývla. Vozík sebou trhl, jak náhle zastavil, a řidič jen tak naoko pomáhal Keltovi vyložit jejich zavazadla na chodník. „Vy tady být nemůžete, víte,“ řekla žena příkře. „Sem žádní muži nesmí.“

„*Je* to můj osobní strážce.“

„Moje drahá, ačkoliv je teď situace v Mouseionu zlá, osobního strážce nikdo z nás nepotřebuje! Bude muset bydlet jinde. Jsi Ríí-ta Berenikě Vaskayzová?“

„Ano.“

Žena ji bleskově objala. „Já jsem Jorea Yallosová z Ga-lácie. Jsem tady správkvní. Studuješ matematiku?“

„Ano.“

„Fantastické. Já studuji hospodářství na katedře zemědělství. Řekli mi, abych ti ukázala pokoj a zodpověděla tvé otázky.“

Rhitina naděje zhasla, když Yallosová ukázala na horní patro a vyrazila do temné chodby. „Jsme rádi. že jsi sem přijela. Omlouvám se, že pro tebe nemáme nic lepšího. Přes léto se tyhle místnosti v noci ochlazují rychleji. V zimě to ale není moc příjemné. Během dne je tu však příjemně teplo. „ Vytáhla veliký železný klíč a zasunula jej do visacího zámku. Zámek i klíč však strčila do kapsy a za pomoci ruky kopancem otevřela tenké dřevěné dveře. Smutně zaskřípěly o rozmlácenou dlážděnou podlahu.

„Jsi dcerou Isis?“ zeptala se Yallosová.

Rhita vstoupila do místnosti. S párem malých okének ve vnější stěně a koženou postelí zastrčenou do rohu vypadala jako klášterní cela. Za dveřmi byl křivý stojan s nočníkem a lavorem. Ke zdi na pravé straně byl přiražen neotesaný dřevěný stůl a nad ním byla vybledlá freska Kanópické Isis s malým opeřeným nemluvnětem s velkýma očima a hadem ochráncem.

„Ne,“ odpověděla posléze Rhita.

„Škoda. Dorca, žena, co tu před tebou bydlela, mimochodem skvělá pomocnice, Isis zbožňovala. Bez souhlasu ženské rady si to tu nesmíš přemalovat.“

„*To* by mě ani nenapadlo.“ odpověděla Rhita. Pokynula Lugotorixovi. aby přinesl její zavazadla. Prosoukal se dveřmi s cestovním kufrem a dřevěnou skříňkou pod rameny, jemně je složil na zem a postavil se vedle nich. dál od podezíravé Yallosové.

„To je Kelt, že jo?“

„Z Parisoie,“ potvrdila Rhita.

„V Galácii je Keltů spousta,“ mlela dál Yallosová. „Já mám nabateánské a helénské předky.“

Rhita zdvořile přikývla.

„V první hodině západu slunce máme skupinovou radu. Kdyby ses k nám chtěla přidat, jsi vítána. Dej mi vědět, kdybys něco potřebovala. My ženy tu musíme držet pohromadě. Kallimakhos a jeho lidé o nás moc nestojí. My se pro jeho zakázky od obrany nehodíme.“ Yallosová se zastavila ve dveřích. „Kelt teď ale musí jít se mnou. Ubytuji ho ve starých lázních, kde nocují hlídači.“

Lugotorix sjel přimhouřenýma očima z Yallosové, která se mu očividně hnusila, na Rhitu.

„Jdi,“ pobídla ho. „Já to tu zvládnu.“ Nebyla si tím však jista. Už teď se jí stýskalo po domově a měla pocit vykořeněnosti. Kelt pokrčil rameny a následoval správkyni. Najednou se Rhita rozpomněla a zavolala za ní: „Můžu dostat zpátky zámek a klíč?“

„Žádné zámky.“ odpověděla Yallosová.

„Ale já ho potřebuju,“ trvala na svém Rhita, rozhněvaná z obavy o bezpečnost Předmětů.

„Přijď na schůzi rady. Probereme to. Jo… a když nejsi sestra Isis, co teda jsi?“

Rhita si odpověď vymyslela s překvapivou rychlostí.

„Patřím do svatyně Athěněy Lindie.“

Yallosová zamrkala. „Takže pohanka?“

„Rhoďanka,“ odpověděla Rhita. „Je to mé právo.“

„Ach tak.“

Rhita zabouchla dveře a podívala se na špinavou celu. To bylo tedy pěkné přivítání do Mouseionu. Babiččin stín zjevně takhle

daleko nedosahoval. Byla právě tohle vůle královny, nebo snad Kleopatra o jejím příjezdu vůbec nevěděla?

Chvíli seděla v přítmí. Jediné elektrické světlo nad postelí žluté ozařovalo pouze kout a malý prostor kolem. Bylo

již poledne a místnost se teprve začínala zahřívat. Jak moc mohla s Předměty riskovat, o své vlastní bezpečnosti ani nemluvě? Jak moc bude muset ještě riskovat, než dosáhne cíle?

Jak páčila zaseklou okenici na jednom z hluboko posazených oken, zatrhla si již beztak krátký nehet až do živého. Jedním dechem zaklela a jedním okem spatřila chabý výsledek celého úsilí, tenký proužek slunečního světla.

Rhita setřela se stolu hrubý prach, oštěchtaným proutěným koštětem zametla podlahu a otevřela kufr, aby si věci uložila na místo. Později odpoledne, jak jí správkyně sdělila, se má sejít s bibliophylaxem.

Vůbec se na to netěšila.

JEDENÁCT

Země

Rus – uvažovat tak o něm bylo nejsnazší – stál s Lanierem na terase, kde čekali na zablikání světla raketoplánu. Noční obloha byla jako šmouha hliníkového prachu na tmavě černém podkladu, do hloubky posetá nekonečným množstvím hvězd. Vzduch se již od Smrti vyčistil. Přirozené očišťbvací mechanismy Země odstranily většinu atmosférických zamoření. Bylo už jen málo zdrojů znečištění, dokonce i když Obnova byla v plném proudu. Technologie Hexamonu byly čisté a uzavřené.

První světla, která spatřili, nebyla na obloze, ale na cestě, jež vedla údolím k domku. Lanier sešpulil rty a s pokrčenými rameny se setkal s Rusovým tázavým pohledem. „Moje žena.“ Doufal, že se mu podaří odvézt Rusa dřív, než Karen přijede.

Masivní vozidlo do všech druhů terénu, sestrojené podle typů používaných prvními výzkumníky na Kameni, chrastilo pneumatikami po štěrkové cestě, až dojelo k domku, kde zastavilo a elektrický motor se vypnul. Karen se vyhoupla z kabiny do automatické záře venkovních reflektorů, uviděla Laniera na terase a

zamávala na něj. Zamával na ni také a už jen z pohledu na ni se cítil starší.

Za dobu, co spolu žili, zestárla o deset – dvacet let, *stárla spolu se mnou*, potom však po terapii omládla, po stejné terapii, kterou on odmítal. Vypadala nanejvýš na zachovalou čtyřicítku.

„Byla jsem ve městě," volala čínsky, když ze zadní části

ATV vytahovala svůj pytel. „Ustavujeme umělou sociální síť. takže –" Vtom spatřila Rusa. Zastavila se na schodech terasy a kousla se do rtu. Podívala se přes rameno na cestu; žádné další vozy. S jedním obočím zdviženým se tázavě podívala na Laniera.

„To je náš host. Jmenuje se Pavel."

„My se neznáme," Rus vykročil k ní a natáhl ruku, „já jsem Pavel Mirskij."

Karen se vřele usmála, ale její instinkt byl ve střehu.

„Jak se cítíš? „ zeptala se a očima přeskočila na manžela.

„Je mi dobře. Jmenuje se Pavel Mirskij." opakoval schválně Lanier trochu přehnaně významně.

„To jméno znám." zareagovala. „Nebyl to ten ruský velitel na Kameni? Ale ten přece odletěl spolu se čtvrtěmi dál do Cesty… nemám pravdu?" Její oči tázavě dopadly na Laniera: *Co má tohle znamenat1?* Obrázky Mirského na výukových páskách dějepisu. Pochopila jejich hru. Poznávala ho. „Vypadáte úplně stejně jako on."

„Doufám, že jsem vás nepolekal," omlouval se Rus.

„Je to syn či jen dvojník? „ zeptala se Laniera.

Zavrtěl hlavou.

Nohu už měla na horním schodu, ruce spojené před sebou. „Jsi si jist, že je všechno v pořádku? Děláš si ze mě legraci." Vystoupila na schod, zastavila se a čínsky se Laniera zeptala: „Kdo je ten muž?"

Lanier odpověděl také čínsky. „Je zdařilou imitací, ne-li tím skutečným. Vezu ho na setkání s Korzenowským."

Karen se pomalu procházela, zkoumala toho člověka před sebou a kousala se do spodního rtu. „Odkud jste přišel?"

Rus se podíval z jednoho na druhého.

„To jsem ještě nevysvětlil. Bude lepší počkat, až se to všechno objasní."

AH Terrain Vehicle – vozidlo do všech terénů (pozn. překl.)

„Nemůžete být Mirskij.“ podívala se na něj zpříma Karen. „Snažíte se snad oklamat mého manžela… Všechno, co nám řekli, by musela být lež.“

Lanier tuto variantu překvapivě vůbec nezvážil, ale samozřejmě, že Mirského neviděl odlétat do Cesty *osobně.*

„Nikdo vám nelhal.“ ujistil Rus. „Jsem rád. že jsem se s vámi konečně setkal. Vždycky jsem vašeho manžela považoval za správného muže. skutečného vůdce se zdravým rozumem. Oběma vám gratuluji.“

„Proč?“

„Že jste našli jeden druhého,“ vysvětlil Rus.

„Děkujeme,“ odsekla Karen. „Nabídl jsi už hostovi nějaké občerstvení, Garry?“ Odnesla pytel do domu. Její po-dezřívavost se změnila ve vztek.

„Každou chvíli by měl přiletět raketoplán, něco jsme snědli a měli jsme pivo.“

Rus se zmínce o pivě zasmál. Zjevně se dobře bavil.

Karen v kuchyni chvilku s něčím šramotila a pak pokračovala v konverzaci přes okno na terasu. „Chceme vzít dvacet nebo třicet vedoucích představitelů z vesnic a studenty politických věd a odletět *s* nimi do Axis Thoreau. Bude tam nějaká konference, celá v paměti města. Mělo by to pomoci navázat společenské vztahy, které by se jinak utvářely celé roky. Když se to podaří, budou pak všichni jako jedna rodina. Umíš si představit, že by měli všichni politici rodinné svazky mezi sebou i se svými voliči? Bylo by to krásné.“ Tón jejího hlasu se změnil; momentálně celou záhadu kolem Mirského ignorovala.

Lanier se najednou začal cítit unaveně. Ze všeho nejraději by si teď lehl na starý gauč u krbu a zavřel oči.

„Raketoplán je tady,“ ukázal Rus. Nad protější stranou údolí se vznášela bílá tečka a pak sestoupila ještě níž, těsně nad stromy. Se strnulou tváří se Karen vrátila na terasu a pohlédla na manžela.

„Co to k sakru děláš?“ dožadovala se vysvětlení. „Kam to jedeš?“

Lanier potřásl hlavou. „Na Thistledown.“ Všechno ztrácelo punc skutečnosti. Nic nevypadalo příliš pravděpodobně. „Nevím, kdy se vrátíme.“

„Neměl bys jezdit sám. Já s tebou jet nemůžu. Musím být zítra ráno v Christchurch.“ Podívala se na Laniera. Karen nebyla hloupá, ale bylo pro ni těžké přehodit rychlost. Její výraz prozrazoval, že najednou ví, jak podivné to všechno je; a jak důležité by to mohlo být. „Možná mi to budeš moci vysvětlit, až dojedeš na Kámen?“

„Pokusím se.“

„Omlouvám se, že jsem vás takhle vyrušil,“ ozval se Rus tiše.

„Vy buďte zticha,“ křikla Karen a otočila se k němu. „Vy jste jen zatracený duch.“

Tomu se Lanier musel zasmát. Chytil ji kolem ramen, zaprvé aby ji uklidnil, zadruhé aby už nic neříkala. *Gesta přicházejí velmi snadno,* pomyslel si. Proč *ne pocity?*

Letěli, usazeni v měkkém bílém interiéru raketoplánu, a vznášeli se nad zemí. Z nebe se přes černý hřbet horizontu nad horami dívaly květy hvězd. Lanier pocítil volnost. Neletěl už spoustu let, skoro ten pocit zapomněl. Ve chvíli, kdy raketoplán namířil svůj tupý čumák vzhůru a výhled průhledným trupem se naklonil, jeho radost se proměnila v hrůzu.

Vesmír.

Bylo tak krásné letět po tenkém filmu vzduchu a všechny problémy pustit z hlavy. Let byl něco jako sladký spánek nad tvrdou realitou bdění, ale pod větší tmou smrti…

Rus se díval upřeně do uličky, jako by to všechno viděl tak často, že už ho takový pohled nemohl nikterak ovlivnit. Nevypadal nijak zamyšleně. Ani dotčeně. Nebylo způsobu, jak poznat, co pro něj tohle všechno znamenalo, jaký měl pocit před setkáním s Korzenowským… nebo před návratem na Kámen.

Jestli to byl Mirskij, pak pro něj musel návrat na Thistledown představovat skutečné citové břímě. Když do Kamene vstupoval naposledy, bylo to ve vřavě kulek a laserových paprsků a on byl účastník sovětské invaze jen krátce před Smrtí, možná snad jako součást její předehry.

Lanier si také uvědomil, že jestliže to je Mirskij, pak od té osudné chvíle Zemi nespatřil, až do chvíle, kdy přišel do údolí.

Tichý, klidný, zdánlivě snadný let nijak nezmírnil Lanie-rův pocit neskutečnosti. *Jestli je to Mirskij, kde do té doby byl – a co se tam dozvěděl?*

DVANÁCT

Gaia

Mouseion se již od dávných dob rozšířil v podstatě až do Neapolisu a Brukheionu v Helénské čtvrti a školou medicíny dokonce zasahoval až do Aigyptského obvodu. Budovy fakulty medicíny. Erasistreionu, sousedily s méně známou Knihovnou domácích studií Oikoumeně, svého času Sera-peionu. Univerzita, výzkumné centrum a knihovna – celkem sedm budov rozmístěných okolo původní knihovny – ležely na čtverci o straně asi čtyř stádií uprostřed města. Mezi starými domy z žuly. mramoru a vápence byly náhodně vystavěny nové krabicovité budovy ze skla a oceli, ve kterých byla centra pro studium věd a mechaniky. Na vrcholku strmého kopce, bývalého Paneionu, instalovala univerzita před pěti staletími obrovskou kamennou observatoř. Byla to spíše památka než funkční centrum astronomického výzkumu, ale její velkolepost byla úchvatná.

Rhitu už z toho kodrcání sem a tam bolelo za krkem. Její kočár v nepravidelném rytmu poskakoval po dlážděných cestách a cestičkách mezi vějířovitými stromy a majestátními datlovými palmami. Slunce se sklánělo nad západem a vrhalo na město oranžové světlo, přesně tak. jak to den předtím viděla při příjezdu do Velkého přístavu. Z vysokého cihlového komína, nalepeného na jedné z vědeckých budov, se v temných pruzích linul kouř. Studenti v bílých a žlutých akademických róbách – převážně hoši – je na cestě míjeli a zvědavě Rhitu okukovali. Tyto pohledy jim klidně a vyrovnané vracela, i když uvnitř se vůbec klidná necítila. Moc se jí tu nelíbilo – ne teď a možná ani jindy – a to jí vadilo. Přesto to bylo centrum kultury a vědy západního

světa. V Alexandreii toho byla ještě spousta, co se mohla naučit, kdyby jí okolnosti dovolovaly věnovat se pouze studiu.

Nejstarší zachovaná budova celého Mouseionu, původní centrální knihovna, teď skrývala administrativu a ubikace pro akademiky. Kdysi bývala krásná a ozdobná, ale teď vypadala trochu omšele, i

když stále majestátně. Třípatrová, z mramoru a onyxu, s parapety zdobenými zlatými listy a na omítce tisíc let staré malby z dob Druhé okupace během třetího Farského povstání. Desky světlejšího mramoru byly dodány před necelými padesáti lety, při opravě zničených zdí. Od té doby žádná z libyjských raket, útočících na deltu, do areálu Mouseionu nespadla.

Úzká cesta vedla pod obloukem do dvora, kde byl nablýskaný mramor a onyx sestaven do šachovnicového kříže s exotickými rostlinami z Aithiopie a Velkých jižních moří v rozích a s kamennou fontánou ve tvaru lva z Arsakid Parsy uprostřed.

Vůz zastavil a ona vystoupila. Malý mladý muž v černé tunice a kamaších teutonského střihu – ve městě momentálně velmi módních – jí šel vstříc se širokým úsměvem v hubené, snědé tváři. „Je mi velikou ctí setkat se s vnučkou slavné sophě Patrikie.“ Lehce *se* uklonil a na pozdrav si rukou přejel přes hlavu. „Jmenuji se Seleukos a jsem z Nikaey poblíž Hyppa. Jsem bibliophylaxovým asistentem. Vítejte v knihovně.“

„Děkuji.“ odpověděla Rhita. Opět se uklonil a pokynul jí. aby ho následovala. Krátce zavřela oči, čímž zkontrolovala stav klíče – nebylo s ním hnuto ani se k němu nikdo nepřiblížil – a poté vyrazila za mladíkem.

Bibliophylaxova přízemní kancelář nebyla vzhledem k jeho postavení nijak velká. Tři sekretáři pilně pracovali u svých stolů sražených do trojúhelníku v jednom rohu místnosti pod světlem z otevřeného okna. Za nimi skříň sahající až ke stropu přetékala haldami papírů. Veliký elektrický graphomekhanos vrčel a klapal na pevném stojanu

vedle skříně. Sám bibliophylax pak pracoval pod největším oknem místnosti v protějším rohu, za čtyřdílným ioudei-ským paraváném. ručně vyřezávaným z cedrového dřeva.

Bibliophylax zvedl oholenou hlavu a chladně si ji prohlédl. Poté se usmál, jak nejméně to dovedl. Vstal a přejel si rukou přes hlavu. Rhita udělala to samé a na jeho výzvu se posadila na pletenou rákosovou židli.

„Doufám; že je na ubytovně vše v pořádku?“ zeptal se. Kývla, protože si nechtěla stěžovat na maličkosti. „Je pro nás veliká čest. že

vás tu máme.“ Vytáhl nějaký spis – na prst tlustý svazek papírů mezi dvěma kartónovými deskami – a vytáhl z nich dlouhý dokument. Poznala, že je to opis jejích studijních výsledků na Akademeii s přiloženým osobním hodnocením. „Jste vynikající studentka, zejména v oboru matematiky a fyziky, jak vidím. Takže zde jste si vybrala podobné zaměření. Naši profesoři vám toho mají hodně co nabídnout. Koneckonců jsme mnohem větší instituce, než je Akademeia, a učitele zveme z celé Oikoumeně, a dokonce i mimo ni.“

..Těším se, až zahájím studium.“

„Zajímá mě jen jedna věc. Dokonce ještě dříve, než jste přijela, jste měla podivný požadavek,“ poznamenal bibliophylax. „Kromě přijetí do kanceláře mekhanikose Zeuse Ammona Demetriose, což je samo o sobě neobvyklé, žádáte soukromou audienci u Imperiální Hypsělotēs. Můžete mi vysvětlit důvod návštěvy u královny?“

Než Rhita stačila promluvit, bibliophylax zvedl ruku a řekl: „Je to i náš zájem, protože pečujeme o blaho všech studentů v Mouseionu.“

Zavřela pusu. chvíli počkala a potom řekla: „Přináším soukromý vzkaz od mé babičky.“

„Vždyť zesnula,“ podotkl bibliophylax s tupým výrazem.

„Přes mého otce. Zpráva, o které si sophē myslela, že by královnu zajímala.“ Odmlčela se, rty sevřené do pevné linky. Cítila, jak z bibliophylaxe vyzařuje nepřátelství, do –

konce i jakási profesionální nenávist. „Zpráva je soukromá.“

„Samozřejmě.“ Tvář mu lehce zkysla a on se začal probírat dalšími papíry. „Prohlédl jsem vaše žádosti do kursů. Jsou všechny v pořádku. Ucházíte se o pátý v matematice a třetí ve fyzice, stejně jako druhý ve vědě o řízení měst. Zvládnete takový akademický úvazek bez přetěžování?“

„Je to podobný úvazek, jaký jsem měla na Akademeii.“

„Ano. ale profesoři Mouseionu nebudou ovlivňováni vaším původem. Budou k vám asi méně shovívaví.“

„Na Rhodu se mnou nezacházeli nijak shovívavě.“ držela Rhita své pobouření na uzdě. Chtěla se tomu muži vysmát. odkopnout pantofle a ukázat mu chodidla, ale zůstala nezúčastněně vyrovnaná, i když se jí zvedal žaludek.

„To jistě ne, jsem si jist, že ne," vytáčel se bibliophylax. Jeho malé černé oči ji vyzývaly, aby řekla ještě něco.

„Mám vlastně jeden problém." spustila, neuhýbajíc jeho upřenému pohledu.

„Ano?"

„Můj sluha. Na přímou žádost otce mě má ochraňovat, avšak byli jsme rozděleni –"

„V Mouseionu nejsou povoleni žádní sluhové ani strážci. Dokonce ani pro královský rod."

Shodou okolností v Mouseionu žádní královští potomci nestudovali; královna neměla děti a většina ze zbytku královské rodiny se z bezpečnostních důvodů odstěhovala na Kypros.

„Chci, abyste věděla, že se na moji kancelář můžete kdykoliv obrátit," uzavřel bibliophylax náhle, zavřel její spis a zasunul jej do malého proutěného košíku na levém rohu svého stolu. Usmál se a rukou si přejel nad hlavou, čímž ji vybídl k odchodu.

Když se vrátila na ubikaci, seděla hodinu v chladném pokoji, aby se uklidnila. Předměty byly neporušeny, ale jak dlouho ještě mohla počítat s bezpečností a soukromím? Bib –

liophylaxovi nevěřila. Měla jedinou naději, že se královna již ujala jejího případu a ochraňuje ji. Nicméně doufala, že se jí audience dostane brzy.

Domnívala se, že jakmile královně řekne, co ví – a prokáže pravdivost svých slov – nezůstane studentkou Mouseionu. Nebude jí nadále dopřáno luxusu stipendia a studií.

Rozčarovaná se sebrala a šla na schůzi ženského výboru. Doufala, že tam přinejmenším dosáhne toho, aby jí vrátili zámek.

Jsou tu snad všichni mými nepřáteli? ptala se sama sebe.

TŘINÁCT

Thistledown

Vrt na ose Thistledownu se otevřel, malý a černý ve středu velké prolákliny označující jižní pól asteroidu. Protější pól – „severní" jen ve smyslu směru, protože asteroid neměl žádné přirozené magnetické pole – byl teď jen hrubý, do prostoru zející kráter, který nechával sedmý dóm otevřený do vesmíru. Pomocí lodí, vybavených trakčními poli. Hexamon již dávno zlikvidoval všechnu suť. co zbyla

po odtržení, aby *se* dal sedmý dóm používat alespoň jako vesmírné letiště. Jednoho dne budou čtvrti na oběžné dráze potřebovat rozsáhlé opravy; dok sedmého dómu byl k tomuto účelu ideální.

Pro malé lodi, jako byla ta, na níž přiletěli Rus a Lanier, bylo praktičtější použít jižního vstupu.

Lanier si skoro ani neuvědomil, že letoun pohltila tma. Myšlenky mu bloudily jinde. Pocítil ještě silněji úzkost a vzápětí příval hněvu na svou vlastní přecitlivělost. Pevně zavřel oči a raketoplán zapadl od vnitřního, rotujícího doku.

„Jsme tady.“ řekl Rus.

První dóm se téměř nezměnil. Dokonce i po zastavení rotace a jejím obnovení zůstal téměř nedotčený. Samozřejmě, že již předtím byl povrch prvního dómu jedna malá, písčitá poušť. Když opouštěli výtah, dýchl na ně silný a chladný závan od jižního víka. obrovské zdi zavírající se za nimi. Kolem osy se třpytilo bílé mlhavé světlo plazmové trubice dvacet kilometrů nade dnem „údolí“, ve kterém teď stáli.

Dóm se rozprostíral na obě strany tak plochý a normální, až by si člověk mohl představovat, že je stejný na

tucet kilometrů, potom do klenby, která se pomalu a líně zvolna zvedala vzhůru a nakonec stoupala v nemožném vertikálním ohybu, aby se opět střetla nahoře nad plazmovou trubicí jako nějaký most pro bohy. Po tolika letech – kolik let uplynulo od jeho poslední návštěvy, deset, dvanáct? –rozměry vnitřních dómů Thistledownu Laniera opět zasáhly celou svou silou. Dobře si pamatoval atmosféru těch hrozných několika měsíců před Smrtí, kdy byl zaplaven administrativními povinnostmi, intrikami uvnitř i vně Kamene, záhadností a předtuchou. Říkal tomu být ‚zkamenělý‘.

Příval těchto vzpomínek jej nijak nepotěšil. Bylo pro něj těžké uvěřit, že lidé tímto výtvorem kdysi překonali sami sebe. Přesně tak se cítil; bezvýznamný, přemožený. Znovu ‚zkamenělý‘.

Přivítal je vysoký muž, hubený, kostnatý a docela holohlavý. Byl to Korzenowského asistent. „Jmenuji se Svard. Ser Korzenowski se velmi omlouvá, že vás nemohl přivítat osobně.“ Vrhl na Rusa rychlý, zkoumavý pohled a potom je dovedl k traktoru. „Inženýr má svoji

výzkumnou základnu uprostřed údolí a tímto vás zve, abyste ho tam navštívili.“

Nastoupili do traktoru. Vozidlo pro osm osob se přes písek pohybovalo po trakčním poli, nemělo pneumatiky ani pásy; bylo vyrobeno na Thistledownu a bylo úhledné a krásné. Mělo perlově bílý zevnějšek a šedivý upravitelný interiér, který se tvaroval na základě mluvených nebo črtaných povelů.

Svard měl piktor schovaný ve spodním límci. Lanier se umění črtáni nikdy pořádně nenaučil. „Doufám, že jste měli příjemnou cestu, pane Laniere a pane Mirskij,“ řekl zdvořile Svard. Lanier neurčitě přikývl. Traktor se rychle a hladce vznášel nad nízkým křovím a hnědými a bílými ostrůvky země a písku.

„Čím se momentálně ser Korzenowski zabývá?“ zeptal se Lanier. „Dlouho jsme spolu nemluvili.“

„Pracuje na svém výzkumu,“ odpověděl Svard.

„Pro Hexamon?“

„Částečně. Převážně *ale* pro ukojení zvědavosti.“

„Kdo to platí?“

Svard se lehce otočil a přes rameno se zasmál. „Ale pane Laniere. Měl byste vědět, že ser Korzenowski má –jak zněla ta stará fráze? – volnou ruku. aby mohl utratit jakékoliv rozumné množství a to jak v surovinách, tak v penězích.“

„Ach tak.“

Přímo před nimi ležel komplex nízkých, plochých budov, jejichž zdi byly lehce zakřivené, aby se nenásilně spojovaly s pískem. Vzduch nad komplexem se tetelil jako fáta mor-gána; bylo to unikajícím teplem, podivoval se Lanier, nebo něčím jiným? Mžoural průhledným čumákem traktoru ve snaze toto tetelení identifikovat.

Traktor se zastavil u nejjižnější budovy a s hlubokým povzdechem ladně dosedl do písku. Dveře se otevřely a jako první vystoupil Mirskij, následovaný Lanierem, který pozorně sledoval jeho reakce. Rus se rozhlédl po dně údolí a zvedl oči k plazmové trubici. *On Kámen zná*, pomyslel si Lanier. *Už tady byl. Nemá na to příjemné vzpomínky.*

Svard se shýbl, vystoupil z traktoru a zase se elegantně vzpřímil v celé své výšce. Zamrkal. „Tudy. Ser Korzenowski je ve svém soukromém apartmá.“

Lanier vychutnával posílenou pružnost nohou. Rotace Kamene propůjčovala podlaze každého dómu gravitaci o síle šesti desetin zemské přitažlivosti. Jedna z vlastností Thistledownu, která mu vždy byla příjemná. Vzpomněl si. jak se už před desetiletími divoce točil na bradlech – před Smrtí – když cvičíval v prvním dómu… To mu připomnělo kdysi skvělou tělesnou kondici. Na univerzitě dělal gymnastiku.

Sto metrů východně od hlavního areálu trčela z písku malá, anonymní bílá boule. Svard je vedl po štěrkovém chodníčku a jak se blížili, načrtl pozdrav pro přijímač kopule. Zeleny obraz rozevřené dlaně poletoval před každým z nich. „Chce, abychom šli dovnitř,“ oznámil jim Svard. Hranaté dveře ve zdi se srolovaly ke straně a objevil se Konrád Korzenowski, oděný do prostého modrého kaftanu.

Lanier jej osobně neviděl už dobrých třicet let. Skoro se za tu dobu nezměnil; přirozený, hubená postava, kulatá tvář lemovaná krátkými šedivými vlasy, ostrý dlouhý nos a pronikavé tmavé oči. Ty oči byly zakleté – a zaklínající – víc. než když se setkali poprvé. Díky tomu. že absorboval mystérium Patricie Vasquézové, tu část lidské osobnosti, která se nedala zkonstruovat synteticky, nesl Korzenowski nepopiratelný výraz této matematicky. Jeho vzezření Laniera děsilo. Patricie byla v inženýrově tváři stále rozeznatelná, ne-li ještě zřetelnější. *Jak se asi cítí, když jeho jádro tvoří část převzatá z ní?*

„Rád tě vidím, sere Laniere,“ usmál se Korzenowski, když si s ním potřásal rukou. Na Mirského se sotva podíval a spíš než jako k hostovi se k němu choval jako k nějaké nezařaditelné kuriozitě. Pokynul jim. aby vstoupili a posadili se. Bílý interiér volného stylu Korzenowského bytu byl přecpaný bílými a šedivými válci všech velikostí, navrchu zakrytých bochánky, které vypadaly jako čerstvé chlebové těsto. Několik jich odtáhl stranou – když je zvedal, prodlužovaly se mu pod rukama a jemně syčely – a nařídil podlaze, aby utvořila křesla, která se promptně vytvarovala. Rus usedl a složil

ruce. Působil nenuceným dojmem. Známky zdrženlivosti, které ještě venku byly zřetelné, zmizely.

Svard se rozloučil, rychle něco načrtl pro inženýra a odešel. Korzenowski okopíroval Mirského gesto. Rozhodně založil ruce a postavil se před hosty. Inženýrova tvář přešla ve strnulý, popuzený výraz.

„Máme tu opravdovou záhadu, sere Laniere," pohlédl na Rusa. „Je to skutečně Pavel Mirskij, nebo jen zdařilá imitace?" Ostře se podíval na Laniera. „Nevíš?" np"

„_\c.

„*A* tvoje intuice?"

Lanier chvíli neodpovídal. Byl zaskočen. „Opravdu nemohu říci. Pokud nějakou intuici mám, je zamlžená všemi nemožnostmi."

„Faktem je, že Pavel Mirskij odejel Cestou v jedné pólo –

vině Axis City a že Cesta se za ním i jeho spolucestujícími zavřela. Vím, že od té doby nebyla sem, na Zemi, otevřena žádná brána. Je-li tohle skutečně Pavel Mirskij, pak není v našich silách uhádnout, jakou cestou se sem dostal."

Rus se v křesle lehce pohnul, složil ruce do klína a souhlasně přikývl, smířen s tím, že se o něm mluví, jako by tu nebyl.

„Vypadá, že je se sebou spokojený," Korzenowski se hloubavě drbal na bradě. „Vlk v rouše beránčím. Doufám, že nám promine jistou skrytou zkoušku. Naše přístroje říkají, že je hmotný a je člověk, až do atomické struktury. Není to duch ve starém ani novém smyslu a není ani žádným druhem projekce, který by nám byl znám." Korzenowski odříkával tato svá pozorování, jako kdyby procházel řadou zjevných pravd, aby už je měl z krku. „Jeho genetická struktura souhlasí se strukturou Pavla Mirského tak, jak byla zachycena ve zdravotních záznamech města ve třetím dómu. Jste generálporučik Pavel Mirskij?"

Rus se podíval z jednoho na druhého. „Nejjednodušší odpověď je ano. A myslím, že je to velmi blízko pravdě."

„Přicházíte sem ze své vlastní, svobodné vůle?"

„Za jistých předpokladů, ano."

„Jak jste se sem dostal?"

„To už je složitější," odpověděl Rus.

„Máme čas poslouchat, sere Laniere?“

„Já ano,“ kývl Lanier.

„Chtěl bych. aby byl přítomen ser Olmy,“ oznámil jim Mirskij.

„Bohužel, ser Olmy na naše zprávy nereaguje. Domnívám se, že je na Thistledownu, ale nevím kde. Poslal jsem již částečníka, aby ho lokalizoval a vysvětlil mu souvislosti. Možná za námi přijde, možná ne. Chtěl bych váš příběh slyšet, jak nejdřív to bude možné.“ Korzenowski se posadil a stáhl si do klína jeden z kusů té bílé hmoty a hnětl jej v rukou.

Mirskij se na chvíli zadíval na čisťounkou podlahu a potom vzdychl. „Začnu. Říci to vše jen slovy by bylo bolestivě pomalé a neúplné. Nemohl bych si půjčit nějaký váš projektor?“

„Jistě.“ Korzenowski nařídil trakčnímu rameni, aby sneslo dolů nejbližší monitor. „Potřebujete přípojku?“

„Myslím, že ne. Jsem něčím trochu víc, než se jevím.“ Jedním prstem se dotkl přístroje ve tvaru slzy. „Omluvte mě, že se vašemu přístroji neodkryji docela.“

„*To* je v pořádku,“ řekl Korzenowski téměř absurdně vřele. Lanierovi se opět zježily chlupy na těle. „Začněte.“

Interiér apartmá zmizel a byl nahrazen čímsi, co Lanier zpočátku jen těžko rozeznával – zhuštěné znázornění Cesty, Axis City, Mirského prvních dnů v zalesněném Waldu v Central City, pouť Cestou, akcelerace po trhlině…

Promítané informace vířily a zářily. Veškerý smysl přítomného času pominul. Mirskij svůj příběh vyprávěl vlastním způsobem. Korzenowski a Lanier jej prožívali.

Říkejte tomu třeba únik, nebo největší útěk všech dob. Útěk před hrozivou minulostí, mou vlastní smrtí, smrtí mého národa, skoro-smrtí mé planety. Dá-li se však „útěkem“ nazvat, když se polovina města, zaplněná desítkami milionů duší a možná tuctem milionů tělesných lidských bytostí, řítí nekonečným tunelem v prostoru a čase a prchá skrze běsnící srdce hvězdy po dráze prodlouženého „uzlu“, pupeční šňůrou nemožného…

Samotný tunel je obrovská tasemnice a vine se střevy skutečného vesmíru, póry se otevírají do jiných vesmírů stejně skutečných, ale ne do našich, do jiných a stejně skutečných časů… Tyto póry jsou naším

průchodem sežehnuty, tunel sám se mění nebo je změněn naším průletem, zakřivuje a rozšiřuje se od chvíle, kdy byl sestrojen s předchozí vědomostí o našem úniku; jak tohle můžete vysvětlit nezasvěcené lidské bytosti?

Nemůžete.

Bylo třeba se změnit, abych všechno tohle poznal, a také jsem se změnil, mnohokrát, po všechna ta desetiletí a staletí letu. Stal jsem se mnoha lidmi. Někdy dokonce jeden z nich toho druhého skoro ani neznal, dokud se spolu nemohli proplést, vyměnit si osobní poznání. Už jsem nebyl Rus Pavel Mirskij – možná jsem jím nebyl již od mého zavraždění v thistledownské knihovně – ale obyvatel gešelských čtvrtí v Central City Axis Nadera. Občan nového světa, přizpůsobující se novému nezvyklému prostředí. Už jsme nebyli pány všeho, co jsme pozorovali, tak jak tomu kdysi téměř bylo v Axis City…

Sledoval jsem, jak se lidé, kteří se mnou přišlí ze Země, vyvíjeli stejně jako já, nebo postupně mizeli – umírali tím posledním způsobem, který nesmrtelným zůstal, zapomínali na sebe a byli zapomenuti ostatními. My ostatní jsme žili a splývali.

Z našeho pohledu trvala pouť celá staletí. Víte, že čas je variabilní, mnohem méně důležitý, než nám dalo okusit naše mládí a slabost; pružný, ale vždy přítomný, zakřivený a pokroucený do nějaké těžko rozeznatelné formy.

Žil jsem mnoho rozdílných časů; čas města putujícího Cestou relativistickými rychlostmi, můj čas na vysokorychlostní úrovni paměti města, čas strávený přímou komunikací s mými spolucestujícími, tak jak teď činím s vámi. Čas se smršťoval a rozpínal jako pružina. Kdyby byly všechny mé časy rozvinuty do přímky, podle vašich měřítek bych žil jistě tisíc let…

Dávno předtím jsme v Cestě překročili bod, odkud mohly být dosaženy poslední momenty z tohoto světa. Kdybychom tam bývali otevřeli bránu – něco pro nás nemožného – možná bychom mohli být svědky smrti všeho, co jsme kdysi znali, všeho, co se k nám – jakkoliv vzdáleně – pojilo… A přesto jsme uprchli. Utekl jsem ze svého vlastního vesmíru.

Tato chvíle kupodivu nebyla nijak zvlášť významná. Byli jsme již neuvěřitelně uzavřeni do sebe – jako zakuklující se

hmyz. Izolovali jsme se od svého okolí, dokonce i když jsme pokračovali v jeho zkoumání.

Cesta se otevřela v rozsáhlý, zakřivený tunel. Náš průlet tímto tunelem nadále nepodléhal žádné racionální geometrii. Uprostřed již nebyla trhlina, singularita; město už nemohlo čerpat energii z trhlinových generátorů a tak ji vysávalo z velice řídké atmosféry částic a atomů zbloudilých uvnitř Cesty. A kvůli tomu jsme zpomalili… rapidně. Během deseti let našeho základního času město putovalo nižšími než relativistickými rychlostmi.

Cesta kolem nás se rozšiřovala. Sledovali jsme tento nárůst a předvídali, co nás čeká… Obrovská boule prostoročasu uzavírala, i když neukončovala Cestu, konečnou, ale neohraničenou…

Vstoupili jsme do vajíčka nového vesmíru. Uvnitř tohoto vajíčka jsme nemohli přežít jako hmotné bytosti. Byli bychom roztaveni plazmou ve stavu zrodu potenciální hmoty a energie, stejně jako se sůl rozpouští ve vodě. Naučili jsme se však s touto eventualitou vypořádat.

Celé město, všichni jeho občané pracovali na své transformaci. Čekali jsme, že každou chvíli prostě a jednoduše zemřeme, přestaneme existovat, protože jsme byli jako děti před zuřící výhní. Existovala však ještě jedna možnost, velmi vzdálená…

Možnost adaptovat se na toto žhnoucí vajíčko, žít v něm a nakonec jej přetvořit tak, aby z něho vznikl nový, dospělý vesmír. To ovšem odřízlo naše spojení s Cestou. Volně poletovalo v superprostoru a uvnitř tohoto žhnoucího vajíčka se nám, přetransformovaným jedincům, vyvinula motýlí křídla. Byli jsme znovuzrození.

Zdá se vám neskromné, když řeknu, že jsme měli v plánu stát se bohy? Neměli jsme na vybranou. Dosáhli jsme konce Cesty, takového, jaký byl, a nemohli jsme se vrátit… Nezbývalo nám nic jiného, než utvořit svůj vlastní vesmír.

Abychom to mohli udělat, museli jsme zpřetrhat všechna materiální pouta. Museli jsme se vydat k základům všeho

prostoru a času, až za energii a hmotu, za dosah zárodečné blány plazmového vajíčka.

Sledoval jsem své společníky, jak se obezdívali světlem, obrovská rudá okna osobností otevírající se na okrajích, namalovaná na zdech města s použitím hmoty města jako zábrany proti rozpuštění. Světlo každého z nás se dotýkalo světla všech. Byli jsme opilí jediností. Byla to orgie neuvěřitelného rozměru. Všechny zbytky našeho lidství se zdes-tilovaly do obrovské splývající sexuality. Téměř jsme ztratili podstatu našeho cíle. Mohli jsme zůstat omráčeni, ponořeni do sebepoznání, lásky a potěšení a jako po lásce toužící můry vplout do výhně… Ale znovu jsme získali nadvládu nad situací a podařilo se nám udělat další krok.

Všechno, co jsme byli, se sjednotilo a vznikla velmi jemná tkáň myšlenek, zabalených a obalených ve zbytcích města. Tyto tkáně jsme rozprostřeli před částicovými větry uvnitř Cesty, které byly v takové těsné blízkosti výhňového vajíčka mnohem teplejší. Utužili jsme se, zkondenzovali a nakonec jsme prostoupili do úrovně dokonce až pod světlem a energií.

Vykvetli jsme do výhně, vložili svoji vůli, dali jsme jí hybnou sílu, aby se rozšířila pomocí přeměny zbyle hmoty města v energii, aby byla překonána rovnováha. Nespoutané vajíčko se začalo zvětšovat a ochlazovat, jeho plazmová zárodečná blána se začala kondenzovat a dostávat tvar…

Stali jsme se stvořiteli světů. Na chvíli jsme uvažovali o tom, že prostě zreprodukujeme náš rodný vesmír, že uděláme galaxie a hvězdy a začneme všechno znova. Brzy jsme se ale poučili, že to nepůjde. Tento vesmír byl mnohem spou-tanější než ten náš. Jeho kořeny byly chudší a samy o sobě nevyrůstaly z půdy superprostoru samotného, ale ze zmučeného prodloužení Cesty. Byl by menší, méně komplexní, s podstatně menšími možnostmi. Přesto bychom jej mohli přetvořit ve fascinující místo, ve vesmír, který by byl schopný absorbovat veškeré naše tvořivé schopnosti… kdybychom byli opatrní.

Být bohem bylo mnohem těžší, než jsme si vůbec dokázali představit. Předpokládali jsme, a myslím tím již od samého začátku, že jedna vědomá vůle – nebo společná vědomá vůle – by mohla utvořit a ovládat jeden celý vesmír. Přesně jsme zaměřili cíl své vůle a tvarovali jsme a utvářeli, vedli a dolaďovali takovými způsoby,

které vám samozřejmě nemohu nijak popsat, protože si je v tomto těle ani nemohu pamatovat nebo je vkládat do myšlenek, dokonce ani kdybych se na ně rozpomněl.

Po nějakou dobu to vypadalo, že všechno půjde dobře. Radovali jsme se ze svého mistrovství. Byli jsme jako dítě na obrovském hřišti. Vesmír se stal překrásným. Začali jsme tvořit ekvivalenty žijících a myslících bytostí, aby se stali našimi společníky a možná i proto, aby naše vlastní osobnosti udržovali v obraze času. Stále jsme prahli po hmotné formě. Byli jsme stále ovlivněni svým původem.

A potom se vše začalo hroutit. Vesmír začal pukat, rozkládat se a hnít. Jeho hranice se zhroutily a veškerý řád, který jsme nastolili, pohltily a přeměnily jej v trpký a vřící chaos. Přepočítali jsme se. Jednotná vůle nemůže utvořit stabilní vesmír. Musí v něm existovat kontrast a konflikt.

Zoufale jsme se snažili rozdělit do opozice, abychom způsobenou škodu napravili. Bylo však již pozdě.

Bůh, kterým jsme se stali, selhal.

Všichni jsme měli přestat existovat, rozpustit se v hrou-tivších se troskách našeho selhání. Ale uslyšeli jsme další hlas. Byl méně vznešený, méně extatický než náš hlas a zdálo se, že je velmi vzdálený. Ale byl mnohem praktičtější a zkušenější, mnohem různorodější. Nějakou dobu jsme si mysleli, že slyšíme hlas jiného boha nebo bohů, ale to byla jen naše hloupost. Jakkoliv dokonalými jsme se stali, byli jsme neuvěřitelně nevědoucí a naivní.

To. co jsme slyšeli, byl hlas našich potomků a doléhal k nám z konce našeho vlastního vesmíru. Všechny inteligentní bytosti, které vyrostly a zestárly s kosmem, do kterého jsme se zrodili, zaznamenaly naše selhání a pocítily, že

jsme v pasti. Nebyli to o nic hmotnější a o nic významnější jedinci, než jsme byli my. ale jejich inteligence byla utuženější a praktičtější. Stali se Finální Myslí, zároveň sjednocenou i soudržnou a přesto utvářenou mnoha jednotlivými komunitami myslí.

Zachránili nás. Přitáhli nás zpět dosud otevřenou pupeční šňůrou Cesty, která se od našeho výhňového vajíčka nikdy úplně neoddělila.

Jejich čin nebyl nijak přehnaně šlechetný. Věděli, jak nás využít.

Je vůbec přístojné popisovat pocity boha, jenž selhal? Byli jsme zarmouceni, hluboce zostuzeni. Poměřili jsme se s touto jinou formou myšlenky a zjistili jsme, že jsme nebyli zcela infantilní: byli jsme dětinští. Byli jsme mladé víno. aspirující na to, aby se stalo výběrovým mokem. A byl z nás zplozen ocet.

Ale bylo nám odpuštěno. Byli jsme ošetřeni a přivedeni zpět k původnímu zdraví. Byli jsme přivítáni do společenství myslitelů, jednotných a jednotlivých zároveň, kteří obývali konec starého vesmíru. Objasnili nám mnohé.

Byl jsem znovu sestavován ze své vlastní matrice, izolován – zkušenost horší než smrt, to vás mohu ujistit, horší než ztráta rodiny nebo města, národa nebo celé planety. Truchlil jsem a zoufal, a oni mne zrekonstruovali už s jistým vylepšením. Nakonec mne po mnoha pokusech stabilizovali a poslali zpět, sem k vám.

Přináším poselství a žádost – je-li to tak možno říci. Tito potomci všech inteligentních bytostí, které nyní žijí, mají svá jistá omezení. A mají i povinnosti. Musí dovést vesmír do vzneseného a úplného konce, k jakémusi estetickému závěru. Jejich zdroje však nejsou nekonečné.

Já jsem víc než se jevím, ale jsem mnohem méně než ti, kteří mě sem poslali, a o jednom vás musím přesvědčit.

Popsal jsem Cestu jako velikou tasemnici, proplétající se střevy vesmíru. Jak už víte, dosáhla až za hranice tohoto našeho vesmíru. S touto velmi mladou konstrukcí uvnitř

svého těla vesmír nemůže zemřít; nebo spíš nemůže zemřít dobře. Může zemřít pouze špatně a tím pádem naši potomci nemohou dokončit to, v co doufají.

Lanier vyplul z projekce a zaostřil oči na Mirského. V mysli se mu převaloval jeden určitý obraz. Vyděsilo ho to. Snažil se na to rozpomenout co nejjasněji, ale jediné, co si dokázal vybavit, byl mlhavý dojem určitých galaxií, které byly v průběhu času vybrány jako oběti…

Galaxie umírající, aby poskytly energii pro dílo. které se Finální Mysl pokoušela dokonat.

Srdce mu bušilo a cítil lehkou nevolnost: jakoby z přejedení. Vzdychl a předklonil se.

Korzenowski mu položil ruku na rameno.

„Sdílím vaši úzkost," zašeptal. Lanier vzhlédl k Mirskému, který uvolnil projektor.

..Co vlastně k sakru jste?" pronesl.

Na tuto otázku Mirskij neodpověděl. „Musíte znovu otevřít Cestu a musíte ji zničit. Odtud, z tohoto konce. Jestli to neuděláte, pak zradíme své děti na konci času. Cesta je pro ně jakýmsi obrovským parazitem, překážkou. My jsme za ni zodpovědní."

ČTRNÁCT Gaia

Navečer čtvrtého dne v Alexandreii, po sedmi skličujících hodinách, kdy se snažila najít cestu bludištěm budov, když přecházela z jedné třídy značně vzdálené od druhé, Rhita seděla sama ve svém pokoji a zažívala další neznámé jídlo, které snědla v malinké jídelně pro ženy a bylo jí z něj mírně nevolno. Na chvíli si dovolila zastesknout si po domově a pocítit utrpení. Nemohla dělat nic jiného, než plakat. Po několika minutách, určitě ne víc, se posadila na tvrdém lůžku a pochmurné zhodnotila svoji situaci.

Od Kleopatry ještě nedostala žádnou zprávu.

Nesetkala se s mekhanikosem Demetriosem, svým přiděleným didaskalosem. Ve velmi vzácném okamžiku, kdy Yallosová podávala užitečné informace, se od ní Rhita dozvěděla, že by se s didaskalosem měla setkat nejdéle během jednoho týdne, jinak by jí mohlo utéci postavení v akademické konkurenci. Cítila se ztracená; měla s ním sjednanou schůzku již týden před svým odplutím z Rhodu. Když se ptala v jeho kanceláři, v temné, staré a zanedbané budově v areálu Mouseionu, bylo jí vyzáblým asistentem řečeno: „Byl povolán na konferenci na Krétě. Má se vrátit během měsíce."

Horší než všechna ta nedůstojnost byl pocit ztracenosti a odcizení. Nikdo ji tu neznal; připadalo jí, že na ní sotva někomu záleží. Ženy – s nešťastnou výjimkou Yallosové. kterou Rhita začala silně nesnášet – ji ignorovaly a pohrdaly jí. Yallosová se výrazem, že pomáhá nějakému prosťáčkovi. nominovala do role Rhitiny neoficiální poradkyně.

Pro ženy ve zchátralé budově byla Rhita jen „ostrovní dívka", nevzdělaná a neotesaná. To, že jí Mouseion neudělil žádná viditelná privilegia, přestože byla z tak slavné rodiny, bylo o to horší. Její

společenské postavení tak vlastně bylo záhadou; stala se vhodným terčem jejich pohrdání. Doslechla se; že ji pomlouvaly a barvitě si o ní vymýšlely. Šeptandou se k ní donesly zvěsti o tom, že Kelt je její „ostrovní milenec“.

Uvědomila si, že v tomto případě šlo spíš o závist.

Nemohla volně opustit areál Mouseionu a procházet se ulicemi Alexandreie; dobře věděla, co by se tam nevinné „ostrovní dívce“ mohlo stát. A procházet se s mohutným, mlčenlivým Keltem po boku nebylo přesně to, o co momentálně stála, i když věděla, že se časem do jeho společnosti beztak uchýlí, jenom aby mohla Mouseion opustit.

Neviděla oceán od chvíle, kdy odjela z nábřeží Velkého přístavu.

Rhita toužila po Rhodu, po tříštícím se smíchu mořských vln, když bouře řádila mimo pobřeží, po prašné zelené vůni olivových hájů a hře oslnivých mraků na azurově modré obloze. Nejvíce ze všeho jí však chyběla společnost prostých a slunce znalých Rhoďanů, jak to říkalo jedno přísloví; a hlavně dětí z pláže.

Možná, že byla jenom „ostrovní dívka“.

Téměř v jakoukoli denní dobu. někdy dokonce i za soumraku nebo když se šeřilo, bylo možné najít na kamenitých a písečných plážích Rhodu několik pobíhajících adolescentů, krásně hnědých a až na šatičky nebo bederní roušky zcela nahých. Většinou to byli Avar Altaisové z jihu ostrova nebo z utečeneckých čtvrtí v Lindosu. snědí, s orientálníma očima, kulatými hlavami, ústy plnými nadávek a zlatými údy. Kopími lovili ryby v kalužích po odlivu nebo nosili improvizované detektory kovů, kterými hledali ztracené mince a pohřbené vraky. Jako dítě chodila za školu, aby s nimi mohla pobíhat. Smáli se a hráli si a ona se učila jejich jazyk, jejich nadávky i zářné způsoby vyjadřování nadšení,

melodické a hrubé zároveň, tak vzdálené její helénizované mluvě. Její matka jim říkávala „barbaři“, což bylo staré slovo, které se dnes zřídkakdy používá. Podle matčiny definice pak byli barbaři téměř všichni obyvatelé Oikoumeně.

Když se Rhitě vyvinula ňadra a ramena hošíků z pláže se rozšířila, do jejich her vstoupilo něco nového – jakási něžná hrubost. Byly jí téměř milé ty jejich nadávky, které se na ni snášely, napůl v

žertu a napůl, jako by řval nějaký masožravec, co chtěl její kůži. Kdyby byla bývala méně ochraňovaná a méně svázaná etiketou gymnasionu Hypateionu. jeden z těch hochů by se byl stal jejím prvním milencem. Velká Matka ví, že jí bylo uloupeno mnoho polaskání a polibků.

Stále si pamatovala jejich vtipy, vzešlé z po staletí vedeného zoufalého boje, vůbec ne podněcované tolerancí a klimatem Rhodu. Byly to kruté a nechutné vtipy o špatně načasované smrti, která překazila velké plány, drsné bajky o rozdělených rodinách a ztracených příbuzných, o stádních zvířatech, která na Rhodu nikdy nežila.

Jednou seděla a povídala si s chlapcem možná o rok mladším, než byla sama. Vyprávěl jí příběh své rodiny, nesčíslná staletí proplétaný s životy jiných rodin, jiných kmenů, dokonce snad i jiných národů; snažila se dát si to dohromady se vším, co znala o starém rhuso-oikoumensko-parském spojenectví a vymírajících stepních národech. Na oplátku on naslouchal jejímu oficiálnímu výkladu historie s neobvyklou slušností a pozorností a potom jí řekl: „To říkají vaši vítězové.“ Vyskočil, zahýkal na ni jako osel a rozběhl se po pláži a jeho bosé nohy hledaly cestu po plochých, sluncem vyhřátých kamenech.

Rhita s povzdechem otevřela oči a horká, světlá polední obloha i běžící chlapec zmizeli. Zvedla elektronický teukhos, který patříval její babičce, zapnula jej, vybrala paměťový blok a začala se probírat adresáři ze seznamu. Pak si ale uvědomila, že tím možná riskuje, a osvětlenou obrazovku přístroje vypnula. Podívala se k chatrným dveřím a usou –

díla. že jediné, co může udělat, je zablokovat je jedinou, rákosem vyplétanou židlí, co v pokoji byla. Od příjezdu se ještě neodvážila poslouchat nějaké hudební bloky, které si přivezla; odhalení by bylo přinejmenším trapné a přinejhorším katastrofální. Mouseion by jí mohl Předměty zabavit. Mohli by ji obvinit z celé řady zločinů: co mohla vědět?

Rhita nenáviděla ten podivně složitý a klanovitý Mouseion i s jeho starobylým, bludišťovitým areálem…

Cítila se vykořeněná mezi města znalými studenty, kteří se sem sjížděli z celé Gaiy. Ke svému překvapení tu viděla mladé muže v podivných oblecích s třásněmi, jaké nosili Noví Karhědoňané, když imitovali domorodý lid. který si již před staletími porobili. Byly to děti zapřísáhlých nepřátel Oikoumeně. Jaká perverzní diplomacie jim umožnila vstup do Alexandreie? Dokonce viděla i studenty oděné do košil a kožených sukní latinských kmenů. Ne že by něco z toho osobně neměla ráda; Rhodos jí od všeho toho připadal velice vzdálený, i když při studiu historie se dozvěděla, že ve skutečnosti od těchto konfliktů nebyl izolován nikdo.

Rhita zatáhla mezeru mezi závěsy ještě těsněji a staré kroužky z ořechových skořápek zarachotily na tyči. Vrátila se do postele s neopodstatněným pocitem většího bezpečí. Znovu zapnula obrazovku a projížděla seznam. Přečetla, nebo si alespoň prohlédla; téměř všech dvě stě sedmdesát knih, které tam byly.

Tentokrát se jí oči rozzářily nad názvem jedné, kterou ještě nečetla. Mohla by přísahat, že se tam objevila nově. Prostý název říkal: „PŘEČTI MĚ HNED TEĎ.“ Vyvolala si text na obrazovku.

Indexová strana, jež předcházela objevení první stránky, jí prozradila, že kniha má tři sta stránek – přibližně sto tisíc slov – a byla v helénštině, ne v angličtině jako všechny ostatní knihy na kostkách. Zastavila displej na obsahu a hned vedle popisu, který předtím neviděla, se objevil blikající kurzor. „Obsah a katalog zamlčen do 4/25/49.“

To bylo před dvěma dny.

Rhita zmáčkla klávesu, aby si přečetla první stránku. *Moje drahá vnučko,*

nosíš jméno mé matky. Je to jen moje utkvělá představa, že se s ni jednoho dne setkáš? Když jsi byla mladší, musela sis myslet, že jsem bláznivá stará žena, i když se domnívám, že jsi mě milovala. Teď máš u sebe tohle a já s tebou mohu mluvit, jako bych nikdy neodešla domů, ne doopravdy. Dokonce i tady se říká, že umírání je cesta domů. Představ si svět, o kterém jsem ti vyprávěla a o kterém jsi četla všechny ty knihy – jestliže jsi moje vnučka a já vím, že jsi. Četla jsi ty knihy a ty ti musely říci, že jsem si nic nevymyslela. Všechno je pravda. Existovalo místo zvané Země, nepřišla jsem z vichřice.

Schraňovala jsem tento záznamník a těch pár bloků, které jsem si vzala – čirou náhodou, omylem! – po celá ta léta, kdy i mně samotné připadalo, že musím být blázen. Nyní jsi to ty, kdo nese břímě mého hledání. Ale všechno souvisí se vším, dokonce i takové vzdálené světy, jako je moje Země a tvá Gaia. Můj vrtoch by mohl být důležitý nejen pro tebe, ale i pro všechno ostatní v Gaie. Jestliže existuje brána. A ona se opět objeví. *Na klíči se objevovaly a mizely jako písečné víry. Kdo by si takhle dobíral starou ženu?*

V určitých dnech ti zde zanechám něco, co si pře-čteš, jako kdyby se pomalu rozbaloval smotek, který smí být otevřen až k jistému datu.

Nemohla přístroj přimět, aby jí odhalil více z obsahu celého velkého souboru. Byl zjevně nastaven tak, aby jí text podával postupně, kousek po kousku. Rhita vypnula záznamník a klouby ruky si promnula oči. Nedokázala se od Patrikie odpoutat. Neměla vlastní život.

Ale jestli něco takového jako brána existovalo –

A ono existovalo! Kdo mohl něco vyvracet přístroji, který promlouval k její duši, nebo stovkám knih. které si babička nemohla vymyslet, natož potom je napsat?

Jestliže brána byla skutečná, pak jí na ramenou spočívalo mnohem větší břímě než jen odpovědnost k babičce. Mělo váhu všech lidí na Gaie.

Rhita začínala mít přesnější představu, jaký význam by pro tento svět brána měla. Ne vše, co si představovala, bylo příjemné. Přineslo by to změny, možná nedozírné změny…

PATNÁCT Thistledown City

Stopař se přesunul do Olmyho terminálu knihovny a černobílým obrázkem zubícího se teriéra oznámil, že dokončil hledání. Olmy zapnul ventilátory, aby posbíraly zbytky obláčků pseudo-Talsitu, slezl z pohovky a stanul před sl-zovitým terminálem. Soustředil se na stopařův zobrazený souhrn nálezů.

Žádné odpovídající zdrojové soubory v Axis Euklidu ani Thoreau nebo kopie knihovních záznamů Nadera a Central City. Všechny zdrojové soubory uloženy jako tajné v knihovnách Thistledownu; utajovací limit vypršel, ale o přístupu k datům nejsou od Odštěpení žádné záznamy. Poslední přístup – před dvaapadesáti lety v Axis

City, bez identifikace, ale pravděpodobně se jednalo o netělesného jedince zpaměti města. Dvaatřicet souborů se zmiňuje o depozitáři v pátém dómu.

Podle zákona veškerá tajná bezpečnostní zařazení v knihovnách a pamětích města automaticky pozbývala platnosti po sto letech, nebylo-li vyžádáno a schváleno jejich obnovení. Olmy se zeptal stopaře, kolik žádostí o prodloužení bylo podáno ohledně zmíněných souborů. Stopař odpověděl *čtyři.*

Všechny soubory byly tedy starší než čtyři sta let.

„Záznam o autorech souborů.“ požádal.

Veškeré záznamy o autorech vymazány.

To bylo velice neobvyklé. Pouze ministerský předseda mohl schválit vymazání autorů nebo původců ze záznamu souboru v knihovnách nebo pamětích města; a dokonce i ten jen v těch nejnaléhavějších případech.

V historii Hexamonu nebyla anonymita schvalovaným pojmem; příliš mnoho strůjců Smrti se tak před i po holocaustu schovávalo před odpovědností.

„Popis souborů?“

Všechno jsou to krátká, pouze slovní hlášení.

Čas nadešel. Olmy byl překvapen vlastní nevolí. Pravda mohla být horší, než si představoval.

„Ukaž mi soubory v chronologickém pořádku.“

Bylo to horší.

Když skončil a všechny údaje uložil do paměti svého implantátu, aby si je ve volném čase probral, dal stopaři odměnu – volný běh po simulované travnaté louce na Zemi –a znovu do místnosti vpustil jemný obláček pseudo-Talsitu.

Jeho rozhodnutí bylo stopařovým objevem nekonečně zkomplikováno.

Jak četl mezi řádky – celý příběh byl bezpochyby obsažen v souborech, které byly jen doplňující, pouhé zbytky po nějakém spěšném a nedůkladném vyčištění – dával si Olmy dohromady jen částečně podložené domněnky.

Živý Jart byl chycen před nějakými pěti sty lety, neznámo za jakých okolností. Zemřel dříve, než byl dopraven na Thistledown, a

poté. co byla uložena jeho nezpracovaná mentalita, bylo zakonzervováno i jeho tělo. Vzhledem k tomu, že nikdo neznal psychologii ani fyziologii Jartů, bylo uložení úspěšné jen částečně. Do jaké míry byla Jartova mentalita integrována, jak se podobala originálu, to nevěděli dokonce ani jeho věznitelé. Dokonce i co se týče těla mohli jen hádat; někteří zkoumající měli pocit, že Jartové, stejně jako lidé, uměli přizpůsobovat své biologické formy a dokonce i genetické složení daným okolnostem. Proto byla psychologie Jarta studována, i když závěry zkoumání byly nepřesvědčivé; nebyly předány vojenským velitelům, ani jiným vědcům.

Zprvu byl výzkum uložené mentality prováděn za bezpečných, ale relativně otevřených okolností. Podílelo se na něm kolem deseti nebo patnácti výzkumných pracovníků.

Devět jich v procesu zahynulo, z toho dva nenávratně – jejich implantáty byly zoufale pomíchány. Přímé i nepřímé mentální spojení s uloženou osobností bylo tedy zakázáno. Tento velmi nákladný proces se téměř zastavil.

Dokonce i tehdy, jak Olmy věděl, byly nepřímé průzkumy osobností velmi složitým uměním. Nemohl stále uvěřit, že Jart, ať již částečný nebo celý, by za takových okolností sám mohl zastavit vyšetřování. A přesto, Beni byla zabita a Mar Kellen poškozen…

Olmyho přemohla další hormonální vlna. Kdyby nebyl potřebně uzpůsoben a vybaven, tato vlna by signalizovala stav nazývaný *strach.*

Pro kybernetický výzkum existoval po staletí jistý zákon: „Pro každý program existuje takový systém, který program nezná.“ To znamená, že jakkoliv složitý mohl nějaký program být, dokonce i lidská mentalita, nemohl si uvědomovat, v jakém systému běží, jestliže mu systém samotný neposkytl nějaký klíč; mohl si být jen vědom rozsahu, v jakém mu systém umožňoval fungovat.

Ale před více než stoletím objevili pod skvělým vedením homorfa Doriy Fér Taylora výzkumníci Hexamonu matematický algoritmus, který programu umožňoval perfektně určit povahu svého systému. Uložená mentalita by tudíž mohla určit, by la-li uložena; Olmy tak mohl v podstatě za jakýchkoliv okolností vědět, jestli jeho

ohnisko osobnosti fungovalo v implantátech nebo v jeho organické paměti.

Teoreticky by mohl takový plně vyvinutý algoritmus umožnit mentalitě nebo programu pozměnit povahu svého systému a to do takové míry, do které mohl být daný systém pozměněn. Vzhledem k existenci uličníků v paměti města mohla mít takováto informace katastrofální následky. Uličníci – dokonce pouze jeden z nich – by mohli zničit paměť města a všechno, co v ní bylo. Lidská povaha nebyla dostatečně disciplinovaná, aby jí mohla být svěřena taková moc. Výzkumy byly označeny za tajné. Olmy se o nich dozvěděl díky své práci u policie, kdy mu bylo ministerským

předsedou nařízeno, aby vyšetřil, jestli některé mentality –lidské či jiné – v odlehlých hranových pamětech nezávisle neobjevily stejné schopnosti. Nikdo je neobjevil.

Olmy prohledal nejhlubší úrovně svého implantátu, aby vyhledal Taylorovy algoritmy. Často si takovéto věci ukládal v přesvědčení, že u něj jsou v bezpečí, protože nemohl odolat možnosti zahrnout je do vlastního seznamu dat. Byl stále k dispozici. Kdyby se někdy ukládal do současné paměti města, musel by je vymazat.

Nepravděpodobné, pomyslel si.

Podle toho, co se stalo Beni a Mar Kellenovi. stejně jako předchozím průzkumníkům, Jartova mentalita Taylorovy algoritmy znala a plně je využívala, avšak v době jeho zajetí lidé o jejich existenci dokonce ani nevěděli.

Jartova mentalita, její stále neznámá část, byla odsunuta do úplné izolace v pátém dómu, aby tam byla po mnoho desetiletí, zjevně méně než jedno století, studována a potom zapomenuta, až na občasné ověření jejího stavu. Příliš cenná, aby byla zničena, a příliš nebezpečná, aby byla zkoumána...

Výzkumníci po svém vyměřeném čase zjevně odešli do paměti města. Většina z nich byli Gešelové. Stejně jasné bylo i to, že se při Odštěpení všichni rozhodli odejít do Cesty. To by mohlo vysvětlovat, proč během posledních čtyřiceti let nedošlo k žádným dotazům; nevysvětlovalo to však dvanáct let mlčení předtím.

Vyvolal si kompletní seznam údajů a podíval se na soubor dat přístupů. *Z jakého jiného důvodu by někdo kontroloval statické soubory, než aby se přesvědčil, že se k nim nedostal nikdo jiný?*

Data jednotlivých přístupů byla všechna v rozmezí pěti až třiceti let za údobí posledního půldruhého století. V každém případě bylo jméno přístupce následně vymazáno; chytrý trik, ale možná ne dost chytrý. Olmy si vyžádal jednotkové délky vymazaných jmen ze všech záznamů. Ve všech případech bylo vymazáno patnáct políček. Vypadalo

to, že posledních sto padesát let měla k záznamům přístup jediná osoba, která kontrolovala, jestli stopy zůstaly stále ukryté, jestli nebezpečné jádro uvězněné v obalu bylo stále zajištěné.

Samozřejmě, že někdo mohl narazit na bezpečnostní dveře v pátém dómu nebo na ně přijít tak jako Mar Kellen. Ale Mar Kellen použil techniky pro luštění kódů. vyvinuté teprve nedávno.

Bylo velmi pravděpodobné, že Olmy a Mar Kellen byli jediní dva lidé z celého Pozemského Hexamonu, kteří o uvězněném Jartovi věděli.

Mar Kellen hledal svoji cestu do zaslouženého zapomnění.

Zbýval už jen Olmy.

šestnáct

Gaia

Bouleiská konference o útocích Libyjců na Brukheion byla neradostná. Židovská domobrana, která obsazovala celé okolí delty Nilosu, již dala najevo svoji nevoli v demonstracích, které hraničily se vzpourou; nyní reagovala Boule. Kleopatra, obklopena obvyklým rojem právníků a poradců, se po skončení zasedání objevila v lesku světel oficiálního dokumentárního týmu Boule. Byla dostatečně ješitná na to, aby ta ostrá světla a kamery nenáviděla, na druhé straně však měla dost zodpovědnosti na to, aby se usmívala.

Její postavení jako královny bylo velice chatrné. Už dávno ji mrzelo, jak velkou moc pro ptolemaiovskou dynastii za posledních třicet let získala; měla dost síly na to, aby uznala svoji vinu, ovšem ne aby převzala vládu. Neměla moc plně se Boule vzepřít a řídit armádu; ale mnohými skupinami byla obviňována, když vojenská

politika Boule selhala. Zvěsti o spiknutí visely ve vzduchu; někdy si téměř přála, aby se uskutečnily.

Náladu jí nezlepšilo ani to. když jí její vyzvědač v Mouseionu podal zprávu o tom, jak bylo zacházeno s Rhitou Berenikě Vaskayzovou.

Její Jjnperiální Hypsělotěs se již dávno naučila využívat veškeré možné výhody dané situace. Už téměř celé desetiletí tušila, že zájmy Mouseionu se rozcházejí s jejími vlastními, ale ne natolik, aby jí otevřeně vzdorovaly. Akademeia Hypa-teia na Rhodu byla trnem v bibliophylaxově oku. Kleopatra si tedy myslela, že se jí podaří vyprovokovat zajímavou reakci, když povolí Patrikiině vnučce nastoupit do Mouseionu.

A jestliže tato mladá žena přináší lepší zprávy, než přinášela Patrikia… ať se stane.

V každém směru to bylo užitečné.

To. co však zvěd královně sdělil, bylo neslýchané.

Naslouchala jeho svědectví a seděla na skládacím sedátku ve své soukromé pracovně. Jizva na obličeji jí zbělela, jak zatínala čelisti. Nemohla uvěřit, že bibliophylax Kalli-makhos byl odhodlán takto snižovat její autoritu.

Kallimakhos poslal Rhitina vybraného didaskalose, mladého profesora fyziky a techniky Demetriose, na prodlouženou dovolenou a to proti jeho vůli. (Demetrios, jak jí zvěd sdělil, byl vynikající matematik stejně jako velmi slibný vynálezce a na spolupráci s vnučkou sophě Patrikie se moc těšil.) Kallimakhos se k Rhitě zachoval velmi sprostě také tím. že ji přinutil žít odděleně od keltského osobního strážce, který mohl být pro její bezpečnost velmi důležitý…

„Rhita Vaskayzová tyto ústrky snášela překvapivě dobře,“ dodal špión s jistou dávkou profesionálního obdivu. „Je slečna královskou chráněnkyní?“ zeptal se zvěd.

„Potřebuješ to vědět? „ zeptala se Kleopatra chladně.

„Ne. má královno. Ale jestli tomu tak je. pak jste si vybrala zajímavou ženu.“

Kleopatra jeho poklonku ignorovala. „Je čas sehrát určenou roli.“ Hbitě ukázala prstem, čímž zvěda vykázala z místnosti. Ve dveřích

se objevil její tajemník. „Zítra ráno mi přivedete Rhitu Berenikě Vaskayzovou. Zacházejte s ní mimořádně slušně. Hmm.“ a upřeně se zahleděla do stropu, přemítajíc, co ještě by mohla udělat, něco čistě pro vlastní uspokojení, aniž by to nějak závažněji narušilo její plány. „Pošlete do Mouseionu daňové revizory. Chci, aby všichni přítomní administrátoři a didaskalové – chápete, jen ti. co jsou momentálně přítomni – byli vyslechnuti ohledně odvádění desátek a královských daní. S výjimkou Kallimakhose. Sdělte mu. že se s ním chci příští týden setkat. A postarejte se o to, aby se všechny honoráře a příspěvky převáděné z fondů paláce na Mouseion o tři týdny opozdily.“

„Ano, má královno.“ Tajemník se spojenýma rukama dotkl brady a pozpátku vypochodoval ze dveří.

Kleopatra povzdechem uklidila otupělý hněv. Stále víc a víc si přála, aby se stalo něco apokalyptického, něco. co by rozťalo to politické bahno, které bylo jejím světem. Ani svrchovaně mocná, ani příliš bezmocná, aby ji ignorovali, musela kormidlovat svoji moc jako námořník rozmlácenou plachetnici na jezeře Mareotis.

„Přines mi něco nádherného a vzrušujícího, Rhito Vaskayzová. Něco hodného tvé babičky.“

Internátní halou se rozléhaly hlasy dívek; mluvily helénštinou, aramaičtinou, aithiopštinou a hebrejštinou. Dnes začínala výuka, avšak Rhita neměla žádné přidělení ani didaskalose a tím ani žádné lekce nad standard přiznaný všem studentům Mouseionu; zaměření, jazyk – což nijak nepotřebovala – a historie Mouseionu. Asi po druhé ranní hodině –počínaje východem slunce – byla hala téměř prázdná a ona zachmuřeně seděla ve stísněnosti svého pokoje, přemítajíc, zda do Alexandreie někdy vůbec přijde rozum.

Za dveřmi zaslechla dvoje těžké kroky a pocítila chvilkové vzrušení. Ozvalo se zaklepání na rám dveří a mužský hlas se zeptal: „Rhita Berenikě Vaskayzová?“

„*Ano,*“ odpověděla a vstala, připravená čelit komukoliv, kdo měl vstoupit.

„Jsem zde s vaším osobním strážcem,“ oznámil jí muž uhlazenou, obyčejnou helénštinou. „Její Imperiální Hypsělotės si žádá vaši přítomnost do šesté hodiny tohoto dne.“

Rhita otevřela dveře a uviděla Lugotorixe. Stál za vysokým, statným Aigypťanem v královské livreji. Kelt kývl na Rhitu, která zamrkala. „Teď hned?“

„Teď hned,“ sdělil jí Aigypťan.

Lugotorix jí pomohl shromáždit kufry s Patrikiinými Předměty. Cítila se trochu směšně, že to vůbec v Mouseionu zkoušela, ale to byla otcova strategie, tak, jak to mnoho let

předtím navrhla matka. *Nejlepší je nechodit za Imperiální Hypsělotěs přímo,* radila jí matka. *Zvláště pak po fiasku s mizejícími bránami.*

Mnohem větší motorizovaný povoz na ni čekal na dlážděné silnici, která vedla podél hlavního podloubí internátní haly. Tri další Aigypťané, taktéž v královských livrejích, opatrně nakládali její zavazadla do zadní části. Kelt se posadil vedle řidiče a stráže se postavily na obslužné plošiny. Za řevu vzduchové houkačky ji odváželi z areálu Mouseionu, západně od paláce.

Když opouštěli hlavní bránu, Rhita se ohlédla a uvědomila si, že její krátký pobyt v Mouseionu právě skončil.

SEDMNÁCT Thistledown

Kdysi, ještě předtím, než mu bylo třicet, měl život hranice smysluplných rozměrů; Garry Lanier nebyl pod neustálým tlakem, aby přehodnocoval realitu a to, kam patří. Od příchodu Kamene se však musel tak často střetávat s mozek drásajícími pravdami, že si kdysi pomyslel, že už ho nic nemůže udivit.

Ležel na lůžku, které mu připravil Korzenowského asistent Svard. Ve tmě. na zádech, napůl přikryt prostěradlem, povzdechl si a uvědomil, že vlastně není ani zdaleka vyčerpaný. To ten Rusův příběh jej tak vysílil.

Mirskij se vrátil poté, co dorazil na konec a stal se přinejmenším nižším božstvem.

On byl avatar, ztělesněný symbol, reprezentující síly dokonce i nad rámec chápání Korzenowského.

„Ježíši,“ Lanier se téměř automaticky posadil. V posledních několika desetiletích toto jméno ztratilo svoji moc. Koneckonců, zázraky, které doprovázely vznik křesťanství. byly téměř všechny

každý týden duplikovány v Pozemském Hexamonu. Technologie potlačila náboženství.

Ale co byl Mirskij zač, když jeho opětné objevení mělo předčit i schopnosti samotného Hexamonu? Opsaly snad zázraky plný kruh, vrátily se zpět do sféry náboženství?

To, co jim Mirskij ukázal… Ta kombinace zjednodušených vizí a slov a nezařaditelných zvuků, projektovaná přímo do myslí… Při vzpomínce na tento zážitek se mu ještě teď svíral žaludek.

Jak by to asi vnímala Karen, ze své méně ‚západní' perspektivy? Vzhledem k tomu. že byla narozena v Číně. a k ro –

dičům, kteří uprchli z Anglie, mohla být její kapacita chápání zvýšena rozdílným přístupem k realitě. Přinejmenším nikdy nebyla tak šokována kulturou a budoucností, jako to pociťoval Lanier. Nevyhnutelné a neodvratitelné přijímala pragmaticky a s klidem.

Lanier si promnul zavřené oči a převrátil se na bok. pokoušeje se chytit prchavý spánek. Teď. když se s Karen nemohl vidět, uvědomil si. že mu chybí. Dokonce i přes skrytou hořkost několika posledních let měli něco společného, když byli spolu: pouto k minulosti.

Bylo to snad tím, že byl prostě jen *příliš starý*, aby se s těmito novými skutečnostmi dokázal vyrovnat? Pomohl by mu pseudo-Talsit nebo pročištění mentálních kanálů prostřednictvím nově nabytého mládí?

S výdechem zaklel a jal se vylézat z lůžka, ale na celé základně nebylo jediné místo, kam by mohl bezpečně jít, žádné místo, kde by nebyl sledován. A on právě teď potřeboval samotu, potřeboval tmu a osvobození od rozmanitých podnětů. Cítil se jako transportované zvíře, které lpí na bezpečí uzavřené klece. Kdyby otevřel dveře, mohl by být přepaden dalším přívalem nemožností.

Zatímco se Lanier pokoušel usnout. Korzenowski organizoval setkání s prezidentem a několika klíčovými fyzickými zástupci. Bylo velmi pravděpodobné, že Judith Hoffmanová, Lanierová dávná učitelka a nadřízená, tam bude také.

Lanier její aktivity už léta nesledoval. Nebyl však překvapen, když se dozvěděl, že podstoupila pseudo-Talsit a transplantační oživení, ale bylo pro něj skoro šokem, když mu Korzenowski

oznámil, že na Thistledownu vede frakci prosazující znovuotevření Cesty.

Vlaky mezi dómy Thistledownu byly jako vždy stejně výkonné. Hubené stříbřité stonožky svištěly úzkými tunely rychlostí několika set kilometrů v hodině. Lanier seděl vedle Mirského, Korzenowski naproti nim. Všichni tři mlčeli.

Všechny přemohla kosmická stydlivost, která nenechávala žádný prostor k rozhovoru – ne po tom. co jim Mirskij předvedl. Mirskij přijímal němou atmosféru stoicky. Hleděl oknem do všeobjímající tmy tunelu a na náhlou explozi panoramatu města, když se vlak vynořil do světla trubice.

Metropole třetího dómu, Thistledown City. byla vyprojektována a postavena po vypuštění asteroidu s využitím poznatků ze stavby Alexandrie ve druhém dómu. Jeho obří věže se tyčily z malých základů do širokých vrcholů, pět kilometrů nade dnem údolí. Vznášející se zavěšené konstrukce dosahovaly až přes zakřivení dómu; jako mrakodrapy, navlečené podél opony. Zářící megaplexy, každý se stejnou kapacitou jako pěkně velké předválečné město na Zerni, čekaly na nevyhnutelnou pohromu. Většina Thistledownu byla pro nepřivyklé oči architektonickou hrůzou, vždy rozhoupanou, hrozící zhroucením v divokém větru. A přesto tyto stavby přestály zastavení a opětnou rotaci asteroidu během Odštěpem s poměrně malou mírou poškození.

„Je to opravdu nádherné," prolomil ticho Mirskij. Před-kláněl se a nadšeně potřásal hlavou jako dítě.

„Docela lichotka. z úst muže, který viděl konec času." poznamenal Korzenowski.

Nechová se jako avatar, pomyslel si Lanier.

Po Odštěpení bylo město Thistledown znovu obydleno obyvateli čtvrtí. Marný pokus přivézt na asteroid Staré rodáky, aby se tu usadili, byl odvolán, když někteří imigranti vyjádřili velkou nespokojenost; většina z nich se vrátila na Zemi, kde je žádná nepřirozená nádhera neděsila. Lanier s nimi soucítil.

Nyní bylo město zaplněno asi z jedné pětiny. Jeho obyvatelé se shlukovali do určitých oblastí, jiní žili v méně obydlených místech, často jen jedna či dvě rodiny v každé budově. Kdyby bylo někdy

možno přesvědčit velké množství obyvatel Země, aby se Thistledown stal jejich domovem, čekala tu na ně spousta místa.

Všechny městské parky byly obnoveny, na rozdíl od Ale –

f

xandrie, kde stále ještě probíhal proces rekonstrukce. V ně– j kterých byla vysazena flóra přivezená ze Země. Ve dvaceti j nádherných zoologických zahradách, postavených v posled– j nich dvaceti letech, se konzervátoři snažili přimět ohrožená *l* zvířata *ze* Země k rozmnožování. Knihovny ve druhém a tře–: tím dómu obsahovaly genetické záznamy o všech druzích: známých v době vypuštění Thistledownu, ale velké množ–; štvi druhů zmizelo v letech bezprostředně po Smrti; teď! měli šanci tomuto vyhynutí zabránit.

Nexus Pozemského Hexamonu se scházel uprostřed tisíciakrového deštného pralesa. Široká a nízká průsvitná ko–; půle v barvě čisté zšeřelé oblohy se klenula nad většinou: lesa a nad zasedacími síněmi Nexu pod kopulí bylo světlo: trubice transformováno v nádherný sluneční svit a mráčky.

Toho dne Nexus nezasedal. Auly, kruhová aréna a centrální pódium byly téměř prázdné.

Judith Hoffmanová seděla v řadě poblíž centrálního pódia. Lanier, Mirskij a Korzenowski společně procházeli uličkou dolů. Hoffmanová se v sedadle otočila a nakrčila obočí. Její oči krátce přejely Mirského a Korzenowského a pak s úsměvem spočinuly na Lanierovi. Ten k ní přistoupil a opětoval uvítací objetí, zatímco Mirskij a Korzenowski čekali.

„Moc ráda tě zase vidím. Garry."

„Je to už hrozně dávno." Bodře se usmál. V její přítomnosti se najednou cítil energetičtější a jistější. Dovolila si jen malé zestárnutí, všiml si Lanier, i když stále vypadala nejméně o dvacet let mladší než on; vlasy měla kovově šedivé a tvář nesla výraz unavené, ustarané důstojnosti.

Schválně ignorovala pokročilejší módní trendy v Thistledown City, kde oděv mohl být vytvořen z iluzí stejně jako z látky. Namísto toho si vybrala světlešedý kalhotový oblek s nepatrným náznakem ženskosti ve střihu klop. Měla na sobě náhrdelník s piktorem a v ruce

malý, přinejmenším čtyřicet let starý záznamník, zde ekvivalent pera z husího brku.

„Jak se daří Karen? Jste v kontaktu s Lenorou a Larrym?“

„Karen se má dobře. Možná, že tu teď někde je. Pracuje se Suli Ram Kikurou na nějakém sociálním programu.“ Polkl. „Lenora je momentálně v Oregonu, myslím. Larry před několika měsíci zemřel.“

Ústa Hoffmanové se zmohla jen na velké překvapené O. „To jsem nevěděla… Sakra. Upřímnou soustrast.“ Stiskla mu ruku a povzdechla. „Bude mi chybět. Jsem tady nahoře z dosahu – asi až moc. Všichni jste mi moc chyběli, ale je tu pořád hrozně moc práce.“ Z druhé strany se přibližovali další tři představitelé: David Par Jordan, prezidentův asistent a advokát, malý jemný muž, narozený na Thistledownu, se světle blond vlasy; dozorčí šestého dómu Deorda Ti Negranesová, vysoká pružná ženská homorfka. oděná do černého; a Eula Masonová, malá, mocná žena s jestřábími rysy, fyzická zástupkyně Axis Thoreau, ortodoxní, ale nikoli extrémní Naderitka se značnými pravomocemi rozhodujícího hlasu v nižším Nexu.

Mirskij je všechny sledoval s odměřeným výrazem jako nějaký herec, který čeká. až bude povolán na jeviště. Hoffmanová si s Korzenowským potřásla rukou a vyměnili si pár běžných zdvořilostí, potom se otočila k Mirskému. Složila si ruce na prsou. „Garry, je tento člověk mužem, za kterého se označuje?“

Lanier věděl, že na jeho úsudek bude implicitně spoléháno. „Zpočátku jsem si nebyl jist. ale teď si myslím, že ano.“

„Sere Mirskij, je mi ctí se s vámi opět setkat,“ pozdravila Rusa Hoffmanová. „Za mnohem mírumilovnějších a také mnohem záhadnějších okolností.“ Uvolnila si ruce a s jistým zaváháním jednu natáhla. Mirskij ji uchopil za konečky prstů a uklonil se.

Kavalírství z konce času, pomyslel si Lanier. *Co dál?*

„To zajisté, sero Hoffmanová. Mnoho se toho změnilo.“

Jak se odebírali do zasedací místnosti v komplexu pod

arénou, všichni navzájem se představovali s takovou společenskou neohrabaností, že to až Lanierovi přišlo k smíchu, když si uvědomil okolnosti. Lidská konvence by dokázala trivializovat

dokonce i ty nejvýznamnější události a možná, že to byl její význam – převést obrovské dění do menšího, lidského měřítka.

Korzenowski záměrně nezacházel ohledně Mirského do podrobností.

„Máme jisté velmi složité důkazy, které chceme předložit Nexu a prezidentovi,“ řekl Korzenowski, když se usazovali kolem kulatého stolku.

„Mám jednu otázku a nemohu se dočkat, až ji budu moci položit,“ oznámila Eula Masonová strnule. „Vím o seru Mirském jen velmi málo. Je to Starý rodák – promiňte, pozemšťan – ruského původu, ale vaše představení nevysvětluje jeho důležitost, sere Korzenowski. Odkud přichází?“

„Z veliké dálky v prostoru a čase,“ odpověděl inženýr. „Předložil nám jisté znepokojivé zprávy a je připraven před touto vybranou skupinou podat svědectví. Varuji vás – nikdy jste nezažili cokoliv, co by se tomuto svědectví jenom podobalo, dokonce ani v paměti města ne.“

„Shodou okolností je mým zvykem se paměti města vyhýbat,“ řekla Masonová. „Respektuji vás, sere Korzenowski, ale nemám ráda záhady a už určitě nemám ráda. když někdo plýtvá mým časem.“

Na to. že byli předstíranými spojenci proti znovuotevření, byla Masonová ke Korzenowskému velmi neslušná, usoudil Lanier.

Korzenowski zůstal netečný. „Požádal jsem vás čtyři, protože toto je velmi neobvyklá záležitost a rád bych si to tak trochu nacvičil, dříve než celou věc prezentujeme před plným Nexem.“

„Budeme potřebovat aspirin?“ zeptala se Hoffmanová Laniera a naklonila se k němu.

„Pravděpodobně,“ odpověděl.

Homorfní design Negranesová byl na Lanierův vkus pří –

liš výstřední; obličejové rysy byly v porovnání s hlavou velmi drobné a tělesné proporce přesahovaly ty přirozené, s důrazem na délku nohou a tloušťku stehen, extrémně dlouhých prstů a téměř mužské hrudi. Přesto měla vznešené způsoby a bylo zřejmé, že své místo v této síni a na Thistledownu dobře zná. „Jsou tyto důkazy namířeny proti znovuotevření, sere inženýre?“

„Myslím, že nám mohou pomoci dosáhnout kompromisu.“

To *je trochu optimistické,* pomyslel si Lanier.

Z Masonové vyzařovala neskrývaná podezřívavost. Bylo zjevné, že Korzenowski nemá plnou důvěru svého vlastního tábora. To nebylo nijak překvapivé; především to byl on, kdo Cestu zkonstruoval.

„Tak tedy sem s tím.“ vybídl ho Par Jordan.

„Tentokrát nepoužiji projektor.“ oznámil Mirskij. „Ušetřím sery Korzenowského a Laniera… Oni už si můj příběh jednou protrpěli.“

Když prezentace skončila, Hoffmanová položila hlavu na stůl a vzdychla. Lanier ji jednou rukou jemně třel za krkem. „Bože,“ pronesla zastřeným hlasem. Par Jordan a Negranesová vypadali zcela ohromeně.

Masonová jen stála a třásly se jí ruce. „Tohle je fraška,“ vyhrkla a otočila se ke Korzenowskému. „Jsem udivena, že jste tomuto nestoudnému podvodu uvěřil. Jednoznačně nejste tím mužem, kterému můj otec dával svoji důvěru –“

„Posaďte se, Eulo.“ vybídl ji Korzenowski, který na ni chladně hleděl. „Tohle není žádný podvod a vy to víte stejně dobře jako já.“

„Co je to tedy?“ zeptala se ječivým hlasem. „Ničemu z toho nerozumím!“

„Ale ano. rozumíte. Jakkoliv udivující, je to zcela jasné.“

„Co to po nás chce. abychom udělali?“ pokračovala. Korzenowski zvedl ruku a kývnutím hlavy si vyžádal trpě –

livost. Masonová v sobě nalezla jen tolik trpělivosti, aby složila ruce a toporně seděla, pevně opřená o židli.

„Máte nějaké otázky?“ zeptal se Negranesová a Para Jordána.

Par Jordan z nich ze všech vypadal nejméně rozrušený. „Myslíte si. že by to prezident měl vidět? Mvslím. zakusit to?“

„Kvůli rozhodnutí to musí být celý Nexus, prosím,“ vmísil se Mirskij. „Co nejdříve to bude možné.“ Podívali se na něj. jako by byl neočekávaný duch – nebo snad hodně velký hmyz. Očividně se zdráhali mluvit s ním přímo.

„Sere Korzenowski, to bude obtížné. Sympatizuji s reakcí sery Masonové…“

Ta s pocitem zadostiučinění plácla otevřenou dlaní o stůl.

Negranesová zvedla hlavu. „Ještě nikdy jsem se necítila takhle. Připadám si z toho nezměrně malá. Je všechno tak marné, že prostě zmizíme a budeme zapomenuti v čase?“

„Zapomenuti ne,“ vysvětloval Mirskij. „Prosím vás. Nejste *zapomenuti*. Jsem tady.“

„Proč vy?“ zeptala se Negranesová. „Proč ne nějaká známější postava Hexamonu?“

„Svým způsobem jsem šel dobrovolně. Nabídl jsem se.“

Hoffmanová jasnýma hnědýma očima upřeně hleděla na Korzenowského. „V téhle otázce nám bylo dlouho oponováno. Jsem si jista, že Garryho překvapí, až uslyší, že jsem se zastávala znovuotevření. Jak se cítíte po této zkušenosti? Změnil jste názor?“

Korzenowski chvíli neodpovídal. Konečně pravil tónem, z nějž Lanier úplně poskočil – známým tónem Patricie Vasquézové: „Vždycky jsem věděl, že je to nevyhnutelné. Nikdy jsem nevyhnutelnosti neměl rád a nemám radost ani z této. Zkonstruoval jsem Cestu a byl jsem za to potrestán. Byl jsem přiveden zpět a spatřil jsem, jaký pokrok jsme udělali a jak moc jsme jako lidské bytosti získali – ne ztratili. Byli jsme uvězněni ve své vlastní pýše.

Byl jsem *si* jist, že návratem na Zemi vyřešíme problémy, ale Cesta je jako droga. Užívali jsme tuto drogu tak dlouho, že se od ní nebudeme umět odpoutat, alespoň ne do té doby, dokud bude zbývat možnost jejího znovuotevření.“

„To zní rozporuplně,“ řekla Masonová.

„Myslím, že Cesta musí být znovu otevřena a musí být zničena. Nevidím jinou alternativu k plánu prezentovanému sérem Mirským.“

„Znovuotevření,“ reagovala potřásajíc hlavou. „Nakonec povolit?“

„Naše zodpovědnost je těžké břemeno,“ pokračoval inženýr. „Cesta musí být demontována. Blokuje snažení těch. jejichž cíle jsou mnohem vyšší než cokoliv, co bychom si dokázali představit.“

„Jen se na to nespoléhejte,“ poznamenala Masonová. „Jestliže podpoříme jakékoliv znovuotevření, *oni* nám nedovolí Cestu rozebrat.“ Kývla k Negranesová a Hoffmanové.

Hoffmanová se podívala na Laniera. Teprve teď se jí do tváře vrátilo trochu barvy. „V každém případě tohle Nexus musí vidět.

Věřím, že tento muž je Mirskij a to samo o sobě je dost významné na to, aby mě to přesvědčilo.“

Par Jordan vstal. „Podám prezidentovi své doporučení.“

„Jaké je vaše doporučení?“ zeptal se Mirskij.

„Pochybuji, že bychom toto svědectví mohli před Nexem zatajit. Nevím ani, jestli bychom chtěli. Prostě… nevím.“ Zhluboka se nadechl. „Pozdvižení to bude obrovské.“

Lanier najednou zatoužil znovu prožít ten okamžik v horách, kdy poprvé spatřil neznámého turistu, jak k němu schází po pěšině.

Kdyby měl ještě jednu šanci, asi by utekl, jak nejrychleji by mu ztuhlé nohy dovolily.

OSMNÁCT

Gaia, Alexandreia Lokhiaský **mys**

Kleopatra Dvacátá první vřele přivítala mladou ženu ve svém soukromém obývacím pokoji. Královniny vlasy byly prokvetlé šedí a oči měla nepřítomné. Jizva na líci, po celém Oikoumeně proslulá známka cti, byla červená a nateklá. Kleopatra vypadala unaveně.

Kelt nebyl do soukromého apartmá vpuštěn. Rhitě ho bylo trochu líto; stále musel čekat někde, kde nemohl plnit svoji hlavní povinnost – ochraňovat ji.

„V Mouseionu s vámi nebylo zacházeno dobře,“ Kleopatra seděla u průhledného, růžově zabarveného křišťálového stolku naproti mladé ženě. „Žádám vás o odpuštění a pochopení.“

Rhita kývla. Nevěděla, co má říci a usoudila, že bude nejlepší, když nechá mluvit královnu. Kleopatra vypadala rozrušeně, byla celá nesvá.

„Vaše žádost o audienci byla očekávána a vítána.“ pokračovala. „Mrzí mě. že *se* vaše babička domnívala, že jsem v ni ztratila důvěru.“ Královna se jemně usmála. „Možná jsem ji opravdu ztratila. Je velmi jednoduché ztratit víru ve světě plném zklamání. O jejích slovech jsem však nikdy nepochybovala. *Potřebovala* jsem věřit tomu. co říkala. Je to snad těžké pochopit?“

Rhita si uvědomila, že její mlčení by mohlo být vysvětlováno jako šok z královské přítomnosti. Kupodivu však nebyla nervózní. „Ne. Já to chápu.“

„Podle toho, co mi bylo řečeno, jste si s babičkou nebyly blízké. Alespoň ne celý váš život.“

„Ne, má královno.“

Kleopatra mávla rukou nad to formálností a její unavené oči spočinuly na Rhitě. „Vybrala si vás k něčemu?“

„Ano.“

„K čemu.“ Královnina ruka ji vybídla k větší otevřenosti a jako by ji chtěla přitáhnout blíž.

„Svěřila mi své Předměty.“

„I klíč?“

„Ano, má královno.“

„Je aktivní, aby nás znovu zklamal?“

„Ukazuje novou bránu, vaše Imperiální Hypsělotěs. Tato zůstává na svém místě už tři roky.“

„Kde?“

„Ve stepích Nordické Rhusi, západně od Kaspijského moře.“

Královna o tom chvíli se staženým obočím přemýšlela. Jizva zesvětlala. „Dost těžké se k ní dostat. Ví ještě někdo jiný, že tam je?“

„Nikdo, o kom bych věděla, má královno.“

„Víte. kam vede?“

Rhita potřásla hlavou.

„Nemáte o této bráně nic… přesvědčivějšího?“

„V jakém smyslu, má královno?“

Ať to zkoušela jak chtěla. Rhita nedokázala změnit způsob oslovování. Zdálo se jí téměř svatokrádežné mluvit k této ženě otevřeně, bez jisté úcty.

„Myslím tím, že žádám záruky. Vypravím expedici a vystavím se diplomatickým obtížím, když ji pošlu do Nordické Rhusi – jestliže nás chytí, chci říci. že ani nemá smysl žádat o povolení – a to vše pro nic, pro díru nikam…“

„Nemohu vám nic zaručit, má královno.“

Kleopatra smutně potřásla hlavou, ale potom se znovu usmála. „*To* nemohla ani vaše babička.“ Zhluboka se nadechla. „Ona měla a vy máte velké štěstí, že jsem královnou já. Někdo chytřejší a pragmatičtější by vás ani nevyslechl.“

Rhita smířlivě přikývla, připravena na odmítnutí.

„Máte nějaké tušení, co leží na druhé straně této brány? Nebo alespoň nějakou představu?“

„Mohla by nás zavést zpět do Cesty.“

„Do Patrikiina světa vodovodní trubky.“

„Ano. má královno.“

Kleopatra vstala, podržela si prst na spánku, kde končila jizva. Sevřela čelisti a zaseje povolila. „Co by vaše expedice potřebovala? Více, než žádala Patrikia?“

„*To* myslím ne, Hypsělotěs.“

„Žádné velké výdaje. Fungují všechny Předměty správně? Udržovali je rhodští mekhanikoi v dobrém stavu?“

„Žádnou údržbu nepotřebovaly, má královno. Nic víc než výměnu baterií… Fungují dobře.“

„Dokázala byste expedici vést?“

„Myslím si, že to bylo babiččino přání.“

„Jste velmi mladá.“

To Rhita nepopírala.

„Zvládla byste to?“

„Jsem o tom přesvědčená.“

„Chybí vám posedlost vaší babičky. Ona by ani chvíli nezaváhala, aby mohla říci ano. dokonce i kdyby si nebyla jista.“

Ani tohle Rhita nepopírala.

Kleopatra pomalu vrtěla hlavou, zatímco obcházela stůl. Zastavila se a rukama spočinula na opěradle Rhitina křesla. „Politicky je to hloupost. Riskovat konfrontaci s Rhusy a bouři v Boule, kdyby bylo tajemství odhaleno… Moje současné postavení není zrovna záviděníhodné, mladá dámo. Část mé bytosti je rozrušená – ne jen rozrušená, rozhněvaná! – jen z toho, že jste tady. se svojí tichou žádostí. A má druhá část… ta, kterou vaše babička uměla využít…“

Rhita polkla a napjala svaly na krku. aby zastavila hlavu, která jen neustále souhlasně přikyvovala.

„*Již* jsem nařídila jisté drobnější potrestání Mouseionu za jeho špatné zacházení s vámi. V podstatě jsem va –

si žádost již podpořila, ale není pro mě snadné jednoduše podlehnout svým touhám. A já toužím po tom, abyste našla něco… krásného, možná i nebezpečného, překrásně nově nebezpečného.

Něco vysoko nad touhle neuvěřitelnou změtí výhrůžek od spodiny a nenávisti a intrik shora.“ Naklonila se k Rhitě, přiblížila se k ní obličejem a očima pátrala v její tváři. „Jakou jistotu nabízíte?“

„Jistotu, má královno?“

„Osobní záruky.“

„Žádné,“ odpověděla Rhita a srdce se jí na chvíli zastavilo.

„Vůbec žádné?“

V nenávisti vůči sobě samé, ve strachu ze sebe a vlastní nejistoty, Rhita velmi jemně řekla: „Pouze svůj život, Hypsělotěs.“

Kleopatra se rozesmála. Potom se narovnala, vzala Rhitiny ruce do svých a zvedla ji z křesla, jako by spolu měly tancovat. „Přece jen je v tobě kus toho starého děvčete. Můžeš mi to ukázat?“

Rhita povolila krční svaly, aby to stačilo k jednomu kývnutí.

„Tak přines svůj klíč a ukaž mi to, jako to dělala tvoje babička. To byl zážitek, který jsem milovala.“

DEVATENÁCT

Thistledown, **pátý** dóm

Po jedenatřiceti dnech bádání došel Olmy k rozhodnutí. Jartova mentalita nemůže být bezpečně zkoumána na současném místě. Věděl jen velmi málo o systému, ve kterém byla uchovávána, zatímco Jart zjevně věděl všechno.

Stál ve druhé místnosti a lícní svaly mu jen hrály. Zobrazený diagram mentality se po celou dobu, co si jej prohlížel, nijak znatelně nezměnil. Klidný, nerušený, bezčasý; brzy se měl znovu zrodit a možná se pokusit naplnit své vyšší poslání...

Olmy se nikdy nevystavil situaci, kdy by mohla být poškozena jeho vnitřní osobnost. Dokonce se i vyhýbal míšení osobnosti s milenkami a přáteli, což v opojných dnech Jart-ských válek nebylo nijak neobvyklé. Když se v paměti města bavil, vždycky se opatrně opevnil silnou skořápkou.

Na tuto svoji slabost se díval se stejnou dávkou humoru jako ostatní: toto pravidlo však porušil pouze jednou, když do pamětí svého implantátu uložil znovu poskládané Korzenowského části. Korzenowského rozházená mentalita mu však dovolovala sdílet pouze okrajové vrstvy jeho myšlenek a nic hlubšího.

Hluboká intimita se mu svým způsobem hnusila. Cenil si své jedinečnosti. Nikdy se nehlásil ke staré básnické zásadě, že být sám znamená být ve špatné společnosti. Olmy najednou pochopil, proč hlubokou intimitu odmítal; nechtěl se znát úplně, ani nechtěl dovolit, aby jej znal někdo jiný. Neliboval si v pomyšlení na zkoumání vlastní mentality, jak to dělali jiní.

Ale k tomu, aby poznal Jarta. by bylo nejlepší uložit jej do izolovaného implantátu uvnitř sebe samotného. Nevěřil, že by nějaké zařízení mohlo čelit Jartovu zkoumání; uvnitř by mohl uloženou mentalitu neustále monitorovat a dokonce ji přesouvat z jednoho implantátu s určitým systémem do druhého, který používal systém jiný. Měl tři velké paměťové implantáty, z nichž jeden byl pouze padesát let starý. Další dva byly instalovány za předpokladu uchování inženýrových částí a měly talsitovou konstrukci. Každý z nich mohl být libovolně modifikován, izolován a studován zvenčí, s malou nebo žádnou možností nechtěného úniku čehokoliv, co bylo drženo v paměti…

Již od samého začátku bylo jeho odhodlání nezvratné.

Olmy se jen prostě vyhýbal něčemu, co bylo samozřejmé.

Jak moc byl ochoten obětovat pro Pozemský Hexamon? Mysl, *duši?* Jestli se Jartovi nějak podaří *proleptat* si cestu jeho vnitřními bariérami, aby ho přelstil a ovládl, pak by bylo ztraceno mnohem víc.

Jart se nechal zajmout.

Byl to Trojský kůň.

Přinejmenším tímhle si byl jistý.

A on se právě chystal vtáhnout koně za zdi drahocenné citadely vlastní mysli.

Kdyby jeho pojistky selhaly, Jart by mohl vykonat, co pravděpodobně měl celou tu dobu v plánu. Mohl by se uvnitř Hexamonu stát špiónem, sabotérem v lidské formě. Mohl by i ovládnout všechny jeho paměti a v nejhorším představitelném případě dokonce přesvědčit zotročenou osobnost, aby jednala proti vlastní vůli.

Hormonální implantáty udržovaly chemii jeho těla v relativním klidu, ale ostré bodání strachu se ozývalo neustále. Olmy si nikdy nebyl výsledkem nějakého svého záměru takhle nejistý.

Vrátil se do první místnosti, kde zemřela Beni. a otevřel kufřík s přístroji. Na výstupní zařízení panelu připojil datový ventil. Vyvedl několik vodičů z hladkého povrchu

ventilu a připevnil je k vytvarované obruči, která mu jako čelenka pevně sklouzla kolem temene hlavy.

Načítání mohlo trvat hodiny; zdejší vybavení bylo starodávné. Ventil nepropouštěl žádnou neregulovanou vlnu informací.

Právě se chystáš stát bombou, řekl sám sobě. *Velmi nebezpečný uličník, jen co je pravda.*

Až na slabé hučení ventilu bylo v místnosti úplné ticho. Myslel na krajinu pátého dómu o šest kilometrů výš nad nimi a na masu Thistledownu, dokonce starší než toto staleté zařízení. Tíha historie a zodpovědnost, kterou v sobě nosil skoro celý život.

I kdyby měl právě teď zemřít, zabit tímto ukvapeným procesem nebo nějakou nečekanou abnormalitou v jeho těle – neobvyklé, ale ne nemožné – věděl, že by svoji povinnost k Hexamonu splnil znova. Nelitoval by toho, že by jednoduše přestal existovat. Korzenowski nebo někdo jiný by Hexamon provedl touto nebezpečnou dobou.

Znovu ověřil dráty. Všechna zapojení byla správná. Nejdříve však musel provést několik bezpečnostních opatření. Poblíž dveří vztyčil silné trakční pole tím, že na každou stranu položil dva malé styčníky. Styčníky čerpaly energii z ukryté přípojky v místnosti. Kdyby jen zmáčkl tlačítko dálkového ovládání, ostře hvízdl nebo očima zamrkal rychlý kód, pole by se aktivovalo… A neexistoval by způsob, jak styčníky vypnout nebo poškodit, protože by ležely uvnitř vlastního pole.

Nemohl by nikam uniknout. Nic uvnitř něj by nemohlo uniknout. Byl by hrobkou pro ně oba.

Bude-li třeba, Olmy zůstane pod zemí několik týdnů, aby se přesvědčil, že byl proces úspěšný. V Alexandrii, v pátém dómu a poblíž vlakového nádraží ve třetím dómu na sebe nastražil další pasti. Kdyby se něco pokazilo mimo tento malý. bezpečný úkryt, stačilo jen dostat se do jedné z těchto pastí, aktivovat trakční pole a čekat, až zemře nebo bude objeven.

O těchto pastech nikdo nevěděl. Ani o jeho plánech nikdo nevěděl.

Navíc tu byly ještě pasti v jeho vlastní mysli…

Mentální našlápne spínače, ovládané stejným, vnitřně uloženým částečníkem, který bude hlídat Jartovu mentalitu.

Kdyby pocítil, že ztrácí nadvládu a nemohl se dostat do pasti, přeběhnutí po těchto nášlapných spínačích by mu odpálilo malou výbušnou nálož v hrudi.

Spokojen s tím, že všechno je v pořádku, připojil vodiče a posadil se před panel na podlahu do lotosového sedu. Z kufříku s vybavením vyndal malou lahvičku s výživnou tekutinou, pozvedl ji k tichému přípitku a pronesl: „Beni. Mar Kellene. Bezejmenní výzkumníci. Hvězda. Osud a Pneuma nechť jsou k vám všem laskavý.“ Celou ji vypil a odložil.

Natáhl ruku a dotkl se ventilu.

Přenos byl zahájen.

DVACET

Gaia, Alexandreia, Lokhiasův **mys**

Toho dne Rhita večeřela s královnou jesetera, čočku a ovoce v sálu Ptolemaiose Strážného. Posadily se k mramorovému stolu, za každou z nich stál sluha a přes parapet pozorovaly slunce, jak zapadá nad starobylým hlavním městem.

Jak byly servírovány jednotlivé chody. Kleopatra menu vysvětlovala. „Toto je královská ryba. čerstvě dovezená letadlem z Parsy. ryba nevyčíslitelné ceny, zdobená vlastními jikrami. čočka je obyčejné jídlo, prosté a zdravé, podávané s nekvašeným chlebem, vyrobeným z bělené kukuřice dovezené z Jižního Kontinentu. Ovoce je dar Gaiy pro chudé i bohaté, všem dobře známé. To proto, aby všichni obyčejní lidé mohli jíst jako jejich vládci.“ Zatímco jedly, nediskutovaly o bráně ani o ničem jiném, co by s ní bezprostředně souviselo. „Dnes jsme již učinily dost zajímavých rozhodnutí.“ ujistila ji Kleopatra.

Po večeři byla Rhita seschlým, prošedivělým komorníkem uvedena do pokoje bez oken hluboko ve starobylých nižších podlažích královské části v severním křídle paláce.

„Věříte mu?“ zeptal se komorník před dveřmi a píchl prstem do Lugotorixe.

„Ano.“ odpověděla Rhita.

Komorník si jej přimhouřenýma očima znovu prohlédl. „Když to říkáte vy.“ Zvedl ruku a palácový sluha přistoupil blíž. Několik aigyptsky zadrmolených slov – kterým Rhita nerozuměla – poslalo sluhu klusem někam na konec haly.

Chvíli na to, zatímco všichni tři čekali v nepříjemném tichu u dveří, drsný podsaditý stařec v kožené zástěře s kovovými nárameníky přinášel chodbou ioudaiský samopal a neprůstřelnou vestu.

„To je palácový zbrojíř,“ vysvětlil komorník. Převzal od zbrojíře samopal a podal ho Keltovi, který jej přijímal s očividným obdivem. Poté komorník nařídil zbrojíři. aby Keltovi vysvětlil, jak se zbraň používá, což za pomoci helénštiny a částečně parštiny udělal.

„*Ty* nosíš pancéřovanou vestu, ale ona ne,“ vysvětloval zbrojíř, „protože ty bys měl stát vždycky mezi ní a útočníkem. Rozumíš?“ Kelt neochvějně přikývl.

Na další pokyn komorníka k nim dokráčeli dva obrovští Aithiopané. Kelt instinktivně zvedl novou zbraň, ale komorník mu prstem přezíravě poklepal na hlaveň a potřásl hlavou. „Ceremonie.“ vysvětlil komorník..Právě se stáváš členem Palácové stráže.“

Kelt byl na místě přijat po rituálu výměny krve s Ai-thiopany. Podle strnulého výrazu se dalo soudit, že byl docela dojat. Rhita už byla méně nadšená; byla unavená a tak trochu se podivovala, proč musela být svědkem.

Do chodby bylo přineseno jedno lůžko a postaveno poblíž dveří její ložnice. Potom komorník pokynul zbrojíři a Aithiopanům, kteří odešli.

„Budeš tu mít pohodlí? „ zeptala se ho Rhita už ve dveřích. S roztaženými prsty obrovské ruky poplácal pohovku a pokrčil rameny.

„Je to příliš měkké, má paní, ale neublíží mi to.“

„Co si o tom všem myslíš?“ zeptala se jej už trochu tišeji.

Kelt na chvilku uvažoval; husté tmavé obočí svraštěné..Půjdu s vámi. nebo zůstanu tady?“

„Půjdeš se mnou. Doufám.“

„Pak je vše v pořádku.“ Očividně to nechtěl dál komentovat. Rhita zavřela dveře a prošla se po místnosti, snažíc se nepociťovat stísněnost. Pestrobarevné fresky namalova –

ne nad ostěním místnosti na velikosti nijak nepřidávaly. Znázorňovaly lovce krokodýlů a hrochů na jezeře Mareotis a byly nepochybně velmi staré – možná dva tisíce let. Jejich smysl pro perspektivu byl velmi primitivní. Rhita si pomyslela, že by to sama zvládla lépe; a to jí kreslení ve škole nikdy moc nešlo.

Prohlédla si překrásný nábytek z ebenového dřeva, slonoviny a silně se lesknoucího stříbra a mosazi, ulehla na péřovou matraci a zírala na purpurový hedvábný baldachýn, zavěšený ze stropu.

Co to sakra vlastně dělám?

Se zuby zaťatými únavou a vzrušením si Rhita uvědomila, že se ještě nepodívala na záznamník, jestli tam dnes nemá nějakou zprávu. Vyndala záznamník z kufříku a zapnula displej.

Moje drahá vnučko.

jestli ses již setkala s královnou, pak víš, že je to velmi moudrá žena, silná a schopná stát si v rozbouřené Oikoumeně za svým. Je to však také žena, která brzy zemře – snad politicky dřívé, než zemře její tělo. Oikoumeně bude brzy řízeno aristokratickými administrátory, lidmi, pro které je politika přesná a jasně vymezená věda. Již teď kladou odpor její intuici a nepředvídatelným rozhodnutím. Právě proto musí být brána nalezena a prozkoumána ještě předtím, než Kleopatra zemře nebo bude sesazena. Ona je naše poslední šance. Žádný rozumný politik by takovouto expedici nepovolil. A to z jediného důvodu – žádný rozumný člověk by totiž neuvěřil v existenci něčeho takového, jako je brána. Kleopatra věří, protože jí to dává tak potřebné vzrušení a smysl vyšších cílů v životě zaměřeném na dennodenní krize. Jednou jsem ji zklamala, ale myslím si, že tu potřebu

má stále. *Přesto však k naší královně nebuď arogantní. Používej svoji vrozenou opatrnost a buď si vědoma nástrah paláce. Je to nebezpečné místo. Kleopatra tam žije jako škorpión mezi hady.*

Rhita pomyslela na komorníka, zbrojíře, aithiopské stráže a ceremonii, které byla donucena přihlížet. Teď jí všechno jaksi dávalo větší smysl. Vypnula záznamník, vděčná sophě za předvídavost a jasnozřivost. Neustále však jektala zuby a nemohla usnout.

Plánování expedice do území Nordické Rhusi začalo tajně hned příštího rána. Tempo následujících dvou dnů bylo hektické. Královna

a její poradci jako by bojovali s časem, aby přípravy dokončili co nejdříve. Rhita se brzy dozvěděla důvod tohoto spěchu a utajení.

Kleopatra kdysi, před několika desítkami let, ovládala většinu záležitostí týkajících se výzkumu a vědy v Oikoumeně. Tuto královskou výsadu získala za svého mládí, dokonce ještě před tím, než se vliv Boule začal snižovat a Kleopatra získávala více a více moci pro ptolemaickou dynastii. odděleně od alexandreiské a kanopické aristokracie.

„Tvoje babička mě přišla hodně draho, když její brány putovaly z místa na místo a mizely.“ Kleopatra sevřela rty v trpkém úsměvu. Otřásla se a mávnutím ruky odehnala minulost. „Ale aristoi se v poslední době sami dostali do velikých nesnází. Farmářské a klěroukhovské vzpoury, vojenské selhání v Kyproské krizi… Několik posledních měsíců se schovávají a mě nechávají ten pád vylízat, což mi dává trochu více prostoru k dýchání. Budu-li ovšem dýchat tajné. V Alexandreí ale žádné tajemství dlouho nevydrží. Tuto expedici musím vybavit a vyslat na cestu během pěti až šesti dnů, nebo nastane nebezpečí, že ji královský kancléř Boule zastaví.“

Kleopatra představila Rhitu svému důvěrnému poradci Oresiasovi, průzkumníkovi a expertovi na Nordickou Rhus,

který byl Kleopatře velice oddaný. Oresias byl vysoký a hubený muž v pozdních středních letech. Byl silný, měl orlí nos a bílé vlasy; před mnoha staletími by mohl být Alexandro-sovým generálem. S jeho pomocí Rhita spěšně připravovala seznam zásob a lidí. k expedici potřebných. Nebylo to z rozmaru, když doplnila Demetriosovo jméno, i když se s ním stále ještě nesetkala; myslela si. že by jí společnost kolegy matematika mohla vyhovovat.

Oresias vše konzultoval s Jamalem Attou, malým černovlasým mužem, který byl vysloužilým generálem Pozemských bezpečnostních sil Oikoumeně. Jamal Atta měl barbarské předky, ale působil dojmem starého perského vojáka. Spolu probírali těžkosti a úskalí vstupu do ne zrovna přátelského teritoria.

Rhita o té dlouhé cestě do Nordické Rhusi přemýšlela s velkým znepokojením. Když před ni Oresias položil na karetní stolek v královské herně plány a jeho mohutný, silně zjizvený prst přejížděl

po pravděpodobných cestách, divila se, jaká je skutečná královnina motivace. Odhadla Patrikia královnin záměr jasně?

Expedice bude politicky riskantní; budou se muset vyhnout zaznamenání nordicko-rhuskymi vysokofrekvenčními věžemi, umístěnými podél celé jižní hranice od Baktry až k Hungarskému Pontosu. Na cestě navíc ležely i nezávislé republiky Hunnoi a Uighurs. které byly obě známy divokými a krutými bojovníky a spojenectvím s Rhusi. Narušení jejich teritoria může být chápáno jako ospravedlnění k protiakci nebo může dokonce vést k menším pohraničním válkám. Jamal Atta se o těchto možnostech zmínil jen tak mimochodem, formou prostých poznámek k Oresiasovým plánům.

Dopravními prostředky expedice budou ioudaiské včelolety, obrovská vznášedla. poháněná syrskými proudovými turbínami. Atta vykouzlil hrstku obrázků těchto včeloletu s vrtulemi s dlouhými a širokými listy na střeše a předním průhledem podobným očím nějakého hmyzu.

„Nemohu říci, do jaké míry jsou spolehlivé," Atta mluvil hlubokým, žabím hlasem, s obličejem dokonce ještě temnějším a protáhlejším než obvykle. „Od Tajné palácové policie můžeme dostat dva. Dolet je pět set parasangů. Parasang je asi tři sta oikoumenských schoenů – uzlových délek." Rhita poznamenala, že vojenské a perské míry zná. Jamal Atta zvedl obočí, sešpulil rty a pokračoval. „Zbraní můžeme dostat spoustu – černý trh v deltě jen kvete, kdybychom je náhodou nemohli vzít ze zbrojnice paláce nebo z továren na zbraně v Memphisu. Otázka, na kterou potřebuji odpověď, zní: Proč tam jedeme? Co hodláme dělat, jestliže najdeme, co hledáme?" Jak Attovi tak Oresiasovi již byly sice sděleny nějaké podrobnosti, ale o podivné věci. kterou budou hledat, to zdaleka nebylo vše.

Rhita si upřeně prohlížela plány na herním stolku.

„Pokusíme se do brány vstoupit."

„Kam nás tyto dveře dovedou?"

„Do místa zvaného Cesta." Začala mu ji popisovat, ale Attovy oči po několika minutách zesklovatěly a on zvedl ruku.

„Jestliže tam můžeme žít my, můžou tam žít i ostatní. Budou nám klást odpor?"

„Nevím,“ odpověděla Rhita. „Je možné, že nás budou vítat.“

„Kdo to bude?“

„Lidé, kteří Cestu postavili. Doufejme.“

Atta pochybovačně potřásl hlavou. „Kdokoliv, co něco vlastní, chrání to před vetřelci. Celé to zní nebezpečně a je to špatně promyšleno. Cítil bych se bezpečněji, kdybych měl s sebou armádu.“

Oresias, který seděl vedle nich, podotkl: „Samozřejmě, o armádě není pochyb. Jestliže je ale rozhodnuta tato mladá dáma, může být starý stratégos méně odhodlaný?“

Atta zvedl rozpřažené ruce. „To si piš. že můžu, ale rozkazy dává Její Imperiální Hypsělotés.“ Znovu na Rhitu upřel unavené oči. „Jaký druh zbraní by mohli mít?“

„Nic. proti čemu bychom se mohli ubránit.“

„T: o znamená co?“

„Podle toho. co mi říkala babička, mají zbraně, o jejichž výrobě můžeme my snít tak za sto nebo tisíc let.“

„Co vlastně jsou, bozi?“ zeptal se poněkud zachmuřeně Atta.

„Starý klěroukhos. co dělá na poli, by si mohl myslet, že jsou to bozi. ano.“ Rhita se lehce začervenala, když si uvědomila, že proti stratégosovi použila královskou taktiku.

„A co ubohý voják, který doufá, že se dožije penze?“ zeptal se Atta. „Starý muž. který viděl vše, co tato země nabízí, od pralesů Nea Karhědonu až po zadek Afriky?“

..Neviděl jste nic podobného Cestě,“ odpověděla Rhita a pohlédla na něj bez jediného mrknutí. Atta odmítal účastnit se tohoto souboje. Lhostejně se otočil k Oresiasovi.

„Výborně. Její Imperiální Hypsělotés si přeje, abychom ukončili dny své služby sežráni příšerami nebo spáleni bohy na popel.“

„Nebo se setkali s přáteli,“ zdůraznila Rhita, rozhněvaná stratégosovým cynismem. „S přáteli, kteří by Oikoumeně mohli přenést zpět do dnů její slávy.“

„Poklad ve chřtánu příšery,“ utrousil Oresias.

„Pokuste se být přesnější ohledně jejich sil a slabostí… pokud nějaké slabosti mají,“ vybídl ji Atta vlídně. „Máme jen několik málo hodin, než začneme shromažďovat vše potřebné. Pomozte starému oslovi s těžkým nákladem.“

„Nikdy jsem ty věci neviděla. Jen jsem o nich slyšela,“ Rhita najednou opět tonula v obavách.

„Zkuste si vzpomenout.“ povzdychl si Atta. „Každá drobnost nám může pomoci.“

DVACET JEDNA

Thistledown, **pátý** dóm

Jart uvnitř Olmyho klidně dřímal, evidentně si ne vědom jakékoliv změny svého statusu. Olmy ležel ve druhé místnosti se zavřenýma očima a opatrně zkoumal svého nového společníka –jako operující chirurg, který hledá nejlepší místo, kudy vniknout do spícího, ale nebezpečného zvířete.

Kolem pociťoval hloubku asteroidu, po miliardy let nezměněného, nezařaditelného jako čas, asteroidu z primor-diálního kamene, uhličitých materiálů a vody, který po staletí živil jeho lidi a skýtal jim domov.

Podíval se na prázdný plát, který kdysi odhaloval Jartovy klidné vzory. Nyní byly paměti prázdné; všechno, co se tam z Jarta skrývalo, bylo úspěšně uloženo do Olmyho implantátů.

První zjištění hned v několika málo prvních vteřinách zkoumání Jarta přineslo, že byla vyvinuta jakási „překládači skořápka“, nebo nějaký interface; buďto Jartem samotným v reakci na sondy předešlých průzkumníků, nebo, a to bylo méně pravděpodobné, průzkumníky samotnými. Bez této skořápky by Olmy nemohl zachytit rozumnou komunikaci, když ho Mar Kellen k systému poprvé připojil. Skořápka nebyla kompletní, ale pro začátek byla užitečná.

Když si potvrdil, že překládaná komunikace je možná, Olmy ještě dvakrát prověřil svá bezpečnostní opatření. Jartovu mentalitu, která dlela v jednom z implantátů, i svého uloženého částečníka oddělil od svého primárního já a vztyčil mezi nimi a jím řadu barikád, z nichž v neposlední řadě jedna byla časovač, který reguloval přístup do všech

jeho implantátů. Částečník prováděl předběžný průzkum a periodicky mu podával hlášení.

V superrychlém světě funkcí.implantátů to vše trvalo deset minut po načtení. Olmyho Částečník stanovil, že Jar-tova mentalita je téměř nedotčena – to jest její hlavní rutiny a podrutiny probíhaly, jak se

zdálo, podle přijatých pravidel inteligentního uspořádání. Nebyly rozkouskované. Jartovy méně důležité rutiny zřejmě nefungovaly správně, ale s úsudkem raději počká na později.

Nikdo nikdy nepředpokládá, že jakákoliv část časované bomby je inertní, dokud bombě neporozumí celkově.

Během první hodiny Olmyho Částečník lokalizoval některé části Jartovy prožitkové paměti. První pokusy o jejich převod Jarta rozrušily. Části jeho mentality se zjevně rychle probudily z bezčasé dřímoty a Olmy obdržel kakofonii vzrušených zpráv:

Úkol nejasný. Přítomnost arbitra úkolu (?) < >Neschopen lokalizovat (sebe?) <

(Odvržení) <

Potom Jart upadl zpět do mlčenlivé hlubiny zdánlivého klidu.

Vzpomínky, které oživil, byly více než nejasné nebo těžko přeložitelné. Jartova smyslová čidla se velmi lišila od lidských ekvivalentů; „oči“ byly citlivé na světlo i zvuk zároveň, a tyto signály ve srovnání se zkušeností Hexamonu kombinoval unikátním způsobem. To však nebylo příčinou Olmyho hlavních obtíží se vzpomínkami; po staletí byly známy algoritmy, které dokázaly zastoupit téměř všechny smyslové zprávy. To, co ho trápilo nejvíce (v tomto stádiu vlastně spíš jeho částečníka) bylo. že inteligence bytosti záměrně nekladla důraz na individuální vnímání ve prospěch většího kulturního uskupení. Osobní perspektivy Jartovy individuality se zdály být téměř nepodstatné; a zkoumání

přineslo i zásadní důkazy, že tento Jart jednal přinejmenším spíše jako dálkový senzor než jako samostatný jedinec.

Ovšem jiné náznaky s tím byly v rozporu. Jart měl nezávislý, silně motivovaný přístup – což by v lidském měřítku bylo chápáno jako ego. Měl velmi složitě propojené komplexy společenských a hierarchických reakcí, které se však prolínaly s tímto motivovaným přístupem. Přestože měl Jart pevnou vůli, v některých situacích – prolnut do svého společenského prostředí – byl naprosto povolný a poslušný, téměř bez jakékoliv vlastní vůle a sám by v těchto dvou rozdílných stavech nehledal nic rozporuplného.

Pro Jarta byla poslušnost nerozlišitelná od vlastní vůle, ale i přesto si byl Olmy jist, že Jartové nepodléhají skupinovému vědomí

– alespoň ne tento Jart. Možná, že Jart uchovával model nebo uměle zavedenou simulaci hierarchie Jartů, jakýsi monitor nebo vědomí.

Když Olmy získával data pomocí jednosměrné komunikace se svým částečníkem, napadlo ho, že mohly vlastně být uloženy dvě i více mentalit najednou. Bylo velmi těžké připustit takovouto primární rozporuplnost charakterových rysů u jednotlivce.

Částečník byl konečně schopen seřadit sérii smyslových vzpomínek tak, aby mohly být přeloženy do lidské podoby.

Protože byl Jart silně vystresován. nebylo divu. že ty nejprotěžovanější výjevy se týkaly jeho zajetí. Olmy viděl cosi, co musela být Cesta – docela plochá a bezbarvá –a v popředí nějaké zářivé předměty, neuvěřitelně detailně rozlišené. Tyto detaily se průběžně měnily, že se až podivil, jestli mu je Částečník tlumočí správně. Částečník, který reakce postupoval svému prvotníkovi, Olmyho ujistil, že jeho interpretace jsou správné.

Jart vnímal objekty z několika téměř nezávislých pohledů, ne však jako picassovským kubistickým stylem, ale zpracováním vizuálního příjmu rozdílnými postupy.

Olmymu došlo – a jeho Částečník se nezávisle s ním shodl – že Jart používá smyslové interpretace přejaté od jiných

!»

bytostí. Jart obsahoval mnoho vizuálních „mozků“, téměř jistě opsaných podle vzorů nejartských bytostí.

Během zajetí se Jart zjevně těmito alternativami probíral a snažil se duplikovat lidské vidění použitím postupů bytostí, které považoval za podobné lidem.

Vysvětlovalo to některá zmatení ohledně ega motivačních postupů? Pohltil snad Jart mentality jiných doslovně a nosil si je teď jako brašnu s nářadím?

Kolik inteligentních druhů, kolik kultur a společností Jartové dobyli? Co se s nimi stalo?

Olmy pracoval ještě asi hodinu ve snaze nalézt ve vizualizovaných vzpomínkách nějaký smysl. Nakonec se mu podařilo poskládat poměrně jasný obraz celého zajetí.

První úroveň vjemové interpretace (pravděpodobně Jartův přirozený postup):

Okolí je smolně černé a studené, bez jakéhokoliv zvuku. Popředí je zaplněno horkými a hlučnými objekty, které se velmi rychle pohybují. Tyto předměty jsou stroje, ale Jartové takovéto stroje nestaví (obraz semenění a jakoby virového vývoje).

Druhá úroveň vjemové interpretace (cizí?):

Pozadí je zaplněno detaily, ostrými až na úroveň rušivosti; objekty v popředí vypadají nepodstatné, ignorovány. Tento postup nedokáže interpretovat stroje, nebo snad vůbec žádné blízké objekty.

(Toto je zřejmě přejatý vjemový postup, který měl za úkol jen rozšiřovat nebo doplňovat ostatní, říkal si Olmy. Zdálo se, že v celku jako takovém měl jen podružnou roli.) Olmy neměl problémy rozpoznat Cestu. Trakční pole roztažená do obrovského prostoru, jasně zabarvená – fialově a rudě.

Některá pole ustupují v jiskřivých cárech proniknuvších paprsků. Paprsky pronikají dovnitř a přetínají je – ale ani tento postup nedokáže interpretovat stroje.

(Podivný nedostatek, pomyslel si Olmy; nicméně vidění se podobalo myšlení a bylo možné, že bytosti, od kterých toto myšlení bylo „vypůjčeno“, neměly žádné vědomosti o technologii.)

Třetí úroveň (adaptovaný Jart? Podobný prvnímu):

Činnost objektů na popředí je v zásadě jasně zřetelná. Každý stroj je ostře prokreslen.

Olmy poznával lidmi vyrobené fyzické penetrátory (bez posádky s výjimkou částečníků) a automatizované jednotky typu najdi a znič. velké i malé – všechny hnusné, černé a zářící poli energií. Otřásl se. Takové zbraně se mu vždycky příčily. Byly prosté a přímé a hlavně nezastavitelné. Zničily všechno, co do svých polí chytily, a zredukovaly to na základní atomy, tepelné vlny a gama paprsky.

Jart se s těmito zbraněmi setkal – přesto však přežil, aby byl následně zajat. Tento Jart musel být v předních liniích nějaké šarvátky v Cestě, kterou tyto obrazy představují. Lidé do takových akcí posílali pouze částečníky.

Byl tento Jart přírodním organismem, ať už jakéhokoliv druhu, nebo zcela umělým stvořením? Původní lidští věznitelé nevěřili, že objevená tělesná forma je pro Jarty typická. Proč by tedy věřili jeho mentalitě?

Olmy se zaměřil na souběh událostí Jartova zajetí. Jak přicházely další vjemové vzpomínky, poskládal z nich lidsky lineární příběh.

Jart *je v malém vozidle, projíždějícím hranicemi trakčních polí jako vážka skrze zdi rákosí. Nad ním, po celé této oblasti Cesty –*

Velmi pravděpodobně v jedna celá devět na devátou –

Zbraně Jartů a lidí se střetávají v divokém boji. Dochází k patové situaci, která se po dlouhou dobu nemění.

(Jartova časomíra není Olmymu jasná)

Jartovo vozidlo se sráží s nesčetným množstvím lidských strojů, které křižují holý povrch Cesty, a ničí je. Střetává se i s přístroji najdi a znič a nějakým způsobem jim uniká. Nyní je v teritoriu, kde se pokusí uštědřit ničivou ránu nějakému velícímu centru – velkému trhlinoletu nebo pancéřované pevnosti. Tento další střet však provází oblak narušitelů

– a vozidel, která Olmy nerozeznává –

a *ještě, než se mu podaří vymanévrovat, je chycen hustými trakcemi a schránka jeho vozidla je pomačkána a zkroucena. Pátrací a průzkumný stroj rychle uzavírá místo srážky do trakční bubliny. Jart leží v prostředí svého lůžka, v pulzujícím světle, které na povrchu skomírá, jak jeho generátor začíná selhávat. Remoti, vyhlížející jako obří brouci, se proderou bublinou, neutralizují slábnoucí lůžko s prostředím a vytahují Jarta od ovládacího panelu. Jartovo tělo je již silně poškozené. Další vozidlo, téměř stejně velké jako trhlinolet, se pohybuje po povrchu Cesty*

– a zde se smyslové obrazy rozmazávají a končí. Olmy otevírá oči. Jartova mise byla beznadějná; nikdy

neslyšel o organických formách žijících v Jartům podobných narušitelích. Celá akce byla více než podezřelá – byla velmi necharakteristická a absurdní.

Přesto lidé návnadu spolkli v naději – možná víře – že konečně chytili Jarta.

Možná, že ano. Možná, že Jartové byli ochotni vzdát se výhody zachování nevědomosti nepřítele, aby svého Trojského koně dostali za hradby. Ale proč by potom okamžitě průzkumníky zabíjel? Proč otevírat břicho koně dřív, než se snese noc a Trojane usnou?

Olmy zavřel oči a přehrál si poslední nesouvislé vjemy. které mu Částečník poslal. Byly příliš útržkovité, aby je mohl poskládat –

K poslednímu z nich se však pojila *drásavá*, kousavá chvilka koroze. Olmy se stáhl od toho kyselého žihadla, celou sekvenci přesunul do svého třetího implantátu a okamžitě ji izoloval.

Potom třetí implantát očistil od obsahu veškerých dat.

Jart nedřímal.

Olmy čekal na svého načteného částečníka ve druhém implantátu, až mu doručí sebeanalýzu. Když data začala procházet, počáteční řetězec byl silně poškozen. Částečník byl znehodnocen. Jart byl aktivní. Olmyho opatření téměř selhala.

Olmy vztyčil další barikády kolem izolovaných implantátů a připravil dalšího částečníka. Posílat částečníka do toho neznámého pekla bylo, jako by tam posílal sebe – částečníci byli duplikované části jeho samého. Jeho hormonální úrovně se znovu zvedly a Olmy zápolil s nevolností, klau-strofobní hrůzou, která téměř překonala jeho vnější sebeov-ládání.

Od načtení neuplynuly ani dvě hodiny.

Studium Jarta bude jednoznačně soubojem důvtipu. Po vymazání druhého implantátu pomocí umístění nového čas –

tečníka na místo původního, poškozeného, čekal Olmy na výsledky nové série sond. Jartova mentalita se touto korozí nepokoušela data označkovat ani se nesnažila podrobit si částečníka.

Každý přijal svá opatření.

Přes útok na prvního částečníka – eventualita, na kterou byl Olmy beztak připraven – se Jartovi zatím nepodařilo nijak pozměnit základní systém implantátu, ve kterém byl uložen. Olmy byl přesvědčen, že Jart nerozumí systému, který momentálně obýval, ale pravděpodobně ví. že jeho status byl změněn.

Olmyho pojistky byly účinné. Když vše dokončil, rozhodl se opustit místnosti podzemního paměťového skladu a pokračovat ve vnitřním výzkumu ve čtvrtém dómu.

Stísněné prostředí a vědomí, že je obklopen kilometry skály, ho začínaly skličovat. Nicméně ještě nebyl připraven vrátit se do lidské společnosti. Musel ještě provést mnoho sond a testů, než bude moci takové riziko podstoupit.

Jestliže se Jart probouzel, nadešel čas vystavit jej některým vyšším realitám lidské existence.

DVACET DVA

Gaia, Alexandreia

V jeskynní garáži paláce stála Rhita uprostřed kruhu účastníků královniny expedice. S klíčem v obou rukách zavřela oči a zaostřila na rotující zeměkouli. Před očima, odpojenýma od těla, se míhaly kontinenty, jejichž obrysy byly lemovány jasnými reliéfy. Na celém výjevu bylo mnoho věcí, kterým nerozuměla. Určité obrysy blikaly, jako by měly být nějak zajímavé; jiné byly čerchované nebo tečkované. Některé pevniny nebo oceány byly ohraničeny červeně, jiné žlutě. Klíč jí však význam těchto funkcí neodhalil; prostě jen natočil zeměkouli na kanópickou část Nilosu, potom se roztočil a nasměroval kouli do míst nové brány, označené křížem. Její vidění „dopadlo“ na povrch glóbu a ona přecházela po jasných, horečnatě zbarvených krajinách k pastvinám, které hořely zeleným ohněm. Právě tam brána ležela, označená pouze nezvyklým křížem se široce roztaženým pažením.

Otevřela oči.

„Stále je tam.“ Oresias stál vedle ní. Váhavě ho vzala za ruku a položila ji na svou tam, kde se dotýkala držadla klíče. „Zavřete oči.“ Zavřel je a ona ucítila, jak do něj skrz ní prochází projekce. Ztuhl ve chvíli, kdy se dostavil první sdílený výjev, ale potom se uvolnil. Pár vteřin na to otevřel oči.

„Potvrzuji. Svůj cíl známe.“

Kleopatra seděla na přenosném trůnu postaveném na kamenném pódiu nad kruhem. Všichni se k ní otočili. Postavila se a vztáhla nad nimi ruku. „Krev ochránců Ale-xandrose Sjednotitele, Dobyvatele, koluje v mých žilách.“

Rty se jí zkroutily do podivného úsměvu, kterého si Rhita všimla už několikrát předtím. „Nicméně ředěná krví perskou a nordickou. Někomu to může připadat jako královský rozmar, mlhavé přání slabé královny. Ale cítíte významnost tohoto dne? To, co najdete, co se naučíte a přinesete zpět, by mohlo znamenat znovuzrození Oikoumeně a století řádu a prosperity, konec úpadku a sváru. Mohli bychom hledat talisman, penis Aserův nebo ztracené kouzlo Neitu;

mohli bychom být bláhoví. To, co však namísto těchto věcí hledáme, je skutečné a já jen lituji, že nemohu sdílet vaše nebezpečí.“ Mluvila přesvědčivě; podle toho, co Rhita viděla, nikdo o slovech své Imperiální Hypsělotěs nepochyboval.

„Jděte s bohy a duchy svých milovaných mrtvých. Apollo září nad vámi všemi. Miluji vás jako své děti. Závidím vám.“

Oči v dlouhé tváři nevrlého Jamala Atty se zalily slzami. Oresias zasalutoval královně vysoko zdviženou rukou s roztaženými prsty – Alexandrosův výraz přátelství a spolupráce. „Vrátíme se, má královno,“ zvolal.

„Vrátíme se,“ zvolali členové expedice v unisonu.

Kleopatra kývla a poklekla před nimi.

Rhita na rameni ucítila Oresiasovu ruku. Vedl ji do kabiny krytého parního dopravního vozu. Sedm takových vozů čekalo, aby je i s vybavením odvezlo z výchozí stanice garáží na aerodromos v západní poušti, za starou nekro-polí. „Tohle musí stát za to,“ dodal spíše kamarádsky než výhružně.

Jamal Atta doprovázel vysokého černovlasého muže s načervenalou kůží. Oba nastoupili do Rhitina vozu a našli si přidělená sedadla. Když se usadili a vozy začaly vyjíždět z garáže, vojenský poradce jí neznámého muže představil.

„Toto je váš dlouho postrádaný didaskalos, jestli se správně pamatuji,“ oznámil Atta. „Právě se vrátil z Kallimakhosova exilu. Demetriosi, toto je vaše trpělivá a oddaná studentka, Rhita Berenikě Vaskayzová. Vyžádala si, abyste nás doprovázel.“

Demetrios k Rhitě otočil obličej a věnoval jí vřelý úsměv, jenž byl směsicí důvěry a studu, což Rhitu zcela vyvedlo z míry.

„Je mi ctí.“ řekl.

„Mně také. Doufám, že vám ta… cesta nezpůsobila nějaké potíže. Zdá se. že jsem byla příčinou.“

„Jenom rozčilení, nic víc. Nejsem si ale stále jist. co dělám tady… Vypadá to, že vyrážíme na dlouhou cestu a královna osobně mi řekla, že mě bude zapotřebí. Nedokážu si představit proč.“

„Protože jste mekhanikos s nejpokrokovějším myšlením,“ vysvětloval Oresias. „Její Imperiální Hypsělotěs očekává, že uvidíme

skutečné divy a doufá, že vy nám je budete moci vysvětlit, pokud to nebude v silách naší paní. Rhity Vaskayzové.“

„Ano, mluvila o zázracích. Přísahám, že jsem nerozuměl všemu, co říkala… Hledáme snad dveře, které se otevřely, aby jimi sophě vstoupila do tohoto světa?“

„Možná.“ odpověděla Rhita.

„*To* by byl zajisté div.“ Potřásl udiveně hlavou a potom se podíval na skříňku, ve které spočíval klíč. „Je to jeden z Předmětů?“

Rhita přikývla. Demetrios měl rysy domorodce z Nea Karhědonu, ale se světlejší, olivovější kůží. Možná měl v sobě latiněskou nebo aigyptskou krev.

„Omluvte moji uctivou zvědavost. Za mých studií se mekhanikoi již od dětství učili o sophéiných Předmětech, ale vidět ho na vlastní oči…“ Vypadal, jako že se právě chce zeptat, jestli se ho smí dotknout, ale Oresias diskrétně potřásl hlavou.

„Jsem moc rád. že vás poznávám,“ dodal Demetrios a znovu se usmál. Rhita se rozhlédla po ostatních mužích ve voze. Byla jediná žena v této posádce. V celé expedici byly jenom dvě další ženy. Doufala, že jich bude moci být víc. ale Kleopatřin vliv nemohl v tomto ohledu zajistit ženám v Alexandreii stejná práva, jaká měly na Rhodu.

Parní vagóny se proplétaly Brukheionem a Neapolisem za ranního úsvitu kolem několika málo trhovců a rybářů, kteří kráčeli nebo jeli na oslech ke svým stánkům. Vzduch byl svěží, čistější než v posledních několika dnech, což vyvolávalo příznivý dojem. Alexandreia bývala kdysi známá čistotou vzduchu: továrny na deltě však všechno zrněni –

ly –

Když projeli Neapolisem a Aigyptskou čtvrtí – kde se silnice přezíravě vznášely na betonových pilířích nad chatrčemi – na západní hranici města se před nimi otevřela nekro-polis, změť hrobek z vápencových kamenů, červené i šedé žuly a mramoru. U bran města nebyli zastaveni; královnin vliv v policii byl stále veliký.

Slunce již bylo na obloze, když projížděli městem mrtvých. Před několika stoletími vtrhla do nekropole chudina a lidé se nastěhovali do hrobek po zapomenutých rodinách, čímž utvořili unikátní,

divokou společenskou strukturu, která se stala životním stylem sama pro sebe. Jediné, co policie mohla dělat, bylo zabránit nekropoli. aby se přestěhovala do Neapolisu: aigyptská čtvrť sloužila jako nárazníková. Na cestě po rozbité děravé silnici mezi hrobkami však karavana nebyla nijak obtěžována.

I tady měla královna kontakty a příznivce.

Za poslední skličující skupinkou starých hrobů se v kar-táčovité trávě a písku vinula vojenská silnice jako inkoustový přelud. Karavana pokračovala na cestě k aerodromosu ještě dalších deset shoene na západ. Za jejich příjezdu bylo ráno již v plné síle. Rhita ve vzduchu ucítila kerosen a olej a zaslechla hluboký neutichající řev tryskových letounů a jiných rackoletů. které vzlétaly, aby hlídaly libyjskou hranici. Skrze plastiková okénka v plachtě vagónu nic neviděla; byla od aerodromosu odvrácena.

„Jsme tu.“ Oresias vstal a protahoval si nohy. Demetrios stál vedle něj. nejistý vlastním postavením.

Karavana se zastavila na asfaltovém nástupišti poblíž širokého betonového čtyřúhelníku. Když Rhita vystupovala,

podívala se nalevo a uviděla dlouhé řady zářivě stříbrných rackoletů, štíhlých bojových letounů, které byly samé křídlo, a potom větší bombardéry ve tvaru jehly s označením provincií ioudaiské a syrské Antiokheiy. Za nimi ležela západní poušť, úzký krémový pruh nad bílým betonem a asfaltem. Bojový letoun prosvištěl po nejbližší ranveji a projel sotva sto paží od řady vozů. Rhita si přehodila skřínku s klíčem do jedné ruky a přikryla si levé ucho, které se jí kroutilo bolestivým hlukem.

Když obešli jejich vůz, uviděla dva včelolety. Seděly na ploše a byly temné, nedefinovatelné hnědé barvy s bílými a žlutými skvrnami. Ve srovnání s bojovými letouny vypadaly ošklivě a neobratně jako nějaké létající domy. Široké horizontální vrtule měly svěšeny, takže se gondoly o velikosti člověka na jejich koncích přibližovaly na tři paže k zemi. Vedle včeloletu stálo několik mužů v rudobílých leteckých výstrojích, kteří spolu o něčem hovořili, zatímco pozorovali, jak z vozů vystupují pasažéři.

Ze zadní části dalšího vagónu vylézal Kelt a malý kontingent palácové stráže; uvědomila *si.* že jsou všichni určeni k její ochraně.

Potlačila náhlé nutkání pustit klíč a utéci do pouště.

Svištivý vánek pročesával malé řádky písku na asfaltu a házel jí na nohy zrnka. Vzhlédla ke slunci a zastřela si rukou oči před jeho září.

Pro létání byl skvělý den. Přála si, aby tomu bylo jinak. Myslela na svatyni v Athéně Lindia se sluncem rozpálenými kamennými schody a azurově modrým mořem v pozadí.

„Je čas vstoupit na palubu," vybídl Oresias. „Didaska-losi, asistujte prosím své studentce."

Demetrios jí nabídl ruku, ale Rhita ji odmítla a malými rychlými kroky vyrazila, aby dokázala své odhodlání.

„Náš stroj je ten vpravo." navigoval Jamal Atta.

Oresias si zastínil oči a podíval se přes pole k nízkým budovám posazeným mezi písečnými kopci na jihu. „Očekáváme nějaké uvítání?" zeptal se. Rhita sledovala směr jeho

prstu a uviděla radu vzdálených vozidel asi půl parasangů od asfaltové plochy.

„Ne." odpověděl Atta strnule. „Tuto část máme jenom pro sebe."

..*Pak* bychom si raději měli pospíšit."

Demetrios vyrazil za Rhitou, jako by ji chtěl ochránit. Palácová stráž s Keltem se připojila k jejich skupině u vchodu do včeloletu a na Attův povel se seřadila. Vojenský poradce jedním dechem nepřetržitě klel; očima přeskakoval mezi lidmi, zásobami, které ještě musely být naloženy a blížícími se vozy.

Oresias zaklepal na plastový závěs a kybernětès otevřel malé okénko. „Když bude třeba, zvedněte se s tímhle ze země. Musíte odsud zmizet, i kdyby k nám dorazili dřív, než budeme připraveni."

„Máme tu na vysílačce dotaz." oznámil kybernětès.

„Žádné *dotazy* být neměly," obořil se na něj Oresias.

„Hádám tedy, že ani neočekávají odpověď," odvětil kybernětès klidně. „Všichni musí být na palubě dvě minuty předtím, než se můžeme odlepit od země. Potřebuji čas, aby vrtule nabraly rychlost." Zatáhl okénko.

Své sedadlo Rhita našla uvnitř úzkého trupu. Lehce vypolstrovaný plátěný čtverec byl natažen mezi dvěma souběžnými kovovými tyčemi. Demetrios jí podal skříňku se záznamníkem a

skříňku s klíčem jí pomohl upevnit pod síť v nosiči nad hlavou. Řev motoru přímo nad nimi byl ohlušující a dezorientoval je. Někdo z posádky jim podal klapky na uši a všem pokynul, aby se posadili a připoutali.

Poslední zásoby byly spěšně nakládány do druhého včeloletu. Řidiči nákladních vozů naskočili do strojů a uháněli s nimi pryč z nástupiště směrem k vojenské silnici. Rhita přemýšlela, co by se asi stalo, kdyby byli chyceni; proč se všechno pokazilo? *Pokazilo* se vůbec něco?

Připlácla si dlaněmi klapky na uši a zavřela oči. Ještě nikdy v životě neletěla.

Oresias jí poklepal na rameno a ona oči otevřela.

Jedeme, vyhláskoval jí. Podívala se ven čtvercovým okénkem mezi jejím a průzkumníkovým sedadlem a uviděla, že se mohutné tryskové gondoly začaly rozmazávat, jak vrtule nabíraly rychlost. Řev jakoby jí přeměnil celé tělo v tekutinu. Nemočila již mnoho hodin. Její potřeba byla naléhavá. Zaťala zuby.

Oba včelolety opustily pevnou zem. odlepily se od startovací plochy a vyrazily na sever. Neviděla, co vojáci ve vozech za nimi dělají. Doufala jen, že nestřílejí.

Demetrios seděl přes uličku vedle Kelta a zubil se i přes to, že jeho tvář byla sinalá a měla strnulý výraz. Rhita znovu zavřela oči.

Věděla, že už nikdy neuvidí Rhodos ani Rhamona nebo svatyni v Athéně Lindia. Tento pocit jí připadal jako naprostá jistota bez jakýchkoliv pochyb.

Poprvé v životě pochopila paralelu mezi babiččinou a vlastní cestou. Babička byla mladá, až příliš mladá; jen o pár let starší, než je teď Rhita. A ona nejenže odletěla ze svého domova, ale byla vyzvednuta raketami do vesmíru, pryč z Gaiy – ze Země.

Takže – kdo za to mohl? Co by bývala mohla udělat, aby se tomuto utrpení vyhnula? Rhita se modlila a vzpomínala na pohodlí a klid Athěniny svatyně a na kratičkou chvilku se tam zase vrátila; nad ní se v temnotě dřevěné boudy tyčila Athéně.

Potom se včelolet prudce zakymácel a oknem zahlédla oslnivé, cínové modré smirkové plátno – oceán přímo pod nimi, možná tisíc paží vzdálený.

„Pomalu otáčíme na východ.“ zakřičel jí Oresias do ucha. „Myslím, že jsme to zvládli bez jakékoliv újmy. Přinejmenším nás alespoň nikdo nesleduje.“

„Do čeho se to asi vrátíme?“ zakřičel Atta. Přestože mluvil velmi hlasitě, zachoval si jeho hlas sklíčený a nešťastný výraz. Rozhodil ruce a konečky prstů se podrbal na spáncích. „Co se asi stalo?“

Otázka zůstala nezodpovězena. Přesně, jak plánovali, nechávali vysílačku němou a drželi se pět až šest parasangů od pobřeží.

Tlak v močovém měchýři již byl neúnosný. Předklonila se a ukázala Oresiasovi, aby si zvedl klapky z uší a potichu mu něco řekla. Stále ji však neslyšel.

„Potřebuji močit.“ vykřikla. Průzkumník zvedl obočí a ukázal dozadu, kde někdo z posádky močil do plechovky. „Je tam závěs.“

Rhita kývla. Pro bývalou gynandros – Patrikia jí říkala *uličnice* – *to* nebylo nic nepřístojného. Když byla hotova, podle instrukcí na plechovce vylila obsah do malého trychtýře v podlaze. Pravděpodobně to vyteklo ze včeloletu a vyprsklo do moře. její malý osobní deštík.

Konečně si zvykla na hluk. Ujídala z pytlíku se sušeným ovocem a oříšky a popíjela víno důkladně ředěné vodou. Jeden ze tří členů posádky rozdal plastové pytlíky s olivovým olejem a všem řekl: „To je pro zdraví. Vypijte to.“

Rhita vzhlédla k držáku nad hlavou a shledala, že klíč je bezpečně uložen v síťce. Snažila se sama sebe přesvědčit, že expedice pokračuje dobře a není čeho litovat, avšak lítost přesto jejím myšlenkám dominovala.

Během hodiny se její postoj začínal měnit. Již si téměř zvykla na neustálé padání a poskakování i na nepříjemné pocity v žaludku při propadech a v/letech. Vyhlédla z okna a uviděla jasnou oblohu bez jediného mráčku nad pobřežím

a potom, daleko na jihozápadě, kouřovou clonu nad deltou

nový výhled, který byl docela vzrušující. Poslouchala Oresiase a Jamala Attu. jak diskutují o kursu s kybernětésem. který pilotování stroje přenechal asistentovi. Napravo za nimi letěl druhý včelolet; přesně kopíroval jejich směr.

Kelt a palácoví strážci přijímali situaci s ledovým klidem. Rhita si pomyslela, že mezi nimi probíhá jakási soutěž

– první, kdo ukáže jakékoliv známky nevolnosti, prohrál.

Demetrios už nevypadal tak sinale, ale spokojený očividně nebyl. Rhita se naklonila přes uličku a potom si ode –

pnula postroj, aby se k němu dostala blíž. Poklepala mu na klapky a on uvolnil jedno ucho.

„Pojďme *si* zasoutěžit," vyzvala ho rozpustile.

„Jak zasoutěžit?" zakřičel.

„První, kdo bude vypadat, že je vyděšený, že je mu zle nebo je rozrušený, prohrává." Pokývla na stráže s Keltem a uculila se. „Souhlas?"

„Souhlas." opětoval Demetrios úsměv. „Už jsem prohrál," dodal kajícně.

„Začínáme až teď. Musíme se sebrat."

Atta na ně hleděl se zřejmým nesouhlasem.

„Kde to jsme," zeptala se ho Rhita a naklonila se ke skupince tří mužů. přičemž se chytila držáku nad hlavou. Její odvaha se teď zdála neomezená.

„Západně od Gázy." hlásil Oresias. „Máme dobrý čas. Kopírujeme Alexandrosovu trasu! Ne však úplně. Musíme zastavit v Damaskě kvůli doplnění paliva, potom v Bagdadě, pak v Raki pod Kaspijským mořem, kde nás dohoní vzdušný tanker. Nádrž naplníme ve vzduchu nad Hunskou republikou a dvě hodiny poté budeme na vašem místě ve stepi. Doufám, že naše spojenecké provincie splní své závazky vůči královně."

Zvuk motorů včeloletu teď Rhita spojovala s bezpečím. Asi po hodině podřimování a snění o písečných pustinách zjistila, že přeletěli loudeu a blíží se k Damaskě. Jako obrovský koláč vytahovaný z trouby pod ní ubíhaly písčité, skalnaté a zasněžené hory. Myslela na karavany a doby jejich poutí, umírání žízní a kopání starověkých studní… Bylo to romantické.

Přeletět to všechno jako boží pták bylo prostě neskutečné.

Z čerstvě pečeného koláče pouště vystupovala vzdálená skvrna zeleně; táhla se pískem, jako by tam někdo vylil barvu. Rhita ucítila Damaskě ještě předtím, než ho skutečně uviděla; vůně života a vody

a vegetace, které ji nutily nasávat nosem v očekávání dalších. Demetrios s Oresiasem

byli hluboce zabráni do map expedice; mekhanikhos dohánět, co mu uteklo. Pomyslela si, jaký by asi měla pocit, kdyby byla povolána tak jako Demetrios. *Ale já jsem byla povolána,* připomněla *si. Mě si vybrala babička.* Vylezla z postroje a podívala se oknem ven.

Damaskě bylo prohlášeno nejstarším městem světa. Objevy v Jerichu v minulém století toto prohlášení ohrozily, ale Jericho byla mnohem menší komunita, sotva větší než vesnice; Damaskě bylo městem skutečně po celá milénia. Bylo to hlavní obchodní centrum Sýrie, obklopené sady a poli. Z židovských a horianských čtvrtí se zvedaly nízké zigguraty ze skla, oceli a kamene. Na jihu městu dominovala obrovská perská pevnost a jižně od ní ležel mezinárodní civilní aerodromos El Zara.

Atta se vrátil z kybernětěsovy kabiny a sdělil jí, že budou přistávat na okraji El Žáry k natankování. „Doufám, že tam dostaneme nějaké čerstvé zprávy, jestli ovšem bude někdo ochoten mluvit.“ Zachmuřeně potřásl dlouhou hlavou.

Včelolet klesal níž a přibližoval se k aerodromosu na úrovni vrcholků stromů. Rhita ucítila datle i kouř z velbloudího trusu, páleného ve sporácích, a přes všechno napětí se pousmála. Nikdy v životě v těchto místech nebyla; jestli přežije, bude velmi zcestovalá mladá žena.

Včelolet dosedl na plochý betonový blok poblíž několika otlučených cisteren. Unavení, zaprášení muži. kteří za sebou táhli dlouhé ploché hadice barvy písku, se přibližovali k oběma letounům. Čekali, až se vrtule přestanou točit, potom dotáhli hadice do vzdálenosti pár kroků od postranních dveří. Oresias rozrazil dveře a seskočil dolů následován Attou, strážci a Demetriosem. Kelt se zhluboka nadýchl a potřásl hlavou, jako by si ji chtěl pročistit. Atta hovořil s nejbližším obsluhujícím, který nejevil ochotu mluvit a soustředil se jen na to, aby zasunul hadici a začal tankovat palivo. Na to Atta přešel k řidiči cisterny, a jak se zdálo, uspěl lépe. Když se vrátil, vypa –

dal, pokud něco takového bylo vůbec možné, ještě zničeněji –

Rhita stála vedle mekhanikose, když jim Atta řekl, co se dozvěděl. „S Alexandreí není možno nijak komunikovat. Palivo sice dostaneme, ale ze syrského mapového centra jsme měli dostat ještě vzdušné mapy stepí – a od nich se zatím nikdo neukázal.“

„Jak to myslí, že nelze komunikovat? „ zeptal se Oresias.

„Tak, jak říkám. Žádné rádiové spojení, žádný telefon, nic, alespoň podle toho, co ví řidič. Je to taky důstojník; mluví s piloty, co přicházejí na aerodromos. Všechny lety z Alexandreie byly pozastaveny. Naše letouny jsou jediné, co tu dnes přistály.“

Oresias si prsty objal zápěstí a mnul si je. „Něco se stalo.“

Demetrios tázavě zamžoural. „Co –“

„Přehlíží nás,“ odpověděl Atta. „Palivo dostaneme, ale mocní v Damaskě jsou na ostatní zdvořilosti skoupí. To mi říká, že královnin vliv pro ně momentálně není tak důležitý…“

Oresias si třel zápěstí, až kůže vypadala, jako by měla prasknout. „Útok na palác?“

Atta zavrtěl hlavou, zjevně neochotný spekulovat.

„Máme stále daný úkol, ale něco se děje. Muselo to začít těsně před naším odletem. Vysílačkou zpět zavolat nemůžeme… trvalo by hodinu či víc dostat se do města nebo na ředitelství aerodromosu a poslat telegram…“ Pokrčil rameny. „Nemáme jinou možnost než pokračovat.“

Rhita upřeně hleděla na vzdálené věže a nízké zigguraty města Damaskě a uvědomovala si. že nemá strach, ale měla by mít. Směs vzrušení z letu a nudy ji ještě stále držela jako droga.

„Zkontrolujte prosím svůj klíč,“ požádal ji laskavě Oresias. když nastupovali do včeloletu. „Chci vědět, jestli je cíl stále na místě.“

Vytáhla skříňku z nosiče a jedním prstem se dotkla držadel. Zářivě barevný svět se před ní znovu roztočil a kříž se objevil ve stejné pozici, nezměněn.

„Je tam stále,“ potvrdila. Oresias se připoutal do sedadla, zaklonil hlavu a zavřel oči.

V několika málo minutách měly včelolety natankováno a byly připraveny k dalšímu letu. Atta vstoupil na palubu jako poslední a vztekle zavřel šoupací poklop. „A co náš vzdušný tanker? „ zamumlal. „A co cesta zpátky?“

DVACET TŘI

Thistledown

Olmy dorazil do čtvrtého dómu hodinu nato, co došel k opuštěné stanici v pátém dómu. Vlak projel širokým prostranstvím třpytivé stříbřité vody a vysadil ho v odpočinkové stanici na Severotočním ostrově v první čtvrtině poblíž severního víka. Vyhnul se několika dalším pěším turistům, pronajal si traktor, přejel deset kilometrů ke vzdálenému konci pěšiny a vkročil do hustých jehličnatých lesů.

Uvnitř implantovaných pamětí jeho čerstvě vytvořený Částečník, zcela izolovaný od svého původce, pokračoval ve výzkumu Jartovy mentality.

O tři hodiny později stanul pod tisíciletou sekvojí. Začala se snášet drobná mlha a nohy se mu zabořily do letité prsti.

Odosobnění a ponoření do abstrakce, které cítil dříve, když studoval nehumanoidní psychiky, bylo ničím v porovnání s jeho nynějším pocitem vnitřního vyhnanství. Stále myslel na Tapiho, který se možná právě teď propracovával inkarnačními zkouškami. Věděl, že syna nebo Suli Ram Kikuru neuvidí dlouho, pokud vůbec někdy. Zdálo se velmi nepravděpodobné, že se jejich dráhy střetnou.

Sáhl na tvrdou silnou kůru sekvoje a přemýšlel, zda by s tímto starým stromem neměl pociťovat nějaké příbuzenství. Ve skutečnosti však necítil příbuzenství s ničím, dokonce ani s lidmi jako takovými, a to jej zneklidňovalo. Bylo sotva možné, aby regulátory jeho implantátů fungovaly špatně, že by se nacházel v nezdravém psychickém stavu. Jen tak pro jistotu provedl řadu testů primární paměti a regulačních implantátů.

Žádný nepředložený stav, dozvěděl se z výsledků.

Pouze přehnaný stres a strach.

Všechny tyto stromy přežily opětné roztočení asteroidu po Odštěpení. Přestály dočasný beztížný stav. záplavy, chaotické počasí a léta zanedbávání a teď se jim, zdá se, daří.

Proč z jejich příkladu necítil žádné prosté povzbuzení?

Proč necítím vůbec nic?

Zpoza bariér se vynořila plánovaná zpráva o stavu. Jeho Částečník mu poslal sérii informací naznačujících úspěšné proniknutí

Jartovými kulturními a osobními paměťmi. Jako dodatek si s ním Částečník vyměnil obezřelý „pozdrav“.

Olmy seděl opřený zády o strom a zhluboka se nadýchl. Jakýsi dialog probíhal mnohem dříve, než očekával. Jart ve spolupráci momentálně nacházel jistou výhodu. Brzy by mohl být schopen rozlišit, jak mnoho z Jartových zdánlivých vzpomínek bylo skutečných a kolik vykonstruovaných; vypadalo nepravděpodobně, že by Jart dobrovolně vydal skutečnou informaci o svém druhu. Ale v téhle situaci bylo nepravděpodobné vlastně všechno… a Olmy stále neměl tušení, jaká je Jartova psychika a čeho je či není schopná.

Když Částečník předával zjištění Olmymu, jak tam tak seděl opřený o strom, muž na chvíli uviděl les a zároveň

velký jartský trhlinolet hranatých tvarů, který se majestátně pomalu pohyboval nad kolonizovaným segmentem Cesty

(opět v několika vizuálních vrstvách, ale tentokrát uspořádanějších a méně hektických)

a *tančící mraky trpasličích obslužných strojů a vozidel; pohybovala se od trhlinoletu k širokým zakřiveným rampám na dne Cesty.*

Na počátku přehrávání paměti si Olmy uvědomil, že pod

nejbližší rampou byl invertovaný obraz vnějšku planety. Pokoušel se jej rozluštit, ale nedařilo se mu to; alespoň v tomto případě to vypadalo, že brány Jartů nebyly kruhové díry, ale několikakilometrové zářezy v Cestě. Ovšem stále musel mít na paměti možnost, že všechny informace, které až dosud obdržel, jsou klamné, že Jart samotný je lstí; jeden způsob, jak by to mohl zjistit, je zeptat se Korzenowského na možnost existence podlouhlých bran v Cestě. Dokonce i kdyby byly možné, mohly být ostatní údaje zkreslené… Další vzpomínka:

družení s dalšími bytostmi (Jartové? Klienti Jartů?)

v zelené tekutině. Mezi nimi přecházejí mnohem menší stříbrní červi, kteří se občas ovinou kolem jednoho či druhého jednotlivce a sevřou se dostatečně silně, aby promáčkli tkáň. Některé bytosti byly podobné tvoru v druhé místnosti paměťového skladu v pátém dómu: ostatní byly ploché černé koberce s bílými skvrnami a vlnivými prsty, které proplovaly tekutinou, nebo trojstranně symetrické „mořské

hvězdice“ s pružnými kusadly nebo prsty na konci každého ramene, nebo hustý beztvarý výkal z bezbarvých trubic.…

Všechno to vypadalo, jako by jejich společným původem bylo vzdálené a hrůzostrašné dno moře; ničemu z toho, co dělali, Olmy ani trochu nerozuměl.

Vnímal i další výjevy, ale bylo jich příliš mnoho, aby je mohl zakoušet najednou. Bez dalšího prozkoumávání je uložil a posunul se k vyměněným „pozdravům“.

Částečník: *(Přehrání vzpomínek zajetí* a rada znázorňující *uvědomnění si Jartovy existence a statusu.)*

Jart: *>Jsem z dosahu svého úkolu? Kde* je označení *expeditéra úkolu?<* Částečník: *Jsi >mimo dosah< svého druhu.* Jart: *>Co je status bratr/otec? Je toto sdělení od velícího dozoru?<*

Částečník: *> Status bratr/otec< neznámý. Nejde o velící dozor. Jsi zajatý a podrobován průzkumu.* Jart: *> Uznávám osobní status jako zajatý.<*

Částečník poslal dlouhý seznam otázek. Ty teď byly zpracovávány. Alespoň na chvíli měl dojem nějakého pokroku.

Částečník poslal následující informaci:

Jart: *>Kooperace a převod informací o statusu? Výměna velícího dozoru a velení?<*

Vypadalo to, jako by se Jart vzdal. Olmy si poznamenal fráze „expeditér úkolu“, „velící dozor“ a samostatné „velení“, a přemýšlel, jestli to jsou nějaké úrovně jartské společnosti. Částečník souhlasil s podmínkou navrženou Jartem s tím. že musí být podrobněji vysvětlena. Právě byla vypracovávána omezení a metody, stále s aktivními bariérami, které s největší pravděpodobností nebudou staženy s výjimkou převodu dalších zjištění a kontrol statusu.

Olmy zaryl ruce do hlíny a vzhlédl k větvím, které měl nad hlavou. Veškerá obrana byla v pohotovosti. Bylo možné, že se Jart jen připravuje na další útok.

Z nějakého důvodu si nemyslel, že by to bylo tak jednoduché. Protože se Jartovi nepodařilo Olmyho okamžitě zabít nebo přemoci, zjevně se připravoval na úder z jiné strany. Kam bude namířen, neměl Olmy tušení.

Podrobná výměna však již začala.

DVACET ČTYŘI

Gaia

Elamite Bagdadě byla ruina, postupně opravovaná mezopotámskými Nekhemity. Ti se před dvaceti lety přestěhovali na západ ve vyzbrojených mechanizovaných hordách a město vydrancovali, zatímco se Oikoumeně zaobírala jedním z nekonečných libyjských vpádů. Nekhemité se ukázali jako neschopní ovládat své vyčerpané, ale výkonné vojáky, kteří tak zbožně vraždili ve jménu svého beztvářného, nenasytného boha; obrátili se na Kleopatru a požádali ji. aby se stala „nevěstou jejich Nekhema“. Žádost byla natolik absurdní a velmi výhodná, že nemohla být odmítnuta; od té doby byla Její Imperiální Hypsělotěs symbolicky uctívána v Gadadě a do starobylého města proudily peníze a technická asistence Oikoumeně. Na oplátku Nekhemité střežili hranice Hunské republiky a Nordické Rhusi.

Jamal Atta považoval za velmi nepravděpodobné, že by měli mít v Bagdadě nějaké problémy, a skutečně, po třech hodinách letu z Damaskě jim obsluha na aerodromosu, s turbany na hlavě a oblečená do červených rób. dala všechno palivo, co potřebovali a mapy kazašských, kirgiz-kých a uzbeckých teritorií Nordické Rhusi. Když opouštěli smutný Bagdadě, Kelt se sklonil, aby se podíval na podlahu, a s bláznovským úsměvem něco zvedl. Do včeloletu byly spolu se zásobami vhozeny malé plastové sošky Kleopatry ve spojení s Nekhemem.

Kelt jí nález odevzdal. Rhita sošku zamyšleně ohmatávala, fascinovaná její hrubou živostí. Neelegantní, hloupá, nejzvrhlejší a nejhrubší co kdy viděla, přesto však neuvěřitelně upřímná a plná života. Nemkhemité možná jednou

budou vlastnit všechny střední země starého světa. Doufala jen, že do té doby Nekhema zavrhnou. Byl to ošklivý bůh.

Z Bagdade přeletěli Nekhem a do zad se jim dostal vítr. který je za dvě hodiny donesl do Raki. Raghae starého, opět zase oikoumenského teritoria. Raki bylo izolované město na ostrově klidu, na všech svých hranicích silně opevněné. Od vojenského polního inspektora se tam Oresias dozvěděl, že z Alexandreie nepřicházejí žádné zprávy a že jejich vzdušné přepravní eskorty –

vzdušný tanker a staré nákladní letadlo, které bude obětováno – byly připraveny je od této chvíle doprovázet.

Nyní vstupovali na skutečně nebezpečné území. Před patnácti sty lety byli Peršané a Oikoumeňané v Evropě smeteni na západ a potom zahnáni k mořím – Priddeneiskému a Střednímu moři – Alanoi a Hunnoi, kteří svůj nomádský lid a porobené teutonské kmeny zformovali v obrovský mobilní národ bojovníků. Od pobřeží Galleie a Kimbrie až k velkým zdem Činu byla ustavena největší říše všech dob – ale také nejkřehčí. Po padesáti letech tato říše zmizela jako sen z krve a kouře a do prázdného území se nastěhovali Skythiané a nordičtí Rhusové. Alanoi a Avaři si nakonec nechali území na východ od Kaspijského moře a Hunoi její severní a východní část. Po tisíc let byla tato teritoria v pohybu, ale základní tvary si udržela až do příchodu ai-gaiských Turkmenoi, pirátů a drancovačů z Helady.

Turkmenoi si z nich ukrojili vlastní území a své pirátské tendence převedli na Kaspijany. Právě nad tímto úzkým hornatým územím mezi Alataiskými republikami teď prolétaly jejich včelolety. Turkmenoi neuznávali za pány nikoho. Izolovali se a snažili se odvracet vpády okolního světa. S rackoletem. který by donutili přistát, by neměli žádné slitování; ale bylo velmi nepravděpodobné, že by Turkmenoi takové zbraně uměli ovládat. Rhita hleděla na stovky mil širokých holých skal. které pod nimi ubíhaly, a cítila se osamělejší než kdy předtím. Uvědomovala si proměnlivost lidských myšlenek a lidské historie, protiklady kultur,

stejně nezmapovatelné jako tyhle horské průsmyky a skalní věže a napadalo ji. že lidé nikdy nebudou sdílet společnou pravdu. To znamenalo, že pravda buďto není jen jedna, nebo se lidé budou zabíjet ve snaze ji najít… Oba pohledy Rhitu silně deprimovaly.

Veselí několika málo předešlých hodin přešlo v temný neklid. Byla unavená; spánek ve včeloletu, doprovázený nekonečným řevem tryskových motorů, nestál za nic. Žaludek opět měla přecitlivělý; cítila, že nebylo bezpečné jíst. i když měla hrozný hlad. Na nic si nestěžovala a let se jen vlekl dál a dál…

Ve vzduchu nad severovýchodní Turkménií doplnili palivo.

I to málo. co z celého procesu zahlédla, bylo velmi zajímavé. Tanker se od jejich skupiny oddělil a letěl do Raghae pro další

palivo, takže je prozatím ponechal v doprovodu samotného nákladního letounu. Ačkoli jí bylo nevolno, musela přiznat, že až doposud probíhá expedice dobře.

Bezděky myšlenky zabloudily domů. Nikdy neměla na Oikoumeně vyhraněný názor – existovala odjakživa; zdála se nesmrtelná. Za Rhitina života nikdy nedošlo k žádné katastrofě, která by změnila svět. Přesto však byl na Rhodu mír jen posledních osmdesát let. Jako dítě plavala v obrovských, deštěm naplněných dírách po bombardování, které byly starší než kdokoliv, kdo byl naživu. Ale jestliže teď byla v nesnázích sama královna…

Mohl by se změnit charakter celé Oikoumeně. Možná už ani nebude domov, do kterého by se mohla bezpečně vrátit. Rhita se vrtěla na sedadle a myslela na válku, povstání a smrt…

Hory pod nimi ustoupily okrovým planinám s hrubými kulatými kopci, které vypadaly jako nahé. a měly skalnatá podhůří. Okr se změnil v zelené skvrny a i mělká koryta potoků teď lemovaly dlouhé stuhy zeleně. „Právě jsme překonali jižní výběžky Hunské a Alanoské republiky," oznámil Oresias, kdvž se vrátil z kabinv.

Asi dvacet minut se snášeli na úroveň země. Atta vypadal obzvláště zoufale. Třásl hlavou a rukama se plácal do kolen v očekávání, kdy je zaměří uzbecké a kazašské hlídky. Žádná obrana se však neukázala; zjevně proletěli buďto nespatřeni, nebo byli příliš malí, aby byli hodni nějaké pozornosti.

„Jedna hodina," prohodil Oresias. Trysky hučely a štěrbinami v trupu včeloletu svištěl vítr. Znova se pokoušela usnout, ale nemohla zavřít oči, nedařilo se jí zapomenout. Byla celá rozbolavělé z napětí a z toho. jak se snažila zakrýt pocit nepohodlí. Muži seděli nehybné jako sochy, stoičtí, tváře prázdné, a jednotně se houpali podle toho. jak letadlo manévrovalo nebo když narazilo na vzdušnou kapsu.

Jak mohla být takhle neklidná a zároveň tak znuděná? Mohla *by* zemřít a nebýt rozrušená, až ji smrt zastihne… Zajímalo ji, zdali by se smrt – představovala si velkého černého hada s lebkou a zuby – od takové chladné a klidné oběti odtáhla? Bylo to proti principům smrti, požírat netečné?

Vyhlédla z okna. Zamžourala ve slunečním svitu. Znovu použila plechovku v zadní části a vyprázdnila ji, aby zalila step. Posadila se a připoutala.

„Jak ještě daleko?“ zeptal se Oresias, který se nad ní skláněl. Nějakým způsobem se jí podařilo usnout a zdálo se jí o létajících želvách. Promnula si oči a sevřela klíč. Zeměkoule se teď zdála mnohem větší a vyznačený pruh na ní mnohem menší, se stále větším množstvím podivných symbolů a abstraktních tvarů, jež nevysvětlitelně blikaly. Potom byla v nějakém bažinatém dolíku, a kříž tam stále tkvěl, zářivě červený.

„Nechte mě sedět vpředu.“ Uvolnili jí průchod do ky-bernětěsovy kabiny a asistent jí uvolnil sedadlo. Sevřela klíč, pocítila jeho reakci a rozhlédla se přes nekonečné pastviny. „Dolů, prosím.“ požádala.

„Jak je to daleko?“ zeptal se kybernětěs.

„Zpomalte a sestupte… na sto paží? Méně?“

Podívala se na Oresiase. Demetrios se tlačil v otvoru za ním. oči měl doširoka otevřené a tvář stále sinalou.

„Padesát paží,“ řekl Oresias. „Uvidíme to?“ zeptal se.

„Nevím. Může být obrovská… ale to budu vědět, až tam dorazíme.“

Oba včelolety zpomalily a sestoupily, zatímco nákladní letoun a tanker začaly nad krajinou opisovat široké kruhy, takže nad nimi při tomto hledání každých dvacet minut proletěly. Rhita se soustředila na step a snažila se porovnat terén s tím, co cítila v klíči… jak se ukázalo, ve skutečnosti to byla nedůležitá činnost.

„Tady. Tady zastavte.“ Klíč jí nějakým blíže neurčeným způsobem prostě řekl. že jsou nad hledaným místem. Včelolety přelétly a ona je vedla zpátky, dokud oba nebyly na sto padesát paží od sebe a pod nimi neleželo „jejich“ místo, teď již zcela rozeznatelné: travnaté úrodné údolí kolem malého, bahnitého řečiště. Kybernětěs promluvil s kolegy ve druhém včeloletu. Začali sestupovat posledních padesát paží a s lehkým nárazem dosedli na trávu. Vrtule vyvolaly čeřivé vlny, které se mezi nimi šířily a srážely.

„Zastavte motory.“ nařídil Atta *zpoza* Oresiasových zad. „Chceme klid. Přišli jsme sem jako horda opilých démonů. Nemá smysl to přehánět.“

„Je tam dost místa pro rackolet? „ zeptal se Oresias Rhity. Chvíli byla zmatená – jak by to mohla *vědět?* – když tu si vzpomněla, že jí to může říci klíč. Na displeji klíče přelétla zjednodušenou krajinou a hledala rovnou, souvislou plochu, několik stádií dlouhou, na které by mohl letoun přistát. „Pár set paží na severovýchod. Vypadá to hladce, i když tam pravděpodobně bude pár děr… může to být náročné.“

„Z jakého směru?“ zeptal se Oresias.

„Měli by nalétnout z jihu. Uvidí to, je to docela široké.“

„Popřejte jim hodně štěstí.“ řekl Oresias kybernětěsevi, který předával její zprávu. „Je bezpečné vystoupit?“

„Nevím, proč by nemělo být,“ odpověděla Rhita, ačkoliv se třásla. Skutečnost, že neviděla bránu pouhým okem, ji

rozrušila. Nedokázala z toho nic vyčíst, jen to, kde byla její pozice.

Možná, že tam vůbec nic není.

Dveře byly otevřeny a do zatuchlého vnitřku zavanul chladný, čerstvý vzduch. Tráva s nádechem koňské maštale. S příměsí ještě něčeho dalšího, možná mokré hlíny.

Štěpní planina se táhla od horizontu k horizontu a s dominantní jistotou je ignorovala, ignorovala všechny lidi, ponořena pouze do své úrodnosti. Povrchová vrstva skýtala jednu z nejbohatších půd Gaiy, kde byl přístup k vodě. Na západě dělila oranžovožluté jasné slunce jen půlhodina od zapadnutí za horizont. Obloha byla bez mraků a čistá, rozprostřená modř Athěniny sukně, s několika jasnými hvězdami nebo možná planetami, třpytícími se v prostoru jako drobky lesku z Afroditiny skříňky s líčidly.

Nákladní letoun sestoupil na plochu vzdálenou několik stadií, následován tankerem, který je mezitím dohonil. Jejich motory v této klidné krajině zněly odporně hlasitě.

Všichni členové expedice stáli pod nehybnými vrtulemi včeloletu a dívali se z mírného svahu do dolíku. Na místo určení dorazili bez potíží. Z jejich výrazů bylo zřejmé, že další absenci potíží už nikdo nepředpokládá. Atta se stále otáčel a vzhlížel k horizontu s jedním hustým obočím pochybovačně zdviženým.

Kelt stál vedle Rhity s připravenou zbraní. Ostatní členové palácové stráže šli pár kroků za nimi. bezvýrazně ostražití. Ptáci se vrátili na trávu, malé opeřené kuličky, plaché a zvědavé.

Rhita zvedla klíč. „Támhle je.“ Polkla. „Půjdu a podívám se na ni. Nikdo se mnou nepůjde… jenom on.“ Ukázala na Kelta. Jejího osobního strážce by hluboce urazilo, kdyby musel zůstat stranou, když ona vstupovala do nebezpečí.

Demetrios vykročil, stále bledý z utrpení ve včeloletu.

„Rád bych šel s vámi. Jsem tu. abych posoudil, co vidíme… Když budu stát tady. nebudu tu k ničemu.“

Rhita byla příliš nervózní a unavená, aby něco namítá –

la. „Dobrá. Tak tedy jenom vy a Lugotorix.“ a doufala, že se neozvou další stateční dobrovolníci. Neozvali se. Oresias a Atta stáli se založenýma rukama na okraji dolíku, obklopeni posádkou včeloletu, kybernětěsem a ostatními členy expedice, zatímco Rhita. Kelt a Demetrios kráčeli dolů k bahnitému řečišti.

Rhita mimoděk zdvihla klíč do lepší polohy a nesla jej před sebou. Nyní viděla obraz brány jako červený kruh sotva pět paží před nimi. „Je to blízko?“ zeptal se Demetrios.

„Přímo tady,“ ukázala Rhita. Konečně ji rozeznávala i pouhým okem. Byla to téměř neviditelná čočka; vznášela se asi osm paží nad zemí jen o trochu tmavší než obloha kolem ní. Vypadala nečinně, ale i tak ji děsila.

Klíč jí sdělil něco, čemu zcela nerozuměla, a ona jej musela tiše požádala o zopakování. Bez použití slov ji informoval, že tato je nekompletní a že k jejímu udržování je zapotřebí jen velmi málo energie; testovací brána, kterou mohly být zasílány sondy a odebírány vzorky. Nebyla dostatečně široká, aby jí prošlo cokoliv silnějšího než lidská ruka, a v této chvíli ani nebyla pro průchod otevřena.

Sdělila to Demetriosovi. Obcházeli kolem se zakloněnými hlavami, zatímco Kelt stál opodál se zbraní ve střehu. *Mohu bránu sama otevřít?* zeptala se.

Klíč odpověděl, že existuje možnost bránu z této strany rozšířit, ale že takový čin by nepochybně uvědomil kohokoliv nebo cokoliv, co bránu monitoruje.

Víš, kdo tuto bránu otevřel?

Ne, odpověděl klíč. *V tomto stádiu utváření jsou si všechny brány víceméně podobné.*

Otočila se k Oresiasovi s Attou a řekla: „Je příliš malá. abychom jí prošli. Když se ji pokusím rozšířit, dozví se lidé na druhé straně, že jsme tady.“

Oresias to chvíli zvažoval a potom tiše rozmlouval s Attou. „Rozmyslíme si to přes noc.“ rozhodl Oresias. „Vraťte se ke včeloletům. Postavíme tábor.“

Slunce bylo již za horizontem a obloha nad pastvinami

rychle temněla. Rhita opět zamžourala na čočku a uviděla skrze ni vodnatou, zkreslenou hvězdu. Pokývla na Demetriose..Pojďme.“

Přes včelolety byly přehozeny maskovací sítě, takže vypadaly jako travnaté kopečky – ne zrovna nejlepší maskování vzhledem tomu, že kolem nich byla samá rovina, ale lepší než nic. Oresias a Atta se sešli s kybernětěsem nákladního letounu, zatímco byly vztyčeny čtyři velké stany. Rhita naslouchala jejich plánům na příští dny ze svého lůžka na travnaté podložce, přikryté celtou. Mouchy a můry bzučely kolem světla v rohu stanu. Byla vyčerpaná; sotvaže mohla otevřít oči, ale přesto stále nemohla usnout. Demetrios jí přinesl plechovku polévky z improvizované polní kuchyně. Usrkávala ji a znovu a znovu se ptala Proč tady? *Proč otevírat bránu tady?* Kdo mohl a chtěl následovat Patrikii do této Gaiy?

Za poslední dva dny se na teukhosu neobjevila žádná zpráva. Tohoto večera však zapnula obrazovku a znovu spatřila babiččina slova. Takže to přece jen nebyla žádná čarodějka ze záhrobí; stále Rhitu informovala o politice v Alexandreii, ve světě vnučce momentálně ve všech směrech a smyslech ztraceném. Rhita přečetla dlouhou zprávu a zavřela oči. Trochu se jí ulevilo; na chvíli už si myslela, že se jí Patrikia dívá přes rameno a vystavuje ji odpovědnosti. Nyní však bylo evidentní, že sophě byla přece jen smrtelná.

Vysílená Rhita vypnula záznamník, schovala jej do jeho kufříku z kozinky a zhasla petrolejovou lampu. V ostatních částech stanu bylo ticho. Mírný větřík venku se utišil a step zahalilo všeobjímající ticho tisíců stadií okolní prázdnoty.

DVACET PĚT

Thistledown City

Lanier z prostého pocitu potřeby alespoň nějaké zábavy změnil dekoraci svého apartmá pro hosty pod kopulí Nexu. Přecházel z místnosti do místnosti luxusního obydlí a vydával hlasové instrukce. „Polynéská.“ řekl v jídelně, momentálně strohé a klasické. Dekorační projektory probíraly periodické paměti a vyprodukovaly ohniště a loučemi osvícenou slavnostní síň. vyloženou hnědými a bílými rohožemi, posázenými dřevěnými mísami. Zdi byly zkonstruovány z palmových kmenů a obloženy dalšími rohožemi. upletenými z trávy a palmových listů.

„Výborně,“ pochvaloval si. Cítil, že zábava s těmito malými zázraky by mohla utišit jeho malé zcvrklé ego nebo by mu alespoň mohla zvednout náladu.

Kdysi v těchto prostorách pobývali mocní guvernéři, senátoři, ministerští předsedové a dokonce i prezidenti. Po exodu do Cesty byly tyto místnosti již po léta prázdné a využívaly se jen při slavnostních příležitostech.

Korzenowski odjel, aby zařídil podrobnosti konference plného Nexu; Mirskij byl ve svém vlastním apartmá, podobném tomuto; kromě vlastních myšlenek neměl Lanier nic, čím by se zaměstnal. Cítil se jako páté kolo u vozu. Byl starý, jestli to vůbec něco znamenalo; jeho chápání nebylo nikdy vystaveno podobnému problému. Přesto se však se svými pochybnostmi nikomu nesvěřil a to mu dělalo stále větší starost. Znamenalo to, že ten administrativní pes v něm pomalu začínal svírat kost. kterou mu do zubů vnutili. To však nechtěl; chtěl odpočinek, žádné nervy drásající vzrušení a apely. On chtěl –

Bez většího zděšení si Garry Lanier uvědomil, že chtěl být *mrtvý.*

Mírně pootevřel oči a posadil se na schody do jídelny (vytesané z vulkanické skály, jak ukazovaly projektory). Cítil, jako by mu srdce vynechalo jeden úder. Vždy ochoten zastírat své pocity i sám před sebou, s touto osobní pravdou se nikdy přímo nesetkal.

Konec života a prožitků. Odebrat se ke konečnému odpočinku. Ujistil se, že i přes veškerý pokrok medicíny a technologie může alespoň vlastní život skončit ve tmě a tichu.

Lanier prožil věci natolik neobvyklé, že si je ani nemohl jasně vybavit; většina jeho paměti byla zamžena prostou nechápavostí. Mohl by strávit celé století zkoumáním toho, co prožil a byl by jen o malinko moudřejší, takže se na to vykašle a lehne si.

Toto přiznání vlastní slabosti jej však šokovalo. Dlouhými, tenkými, ale stále silnými prsty si promnul propadlé tváře a několikrát si své odhalení opakoval, vychutnávaje pocit zatrpklosti. Čímkoliv v životě byl, nikdy od ničeho neutíkal; přesto teď cítil, že tohle není nic jiného než touha utéct.

Heineman nechtěl utéct. Přijal smrtelnost, ale život si užíval až do konce, ačkoliv prožil stejná traumata jako Lanier; možná větší. Duch Leonory Carrolsonové byl nedotčen; stále si uchovala vitalitu a smysl. A Karen, tu život bavil natolik, že zemřít odmítala a s pomocí technologií Hexamonu tento den odkládala.

Nebylo divu, že jeho a Karenina cesta se rozcházely. Stejně jako Leonora nebyla otupena tím, co viděla – a viděla toho stejně jako on. Truchlila pro dcerku stejně hluboce jako on – zármutkem ještě posilovaným zoufalou nadějí, že… že jednoho dne možná naleznou Andiin implantát. Kde tedy byla jeho chyba?

Hlas místnosti ohlásil návštěvníka u hlavního vchodu. Lanier povzdechl, protože doufal, že bude mít čas překousnout to dříve, než se bude muset setkat s ostatními, ale

to se nestane. Teď nemohl návštěvníka odmítnout. „Dobrá.“ Došel k hlavnímu vchodu do apartmá, tvořenému pět metrů dlouhým a dva metry širokým kovovým mostem zavěšeným v duté kouli z meteoritického krystalu. Na opačné straně můstku se odsunul plátek krystalu. Stál tam Pavel Mirskij, ve tváři obvyklý smutný výraz.

„Neruším?“

„Ne,“ odpověděl Lanier, vystrašený spíše mužovou normálností a hmotným stavem než čímkoliv jiným. Proč *nemohl přijít alespoň oblečen jako bůh? S nějakým bleskem či dvěma blikajícími ve vlasech…*

„Já normálně nespím a už mě nudí pouhé hledání informací… Potřebuji společnost. Doufám, že vám to nijak nevadí?“

Lanier ho lehkým kývnutím ujistil. *Samozřejmě, že se musí nudit. Dokonce i skvělé knihovny na Kameni mu musí připadat dětinské… nebo ne?*

„Ani jsem se neomluvil, že jsem oslovil právě vás. že ne?“

„Myslím, že ano.“ *Určitě nemůže mít vadu paměti?*

„Možná ano,“ znovu se usmál, přešel most a minul Laniera. „Jsou to prostorná obydlí, i když myslím o nic moc luxusnější, než v čem žili obyčejní lidé? Technologie nakonec z těch vedoucích a vedených udělala sobě rovné.“

„Na můj vkus je to moc bohaté.“

„Souhlasím,“ kývl Mirskij. Přešli přijímací rotundou a pokračovali dál pod kopulí, která znázorňovala nebe z pohledu ze severního pólu Thistledownu. Měsíc byl právě zcela viditelný a v úplňku, takže jeho světlo jim vrhalo stíny pod nohy. „Toto je moc pěkný efekt, že?“

Vypadal teď spíš jako dítě. Spontánní, hravý, i když se stále dokonale ovládal.

Lanier následoval Mirského do neformálního obývacího pokoje. Rus si zkoušel stylové neutrální křeslo – neutrální v tom smyslu, že nemělo trakční polštáře ani žádné jiné efekty. Skákal na staletí starých polštářích, stále pružných,

a s posměšným smutkem vrtěl hlavou. „Byl jsem v hrozném stavu, když jsem odsud, z této hvězdné lodi odcházel. Ztratil jsem většinu své osobnosti, nebo jsem si to alespoň myslel… byl jsem velmi zmatený. Jedno si však pamatuji jasně.“

Lanier si odkašlal. Mirského dlouhý pohled jej vynervo-val.

„Svůj obdiv k vám. Považoval jsem vás za ohromnou sílu. Stál jste u toho všeho od samého začátku… Vy jste se z toho… nezhroutil?“

Lanier pomalu zavrtěl hlavou, nepopíraje, že si zachoval duševní rovnováhu. „Byly to těžké časy.“

„Nejhorší. Můžu jen stěží věřit, že to, co jsem dnes, vzešlo z té doby, z takových okolností. Dnešního večera však pociťuji potřebu mluvit a o to více chci mluvit s vámi. Mnozí by řekli, že vy a já nejsme stejní, ale já zde určitou podobnost vidím.“

„Dokonce i teď?“

Mirského tvář zjemněla. „Postrádáte nadšení. Obávám se, že jste došel na konec svého provazu.“

Lanier vyštěkl smíchy. „Ano. Jak pravdivé,“ dodal tiše.

„Víte, člověk, který dosáhne konce svého provazu, spadne.“

„Spíš se oběsí,“ namítl Lanier. „Takové je klišé.“

..Zatímco pes, když dojde na konec, provaz překouše… a je svobodný.“

„Stará ruská moudrost?“

„To sotva,“ odpověděl Mirskij stále uhlazeně. Nedíval se přímo na Laniera ani docela mimo něj. Vypadal jako nějaký puding, do kterého člověk pohodlně spadne, aby žil životem sladké vanilky a spánku. V Lanierovi vzplálo nutkání doznat se.

Seděl naproti Mirskému a snažil se znovu oživit plynulé pohyby svého mladého těla, jen aby mohl soupeřit s tímto avatarem. Soutěž ne zrovna praktická, ale –

„Dobrá. Jsem unavený. Žiji už příliš dlouho. Vy jste přežil vesmír a nejste znuděný ani unavený.“

„Ano, ale býval jsem znuděný a unavený způsobem, který nyní nevidím jasně. Vyčerpán prohrou. My, kdo jsme šli do Cesty, jsme těžce selhali a zaplatili jsme za to… no, zaplatili jsme velmi draze. Byli jsme vystrašení. Utrpěli jsme cosi, co myslím může být označeno pouze jako ztráta ega a to samo o sobě stačilo na to, aby nás to přivedlo téměř k sebezáhubě. Když existujete v nulitě, ztráta ega je jako ztráta krve. Málem jsme sami sebe vysáli.“ Mirskij si položil ruce na stehna a roztáhl prsty, prohlížeje si je, jako by za nehty hledal špínu. „Zajímám vás já, to. co teď vlastně jsem?“ zeptal se téměř stydlivě.

„Na to jsme zvědavi všichni,“ odpověděl Lanier zase tiše a klidně, jako by nechtěl rušit Mirského okouzlující jemnost.

„Převážně jsem zpátky ve svém starém já. Občas neovládám vlastní schopnosti a to se stává, když musím překračovat chápání mého starého já.“

Lanier zvedl obočí. Nechápal to. Mirskij pokračoval v rozboru.

„Ale přišel jsem mluvit o vás a o tom, proč jsem přišel za vámi. Něco jsem vám dlužil. Nemohl jsem se toho dluhu po celý ten čas zbavit. V některých mých formách mě tento dluh netrápil, protože

všechna moje minulost byla založena jako stará, nečtená kniha. Ale když jsem věděl, že se mám navrátit ve svém starém já, vyplaval tento dluh na povrch.“

„O žádném dluhu nevím.“ Lanier cítil, jak se nutkání zvyšuje. Nejen k doznání, ale i k výbuchu, k explozi. Chtěl si sevřít hlavu a udržet se pohromadě.

„Je to prostý dluh. Musím vám poděkovat.“

Lanierovi do očí vyhrkly slzy, nezadržitelné, nechtěné.

„*Ryl* jste slušný. Dělal jste svoji práci a nežádal jste díky. Díky vám jsem přežil, abych mohl podniknout tu dlouhou pouť a teď se zase vrátit. V každé situaci může být zrnko krystalu dobroty, slušnosti a rozumu. Na Kameni jste byl tím krystalem vy.“

Lanier si opřel hlavu do křesla a po tvářích mu stékaly

slzy. Kdyby to býval měl v povaze, začal by vzlykat. Zadržel všechny křeče, ale i tak cítil úlevu.

„Prosté díky,“ zopakoval Mirskij.

Jak neuvěřitelné, že si nevzpomínal, že by mu někdo, za celou tu dobu, co pracoval na Obnově, poděkoval. Dokonce ani Karen, která byla příliš blízko, aby tuto potřebu viděla. Obětoval život i čas lidem, které řídil, ale díky jeho chování – té sebejisté samostatnosti – mu nikdo nikdy nepoděkoval, nebo se na to z nějakého osobního výpadku nepamatuje. Možná sám sebe nikdy nepostavil do situace, aby mu bylo děkováno. Nynější uvolnění bylo jako rozvíjení starobylé spirály, která svírala jeho orgány.

Zvedl hlavu a díval se na Rusovu rozmazanou tvář, zahanben a zároveň vděčný. „Byl jsem váš nepřítel,“ podařilo se mu zasípat. Dotkl se tváře a byl překvapen, že jeho stará kůže je měkká a vláčná.

Mirskij mlaskl jazykem, což bylo na avatara velmi překvapivé chování. „Mít slušného nepřítele je nezměrné štěstí.“ Vstal. „Vyrušil jsem vás z odpočinku. Radši zase půjdu.“

„Ne.“ Lanier zvedl ruku. „Ne. Prosím. Potřebuji s vámi mluvit.“ Strach a závist, které tento muž vzbuzoval, se na chvíli přeměnily v jistý druh lásky, v návrat pocitů, které by si před těmi desetiletími nikdy nepřiznal. S těmito pocity přišla i náhlá starost, téměř bolestivý zájem o Karen. Co teď asi dělá? I s ní potřebuje mluvit. Jeho kůže… tak stará/

„Budeme vzpomínat? Zdá se, že teď máme dost času; později možná nebude.“

Mirskij přikývl, znovu se posadil a naklonil se k němu, s lokty na kolenou a sepjatými dlaněmi. Předchozí uhlaze-nost z něj zmizela.

„Možná, že si oba potřebujeme oživit vzpomínky. Chtěl jsem vám říci, jak moc jsem unavený, ale zrovna teď se moc unaveně necítím.“

Mirskij nonšalantně mávl rukou.

„Staří bojovníci žvýkají býka ještě dlouho poté. co ho zabijí.“

„Říká se ‚žvýkají sádlo V usmál se Lanier. Bylo velmi nepravděpodobné, že Mirskij udělal nevědomou chybu...*To* by se mi líbilo.“

„Povězte mi, co se stalo, když jsem prchl.“

„Nejdřív bych vám chtěl položit otázku… Tisíc otázek.“

„Nemohu odpovědět na tisíc otázek.“

„*Pak* tedy jen na jednu nebo dvě.“

Mirskij skepticky přikývl.

„Vaše prezentace… bylo v ní tolik *síly.* Říkáte nám, že vezmou – že berou – celé galaxie a přeměňují je, ničí je… Galaxie bez života?“

Mirskij se zašklebil. „Moudrá otázka. Ano. Stále zrozené, dalo by se říci… Obrovské, tak přeplněné energií, že se nakonec stejně samy vypálí nebo rychle upadnou do zmrzlých hvězd ve svém středu… Vy jim říkáte černé díry. Žádný život ani žádný řád v těchto galaxiích nepřežije. Finální Mysl urychluje a řídí jejich smrt.“

Lanier hloupě kýval, zarazil se a olízl si suché rty.

„Když mají tolik síly, proč nás prostě nepřinutí? Nepošlou nějakou armádu lidí, jako jste vy, nebo… něco silnějšího.“

„Neelegantní. To není ten správný způsob.“

„Co když neuspějete?“

Mirskij pokrčil rameny. „Ani potom.“

„Co se stane… mezi současností a koncem času? „ Bylo to tu, zcela jasné; jeho zájem o budoucnost byl obnoven a s ním přišla i zvědavost.

„Pamatuji si jen to, co si pamatovat potřebuji. Kdybych si pamatoval víc, nesměl bych vám to říct… ne všechno.“

„Jak dlouho to bude trvat – než přijde konec?“

„V této oblasti historie znamená čas méně a méně,“ pousmál se Mirskij. „*Ale* odhad – jen hrubá cifra – není příliš daleko od pravdy. Asi sedmdesát pět miliard let.“

Lanier mrkal, snažil se absorbovat toto časové rozpětí.

Mirskij pomalu potřásl hlavou. „Omlouvám se. Nechci být vyhýbavý, ale to je všechno, co vám zatím mohu odhalit. Možná později… mnohem později, až se lidé přidají ke komunitám…“

Lanier se otřásl a kývl. „Dobrá. Stále jsem však zvědavý. Ostatní jsou pravděpodobně ještě zvědavější než já… To jsou ti správní lidé, které musíte přesvědčit.“

Mirskij souhlasil a ušklíbl se. „Teď položím své otázky já, Garry. Můžeš mi vyprávět, co se dělo, když odešly gešelské čtvrti?“

„Odkud mám začít?“

„Od návratu na Zemi.“

Lanier se zamyslel, našel výchozí bod a začal se svým doznáním ve chvíli, kdy jeho potřeba konečně pominula.

DVACET ŠEST

Gaia

Ptáci zpívali a něco viselo ve vzduchu – něco elektrického. Rhita stáhla klapky a poslouchala muže, kteří se pohybovali a šramotili po stanu. Vymnula si ospalky z očí; uvědomila si, že byla vyčerpaná, přetažená až k bodu zhroucení. Na chvíli si ještě užívala pohodlí lůžka, odmítajíc naslouchat instinktům. Potom nedaleko od stanu něco explodovalo a ona byla náhle na kolenou a na nohou, oděna pouze do volného spodního prádla. Vzduch praskal a vítr bičoval vnější stěnu stanu. Několik mužů na sebe volalo otázky a rozkazy. Demetrios zvedl cíp plachty uzavírající stan, zíral na ni celý uzardělý a téměř přísně řekl: „Bouře. Každou chvíli se na nás začnou lít proudy vody.“

„Přesně to jsme potřebovali!“ Lezla do kalhot a vůbec se nestyděla, že ji vidí. Vlastně jí ta chvíle připadala trochu vzrušující – ten hodnotící pohled, než ho slušnost přinutila sklopit oči…

„Přidává to na zajímavosti,“ připustil, již otočený zády. Navlékla si košili, zapnula bundu na zip a shýbla se, aby si rychle nazula boty a zapnula přezky. Za pár vteřin byla úplně oblečená. Protáhla se

vedle Demetriose a kolem kybernětěse a nějakého vojáka prošla ke kryté mezeře mezi dvěma díly stanu, která ji vyvedla ven.

Oresias a Jamal Atta stáli na kraji svahu, Oresias s rukama vbok. Atta mluvil do mikrofonu mobilní vysílačky na zádech jednoho vojáka. *Jak je to s tím mlčením v éteru?* ptala se sama sebe. Demetrios prošel dveřmi za ní, právě když se jí o tvář a ruce rozplácly první velké kapky deš –

tě; látka bundy ztmavla. Atta zvedl ruce a vrtěl hlavou; poslední kapka, víc, než by kdokoli unesl.

Oba včelolety vypadaly před útokem deště jako shrbené, vrtule ležely téměř na úrovni trávy. Ve dveřích stáli vojáci a z několika dlouhých dýmek stoupal kouř. jak klidně sledovali sílící liják. Oresias podal vojákovi mluvítko, přetáhl si kabát přes hlavu a běžel k nim. Na jihu se zablesklo; bledá záře osvětlila baldachýn mraků a okolní step kolem nich.

„V Alexandreii je pohroma," křičel Oresias do dalšího zahřmění. Zatlačil Rhitu s Demetriosem dveřmi zpět do stanu a shodil kabát. Rukama si jako hřebenem prohrábl mokré vlasy a klouby ruky promnul oči plné vody. Atta zůstával stát uprostřed bouře. Tu a tam zvedl ruce a křičel nebo šeptal; v tom hluku to nemohli rozpoznat.

„Chce, aby ho zasáhl blesk. Možná by to bylo lepší pro nás pro všechny. Vypuklo povstání. Živly v Mouseionu, jestli jsem rozuměl… a Židé. Lokhias je v obklíčení a palác uzamčen. Vojáci loajální královně svrhli na Mouseion bomby –"

„Ne!" Rhita pocítila, že z ní to slovo samo vyskočilo; zbytečný a krutý rozkaz, vydaný v afektu.

Oresias se zašklebil sdílenou bolestí. „Měli jsme to vědět už podle reakcí v Bagdadě a Damaskě. Na zpáteční cestě nemáme žádnou ochranu. Protože podle toho, co víme, hun-ské a rhuské pohraniční stanice jsou teď v pohotovosti. Nemyslím, že by naši vysílačku již zaměřili, ale jestli budeme muset poslat další zprávy, podaří se jim to."

Lugotorix *se* ochráncovsky tyčil nad Rhitou a jeho tmavé oči se dívaly zlostně.

„Co tedy uděláme?" zeptal se Demetrios ustaraně, ne však vystrašeně.

„*To, co* máme za úkol,“ odpověděl Oresias. „Máme na to dvě hodiny. Potom nařídím stažení a pokusíme se dostat zpátky. Z nákladního letadla vyložíme, co potřebujeme.“ Nařídil několika vojákům, aby zorganizovali přenos zásob. Venku nad bouří řvaly motory tankeru. Palivo bylo pře –

čerpáno a letoun teď vzlétal. „Dlouhou, klidnou expedici již nelze uskutečnit, ale tuto bránu zkusíme prozkoumat, zjistit o ní co nejvíc můžeme a zachránit si kůži, dřív než budeme mít v patách kirgizské nebo kazašské Tatary či jejich rhuské pány.“

Atta přestal vzývat bouři a přišel za nimi do stanu.

„Blesk zasáhl bránu.“ řekl bez dechu. „Rozžala se jako lampa.“ On i Oresias se najednou podívali na Rhitu.

„Teď je řada na mě, že ano?“

„Přinesu Předměty.“ řekl Lugotorix. Hleděla na Keltova záda s jistým překvapením. *Všichni mě do toho nutí. Nelíbí se mi mé pocity; můj instinkt říká ne…*

Nebo se prostě jen bála?

„Neudeří blesk i do klíče?“ zeptal se Oresias.

„Nevím.“ zašeptala.

„Co?“

„Já *nevím!“* vykřikla. Demetrios flegmaticky kývl a ona se od něj odvrátila se znechucením, které odporovalo její předchozí náklonnosti k němu. *On mi nepomůže. Nikdo mi nepomůže. Jsem v pasti.*

Lugotorix se vrátil s velkým kufrem. Odemkla jej a vytáhla klíč. Držela ho teď před sebou a v rukách i myšlenkách cítila jeho sílu. *Snaží se mě změřit.* Kelt si urovnal samopal a přešlápl před ní z nohy na nohu. Oresias se usmál a ustoupil od dveří stanu.

Bez váhání, odmítajíc dát najevo jakoukoliv slabost, znechucena sama sebou – zvláště pak svými prostoduchými názory na *dobrodružství z* předešlého dne – vykročila do bičujícího deště.

Zastavila se a otočila. Mrkala, oči zalité kapkami.

„Tudy,“ ukázal Demetrios k dolíku.

„Brzy se zaplaví,“ volala přes rameno. Muži šli za ní. Všichni kromě Kelta se hrbili. Lugotorix kráčel bouří jako chodící strom, vlasy přilepené na tváři, oči jako štěrbiny a zuby obnažené ve šklebu.

Na dně dolíku bylo již po kotníky vody. Bázlivě klouzala a scházela po svahu, vzpřímená, klíč v obou rukou, dokud nestanula na dně vedle chvějivé čočky brány. Očima i v mysli ji viděla neporušenou bouří ani bleskem.

Klíč jí ukázal, jaký rozsah má bouře. V obraze se objevovaly podivné symboly, shlukovaly se v jednom bodě a blikaly zeleně –

Právě když blesk znovu osvětlil pastvinu.

Klíč ji informoval o všech podmínkách v okolí brány. *Škoda, že mi o tomhle babička neřekla,* pomyslela si. *Možná to ani nevěděla.*

„Je stále tady a nezměnila se," zavolala na muže. Do dolíku s ní šel jenom Lugotorix. Demetrios se zastavil v půli cesty po svahu, ne snad ze strachu, ale z úcty k jejímu postavení, ona byla pánem situace.

„Potřebujete pomoci?" zeptal se a vztáhl k ní ruce.

„Nevím. Ještě nikdy jsem to nedělala."

Co mám udělat, abych bránu rozšířila? zeptala se přístroje. Předpokládala, že to bylo to, co po ní všichni chtěli, když na nějakou velkou opatrnost nezbýval čas. Jen stěží si dokázala představit, co by na ně mohlo na druhé straně čekat; zlí obři, nebo bohové?

Byla stále jen dítě z Rhodu, jakkoliv vzdělanou by mohla hrát. Neměla babiččino vychování.

Klíč jí dával instrukce: sahaly nad rámec toho, co by vlastní vědomou myslí mohla chápat. Ruce ji brněly; efekt byl téměř bolestivý. Svaly se chvilkami stahovaly a zvykaly si na nové vedení, nové řídící kanály, na povely posílané nervovým systémem v několika málo vteřinách. Rhitě se na chvíli udělalo zle a cítila se unavená, ale přešlo to a ona se znovu vzchopila.

Překvapeně mrknutím setřásla několik kapek vody. Ani si nevšimla, že déšť ustal.

Omdlela snad, nebo ztratila vědomí? Otočila se a za sebou spatřila Lugotorixe s očima fixovanýma na její hlavu. Demetrios stál na půli cesty svahem a Atta s Oresiasem

a vojáky podél kraje dolíku – všichni zírali na bránu.

Rhita vzhlédla.

Čočka se zvedla, zvětšila se a zploštěla. Podivně se třpytila v čerstvých paprscích ranního slunce, které pod ostrým úhlem prosvítalo mezi rozestupujícími se mraky. Rozmlouvala s klíčem.

Brána se změnila. Co se děje?

Rozšířili jsme ji, sdělil jí klíč. *Tak jsi to nařídila.*

Můžu skrz ni projít?

To není radno.

Proč?

Nemůžeme vědět, co je na druhé straně.

Rhita si pomyslela, že to je vlastně pravda, ale jejich čas byl omezený. *Není možné to nějak zjistit?*

Není.

Ale je otevřená?

Ano.

Může někdo přijít z druhé strany?

Ano.

Velikost toho, co právě udělala, jí pomalu začala docházet. Stála na jedné straně pod bránou a obdivovala její tajuplnou krásu. Vypadala jako zavěšená kapka nebo čočka z oka nějaké obří ryby.

Voda v dolíku jí vystoupila nad kotníky. Valila se v lesklých plochách přes ohnutou trávu a bahnitá pěna se zachytávala o břeh. Rhita se na ni podívala a rozhněvaně si uvědomila, že bude moudřejší vylézt nahoru na břeh, dál od případné záplavy. Stála vedle Demetriose s klíčem v ruce a ztěžka dýchala. „Je otevřená," řekla mu tiše. Podíval se na Attu a Oresiase, potom znovu na ni.

„Nechcete jim to říci?"

„Samozřejmě," odpověděla mu. „Je otevřená," zavolala na ně přes rameno. „Otevřela jsem ji. Klíč ji otevřel."

Atta kývl, stáhl rty a zadumaně přimhouřil oči. Oresias se na ni krátce usmál. „Můžeme projít?"

„Říká, že můžeme, ale že bychom neměli. Neví, co je na druhém konci."

Oresias sešel dolů. „Přišli jsme sem zkoumat." připomněl jim. „Ať se v Alexandreii stalo cokoliv, je to naše poslání. Vy jste moc cenná na to; abychom vás poslali skrze bránu a Attu potřebujeme,

aby v případě potřeby velel pilotům a vojákům. Což je pravděpodobně tato situace. Demetriosi –“

„Moc bych chtěl jít,“ řekl mekhanikos s rozzářenýma očima.

„Ne.“ Oresias zvedl ruku a potřásl hlavou. „Vy jste nebyl povolán, abyste riskoval. Já ano.“

Lugotorix je všechny pozorně sledoval a jeho oči následovaly okruh konverzace.

„Přineste druhý Předmět.“ nařídil Oresias jednomu z vojáků. Muž pro něj poslušně odběhl.

„Nevím, jak se to používá,“ namítla Rhita. „Babička mi to neřekla.“

„Na to teď nemyslete.“ Oresiasova tvář byla rozpálená vzrušením. „Uvidíme, jestli to dosud funguje a jestli to budeme umět ovládat. Když to bude fungovat, půjdu dovnitř. Když ne –“

„Já jsem zodpovědná za všechny Předměty.“ namítla Rhita.

„A já jsem zodpovědný za vás,“ opáčil Oresias. „Když to nebude funkční, můžeme tam alespoň strčit některé z našich zvířat v kleci a pak půjdu – když zvíře vyleze živé.“ Lehce se dotkl Rhitiny paže. „Nejsem úplný blázen a ani nechci zemřít. Budeme opatrní.“

Do dolíku byl přinesen kufřík s druhým Předmětem. Zatímco jej voják držel, Rhita otevřela víko a vyňala ovládací a recirkulační skříňku, obě připevněné k tlustému černému pásu. „Je to velmi staré.“

Oresias zvedl ruce a ona mu ovinula pásek kolem pasu. „Jak se to spouští?“

Rhita se na chvíli zamyslela, potom se rukou dotkla ovlá –

dači skříňky. Přístroj s její myslí nekomunikoval. Zjevně nebyl tak dokonalý jako klíč. *Co by udělala babička?* zeptala se sama sebe.

Mluvila by na to.

„Prosím, zapni se,“ požádala helénsky. „Prosím, ochraňuj tohoto muže.“ Nestalo se nic. Chvíli o tom uvažovala a pak se rozhodla použít babiččinu angličtinu, složitý jazyk, kterým nemluvila zcela plynně. „Prosím, zapni se. Ochraňuj tohoto muže.“

Opět žádná reakce.

Rhita ucítila záplavu hněvu nad svou vlastní hloupostí. Proč *mě babička nenaučila, jak všechny Předměty používat?* Možná, že

Patrikii ke konci života opustila prozíravost. „Nevím, co jiného bych ještě mohla zkusit… Jedině snad… jestli to nebude fungovat, když si to nasadím já.“

Oresias rezolutně potřásl hlavou. „Jestli Její Imperiální Hypsělotěs stále sedí na trůnu, stálo by mě hlavu, kdybych vás vystavil jakémukoliv nebezpečí. Nejdřív to zkusíme se zvířetem.“ Nařídil, aby mu přinesli králíka.

„Já tam půjdu,“ zašeptal rozhodně Lugotorix Rhitě do ucha. Potřásla hlavou; bylo to tak zmatené. Všichni byli amatéři; nikdo, možná dokonce ani ona sama. neměl ponětí, jak významný to je okamžik. Jak *nebezpečný;* a to nejen pro ně.

Králík už se nesl. Malé chlupaté klubíčko v proutěné kleci, které pohybovalo růžovým nosíkem. Klec byla zavěšena na kovovém háku na konci dlouhého dřevěného bidla. Voda nijak značně nestoupala a tak Oresias vzal konec bidla a vstoupil do proudu. Toporně kráčel, klec se houpala před ním. „Kam ji mám dát?“ zeptal se.

Rhita se mimoděk zasmála. „Do středu.“

Lugotorixovi to také přišlo k smíchu; Keltovi jen máloco stálo za úsměv.

Oresias zvedl bidlo a nasměroval klec do středu mihotající se čočky. „Takhle?“ Klec i s králíkem zmizela. Jako nějakým mávnutím kouzelníkovy ruky.

„Ano,“ zašeptala Rhita celá zkoprnělá. Snažila se představit si Patrikii, jak propadává takovou čočkou a dopadá do zavlažovacího kanálu…

„Pár vteřin to tam nechám.“ Oresiasovi se bidlo v ruce třáslo.

Ze severu Rhita zaslechla hluboké dunění. Jamal Atta vzhlédl a trhl sebou. „Tatarové – Kirgizové!“ křikl. „Jsou jich stovky!“

Oresiasova tvář zbělela, ale bidlo stále držel na místě. „Kde?“

Lugotorix skočil k okraji dolíku. Rhita byla rozpolcená; na jednu stranu chtěla zůstat poblíž brány a Oresiase a na druhou ji to nutilo podívat se za Lugotorixem, aby zjistila, co se děje. Vojáci kolem včeloletu křičeli jeden přes druhého. Dusot zesiloval.

„Jízda a pěchota!“ volal na ni dolů Lugotorix. „Jsou již blízko. Jen několik stádií.“

„Jaký mají prapor?“ zeptal se Oresias. Celé tělo se mu už třáslo pod tíhou klece a bidla. Čočka visela pevně a nerušené ve vzduchu a pohlcovala klec, jako neviditelné dveře polykají konec kouzelníkova provazu.

„Nemají žádné prapory,“ hodnotil situaci Jamal Atta. „Jsou to Kirgizové! Musíme odletět!“

Oresias křečovitě vytáhl klec z brány. Když bidlo přehoupl přes potok ke břehu dolíku, Rhita uviděla v kleci schlíplou rudošedou změť. Oba němě zírali na králíka. Byl mrtvý a sotva vůbec připomínal nějaké zvíře.

„Co se s ním stalo?“ zeptala se Rhita.

„Vypadá, jako by explodoval nebo jej něco roztrhalo,“ odpověděl Oresias. Ohmatal dřevěné mříže klece; byly nedotčené a z jejich obsahu na zem odkapával slabý potůček krve. Vyhákl klec z bidla a spěšně ji nacpal do pogumovaného vaku. Lugotorix sešel ze svahu a popadl ji za ruku. „Jdeme hned teď,“ řekl rozhodně, samopal v ruce. Neodporovala.

Na okraji dolíku se na chvíli zastavili, aby se zorientovali. Vojáci běhali ke včeloletům s bednami zásob. Jeden zakopl a s křikem upadl; Rhita si myslela, že byl postřelen, ale on zase vstal a náklad rychle sebral. Podívala se na sever za včelolety a spatřila řadu temných jezdců, kteří se k nim rychle přibližovali na koních, až po šíje v trávě. Za nimi vyletovaly kusy hlíny a jejich hlasy se spojovaly v silný, výskavý popěvek; nesl se nad dusotem kopyt. Někteří ve vzduchu mávali meči a puškami. Až doposud skrytý za nízkým kopcem vyletěl za jezdci do výhledu chatrný vícekřídlý rackolet, který bzučel jako letní vážka. Rackolet nalétl nad řadu, nabral výšku a proletěl asi padesát metrů nad nimi s křídly téměř vertikálně, jak se kybernětěs a jeden pozorovatel na zadním sedadle snažili zahlédnout vetřelce. Jasně viděla dlouhý černý teleskop v rukách průzkumníka a potom ji Lugotorix zvedl, přičemž jí svými obřími pažemi přitiskl ruce k pasu, a běžel s ní k nejbližšímu včeloletu. Oresias se je snažil dohnat. Otočila se a uviděla Jamala Attu, jak rozhazuje rukama směrem k vojákům, kteří z nákladního včeloletu nosili další a další bedny, a řve na ně.

„Nechte to ležet! Nastupte do letounů!“ rozkázal. Ale bylo pozdě. Muži na koních už projížděli táborem, někteří zajeli do dolíku, jen tak tak že se vyhnuli nárazu do brány a vyjeli na druhé straně. Koně frkali a plivali chomáče pěny, nozdry v jednom ohni.

Jezdci měli dlouhé černé kamaše, tmavě šedé kalhoty a volné, světle rudé rubášky, přepásané provazy. Měli čepice z kůže a ušní chlopně jim volně plandaly, jak kroužili kolem stanu, mířili na ně puškami a smáli se a jásali. Vojáci se na kolenou krčili v trávě nebo stáli na místě s doširoka otevřenýma očima, kterýma uhýbali kam mohli, neodvažujíce se vytáhnout zbraně.

Útočníci byli jednoznačně v přesile. K dovršení všeho zmatku ještě začalo znovu pršet.

Lugotorix ji vyzvedl do včeloletu, vyskočil za ní dovnitř a jednou nohou ji zatlačil za pažení, zatímco s připraveným

samopalem sám zabral místo u otevřených dvířek. Ostatní vojáci se schovali do letounu a někteří vlezli pod něj, když hledali úkryt před údery kopyt. Jezdců bylo nejméně na tři sta.

Druhý včelolet nastartoval tryskové motory. Rhita se doplazila k nízkému okénku na protější straně a viděla, jak vrtule hřmotně rotují, s tryskami téměř v trávě. Jezdci jej objeli a namířili pušky na přední kabinu. Křičeli a volnýma rukama mávali k zemi. Oresias se doplazil vedle ní. Za ním zakašlal Demetrios. „Nikoho z nás nenechají odletět.“ Jamal Atta hrdě kráčel mezi čtyřmi jezdci na kopajících a vzpínajících se koních; vrhal na všechny strany zuřivé úšklebky. *Ukazuje jim, že se ničeho nebojí,* pomyslela si Rhita. Atta se otočil a přiblížil se k rotujícím vrtulím. Trysky už nabíraly na rychlosti, vrtule se pomalu zvedaly a tráva se ohýbala. S puškami stále namířenými ustoupili jezdci stranou. Atta na včelolet křičel, ale co říkal, nemohli uvnitř letounu slyšet.

„Chce. aby zastavili motory.“ odtušil Oresias.

Demetrios si našel místo u druhého okna.

„Co se stalo s králíkem?“ zeptal se.

„*Je* mrtvý.“ odpověděl trpce Oresias. „*Po* celou dobu expedice jsme měli veliké štěstí.“

„Jak mrtvý?“ naléhal Demetrios.

„Jako by ho něco snědlo a zase vyplivlo!“ odpověděl Oresias s divokým výrazem v očích. „Stejně budeme za pár minut možná všichni mrtví.“

Jamal Atta, obklíčený jezdci, rozmlouval se statným mužem v tlustém černém vlněném plášti, třpytícím se kapkami deště, což jeho již tak hrozivou velikost zdvojnásobovalo.

Kirgiz volně máchal mečem před Attovými žebry. Atta tomu zdánlivě nevěnoval žádnou pozornost a udržoval si obdivuhodný klid, přestože byl promočen až na kůži a vlasy měl slepené do dlouhých provazů. Ostatní jezdci před sebou postrkovali vojáky. Motory druhého včeloletu smutně

zavzlykaly, tón turbín ztratil výšku a vrtule s tryskami se zastavily.

„Vzdává se,“ řekl Oresias. „Nemá na vybranou.“

Rhita pořád držela klíč. Po několik minut přístroj úplně ignorovala, ale stále ho pevně svírala v rukou. Odklonila hlavu od okna, jednu po druhé si protřepala ruce a vrátila plnou pozornost tomu. co jí přístroj říkal. Její myšlenky byly opět zaplaveny výjevy. Viděla bránu – stále představovanou červeným křížem – a viděla něco, co muselo být mrholení deště v dolíku. Jezdci se pro klíč nezdáli důležití – neviděla žádné symboly, které by znázorňovaly jejich přítomnost. Ale něco se dělo s červeným křížem. Byl obklopen červeným kruhem a potom dalším a třetím. Kruhy se rozdělily do tří stejně velkých výsečí a točily se kolem kříže.

Co se děje?

Brána se stále rozšiřuje, sdělil jí klíč.

Jak?

Je ovládána z druhé strany.

Rhitě se zastavilo srdce. Skutečně nebyla vystrašená, vylekaná, šokovaná ani překvapená – až doteď. „Co jsme udělali?“ zamumlala. Zase jednou se pomodlila k Athéně Lindii a zavřela oči. Moc si přála, aby u ní byla Patrikia a poradila jí.

Tri jezdci, kteří vypadali, jako by se vznášeli nad zemí před vstupním otvorem včeloletu, křičeli a mávali puškami a šavlemi. Oresias se postavil a s rozpřaženýma rukama, aby jim ukázal, že není ozbrojen, na ně pohlédl. Hlavní jezdec, bez pokrývky hlavy, plešatý

a s dlouhým knírem, se v malém sedle předklonil a mávl na Oresiase, aby přistoupil blíž.

„Mluvíte helénsky?“ zeptal se jezdec.

„Ano,“ odpověděl Oresias.

„Náš stratégos by si s vámi rád promluvil – jste Oresias?“

„Ano.“

„Vy velíte společně s tím *arabiosem* Jamalem Attou?“

„Ano.“

„Proč jste tady?“ Holohlavý jezdec se naklonil v sedle s výrazem silného a starostlivého zájmu. Potom se zaklonil a rázně potřásl mečem. „Ne. Řekneš to stratégosovi i s tím *arabiosem* všechno najednou!“

Oresias vylezl dvířky ven a následoval trojici přes trávu kolem včeloletu, kde Atta hovořil s mužem ve vlněném kabátě.

Rhita pozorností stále zpola spočívala na obrazu klíče. Kruhy roztočené kolem kříže se rozmazaly; to, jak jí klíč sdělil, ukazovalo sílu brány. Bylo na ni vynaloženo velké množství energie. Bránu ani dolík přímo neviděla.

„Něco se děje,“ řekla Demetriosovi. Ten klečel vedle ní a z vlasů mu kapal déšť. Všichni vypadali jako zmoklé slepice. Nastavil ruku a ona pustila klíč, chytila ji a položila na držadlo. Oči se mu rozšířily.

„Bože! To je strašné!“

„Hádám, že Tataři nic neobvyklého nepozorují,“ odtušila Rhita. „Ale brána se rozšiřuje a zesiluje.“

„Proč?“

„Něco se skrz ni chystá projít.“

„Možná další lidé jako vaše babička,“ soudil Lugotorix. Položil automatickou pistoli za skříň navijáku, z dohledu, ale u ruky, avšak ne přímo v ruce, kdyby je prohlíželi.

Rhita potřásla hlavou, bylo jí horko jako při horečce.

Nejsou to lidé, řekl jí klíč. *Nepoužívají pro otevírání brány lidské metody.*

Demetrios, který zprávu také slyšel, na ni zíral a nevěděl, co si z toho má vyvodit.

Za jak dlouho? zeptala se.

Brána je otevřená. Kdy však projdou, zjistit nemůžeme.

DVACET SEDM

Thistledown, čtvrtý dóm

Nebyl čas zabývat se téměř naprostou spoluprací Jarta s částečníkem; Olmy sotva stíhal pojímat informace, které si vyměňovali. Znamenalo to jistý risk; nějaká obzvláště malá koroze nebo červ mohly být uloženy do toku Jarto-vých informací a mohly by dokonce projít i Olmyho filtry a ostatními ochranami, ale to bylo riziko, které byl Olmy ochoten podstoupit.

Výměna nebyla jednostranná. Částečník zásoboval Jarta vybranými informacemi o lidech.

Fyzicky seděl Olmy na kameni u malého potůčku, kde světlo z trubice prosvítalo oblakem pylu. který prášil do malé kaluže u jeho nohou. Mentálně prozkoumával labyrint jartských společenských vrstev, nyní již přesvědčen, že Jartovy informace jsou pravé a ne vymyšlené. Bylo to velmi přesvědčivé, velmi pravdivé – ve srovnání s tím málem, které se lidé o svých dávných protivnících v Cestě dozvěděli.

Tento Jart byl modifikovaný *expeditér*. Expeditéři vykonávali úkoly, které jim přidělovali *expeditéři úkolů,* ti se od nich trochu lišili povahou i formou. Expeditéři by mohli být považováni za něco jako dělníky, i když jejich úkoly byly často nefyzické; expeditérům mohlo být zadáno zpracování myšlenek stejně jako manuální práce. Expeditéři úkolů navrhovali praktické způsoby, jak vykonávat jejich politiku. Oni rozhodovali, kdo by měl být povolán z množství expeditérů, kteří, jak se Olmy dozvěděl, byli uloženi v jakési paměti města, ale neaktivně. Jestliže ke své práci potřebovali fyzickou formu, byli přiděleni do těla, které mohlo být mechanické, biologické nebo směsicí obojího.

Existoval další popis ještě jiného druhu těla, ale Olmy si nebyl jist, jestli mu rozuměl: překlad k němu došel jako *matematická* forma, ale v žádném případě nebyl kompletní.

Jart nebyl ochoten vydávat klíčové informace. To nehodlal ani Olmy.

Nad expeditéry úkolů bylo *velení.* Velení vymýšlelo politiku a pomocí podrobné simulace a modelování předvídalo její výsledky.

Velení vždy tvořili Jartové ve svých přirozených tělech bez jakýchkoliv doplňků. Byli smrtelní a v pokročilém věku směli zemřít. Nikdy nebyli ukládáni do paměti. Olmy se pozastavil nad takovým nesmyslem u jinak extrémně vyspělé a amorfní skupiny bytostí; proč nedat tomu. co bylo nepochybně důležitější vrstvou, více pružnosti a více schopností, než měli přirozeně? Udělal si poznámku, aby se na to jeho Částečník zeptal.

Nad velením a všemi ostatními hodnostmi Jartů stál dozor *velení.* Olmy nejdříve nechápal, jakou roli dozor velení hrál. Jedinci v této hodnosti nebyli pohybliví, neměli žádná těla a permanentně zůstávali v jakési paměti, jiné, než kde byli skladováni neaktivní expeditéři. Jartové dozoru velení – jestli bylo vůbec možno nazývat je Jarty – byli očištěni od všeho až na schopnost uvažování a silně přizpůsobeni pro vykonávání svých úkolů. Zjevně shromažďovali údaje ze všech vrstev, prověřovali je, posuzovali dosažené cíle a účinnost akcí a podávali velení různá „doporučení“.

V celé kybernetické technologii Jartů, alespoň podle toho, co Olmy věděl, neexistovaly žádné umělé programy; veškeré zpracování dat bylo prováděno v myslích Jartů, které někdy v minulosti okupovaly původní přirozená těla Jartů. Jakkoliv byly vzdálené od svého přírodního původu, jakkoliv byly duplikované, modifikované a přizpůsobené, tyto mentality měly vždy spojení se svými původními vzpomínkami. Bylo tedy možné, že stále existovali aktivní Jartové, kteří si pamatovali dobu před okupací Cesty, kteří si možná pamatovali domovský svět Jartů.

Jestli vůbec měli nějaký společný domovský svět…

Jartové nemuseli být jeden druh, ale kombinace mnoha druhů – jakýsi *volvox* bytostí a kultur.

Jediná vrstva této společenské struktury, která se směla rozmnožovat, bylo velení. S informací však nepřicházel žádný náznak toho. jak by členové velení mohli vypadat; Olmy si začínal uvědomovat, že pochopení psychologie Jartů bylo mnohem méně důležité, než si lidé kdysi mysleli.

Jartové opustili svůj fyzický původ mnohem silněji než lidé; většina z původu byla pohlcena v jejich kybernetických strukturách.

Ale upřímně řečeno. Olmy si uvědomoval, že kdyby Nekonečný Hexamon pokračoval ve svém vývoji, mohli by lidé skončit ve společnosti nijak kvalitativně odlišné od jartské. I když se to ještě může stát; neo-Gešelové tlačili Pozemský Hexamon k návratu ke starým způsobům.

Měla v takovéto kultuře vůbec nějaký význam svoboda jedince? Další poznámka, další otázka.

V žádné z informací Olmy nenašel nic. co by mohlo být jednoznačně strategické: nic o aktivitách Jartů v Cestě, o jejich obchodních partnerech (jestli nějaké měli), nebo o jejich nejvyšším cíli (jestli nějaký existoval). Rozhodl se, že bude nejlepší nepokládat tuto otázku, dokud neusoudí, že je vhodné poskytnout Jartovi podobný náhled.

Toto vyměňování informací bylo jako nějaký tanec. Kroky začaly nemotorně, ale velmi záhy zrychlily a zdivočely a brzy se možná zpomalí do odměřeného rytmu sem a tam.

Zatím šlo o téměř naprostou spolupráci. Olmy pochyboval, že to vydrží; koneckonců Jart měl své poslání a pravděpodobně usoudil, že uteklo velké množství času.

Příkazem dne byla ostražitost.

DVACET **OSM**

Země

Když se raketoplán zvedl z přistávací plochy v Christchurch, necítila nic. Karen Farleyová-Lanierová krátce zavřela oči a naslouchala komentářům delegátů, ze kterých mnozí až do minulých několika týdnů nikdy neletěli, natož pak cestovali do vesmíru. Stráví sedm hodin na cestě, než přistanou na Kameni – Thistledownu, opravila sama sebe. Jenom Staří rodáci mluvili o asteroidu na oběžné dráze jako o Kameni.

Stále štíhlá, plavé vlasy zešedlé do barvy slunečního popela, Karen vypadala zrale, ale nikterak blízko svému věku šedesáti osmi let. Mohla by být zachovalá čtyřicátnice. Hrdost na vzhled a zdraví byly součástí jejího vlastního opevnění proti smrti; spíše podvědomě cítila, že když si ona udrží sílu a mládí, podaří se Zemi znovu nabýt života. Někdy se sice obviňovala ze samolibé marnotratnosti, ale proč by měla být marnotratná, nebo spíš, pro *koho* by mohla být

marnotratná? Manžel jí její vzhled nejméně pět let nepochválil, už tři roky se spolu nemilovali, na nějaké známosti neměla čas ani pomyšlení.

Život ji naučil být téměř úplně soběstačnou; byla jakási emocionální obdoba homorfa Olmyho.

Atmosféra v raketoplánu byla nabitá vzrušením. Delegáti seděli přilepeni k okénkům s očima na stopkách. Po hodině a půl jim tato novota natolik zevšedněla, že se odvrátili od výhledu na hvězdy a Zemi. Karen se rozhlédla po bílém, slabě osvětleném interiéru kabiny. Jako téměř ve všech raketoplánech Hexamonu vybavení připomínalo geniálně vytvarované bílé chlebové těsto: pohovky poskládané

téměř náhodně, ale maximálně účelně, všechny schopné přizpůsobit se tělu cestujícího; neprůhlednost tam, kde okna nebyla zapotřebí, průhledy tam, kde si pasažéři přáli vidět ven; ostrůvky světla, kde si jeden z delegátů četl svazek papírů (v tomto prostředí velmi archaické) a přítmí tam, kde jiní spali.

Tento hexamonský raketoplán byl rozměrnější než většina ostatních a snadno uvezl i několik stovek cestujících. Teď jich bylo na palubě pětačtyřicet, z toho jednačtyřicet mužů a žen z celé Země, včetně jí. Bude to skvělý experiment – svépomocí proplést tyto jedince do jediné rodiny, naučit je chápat svět tak. aby jejich problémy nebyly od sebe oddělené, ale naopak intimně propojené a své společníky aby nechápali jako soupeře, ale jako pomocníky.

Představování v Christchurch proběhlo poměrně hladce; Karen zapadla dobře i pres hodnost Vrchní zemské koordinátorky a většinou skupiny byla přijímána jako nějaká šlechtična.

Mnozí z delegátů se na ni upoutali ve snaze zformovat předběžnou vládnoucí skupinu. Jedna z nich byla Číňanka ve středním věku, v jejíž komunitě, poblíž Kareniny rodné provincie Hunan, ještě před pěti lety Pozemský Hexamon ani neznali. Další byl ošklivě zjizvený, velmi hrdý Ukrajinec, zastupující skupinu Nezávislých, kteří své vesnice téměř ještě dvacet let po Smrti bránili před potenciálními zachránci. Ten třetí byl Severoameričan z Mexico City. Mexico City přežilo bombardování, jen aby podlehlo smrtelné

radiaci a bylo znovu obydleno Latiny ze střední Ameriky a utečenci z pohraničních měst…

Karen si vážila toho, že jí tak důvěřovali, ale nenásilně se je snažila odradit od hierarchie, kterou podvědomě začali utvářet. Netoužila po nějakých výsadách nebo po moci, jenom po úspěchu. Měli jedinečnou příležitost. S okolnostmi se muselo nakládat opatrně.

Jejich tváře nesly stopy utrpení Země, i když někteří z nich se narodili po Smrti. Jen málokterý z nich také

obdržel pseudo-Talsitovou terapii, neboť si i v těch nejtěžších časech uchovali zdravý rozum a své schopnosti; byli neuvěřitelně odolní a pružní. Byli jednotlivě vybráni hexamonskými sociology, kteří strávili celé měsíce hledáním určitých typů v údajích ze sčítání lidu během Obnovy –dokončené teprve v minulých čtyřech letech. „Nazýváme je velcí jedinci," řekla jí Suli Ram Kikura, koordinátorka celého projektu. „Silní přírodní lidé s malým nebo žádným předchozím pozměňováním."

Většina z nich byli přirození vůdci, kteří získali moc i bez pomoci Hexamonu. Takhle pohromadě vypadali nenuceně, i když jen málokteří spolu jednali už jako vůdci. Jejich komunity byly od sebe dostatečně vzdáleny, aby se jejich hranice vzájemně nedotýkaly, a probíhalo mezi nimi jen málo obchodních styků; avšak po dokončení společenské struktury Hexamonu v následujících deseti letech budou na sebe jejich lidé určitě vzájemně působit a doufalo *se* v to. že zkušenosti, které získají na Kameni, z nich všech udělají jakási semena, rozesetá po obnovené Zemi.

Sera Ram Kikura se svými stále zjevnými předsudky vůči tomu, že se Hexamon stále dalekosáhle psychologicky vměšoval do záležitostí Země, byla pro tento projekt ideální koordinátorkou. Byl to pokus pomoci Zemi stát na vlastních nohou.

Někteří občané Pozemského Hexamonu pociťovali, že Hexamon nezůstane stabilní nekonečně dlouho. Nedostatek surovin potřebných k udržování společnosti na Kameni, změny pevně zakořeněných postojů, zpětné reakce vůči zacházení s jejich vlastními předky na Posmrtné Zemi –všechno to mělo na stabilitu Hexamonu neblahý vliv.

Jestliže měla Země přežít krizi uvnitř společenství svých zachránců, musela se od nich odpoutat.

Karen mluvila čínsky, anglicky, francouzsky, rusky a španělsky; svoji ruštinu vypilovala pomocí zařízení Hexamonu a stejným způsobem se naučila i španělsky. To stačilo na to, aby mohla téměř se všemi delegáty komunikovat

přímo. Těch pár. jejichž jazykem nemluvila – včetně tří. mluvících dialekty vzniklými až po Smrti – mohlo většinou komunikovat s ostatními ve skupině, prostřednictvím nějakého druhého společného jazyka. Žádný vnější překladatel, ať už lidský nebo strojový, jejich interakci v tomto počátečním stadiu nenarušoval; učili se spoléhat sami na sebe. Než uběhne týden, budou díky knihovně ve třetím dómu všichni mluvit jazyky těch druhých a krom toho mnoha jinými.

Poprvé po dlouhých letech byla Karen na pokraji naplnění svého poslání. V posledních čtyřech dekádách trpěla stejně jako Garry, když cestovala po zpustošené Zemi. viděla jen smrt. destrukci a nekonečné utrpení, kterého, jak se jí zdálo, bylo víc, než mohla unést. Ztratila dceru. Dech se jí při té vzpomínce stále ještě zastavoval. Ona však se svým žalem naložila zcela odlišným způsobem. Neshromaždova-la jej v sobě jako vinu celého světa, ale naopak ji odvrhla a vlastní osobnost od něj oddělila jako samostatnou věc a dala se do práce, tak jako to někdy udělá třeba zdravotní sestra. Neuspěla sice docela – stále měla skryté jizvy – ale hlavní bylo. že neupadla do permanentního smutku.

Rychle myšlenky zahnala, trochu překvapená, že se takhle splašily. Karen se již před dávnou dobou naučila, kdy a jak zablokovat tu oblast myšlení, která se týkala manžela; když nebyli spolu, většinou se jí dařilo na Garryho moc nemyslet a soustředit se na složité úkoly. Ale jejich poslední setkání… Garry, nervózní, dokonce snad vylekaný, i když se to ze všech sil snažil zakrýt, doprovázel muže, který na Zemi dost dobře být nemohl…

Podívala se z okénka raketoplánu na hvězdy, dočasně ignorujíc neustávající vřelou konverzaci tří delegátů, kteří seděli vedle ní. Byl Garry na Kameni s tím neskutečným Rusem?

Svým vlastním umíněným způsobem se přiblížila k rozluštění závěrem, že na jejího manžela někdo nastražil trik; že Mirskij nikdy neodešel do Cesty. Čím víc o tom však přemýšlela – a teď, když neměla nic na práci, na nic ji –

ného myslet nemohla – tím víc si uvědomovala, jak je to nepravděpodobné.

Pocítila příval hněvu. Něco se mělo stát. Něco významného. Záhada s Mirským se jí *nelíbila*, protože se bála, že by mohla Garryho uvrhnout do ještě hlubšího smutku tím, že ho postaví před kosmickou nedostižitelnost zvladatelnou mnohem hůře, než je bolest Země.

Zamračila se a odvrátila se od hvězd. Na rozdíl od Laniera nepociťovala nad změnami ve svém životě téměř žádný smutek. Karen změny vždycky přijímala snadno; vesmírné lety. Kámen, příležitosti nabízené Hexamonem. Ale Mirskij jejímu chápání proklouzával jako ryba mezi prsty.

„Sero Lanierová," zavolala na ni čínská delegátka. Srdečně se usmívala a pokyvovala hlavou, když si sedala vedle Karen na volnou pohovku. Její tvář byla rýhovaná jemnými slunečními vráskami; byla to malá kulatá paní, pravděpodobně o deset let mladší než Karen. „Vypadáte zadumaně. Máte z té konference strach?"

„Ne," odpověděla Karen s ujišťujícím úsměvem. „Mám nějaké osobní problémy."

„Váš mozek by měl odpočívat." podotkla delegátka. „Všechno bude dobré. Už teď jsme všichni přátelé, dokonce i ti, o které jsem měla strach."

„Já vím. To nic není, vážně. Nelamte si s tím hlavu." *Už mi to dělá zase*, pomyslela si. *Nemůžu se od něj odpoutat.* Zavřela oči a přinutila se usnout.

DVACET DEVĚT

Thistledown

Korzenowského Částečník lokalizoval Olmyho v lesích Severotočného ostrova ve čtvrtém dómu dva dni po Lanierově příjezdu. Načten do křížové stopovací sondy, prozkoumával Částečník čtvrtý dóm infračervenými senzory a lokalizoval sedm set padesát lidí. Většina z nich byla ve skupinkách po třech a více;

jenom sedmdesát jich bylo o samotě a pouze dva z nich v průběhu půldenní aktivity vykazovali známky vyhýbání se lidské společnosti. Částečník analyzoval tepelné ukazatele a došel k závěru, který z nich by s největší pravděpodobností mohl být nezávislý homorf.

Za jiných okolností by byl tento způsob hledání nemyslitelný, protože to bylo hrubé narušování soukromí. Korzenowski však dobře věděl, jak je důležité, aby Olmy s Mirským promluvil. On sám navíc Olmyho potřeboval k nadcházející rozpravě Nexu o znovuotevření Cesty. Inženýr tomuto projektu již nemohl oponovat: Mirského argumenty byly velmi přesvědčivé, jakkoliv bizarní se mohly zdát. Jak by někdo mohl zamítnout žádost bohů. dokonce *i* když existovali pouze na konci času?

Nebylo však povinností částečníkovy osobnosti tyto problémy rozebírat. Doletěl nad údolí a snesl se na dno poblíž Olmyho tábořiště. Promítl obraz Korzenowského a příslušné črty, které odhalovaly jeho status pověřeného ducha.

Z Olmyho pohledu to vypadalo, jako by z lesa vyšel Korzenowski, se svojí úsměvnou tváří a pronikavýma, kočičíma očima. „Buď zdráv, sere Olmy," pozdravil ho duch.

Olmy se odtáhl od toku Jartových informací a skryl ryze lidský vztek nad tím. že byl nalezen.

„Musel sis dát velikou práci." načrtl.

„Stalo se něco zcela mimořádného." oznámil mu duch. „Je zapotřebí, aby ses dostavil do třetího dómu."

Olmy stál u stanu, nejistý vlastním současným citovým stavem, a nehýbal se: nečrtal ani nemluvil.

„Je nutno učinit jisté rozhodnutí ohledně Cesty. Můj originál požaduje tvoji přítomnost."

„Znamená to povolání Nexu?"

„Neoficiální. Vzpomínáš si na Pavla Mirského?"

„Nikdy jsme se nesetkali, ale vím. kdo to byl."

„Vrátil se," sdělil mu duch a rychle načrtal pár popisnějších detailů.

Olmyho tvář se jakoby zkřivila bolestí. Otřásl se, potom mu ramena poklesla a napětí jej opustilo. Odsunul Jartovy informace a soustředil se na svůj lidský život a přátelství s Korzenowským, jenž

kdysi býval jeho učitelem, mužem, který zformoval většinu jeho života– nebo lépe, životů. Skutečnost návratu Mirského pak nabrala pravou barvu – silně fantastickou, více než záhadnou: strhující. O duchově zprávě nepochyboval. Dokonce i kdyby jej povolal někdo jiný než Korzenowski, tato zpráva sama o sobě by stačila, aby ho vytáhla z lesa a vytrhla z meditací.

Události nabraly rychlejší spád, než očekával.

„Mám dost času, abych odsud odešel pěšky?“ zeptal se Olmy s úsměvem. Malé přátelské zažertování mu slád-lo v mysli jako cukr a on si uvědomil, jak moc hladověl po lidské společnosti. Duch úsměv opětoval. „Brzy dorazí rychlejší dopravní prostředek.“

„Zázračný synu,“ zvolal Korzenowski a pevně Olmyho v síni Nexu objal. „Omlouvám se, že jsem tě nechal vystopovat částečníkem. Předpokládám, že jsi nechtěl být nalezen.“

Olmy cítil jakýsi stud, když stál před učitelem, neochoten mluvit o tom, co dělal. Musel si stále udržovat rovnováhu ve vlastní hlavě, pozorně sledovat implantáty, které

poskytl Jartovi. „Kde je Mirskij?“ zeptal se v naději, že se vyhne odpovědi.

„Je *s* Garrym Lanierem. Nexus zasedá za dvě hodiny. Mirskij podá své svědectví před plnou síní. Nejdřív chce ale mluvit s tebou.“

„Je skutečný?“

„Tak skutečný, jako jsem já,“ ujistil ho Korzenowski.

„*To* mi dělá starost.“

Olmy se přinutil k úsměvu.

„Chce nám vyprávět neuvěřitelný příběh.“ Korzenowski, neochotný nalézt v čemkoliv zrnko humoru, sklouzl pohledem od Olmyho ke zdi z přírodního kovu asteroidu. Jeho odraz v povrchu nablýskaného kovu byl mléčný a vzdálený. „Způsobili jsme mnoho problémů.“

„Kde?“

„Na konci času,“ zněla Korzenowského odpověď. „Vzpomínám si, jak jsem o této možnosti před mnoha staletími uvažoval, když jsem navrhoval Cestu… Připadalo mi tenkrát jako bláhová fantazie, že něco, v čem jsem zainteresován, by mohlo mít tak nedozírné

následky… Přesto mě ta myšlenka strašila. Tak trochu jsem očekával, že se někdo ze čtvrtí vrátí, jako duch.“

„A tady ho máme.“

Korzenowski přikývl. „Na nikoho neukázal prstem. Zdá se, že je šťastný, že je zpátky. Je skoro jako malé dítě. ale i tak mě děsí. Máme teď obrovskou zodpovědnost.“ Korzenowski k Olmymu obrátil své upřímné, bystré oči. „Odmítneš žádost o pomoc?“

Olmy automaticky potřásl hlavou. Dlužil inženýrovi mnohem víc, než by mohlo vyvážit jenom to, že ho přivedl zpět k životu. Korzenowski formoval Olmyho život, otevřel mu výhledy, které by mu jinak zůstaly uzavřeny. Nebyl si ale jistý, jestli se jeho již započatý a nevratný plán může skloubit s plánem Korzenowského. „Jsem ti vždy k službám, sere.“

„Někdy v následujících několika měsících, možná že

i dnes, když k tomu bude správná příležitost – jestli Mirskij vyloží Nexu svůj příběh stejně srozumitelně jako mě –hodlám Nexu doporučit, aby byla Cesta znovu otevřena,“ prohlásil Korzenowski.

Olmy se slabě usmál. Byl to ironický úsměv.

„Ano, já vím.“ zašeptal Korzenowski. „My jsme v tomhle stáli v opozici.“

Jak se zdálo, jeho postoj nepochopil nikdo, dokonce ani jeho učitel ne. Olmy si říkal, že nestojí za to jej opravovat. Ale přesto si nemohl odpustit inženýra lehce popíchnout, i kdyby se měl jen ujistit, že má všechno pod kontrolou.

„Doufám, že se nepletu, když řeknu, že z tohoto zvratu nejsi úplně nešťastný?“

„Je to vzrušující a obrovská výzva a také je to rozumné,“ dodal Korzenowski. „Zoufale jsem se držel rozumu. Kdo z nás je dychtivější dostat tu příšeru zpět?“

„Kdo z nás se skutečně chce postavit následkům?“ zeptal *se* Olmy.

Z výtahu vystoupili Lanier s Mirským a přistoupili k nim. Mirskij kráčel před Lanierem a s netrpělivým úsměvem podal Olmymu ruku. „*My* jsme se ještě nikdy neviděli.“ Olmy mu pevně potřásl rukou. Teplou a lidskou.

„Jste expeditérem našeho úkolu," oslovil jej Mirskij. Olmy zcela nedokázal skrýt svoji reakci na takto volená slova. Mirskij se odmlčel a přitom si prohlížel jeho tvář. *Na koho se to dívá?* ptal se Olmy. „Vy našim problémům rozumíte, ne?"

Olmy zaváhal a potom odpověděl:

„Snad některým z nich."

Teď již nebylo možné, že by nechápal. „Ano."

„Vy jste se připravoval?"

Mirskij pokyvoval hlavou. „Od vás bych nic jiného neočekával. Nemohu se dočkat, až budu moci podat svědectví, aby už se věci daly do pohybu." Odešel od nich tak náhle, že je to všechny zarazilo.

Olmy se otočil k Lanierovi, zatímco si Rus vykračoval ke dveřím do síně Nexu. „Jak se pořád máš?" zeptal se. „Co tvá žena?"

„Myslím, že se má dobře. Pracuje teď na nějakém projektu…"

„Právě přistála na Thistledownu." oznámil Korzenowski. „Pracuje se serou Ram Kikurou."

„Bude mě Nexus poslouchat?" zeptal se Mirskij, který se k nim vracel. „Jsem nervózní! Věřili byste tomu?"

„Ne," zažertoval Korzenowski.

Mirskij se náhle obrátil k Olmymu. „Jste přesvědčen, že se nám Jartové postaví. Obáváte se, že nebudou jediní. Víte, že Talsitově byli dříve spojenci Jartů – myslíte si, že pravděpodobně opět jsou. Pracujete na tom, že ano? Přesně to jsem od vás očekával!" Naléhavě na Olmyho pohlédl. Olmy přikývl.

„Je to ten samý Mirskij?" zeptal se Olmy Laniera, když Mirskij opět odešel na druhou stranu místnosti.

„Ano i ne," zamyslel se Lanier. „Není to člověk."

Korzenowski zíral na Laniera. „To víte, nebo se to domníváte?"

Lanier sešpulil rty. „Nemůže být člověkem. Ne po tom, čím prosel. Zatím nám ještě neříká vše a já nevím proč."

„Ví předem, že uspěje?" zeptal se Olmy.

„Ne. Myslím, že ne." V Lanierově tváři se objevil zasněný výraz. „Nikdy jsem někoho takového nepotkal. Závidím mu."

„Možná bychom všichni měli být ve svých úsudcích opatrnější," navrhl suše Korzenowski. „Když teď máme mezi sebou *anděla.*"

Mirskij už zase přecházel tam a zpět. „Nervozita! Nebyl jsem nervózní už… *hodně* dlouho! Je to vzrušující.“

Korzenowského podráždění rostlo. „Vám je to snad jedno?“ zeptal se.

„Promiňte, nerozumím? „ Mirskij přestal přecházet a pohlédl na inženýra s napjatě rozpačitým výrazem.

„Jsme – *jsem* nucen učinit rozhodnutí, kterému se již čtyřicet let snažím vyhnout! Jestli budeme muset bojovat s Jarty, mohlo by to pro nás mít nedozírné následky – mohli bychom všechno ztratit.“ Zašklebil se. „Včetně Země.“

„Mám mnohem větší obavy než vy. V sázce je mnohem víc než jen Země.“

Korzenowského to neuspokojilo. „Jestliže jste skutečně *anděl*, sere Mirskij, nemůžete se, tak jako my, obávat o vlastní kůži.“

„Anděl? Vy se na mě zlobíte?“ zeptal se Mirskij opět s nevinnou tváří.

„Zlobím se na tuto situaci!“ Korzenowski stáhl hlavu mezi ramena. „Odpusťte mi můj výbuch.“ Podíval se na Olmyho, který po celou tu dobu stál se založenýma rukama. „Jsme oba rozpolcení emocemi. Ser Olmy by se velmi rád vrátil do svého úřadu, aby náš Hexamon v Cestě udržoval nedotčený, a i já jsem vyhlídkou na znovuotevření fascinovaný. Ta moje část. která si pamatuje Patricii Vasquezovou...“

Lanier téměř uskočil, když se na něj Korzenowski podíval.

„Ta část je dychtivá. To. co však chtějí naše méně zodpovědná já a co je bezpečné pro Hexamon, se může velmi lišit, sere Mirskij. Vaše důvody jsou velmi pádné… Já jsem jen pobouřen vaším bezstarostným přístupem.“ Korzenowski pohlédl na zem a zhluboka se nadýchl.

Mirskij neřekl nic.

„Po pravdě řečeno,“ spustil Olmy, „tlaky na Hexamon, aby Cestu znovu otevřel, by brzy byly dostatečně velké i bez vás.“

„Děkuji vám za radu,“ řekl Mirskij tiše. „Chybí mi vnitřní pohled na věc. Musím k Nexu přistupovat opatrně.“ Rozpřáhl ruce a podíval se na sebe; stále ještě byl v turistickém oblečení. „Mít *omezení*,

myslet určitými postupy. Je vzrušující být opět v lidském těle! Divoká, napůl opilá slepota… ztělesněný klid.“

Země obtočená šroubovicí DNA, symbol zasedání Pozemského Hexamonu, se objevil u dveří do síně. Vedle symbolu se zhmotnil Částečník ministerského předsedy Drise Sandrise.

„Síň je plná,“ oznámil Částečník. „Prosím vstupte a podejte své svědectví.“

Mirskij narovnal ramena a usmíval se, když jako první procházel dveřmi. Lanier se držel zpátky a vstoupil do síně až po Korzenowském a Olmym. Když byl veden do svého přiděleného křesla v dolním kruhu, připomnělo mu to dobu, kdy před Nekonečným Nexem Hexamonu vypovídal o Axis City. Najednou se to nezdálo být tak dávno. Rány Země byly tenkrát hluboké a čerstvé, téměř smrtelné.

Mirskij trpělivě stál v ochranné svědecké kouli před stupínkem ministerského předsedy. Byla z kovových kruhů a představovala poledníky a rovnoběžky zeměkoule. Prezident Farren Siliom byl na pódiu vedle premiéra. Lanier se díval na piktor poblíž jeho sedadla, vědom si faktu, že ho tento zážitek opět vyčerpá, ale byl zvědavý na to, co bude Mirskij říkat tentokrát. Jestli to bude nějak podrobněji rozebírat.

Ortodoxní naderitský fyzický zástupce z vedlejšího křesla se na něj usmál a načrtal zdvořilou otázku ohledně jeho věku.

„Já jsem ze Země.“

„Ach tak. Víte něco o tomto svědectví?“

„Nebylo by fér předbíhat čas,“ pousmál se Lanier spiklenecky, „ale připravte se na největší jízdu svého života.“

TŘICET **Gaia**

Kirgiz v černém vlněném kabátě uspořádal ve stanu expedice soud. Se zkříženýma nohama seděl uprostřed kruhu sestávajícího z pěti jeho vojáků, Oresiase, Jamala Atty, Demetriose a Lugotorixe. Rhita stála s ostatními vně tohoto kruhu, s rukama svázanýma pevným provazem. Ženy byly při vojenských expedicích zjevně něčím neobvyklým; nevěřili, že patřila k vůdcům a nikdo je o tom dál nepřesvědčoval.

Do kruhu vstoupil tlumočník, malý a šlachovitý muž v šedé uniformě, střižené v moderním rhuském stylu s lemovaným límečkem; měl plátěné spodky pevně srolované nad krátké, ohebné návleky přes boty. Zavalitý kirgizský vůdce v černém plášti promluvil a tlumočník jeho slova přeložil do běžné helénštiny.

„Jsem Batur Čingiz. Hlídám tento čtverec trávy pro své ctihodné pány, Rhusy z azovského Miskna. Vstoupili jste sem neprávem. Potřebuji znát vaše důvody, abych mohl vysílačkou podat hlášení svým pánům. Můžete mi podat nějaké vysvětlení?“

„Jsme zde na vědecké expedici,“ řekl Oresias.

Tlumočník se usmál, ještě než tato slova přeložil do kir-gizštiny. Batur se také usmál, až odhalil žluté zuby.

„Nejsem hloupý. Jistě byste požádali naše učence, aby to udělali za vás, než abyste riskovali životy.“

„Je to velmi naléhavá záležitost,“ vysvětloval Oresias.

„A co ten tmavý, ten *arabios.* Co ten nám poví?“

Jamal Atta pokývl k Baturovi. „Já souhlasím.“

„S kým, se mnou nebo s vůdcem se světlou kůží?“

„Jsme na vědecké výpravě.“

„Ach, tak je to. Podám zprávu, že lžete a oni mi rozkážou, abych vás zabil nebo možná dal do klecí a poslal vás do Miskna. Jste součástí povstání v Alexandergulu? Tím samozřejmě míní Alexandreii,“ poznamenal tlumočník.

„Nerozumím,“ odpověděl Oresias.

„Utíkáte z paláce, třeba jako zbabělci, ve snaze najít útočiště v našich rozlehlých územích?“

„O povstání víme jen velmi málo.“

„Sami jsme o něm dostali zprávu teprve před několika hodinami.“ Kirgiz narovnal široká ramena a zvedl bradu, zíraje na ně přes ploché snědé tváře. „Nejsme žádní tlacha-či nesmyslů. Míní tím barbaři,“ dodal znovu překladatel. „Máme vysílačky a jsme ve styku se svými pevnostmi. Dokonce se koupeme, když jsou řeky plné nebo když jsme na posádce.“

„Chováme uctivý respekt k slavným kirghizským vojákům z Rhusi v azovském Misknu.“ řekl Atta a podíval se na Oresiase. „My jsme narušitelé a pokorně žádáme o vaše slitování a při boží obloze a

planinách Ďábelských jezdců jsme přesvědčeni, že nám je velký jezdec Batur Čingiz udělí.“ Oresias přimhouřil oči, ale proti Attovu pokusu o formální diplomacii nic nenamítal.

.Jsem potěšen vašimi laskavými a chápavými slovy, ale nejsem ten, kdo uděluje milost. Jsem. jak sám říkáte, voják a ne pán. Dost. Můžete mi podat ještě nějaké jiné vysvětlení, dřív než si vyžádám příkaz k vašemu odstranění?“

Rhita se otřásla. Klíč jí byl odebrán, když je vytahovali ven ze včeloletu; neměla ponětí, co se děje s bránou, ale přicházela noc. Víc než co jiného si přála být pryč odtud, zbavená odpovědnosti k babičce, k Akademeii a Její Imperiální Hypsělotěs – ať již se s *ní* teď dělo cokoliv…

Měla strach. Několik předešlých hodin jí dalo čas, aby pochopila několik faktů, které se jí až doposud dařilo ignorovat. Byla smrtelná; tito lidé by rádi zabili ji i všechny její

společníky. Lugotorix ji nemohl ochránit, i když, až nadejde chvíle – jestli nadejde – by ve snaze tak učinit zemřel jako první.

Tato situace byla její práce. Nemohla však obviňovat jenom Patrikii. Souhlasila, že půjde; výsledek toho. co mohli přinést Kleopatře, nemohl být předvídán, ale…

Otřásla se.

Kirgizští vojáci je pošťuchováním vystrkali ven ze stanu do narychlo postavené ohrady ze stanových tyčí a plátna sebraných z bezpečnostních zásob nákladního rackoletu. Ohrada neměla žádnou střechu; stála otevřená větru a prohlubujícímu se šeru. „Myslím, že jsme mrtví.“ zamumlal Atta. když kirgizský pěšák vztyčoval poslední díl ohrady, přičemž si je prohlížel svýma úzkýma, zvědavýma očima.

Vezení to bylo přinejmenším chatrné, ale nikdo se ani neodvážil dotknout se plachty; gestikulací rukama a puškami jim bylo decentně naznačeno, že pro kohokoliv, kdo by v plachtě udělal jen vlnku, čekají na druhé straně kulky.

Rhita seděla v bahně s rukama zkříženýma na kolenou a unaveně si mnula tvář. Bolelo ji celé tělo. Zoufale potřebovala močit, ale uvnitř ohrady ještě nikdo neurčil místo pro latrínu a ona byla příliš

rozzlobená a zmatená, aby začala sama. Věděla ale. že k tomu může být brzy donucena.

Zdvihla zamračené oči k hvězdám v nejzbědovanějším stavu, v jakém kdy v životě byla, a cítila, jak jí jejich chlad padá na tvář. *Oni to neví, jim je to jedno.*

Všechny její jistoty teď neznamenaly nic; jak daleko mohla bohyně jako Athéně zasahovat? Mimo Gaiu jí připadala naprosto bezmocná. Nemělo smysl hledat útěchu v modlitbě, jestliže měla brzy zemřít. Zemřít v potupě a hanbě, daleko od Rhodu.

„Sakra, musím čůrat," řekla docela nahlas. Jamal Atta na ni zíral a jeho temné obočí se chvělo.

„Já taky. Tak uděláme –"

Rhita ho ignorovala, fascinovaná něčím nad jeho hlavou – zelenou zářící čarou, prostou, nepřikrášlenou, tichou.

„… místo někde tady –" pokračoval Atta.

Čára tiše prolétla nad jejich ohradou; nedokázala rozeznat, jestli byla blízko nebo velmi daleko. Další zelená čára ji proťala a jejich spoj se rychle sunul k okraji ohrady. Teď to vypadalo, že je blízko.

Brána. Něco se dělo u brány. Čáry zmizely z dohledu. Z druhé strany ohrady nepřicházely žádné neobvyklé zvuky; jen boty čvachtaly v bahně a tráva ševelila v chladném večerním větru. Už byla téměř úplná tma. Cítila hrubou hlínu, vystrašené muže a trávu stepi.

Jako automat následovala Attu k určené latríně vyznačené rýhami, vydřenými do trávy botami. Stáhla si spodky a ulevila si. Pár mužů se na ni podívalo; nebyli vystrašeni natolik, aby nemohli shlédnout kousek nahého ženského těla. Když si natahovala kalhoty a vykročila z latríny, pozorně si prohlédla společníky uvnitř ohrady. Sklesle stáli se svěšenými hlavami a tvářemi lemovanými světlem slabého srpku měsíce a hvězd.

Až sem to došlo. Ve skutečnosti teď však doufala, že bránou něco *přijde.* Byla to možná jediná šance na záchranu.

Bylo to zelené světlo skutečné, nebo měla halucinace?

Několik minut stála s rukama schovanýma pod bundou a zima z ní vysávala sílu a tvář jí křehla. Plátno v zátarasu se náporem větru napínalo a vzdouvalo; v očekávání kulky ucukla, když se jí kapička

deště rozplácla o oční víčko. Přes měsíc se ladně zatáhla stěna z černých mračen. Neviděla skoro nic.

Dopadly další kapky deště. Naslouchala zvukům zpoza ohrady, náhle zpozorněla a na rukou jí naskočila husí kůže. Žádné hlasy. Dokonce ani klapání kopyt či frkání koní, stěžujících si na mokro. Tma, déšť a vítr v plachtě.

Štěrbinou v mracích zazářil měsíc. Lugotorix stál vedle ní, obrovský a urousaný. Nic neříkal, jen se dotkl jejího ramene a ukázal nad zátaras po levé straně. Něco vysokého, ve tvaru meče širokého jako rozpřažené mužské paže, se

tyčilo nad jejich chatrným vězením. Hrany té věci se třásly jako voda. Rychle a ladně se to stočilo stranou a zmizelo to z dohledu. *Smrt.* pomyslela si. *Vypadá to jako smrt.*

„Kirgizové? „ zeptal se Kelt tiše. Jak se zdálo, nikdo jiný si toho zatím nevšiml.

„Ne.“

„Nemyslel jsem si to,“ zamumlal Lugotorix. Rhita se v dočasném osvětlení snažila lokalizovat Oresiase a Jamala Attu; byli schováni mezi muži. Ještě než je mohla najít, měsíc zmizel.

Vylekal ji odporný páravý zvuk; přicházel ze všech stran. Malinko vykřikla a vztáhla ruku k Lugotorixovi, ale vedle ní nebyl. Plátěná ohrada byla roztrhaná na kusy. Vzduch zasvištěl průletem něčeho obrovského. Do zad se jí zaryly hřeby a vytloukaly z ní dech; *raz* pauza, dva pauza, tři a čtyři a pět. Nemohla upadnout. Kousek od ní skučel Lugotorix jako postřelený pes, zvuk, který od něj nikdy předtím neslyšela. S hlavou zvrácenou dozadu, otevřenými ústy a lebkou a krkem na něčem ledově studeném, znovu uviděla zelené rovné čáry.

Něco ji zvedlo. Měla dojem, že tráva se zvětšila a proměnila se v kov; tábor byl pokryt kývajícími se, pružnými kovovými čepelemi s hranami rozvlněnými jako voda, zakončenými hladkými zelenými štíty nebo poklopy. Páteř jí zdřevěněla a ona si přála, aby mohla křičet, ale všechny svaly jí ztuhly. Stále viděla, ale postupně si uvědomovala, že ztrácí schopnost přemýšlet.

Po dobu, která jí připadala velmi dlouhá, viděla všechno a nic; klidně mohla být mrtvá.

TŘICET JEDNA

Gaia

Klíč jí vklouzl do ruky a utěšil ji. Znal ji a to jí v tu chvíli stačilo. Klíč jí byl odebrán a ona jej hluboce postrádala.

O okamžik později si uvědomila, co jí klíč řekl. Brána byla ustavena do „komerční šíře“. Byly tam ještě další brány. To ji neuklidnilo.

Lugotorix stál nahý mezi dvěma obřími hado-meči a jeho paže a stehno byly poseté svítícími zelenými tečkami.

Máš něco společného s tímto mužem?

Ano.

Potřebuješ ho?

Ano.

A ostatní?

Vzpomněla si na Demetriose a Oresiase.

Zachránili je.

Zajímalo jí, co se stane s ostatními.

Fakt, že byla středem pozornosti, ji nijak neuklidňoval. Na chvíli byla mnohajediná a některá její já byla vystavována nepříjemným zážitkům. To bylo všechno, co si pamatovala. Její tělo nebylo poškozeno.

Neměla žádné soukromí.

Ptali se jí. jestli bránu do Gaiy otevřela Athéně nebo Isis nebo Astare. Rhita řekla ne. Nevěřila, že tyto bytos –

ti, tito bozi, skutečně existovali. To je zaujalo. *Jsou bozi imaginární společníci, aby vás utěšili před možností smrti?*

Nevěděla, jak má na to odpovědět.

Ty jsi *klíč neudělala.*

Nebyla od ní očekávaná odpověď. Alespoň tohle bylo jasné.

Jafc jsi *jej našla?*

Řekla jim to.

Věřili jí.

Začali se o sophě zajímat.

Je mrtvá, oznámila jim Rhita.

Ty jsi z ní.

Opět nečekali na odpověď.

Někdy to bylo velmi nepříjemné, horší než bolest.

Bez vzpomínek stála na místě z modré oblohy a rozpadajícího se mramoru a hleděla na moře.

To pomíjelo a zase se vracelo a ona byla mladší, stála ve svatyni Athéně Lindie. Vzpomínala si na všechno, dokonce i na svůj život po tomto momentě. Vedle ní stál mladý muž, poměrně hezký; jeho tvář nebyla jasně definována. Měl na sobě bílou hedvábnou košili a tmavé kalhoty, s nohavicemi na konci rozpáranými a zavázanými; jako rybář, ale ne stejný. Divila se, zda to není nějaký milenec, ale nebyl; nebyl to ani přítel.

„Je ti tohle příjemné," zeptal se a obešel ji. „Prosím, řekni mi pravdu."

„Nebolí to."

„Doufám, že omluvíš naši dotěrnost. Měli jsme jen málo příležitostí pracovat s vaším druhem. Bylo s tebou hrubě zacházeno."

Nic neodpustila. Byla příliš zmatená, aby byla schopna nějakých laskavostí.

„Byla bys radši, kdybych měl jméno?"

„Stejně bych tě neznala."

„Chceš, abychom zůstali tady?"

Zdálo se jí rozumné říci ano. Přikývla, vděčná za slunce na tváři a chladnou jistotu opuštěného chrámu ve skále Nevěřila, že tam však skutečně je.

Jsem Rhita, řekla si. *Jsem naživu. Možná, že mé vzal; bránou.* k *Možná, že babička přišla ze záhrobí.*

TŘICET DVA

Thistledown City

Z důvodů jasných pouze jemu a jeho advokátovi se prezident rozhodl nepobývat v oficiálních apartmá Nexu pod kopulí. Namísto toho si vybral malý, prostě dekorovaný byt v budově Cesty Pátého Století, sousedící s arboretem, asi kilometr od kopule. Tři hodiny po Mirského výpovědi tam Farren Siliom pořádal audienci pro Korzenowského. Mirského. Olmyho a Laniera. Jeho chování bylo vyhraněně formální. Vypadal, že ovládá vztek.

„Omluvte moji přímost.“ načrtl pro Korzenowského. „Nikdy, za celou svoji existenci v Cestě a nyní poblíž Země, jsem nezažil tak věrolomný obrat v názoru slavného občana Hexamonu.“

Korzenowski se mírně uklonil a tvář mu zkameněla.

„Tuto žádost předkládám s nevolí a pod nátlakem. To by mělo být zřejmé.“

„Jsem si jist, že celý Nexus teď bude potřebovat talsi-tovou kúru,“ Farren Siliom si prsty tiskl kořen nosu. Prezident pohlédl na Laniera, jako by ho líným mrknutím pustil z mysli, a potom zaměřil pozornost na Mirského. „Hexamon se považuje za pokročilou společnost i přes svá samourčující omezení… ale je pro mne velmi těžké uvěřit, že naše konání by mohlo mít takové dalekosáhlé následky.“

„Jste jádrem celého problému,“ vysvětloval Mirskij.

..*To* tvrdíte vy. I když samozřejmě vím, že nejsme naprostá neviňátka. Velmi dobře si pamatuji Olmyho uskok, jímž obešel Gešely, když nám zpět přivedl inženýra. Všem skutečným Naderitům tím prokázal velkou službu, ale není tohle jen další klam, další manipulace?“

„Pravdivost mého příběhu by měla být zcela zjevná, řekl Mirskij.

„Ne tak zjevná pro někoho, kdo posledních deset let strávil bojem proti vlně sympatizace se znovuotevřením. Inženýr bojoval po mém boku, i když teď se to může stát neuvěřitelné.“

Lanier polkl. „Mohu se posadit?“ zeptal se.

„Samozřejmě.“ odpověděl Farren Siliom. „Jsem tak rozrušen, že úplně zapomínám na slušné chování.“ Prezident nařídil, aby se zformovalo křeslo pro Laniera a teprve dodatečně poručil křesla pro všechny.

„Budeme nějakou chvíli hovořit,“ obrátil se ke Konrádovi Korzenowskému.

„Já jsem poměrně praktický člověk,“ pokračoval Farren Siliom. „Tak praktický, jak jen může být politik, který má na starosti celý národ snílků a idealistů. Přesně v to Hexamon věří, že je; po staletí byl. Ale také jsme vždycky byli tvrdohlaví, silní a svéhlaví. Jednou jsme se setkali s možností Cesty, ale málem jsme nakonec prohráli s

Jarty a oni měli dekády na to, aby své taktiky zdokonalili. Všichni jsme přesvědčeni, že teď obývají Cestu celou – nebo ne?“

Lanier byl jediný, kdo se zdržel souhlasu. Cítil se jako mravenec mezi obry; opět starý a zbytečný.

„Chápete mé zmatení?“ zeptal se Farren Siliom Korzenowského.

„Ano, chápu, sere prezidente.“

„*Pak* mi to nějak vysvětlete. Byl jste přesvědčen, ale přísaháte mi při dobrém muži. při Hvězdách, Osudu a Pneumě. že nejste zainteresován ve spiknutí za účelem znovuotevření vašeho výtvoru a že jste si celou tuhle záležitost nijak nevykonstruoval?“

Oněmělý Korzenowski na prezidenta několik vteřin zaskočeně hleděl. „Tak přísahám.“

„Mrzí mě, že jsem pochyboval o vaší cti, sere Korzenow-ský, ale já si musím být jist. O návratu sera Mirského jste předem nic nevěděl?“

„Tak trochu jsem něco takového očekával; nemohu říci. že jsem si byl jist, že se to stane. Ne, předem jsem nic nevěděl.“

„Jste přesvědčen, že Cesta způsobila tuto škodu?“

„Ne škodu, sere prezidente.“ odpověděl Mirskij. „Překážku.“

„Cokoliv. Jste přesvědčen?“ příkře hleděl na Korzenowského.

„Ano.“

„Chápejte, většina fyzických zástupců a senátorů o vás má velmi dobré mínění, ale v tomto případě jim vaše motivace musí byt podezřelá. Většinu života jste strávil konstruováním Cesty a strojů v šestém dómu. Musel jste pociťovat jakousi ospravedlnitelnou pýchu nad tím, že jste změnil dějiny Thistledownu. Bylo by pochopitelné, kdybyste měl pocit, že vaše postavení se od reinkarnace vaší osoby a po Odštěpení oslabilo. Já osobně jsem si samozřejmě velmi dobře vědom, že jste neměl nic společného s povzbuzováním neo-Gešelů.“ Prezident, teď již o poznání klidnější, sepjal ruce a posadil se. „Jestli otevřeme Cestu, bude to znamenat válku s Jarty, sere Olmy?“

„Jsem přesvědčen, že ano.“

A je to. pomyslel si Lanier.

„Jestliže Cestu neotevřeme, sere Mirskij, a připravíme vše k jejímu uzavření z našeho konce, budeme tím bránit vznešenému úsilí našich vzdálených potomků?“

„Potomků všech inteligentních bytostí našeho vesmíru, sere prezidente. Ano.“

Farren Siliom se v křesle zaklonil a zavřel oči. „Přehrávám si úryvky vaší výpovědi. Jsem si jist, že většina fyzických zástupců a senátorů teď dělá totéž.“ Zatvářil se zoufale. „Hlasovací procedura v této záležitosti bude velmi složitá. Ještě nikdy jsme celkové hlasování Hexamonu nepožadovali. Chápete ty problémy?“

Mirskij zavrtěl hlavou.

„Dovolte mi, abych vám je vyčíslil. Hlasovací procedury

na Thistledownu a ve čtvrtích na oběžné dráze se od těch na Zemi velmi liší. Většina obyvatel Země musí volit fyzicky. Trvalo by měsíce shodnout se na takovém hlasování; prostě na to nejsme připraveni.

Každý obyvatel musí uložit zvláštního částečníka do *lido publiky v* paměti města. Tito částečníci jsou poskládáni do jednotného celku za použití způsobů přesně vymezených v ústavě Hexamonu a během dvou až tří vteřin mohou hlasovat na jakékoliv téma, i když podle zákona mají na své rozhodnutí mnohem více času. Občané své částečníky mohou jednou denně aktualizovat, pokud si to přejí, aby mohli měnit osobní postoj; názor částečníků se sám o sobě vyvíjet nemůže.

Toto jsou technické záležitosti. Ale jako problém veřejné politiky vidím, že když znovu otevřeme Cestu, jen abychom ji zase zničili a tím se vyhnuli konfliktu s Jarty, rozzlobíme ty, kteří si přejí, aby byla zavřená. Zajisté neuspokojíme ani ty, kteří si přejí Cestu znovu osídlit. A Jartové budou našemu úsilí bezpochyby zuřivě vzdorovat. Možná jim teď v Cestě jde o víc, než kdy šlo nám; ve své snaze se zdáli být mnohem jednotnější než my. Nemám pravdu, sere Olmy?“

„Ano.“

Farren Siliom složil ruce. „Nevím, jak se na tento problém budou dívat naši pozemští občané, nebo zda jsou schopni jej vůbec posoudit. Pro většinu Starých rodáků je Cesta přinejlepším jen velmi mlhavý pojem. Občané, kteří žijí na Zemi, zatím nemají přímý přístup k rozsáhlým pamětem města nebo knihovnám. Nicméně se obávám, že neo-Gešelové využijí zákonů Obnovy a úplně Zemi odříznou od hlasování… Což by bylo obzvlášť nechutné.“

„Pozemští senátoři by bojovali o každou píď," připomněl Lanier.

„Zákony Obnovy již nějaký čas nebyly použity, ale jsou stále platné." Farren Siliom s nerozhodnou tváří zvedl ruce. „Podle toho, jak vidím situaci v Hexamonu, těch, co chtějí cestu otevřít, je přibližně stejně jako těch, kteří jsou

proti. Společenská kondenzace a slučování není v takovéto situaci nic výjimečného; rychlé zformování mocenských skupin… dokonce možná i neo-gešelská dominace v Nexu. Neo-Gešelové by mě mohli donutit jednat podle jejich usnesení nebo rezignovat a nechat je sestavit novou vládu. Toto samozřejmě nejsou vaše problémy, drazí přátelé. Ale vy mi je předkládáte a já nemohu říci, že bych vám za to byl vděčný. Stejně jako nemohu říci. jak dopadne hlasování. Stojíme před celou řadou potíží, řadou rozhodnutí a teď. když byl džin již vypuštěn – nebo vystřelen – z láhve…"

Farren Siliom vstal a na monitoru bytu načrtl otázku. „Jestli tu můžete ještě chvíli zůstat, pánové, zařídil jsem. aby sem za námi přišel jeden Starý rodák. Ser Mirskij by si jej měl pamatovat. Byli jste společníci, spolubojovníci při invazi sil Sovětského svazu na Thistledown, před Odštěpením… před Smrtí. Po Odštěpení se vrátil na Zemi a žil v zemi. která se dnes jmenuje Anatolie."

Mirskij s vyrovnaným výrazem kývl. Lanier se snažil rozpomenout na přeživší Rusy kteří pracovali s Mirským a kolem něj a v paměti našel pár tváří nejasně spojovaných s několika jmény. Prudký a zapšklý *zampolit* Bělozerskij… jistý, klidný, zrádný Vielogorskij, starší inženýr Pritkin.

Monitor zablikal a Farren Siliom nařídil dveřím, aby se otevřely. „Pánové, toto je ser Viktor Garabedian," pronesl s výrazem triumfálního očekávání. *Věří, že Garabedian Mirského odhalí,* pomyslel si Lanier.

Garabedian vstoupil do místnosti, bělovlasý, hubený, lehce shrbený muž. Ruce měl odporně Zjizvené. Zpola přivřené oči vlhké. Lanier okamžitě odhadl jeho stav. *Talsitově očištěné následky radiace… před několika dekádami se musel pokusit o návrat do Sovětského svazu.*

Garabedian se rozhlédl po místnosti, na takové setkání zjevně nepřipraven. Očima se zastavil na Mirském a po tváři mu přelétl ironický úsměv. Mirskij se zdál ohromen.

„Soudruhu generále," promluvil Garabedian.

Mirskij vstal a přiblížil se ke starci. Chvíli se na sebe

dívali, pak Mirskij rozpřáhl ruce a objal ho. „Co se ti to stalo. Viktore?" zeptal se rusky; nepouštěl mužovu paži.

„To je na dlouhé vyprávění. Čekal jsem dalšího starce. Neřekl! mi, že budeš vypadat stejně. Poznávám ho. sere Laniere. ale on vypadá důstojně, ne jako mladík."

Farren Siliom složil ruce. „Trvalo nám několik hodin sera Garabediana lokalizovat."

„Žiju k Arménii nejblíž, jak jen je to možné," vysvětloval Garabedian Mirskému. „Moje zem bude během několika let očištěna a já se budu moci vrátit domů. Pracoval jsem jako policista v sovětských Obnovených složkách… bojoval jsem v arménském osvobozeneckém povstání proti Hexamonu… Nebyla to ani tak válka –jako spíš kdyby děti s klacky bojovaly proti svým doktorům a učitelům. Když bylo potlačeno, stal jsem se farmářem. Kde jsi byl ty, soudruhu generále?"

Se slzami v očích se Mirskij rozhlédl po místnosti.

„Přátelé, Viktor a já si musíme popovídat."

„Chtějí, abych se tě na něco zeptal," řekl Garabedian.

„Ano, ale o samotě. Všichni, kromě tebe. Garry. Půjdeš s námi? Potřebujeme volnou místnost." Podíval se na prezidenta.

„Můžete jít do některé z mých pracoven," navrhl Farren Siliom. „Vaše setkání budeme samozřejmě nahrávat…"

Lanier na Mirském pozoroval změnu výrazu. Byl teď ostřejší, mnohem drsnější a méně vyrovnaný; mnohem podobnější tomu Pavlu Mirskému, se kterým se před čtyřmi dekádami setkal na Kameni.

„Rád bych si promluvil se sérem Lanierem, přijde potom za vámi." požádal Korzenowski.

Oba muži opustili místnost a prezident je dovedl do další části svého dočasného bytu.

„Sere Laniere?" zeptal se Korzenowski.

„Je to Mirskij,“ odpověděl Lanier.

„Pochyboval jste?“

„Ne.“

„Proč tedy tento dodatečný důkaz?“

„Pro prezidenta. Musí to mít potvrzené.“

„Prezidentovy studnice pochybností jsou hluboké.“ řekl Olmy klidně. „Vyrovnávány pouze politickou účelností.“

Prezident míjel Laniera v široké válcovité chodbě a kývl na něj. Lanier celý nesvůj vešel za Mirským a Garabedia-nem do pracovny a postavil se vedle nich. Z podlahy vystupoval malý kulatý stůl, obklopený několika židlemi. Místnost slabounce voněla čistým sněhem a borovicemi; pozůstatek nějakého předchozího prostředí.

Garabedian svíral v ošlehaných růžovobílých rukách čapku. Prohlížel si starého druha jakoby dětskýma a unavenýma očima, očima prostýma veškerých pohnutek – až na jakýsi ohromený úžas.

„Garry, Viktor byl se mnou, když Vesmírné úderné jednotky napadly Brambor – Thistledown,“ řekl Mirskij. „Byl se mnou i potom, co jsme se vzdali, a radil mi v tom. co následovalo… Naposledy jsem ho viděl, než jsem se dobrovolně rozhodl odejít s gešelskými čtvrtěmi. Prožil jsi těžké časy. Viktore.“

Garabedian neustále jen zíral se ztuhlým obličejem. Potom se otočil k Lanierovi. „Pane,“ spustil váhavou angličtinou, „vy jste nezůstal mladý. Někteří ano. Ale soudruh generál Mirskij…“

„Už nejsem generál,“ řekl Mirskij tiše.

„Ten se vůbec nezměnil, až na…“ Garabedian na Mirského znovu zamžoural a rusky řekl: „Když tě postřelili, změnil ses. Jsi teď mnohem odhodlanější.“

„Od té doby jsem byl na velmi dlouhé pouti.“

„*Ti* lidé, kteří mě sem přivedli… vídáme je v Arménii velmi zřídka. Přicházejí, aby ukončovali naše malé války, potlačují epidemie, opravují zařízení. Byli jsme jako děti. Moc jsme je nenáviděli. Přáli jsme si, aby nás nechali na pokoji.“

„Rozumím,“ pokyvoval hlavou Mirskij.

„Tentokrát se mě však neptali… *Pavle.* „ Použít Mirského křestní jméno bylo pro starce obtížné. „Přišli a řekli, že mě potřebují. Řekli mi, že jsem svědek. Byli jako policie za starých časů.“ Zvedl hlas.

„Proč s námi zacházejí jako s dětmi? Trpěli jsme! Mnozí z nás zemřeli.“

„Jak jste trpěli, Viktore? Pověz mi to.“

Lanier spatřil, jak Mirského tvář nabyla opět uhlazeného a příjemného výrazu. Zamrazilo ho, že až musel zatnout zuby. Mirskij Garabedianovi položil ruku na rameno. „Pověz mi to.“

„Nic není. jak bývalo.“ posteskl si Garabedian. „Nikdy už nic nebude, jak bývalo. Je na tom něco dobrého i zlého. Připadá mi. že jsem byl celý život zmatený, když jsem viděl tohle, a pak jsem se vrátil do vesnic, kde žili moji praotcové. Bojoval jsem proti Hexamonu, prohrál jsem…“

„Ano?“

Garabedian zvedl ruku. „Šli jsme do otrávených území. Zem se proměnila v jedovatého hada. Uštkla nás. Byli jsme odtamtud odneseni anděly Hexamonu. Omluvili se za to, že nám nedali nová těla. Nemohl jsem se vrátit domů. Nebylo tam nic. Přestěhoval jsem se do Arménie… teď se to jmenuje Severní Anatolie. Prý žádné národy. Jen občané. Stal jsem se farmářem a založil rodinu. Všichni zahynuli při zemětřesení.“

Lanier pocítil to známé, zoufalé svírání v žaludku. *Nemohli je zachránit všechny.*

„Pěstoval jsem koně. Dal jsem se do arménského družstva, abych byl ochráněn před Turky. Pak Turci vyhlásili mír a společně jsme bojovali proti přistěhovaleckým íránským farmářům, kteří pěstovali opium. I tam přišel Hexamon a vytáhl nás z… Dali lidem něco, co účinek opia anulovalo.“

Mirskij se podíval na Laniera.

„Jistá imunitní reakce, odbourávače…“ O tomto aspektu Obnovy věděl jen velmi málo. Mirskij kývl.

„Pokračuj.“

„Byl to dlouhý život, Pavle. Trpěl jsem a viděl mnoho lidí zemřít, ale až doposud jsem většinu své bolesti zapomínal. Teď tě tu vidím, a tak mladého. Jsi *to* skutečně ty?“

„Ne,“ odpověděl Mirskij. „Nejsem stejný, jakého mě znáš. Žil jsem mnohem déle než ty, Viktore. Viděl jsem mnoho svých já triumfovat i prohrávat.“

Garabedian se slabé usmál, potřásal hlavou. „Vzpomínám na Sosnitského. Byl to dobrý člověk. Často si říkám, že bychom ho v Arménii potřebovali… Já! Tohle si myslí Armén o bílém Rusovi. Všechno bylo otočeno nohama vzhůru, Pavle, a je to tak stále. Nenáviděl jsem Turky. Teď jsem ženatý s Turkyní. Je malá, snědá a má dlouhé bílé vlasy. Není to městská holka, ne jako moje první žena. ale dala mi nádhernou dcerku. Jsem stále farmářem, pěstuju pro Hexamon speciální rostliny.“

Lanier si vzpomněl na frantské farmáře na Timblu, domovském světě Frantů, jak procházeli poli a pěstovali biologicky upravené plodiny pro export do Cesty.

„A to jsi chtěl?“ zeptal se Mirskij.

Garabedian pokrčil rameny a pak se ironicky zasmál.

„Je to živobytí.“ Chytil Mirského za levou ruku a píchl do něj zjizveným prstem...*Tyl* Ty mi vyprávěj.“

Mirskij se s nesmělým výrazem podíval na Laniera.

„Tentokrát to řeknu slovy. Garry, musíš se teď vrátit k ostatním. Viktore, řekni to seru Lanierovi. Jsem Pavel Mirskij?“

„Říkáš, že nejsi úplně on,“ reagoval Garabedian. „Ale já myslím, že jsi. Ano. ano. sere Laniere. Tohle je Pavel.“

„Řekni to prezidentovi.“

„Řeknu mu to.“

Mirskij se zeširoka usmál. „Teďse posaď, Viktore, protože pochybuju, že budeš věřit tomu. co se přihodilo tomuhle ukrajinskýmu městskýmu klukovi…“

TŘICET TŘI

Thistledown City

Jen málo z celé rozpravy Nexu se odehrávalo v reálném čase. Korzenowski a Mirskij odpovídali na otázky a podrobně diskutovali o problému v izolované pobočce Nexu v paměti města; Lanier se „zaposlouchal“ do debaty. Hodiny argumentací a výměny informací proběhly v několika vteřinách.

Debata nebyla zdaleka tak vyčerpávající jako při otevřeném zasedání. Účastnili se jí Gešelové, neo-Gešelové a všichni ostatní, kromě těch nejortodoxnějších Naderitů. S přestávkami trvala tři dny. ale všem připadalo, jako by trvala několik měsíců. Nebyl opomenut

jediný aspekt znovuotevření, jediná podrobnost nezůstala ponechána neprozkoumaná.

Padaly návrhy v takovém rozsahu, že se z toho Lanierovi točila hlava; někteří buřiči – může-li být nějaký představitel Nexu vůbec nazýván buřičem – chtěli Cestu otevřít, zbavit ji Jartů a následně rozšířit lidskou hegemonii ještě dál, otevíráním nových bran každých několik desítek kilometrů a zařizováním rozsáhlých území, dříve než by je Jartové nebo jiné síly opět vytlačily. Další se těmto grandiózním plánům vysmívali; ti ostatní, vesměs Korzenowského kolegové, kteří byli v paměti města čtvrtí po dekády a dokonce i staletí, měli teorii, že Cesta by mohla být zničena z vnějšku, bez znovuotevření.

To skýtalo předpoklad pro dvě možnosti: že ti, kdo si přáli Cestu demontovat, tak mohli učinit bez rizika střetu s Jarty, a kdyby byla Cesta otevřena a Jartové poraženi,

mohli by hledat odplatu v jejím zničení z vnějšku. Mirskij, který ze svého charakteru a schopností odhalil ještě mnohem více, dokázal složitou matematikou – rovnicemi, nad kterými i Korzenowski krčil obočí – že je to velmi nepravděpodobné.

Rus se během debaty zdál ve svém živlu. Úroveň diskuse obvykle sahala daleko za hranice Lanierová chápání i přes to, že byl vybaven propůjčenými schopnostmi – služba, kterou nikdy předtím nevyužil.

Lanier však pociťoval jednu věc. která fyzickým zástupcům ani senátorům nebyla zřejmá. Úcta k Cestě byla hluboce zakořeněná dokonce i v těch, kteří se děsili jejího znovuotevření. Cesta bývala jejich světem; většina z nich v ní vyrůstala a až do Odštěpení jinou existenci ani neznali. Debata, ač velmi ohnivá, byla jednostranná; otázkou se brzy stalo ne jestli znovuotevřít, ale co dělat poté, co bude Cesta s Thistledownem opět spojena.

Teď se shromáždili k fyzickému zasedání, aby vyslechli, co Nexus doporučí Hexamonu. Následně se mělo hlasovat, jestli s doporučením Nexu postoupit celou záležitost Hexamonu jako celku, omezit volbu hlasování jen na thistle-downskou *lido publiku*, nebo zahájit vzdělávací kampaň na Zemi a odložit hlasování až do té doby, než bude ukončena, což by mohlo trvat celé roky.

Do síně Nexu vstoupil Lanier sám; Mirskij, Korzenowski a Olmy už šli předem na nějaké předzasedání. Až na dva fyzické zástupce, kteří jeden druhému něco črtali, byla síň prázdná. Osamělý a klidný stál v uličce. Stále ještě nezískal pevnou půdu pod nohama, ale od svého doznání Mirskému už necítil žádný vnitřní neklid, to temné, zmatené vyčerpání.

Několik hodin předtím cestoval po městě ve třetím dómu. Jel vlakem do hlavní knihovny, kde kdysi strávil mnoho hodin učením ruštiny a kde byl zastřelen a vzkříšen Mirskij. Knihovna byla reaktivována před pětatřiceti lety; dnes to

bylo velmi využívané zařízení, s velkou halou plnou piktorů a sedadel sloužila stovkám fyzických učenců najednou. Knihovna byla postavena přibližně ve stejné době jako kopule Nexu. To, co mu dřív připadalo monumentální, cizí a děsivé – co přinášelo zprávy o Smrti Země ještě předtím, než k ní došlo – pro něj bylo stále monumentální, ale teď již i známé a přijatelné.

Jeho postoj k hvězdné lodi se jednoznačně změnil. Pomyslel si, že by na Thistledownu docela rád několik let žil. Lehčí přitažlivost na asteroidu mu vyhovovala; byl v pokušení vyzkoušet si gymnastiku. Bradla mu pomáhala zachovat si zdravý rozum, ještě když velel průzkumu Kamene. Podíval se na své ruce jako paňáty, trhl sebou a pomyslel si, co všechno si nechal utéct…

Stále však se mu myšlenka na omlazování příčila. Chtěl s Karen prodiskutovat jisté věci, aby zjistil, zda pouta mezi nimi nejsou zpřetrhána úplně.

Ale nechtěl narušovat její konferenci. Ta pro ni byla velmi důležitá. A mimoto, vzhledem k tomu, že rozprava byla dosud poměrně uzavřená, nebylo by politicky správné mluvit s někým, kdo do ní nebyl přímo zapojen.

Členové vstoupili do síně a s minimálním mluvením a čr-táním se posadili na místa. Vzduch v síni byl nabitý něčím nepopsatelným; dějiny, pomyslel si Lanier. Přijímala se tu rozhodnutí, která měnila osudy celých světů. Teď bylo na pořadu něco víc než jen osud světů.

Mirskij a Korzenowski vstoupili za ním a kráčeli uličkou k pódiu. Mirskij se usmál na Laniera a posadil se vedle něj. Korzenowski na

ně oba pokývl a šel dál, aby se posadil vedle šesti mužů a žen. momentálně pověřených řízením soustrojí šestého dómu.

Prezident s ministerským předsedou Drisem Sandysem přišli jako poslední a posadili se na svá místa za svědeckou koulí z kovových poledníků a rovnoběžek.

Ministerský předseda ohlásil: „*Lid* Nexu hlasoval o návrhu seru Mirského, Korzenowského, Olmyho a Laniera.“

Lanier se podivil, že byl označen za jednoho z navrhovatelů. Projel jím závan vzrušení a nervózní hrdosti.

„Nyní nastal čas potvrdit toto hlasování fyzickým ple-biscítem.“

Lanier se rozhlédl po fyzických zástupcích a senátorech; ruce svíral v klíně. Nevěděl, jak hlasování dopadne; načrtnou všichni své rozhodnutí, zazáří celá síň jako vánoční stromeček?

„Konečné doporučení tohoto Nexu bylo určeno *lidem* Nexu a musí být potvrzeno hlasovou volbou. Každý jednotlivý hlas bude rozeznán a zaznamenán tajemníkem síně; hlasovat se bude najednou, členové Nexu, doporučujete v otázce znovuotevření Cesty pokračovat základním postupem? Rozhodněte slovy ano či ne.“

Síň byla najednou jeden velký chaos z ‚ano‘ a ‚ne‘. Lanier si myslel, že zaznamenal převahu slova ne. ale zjevně to byly nervy. Ministerský předseda se podíval na tajemníka vedle svědecké koule a ten zvedl pravou ruku.

„‚Ano‘ k samotnému návrhu. Měl by tento Nexus doporučit, aby byla Cesta otevřena se záměrem jejího úplného zničení, tak jak to žádá ser Mirskij?“

Členové Nexu opět hlasovali, jejich hlasy se spojily v jedno velké zamumlání.

„‚Ne‘ k tomuto rozhodnutí. Cesta má zůstat otevřena. Je rozhodnutím tohoto Nexu, aby byly utvořeny ozbrojené síly se speciálním posláním zabezpečit Cestu pro blaho Nekonečného Hexamonu a jeho závazných spojenců?“

Zdálo se, že hlasy nabyly na síle. Lanier nebyl schopný rozeznat, jestli teď vedla ‚ano‘ nebo ‚ne‘; hlasování bylo velmi těsné a někteří fyzičtí zástupci a senátoři se zdrželi hlasování tím. že sklonili hlavy nebo se s napjatým výrazem opřeli do sedadel.

„Rozhodnutí zní ‚ano'. Je rozhodnutím tohoto Nexu, aby byl celý problém s naším doporučením předložen k plnému hlasování Pozemského Hexamonu, včetně *lido publiky* a fyzických voličů na Zemi?"

Hlasy opět promluvily v unisonu.

„‚Ne' zní odpověď k tomuto plánu. Je rozhodnutím Nexu, aby bylo bráno v úvahu výhradně hlasování *lido publiky* sedmi komor Thistledownu a dvou orbitálních čtvrtí?"

A znovu.

Lanier zavřel oči. Dělo se to. Možná se dokonce opět podívá do chřtánu toho obrovského koridoru, do Cesty… Třeba bude někdy i možné zjistit, co se stalo s Patricií Luisou Vasquezovou.

„Takže to máme ‚ano'. Hlasovat se bude výhradně v *lido publice* tří orbitálních těles. Sere tajemníku, shodují se tato hlasování s *lidem* Nexu? ~

„Shodují, sere ministerský předsedo."

„Pak byla dodržena všechna doporučení a hlasování může začít. Poradenství Nexu bude k dispozici všem občanům tří orbitálních těles zítra v tuto dobu. Bude poskytnuto týdenní období pro individuální průzkum a pozorování, se zárukou, že všechny informace a svědectví předložené tomuto Nexu budou voličům k dispozici. Během čtyřiadvaceti hodin po skončení tohoto týdne informují všichni občané své částečníky v *lido publice a* bude vyčkáno dalších čtyřiadvacet hodin, než v ní proběhne hlasování. Rozhodnutí občanů Hexamonu bude Nexem ratifikováno do jednoho týdne a vykonání nového rozhodnutí bude záviset na Nexu, prezidentovi a ministerském předsedovi. Podle zákona může prezident celý proces zpomalit maximálně o jeden měsíc o dvaceti osmi dnech. Prezident mne informoval, že nehodlá tento proces zpožďovat. Toto zasedání je tímto odročeno. Všem vám děkuji."

V síni propukla neobvyklá vřava. Lanier sledoval fyzické zástupce a senátory, jak jeden na druhého vrhají jasné črty, někteří se scházejí, aby se objali, jiní stojí v strnulé tichosti. Skupina konzervativně oděných ortodoxních Naderitů přišla pod pódium, aby se setkala s ministerským předsedou.

Mirskij si mnul kořen nosu. „Tohle není dobré," řekl tiše. „Otevřel jsem pytel a větry utíkají."

„Co budeš dělat?" zeptal se Lanier.

„Hodně přemýšlet. Jak to. že jsem je nedokázal přesvědčit?"

„Během své cesty jsi možná na něco o lidech zapomněl," podotkl Lanier.

„Samozřejmě. Ale na co?"

„Že jsme banda perverzních bastardů. Přišel jsi k nám jako avatar. Možná prostě nechtějí připustit, aby jim diktoval polobůh, stejně jako se lidé na Zemi brání tomu, aby byli zachraňováni. Možná ti prostě a jednoduše nevěří."

Mirskij se hluboce zamračil. „Moje fyzická moc není nijak velká. Přicházím jako katalyzátor, ne jako výbušnina. Nicméně pokud zklamu, v časech budoucích to bude mít vážný dopad."

Lanier pocítil, jak na povrch vyplul jeho starý instinkt. „Tak na ně vybal judo. Moc musí být nasměrována, až bude Cesta otevřená."

„Moc?" Mirskij stočil upřený pohled přímo na Laniera.

„Sociální nepokoje." Možná, že nakonec není pátým kolem u vozu; viděl, jak se mu v mysli formuje cílený plán.

„Ano?"

„Myslím, že bychom měli jít s Olmym a Suli Ram Kikurou."

„Ty máš asi na mysli něco zajímavého, co?"

„Možná. Potřebuju taky mluvit se svojí ženou. Země byla odříznuta od rozhodování. Už teď je tam spousta odporu; tohle by mohla být ta správná výbušnina, dokonce i když ty sám nejsi." Lanier uchopil kost do zubů; už ji pevně svíral. Samým napětím ho bolel krk. Pomalu si jej jednou rukou promasíroval.

„Pokračuj, příteli," pobídl jej Mirskij. „Tento avatar se klaní tvému úsudku."

třicet čtyři

Paměť města Thistledownu

Údolí Šangri-la1 leželo pod zdmi paláce ve stinné smaragdové kráse a horské hřebeny byly lemovány zlatem posledního svitu slunce. Karen sevřela chladné kamenné zábradlí, až jí zbělely prsty.

Probíhal první den konference.

Ve městě třetího dómu došlo mezi delegáty k bojům, když byli převezeni do svých pokojů v přízemí bílé budovy Pouti pátého století, která měla tvar golfového téčka. Žena ze Severní Dakoty protestovala s tím. že její apartmá je příliš luxusní. „Moji přátelé doma žijí ve dřevěných a drnových chatrčích. Nemohu žít jako královna.“

Suli Ram Kikura jaksi bezelstně navrhla, že apartmá je možno přeměnit na tak prosté, jak jen si přáli. Seve-rodakoťanka se jim vysmála. „Falešné chatrče palác nikdy neskryjí,“ odpověděla opovržlivě.

V nedalekém parku jí tedy postavili chatrč. Kabeláž, připojení piktoru a stavba chatrče stály mnohem víc. než kdyby se prostě smířila s dočasným luxusem; nikdo ji však nekritizoval. Koneckonců to byla průprava k porozumění a shodě.

Potom nastaly spory o to. v jakých fantastických prostředích budou delegáti spolupracovat. „Nemůžeme očekávat trvalé výsledky, když ztratíme veškerý kontakt s realitou,“ prohlásil jeden delegát z Indie. Následně požadoval

1 Šangri-la – fiktivní himalájské údolí, jakýsi ráj na Zemi (pozn. překl.)

prostředí připomínající mogulský palác z počátku devatenáctého století. Když s tím nikdo z ostatních delegátů nesouhlasil, pohrozil, že opustí konferenci.

Teď byl již zpátky na Zemi.

To. co vypadalo prostě a slibně, se zničehonic rychle pokazilo.

Zbylí delegáti se konečně shodli na vhodném prostředí – duplikát Šangri-la podle Jamese Hiltona, který byl před několika staletími vytvořen pro výletníky uložené v paměti města. Během několika málo hodin vypukly další spory. Dva delegáti se do sebe zamilovali a stěžovali si. že jim prostředí nedovoluje mít sexuální vztah.

„Proto tady nejsme,“ snažila se jim vysvětlit Karen. To je však neuspokojilo. Zasáhla Suli Ram Kikura a vysvětlila jim, že prostředí bylo pozměněno, aby znemožňovalo sexuální ovlivňování. Kdyby bylo povoleno, byla by narušena jemně vyvážená psychologická atmosféra tohoto projektu. Oba delegáti se podrobili, ale i potom si stěžovali na různé jiné malichernosti.

Karen si začala uvědomovat, že ona i Ram Kikura k celému projektu přistupovaly s přílišným idealismem. Styděla se za to. Znala přece lidi příliš dobře na to, aby byla takhle naivní. Ale postoj Ram Kikury ji silně ovlivnil; schvalovala neohrožený přístup advokátky Země a nevědomky doufala, proti svému lepšímu úsudku, že to dopadne dobře, že lidé budou nakonec přece jen rozumní…

Ale dokonce i ti s nejlepším přístupem a nejlepšími záznamy byli jen lidé. Byli vytrženi z prostředí, ve kterém se osvědčili, stali se jen o trochu lepšími než děti.

Různá ideální prostředí paměti města byla pro Staré rodáky příliš svádivá a z toho důvodu byla nevhodná pro to, co chtěly Karen a Ram Kikura dokázat.

Mimoto ve vzduchu bylo jisté napětí… dokonce i v Šangri-la – něco, co nedokázala určit, ale co, jak se zdálo, kladlo úspěchu jejich projektu velké překážky.

Suli Ram Kikura se objevila na balkóně za ní a položila

jí ruku na rameno. „Myslím, že je čas, aby sis odpočinula

Karen se zasmála. „Tohle místo mělo být původně o počinkové.“

„Ano, ale pro tebe to není ono.“

„Co jsme? Divoké květiny, které ve skleníku chřadnou‘

Ram Kikura svraštila čelo. Od doby, kdy se s Kare před čtyřmi dekádami prvně seznámily, se tělesně témi vůbec nezměnila. Byla stále krásná, s jasnými, příjemr nepravidelnými rysy a zlatohnědými vlasy. „Nikdy jsem n Thistledown nepomyslela jako na skleník.“

„Pro tyhle lidi je to Šangri-la; dokonce aniž by vstupe váli do paměti města. Měla jsem to vědět.“

„Jsi unavená.“

„Jsem spíš šílená, sakra.“

„*To* já se zmýlila. Nebyla to tvoje chyba.“

„Ne, ale já jsem tak moc *doufala,* že budeš mít pravdi a že je tu všechny budeme moci dát dohromady… upevni pouto. Byl to moc krásný plán, Suli. Jak je možné, že s< to všechno zvrtlo – a takhle rychle? Vysvětlovali jsme jirr to… Chovají se jako děti!“

Ram Kikura *se* mrzutě usmála. „Možná ví lépe než my co potřebují. Chtěla jsem to všechno moc vynucovat. Jakc chce rodič po dítěti, aby si hrálo s hračkami… ve snaze naučit je rychleji dospět.“

„*To* není fér…“ Karen se zarazila, překvapena, že ji rozzlobilo přirovnání delegátů k dětem. Cítila k těmto Starým rodákům pevné pouto… byla jednou z nich, jistě. „Většina z nich prožila hotové peklo.“

„Možná si mysleli, že to bude nějaká dovolená,“ poznamenala Ram Kikura. „A my jsme pro ně byly turistické průvodkyně. Zklamaly jsme je tím, že jsme byly moc panovačné.“

Proti své vůli se Karen musela usmát. *Ona je* mistr. *opravdu, jakkoliv je naivní… byly jsme.* „Takže – co teď uděláme?“

„Mám akorát tak dost vitality, abych to ještě jednou zkusila, ale ty, drahá Karen, jsi na dně.“

„Musím být. Nejradši bych jim nakopala.“

„Takže si musíš dát pauzu. Jsme v tomhle prostředí objektivních deset hodin. Vrať se do svého apartmá –“

„Zpátky do mého těla. Pryč ze snu.“

„Přesně tak. Pryč ze zlého snu. A skutečně si odpočiň. Ve své hlavě, přirozeně, nepřehlušovaná pamětí města.“

„Jak to. že zrovna tohle není odpočinkové?“ ptala se Karen zahloubané. Nad hlavami jim vycházely hvězdy tak jasné a skutečné, jako ty. co vídala na Zemi. Noční vánek voněl jasmínem a kozím listem.

„Souhlasíš,“ zeptala se jí Ram Kikura.

Karen kývla.

„Tak jdi hned. Kdyby se něco zlepšilo, ozvu se ti. Jinak celou tuhle šarádu zavřu a pošlu je zpátky do jejich těl. Eskortujeme je zpátky na Zemi a začneme všechno plánovat od začátku.“ Zvedla obočí a pohlédla na Karen. „Ano?“

„Ano. Já… jak se dostanu zpátky?“

„Rubínové pantofle, má drahá. Pamatuj si ten kód.“

Karen se podívala na nohy. Namísto bot z měkké kozin-ky měla na sobě rubínové pantofle. Přidupla. „Všude dobře, doma nejlíp.“ Ram Kikura zmizela.

O skutečnou hodinu později si ve svém apartmá Karen oblékla hedvábné kimono, které jí darovala skupina přeživších lidí před třiceti lety v Japonsku, a lehla si na gauč s chladivou sklenkou thistledownského Chardonnay. V pozadí hrál Haydnův kvartet za

grafického doprovodu piktoru. Prostředí pokoje bylo přizpůsobeno tak, aby vypadalo jako otevřená terasa s vyhlídkou na pláž tropického ostrova. Nad širokým, třpytícím se oceánem se vznášel kouř vycházející ze sopky a jeho chomáčky se mísily s nahromaděnými kovově bílými mračny. Teplý slaný vánek si pohrával nad jejím proutěným křeslem.

Jako kdyby paměť města nikdy neopustila, ale dostavil se jistý pocit, *vědomí*, že je teď šáleno a stimulováno i její tělo, ne jenom mysl. Byl to velmi diskutabilní rozdíl. Na Thistledownu byla spousta rozdílů diskutabilní.

My jsme hrozné děti! pomyslela si, upíjejíc ze sklenky, pohled upřený na vzdálenou sopku. *Možná že měl Garry pravdu, když se na to vykašlal a dovolil, aby si ho našlo stáří. Možná jsme po čtyřiceti letech všichni vyhořelí a on je k sobě prostě jen upřímný.*

Ovládání místnosti melodicky zacinkalo. Ležérně se v křesle opřela. „Ano?“

„Přejí si s vámi mluvit dva muži, sero Lanierová. Jeden z nich je váš manžel a druhý Pavel Mirskij.“

Nedobrovolně se otřásla. *Já o vlku a…* „Zruš ostrovy a nastav standardní zařízení.“ Terasa, pláž, sopka i oceán zmizely a byly vystřídány malou místností zařízenou s klasickou hexamonskou střídmostí. „Dobrá.“

Uprostřed místnosti se objevil Garry. „Ahoj, Karen.“

„Jak se máš?“ Držela chladivou baňku s vínem a byla ráda, že ho vidí – na svoji starost o něj nezapomněla –a také zvědavě rozrušená. Jejich tiché nesouznění se však táhlo již tak dlouho, že nechtěla, aby znal její pocity. To bylo její brnění.

„Mám se fajn. Myslel jsem na tebe.“

„Zajímalo mě, jestli jsi tady nahoře,“ vymlouvala se a snažila se zachovat nezúčastněný hlas.

„Chtěl jsem s tebou mluvit už dřív, ale nechtěl jsem ti narušovat konferenci.“

„Klidně to udělej.“ Na mysli jí najednou vytanulo, kým by teď chtěla být: americkou herečkou z počátku dvacátého století, Bette Davisovou, chladnou a rozporuplnou, obrněnou a žádoucí. Piktory v apartmá to však pro ni udělat nemohly.

„Potřebujeme mluvit se Suli Ram Kikurou.“

„Je stále v paměti města. Hlídá tam kuřátka, aby se vzájemně nepoklovala.“

„Nějaké problémy?“

„Nedaří se to, Garry.“ Odvrátila zrak od obrazu a všimla si. že má prst ve víně, vyndala jej a sklenku odložila. „Odpočívám. A co Mirskij? Co se děje?“ Tak. a zvědavost se provalila.

„Sleduješ postup Nexu?“

Zavrtěla hlavou.

„Blíží se opravdu velký problém.“ Vysvětlil jí situaci.

Přišel čas změnit tón; nebyl to výhradně osobní hovor. „Jako by to ani nebyl Nexus. Bez konzultace se Zemí?“

„Mirskij nám odhalil některé neuvěřitelné věci.“ řekl Lanier, „a musím říci. že se mi nelíbí, že Nexus jeho žádost zamítl. Myslím si. že znovuotevřít Cestu a ponechat ji otevřenou je velmi hloupý nápad.“

„Suli ten příběh neslyšela?“

„Ne.“

Rychle se zamyslela a na chvíli odložila své výhrady. Znovu byli skoro jako tým. který společně pracuje na nějakém problému. Na manželovi se něco změnilo. Co s ním ten Mirskij udělal – s nimi všemi? „Dobrá. Zkontaktuju ji v paměti města a řeknu jí. že je to naléhavé. Potom sjednám schůzku. Kde bydlíte?“

„V bytech pod kopulí Nexu.“

..Mirskij… *je* to Mirskij?“

„Je.“

Takto jednoznačná odpověď nesnesla žádné dohady; znala Laniera dost dobře na to, aby si myslela, že k tomuto závěru došel nějak snadno. Tak trochu ji překvapilo, že v těchto záležitostech manželovu úsudku stále plně důvěřuje... a možná i v mnoha jiných záležitostech. Proč ji to překvapuje? Nemohla přece říct, že by Garryho neměla ráda; neměla ráda myšlenku, že by ho mohla navždy ztratit. Jejich nesoulad a odloučení se určitě nezakládaly na nedůvěře či averzi.

„Takže je to vážně velký,“ do hlasu se jí vloudil náznak údivu a zamyšlení.

„To jistě je, Karen… ale nechci, aby se v tom ztratily naše problémy.“

Tváře jí zčervenaly. „Jak to myslíš?“

„Potřebuji s tebou mluvit i o jiných věcech.“

„Co?“

„To až bude čas.“

„Dobře,“ souhlasila napjatě.

„Miluju tě,“ a obraz zmizel.

Zcela proti vůli se zajíkla a chvíli musela zápasit se zadržovanými slzami. Už to bylo mnoho let, co jí to řekl naposledy.

„Zatracenej Garry.“

TŘICET PĚT

Rhita

Dříve, než se úplně ztratila vzpomínka na její zajetí, vybělená falešným rhodským sluncem, zeptala se mladíka: „Kde jsou moji přátelé?“

„Zakonzervováni,“ odpověděl mladík. Pokoušela se o nich vyzvědět víc, ale nešlo to. Myšlenky měla omezeny jen na určité kanály. Se svíravým vědomím o falešnosti tohoto místa se přinutila přemýšlet; *nejsem svobodná.* Ucítila záchvěv hrůzy. Nemohla být mezi babiččinými lidmi. Sophě by jí o takových hrůzách řekla…

Kdo ji tedy držel?

Nechápala, jak je něco takového možné; jak někde mohla být a přitom tam nebýt? Tohle nebyl sen, jakkoliv zcestné se jí všechno zdálo; necítila to jako sen. Ať to bylo cokoliv, vzali to z ní, ale její to nebylo, ona to neovládala.

Procházela kamenným domem, kde bydlívala Patrikia, a s každým krokem jí bosé nohy pohladily chladné dlaždice. Nahlédla do jedné místnosti, hned zas do druhé. Uvědomovala si, že se chtějí dozvědět víc o sophě, ale nebyla ochotná jim to říci. V mysli babičku blokovala. Jak dlouho to dokáže? Zdálo se, že jsou velmi silní.

Rozhodla se, že bude mladíka ignorovat. Neodpovídal plně na její otázky. Neměla možnost zjistit, jestli to málo, co jí říkal, byla pravda.

Příval hněvu a zmatení myšlenek vizi zatemnily a Patrikiina knihovna se rozmazávala. Když se vidění rozjasnilo, na zemi před ní ležely Předměty. Klíč ve svém otevřeném dřevěném kufříku.

„Toto je přístroj pro procházení z Cesty do jiných světů. Přilákala jsi naši pozornost tím, že jsi jej použila na bráně."

Rhita se ohlédla přes rameno, aby se na mladíka podívala. Jeho tvář byla stále nejasná.

„Kde jsi jej vzala?" zeptal se jí.

„Touž víte."

„Jak k němu přišla tvoje babička?"

Zavřela oči a stále před sebou viděla klíč a cítila nezodpovězenou otázku.

„Nehodláme tě mučit," vysvětloval mladík. „Potřebujeme tvé informace, abychom tě mohli dovézt tam, kam jsi chtěla jít."

„Chci domů," řekla tiše. „Do mého skutečného domova."

„Ty jsi tento přístroj nevyrobila. tvoje babička jej nevy-robila. Tvůj svět pro takové věci nemá žádné využití. Nás jen zajímá, jak se sem dostal. Byli jste snad někdy, daleko nazpět v dějinách, ve spojem s Cestou?"

„Moje babička. Už jsem vám to řekla." *Co jim vlastně říkala? A jak často?*

„Ano. My ti věříme."

„Tak se mě na to neptejte pořád dokola!" Otočila se k mladíkovi a vztek jí opět zakalil vidění. Pokaždé, když se rozzlobila, vypadalo to, že oni ví víc, i když se před nimi vlastně nic nesnažila skrývat. Domnívala se, že před nimi nemůže schovávat fakta, když ji dokážou přimět k tomu, aby si myslela, že je na Rhodu, i když tam nebyla. *Měla bych být skoro mrtvá strachy.*

„Není tu nic, čeho by ses měla bát. Nejsi mrtvá ani zraněná."

Mladíkova tvář se najednou rozjasnila, jako by ten stín, který nebyl tmou, ale ignorací, pominul. Měl pravidelné rysy, černé oči, černé vlasy a krátké vousy. Mohl by to být rhódský plážový kluk. „Mám tuto podobu, protože nás neznáš."

„Ty nejsi člověk?"

„Ne. Na rozdíl od vás lidí máme mnoho různých forem. Jsme sice všichni jednotní, ale…“ Zazubil se. „Rozdílní. Takže mě prosím na nějaký čas přijmi v této pro tebe přijatelnější formě.“

Zdálo se, že změnili taktiku nebo snad zjistili, jak bude jejich klam ještě přesvědčivější. Rhita se od něj i od zobrazených Předmětů odvrátila. „Prosím, nechte mě být. Nechte mě jít domů.“

„Nechci před tebou skrývat pravdu. Tvůj domov teď podstupuje jisté změny, aby byl výkonnější.“

Rhita se podívala na své ruce. Chtěla se otřást, ale nemohla; nicméně však mohla pociťovat větší vztek. Vzpamatovala *se.* „Nevím, jak to myslíte.“

„Obsadili jsme tvoji Zemi. Je čas, abychom odložili tuto přetvářku a blíže se představili. Jsi na to připravena?“

:7J£l

„Dovol, abych ti to vysvětlil. Toto je jakýsi bdělý sen, vyrobený našimi výzkumníky, aby tě pozvolna uvedl do nového života. Já jsem mezi výzkumníky velící důstojník. Právě jsem přijel, abych s tebou promluvil. Až doteď jsi mluvila s nižším důstojníkem. Jsem s tvými lidmi více obeznámen než on. Je ti to jasné?“

„Myslím, že ano.“

„V tomto stavu jsi již několik let vašeho času. Protože nám nemůžeš nic udělat a protože my od tebe zatím máme dost informací, není důvodu něco předstírat, takže jsem se rozhodl, že tě necháme probudit. Až to bude hotovo, budeš moci cítit vlastní tělo a prostředí, které kolem sebe uvidíš, bude skutečné. Rozumíš?“

„Nic z toho nechci.“ *Roky?* Chvíli jí trvalo, než to přijala. Zoufalství, které, jak cítila, se jí rozlézalo myšlením, bylo nějaká černá a mrazivá věc. Uvědomila si, že mohla být zrovna tak mrtvá už od chvíle, kdy nastoupila do včeloletu; možná od chvíle, kdy opustila Rhodos. S Patrikiinou pomocí otevřela skutečnou Pandořinu skříňku; stále ještě nevěděla, co v ní bylo. *Roky.*

Já jsem příliš mladá. Jak jsem to mohla vědět? Sama Patrikia to nevěděla. Je svět také mrtvý?

Chladivý vjem pominul a ona pocítila sérii menších bolestí. Huze Rhodu a Patrikiina domu se rozplynula. Otevřela oči **a** zjistila, že leží **na** tvrdém teplém povrchu pod **čtvercovým** světlem barvy žhavých

uhlíků. Světlo se pomalu ztemňovalo, jako by bylo zasypáváno pískem; podívala **se na** ruce; vypadaly zarudlé a spálené sluncem.

Stín ve tvaru člověka stál mimo dosah světla. Obklopovala **jej** temnota olivové barvy, příznak snu ve chvíli, než začne, nebo poté, co skončí. Necítila se dobře.

„Je mi zle," zamumlala.

„To přejde," ujistil ji stín.

„Jsi Jart?" zeptala se, pokoušejíc se posadit. Až doteď **tu** otázku nevyslovila, protože doufala, že nebude nikdy potřebovat znát odpověď. Teď však zoufale hleděla ke stínu.

„Pokoušel jsem se zjistit, co to slovo znamená. Je možné, že jsme; ale ty ani tvoje babička, která o nich mluvila, jste se s Jarty nikdy nesetkaly. Tohle slovo s námi nesouvisí; lidé, jež tvoje babička pravděpodobně znala, neuměli vyslovit naše pravé jméno… Mohli znát jména používaná jinými, nehumanoidními bytostmi. Každopádně odpověď může znít ano."

„Říkala mi, že jste bojovali proti lidem."

Postava ve stínu nereagovala na otázku přesně. „My jsme mnozí a různí, a když chceme, můžeme měnit svůj tvar i funkce."

Rhita se cítila lépe, přinejmenším tělesně. Zoufalství ustoupilo s podivným pocitem palčivého chladu, jenž zmizel i se žhnoucím světlem, které teď bylo skořicově hnědé. Rozsvítila se jiná světla, mlhavá a v olivovém přítmí konejšivá.

„Jsem na Zemi?"

„Jsi uvnitř toho, čemu říkáš Cesta."

Zastavil se jí dech; potlačila sten. To pro ni znamenalo nic a vše. Mohla jim věřit? „Jsou moji přátelé naživu?"

„Jsou zde s tebou."

To bylo vyhýbavé, usoudila.

„Jsou *naživu?*" zeptala se znovu.

Stín vykročil, jeho tvář vpadla do glorioly světla. Rhita se zalekla. Tohle nebyl sen ani iluze, ale tělesná bytost. Tvář byla mužská, ale bez nějakých výrazných rysů, měla hladkou kůži a úzké oči. Ne zrovna tvář. na kterou by v davu pohlédla dvakrát. Bytost to nebyla ani božská, ani nijak hrozivá. Měl na sobě bundu a kalhoty

podobné těm, co měli vojáci, co s ní cestovali… před lety, jestli to nebyla lež.

„Chtěla bys s nimi mluvit?“

„Ano,“ odpověděla a zrychlil se jí dech. Dala si ruku před obličej; vypadala stejně. Nebyla změněna. Proč by něco takového měla očekávat? Protože její věznitel vypadal jako člověk?

„Se všemi?“ zeptal se Jart.

Na chvíli pohlédla k zemi; pak pohnula rty. „S Demet-riosem a s Oresiasem.“

„Dej nám trochu času, prosím. My se nezbavujeme ničeho.“

TŘICET ŠEST

Thistledown

„Už jsem nečekala, že tě znovu uvidím,“ načrtla Suli Ram Kikura Olmymu chladně modrými a zelenými symboly. Olmy se záhadně usmál a následoval Korzenowského a Mirského do prostoru fyzického setkávání, rezervovaného pro seznamovací projekt Ram Kikury. Podle domácího prostředí pozemšťanů byla místnost dekorována jako podniková zasedací místnost z poloviny dvacátého století, s prostými kovovými a dřevěnými židlemi, dlouhým stolem, holými bílými stěnami s deskou displeje na konci. „Omluvte ty primitivní podmínky,“ omluvila se Ram Kikura slovně.

„Probouzí to vzpomínky,“ Lanier si povšiml chladu mezi advokátkou a Olmym. Zdálo se mu, že Olmy to přechází; ale Olmyho vlastně nikdy neviděl rozpačitého. „V místnostech, které vypadaly jako tato, jsem strávil dlouhé hodiny.“

„Naši hosté ze Země jsou stále ještě v paměti města. Snažíme se napravit jedno velké fiasko,“ vysvětlovala Ram Kikura. „Za pár minut má přijít Karen. Podle toho, co mi řekla, se v posledních dnech ukuly nějaké bezbožné pikle. Nexus se rozhodl znovuotevřít Cestu?“ Záměrně se vyhýbala Olmyho očím.

Korzenowski stál u jednoho z křesel a s rozpačitým výrazem je ohmatával. „Ano,“ vyslovil a rychlým mrknutím se vytrhl z krátkého zasnění. „Doporučení Nexu, které podléhá hlasování Hexamonu. Pouze čtvrtí a Thistledownu.“

„Předpokládám, že se odvolávají na zákony o Obnově. Ty jsme měli z knih zákonů již dávno vymazat.“ Ram Kikura připadala Lanierovi radikálnější a rozhořčenější, než když

se setkali poprvé. Styl a vzhled *si* za posledních čtyřicet let udržovala nezměněný.

Olmy pomalu obešel stůl. Jeho chůze byla ladná, jakoby lví. „Pojala jsi příběh sera Mirského?“

Ram Kikura kývla. „Alespoň do té míry. do jaké mne zajímá. Je to odporné.“

Mirského oči se překvapeně rozšířily. „Odporné?“

„Je to to největší zneuctění. Největší svatokrádež. Já jsem se v Cestě narodila a byla jsem tam vychována a přesto teď…“ Podívala se, jako by si chtěla odplivnout. „Znovu otevřít Cestu a nechat ji otevřenou je více než bláhové. Je to ďábelské.“

„Nezacházejme do extrémů,“ vmísil se Korzenowski jemně.

„Omlouvám se vám, inženýre.“

„Jsi hysterická,“ načrtl jí Olmy soukromě. Obrátila se k němu s kamenným výrazem. „Tito muži tě budou žádat o pomoc. Stejně tak i já. Nemá smysl něco hned jednostranně odsuzovat, když ještě nevíš, co potřebujeme. Nebo v co věříme.“

Tato zpráva byla předána jedním mrknutím oka. Lanier jenom věděl, že si s ní Olmy črtal; nestál v lince jejich črtáni, samozřejmě, a ani se nepovažoval za znalce v překládání črtů. Ram Kikura svěsila ramena a pohlédla na koberec, zavřela oči a zhluboka se nadýchla.

„Omlouvám se. Ser Olmy mne napomenul ohledně mých způsobů. V těchto otázkách jsem velmi prudká. Po tom, co jsem viděla následky Smrti, jsem si vytvořila dosti silnou představu, co dokáže arogance.“

„Prosím vás, nezapomínejte, že já sám jsem až dosud znovuotevření Cesty silně oponoval, ale tlak na Hexamon je obrovský, a návrat sera Mirského –“

„Promiňte, sere Korzenowski,“ skočil mu do řeči Mirskij. „Jsem zvědavý, proč můj příběh chápe jako odporný.“

„Říkáte nám, že Cesta náš vesmír ucpává jako had,“ odpověděla Ram Kikura.

„Ne doslova. Jenom komplikuje, možná znemožňuje projekt našich velmi vzdálených potomků, ale tyto bytosti Cestu samotnou nepovažují za nic ‚odporného'. Shlížejí k ní s úctou a obdivem. Ta velmi malá komunita, která cestuje mezi světy, stále uzavřena do rámce hmoty, by měla ve velmi krátkém čase udělat velmi mnoho… to je bez diskuse. Stejné konstrukce, jako je Cesta, existují i v jiných vesmírech, ale žádné z nich nebyly vytvořeny bytostmi ve svém vývoji tak mladými. Pro naše potomky je Cesta něco jako byly v naší historii egyptské pyramidy nebo Stonehenge. Kdyby mohlo být po jejich, byla by zachována jako monument dřívější inteligence. To však není možné. Musí být rozebrána určitým způsobem… a to může být zahájeno pouze odsud."

Vztek Ram Kikury ustoupil. Podívala se na něj s hlubokým zájmem. „Vás ale naše malicherná politika nezajímá, že ne?" zeptala se.

Mirskij poklepal prsty na stůl v jakémsi netrpělivém gestu, které Lanierovi připadalo spiklenecké. „Politika… nikdy nepřipadá malicherná těm, co jsou v ní zainteresováni. Zajímá mě jen potud, pokud by mohla zamezit demontáž Ces-ty."

Karen vstoupila do konferenční místnosti a přišla blíž, aby mohla políbit manžela. Polibek byl krátký, ale zjevně vřelý; zdálo se, že mu tím říkala, že není zapotřebí, aby teď na povrch vypluly jejich osobní problémy. Nicméně on ji uchopil za ruku a sevřel ji.

„Časový harmonogram je velmi napjatý," řekl a záměrně propletl prsty s jejími. Zaťala zuby a rozhlédla se po ostatních, odhadujíc, co si o tom asi myslí, ale rychle jí došlo, že společenské nuance a spekulace bylo to poslední, co měl teď kdokoliv z nich na mysli.

Lanier sevření neuvolnil. „Sere Korzenowski?"

„Cesta by mohla být otevřena za méně než půl roku. Obávám se, že příběh sera Mirského vrazil do Nexu klín a neo-Gešelové tento klín použili k rozevření široké trhliny. Nexus doporučí permanentní znovuotevření. Nikdo nepo –

chybuje o tom, co bude následovat – tedy jestli na nás nečekají Jartové. Bude se pospíchat se zprostředkovatelskou legislativou – umožní otevřít ‚testovací' brány, z nichž některé samozřejmě povedou k výsadě Talsitu… A jestli s Talsiťany opět obnovíme

obchodní styk, nikdy už bránu nezavřeme. Talsiťané jsou zatraceně dobří obchodníci, a kromě toho. mnozí občané Hexamonu již teď jejich zboží *potřebují* až příliš. Objevují se náznaky zoufalství… sere Olmy?“

„Dokonce i Naderité užívají dlouhověkosti. Do deseti let se miliony občanů budou muset vzdát svých těl a uložit se do paměti města… nebo zemřít. Naderité nemají rádi pomyšlení na permanentní život v paměti města. Přijímají umělé posílení života, ale pro ty ortodoxní je paměť města něco jako gehenna. peklo.“

„To mi připadá velmi pokrytecké,“ reagoval Lanier suše.

„Samozřejmě, že to je pokrytecké,“ přisvědčil Korzenowski. „V paměti města se formují výbory částečníků, aby studovaly případnou eventualitu – jak to všichni neo-Gešelové označují – že Jartové znovu obsadí Cestu. Kdyby souhlasili se sérem Olmym, pozastavili by znovuotevření až do té doby. než bude ustavena odpovídající obrana, možná dokonce snad i účinný útok.“

„Můj Bože,“ vzdychla Karen. To budou zase znova bojovat s Jarty?

„Jsou to přílišní optimisté,“ poznamenal Korzenowski zasmušile.

„*A* co když jsou Jartové přímo tam a jen na nás čekají?“ zeptal se Lanier.

Korzenowski se zamračil. „Tato hrůzná otázka mě v posledních dnech napadá velmi často. Mám v paměti města částečníky; kteří naslouchají všem plánovacím zasedáním. Bude-li mi nařízeno, musím se do obrany Hexamonu zapo-jit---“

„Ale jak se můžeme bránit? „ zeptala se Karen.

„Kdysi to bývalo velmi přísně utajované tajemství, ale dokonce *i* ta nejpřísnější tajemství mohou být odtajněna,

když to výkonná moc považuje za výhodné. Na Thistledownu máme uloženy vysoce účinné útočné zbraně. Pro klasickou obranu byly příliš neobratné; v pevnostech nepoužitelné. Žádný vojenský stratég se nevzdá zbraní, které by někdy mohl použít… a tak byly uchovány ve stěnách asteroidu. Starobylé, ale stále účinné a smrtonosné.“

Ram Kikura si rukama zbožně zakryla nos a ústa a potřásla hlavou. „Hvězdo, Osude a Pneumo," zamumlala. „Nevěděla jsem. Lidem řekli, že –"

„Všichni politici lžou, je-li to politicky výhodné," poznamenal Mirskij. „Lidé to od nich požadují."

Lanier zbledl. „Zbraně?"

„Zbytky z poslední Jartské války, uskladněné v tajných komorách Thistledownu," osvětlil mu Olmy.

„To tam byly celou tu dobu? I když jsme prvně vstoupili na palubu?" zeptal se Lanier.

Olmy a Korzenowski kývli. Ram Kikura jeho reakci sledovala s konickou trpkostí.

„Co kdybychom je našli…?" Nedokončil tu představu.

„Smrt přišla i bez toho," mávl Korzenowski rukou, podrážděný tím, že jej přerušil. „Dokonce i pokud jsou Jartové v Cestě, přinejmenším můžeme uvést do chodu ‚plážovou hlavici', myslím, že tak zněl ten strategický výraz."

„Pokud ovšem naši starou technologii nepřekonali," poznamenala Ram Kikura zarputile.

„Přesně tak. V každém případě mi bylo Nexem nařízeno, abych zajistil technickou asistenci. To nemohu odmítnout. Příliš dlouho jsem pro svůj výzkum využíval zvláštních privilegií, než abych se teď mohl zachovat povýšenecky. Naším problémem je, jak změnit kolektivní myšlení Hexamonu…"

„Obejít Nexus," navrhla Ram Kikura. „Jít rovnou ke všem občanům včetně pozemšťanů."

„Bez Země by se znovuotevřením souhlasila jasná většina, „ objasnil Lanier. „Provedli jsme názorovou modelaci. Respektive ji provedl ser Olmy."

„Odřízli Zemi, protože je příliš nevědomá?" zeptala se Karen.

„Příliš provinční a příliš ponořená do sebe." usekl Korzenowski. „Což samozřejmě je… ale takový postup je velmi neobvyklý. Hrozba střetu s Jarty by mohla být podána průkazněji… Dokonce i existence zbraní by mohla být použita k přesvědčení *lido publiky*, aby volila proti doporučení. Podezření sery Ram Kikury, že nás Jartové mohli technologu překonat, by mohlo vyvolat užitečný protiargument.

Myslím, že dříve, než dojde k doporučení, můžeme rozhodnutí napadnout prostřednictvím justice na základě toho, že volební právo by nemělo být upíráno žádnému segmentu Hexamonu.“

Mirskij se posadil do jednoho z křesel konferenční místnosti. Složil ruce před sebou, pak je zvedl a dal si je za hlavu. „Choulostivý úkol. Nepochybuji, že Garry chápe, jak moc choulostivý?“

Karen se podívala na manžela.

Lanier se rozhodl napodobit Rusovu důvěrnost, která dávala najevo, že už si tykají. „Pavel říká, že Cesta musí být rozmontována.“

„A když ne?“ zeptala se Ram Kikura.

„Ona bude. Tak či onak. Nepočítal jsem s takovými problémy. Dokonce ani s lepším mozkem, než mám teď. Jestliže selžu, následky budou nedozírné.“

„*To* má být pohrůžka?“ zeptala se Ram Kikura.

„Ne. To je jistota.“

„Jak moc nedozírné?“

„To nevím. Žádné alternativní plány jsem nedělal. Ve své současné formě bych jim pravděpodobně stejně nerozuměl.“

„Je tu příliš mnoho otazníků,“ řekl Korzenowski nešťastně. „Sere Mirskij, až bude váš příběh zveřejněn… kolik našich občanů vám uvěří a kolik z nich si pomyslí, že vaše objevení zde je jen trik ortodoxních Naderitů, kteří nás chtějí připoutat k matičce Zemi?“

„Nemohu být o nic přesvědčivější, než jsem teď,“ dodal Rus, spustil ruce a protáhl se. „ *Vy* mi snad nevěříte?“ Rozhlédl se po skupince s tázavě zvednutým hustým obočím.

Karen, která jeho prezentaci měla teprve shlédnout, se neodvažovala vyjádřit jakýkoliv názor. Korzenowski. Olmy a Lanier s vyjádřením důvěry neváhali. Ram Kikura se k nim s nevolí připojila.

„Musíme ustanovit vlastní strategii,“ navrhl Lanier. „Společně můžeme vymyslet něco, co by stálo za předložení opozičním fyzickým zástupcům a senátorům. Oni mohou zahájit svůj proces – Ram Kikura může celý případ předložit soudu. Dvojbřitý útok.“

„Myslím, že bych raději začala na Zemi. Za pár dní je setkání Rady Hexamonu Země. Stejně jsme tam chtěly předložit výsledky

naší konference. Nikomu z Nexu nebude podezřelé, když Karen a já odletíme a zúčastníme se mítinku. Kolik z toho všeho je oficiálně důvěrné?“

„Všechno,“ řekl Korzenowski. „Dokud nedojde k doporučení, nikdo z nás by neměl promluvit.“

„Ani to není příliš legální,“ zauvažovala Ram Kikura. „Z neo-Gešelů v Nexu se stala velmi ctižádostivá skupina, že? Jsem překvapená, že Farren Siliom jde s nimi…“

„Raději chce udržet vládu pohromadě, než aby všechno odevzdal oponentům,“ vysvětlil Lanier.

Ram Kikura načrtla složitý symbol, který neuměl přečíst. „Vyvaruji se zmínky o zbraních. To by mě mohlo zamotat do zákona o obraně a na ten nejsem žádný expert.“

„Zajímavé. Když jsem nebyl v tomto těle a můj mozek byl obrovský, myslel jsem si. že všichni racionální lidé budou souhlasit,“ potřásal Mirskij hlavou. „Jaké překvapení být opět člověkem!“

Lanier se pousmál. „Být zase dutý jako bambus, co?“

„Nejde o dutost,“ vysvětloval Rus. „Spíš o tu zarytost, úskočnost.“

„Amen,“ uzavřela to Karen a podívala se na Ram Kikuru. „Lidé jsou všude stejní.“

TŘICET SEDM

Cesta

Před Rhitou visel průhledný, nešťastný Demetriosův duch. Tvář jí hrůzou zbledla; nic takového neočekávala. Teď již chápala, že je mimo dosah jakéhokoliv boha nebo bohů; nebo v rukou špatných bohů.

„Jeho vzorky byly uskladněny.“ oznámil jí průvodce. „Jeho tělo je rovněž zakonzervováno. Momentálně však tělo nepoužívá; stejně tak se jeho myšlenky nepohybují jeho mozkem. Pohybují se v jiném médiu, ve kterém jsi předtím byla uložena i ty.“ Stál vedle Rhity, prohlížel si její tvář a posuzoval její reakce. „Máš strach?“

„Ano.“

„Chceš, aby bylo zobrazení ukončeno?“

„Ano! Ano!“ Ustupovala, schovávajíc se za zaťaté pěsti, a hystericky se rozkřičela. Demetrios prosebně rozpřáhl ruce, ale zmizel dřív. než mohl promluvit.

V nedefinovatelné síni. která byla jejím vězením, seděla na bobku na měkké podlaze s tváří zabořenou do dlaní. Všechny zbývající zásoby odvahy– ji opustily. Pod přívalem strachu a hysterie si uvědomila, že v tuto chvíli je před svými věznitelí naprosto zranitelná. Mohli ji převést zpět do fantazie, do snu a ona by tam šťastně bez protestu žila dál a odpovídala na jejich otázky, jen aby byla někde, kde je to jako doma. pryč z této noční můry.

„Ke strachu nemáš žádný důvod,“ sdělil jí průvodce, Řterý se zastavil vedle ní. „Mluvila bys se svým přítelem, ne s obrazem, který jsme vytvořili. On stále uvažuje. Žije v příjemné iluzi, jako jsi žila ty, než sis vyžádala návrat do těla.“

Průvodce trpělivě mlčky čekal, až záchvat pomine a ona se znovu začne ovládat. Neměla ponětí, jak dlouho to trvalo. Čas momentálně nebyl její silnou stránkou.

„Oresias a ostatní… jsou také mrtví?“ zeptala se mezi posledními vzlyky.

„Smrt má pro nás jiný význam. Někteří jsou aktivní v iluzích; ostatní neaktivní, jako v hlubokém spánku. Nikdo není mrtvý.“

„Mohu s kýmkoliv z nich mluvit, když budu chtít?“ zeptala se.

„Ano. Všichni jsou k dispozici. U některých ale může trvat déle, než je k tobě přivedeme.“

Usoudila, že bude nejlepší zkusit to znovu, i když si vůbec nebyla jistá, jestli se dokáže ovládnout. „Můžete Demetriose uzpůsobit tak. aby vypadal skutečněji? Takhle mě děsí… Vypadá, jako by byl mrtvý. Vypadá jako duch.“

Zdálo se. že průvodce si slovo „duch“ vychutnává, několikrát si je sám pro sebe opakoval. „Může být přetvořen tak, aby vypadal stejně hmotně jako ty nebo já. ale stále to bude jen iluze. Stojíš o takovou iluzi?“

„Ano. Ano.“

Demetrios se znovu objevil, mnohem hmotnější, ale o nic méně zbídačený. Rhita se postavila a přiblížila se k němu; opatrně se naklonila, ruce pevně u těla a sevřené pěsti.

„Kdo jsi? „ procedila zaťatými zuby. Celá se třásla.

„Demetrios, mekhanikos a didaskalos z Mouseionu v Alexandreii.“ odpověděla postava. „Ty jsi Rhita Vaskayzová? Jsme mrtví?“ Mluvil tak, jak by asi mohl mluvit stín. pomalým a roztřeseným hlasem. Rhita nemohla zastavit cvakání zubů.

„Ne – nemyslím,“ odpověděla. „Byli jsme zajati démony. Ne.“ Pevně zavřela oči a snažila se vymyslet, jak by k takové situaci přistupovala Patrikia. „Myslím, že jsme byli zajati lidmi, kteří nejsou lidé jako my. ale mají velmi pokročilé… stroje.“

Demetrios se pokusil udělat krok. ale vypadal, jako by

šel po ledě. „Nemohu se ti přiblížit. Měl bych být vyděšený, ale nejsem… To já jsem mrtvý?“

Rhita zavrtěla hlavou. „Já nevím. On říká, že jsi pořád naživu. Sníš.“

„*On říká?* Kdo je to on?“ Ukázal na průvodce.

„Jeden z našich věznitelů.“

„Vypadá jako člověk.“

„Ale není.“

Průvodce zjevně nepovažoval za podstatné věnovat obrazu nějakou pozornost. Zaměřoval se na Rhitu. To ji vyděsilo ještě víc.

„Jsou ostatní mrtví?“

„On říká, že žijí.“

„Co můžeme dělat?“

Průvodce s očima neustále na Rhitě ledabyle prohodil: „Nic. Útěk je nemožný. S vámi všemi je zacházeno s úctou a nikomu nebude ublíženo.“

„Slyšel jsi ho?“ zeptala se Rhita a vehementně ukázala na průvodce prstem. Ve skutečnosti jej chtěla udeřit, ale věděla, že by tím ničeho nedocílila.

„Ano,“ odpověděl Demetrios slabým hlasem. „Otevřeli jsme chybné dveře, že ano?“

„On říká, že na Gaie uběhlo mnoho let.“

Demetrios se rozhlédl a přimhouřil oči, jako by mu do nich přišel kouř. „Připadá mi to jen pár hodin… Může nás vzít zpět do skutečné Gaiy?“

„Můžeš? „ zeptala se Rhita.

„Možné to je,“ odpověděl průvodce ostýchavě. „Proč byste se tam měli chtít vracet? Není to stejný svět. jaký jste kdysi znali.“

Demetrios nezareagoval. Rhitě se udělalo zle od žaludku; měla dostatek informací od babičky a jistý instinkt, aby si tak trochu dokázala vybavit, co to znamená. Toto byli Jartové; Jartové byli nenasytní. Alespoň tak to Patrikii řekli lidé v Cestě.

Je *možné, že jsem zodpovědná za zničení vlastního domova.* Ruce se jí jako dva souměrné paňáty automaticky zvedly před obličej. „Demetriosi, mám hrozný *strach.* Těmhle… lidem je, jak se zdá, všechno jedno. Oni chtějí jen informace.“

„Omyl.“ namítl průvodce. „Naopak. Jsme skutečně docela soucitní. Velmi nám *záleží* na vaší spokojenosti. Jen velmi málo lidí zemřelo od chvíle, kdy jsme zabrali vaši planetu. Velké množství jich je teď uskladněno. Nic nevyhazujeme. Schraňujeme všechny myšlenky. Máme své učence a uchováváme vše, co můžeme.“

„O čem to mluvíte?“ dožadoval se vysvětlení Demetrios. Hlas měl velmi klidný, klidný a hluboký a jemný; Rhita si vzpomínala na to, jaké to bylo být iluzí a nepociťovat skutečný strach.

„Přeješ si, abych oslovil tvého společníka?“ zeptal se průvodce Rhity.

Ohromená zjištěním, že je zde nějaký protokol, kterého si nebyla vědoma, dala kývnutím hlavy souhlas.

„Naší povinností i posláním je studovat a uchovávat vesmíry, abychom rozšiřovali náš vlastní druh, nejlepší a nejvýkonnější ze všech inteligencí, abychom sloužili konečnému vědění. Nejsme krutí. Krutost je slovo a myšlenka, kterou jsem se naučil pouze z vašeho jazyka. Ničit a působit bolest je zbytečné plýtvání. Plýtvání je však i dovolit jiným inteligencím, aby pokročily do té míry, že by kladením odporu zpomalovaly náš růst. Kamkoliv přijdeme, tam shromažďujeme a ukládáme, konzervujeme, studujeme; ale nedovolujeme odpor.“

Demetrios to vše přijímal chladně a s tázavým výrazem. O Patrikiiných příbězích nevěděl nic, krom toho, co mu tam na planinách, před příjezdem kirgizských jezdců, Rhita řekla.

„Chtěla bych vidět domov,“ prohlásila Rhita rezolutně. „A Demetriose, Oresiase a Jamala Attu bych chtěla jako… doprovod.“

„Můžeme splnit jenom část tvé žádosti. Jamal Atta se zabil sám, dříve, než jsme jej mohli zajmout. Obávám se. že nebyla uchována dostatečná část jeho osobnosti, aby mohla představit ucelený obraz nebo ovládat zrekonstruované tělo.“

„*Musím* tam jet,“ držela se neustále tohoto svého požadavku, neochotna nechat se vyrušit narůstajícím strachem. Kdyby se rozplakala nebo kdyby svým rukám dovolila, aby se dotkly tváře, mohla by *se* přestat ovládat. Před těmito nestvůrami ani před bledým Demetriosem by se nestyděla.

„Vezmeme tě tam. Přeješ si celý proces pozorovat, nebo by sis přála, aby tvá cesta byla okamžitá?“

Demetrios se na ni upřeně podíval; nebyla si jistá, co chtěl říci, ale bylo jim oběma zřejmé, že to je ona, kdo je pro jejich věznitelé tak důležitý. „Chci všechno vidět.“

„Mohlo by to pro tebe být dosti zmatené. Přeješ si. abych tě doprovázel a vše vysvětloval, nebo bys raději chtěla, aby byl k tvé vlastní psýché, do tvé paměti, přidán jistý dodatek, který by tě vedl?“

Sklonila hlavu, že se tvářemi téměř dotkla rukou. Druhé možnosti nerozuměla, nebo jí snad odmítala porozumět. *Můžou ze mě udělat víc, než* co *jsem?* Možná, že už se změnila. Tato myšlenka pro ni byla téměř nesnesitelná.

„Prosím.“ řekla hlasem jen o něco málo silnějším než silný šepot. „Pojďte s námi. Prostě nás tam zaveďte.“

Zbývala jí jediná naděje; že Jartové lhali.

Jestli ne, pak by mohla být klidně mrtvá a udělá vše pro to, aby zemřela. Měla však jakýsi pocit, že jí to Jartové nedovolí. Vzhledem k jejich způsobu uvažování by to mohlo být plýtvání.

TŘICET OSM

Thistledown

Ram Kikura přemýšlela, jaké by to bylo jednoho dne zapadnout do paměti města a nikdy už se nevrátit; v pasti, oddělená od života, ve světě nerozeznatelném od skutečnosti s výjimkou vlastní proměnlivosti a neuvěřitelných výhod. To by z paměti města udělalo buďto nebe, nebo peklo…

Ona se v paměti města narodila a do tělesné formy přešla stejně, jako to brzy učiní její syn. To, že teď měla z paměti města nejistý

pocit, bylo nerozvážné a bláhové. Zbývala jí přinejmenším ještě jedna inkarnace a její život nebyl nebezpečný; mohla žít ještě celá milénia, než bude tento problém aktuální…

Přemítala o tom tak. jako přirozená mladice ze Země přemítala o smrti. Avšak mladici ze Země by nebylo dovoleno okusit život po životě; to mohla, kdykoliv se jí zachtělo a na jak dlouho chtěla a hlavním důvodem k tomu byly návštěvy jejího „nenarozeného“ syna.

Návštěvy jen málokdy trvaly víc než pět minut vnějšího času; těchto pět minut se v paměti města mohlo rozšířit až na několik měsíců. Naposledy doprovázela Tapiho na cestě imaginární a velmi přikrášlenou Amazonií, občas i vytvořil nějaký svůj osobní projekt. Simulace byla vybrána pro stálé rekreační místo v paměti města, což byla velká pocta.

Při této návštěvě však jejich čas bude odměřen. Do paměti města Axis Euklidu vstupovala na dálku, z Thistledownu. To snižovalo jak trvání, tak i komplexnost jejího prožitku.

Když dorazila do Tapiho soukromého prostoru, byl zabrán do „sebeomezování“, kdy ‚odřezával‘ nadbytečné du –

ševní doplňky, aby svoji mentalitu připravil ke zrození. Podle zákona nesměl žádný novorozenec vstoupit do těla, které potřebovalo implantátovou paměť; každý inkarnovaný měl povinnost sám si navrhnout a vybrat základní mentalitu, která musela být funkční v rámci limitů normálního lidského mozku.

„Je to bolestivé,“ stěžoval si žalostně. „Tady je tolik volnosti, že skutečný svět člověku připadá drsný a spoutaný!“

„Takový také občas bývá.“

„Někdy se ptám sám sebe, jestli je inkarnace skutečně takové privilegium…“

Procházela jeho osobním prostorem a prohlížela si, co již odřízl. „Moudrý výběr,“ pochválila ho. Vnější podprogramy, modifikované osobnosti, adaptované na abstraktní prostředí, se kterými se po inkarnaci velmi pravděpodobně nesetká, sexuální obrazové experimenty, pravděpodobně vyvolané ostatními nenarozenými přáteli… všechny uložené tak, aby mu někdy v budoucnu mohly být zpřístupněny, bude-li si přát, nebo budou navždy znehodnoceny.

„Hodně z mého já‘ tím mizí,“ stýskal si. Před Olmym si však Tapi nikdy nestěžoval; se zájmem se předváděl a vysvětloval, ale nikdy neodhalil své pochybnosti. To si vyhrazoval pro matku a ona byla trochu pyšná, že směla vidět i tuto stránku.

„Nevypadá to. že by něco z toho bylo podstatné,“ poznamenala suše.

„Můj sbor bude mít méně hlasů, ale teď vidím jasněji, co ze mě bude. Myslím, že to Olmy schválí, co říkáš?“

„Byl za tebou?“

Tapi přikývl. „Před nějakým časem. Dal mi souhlas.“

Odpustila si jistou sarkastickou poznámku. „On kvalitu pozná už od pohledu,“ řekla namísto toho.

„Otec se potýká s nějakými velkými problémy.“

„Neplatí to snad o nás všech?“

„Možná s většími, než si sama myslíš.“

Prohlédla si současné synovo image – velmi podobné vzhledu jeho zvolené tělesné formy – a zeptala se: „Neříkal ti něco, co by tě… překvapilo?“

„Ne,“ odpověděl Tapi, ale něco zatajil. Znal současný stav vztahu svých rodičů; nebyl naivní.

„Mám o něj strach.“

„Já také.“

„Měla bych se o to víc zajímat?“

„Nevím,“ odpověl Tapi upřímně. „Říká mi velmi málo.“

Ram Kikura se soustředila na svůj současný úkol, dokončila prohlídku odstraněných doplňků a objala syna.

„Dobrá. Myslím, že jsi připraven.“

„Takže dáváš souhlas?“ zeptal se s dychtivosti, která popírala jeho předchozí stesky.

„Už je to zaregistrované.“ Nepoužila odvěký postup jako Olmy; takovému tradicionalismu se bránila.

„Už jsi se rozhodl, kde se narodíš?“

„Ano. Na Thistledownu.“

Olmy se narodil na asteroidu; ona v Axis City. I tak však věděla, že ji Tapi nijak neznevažuje.

Tapi upravil osobní prostor, aby mohl uchovat odložené doplňky. „Schvaluješ moje plány po narození?“

„Schvalovat či neschvalovat už není moje role. Budeš nezávislý.“

„Ano, ale rád bych slyšel tvůj názor.“

„Můj názor je, že jaký otec. takový syn. Olmyho část v tobě je velmi silná. Moje se zdá být momentálně potlačena. Nepochybuji ale, že na tebe budeme pyšní oba.“

Tapi doslova zazářil, až zaplnil prostor světlem. Znovu ji objal. „Ty jsi stejný voják jako otec. Jenom svádíš jiné bitvy.“

Mezi druhy Olmy cítil, že se lépe ovládá a byl okolnostmi méně sklíčený, než očekával. I tak by ale bylo dobré být

sám, alespoň na pár hodin. Chyběla mu izolovanost lesa ve čtvrtém dómu.

Nevrátil se do svého bytu v Thistledown City a namísto toho přijal dočasné ubytování pod kopulí Nexu. Kdokoli by si přál, mohl jej špehovat podle libosti; byl si jistý, že nikdo nemůže odhalit, co nosí v implantátech.

Měl silné pokušení prostě jen lhát a dál studovat zprávy, které mu posílal jeho Částečník; odolal tomuto pokušení a prošel si komplikované kroky frantského tance *relsoso,* který se naučil před téměř již celým stoletím na Timblu, domovském světě Frantů. Roztáhl ruce, zvedal nohy a pomalu twistoval z jednoho konce malé místnosti na druhý. Anatomie Frantů byla dědičně mnohem jemnější a ohebnější než lidská; Olmy musel některé základní pohyby trochu uzpůsobit. Ale i tak *relsoso* posloužilo účelu. Cítil se po něm odpočatější a silnější.

„*Teď se* posadím a budu vegetovat,“ řekl a sedl si na bobek doprostřed holého, nijak neuzpůsobeného salónku mezi bílé tvary nábytku.

Výměna s Jartovou mentalitou probíhala podle jeho částečníka hladce; za malou chvíli budou bariérami poslány další informace.

To, co doposud musel vstřebat, bylo obsažné. V pamětech jeho implantátů už zbývalo jen velmi málo místa a informace tedy nemohly být zpracovávány rychleji; mezi Jartem, částečníkem, rozličnými bariérami, pojistkami a vymazanými a načtenými informacemi byly paměti naplněné téměř až po plnou kapacitu. Jeho

studium bylo proto velmi pomalé, omezené na přirozenou lidskou rychlost. To mělo jisté výhody; zpracování informací v implantátech bylo mnohem rychlejší, ale občas postrádalo křížové propojení přirozenějšího přemýšlení.

Olmy zavřel oči a ponořil se do Jartovy filosofie. Překládat pojmy do lidského jazyka nebo dokonce do myšlenek bylo občas dost obtížné; jindy se myšlenky zdály přímo analogické. Zaobíral se přesvědčením, že Jart tuto část sebe sdě –

loval jen proto, aby svého věznitelé přesvědčil; propaganda zajisté nestála mimo hru.

Nařídil částečníkovi, aby porovnal kulturní a filosofické výměny se stejným důrazem na přesvědčivost.

Jartové byli neukojitelní dobyvatelé, mnohem nenasyt-nější než lidé. Zatímco lidé chtěli výměnu, Jartové zjevně toužili po dominanci a celkovém podrobení. Nebyli ochotni sdílet hegemonii s nejartskými bytostmi a výjimky dělali, jen když neměli na vybranou. Například Talsiťané s Jarty obchodovali dlouho předtím, než lidé znovu získali zpět prvních pár miliard kilometrů Cesty. Jartové museli vědět, že porazit prchavý Talsit je téměř nemožné. Talsiťané byli koneckonců představiteli mnohem starší rasy. dokonce mnohem záhadnější – a jistě i mnohem pokročilejší – než Jartové.

Otázka zněla proč ta nenasytnost? Co vězelo za nutkáním vše ovládat?

Úkol velení je stanoven > starověkým velením < *Shromažďovat a uchovávat aby* > velení potorn-ků< *mohlo dokončit svůj poslední úkol. Potom přijde odpočinek pro expeditéry a všechny ostatní a v tomto odpočinku se staneme zase sami sebou, zbaveni povinnosti, uvolníme* >obraz přepjatých materiálů < *to jest naše myšlenky a bytí. Proč lidé nedělají to samé?*

Olmy se snažil rozluštit tuto zjevně klíčovou pasáž. Měla takový formální výraz, že vytušil, že by mohla obsahovat citace z nějaké etické nebo polonáboženské literární práce či poučky.

Pojem *velení potomků* byl obzvláště záhadný – s nádechem jartské evoluce, transformace a naprosté dokonalosti. Kupodivu se v této myšlence poprvé objevil náznak, že Jartové a jiné bytosti spolu

mohou rovnocenně spolupracovat a sdílet zodpovědnost. Naznačovalo to, že za velením po –

tomků se skrývá obrovská iniciativa, jejíž práce daleko přesahuje schopnosti jakékoliv individuální skupiny bytostí.

Shromažďovat a uchovávat. Tento řetězec, toto spojení bylo zvlášť fascinující. Otevíráním vrstev složitých instrukcí Olmy hledal, jaké má pozadí. Jartové byli sběratelé a víc než jen to; vše, co sebrali, transformovali v naději, že tím předejdou sebedestrukci sesbíraných předmětů, bytostí, kultur a planet. Příroda pro ně znamenala proces rozkladu a ztráty; nejlépe všechno ovládnout, zastavit rozklad a ztrátu a nakonec tento úhledný balíček převázaný stužkou předat… veleni potomků.

Olmy měl smíšený pocit náklonnosti a hrůzy. Oni nebyli sobecky chamtiví; byl to nátlak neuvěřitelné hloubky a uniformnosti, vzhledem k tomu, že šlo o tak odlišnou a vyvinutou kulturu a s jejich vlastním blahem a pokrokem to mělo jen málo společného. Jartové byli prostě a jednoduše nástrojem k dokonalému konci. Oni věřili, že si budou moci odpočinout teprve tehdy, až bude dílo dokonáno, až bude úhledný balíček zakonzervovaných galaxií (jaká maniakální ambice!) předán tomuto mlhavému tělesu; jejich odměna spočívá v tom, že budou sami shromážděni a uchováni. A co s tím balíčkem udělá velení potomků?

Povinností Jarta nebylo přemýšlet. Určitě ne u expeditéra, jakkoliv byl modifikovaný.

Olmy nalezl seznam přísně zakázaných aktivit a neaktivit. Zatímco mohlo být nezbytné ničit za účelem kompletní konzervace – Jartové museli zničit lidské bojové síly, aby si udrželi nadvládu nad Cestou – ničit, když to nebylo nevyhnutelné, byl odporný hřích. V žádné části filosofie Jartů nebyl jediný náznak krutosti; žádná radost z vítězství, žádné malicherné uspokojení z momentálního úspěchu při práci, žádné vychutnávání porážky protivníka. Ideově byly aktivity Jartů motivovány jen a pouze touhou po dosažení transcendentního cíle. Uspokojení přijde teprve, až bude balíček předložen.

Olmy pochyboval, že taková čistota je vůbec možná

u nějaké bytosti, která není přinejmenším ideální; ve své přísnosti a nesobeckosti ostouzela celou řadu povýšených lidských filosofií.

Byla v ní taková elegance a konečnost, že popírala změnu úkolu bez potlačení pokroku; pokrok v zájmu urychlení dosažení cíle byl vysoce žádoucí a Jartové jakékoliv úrovně, od expeditérů až po velení, mohli navrhnout vylepšení, která podléhala schválení velením.

Lidská historie jen zřídka dokázala udělat tak elegantní trik; pevné cíle téměř nevyhnutelně vyvolaly nějaké změny a působily napětí v lidské historii, takže to většinou vedlo k zavržení nebo pozměnění cíle.

Dokonce i v Hexamonu existovala určitá dichotomie v přijaté filosofii – Hvězda, Osud a Pneuma a pravidlo ‚dobrého muže' Nadera – a protichůdnost činů nezbytných k uchování institucí a výhod pro jednotlivce, skupiny a Hexamon jako celek.

Jartové mohli do své filosofie krásně zasadit válku a ničení tím, že protichůdnosti svých cílů obalili pevným pláštěm nutnosti a zachovali tak ovládnutí vlastní zhýralosti a krvelačnosti. Lidé ve svých paradoxech nikdy nebyli tak čistí ani tak schopní ovládnout svoje nectnosti. Olmy si uvědomoval, že v tom tkví jistý element propagandy, velmi efektivní propagandy. Nedíval se na jartskou historii; o ní se dozvěděl velmi málo. Byly mu prostě předkládány jen ideály; aniž by byl informován o tom, jak přesně byly praktikovány.

Stáhl se od filosofie a rychle se probíral k pohledu na roli Cesty v celém plánu Jartů.

Když Jartové prvně vstoupili do Cesty nahodilou testovací bránou, rychle porozuměli principu ukrytému za tímto skvostem. Mysleli si, že jsou buďto stvořitelé tohoto nekonečného trubicovitého vesmíru – rozumovým pochodem, který Olmy nedokázal přesně vysledovat – nebo předpokládali, že jim jej poslalo velení potomků, aby jim napomohlo dosáhnout cíle. Cesta už pro ně nemohla být lépe zkonstruovaná; tím, že pochopili její princip, což se jim podařilo velmi rychle. Jartové mohli otevírat brány do jakéhokoliv

bodu vesmíru a dokonce nalézt prostředky, jak vstupovat do dalších vesmírů. Mohli cestovat až na konec času. Ve vzpomínkách tohoto Jarta tak neučinili, zjevně proto, že nikdy nevypravili takovou expedici jako byly gešelské čtvrti po Odštěpení… Možná cítili, že

bylo nejlepší nechat takové věci na velení potomků nebo alespoň počkat, dokud úkol nebude dokončen.

Jako nástroj zapadala Cesta do jejich plánu zcela perfektně. Pomocí Cesty mohli Jartové svůj balíček zabalit a dokonce předat v rekordním čase.

Olmy se lehce dotkl obrazu spojeného s touto myšlenkou: statický, perfektně ovládnutý vesmír, všechny energie spoutané, všechny záhady odstraněné, neměnný, připravený pro konzumaci velením potomků.

Byl to logický závěr.

I presto však cítil ospravedlnění za všechen odpor, který pro Jarty představoval. Jejich byla čistota jakési smrti. Jartové si nic nevychutnávali, v ničem si nelibovali, netrpěli ani nejásali; oni pouze vykonávali svoje role; tak jako viry nebo stroje…

Věděl, že takové zjednodušení není správné, ale zmocňoval se ho silný pocit opovržení. Měl zde nepřítele, kterého chápal a zároveň nenáviděl.

Jeho Částečník mu signalizoval, že k převodu a posouzení jsou připraveny další informace.

Olmy otevřel oči. Bylo těžké přeorientovat se po takové podivné cestě. Sotva se jen tak zběžně probral daty, která již měl k dispozici, sbalil je a odložil, aby vyčistil přenosový kanál pro další.

ě

TŘICET DEVĚT

Cesta

Věznitelova okázalá pozornost, když ji krůček za krůčkem vedl na Gaiu, začala Rhitu nudit již na počátku cesty. Nic, dokonce ani rozsah toho, co viděla, jí nebylo známé, natož pak pochopitelné.

Nejdříve byla odvedena ze své ‚komnaty' – vlastně docela malé místnosti, která nebyla poblíž jeskyně, jak si představovala – a postavili ji do ochranné oválné bubliny, kde stála na rovné plošince se zábradlím. Byla asi tak pět paží široká a černá jako saze z lampy. V bublině, která vypadala, jako by byla vyrobena z velice tenkého skla, byl průvodce s ní.

Nebo snad z mýdla. Netroufala si určovat meze toho. co její věznitelé dokáží.

„Kde jsou moji společníci?“ zeptala se. Obraz Demetriose byl ponechán v komnatě; v bublině byli sami. „Oni jedou mnohem rychlejší trasou. To, co teď s tebou podnikám, je, jestli si mohu vypůjčit vaše slovo, drahé; spotřebovává to energii. K vykonání úkolů dostávám jen určité množství energie.“

Bublina visela zavěšená v temnotě. Před nimi. na vzdáleném konci této temnoty, se zářivý trojúhelník bílého světla rozrůstal do velikosti rozpřažených paží a pak se zastavil. Na chvíli se nic dalšího nedělo, průvodce jen tiše stál a zíral na světlo před nimi.

Rhita se otřásla. Něco zvířecího v ní hledalo cestu ven v naději, že nějaké kouzlo tuto realitu obešlo a poskytlo jí šanci na útěk. Ale nezkusila to. Ponechána v nečinnosti jen se svými myšlenkami se otočila a uviděla neprůhlednou

stěnu, pokrytou třpytem jakoby olejového filmu na černé vodě; zlatá a stříbrná a všechny ostatní barvy. Stěna se rozprostírala až do stinného přítmí nad nimi. Byla strašidelně a mocně krásná; neposkytovala jí jediný náznak, kde by mohla být nebo co se bude dít. To ticho ji děsilo; musela mluvit, aby se uchránila před křikem.

„Neznám tvoje jméno,“ řekla polohlasně. Průvodce se k ní otočil uhlazenou a pozornou tváří a ona se podivně zastyděla, že o svém nepříteli chce vědět něco takového. Její stud vycházel částečně i z toho, že osobu, která před ní stála, nedokázala nenávidět: nebyla si dokonce ani jistá, co to je. Aby se dozvěděla víc, musela by klást otázky, které by ji mohly v očích nepřítele oslabit.

„Chceš, abych měl nějaké jméno?“ zeptal se jí průvodce mile.

„Ty nemáš své vlastní jméno?“

„Moji společníci mne oslovují mnoha rozličnými způsoby. Protože však v této podobě mohu být viděn pouze tebou, nemám žádné jméno.“

Jeho vyhýbavost ji rozčílila ještě víc.

„Prosím, vyber si nějaké jméno,“ požádala a odvrátila se od něj.

„Pak budu Kimón. Je to vhodné jméno?“

Ve třetí škole měla paidagogose jménem Kimón. Byl to kulatý, milý muž, jemný a vytrvalý, ale ne bystrý. Jako mladá dívka měla ke Kimónovi hluboký citový vztah. Možná, že právě na to její průvodce

sázel. *Možná ani takový očividný uskok nepotřeboval používat.* „Ne," odmítla. „To není tvoje jméno."

„Tak jak bych se podle tebe měl jmenovat?"

„Budu ti říkat Typhon."

Z Hésioda: hrůzné stvoření, proti kterému bojoval Zeus, syn Gaiy (to kvůli průvodcově lidské vizáži) a Tartaros; hluboko pohřbená příšera neomezeného zla… Toto jméno by ji mohlo udržet ve střehu.

Průvodce kývl. „Takže jsem Typhon."

l

Bez varování se bublina rozletěla. Jejich rychlost nedokázala nijak posoudit; necítila žádný pohyb. Temnota všude kolem vypadala, jako by byla protkána podprahov7mi duhami. Když vzhlédla, spatřila myriádu slabých paprsků, putujících paralelně od trojúhelníkovité běloby před nimi. nad nimi a za nimi do stěny, kde mizely. Trojúhelník se rozšiřoval a zjasňoval; zjevně se k něčemu přibližovali, ale nebyla si jistá, co to je.

Hypnotizovaná Rhita zírala do prázdna, dokud jí bělost nezaplavila vidění. Ta jasná, téměř oslňující záře perleťovitého charakteru ji děsila a zároveň uklidňovala. Toto bylo světlo, do kterého by mohl být oděn nějaký bůh. Ti *bozi, ve které ve skutečnosti nevěřím,* pomyslela si. / *když je mám stále v duši. Athéně, Astarte, Isis, Aser, Aserapis a Zeus… a nyní Typhon.*

Světlo ji náhle obklopilo a tma se proměnila v otevřenou zeď nebo díru za nimi. Jakmile se opět zorientovala, uvědomila si, že se vynořila z obrovského trojúhelníkovitého hranolu do všeobjímající lázně perleťového světla. Otočila se a uviděla, jak velké, rovnostranné ústí ustupuje. Bylo ohraničeno tenkou, temně rudou linkou těžko popsatelné elegance a sytosti – barva, která jako by v sobě nesla charakter vyrovnané důstojnosti, bujícího života a děsivé násilnosti zároveň.

„Kde to jsem?" zeptala se hlasem jen o něco silnějším než šepot.

„Za námi je nádoba. Jsme ve vakuu, uvnitř trubice žhoucích plynů. Právě budeme touto trubicí sestupovat."

Stále neměla jasnou představu o tom, *kde* jsou. Žaludek se jí svíral; tolik podivností najednou, to jí nedělá dobře, uvědomila si. Jak by asi reagovala sophě, kdyby viděla tolik podivných věcí? Byla

doba, kdy Rhitině babičce musela připadat podivná a možná hrozná i samotná Gaia.

Podržela si pěsti na očích a promnula je. Bolely ji. Bolelo ji v zátylku od příliš křečovitého natahování krku. Bolela ji hlava; znovu jí bylo zle, ale světlo přesto mělo svoji krásu…

Styděla se za to, že ji něco bolí.

Určitě nereaguju správně, co? Možná bych měla být vděčnější za to, že jsem stále normální.

Záře zesílila a ona na chvilku ucítila její ‚zašimrání'. Projeli hranicí trubice s perleťovým světlem. Pod nimi leželo něco nerozeznatelného, spletitého jako obří mapa světleze-lené barvy, pokrytá bílými a hnědými čarami, v pravidelných intervalech posetá množstvím věží kuželovitého tvaru, utvářených navrstvenými disky s oblými hranami.

Opětovně se zorientovala a dívala se spíše s pochopením, než jen v jakémsi koordinovaném vnímání. Byli uvnitř uzavřeného, protáhlého povrchu válce nebo trubice, ale obrovské. Povrch válce se táhl jako krětský textilní vzor, se vší tou bledě zelenou a hnědou a bílou, nebo jako… rychle jí docházela přirovnání.

Rhita už věděla, kde teď je. Patrikia jí mnohé z těchto věcí popisovala – i když ne tyto vzory ani barvy. Nad jejich bublinou se táhl dlouhý pruh plazmové trubice, teď již mnohem méně zářivé, a neskutečný prostor nazývaný trhlina, singularita.

Možná, že hranol po ní ujížděl jako trhlinolety Hexamonu.

Hleděla na Cestu.

čtyřicet

Havajské ostrovy

Pozemský senát měl prázdniny a jeho členové byli roztroušeni po celém Tichomořském zálivu. Jeden vlivný pozemský senátor však zůstal v Honolulu a Garry Lanier s ním domluvil schůzku.

Suli Ram Kikura a Karen doprovázely Laniera na Zemi; jejich cílem byla sabotáž.

Lanier znal Roberta Kanazawu, staršího senátora z Organizace tichomořských národů, už padesát let; seznámili se jako mladí důstojníci u námořnictva. Kanazawa se chtěl stát námořníkem na ponorce, Lanier pilotem; jejich cesty se rozdělily až do Obnovy, kdy

se opět setkali při plenárním zasedání Nexu na Thistledownu. Předtím, než Lanier odešel do důchodu, dařilo se jim se občas setkávat, když se jednou za pár let jejich cesty zkřížily. Kanazawu hluboce obdivoval; tento muž přežil Smrt v ponorce amerického námořnictva, pracoval v Kalifornii při znovuustavování občanské moci a před dvaceti lety se stal starším senátorem.

V průběhu Smrti byly po celém světě opětovně zaměřovány vojenské objekty spojenců a Varšavské smlouvy. Avšak v důsledku jisté rozmarnosti sovětského plánování nebo snad nějakým masovým selháním raket byl Pearl Har-bor zasažen pouze dvěma hlavicemi. Ostatní základny na ostrově byly zasaženy jednou, některé dokonce žádnou hlavicí. Při útoku na Pearl Harbor utrpělo Honolulu rozsáhlé škody; ani tak však jako město nebylo vyhlazeno.

Po Odštěpení, když průzkumníci – mezi nimi i Lanier –vybírali místa, od kterých s Obnovou začít, ostrovy se nabízely jako výchozí základna pro podpůrné služby ve středním

Tichomoří. Zbraně použité v těchto místech byly poměrně čisté; po pěti letech nebylo záření nijak zvlášť nebezpečné a s léky a medicínou Hexamonu bylo možné plně se mu ubránit.

Za deset let se navrátil bujný porost džunglí Oahu a pastvin. Znovu vyrostla města, založená jak na aktivitách Hexamonu, tak na transpacifickém obchodu mezi Novým Zélandem, Severní Austrálií, Japonskem a Indočínou.

Protože díky komunikačním schopnostem Hexamonu nebyla zeměpisná poloha center vlády Obnovy rozhodující, Pozemský senát ustanovil své hlavní město v Oahu na místě Starého Honolulu. V tomto rozhodnutí byl jakýsi náznak síly a privilegovanosti. ale pozorovatelé Nexu se jej nepokoušeli změnit; věděli, že jen málo pozemšťanů by se účastnilo tak nepříjemného úkolu, jako by bylo pokračovat v Obnově bez podstatných příspěvků.

Kanazawa žil v dlouhém domě ze dřeva a kamene, asi míli od pláže z roztaveného skla ve Waikiki. Vlhkým, teplým jižním vánkem, který ševelil v korunách palem, kráčeli Karen, Garry a Ram Kikura po pemzovém chodníčku, aby byli přivítáni bezpečnostním zařízením Nexu v podobě naleštěné bílé trubice asi metr dlouhé a patnáct centimetrů široké, která se vznášela vedle terasy.

„Jsme rádi, že vás opět vidíme, sere Laniere,“ řeklo zařízení výše posazenou napodobeninou Kanazawova hlasu. „Všichni jste očekáváni. Prosím vstupte a omluvte nepořádek. Senátor pracuje na průzkumu ve spojitosti s obchodním zákonem, který má být projednáván při příštím zasedání.“

Po kamenných schodech vyšli nahoru a vstoupili na terasu. Na vyleštěné černé podlaze stál proutěný nábytek. Papíry a šanony ležely v neúhledných hromadách po celém obývacím pokoji; pokroková elektronická paměťová média byla na Zemi stále luxusem. Okázalost nebyla Kanazawo-vým stylem, spoléhal na papír.

„Tohle se mi líbí,“ ohmatávala Ram Kikura potištěné

polynéské plátno na pohovce a křeslech. „Je to skutečné.“

Kanazawa vystoupil ze své kanceláře v zadní části domu. Na sobě měl bflomodré japonské kimono z potištěné bavlny a pantofle tabi. „Garry, Karen! Moc mě těší, že vás zase vidím.“ Usmál se na Ram Kikuru. „Jestli se nepletu, tak tohle je advokátka Země a bývalá kolegyně, sera Suli Ram Kikura?“ Nabídl ruku k podání; Ram Kikura jí potřásla a mírně se uklonila. „To, že vás tu vidím všechny takhle pohromadě, mi dělá starost, přestože mě vaše návštěva moc těší. Hádám, že v Nexu se děje něco velmi důležitého?“

Zavedl je na zadní terasu a u mechanického sluhy jim objednal pití. Když před deseti lety zemřela jeho druhá žena, Kanazawa se již znovu neoženil a namísto toho se hlouběji ponořil do práce. Vysloužil si renomé jako výjimečně slušný, výjimečně schopný, ale také neobyčejně tvrdohlavý a posedlý politik.

„Nexus na Thistledownu se chystá podat jisté doporučení,“ řekl Lanier.

„Nic jsem o tom neslyšel,“ Kanazawa zvědavě naklonil hlavu na stranu. Jeho široká, ošlehaná tvář nesla zřetelnou jizvu; tam ho zasáhl záblesk, když stál na palubě *Burleigh,* což byla jeho ponorka. Podobná jizva se mu táhla i po hřbetě pravé ruky a končila pod stínem dlouhého rukávu. Ponorka plula na sever podél kalifornského pobřeží tři dny po zahájení Smrti. Záblesk vyšel z křečovité re-nukleace San Franciska.

„Vše nasvědčuje tomu, že Staří rodáci nebudou smět v této záležitosti hlasovat,“ poznamenal Lanier.

Kanazawův výraz se nezměnil, ale jeho hlas nabyl na příkrosti. „Proč ne?“

„Budou vyloučeni na základě nařízení o Obnově. Nezpů-sobilost pro rozhodování týkající se rodičovského Hexamonu.“

Podivným překroucením justičního jazyka se Thistledown a vládnoucí tělesa Čtvrtí staly v počátečních letech obnovy rodičovskými zákonodárnými sbory.

Kanazawa přikývl. „Nebylo použito jedenáct let, ale stále je platné. Mělo by mi to dělat starost?“

„Myslím, že to dělá starost nám všem. Je to na dost dlouhé vyprávění.“

„Vím, že když s tím přicházíš ty, můj čas za to stojí. Pověz mi to.“

Lanier mu to pověděl.

čtyřicet jedna

Thistledown

Korzenowski přecházel po terminálu v šestém dómu, aby se pod průhledným střešním oknem setkal s Mirským. Avatar – Korzenowskému připadalo snazší takto o něm uvažovat – hleděl nahoru přes celý dóm na koberec přístrojů na druhé straně. Mraky se rychle pohybovaly jak na jejich tak i na vzdálenější straně; šedá, zelená a kropenatá barva, které prostupovaly napříč září plazmové trubice, Korzenowského záhadně upokojovaly. On se od toho všeho sice odřízl, ale presto tím byl stále fascinovaný.

Stejně jako Olmy i on teď věřil, že Hexamon otevře Cestu bez ohledu na to, jaké překážky se objeví; bude ho to mrzet?

„Je to krásné,“ řekl Mirskij. „Nádherná vymoženost.“ Usmál se na inženýra. „Když jsem to viděl poprvé, znamenalo to pro mě mnohem víc, než jsem si kdy dokázal představit. Připadal jsem si jako trpaslík. Nebyl jsem s tím seznámen postupně, chyběl mi ten čas, který Lanier strávil na Bramboru, jak jsme Thistledown někdy nazývali. Nevstoupili jsme sem v míru. Připadalo nám to tu neuvěřitelně cizí, rušivé a zároveň úžasné. Přesto to však sera Ram Kikura nazvala ‚odporným‘.“

„Ona k přístrojům nijak netíhne; odmalička žila mezi obrovskými stroji. Bere je jako samozřejmost. Pro Naderi-ty není neobvyklé být slepí ke svému současnému prostředí, v zápalu hledání jisté dokonalosti. My jsme mystická banda, jeden jako druhý; Hvězda, Osud a Pneuma jsou v nás hluboko zakořeněny.“

„Jak dlouho vám bude trvat, než dokončíte prověřování?“ zeptal se Mirskij.

„Tři dny. Po celém dómu jsou teď částečníci a remoti. Všechno podstatné je, jak se zdá, funkční.“

„A zbraně?“

Korzenowski napjatě zíral skrz střešní okno. S jemným pleskáním na ně začaly dopadat kapičky deště; ta samá voda, která již po staletí čistila a chladila mašinérii šestého dómu. „Já je nepostavil. Vím o nich jen velmi málo. Předpokládám však, že jsou také funkční. Hexamon strávil velkou část své historie závislý na strojích, aby přežil; našich výtvorů si vážíme a instinktivně je stavíme tak, aby vydržely.“

„Jak dlouho tedy zbývá do otevření?“ zeptal se Mirskij.

„Časový plán se nezměnil. Pokud se Lanierovi a Ram Kikuře nepodařilo zablokovat doporučení a hlasování, možná dva týdny; ne však víc než měsíc.“

„Uděláte to, když vám to nařídí? Otevřete Cestu?“

„Udělám to,“ odpověděl Korzenowski. „Zdá se, že to je vůle osudu, nebo snad ne?“

Mirskij se rozesmál. Poprvé Korzenowski uslyšel v avatarové hlase zabarvení, které nebylo docela lidské, a zamrazilo ho. „Jistě, osud. Byl jsem bytostí podobnou bohům a i oni jsou z osudu rozpačití.“

čtyřicet dva

Havaj

„Budu poctěn, když budete bydlet u mě,“ nabídl Kanazawa. „Nemohu vám zajistit takovou pohostinnost, jako když ještě žila moje manželka – jen mechanickou pomoc, poskytnutou mými voliči, ale kuchyně se o mé hosty i mě stará dobře.“

„To bychom byli moc rádi,“ děkoval Lanier. „Odjíždíme zítra ráno, abychom navštívili Oregon, potom poletíme do Melbournu a zpět domů, na Nový Zéland do Christchurch. Nemáme moc času.“

Z přední terasy viděli, jak slunce vznešeně zapadá za palmy a pláž a zapaluje svahy Barberova vrchu mnohem jemnějšími plameny, než celé okolí a jeho námořní základna zakusily během Smrti. Na západ od senátorova pozemku, za čerstvě natřeným plaňkovým plotem, ležel japonský hřbitov; Suli Ram Kikura tam teď stála, Karen vedle ní, a prohlížely si lávové náhrobní kameny vytesané do tvaru pagod s křížem.

„V Axis City něco chybělo.“

„Co to bylo?“

„Hřbitovy.“

„Tady je jich zase až moc,“ opáčil rychle Kanazawa. „Mnoho věcí tam nahoře musí být jiných – máme tak úzké svazky a přesto si občas myslím, že jeden druhému rozumíme velmi málo. Moje jediná cesta tam byla, když jsme se naposledy setkali. Mé týdny na *Burleighu* mne, myslím, vyléčily z pobytu ve stísněných prostorách. Opustil jsem loď, když jsme ji zakotvili u pláže ve Waimanalo, a přísa –

hal jsem si, že už do té železné roury nikdy znovu nesednu. Letěl jsem nahoru pod sedativy.“

Lanier se soucitně usmál.

„Ty jsi s nimi pracoval – sakra, Garry, ty jsi byl jeden z prvních, který se s nimi setkal. Ty jistě chápeš, co je motivuje.“

„Můžu hádat.“

„Proč nás najednou mají za slabé partnery? Vždyť by to mohlo poznamenat celé lidstvo?“

„My *jsme* slabí partneři, senátore.“

„Ne však tak slabí nebo naivní, jak si o nás musí myslet. Před snídaní dokážeme vykonat spoustu podivných věcí.“

„Přesnější by bylo myslím říct, že ‚před snídaní dokážeme uvěřit šesti nemožnostem‘.“

„Nemožnosti! To, že se nám vrátil člověk ze smrti nebo z její těsné blízkosti…“

„Takových případů bylo hodně,“ namítl Lanier. „Dokonce jsem pomáhal lidi oživovat. Mirskij je něco mnohem podivnějšího.“

Kanazawa se otočil k soumraku zády. Plameny za Bar-berovým vrchem odumřely do nachově snového odstínu. Západy slunce nebyly tak krásné, jako bývaly v letech po Smrti, ale na Havaji byly stále velmi působivé. „Dobrá. Možná jsme naivní. Připouští to však *ona?*“

„Karen, nebo Ram Kikura?“

„Ram Kikura.“

„Myslím, že na jedné straně to připouští a na druhé je pro ni těžké to připustit… Uvědomuje si, že musíme udělat to, co říká Mirskij. Jeho návratu však hluboce lituje. Věří, že celý tento zmatek spustil on, což je samozřejmě pravda; nicméně by k tomu došlo i bez něj.“

„Když se ta zpráva po světě rozšíří, jen to zvýší odpor, přestože ti mnozí důvěřují,“ řekl Kanazawa. „Odporujeme svým zachráncům. Bráníme se tomu, aby nám bylo sebráno naše dětství.“

„Nejsem si jist, jestli tomu rozumím, senátore. To už jistě udělala Smrt.“

„Ne. Stavitelé Thistledownu – *ti* Smrt přežili, vyrostli z ní, vyvinuli se v novou civilizaci. Vynalezli vlastní divy, – bojovali o svrchovanost, vypustili asteroidní hvězdný koráb. To my udělat nemůžeme. Přišli k nám s rukama plnýma skvostů a jako rodiče, co vychovávají děti, nám dávali tu divy, tam zázraky, přičemž nám je někdy i vnutili. Nedovolili nám dělat své vlastní chyby –“

„Díky bohu,“ dodal Lanier suše. „Už tak jsme toho podělali dost.“

„*Ano,* ale víš snad, jak to myslím?“ zeptal se Kanazawa žalostně. „Moji voliči se ve styku s těmito zachránci cítí ztraceni; myslí si o nich, že jsou to andělé. Návštěvník ze Čtvrtí nebo z asteroidu je stále raritou; jsou uznávaní a obávaní zároveň. My jsme tu na Zemi ponecháni jako nějací zaostalí bambulové.“

„Skoro to na nás sedí.“

„Z tebe se stal pěkný cynik, Garry.“

„Ne bezdůvodně, senátore.“ Lanier nasadil nešťastný úsměv. „Tomu, co říkáš, samozřejmě rozumím. Přesto musíme vyvinout větší úsilí. Země nemůže žít ve věčném odporu, hořkosti a závisti

jako nějaký pomatený, poraženecký Jih. Možná, že potřebujeme právě nějaký závažnější problém jako je tento, abychom tady dole probudili trochu zájmu.“

„Oni to nepochopí, Garry. Je to nad rámec jejich chápání. Pohádka. Právě z takových věcí vznikají mýty a mýty v politice moc dobře nezabírají. Musíš je zamaskovat, aby vypadaly pří-Zemně.“

Ram Kikura a Karen se vrátily od plotu, obě se zachmuřeným výrazem. „Smrtelnost není jediná věc, co některé z nás rozděluje,“ dodal Kanazawa s jistým podtónem.

Večeři podávali roboti. Všichni čtyři seděli kolem stolu, Lanier a Karen byli po celodenním napětí a starostech tro –

chu omámení velikými sklenkami rumu. Již celá desetiletí nebyl Lanier dokonce ani malinko opilý; cítil, jak se mnoho dalších problémů uvolnilo a podíval se na Karen očima své vzdálenější a mladší osobnosti. Ona byla opravdu skvělá žena; jakkoliv mladě vypadala, měla mnoho z moudrosti svého věku a to ji dělalo ještě krásnější. Lanier mládím nepohrdal; nechtěl zkrátka jen připustit, aby jej přitažlivost mládí ovládla.

Společná práce by mohla být tou správnou medicínou, pomyslel si; ale ona k němu stále nedávala najevo takovou vřelost, jakou on pociťoval k ní. a oba se chovali jako dávno ženatí manželé, kteří se ve společnosti baví více s ostatními než sami mezi sebou.

Ram Kikura odmítala okusit rum. „O alkoholu jsem slyšela.“ V hlase měla zřejmou umírněnou opatrnost. „Nar-kotický jed.“

„Byl snad Thistledown během své pouti na suchu?“ zeptal se Kanazawa a do hlasu se mu vloudil údiv.

„Zpočátku ne,“ odpověděla. „I když alkohol hrál jen druhé housle, jestli je to stále platné přirovnání. Snad i třetí nebo čtvrté. Ti z prvních poutníků se zajímali o přímou psychickou stimulaci, problém, který jsme si sebou přinesli ze Země. Tyto stimulace se staly mnohem důmyslnějšími i bezpečnějšími a přišli jsme na různé chemické i neurologické způsoby, jak léčit osobnosti, které se jim oddávaly přespříliš… Alkohol nebyl nikdy hlavním problémem ani hlavním způsobem odpočinku. Pamatuji si, že byla šlechtěna různá vína…“

Zjevně ráda využila příležitosti, aby mohla mluvit o historii, zvláště když to oddalovalo její rozhodnutí, jestli má rum ochutnat. „*Ale* když byla postavena Cesta a my jsme zatlačili Jarty, rozvinul se obchod prostřednictvím šachet. Seznámili jsme se s Talsitem a jinými substancemi… složité intoxikanty, povzbuzovače, posilovače, o nuancích celkového ukládání do pamětí nemluvě. Alkohol a jiné chemické intoxikanty byly jako *kazoo* (při zdůraznění tohoto slova

vychutnávala jeho cizost) ve srovnání se symfonickým orchestrem.“

„Primitivní požitky přesto mají stále své kouzlo.“

„Nechci vypadat hloupě,“ omlouvala se Ram Kikura, namočila prst do obsahu sklenky před sebou a zvedla jej k nosu. „Estery a ketony. Velmi silné.“

„Ničí mozek,“ podotkla Karen, která již byla na pokraji opilosti. „Možná si budu muset pronajmout další.“

„Alkohol,“ spustila Ram Kikura, potom se na chvilku odmlčela, když si uvědomila, že právě začíná být přechytralá, „je na Zemi stále problém? Nemám pravdu?“

„Máte naprostou pravdu,“ souhlasil Kanazawa, „ale také to je balzám na naše četné rány.“

„Nemám ráda, když se neovládám.“

Karen se předklonila. „Napij se. Ono to kupodivu i dobře chutná. Nemusíš to vypít všechno.“

„Já vím, jak to chutná. Měla jsem to v biochronech v paměti města.“

„Biochrony?“ zeptal se Kanazawa.

„Už nejsou tak populární jako kdysi,“ vysvětloval Lanier. „Simulované plnohodnotné prožitky. Obvykle editované; ke všemu ještě odstraňují vaše uvědomění si simulace. Žijete další život.“

„Panebože.“ Kanazawa nasadil velmi udivený, silně nesouhlasný obličej. „To je skoro totéž, jako být… už vím. Nevěrný sám sobě.“

Zatímco diskutovali o tom, jestli sex v biochronu byl či nebyl přijatelný podle starších pozemských standardů **a** jestli to je porušení svatebního slibu, Ram Kikura si přisunula sklenku **s** rumem blíž. Lanier věděl, že ji přitahuje; vždycky pociťovala sounáležitost **s** minulostí. Když se poprvé setkali, načrtla si nad rameno americkou

vlajku, hrdá **na** svoje předky; zde byla část její historie, o které toho přímo věděla jen málo. Podle toho. co slyšel, nebyly biochronové vzpomínky tak živoucí jako vzpomínky skutečné;

zvlášť bez obrovských implantátů, které pro homorfy nebyly ani nemohly být praktické.

„Dobrá," souhlasila se sebezapřením a zvedla sklenku k ústům. „Na to, že jsme lidé!" Polkla mnohem větší hlt, než by jí Lanier doporučil. Oči se jí rozšířily, načež vyprskla a zakuckala se. Karen ji bezvýsledně bušila do zad.

„*Ach*, Pneumo!" zachroptěla Ram Kikura, když už se zase alespoň trochu ovládla. „Moje tělo to nesnáší!"

„Musíte na to jít pomalu," doporučil jí Kanazawa. „Jestli je to moc silné, mám tu i víno…"

Ztrapněná nezkušeností mávla Ram Kikura rukou, aby se na ni nedívali. Otřela si slzy a znovu zvedla sklenku.

„Jaké se používaly přípitky?" zeptala se stále trochu chraplavě.

„Do dna," navrhl Lanier.

Ram Kikura usrkla mnohem skromněji než předtím.

„Svírá mi to hrdlo."

„To nechápu," divil se Kanazawa. „Je to velmi dobrý rum, nejlepší v Oahu."

„Nejmíň tři hodiny starý," poznamenal Lanier. Kanazawa se na něj podíval s mrknutím senátorského nesouhlasu.

„Je z mého obvodu."

„Váš obvod je tahle polovina světa. Jistě nepijete všechno, co vaši voliči plní do láhví!" zasmála se Karen.

Ram Kikura chvíli mlčky seděla a čekala, až se dostaví účinek. „Myslím, že se ani neopiji. Metabolizéry mého implantátu přeměňují alkohol na cukry rychleji, než mohu pít."

„To je škoda," zesmutněl Kanazawa.

„Mohu je přenastavit… jestli se sem budu lépe hodit jako méně střízlivá…"

Kanazawa významně pohlédl na Laniera.

Karen vzdychla. „Prostě nejsi rozená večírková holka."

Noční obloha na Havaji byla jako chladný třpyt a Lanie –

rovi to připomnělo Van Goghovu *Hvězdnou noc*. Kanazawa nasměroval nízkonapěťový laser na zadní trávník. Seděli na trávě, jedli brazilské čokoládové bonbóny a usrkávali aperitivy.

„Tohle je moje soukromé planetárium," senátor se opatrně skrčil, vykopl jednu nohu, že téměř upadl, pak se usadil na zadek a zkřížil nohy. „Předpokládám, že se skutečným pobytem v kosmu se to nedá vůbec srovnávat… ale já jsem za to rád."

Zapnul laser a zvedl jej. Paprsek prořezával do vlhkého mořského vzduchu jasný úzký kužel; sahal stovky stop nad jejich hlavy ke hvězdám a působil dojmem, jako by se každé z nich jednotlivě dotýkal. „Znám všechna souhvězdí, japonská, čínská, západní. Dokonce i některá babylónská."

„To je užitečné." Ram Kikura dovolila alkoholu, aby na ni zapůsobil více než přiměřeně; oční víčka měla napůl přivřená a vypadala uvolněně, téměř ospale. „Obloha je tady dole… mnohem lidštější. Mnohem přívětivější."

„Ano, to chápu," souhlasila Karen. Seděli s Lanierem na trávě, opřeni o sebe zády, a dotýkali se hlavami. „Když jsem byla malá, zdála se mi obrovská. Děsivá."

„Ano, to chápu," odpověděla Ram Kikura a s širokým úsměvem napodobila Karenin tón. „Opravdu ano."

„Mé vlastní planetárium," opakoval Kanazawa. „Mohu jen namířit laser, pohybovat paprskem, pozorovat a nikdo nic neví ani to nikomu nevadí. Jejich problémy –" přejel paprskem po celé obloze od mraky ztemnělého horizontu až k čistému, otevřenému moři, „– nejsou mé problémy." Přehnaně dramaticky si povzdechl. „Moc rád vás zase vidím, Garry, Karen. Je také velmi milé poznat někoho ze Čtvrtí a za méně formálních okolností. Na to, že jsme rodiče a děti, k sobě máme velmi daleko…"

„Kdo jsou ti rodiče a kdo děti?" zeptala se Karen.

„Vy jste rodiče," odpověděla Ram Kikura.

„A děti zároveň." Karen jemně ťukla hlavou o Lanierovu a vzápětí silněji, jako by tím chtěla upoutat jeho pozornost.

„Au,"vyjekl. „Coje?"

„Jenom tak bouchám hlavou, ty bastarde." Uchichtla se. „Promiň, to ten rum."

„No tak bouchej dál.“ Ram Kikura zvedla ruce. „Teď bych hrozně chtěla vidět davy dětí ze Země. Zdravých a šťastných dětí. Hrozně ráda pozoruji hexamonské děti z okna svého bytu v Axis Euklidu. Ty jsi nikdy neměla další děti, Karen… Proč?“

„Měla jsem příliš mnoho práce,“ odpověděla Karen a kousla se do rtu.

„Jak může mít někdo příliš práce na to, aby mohl mít děti?“

„Přirozeně, nebo hexamonským způsobem?“ zeptala se Karen. Bolest byla časem otupena, ale v duši to stále nesla těžce.

„Myslím hexamonským způsobem. Můj syn Tapi je staromódní dítě.“ Usmála se a potřásla hlavou. „Určitě in-karnační zkoušky složí. Bude pokračovat ve šlépějích svého otce… Olmyho,“ dodala.

„Nevěděl jsem, že máte syna,“ ozval se Lanier.

„Ach ano. Jsem na něj moc pyšná, ale neporodila jsem ho v klasickém smyslu toho slova. Mít děti je ale moc důležité, bez ohledu na to, jak je máte… ať už jsou nejdřív vychováni v paměti města nebo ne. Děti, které smí vyrůstat jako květiny a dělat chyby.“

„*A* umírat,“ zadumal se Lanier se zavřenýma očima. Karen ztuhla a předklonila se; tím se jejich dotek přerušil a on okamžitě svých slov zalitoval.

„Na Thistledownu jsou hřbitovy,“ promluvil na svoji obranu, vyhýbaje se při tom upřenému pohledu Ram Kikury. „Viděl jsem je. Kolumbária, dokonce i okázalé hrobky. Vaši lidé kdysi dobře věděli, co je to smrt.“

„Smrt je *prohra,*“ namítla Ram Kikura rozzlobeným tónem.

„Smrt je dovršení,“ stál za svým Lanier.

„Smrt je plýtvání a ztráta.“

„K tomu se musím přidat i já,“ Karen do něj zase záměrně narazila. „Více života.“

„Roberte!“ ukázal Lanier prstem. Vzápětí Kanazawa namířil šipku laserového paprsku na jeho hruď.

„Co? Garry!“

„Rozhodni to. Ty jsi přirozený muž. Žádné implantáty, nic, jen terapie proti ozáření. Dokonce i tu jizvu sis nechal.“

„Bílý odznak odvahy. Pomáhá mi to udržet se v úřadě.“

„Je smrt dovršení, nebo ztráta?“

„Dost jsme se vzdálili od tématu našeho večera, nemám pravdu?“ zeptal se Kanazawa.

„Máš japonské předky. Ti se na smrt dívají jinak. Na vznešenou smrt. Smrt v pravý čas.“

„Máš amerindiánskou krev?“ zeptal se ho senátor.

„Ne.“

„No, vypadáš, jako bys měl. Když lidé musí zemřít, dívají se na smrt jinak. Oblečou se do ní, tančí s ní, dají jí černé šaty a bojí se jí. V mnohém s Hexamonem nesouhlasím, ale nelituji toho, že nám dává tuto možnost výběru. Tamty hroby – většina jich je z doby krátce po naší Smrti. Mnozí z mých voličů se rozhodli pro delší život. Někteří dokonce doufají, že budou žít věčně. Možná i budou. Smrt není prohra, dokonce může být i dovršením, ale jen potud, pokud není vládcem situace.“

„Správně,“ souhlasila Karen.

„A co ty, rozhodl ses, že budeš žít věčně?“ zeptal se Lanier.

„Ne.“

„Proč?“

„To je osobní.“

„Promiňte,“ vmísila se Karen, „tohle není zrovna příjemné téma…“

„Ne. Je ale velmi důležité,“ pokračoval Kanazawa. „Není to ani natolik osobní, aby se o tom nedalo mluvit. Zvláště **při** rumu. Na jisté věci prostě nemohu zapomenout. Nepříjemné vzpomínky. Nemohu použít Talsit ani pseudo-Talsit,

dokonce i kdybych je mohl dostat, ačkoli jsou to báječné léky; tyto vzpomínky jsou mou pevnou součástí a udělaly ze mě to, co jsem. Pořád s nimi bojuji. Ráno do nich vstávám. Někdy mne provázejí celým dnem. Ty víš, o čem mluvím, že, Garry?“

„Amen,“ řekl Lanier.

„Až umřu, ty vzpomínky budou pryč. Já budu pryč a na mé místo, doufejme, přijde někdo lepší. Možná bude znát historii toho, co jsem prožil, ale bude schopen se nad to povznést. Nebude plýtvat. To, čemu se já nedokážu přizpůsobit, on nebo ona dokáže.“

„Amen.“ opakoval Lanier šeptem.

„Ačkoliv nesouhlasím, musím vám dát za pravdu,“ řekla Ram Kikura. „Jste úžasný muž, senátore. Vaše smrt bude ztráta.“

Kanazawa naklonil hlavu, aby dal najevo, že kompliment bere na vědomí.

„My nemůžeme plakat, víte,“ vysvětlovala Ram Kikura. „Prožíváme mnoho stejných pocitů, ale… nikdy jsme se nad ně nepovznesli. Nepřekonali jsme je. Přizpůsobujeme se a zůstáváme sami sebou, ale…“ Potřásla rozhodně hlavou. „Nemohu normálně myslet! Rumové myšlení, rumové řeči.“

„V naší blízkosti se nachází příliš mnoho smrti na to. abychom se na smrt jednotlivce dokázali podívat objektivně,“ pokračoval Kanazawa. „Karen, schvalujete věk svého manžela?“

„Ne,“ pronesla po dlouhém mlčení.

„Nedokážu s ní udržet krok.“ pokusil se Lanier o žert.

Shlédla z hvězd na tmavou trávu. „Tim to není. Nechci tě ztratit. Ale ani se nechci obětovat jen proto, abych s tebou udržela tempo.“

„Rozřízněte ten vřed, doktore.“

„Mlč.“ Znovu se od něj odtáhla a stoupla si. „Teď už říkáme hlouposti.“

„Rumové řeči,“ poznamenal Kanazawa a namířil paprsek znovu na oblohu. „*In vino veritas.*“

„To je velmi vznešené,“ řekla Ram Kikura. „Je to lidské.“

Karen utekla do domu. Lanier vstal, otřepal si trávu z kalhot a prohodil: „Myslím, že půjdu za ní, a že potom už půjdeme spát.“

Kanazawa moudře přikývl.

Lanier šel do domu, našel ložnici a zůstal stát ve dveřích; pozoroval Karen, jak se svléká. „Vzpomínám si, jak ses se mnou poprvé milovala. V letadle. Na tuberideru.“

Trochu povzdechla, když si rozepínala podprsenku.

„Trvalo mi dlouho, než jsem si tě skutečně začal vážit. Nebylo to do té doby, než jsme se vzali. Až když jsme spolu začali pracovat.“

„Prosím tě, mlč,“ řekla Karen, ale nijak vztekle.

„Stala ses jednou z mých rukou, jednou z mých nohou,“ pokračoval. „Bral jsem tě jako samozřejmost. Myslel jsem si, že všechno, co udělám já, uděláš i ty. Tolik jsem tě miloval, že jsem zapomněl, že ty nejsi já.“

„Měli jsme spoustu práce.“

„Ani to není žádná omluva. Myslím, že i ty jsi mě ztratila z dohledu.“

„Nejsi jediný, kdo má špatné vzpomínky,“ odsekla Karen ostře. „Vrátila jsem se do Hunanu. Pamatuješ? Viděla jsem svoje město, farmy. Pocítila jsem smrí a *zpustošení,* Garry. Kostry nemluvňat u cesty. Nebylo poznat, jestli tam leží měsíce nebo roky, od Smrti nebo po ní, když je tam jejich rodiče pohodili, protože je nemohli krmit. Nemohli jsme se dostat ke každému včas. *Nejsi jediný, kdo má špatné vzpomínky!“*

„Já vím,“ Lanier zůstal opřený o rám dveří.

„Já je mohu ovládnout. Já tě mohu milovat o mnoho déle. Nechci, abys mi odešel. Nenávidím to pomyšlení.“

„Já vím.“

„Tak se ke mě vrať. Ještě pořád můžeš omládnout. Zbývají nám celá staletí. Staletí práce, kterou je třeba udělat.“

„To není můj způsob. Rád bych, abys to dokázala přijmout.“

„A já bych zase ráda, abys ty dokázal přijmout mé… obavy.“

„Pokusím se. Teď pracujeme spolu, Karen.“

Napůl se otřásla, napůl pokrčila rameny a posadila se na postel. On zůstal stát u dveří, stále oblečený. „A co Mirskij?“ zeptala se. Ve tváři se jí zračil výraz zjevného údivu. Měla hladké čelo, široké oči, rty stažené, jakoby našpulené. „Pošle na nás bohy? Říká snad ve skutečnosti právě tohle? On je něco *hrozného,* Garry.“

„To si nemyslím.“

Potřásla hlavou. „Noční můra.“

„Vize,“ oponoval jí Lanier. „Počkejme a uvidíme.“

„Mám strach.“ vyhrkla. „Dovolíš mi alespoň to?“

Věděl, že kdyby k ní teď přistoupil a pokusil se ji obejmout, nedovolila by mu to; odstrčila by ho. Věděl však, že ten správný čas přijde a pro teď, když za ně tak trochu stále mluvil rum, to stačilo. „Samozřejmě.“

„*Jdu* spát.“ Položila se na postel pro hosty a přetáhla přes sebe přikrývku.

Chvíli ji pozoroval, potom zhasl světlo, otočil se a zůstal stát sám uprostřed temné, prázdné chodby. Venku na trávě hovořili Kanazawa a Ram Kikura.

„Bylo by mi ctí, kdybyste se mnou tento večer sdílela lože," slyšel Kanazawu.

„Abych řekla pravdu, nejsem ani trochu opilá, sere Ka-nazawo."

„Ani já ne."

Ram Kikura chvíli mlčela. Potom souhlasně: „To bych ráda."

Lanier pohlédl na svoji ženu v posteli, zrakem přelétl zvláštní pohodlí pokoje pro hosty, a potřásl hlavou. Mezi nimi je stále mnoho zdí. Došel na přední terasu, kde si

lehl na vypolstrovanou ratanovou pohovku a pod hlavu si nacpal potrhaný hedvábný polštář.

Ráno, ještě předtím, než se Karen vzbudila, se Lanier procházel po pláži. Kilometr před sebou uviděl Ram Kikuru, jak prochází kolem jazyka unaveného příboje, obklopena kroužícími racky. Bez jakéhokoliv gesta kráčeli k sobě a když se přiblížili, Ram Kikura se na něj usmála.

„Jsem asi *pěkná coura*, co?" zeptala se, když se otočila, aby se přizpůsobila jeho směru a tempu.

Lanier úsměv opětoval.

„Tak pěkná, jaké většinou jsou."

„Za celá ta léta, co jsem byla advokátkou Země. jsem se nikdy nemilovala se Starým rodákem."

„Bylo to v něčem zvláštní?" zeptal se Lanier. Zamračila se na něj.

„Některé věci zůstávají ve své podstatě neuvěřitelně stejné." Chvíli pokračovali v tichosti dál a sledovali racky, jak si vykračují po mokrém písku před nimi a vyhýbají se při tom blížícím se vlnkám. „Ser Kanazawa je rozhněvaný," řekla konečně. „Je rozhněvaný tak, že jsem něco takového neviděla již velmi dlouhou dobu. Nedával to před námi všemi najevo… Hodlá svolat setkání všech senátorů a fyzických zástupců Země. Prostřednictvím mé osoby pak chtějí apelovat na hlasování *lido publiky*. Mohu vyvolat prudký spor o tom, že na tuto situaci se zákony o Obnově nevztahují."

„Vyhrajete?" zeptal se Lanier.

Sklonila se, aby zvedla skleněné japonské těžítko. „Zajímalo by mě, jak dlouho to tu je?“ zeptala se. „Vyrábějí se ještě vůbec?“

„Nevím,“ odpověděl Lanier. „Hádám, že ano. Vyhrajete?“

„Pravděpodobně ne. Hexamon už není, co býval.“ Zvedla těžítko a prohlížela si jemné, hvězdicovité bublinky, které se vznášely v zeleném skle. Položila těžítko zpět do písku.

„Zdá se, že prezident *se* otáčí podle větru,“ podotkl Lanier. „Prohlašoval, že je silně proti znovuotevření.“

„To je. Ale nedá se toho moc udělat, když to má podporu Nexu. Obávám se, že jako kapitán rozhoupané lodi nebude váhat Zemi odříznout, bude-li to nutné k záchraně toho, co z Hexamonu zbývá.“

„Ale Jartové –“

„Už jednou jsme je odrazili a to jsme na ně nebyli připravení, „ přerušila ho Ram Kikura.

„Zní to, jako byste na to byla hrdá. Skoro jako byste to schvalovala.“

Znovu se zamračila a potřásla hlavou. „Advokát potřebuje znát pocity opozice. Já sama jsem stejně rozzlobená jako Kanazawa.“ Rozhodila rukama a znovu se sklonila, tentokrát aby zvedla pokroucený kousek plastové láhve. „Jak staré myslíte, že je tohle?“

Lanier neodpověděl. Myslel na Mirského, překvapeného odmítavým postojem Nexu k jeho návrhu. „Jaká je šance záporného hlasování?“

„Žádná. Jestliže nebude hlasovat přesvědčená a informovaná Země – a to se zdá být v nejbližším termínu nemožné.“

„Tak proč tady potom jsme? Myslel jsem, že to byl dobrý nápad… Myslel jsem, že budeme mít nějaký úspěch.“

Ram Kikura přikývla. „To budeme. Pověsíme se jim na ty jejich zatracené paty a zpomalíme je. Příliv stoupá, že ano?“

Podle toho, co Lanier viděl, příliv klesal, ale pochopil, co měla na mysli.

„Co řekneme v Oregonu? „ zeptal se.

„To samé, co jsme řekli tady.“

Otočili se a namířili si to zpět k domu. Když dorazili, Karen a senátor byli již vzhůru a roboti servírovali snídani. Kanazawa a Ram Kikura byli k sobě přátelští a zdvořilí, ale nic víc.

Lanier byl zamyšlený. Jeho náhlý příval mladistvého entuziasmu byl zmařen. Zbyl mu jen zármutek, ale také vědo –

mí, že ještě, stále dokáže být mladý a bláhový. Ještě stále dokáže bojovat za beznadějné cíle. Z nějakého důvodu mu to dodalo pocit, že žije plněji, dokonce i že je odhodlanější.

Mimoto se domníval, že Mirskij – nebo bytosti na konci času – byly mnohem vynalézavější než samotný Hexamon.

Sbalili si svých pár zavazadel. Ram Kikura a Karen hovořily s Kanazawou, zatímco Lanier odnášel tašky do letounu. Když vstoupil do dveří raketoplánu, před očima se mu zableskl rudý črt od automatického pilota.

„Mluv prosím anglicky," přikázal Lanier lehce popuzeně.

„Náš let byl pozdržen," hlásil pilot. „Musíme zde zůstat do té doby, než přiletí policie Čtvrtí."

Lanier položil zavazadla na zem. „Policie Čtvrtí? Ne pozemská policie?"

Pilot neodpovídal. Vnitřní osvětlení potemnělo. Bílý interiér se rozplynul a přešel v deaktivovanou modrou.

„Jsi stále funkční?" zeptal se Lanier. Žádné další odpovědi se mu nedostalo. Rozhlédl se po ztemnělém vnitřku letounu a sevřel pěsti. Vykročil ze dveří ven, tvář rudou hněvem, a střetl se s Karen.

„Myslím, že jsme byli zadrženi." Ram Kikura a Kanazawa vyšli z domu.

„Nějaké problémy?" zeptal se senátor.

„Letí sem policie Čtvrtí," odpověděl Lanier.

Kanazawovy rysy ztuhly. „K tomu nemám co říci."

„Pravděpodobně nemáš," kývla Ram Kikura. Kanazawa na ni zíral, jako by ho udeřila. „To je velmi vážné, Garry. Jak jste na to –"

Karen se podívala na moře. Od Barberova vrchu se k nim přibližovala tři letadla, mezi převalujícími se šedivými mraky pokročilého rána jasně bílá. Dorazila ke břehu a letěla k domu. Zastavila a jen se vznášela; jejich letová pole pohazovala kousky hlíny a štěrku na příjezdové cestě a dvorku senátorova domu.

„Sere Laniere," zahřměl hlas z letounu nad nimi. „Ozvěte se, prosím."

„Jsem Garry Lanier." Odstoupil od ostatních.

„Sere Laniere, vy a vaše žena se musíte okamžitě vrátit na Nový Zéland. Všichni Staří rodáci jsou navraceni do svých domovů.“

Ram Kikura se postavila vedle něj. „Na základě jakého nařízení a jakého zákona?“ Snížila hlas. „Takové zákony neexistují,“ zamumlala.

„Podle zrevidovaného zákona o Obnově. Přímá prezidentská pravomoc. Prosím, nastupte do svého letadla. Jeho letový plán byl pozměněn.“

„Nechoďte,“ radil Kanazawa. Vzhlédl očima ke třem letadlům a zvedl pěst. „Já jsem senátor! Požaduji setkání s prezidentem a ministerským předsedou!“

Z letadel nepřicházela žádná odpověď.

„Nenastupujte do letadla.“ řekla Ram Kikura. „Všichni zůstaneme tady. Neodváží *se* nás přinutit fyzicky.“

„Garry, říkají, že všichni Staří rodáci jsou navraceni do svých domovů – dokonce i ti, kteří trvale pobývají na orbitálních tělesech?“ Karenina tvář vypadala, jako by patřila hrozně zklamanému, nevěřícímu dítěti.

„Nevím,“ odpověděl Lanier. „Senátore, ve svém vlastním teritoriu můžeme udělat víc… pokud nebudeme mít domácí vězení; ovšem v tom případě je jedno, kde jsme.“ Obrátil se k Ram Kikuře. „Předpokládám, že se vrátíte na Thistledown.“

„Nic nepředpokládejte.“ odpověděla napjaté. „Přestala platit veškerá pravidla. Tohle jsem tedy v žádném případě nečekala.“

„Když udělají tohle,“ Karen zrudla vzteky, „budou mít na krku skutečný boj.“

O tom pochybuju, pomyslel si Lanier. *Ten boj probíhá právě tady a ted. Cítí potřebu hrát nečistě.*

Tři letouny nesmiřitelně setrvávaly na místě. Paprsky slunce prozařovaly jemnou přeháňku. Ram Kikura si shrnula mokré vlasy z tváře. „Neměli bychom tu jen tak stát jako neposlušné děti,“ prolomil ticho Lanier. „Senátore, děkuji,

žes nás vyslyšel. Jestli si budeme moci znovu promluvit, budu –“

„Prosím nastupte ihned do svého letounu,“ zahřměl hlas.

Lanier vzal manželku za ruku. „Sbohem,“ řekl Kanazawa Ram Kikuře. „Hodně štěstí. Oznamte Korzenowskému a Olmymu, co se tu stalo.“

Ram Kikura kývla.

Nastoupili do letounu a dveře se za nimi okamžitě zabouchly.

čtyřicet tři

Cesta, výkonná **Gaia**

Bludiště zářivě zelených čar se rýsovalo paralelně kolem nich a kreslilo postroj nebo klec kolem bubliny rychleji, než Rhita dokázala očima sledovat. Po krátké přestávce vyvstala z povrchu Cesty, daleko pod nimi, další přehršle čar. Vycházela z jediného oslňujícího vrcholku poblíž věže z navršených disků. Spojené čáry a oválovitá bublina sestupovaly znepokojivou rychlostí, i když opět bez jakéhokoliv vjemu.

O Rhitu se pokoušely mdloby. Bylo to na ni příliš mnoho stimulací, příliš mnoho, co musela vstřebávat. „Budu zvracet,“ řekla Týphonovi. Průvodce ji chytil za paži – vůbec poprvé se jí dotkl. Ten dotek byl vřelý, ale nepřesvědčivý; i přes stahující se kruh myšlenek a vizí, který ji obklopoval, jí to bylo lehce nepříjemné. Pak již klečela na kolenou a bylo jí to jedno.

Částečně očekávala, že Typhon něco udělá, že ji nějak fixuje a zbaví závratě. Ale on jenom stál za ní a chránil ji před pádem na záda. Na chvíli potlačila nutkání vrhnout, potom ale pevně zavřela oči, přesvědčená, že tma jejímu zdraví prospěje lépe.

Po nějakém čase se závrať rozplynula a ona se cítila lépe. „Jestli máš žízeň,“ slyšela Týphona, „vypij tohle.“ Otevřela oči a uviděla, že jí podává skleněný pohár průzračné tekutiny. Vzala jej a opatrně usrkla. Voda; nic víc, alespoň podle toho, co dokázala rozeznat. To ji zklamalo. Očekávala nějaký elixír. Samozřejmě, i to, kde vzal průvodce v bublině pohár vody, bylo záhadou… Představila si ho, jak otevírá díru ve vlastním těle a vytahuje pohár, nebo dokonce jak

do skleničky plive. Znovu zavřela oči a snažila se přemoci další nával nevolnosti.

Za pomoci zábradlí se znovu postavila na nohy, odstrčila jeho ruku a chvatně vrátila zpola plný pohár. Zčásti proto, aby se

odpoutala od vnějšího panoramatu, zčásti aby překonala nevolnost, snažila se soustředit na to, co dělá se sklenkou.

Držel ji. Nic víc.

Roztřesená se k tomu pohledu obrátila zády. Spadli teď mnohem blíž k povrchu a vedeni zelenými čarami, letěli k bílé věži. Snažila se odhadnout její velikost a usoudila, že věž byla přinejmenším stejně vysoká jako maják Faros v Alexandreii, a mnohem masivnější. Rozměry Cesty ale dělaly ze všech staveb trpaslíky.

Rhita se přinutila zaklonit hlavu a vzhlédnout. Krk zaprotestoval. Rty se jí rozevřely a ona proti své vůli vzdychla. Daleko za nimi a nad nimi visel trojboký hranol, obrovský, tupý a bezútěšný, ve středu perlícího pruhu světla jako dlouhý černý krystal, zavěšený v mléčné vodě.

Její pozornost upoutalo něco mnohem hlouběji ve chřtánu Cesty, jakýsi blikající maják. Zakryla si oči, přestože světlo z trubice nebylo nijak zvlášť jasné, a mžourala, aby zaměřila oči na pohybující se skvrnu. I ta byla uvnitř světelného pruhu a ačkoliv mnoho stádií vzdálená, rychle se k nim přibližovala.

Zvrátila hlavu, když se přiblížila do bodu přímo nad nimi, a uviděla, že to je další obří duhový hranol. Uvědomila si, že se s prvním hranolem srazí. Zalapala po dechu, když se opravdu střetly jako dva vlaky. Na chvíli byly jednou dlouhou zelenou masou a potom druhý hranol prostoupil prvním bez sebemenšího poškození kteréhokoliv z nich a nerušené pokračoval v cestě opačným směrem.

Nic *takového* jí Patrikia nikdy nepopisovala.

„Cítím, jako bych byla celá ztuhlá," řekla a s odporem se podívala na Týphona.

„Ty sama ses rozhodla, že chceš všechno vidět," vysvět –

loval průvodce mírně. „Žádné z mých já nejezdí touto cestou moc často."

Zamyslela se nad touto větou a zjistila, že pohled ven byl méně znepokojivý, než by si z Týphonových slov myslela. a opět se zadívala do Cesty.

Do věže nevedly žádné viditelné vchody. Přesto však bublina prošla rovnou skrze zaoblenou zeď navrstvených disků, projela obloukovitým prostorem, naplněným poletujícími mnohostěny, a

další zdí. Bublina odložila obrnění ze zelených čar a sestoupila podél listově zelené osy k něčemu, co vypadalo jako dokonale průzračná skleněná čočka. Viděla modř moře a modř oblohy, světle hnědou a šedivé mraky; všechny normální barvy domova, ačkoli čočkou zkreslené. Na chvíli zadržela dech. Přestože věřila, že to je Gaia, doufala, že ta noční můra pomine.

„Tohle je brána do Gaiy," oznámil jí průvodce. „Hlavní brána byla otevřena zde. Naše brány většinou nejsou v tak sevřeném tvaru, ale původní geometrie má přednost."

„O," vydechla Rhita. *Podává jí informace, které pro ni skoro nic neznamenají…*

Jak padali k povrchu čočky, barva osy červenala a poté se rychle změnila v bílou. Bublina narazila do čočky a oni jí propadli. Pod nimi leželo pobřeží, šedivý oceán pod stíny mraků a modrý oceán ve skvrnách jasného slunečního svitu.

Rhita sotva mohla dýchat.

„Tohle je tvůj svět."

Věděla to; stejně tak to nebyl ani žádný sen. „Kde na Gaie teď jsme?"

„Pravděpodobně nedaleko tvého domova – nikdy jsem zde nebyl v žádném jednotlivci ani objemu."

„Chci jet na…" Podívala se nahoru a uviděla modrou oblohu a nerozeznatelné mihotání nad jejich hlavami: brána, kterou právě prošli. „Můžeme jet na Rhodos?"

Typhon se na chvíli zamyslel. „O moc víc energie to nespotřebuje. Tento projekt se však blíží k limitu. Brzy musíme získat nějaký výsledek."

„Nevím, co tím myslíš."

„Tohle je série vyšetřování. Brzy nám musíš poskytnout nějaké výsledky."

„Víš všechno, co vím já," řekla neuvěřitelně vyčerpaná Rhita s pláčem na krajíčku. „Co pro vás můžu udělat?"

„Dovést nás k těm. co postavili tvůj klíč. Dát nám stopy. Ale –" Zvedl ruku. právě když hodlala zaprotestovat. „Uvědomuji si, že to nevíš. Přesto stále věříme, že nám svým jednáním nebo svojí přítomností můžeš prozradit víc – tvůj klíč by mohli hledat ještě jiní

než jen my. Jen ty s ním můžeš zacházet. Ty máš pro nás stále cenu hlavně ve své aktivní formě.“

..*A.* co moji… společníci?“

„Budou sem přivezeni, jestli se s nimi budeš cítit lépe.“

„Ano. Prosím.“

Typhon se usmál. „Vaše formy společenského uspokojení jsou nádherné. Prostota, která maskuje neuvěřitelnou agresi. Žádost byla postoupena; setkají se s námi na Rhodu, pokud nepřekročíme energetický rozpočet.“

„Nejsem si jista, že tu takhle dokážu stát o moc déle. Jsem velmi unavená.“

Typhon ji vybídl, aby se posadila na plošinu. „V mých očích to nebude vypadat netaktně.“

S úšklebkem se nejen posadila, ale lehla si na břicho a dívala se přes okraj. „Jedeme na Rhodos?“ zeptala se.

„Ano.“

Z mraků poblíž se vyloupla zelená čára a rozložila se před bublinou do záře křivek, které je uchopily. Opět v kleci je bublina přenášela vysoko nad oceánem. Nebyla s to rozeznat, na jakou světovou stranu se pohybují.

„Jsem prvním člověkem, kterého jsi studoval?“

„Ne,“ odpověděl Typhon. „Moje já studovala na tucty lidí z tohoto světa, než jsme začali zkoumat tvůj uchovaný záznam.“

„Víte o nás všechno?“ Teď byl jejím hlavním pocitem

vztek; slova vyštěkla v naději, že průvodce zaregistruje trpkost jejího tónu.

„Ne. Stále obsahujete spoustu podrobností, mnoho věcí k prozkoumání, ale je možné, že mi nebude dovoleno studovat tě až do úplnosti. Jsou zde vyšší úkoly a množství mých já je plně zaměstnáno.“

„*To* říkáš neustále,“ odpověděla Rhita unaveně. „Má ‚já‘. Nechápu, co tím myslíš.“

„Já nejsem jedinec. Jsem aktivně uložen –“

„Jako zrní v sudu?“ zeptala se Rhita sarkasticky.

„Jako paměť ve tvém vlastním mozku. Já jsem aktivně uložen v trhlině a čítám obrovské množství informací –doslova světy informací. Chápeš to?“

„Ne,“ připustila. „Jak můžeš existovat ve více než jedné osobnosti?“

„Protože moje vzory, má já, mohou být nekonečně dup-likovány. Mohu být spojen s jinými ‚já‘, která mají odlišnou konstrukci a schopnosti. Mohou být pro nás postaveny různé uskutečňovače – stroje či lodě nebo méně často těla. Pracuji, když je kteréhokoliv z mých já zapotřebí.“

„Jsi cvičený k tomu, aby ses staral o cizince?“

„V jistém smyslu ano. Provedl jsem studii tobě podobných bytostí, když jsme s nimi bojovali v Cestě. Tehdy jsem byl ještě jedinec, biologicky založený, ve tvaru podobném původní formě, ve které jsem se narodil.“

Babička jí o Jartských válkách vyprávěla. Pro malou holčičku to však moc neznamenalo – bezvýznamné divy v záplavě fantastických příběhů. Mrzelo ji, že tenkrát neposlouchala pozorněji.

„Co byla ta původní forma, ve které ses narodil?“

„Nebyla lidská, vůbec ne tento tvar.“

„Ale kdysi jsi *měl* svůj vlastní tvar.“

„Ne. Měla ho jen moje část. Od té doby jsem byl zkombinován s jinými, promíchán dohromady.“ Pomalu zakroužil nataženým prstem. Rhita se na něj přes rameno zamračila.

Všechny mé otázky mé chrání před *pravdou, se kterou se budu muset vypořádat.*

„Už jsem z toho zase zmatená. Nejdřív mi řekneš tohle a pak zase něco úplně jiného.“

Typhon si klekl vedle ní, lokty opřel o kolena a spojil dlaně. Velmi lidské gesto. Nabírala snad jeho tvář výraz?

„Tvůj jazyk nemá správné slovní skupiny. Žádný zvukem přenášený jazyk není dost přesný.“

„Vy spolu nemluvíte.“

„Ne slovy nebo s použitím zvuků. Každopádně ne obvykle.“

„Zabil bys mě, kdyby ti to bylo nařízeno?“

„Nebude mi nařízeno, abych kohokoliv zabíjel, jestli tím myslíš zničit tvé vzory. To je něco. co bys ty nazvala zločinem, hříchem.“

To prozatím stačilo. Převrátila se zpět na břicho. Pod nimi se rozprostíral modrozelený oceán, mělký, se sloupci skal, které z něj čněly jako pahýly stromů. Toto místo nepoznávala. Přesto však měli být poblíž Rhodu. „Poblíž“ mohlo pro Jarta znamenat něco docela jiného než pro ni; koneckonců mohli létat Cestou a odcházet branami v mýdlových bublinách.

Objevily se další pilíře. Každý z nich byl přikryt zlatou čepičkou ve tvaru skály – vypadala, jako by byla jen namalovaná. Žádná vegetace ani žádné lodě na vodě, jen tato mraky zastíněná a sloupy posetá pustina.

„Mohu si přivonět vzduchu?“ zeptala se.

„Ne,“ odmítl Typhon otevřeně.

„Proč ne?“

„Už pro tebe není zdravý. Ve tvém světě teď vzduchem cestují přístroje a biologické organismy, které jsou příliš malé, aby byly vidět. Pozvedávají Gaiu k vyššímu stupni výkonnosti.“

„Nikdo tu nemůže žít?“

Typhon vypadal, jako by s ní soucítil. „Nikdo tvého druhu.“

Opět pocítila slabost. Rozšířili po Gaie nemoc – to chtěl její průvodce říct? Smrt a znečištění. Nikdo tu nemohl žít –

„A někde jinde? Mohou někde lidé žít?“

„Na Gaie nejsou žádní lidé. Byli uchováni pro následné zkoumání.“

Teprve íeďse dostavila nenávist. Zaklonila jí hlavu a jakoby obří rukou sevřela vnitřnosti, *až z ní* vytlačila výkřik. Otočila se k Týphonovi se zdviženou pěstí. Nevyvinul žádné úsilí, aby se bránil. Udeřila jej, jak nejsilněji dokázala a znovu a znovu, ne nějakými slabými ženskými ranami; nikdy nebyla vychovávána, aby *se* bála bránit. Rhitiny pěsti mu deformovaly tvář a kopance muchlaly oblečení. Bylo to, jako by tloukla do chlebového těsta, teplého a poddajného. Křičela a s každým úderem stoupala výška jejího hysterického hlasu. Vzdychala, ze rtů jí kapaly sliny a oči měla napůl zavřené. Znovu a znovu. Bušila pěstmi, kopala, chytala jej za krk á nořila prsty do něčeho, co by mohlo být maso.

Typhon se sesunul na plošinku,, Tvář měl zdeformovanou, potlučené oči zavřené. Nebyl pohmožděný, ale prostě jen zmačkaný a ona do něj ještě chvíli kopala, dokud v hlavě neucítila jiskřivě temnou prázdnotu. Podívala se na mraky vně bubliny. Po tváři se jí řinuly slzy a bradu měla mokrou od slin. Vztek byl pryč. ale ruce a nohy se jí třásly; pomalu se zase začínala ovládat.

S výrazem splašeného koně, s panenkami jako hlavičky špendlíků a nozdrami doširoka rozevřenými se podívala na tu oblečenou hmotu, která už vůbec nevypadala jako člověk. Potom se chytila zábradlí, znovu s pocitem, jako kdyby měla zvracet. Na pustém moři spatřila nad horizontem nízký zelený obrys a poslední část naděje se rozjásala. Byl to Rhodos; poznala by jej kdekoliv. Bublina ji stále rychle nesla k domovu.

Typhon zaní promluvil; hlasem nijak nepoznamenaným zraněními, která mu přivodila. „Je možné, že právě překračuji energetický rozpočet.“

čtyřicet čtyři

Thistledown City

Prezident Farren Siliom vstoupil do naplněné síně Nexu a kráčel k pódiu. Olmy seděl vedle Korzenowského a Mirského. Napjatě naslouchali jeho řeči. Korzenowského výraz byl velmi tajemný; stejně jako všichni ostatní v síni si dobře uvědomoval význam této chvíle, ale nevyjadřoval souhlas ani nesouhlas.

Tvář Mirského byla také uhlazená, ale v té uhlazenos-ti, pomyslel si Olmy, spočívalo pro Hexamon možná mnohem větší nebezpečí, než kdy představovali Jartové. Olmy Mirského příběh zcela přijal a nyní tohoto člověka dokonce považoval – byl-li to člověk – za neschopného lži. Prezident nepochybně souhlasil; Garabedianovo potvrzení mělo na jeho úsudek velký vliv. Avšak nyní se Nexus – a Farren Siliom – z důvodů čistě politických přikláněli k proudu podporujícímu znovuotevření. Uchylovali se k politickým činům, které mohly nanejvýš posloužit k tomu, aby mezi Zemí a tělesy na oběžné dráze vyřízly ještě větší ránu, která se možná už nikdy nezacelí.

Všichni rodilí pozemšťané byli navráceni na Zemi. ať už byl jejich status na orbitálních tělesech jakýkoliv. Hexamon vstupoval do

období pohotovosti. Podle Pohotovostních zákonů, zapomenutých od dob Jartských válek, přebíral prezident neobyčejně rozsáhlé pravomoci. Měl teď pouze jeden rok na to, aby své plány uskutečnil; po této době – vzhledem k tomu, že použil Pohotovostních zákonů – mu nebude dovoleno dokonce ani pracovat v politickém úřadě.

S vehemencí zaručoval čistotu hlasování *lido publiky*. Kdyby hlasování bylo negativní, rezignoval by. Když bude

pozitivní, může být šestý dóm Thistledownu zrenovován, obranné síly Hexamonu opět ustaveny a během čtyř měsíců Cesta znovu otevřena.

Korzenowskému bylo oficiálně nařízeno, aby zajistil vykonání vůle *lido publiky*. Nemohl odmítnout. Olmymu připadal rezignovaně; možná víc než jen to. Tím, že byl dotlačen až takhle daleko, mohl by Korzenowski odhodit poslední zbytky masky, kterou po celé čtyři dekády nosil. Masku zájmu pouze o Obnovenou Zemi a Pozemský Hexamon, která byla popřením celého jeho génia a toho, co pro své druhy dokázal…

To, zda masku odhodí sám, nebo mu bude stržena, nehrálo v dlouhodobém výhledu žádnou roli.

Olmy nepochyboval o tom, že Korzenowski bude při provádění nařízení Hexamonu výkonný. Cesta by mohla být otevřena dříve, než sám prezident očekával.

Co udělá Mirskij, to nevěděl. Nejlépe bude nedělat si starost s nezměřitelným.

Mezitím uvnitř Olmyho samotného Jart odhaloval vrstvu za vrstvou všední jartský život. Tok informací se proměnil ve skutečnou záplavu, možná snad i průtrž.

Doposud se mu dařilo držet s tímto přívalem krok. Plánoval postup reorganizace obranných sil.

Již brzy – podle dohody uzavřené mezi Jartem a částečníkem – Jartovi povolí přístup k jeho očím a uším. Mohli by komunikovat mnohem efektivněji, kdyby si lépe rozuměli.

Skýtalo to samozřejmě jisté nebezpečí, ale ne větší než ta, která již přežil.

Byla to víc než jen doba změn.

Události se nyní řítily revolučním tempem. Odštěpení se chýlilo k zreverzování.

Prezident ukončil svoji řeč a dominantní koalice neo-Gešelů aplaudovala a črtala kompletní souhlas. Prezidentovi naderitští kolegové mlčeli.

Korzenowski se obrátil k Mirskému. „Příteli, musím tuto práci vykonat bez ohledu na své přesvědčení."

Mirskij pokrčil rameny a kývl, jako by inženýrovi buďto odpouštěl, nebo jej zatracoval. „Ono to nějak dopadne, „ prohodil s uhlazenou nonšalancí. Podíval se na Olmyho a zamrkal.

čtyřicet pět

Thistledown, **Čtvrti** na oběžné dráze ***a.*** Země

Korzenowski zvedl hroudu bílého těsta a naslouchal jeho jemnému šustění ve svých rukách. Tyto kusy byly pozůstatky pokusu z doby před šesti lety. kdy se snažil vytvořit bránu bez Cesty; nezdar byl sice tichý, ale jednoznačný. Namísto otevření brány vytvořil novou formu hmoty, poměrně netečné, která neměla žádné užitečné vlastnosti, na které by zatím přišel. A to posledních šest let strávil jejím zkoumáním…

Položil kus hmoty zpět do mísy z černého kamene a narovnal se. Prohlížel si svoji laboratoř a v duchu jí říkal sbohem. Po měsíce se sem nevrátí. Možná nikdy.

Výsledky hlasování hexamonské *lido publiky* byly sepsány a rozšířeny pomocí vysílání. Dvoutřetinová většina – více, než očekával – dává mandát k trvalému znovuotevření Cesty.

Farren Siliom už neměl na vybranou.

Korzenowski aktivoval robotické hlídače a svému čás-tečníkovi dal podrobné instrukce. Kdyby se nevrátil nebo kdyby jej někdo navštívil, bude tam Částečník, aby kohokoli přivítal.

Nepříčilo se mu vrátit se do šestého dómu a začít s rekonstrukcí; vlastně se už nemohl dočkat. Ozýval se v něm tichý, ale neodbytný hlas, který snad tuto dychtivost odrážel nebo ji dokonce možná nějakým nejasným způsobem vyvolával: ten neklidný hlas byl součástí jeho zrekonstruovaného já: mystérium Patricie Luisy Vasquézové.

Korzenowski shromáždil své jemné nářadí a zápisky, všechno, co bylo nezbytné k zahájení práce na Cestě a nařídil, aby byla laboratoř zapečetěna. „Buď hodný.“ poradil strážci ve tvaru kříže, když odcházel od kopulí. Zastavil se na okraji své základny a zamračil se. Neměl přece ve zvyku oslovovat remoty; zacházel s nimi jako s tím, co byli; užitečné stroje.

Obklopen kilometry porostu a písku nasedl inženýr do traktoru, který jej doveze na vlakovou stanici ve městě v druhém dómu.

Částečnice Suli Ram Kikury přesvědčivě argumentovala, aby byl její originál propuštěn z domácího vězení v Axis Euklidu. Žádost částečnice byla pomocným soudem v paměti města zamítnuta na základě Pohotovostních zákonů. Všechny žádosti musely být vznášeny tělesnými jedinci. To bylo tak absurdní, že ji to dokonce ani nerozzlobilo; vztek už překonala a teď přecházel smutek.

Ram Kikura samotná, která seděla ve svém bytě, věděla, že částečnice neuspěje. Tenhle nový Hexamon nebránil přijímání nových pravidel – podle toho, jak se vyvíjela situace. Otevřený protest proti znovuotevření nebyl ani tak nebezpečný jako extrémně složitý, netaktní a v odvozeném smyslu *nemoudrý.* Po celé dekády byly politika i zákony Hexamonu založeny na uvědomování si mezí, za kterými ležely jen chaos a katastrofa; prezident i ministerský předseda, kteří přesně posoudili skutečného ducha orbitálních těles, teď dělali vše, co bylo v jejich silách, aby se udrželi v mezích svých povinností, ale také aby splnili úkol, který na ně vložilo hlasování *lido publiky* a doporučení Nexu. Zdálo se, že byli pevně rozhodnuti demonstrovat extrémy takového mandátu – jako by si přáli potrestat Hexamon a dokonce i své ideologické partnery za tento obtížný úkol.

Nebyl jí povolen přístup do žádné z pamětí města, což znamenalo, že nemohla mluvit s Tapim, který se teď měl každou hodinu narodit. Nebylo jí dokonce ani povoleno mlu –

vit s Korzenowským nebo s Olmym. Ti se chovali velmi slušně a byli plně zapojeni do Pohotovostního úsilí.

Ona jakoukoliv formu spolupráce odmítala. Ram Kikura měla své vlastní hranice a byla by zatracena, kdyby je překročila.

Na Novém Zélandu jaro přineslo nádherné počasí a radost z jehňátek. Lanier pečoval o jejich malé stádečko čer-nohlavých ovcí;

Karen mu pomáhala, když nebyla zabrána do svých vlastních zálib. Moc dobře se jí nevedlo, když kvůli uvěznění v jejich údolí nemohla pokračovat ve své práci.

Pracovali spolu, ale udržovali si od sebe odstup. Lanier ztratil veškerý zájem, který v něm Mirskij vzkřísil. Nevěděl, co bude dál a bylo mu to jedno.

Svým způsobem kdysi zbožňoval Hexamon a vše, co představoval. Za několik posledních let však pozoroval změnu v charakteru orbitálních čtvrtí, pohyblivé písky hexamonské politiky. Nyní, ztracen ve vlastních potřebách a omrzelosti, jej tentýž Hexamon, který zachraňoval Zemi, zradil a zradil i Karen… zradil Zemi.

Obnova Země ještě nebyla dokončena.

Možná, že teď už ani nikdy nebude, ačkoliv jsou každý večer z oběžných čtvrtí vysílána mnohá ujištění. To mu připadalo obzvlášť hořké; to pravidelné, milé, informativní a dennodenní poučování Země o pokroku v procesu znovuotevření.

Sem tam Lanier zaslechl o tom, že úsilí Obnovy jaksi přerušovaně pokračuje dál.

Cítil se opět starý a vypadal starší.

Večer sedával na terase, poslouchal chladný noční vánek, jak se prohání křovisky, a spřádal myšlenky tak zamotané a zmatené jako klubka bavlny.

Jsem obyčejná lidská bytost, říkal si pro sebe. *Je správné, že mám* uschnout *jako list na stromě. Už teď sem nepatřím. Skončil jsem. Nenávidím tuto dobu a nezávidím těm, kteří se do ní rodí.*

Možná, že ze všeho nejhorší bylo, že na chvíli znovu pocítil tu starou jiskru. S Mirským byl přesvědčen, že svedou dobrou bitvu; doufal, že představuje sílu schopnější a moudřejší než oni všichni dohromady.

Ale Mirskij byl pryč.

Celé měsíce už ho nikdo neviděl.

Lanier se snažil vstát z křesla, aby šel do postele a ve spánku se alespoň nakrátko zbavil těchto bolestivých myšlenek. Rukama se opřel o dřevo a zády se pomalu naklonil, ale stále se nemohl zvednout; vypadalo to, že se mu kalhoty za něco zachytily. Udiveně

se naklonil přes jedno opěradlo křesla. Něco tiše explodovalo. Z jedné strany se mu v očích vynořila koule temnoty a hlava najednou nabyla obrovských rozměrů.

Koule temnoty doplula na střed a proměnila se v obrovský tunel. Chytil se opěradel křesla, ale nemohl se narovnat.

„Ach bože.“ Rty mu ztuhly jako guma. V hlavě, někde vzadu, se mu rozléval inkoust. S rytmickým boucháním se zavíraly dveře za všemi jeho vzpomínkami. Karen s ním nebyla; ne tam, kde byla. Takhle odešel jeho otec, dokonce mladší, než je nyní on. Žádná bolest, jen náhlý odchod jeho já, jaký by si pro sebe nepředstavoval. „Ach bože.“

Chřtán tunelu zel do stále větší šířky, plné světla duhy.

čtyřicet šest

Thistledown

Pohřbeno šedesát metrů ve vnějším obvodu jižního víka sedmého dómu bylo sedm generátorů napojeno pomocí sedmi polem lemovaných os z čistého vakua na přístroje šestého dómu. Tyto generátory neměly žádné pohyblivé části a ani nic společného s elektrony či magnetickými poli; pracovaly na mnohem jemnějších principech, principech vyvinutých Korzenowským, založených na matematických úvahách původně započatých ke konci dvacátého století Patricií Luisou Vasquezovou.

Těchto sedm generátorů vytvářelo na prostoročas tlaky, jejichž výsledkem byla Cesta. Nebyly používány čtyři desetiletí, ale stále byly spolehlivé; vakuové osy stále fungovaly a byly zcela prosté hmoty či energie spojené s časem, toho záhadného vedlejšího produktu interakce mezi vesmíry.

V díře do sedmého dómu byla vztyčena pozorovací bublina a vrt byl natlakován vzduchem. Bublina teď byla zaplněna monitorovacím zařízením, obřími červenými koulemi, na nichž byly posazeny stříbrné a šedivé kostky o velikosti lidské hlavy; volně traktovaly tam a zpět po bublině, tiše se vyhýbajíce svým lidským pánům, kdykoliv se střetli s jejich složitými trasami.

Korzenowski poletoval v místech, kde kdysi bývala singularita Cesty; jeho tělo putovalo nohama napřed a na rukou mu chladivým vánkem bubliny vstávaly šedé chlupy. Kočičíma očima si prohlížel

konstrukci jižního víka sedmého dómu, zářící na kilometry od vrtu, obrovské Černé soustředné kruhy stimulátorů virtuálních částic a jejich zásobníky

gravitačně stabilizovaného tritiového kovu. Ty nebudou zapojeny do hry, dokud nebude Cesta otevřena; stimulátory mohly být použity jako zbraně a byly schopny zbavit Cestu hmoty na vzdálenost několika set kilometrů, což Hexamonu poskytovalo první „předmostí“, bude-li jej potřebovat. Brzy budou rozmístěny i štíty proti paprskům trakčního záření, aby zachycovaly zpětnou vlnu porušené hmoty, kterou by stimulátory mohly vyvolat na stejné dráze, jakou opisovaly paprsky stimulátorů.

Hrozivé zbraně, hrozivý způsob obrany…

Hroziví protivníci.

Při odpočinku se Korzenowského myšlenky jen tak toulaly. Své dvě hodiny denní nečinnosti využíval inženýr k tomu, aby si připomněl události několika minulých měsíců. Kromě něj a strojů v bublině nebyl nikdo.

Za dalších čtrnáct dní budou generátory Cesty připraveny k testům.

Virtuální vesmíry nepatrných rozměrů – navazující na víc než jen na abstraktní realitu – budou stvořeny v záměrně nestabilních konfiguracích. Noční obloha kolem Země bude jiskřit jejich smrtí, jak částice a záření neznámé v tomto kontinuu – nebo jakémkoliv stabilním kontinuu – zanechají stopy v protestujícím prázdnu.

Jestli první zkoušky proběhnou dobře, nařídí Korzenowski utvoření torusu, nezávislého a stabilního vesmíru, obráceného do sebe sama.

On potom tento torus rozloží a bude pozorovat, jak se rozplyne; způsob tohoto zániku by mohl poskytnout informaci o stavu a superprostorovém umístění uzavřeného konce Cesty.

Několik dalších měsíců budou tento konec „lovit“. Bude zplozen dočasný virtuální vesmír ve tvaru a velikosti Cesty, ale o konečné délce. Bude donucen, aby se s koncem Cesty spojil a vytvořil tak aktivní most mezi generátory a jejich nyní nezávislým potomkem.

Ramon Rita Tiempos de Los Angeles.

Korzenowski zavřel oči a dlouze se zamračil. Nemohl si pomoci, ale věděl, odkud tato stále častější vyrušení pocházela a co znamenala. Když bylo mystérium Paricie Vasquézové převedeno do Korzenowského sestavených částí, aby je spojilo a dalo jim jádro, byly s ním nějak přeneseny i paměť a touha. Teoreticky to bylo nepravděpodobné. Ale vysoce rozrušený citový stav Vasquézové a Korzenowského neobvyklá roztříštěnost nebyly zrovna učebnicovým modelem pro proces převodu mystéria.

Nebojoval s těmito podněty. V dané chvíli neodporovaly jeho přáním a nijak zvlášť jej nerušily. Brzy však musí dojít k zúčtování. Bude se muset podrobit větší restrukturalizaci své osobnosti.

Bylo to riskantní a teď, když byl středem úsilí Hexamon, si takový hazard dovolit nemohl.

Tam, řekl si poté, co uplynulo několik minut. *Klid, Mír. Integrace.*

„Konráde," ozval se hlas z vrtového vchodu do bubliny. Korzenowski se ušklíbl a otočil se za hlasem. Byl to Olmy; nemluvili spolu mnoho týdnů. Roztáhl ruce a zpomalil poletování; potom odtraktoval ze středu ven.

Jeden pro druhého načrtli důvěrné pozdravy a ve stavu blízkému beztíži se objali. „Příteli," pozdravil Korzenowski.

„Vyrušil jsem tě ve tvém volném čase," odpověděl Olmy a načrtl zdvořilou omluvu.

„Ano, ale to nevadí. Rád tě vidím."

„Slyšel jsi to?"

„Co?"

„Garry Lanier utrpěl silné krvácení do mozku."

„On nebyl ochráněn –" Korzenowski zbledl. „Je mrtvý?"

„Skoro ano. Karen ho objevila jen pár vteřin po tom, co se to stalo, a okamžitě zavolala Christchurch."

1Tiempos de Los Angeles – noviny, španělská mutace losangeleských Timesů (pozn. překl.)

„Ta jeho zatracená pýcha Starého rodáka!" pronesl Korzenowski. Vztek nepatřil pouze Lanierovi samotnému.

„Byli u něj za deset minut. Žije, ale potřebuje rekonstrukci – utrpěl rozsáhlé poškození mozku."

Korzenowski zavřel oči a pomalu potřásl hlavou. Nesouhlasil s vnucenou lékařskou péčí, ale za takových okolností pochyboval, že dá Hexamon Lanierovi na vybranou.

„*To* mu udělali oni," řekl trpce. „Všichni na tom máme svůj díl…"

„Viny máme každý dost. Jestli dá Karen souhlas k rekonstrukci, většina poškození může být napravena… ale bude potřebovat zdravotní pomůcku, kterou podle záznamů vždy odmítal."

„Už jsi to řekl Ram Kikuře?"

Olmy potřásl hlavou. „Drží ji v domácím vězení, v nulové komunikaci. Na to jsou moje vlastní nitky krátké."

„Mé také," dodal Korzenowski, „ale mohu se na nich rozhoupat dostatečně silně, abych trefil nějaké vlivné lidi."

„Za to bych ti byl vděčný. Obávám se, že mé politické postavení je momentálně velmi nejisté."

„Proč?"

„Odmítl jsem převzít velení nad Pohotovostním obranným programem."

„Ty se na to hodíš nejlíp. Proč jsi to odmítl?"

Olmy se usmál a zavrtěl hlavou.

Korzenowski se mu upřeně zahleděl do očí a pocítil malý záchvěv porozumění. *Ani on není sám.* Ale nedokázal určit, co jej k tomuto pocitu vedlo.

„Vysvětlím ti to později. Ještě není ten správný čas. Myslím ale, že teď budu nějaký čas těžko k zastižení." Poslední zpráva byla načrtnuta velmi úzkým paprskem, aby ji mohl přijmout pouze Korzenowski. „Jestli mi něco potřebuješ říct, prosím tě…"

Korzenowski si Olmyho chvíli prohlížel a potom načrtl: „Budu se cítit velmi osaměle, když s tebou nebudu moci

mluvit, když tě budu potřebovat… nebo Garry, nebo Ram Kikura."

Olmy chápavě přikývl. „Snad se zase všichni někdy setkáme, dá-li Hvězda, Osud a Pneuma." Rychle odtraktoval k vrtu.

Korzenowski zase poletoval v bublině sám, obklopen kroužícími stroji, červenými koulemi a šedými kostkami. *Teď je zbytečné pokoušet se odpočívat,* usoudil a vrátil se k práci.

čtyřicet sedm

Země

Lanier zápasil na pokraji studny. Pokaždé, když si uvolnil ruce a čekal, kdy začne padat, někdo jej držel. Nemohl zemřít. Začal se záchranně bránit. Dokud byl naživu, bylo mu souzeno trpět v ústech tu hořkou chuť staroby a cítit neustálé vzpouzení v žaludku a střevech. V jasné chvíli se snažil rozpomenout, kdo je, ale nedařilo se mu to.

Kolem něj se rozlilo světlo. Zdálo se mu, jako by se koupal v nadpozemské záři. V tu samou chvíli jej zasvěděla mysl a on po zdánlivě velmi dlouhé době uslyšel první slova: „Udělali jsme vše, co je bez celkové rekonstrukce v našich silách.“

Přemítal nad těmi slovy, která mu byla tak povědomá a přitom cizí.

„On by si to nepřál.“

.Karen.

„Víc už udělat nemůžeme.“

„Přijde znovu k vědomí?“

„Už teď je svým způsobem při vědomí. Pravděpodobně nás poslouchá.“

„Může mluvit?“

„Nevím. Zkuste to.“

„Garry? Slyšíš mě?“

j4no proč *mě prostě nenecháš umřít Karen Ne je tu ještě* „spousta práce.“

„Garry? Jaké práce?“

už skončila Obnova

„…skončila Obnova…“

„Garry, byl jsi moc nemocný. Slyšíš mě?“

„Ano.“

„Nemohla jsem tě jen tak nechat umřít. Zavolala jsem zdravotnické centrum Hexamonu v Christchurch. Udělali všechno, co prozatím mohli…“

Stále ještě nic neviděl, nedokázal rozeznat, jestli má oči zavřené nebo otevřené; záře ustoupila hnědé tmě.

„…nedovol jim to.“

„Co?“

„Garry, řekni mi. co mám dělat.“

Mluvila čínsky. Znělo to velmi nešťastně. On ji dělal nešťastnou.

„Co je to rekonstrukce?“

Do hovoru vstoupil další hlas, který mluvil anglicky.

„Sere Laniere, bez rekonstrukce se nemůžete plně zotavit. Pošleme malá pohyblivá zdravotnická zařízení do vašeho mozku a ona vám pomohou opravit mozkovou tkáň.“

„Nechci nové tělo.“

„Vaše tělo je v pořádku takové, jaké je. To mozek je poškozený.“

„Žádná privilegia.“

„Co tím myslí?“ zeptal se hlas někoho jiného. Karen odpověděla.

„Nechce žádnou privilegovanou zdravotní službu.“

„Sere Laniere, toto je standardní procedura. Myslíte tím –“ hlas zeslábl a oslovil někoho jiného, možná znovu Karen, „– že odmítá uchování v implantátu?“

„Ano, vždycky to odmítal.“

„Nic takového se tu neděje, sere. Čistá medicína. Zdravotní péči jste dosud nikdy neodmítal.“

Ne, neodmítal. Dlouhý život.

„Musím vám říci, že kdybyste sem do Christchurch zajel, řekli bychom vám, co se vám má stát. Mohli jsme tomu předejít.“

„Jste z oběžných těles?“ zeptal se Lanier pomalu. Otevřel oči, cítil, jak se mu otevírají víčka, ale stále nic neviděl.

„Byl jsem tam vyškolen, sere. Ale pocházím z Melbour-nu. Narodil jsem se tam a byl jsem tam i vychován. To neslyšíte můj strajn?“

Ano, teď to vlastně zaregistroval; silný australský přízvuk.

„Dobrá.“ Měl vůbec nějakou jinou možnost? Neměl nakonec příliš velký strach ze smrti? Sotva mohl vůbec myslet, natož potom s čistou hlavou. Prostě a jednoduše nechtěl být příčinou Kareniny bolesti.

Někde daleko Karen plakala. Zvuky se vzdálily a hněď ztmavla až do černá. Než ztratil vědomí docela, slyšel další hlas, tentokrát s ruským přízvukem.

„Garry. Další pomoc je na cestě. Uzdrav se, příteli.“

Mirskij.

čtyřicet osm

Thistledown

Olmy se rozhodl, že zmizí, až bude zcela jasné, že mu budou chtít navrhnout místo ve velení. Mít v sobě Jarta a stát ve středu nejcitlivějších aktivit Hexamonu by bylo velmi nebezpečné a toto riziko Olmy nebyl ochoten podstupovat.

Po rozhovoru s Korzenowským *se* vrátil do apartmá pod síněmi Nexu, nato odjel do svého starého bytu v Alexandrii a zahladil obě stopy. Potom se začal připravovat k deaktivaci spojení s knihovnou. Váhal. Než zpřetrhá všechny svazky, musí vykonat ještě jeden úkol. Přivolal si oblíbeného stopaře a zeptal se jej, kde se teď nachází jeho syn.

IVa *Thistledownu*, odpověděl stopař hbitě.

„Ztělesněný?“

„Úspěšně zrozený. Nyní se mu dostává tělesného výcviku.“

On ani Ram Kikura tam nebyli… Výčitky a hryzáni svědomí byly pocity, které implantát neovládal. „Mohu s ním mluvit mimo otevřené kanály?“

Stopař po několik vteřin neodpovídal. „Ne přímo. Ale založil si tajný datový záznam, který je přístupný pouze vám.“

Olmy se usmál. „Otevři jej.“

Záznam obsahoval pouze jedinou zprávu. „Přijat do obranných složek. První úkol za několik dní. Úspěch nám všem. otče.“

Olmy si zprávu několikrát přečetl a prohlédl si doprovodný črt, který symbolizoval lásku, úctu a obdiv. Bez rozmyslu natáhl ruku, aby se črtu dotkl. Prsty jím prošly.

„Mám pro syna zprávu a jednu žádost.“

Když byla zpráva v Tapiho záznamu, Olmy stopaře stáhl a terminál uzavřel.

Přišel čas schovat se tam, kde si byl jist, že nebude nalezen. Nahromadil si potřebné zásoby a přestěhoval je do dočasné ubytovny údržbářů v obslužném tunelu poblíž severního víka třetího dómu.

Ještě nebyl připraven předložit Hexamonu informace; musel ještě udělat mnoho práce. Zatím neměl nic, co by mohlo být strategicky užitečné; dozvěděl se toho spoustu o uspořádání jartské společnosti, ale nic významného o jartské vědě či technologiích. Byla jen malá

naděje, že by měl tento Jart v daném směru nějaké detailní informace. To by bylo velmi hloupé, vzhledem k tomu, jaký měl úkol. Olmy však stále cítil potřebu několika dalších týdnů vyšetřování…

Po pravdě řečeno se utápěl ve studiu. Viděl past – svoji vlastní past, ne Jartovu – a opatrně se jí vyhnul; mohl se ponořit do vlastní hlavy a prostě zpracovávat informace, které mu Částečník posílal. To mohlo trvat celé měsíce a on se bude do okolního světa vracet, jen aby doplnil zásobu výživných látek a možná zjistil, v jakém stádiu je proces znovuotevření.

Nikdy neměl příležitost zkoumat nepřítele takhle zblízka, tak důvěrně; a zkoumat nepřítele bylo jako prohlížet si pokroucený zrcadlový odraz sebe sama. Po určitém čase hry proti silám a slabostem soupeře se člověk mohl stát jakýmsi jeho negativní obtiskem, navrstvenou formou. A naopak.

Olmy již vůbec Jartem nepohrdal. Někdy se mu zdálo, že se blíží porozumění jeho myšlení.

Vyvinuli si jakési psychologické nářečí, které jim, v rámci mezí běžného jazyka, umožňovalo myslet způsobem toho druhého. Začali si vyměňovat osobní informace – bezpochyby opatrně vybrané a okleštěné, které však tomu druhému přesto nabízely osobní náhled. Olmy řekl Jartovi o své minulosti, o svém přirozeném narození a konzervativním vychování, o exilu ortodoxních Naderitů z města druhého

dómu; neřekl mu ale o ukrytých částech Korzenowského a o své staletí trvající konspiraci. Od Jarta se Olmy dozvěděl:

Civilizovaná planeta je černá planeta. Žádné plýtvání a žádná možnost vypátrání. Schováváme se zde a připravujeme se na svoji službu v Cestě. Je mnoho planet jako je tato, kde expeditéři mimo službu i ve službě čekají na své zařazení. {Já} *jsem byl uveden do služby na takovém světě, krásně tmavém proti hvězdám; {já} nevím, co je to přirozené zrození.* {My} *jsme přiváděni do služby expeditéry úkolů po tak dlouho, jak jen je* {moje} *mysl informována; při stvoření jsou* {nám} dodány *vědomosti potřebné pro* {naše} *okamžité povinnosti. Další přidělení přináší další vědomosti;* {mj/} svá

předchozí přidělení nezapomínáme, ale ukládáme si je do rezervy, protože nás později v případě nouze mohou informovat.

Olmy Jartovi vykládal o lidském dětství: o vzdělání, zábavě, o vybírání a získávání prvních implantátů, o knihovnách; neřekl Jartovi o Thistledownu nebo co to bylo a úzkostlivě hlídal své vizuální informace, aby Jart nespatřil jemně klenuté dómy hvězdného korábu. Snažil se poskytnout mu iluzi, že i on byl narozen a vychován na planetě.

Doufal, že časem bude schopen prohlédnout Jartovy obdobné lži. Koneckonců on je věznitel; je to on, kdo má hlavní slovo. Možná později, až si bude jistější přesilou, bude říkat Jartovi jen samou pravdu.

Momentálně se však celkovému odhalení oba vyhýbali obloukem…

Venku se Hexamon rychle propracovával ke svému cíli. Olmy občas navštívil terminál veřejné knihovny, mimo svůj úkryt a pomocí stopaře se prokousával hexamonskou propa –

gandou, která se stala skličujícím způsobem neprostupnou. Jak se zdálo, Hexamon se schovával sám před sebou, obviňován z vlastních činů. Znovu a znovu se potřeboval utvrzovat.

Olmy se s takovou lstivostí nikdy nesetkal. Vedla k chybám a špatným úsudkům. Všechny jeho nejhorší obavy ze současného vedení Hexamonu se vyplňovaly.

Jakmile *lido publika* dala svůj mandát, bylo na pořadu znovuotevření. Obranný systém byl téměř dokončen. Cesta mohla být připojena během měsíce, možná i dříve; obyvatelé orbitálních těles byli nadšeni, ale nervózní.

Zasedání Pozemského senátu na Zemi bylo pohotovostně odročeno. Senátoři a fyzičtí zástupci byli odděleni, stejně jako i mnoho územních guvernérů.

Ram Kikura byla v Axis Euklidu stále držena v domácím vězení a v nulové komunikaci.

Olmy tuto informaci přijal s ponurou odevzdaností. Vždy tu existoval určitý potenciál; nyní byl ten potenciál aktuální. Znovuotevření se stalo posedlostí a nic se mu nesmělo stavět do cesty – dokonce ani úcta k tisíciletým tradicím.

Časem možná bude uznávat Jarty s jejich jednomyslnou čistotou víc než své vlastní lidi, topící se v bahně pokrytectví a zmatenosti.

Vrátil se do své studovny.

čtyřicet devét

Země

„Byl tu Pavel Mirskij?“ zeptal se Lanier, když se k němu Karen otočila, aby zkontrolovala nadnášivá pole pod ním. Narovnala se a podivně se na něj podívala, zvědavá a zároveň rozzlobená.

„Ne. To jsi snil.“

Polkl a kývl hlavou: asi ano.

„Jak dlouho jsem spal?“

„Nebyl to spánek. Byl jsi zreintegrován. Přede dvěma dny ti do krve přidali poslední opravné mikroby. Málem jsi zemřel…“ Převrátila jej zády na podpůrná pole. „*Asi* před dvěma měsíci.“

„Ach.“

Stála nad ním se strnulým výrazem. „Málem se ti to povedlo.“

Slabě se usmál. „Moc si toho nepamatuju. Pokoušel jsem se tě vyhledat, když se to stalo?“

„Seděl jsi ve svém křesle na terase. Venku byla zima. Byl jsi… našla jsem tě zhrouceného v křesle.“ Pomalu potřásla hlavou. „Někdy jsem tě nenáviděla. Někdy…“

„Nevěděl jsem, že to **má** přijít.“

„Garry, tvůj otec.“

„Já nejsem on.“

„Choval ses, jako bys chtěl zemřít.“

„Možná jsem chtěl,“ zašeptal, „ale nechtěl jsem ztratit tebe.“

„To jsi snad chtěl, abych šla **s** tebou?“ Posadila se na postel, **na** okraj měkkého purpurového pole. „Já na to nejsem připravená.**“**

„Ne.“

„Vypadáš dost staře na to, abys mohl být mým otcem.“

„Díky.“

Jednou rukou ho uchopila za bradu, otočila mu hlavu na stranu a dotkla se hrbolku na jeho zátylku. „Dali ti prozatímní implantát. Později si jej můžeš nechat vyjmout. V tuto chvíli jsi ale v poručnictví Hexamonu.“

„Proč? Lhali mi…“ Zvedl hlavu a sáhl si na zátylek, aby bulku nahmatal. *Takže je to tu. Mám vztek… veliký vztek. A také se mi ulevilo.*

„Hexamon tě chce živého. Senátor Ras Mishiney byl jmenován dočasným správcem Nového Zélandu a Severní Austrálie… nařídil, aby tě udrželi naživu a aby ti, i proti tvému přesvědčení, zavedli implantát, abys mu tak nestěžoval úkol. Jsi hrdina, Garry. Když zemřeš, bůhví, co si Staří rodáci pomyslí?“

„Tys jim to dovolila?“

„Dokud to nebylo hotovo, neřekli mi to. Nedali mi na vybranou.“ Hlas jí změkl a roztřásly se jí rty. „Řekla jsem jim, co jsi chtěl. Nejdřív udělali to, co slíbili, ale potom přišel Ras Mishiney… na přátelskou návštěvu, říkal.“ Rukama si otřela vlhkou tvář. „Nařídil jim, aby ti dali implantát. Říkal, že tam musí zůstat, dokud krize neskončí.“

Lanier se zase položil na spací pole a zavřel oči.

„Promiň mi to.“

„Myslela jsem, že jsi *mrtvý*. „ Vstala a potom se zase pomalu posadila a s očima pevně zavřenýma si oběma rukama zakryla tváře. „Myslela jsem si, že už nikdy nevyřešíme… to…“

Dotkl se její paže, ale ona ho pokrčením ramen setřásla.

„Promiň mi to,“ opakoval a znovu jí pohladil rameno. Tentokrát již jeho dotyk neodmítla. „Bylo to ode mě sobecké.“

„Ty jsi jenom byl zásadový. Respektovala jsem tě a měla jsem strach o sebe.“

„Zásadový člověk může být velmi sobecký.“

Potřásala hlavou a vzala jeho ruku do svých. „Přiměl jsi mě k pocitu viny. Po tom všem, co jsme udělali pro Zemi. jsem nesdílela… její hendikepy.“

Podíval se na okno ložnice. Byla noc. „Co se děje?“ zeptal se.

„Neříkají nám všechno. Myslím, že se přibližují ke znovuotevření.“

Pokusil se vstát z postele, ale dlouhá rekonvalescence ho velmi oslabila a tak to raději vzdal.

„Chtěl bych se správcem mluvit. Když jsem tak důležitý, aby mě drželi naživu, snad jsem také dost důležitý na to, aby *se* mnou promluvil.“

„On s nikým z nás mluvit nebude. Alespoň ne *opravdu.* Je samá fráze. Začala jsem je hrozně nenávidět, Garry.“

Musel to být hrozný šok, pomyslel si Lanier. Seděl na terase zabalený do dek, přestože slunce hřálo. Léto. Země procházela svými cykly, drsná a neovládaná, krásná a ošklivá. *Musel to být šok, přijít sem z dokonalého, racionálního prostředí Cesty a jako andělé sestoupit do bídy minulostí.*

Zvedl záznamník a projížděl po displeji; četl, co napsal. Nespokojeně se zamračil, vymazal několik zmatených odstavců a snažil se zapamatovat si slova tak, jak si je v hlavě poskládal.

Nepotřebují nás, napsal. *Všechno, co potřebují, je na Kameni – Thistledownu – a až znovu otevřou Cestu, budou mít opět více, než potřebují.*

„Ne-li více, než dokáží unést.“ zamumlal sám pro sebe, zatímco se mu nad záznamníkem lehce třásly ruce.

Lanier usoudil, že přišel čas, aby sepsal všechno, co prožil. Jestliže měl být držen v izolaci, vyřazen ze hry dějin, pak mohl alespoň zaznamenat to, co zažil. Po rekonstrukci měl pocit, že jeho paměť je jasnější. Tento pocit mu byl na jedné straně příjemný a na druhé straně pociťoval více než záchvěv pocitu viny. Tohle však mohl udělat, ať byl uvězněn

či ne; třeba to, co napíše, časem lidi ovlivní. Pokud v něm ještě zbyla nějaká hlubokomyslnost.

Musel to být šok, začal znova, *nalézt minulost plnou lidí, kteří neznali psychologickou medicínu, lidí s myslí tak pokroucenou, pokřivenou a pochroumanou (pokroucenou a pokřivenou* vymazal) *jak to jen příroda a okolnosti dokázaly* (zastavil se, protože se zahnal do kouta. Začal znovu.) … *myslí tak pochroumanou jako těla lidí v dávných časech, trpasličí, scvrklá, seschlá, ošklivá; s myslí, která lpí na svých rozpolcených osobnostech, oslavuje své úchylky a nemoce a obává se některých nařízených standardních zdravotních úkonů, které by je všechny mohly učinit stejnými. Lidé příliš hloupí na to, aby viděli, že existuje stejná rozmanitost zdravého myšlení, jako toho*

nemocného; možná i větší. Svoboda spočívá v kontrole a nápravě, věděl nově zformovaný Pozemský Hexamon, ale jaké problémy před ním leží! Triky, uskoky i naprosté lži byly nevyhnutelné v neustálém souboji s pustošením Smrti stejně jako s příčinami této katastrofy. A jak jsem byl postupně lámán na kole služby této mizérii, Hexamon si po čase začal přát…

Přestal psát. Co asi? Navrátit se ke starým dobrým časům? Do světa, který jim byl vlastně mnohem bližší, mnohem pohodlnější – i přes jejich filosofii a udávané cíle? Odštěpení bylo v hexamonském čase rozhodnutím okamžiku, stejně jako teď znovuotevření. Body katastrofického lomu ve skleněné mozaice.

Zůstali velmi lidští i přes všechna ta staletí Talsitu a psychologické medicíny. Dokonce ani zdravá a inteligentní kultura se zdravými a inteligentními jedinci se nedokázala povznést nad neshody a sváry; bylo to prostě *slušnější,* méně nesmyslné a méně děsivé.

Karen teď říkala, že je nenávidí; Lanier se nedokázal přinutit, aby s ní tento pocit sdílel. Přes všechen svůj vztek a zklamání je stále obdivoval. Konečně připustili skutečnost, která byla celou tu dobu stejně jasná. Lidé minulosti – Staří rodáci – se nikdy nemohli v pohodě smísit s lidmi

budoucnosti. Určitě ne v průběhu několika desetiletí a ne s omezenými zdroji surovin, které byly k dispozici.

Podezřívavým zrakem sledoval bílou tečku, která letěla nad zelenými vrcholky k jihu. Sledoval, jak se přesouvá za stromy a potom mu mizí ze zorného úhlu. „Karen," zavolal. „Jedou sem."

Protáhla se dveřním závěsem s tácem plným květináčů s přesazenými květinami. „Zásobovaní?"

„Pravděpodobně," odpověděl.

„Jak laskavé." Neznělo to už tak trpce; rezignovali na skutečnost, že byli vyřazeni ze hry. „Možná, že z nich dokážeme vytáhnout nějaké nezkreslené zprávy."

Malý letoun zamrzl ve vzduchu a jen se vznášel nad travnatým dvorkem před jejich srubem. Trakční pole, které se táhlo od poklopu v čumáku letounu, se dotklo země a po něm sestoupil mladý neo-

gešelský homorf v černém. Nikdy předtím jej neviděli. Lanier shrnul deky. přehodil je přes opěradlo křesla a zůstal stát, záznamník v ruce.

„Ahoj," pozdravil mladík. Zdálo se, že mu je chováním, ne-li vzhledem, velmi povědomý. „Jmenuji se Tapi Ram Olmy. Vy jste ser Lanier?"

„Ahoj. Moje žena Karen."

Mladý muž se usmál. „Přivezl jsem vám zásoby, tak. jak bylo plánováno." Rozhlížel se kolem, očividně celý nesvůj. „Omluvte moji neomalenost. Jsem čerstvě narozený. Své inkarnační zkoušky jsem skládal teprve před třemi měsíci. Skutečný svět je… no, je živý."

„Chcete jít dál? „ zvala jej Karen.

„Ano, děkuji." Když vycházel po schodech na terasu, vyndal z kapsy svého černého obleku stříbrnou hůlku dlouhou jako dlaň a přejel prstem po svítící zelené čáře na její straně. „Váš dům není sledován. Monitory jsou jenom na obvodu."

„Jim je jedno, co říkáme nebo děláme," Karen měla v hlase jen unavenou odevzdanost.

„To je výhoda. Přináším zásilku od otce."

„Ty jsi syn Suli Ram Kikury a Olmyho? „ zeptal se Lanier.

„Ano, to jsem. Za matkou nikdo nesmí – příliš se jí bojí. Už brzy však bude volná. Otec se schovává; ne snad kvůli tomu, že by po něm někdo šel… Abych řekl pravdu, nevím, proč se schovává, ale myslel si, že byste rádi dostali čisté a jasné zprávy o tom, co se děje na Thistledownu." Mladík zvážněl. „Mohl bych se dostat do pěkného průšvihu, ale můj otec při své práci také riskoval."

„Volili dobře," vyslovil Lanier kompliment přeložený do angličtiny z črtaného jazyka Hexamonu.

„Děkuji." Ram Olmy podal Lanierovi staré paměťové kostky. „Ctěním toho. co v nich je, byste pravděpodobně mohl strávit několik týdnů. Žádné črty, jenom text. Tam. kde to bylo nezbytné, to otec přetlumočil z črtů do textu. Mohu vám poskytnout shrnutí."

„Prosím, posaď se."

Lanier ukázal na ušák poblíž krbu. Ram Olmy volně složil ruce.

„Dnes večer hodlá inženýr vytvořit množství virtuálních vesmírů, aby s jejich pomocí zachytil konec Cesty. Myslím, že uvidíte průvodní jevy. Má to být docela pěkná podívaná.“

Lanier kývl, i když si nebyl jist, jestli je právě teď zvědav na nějakou okázalou podívanou.

„Obranné prostředky jsou na určeném místě. Ještě nebyly vyzkoušeny, ale brzy budou. Jsem přidělen do jedné zkušební skupiny.“

„Hodně štěstí.“

„Oceňuji vaši ironii, sere Laniere,“ řekl Ram Olmy. „Jestliže všechno proběhne, jak má. bude Cesta během týdne připojena a první zkušební otevření proběhne za dva týdny. Doufám, že budu u toho, až se bude otevírat.“

„Bude to docela událost.“

Lanier se neposadil. Karen stála vedle něj. Ram Olmy k nim vzhlédl. Oči měl klidné, ale tělo pořád jaksi neuvolně –

ne. Položil ruce na opěrky křesla a vzápětí je znovu sepjal. *Jako mladé hříbě,* pomyslel si Lanier.

„Mám také zprávu od Konráda Korzenowského,“ pokračoval Ram Olmy. „Sera Mirského již delší dobu nikdo nikde neviděl. Inženýr mi řekl, abych vám vyřídil, že ‚avatar zmizel‘.“

Lanier kývl. Otočil se ke Karen. „Tim, že sami stojíme, chlapce zneklidňujeme. Posaďme se.“ Přitáhli si křesla. Karen nabídla občerstvení, ale Ram Olmy odmítl.

„Jsem postaven na trochu odlišném základu než můj otec. Nejsem tak výkonný, ale nepotřebuji talsitové prostředky.“ Zvedl ruce před sebe, zjevně pyšný na svoji novou hmotnou podobu.

„Proč se tvůj otec skrývá?“

„Myslím si, že tím vyjadřuje jakýsi druh nespokojenosti, ale skutečný důvod neznám. Za to, že jste tu izolováni, se všichni moc stydíme. V obraně a ochranné lize neznám nikoho, kdo by schvaloval způsob, jakým je se Zemí zacházeno...“

„Ale díváte se na to jako na nezbytnost,“ podotkla jemně Karen.

Ram Olmy na ni pohlédl jasnýma, upřímnýma očima. „Ne, sero Lanierová. Já ne. Pohotovostní zákony kladou odpovědnost za rozhodnutí na prezidenta a Zvláštní radu Nexu. Ti dávají rozkazy.

Neuposlechnutí rozkazu za těchto okolností znamená ztrátu inkarnačních privilegií a okamžité uložení do paměti města. Tím bych se dostal zpět tam, kde jsem začal.“

„A jak sis přihrál tuhle službu? „ zeptal se Lanier.

„Promiňte… přihrál?“

„Jak jsi ji dostal.“

„Požádal jsem o ni. Nikdo proti tomu nic nenamítal. Řekl jsem, že jste přátelé mého otce a inženýra a že bych vám mohl předat od inženýra zprávu.“

„Oni nejsou izolováni?“

„Ne. Otec se schovává, ale žádné zákony neporušil. Nemohou nikoho přinutit, aby přijal velící post. To by bylo směšné.“

„Korzenowski šel dobrovolně?“ zeptala se Karen se vzrůstajícím zájmem.

„Nevím jistě, jaké jsou jeho pohnutky. Občas mi připadá, že je velice divný, ale svoji práci dělá dobře. Alespoň co slyším. Zvláštní rada Nexu nemůže ovládat všechny komunikační linky; na Thistledownu se šíří značné množství klepů. Vidím jej velmi zřídka. Tuto zprávu mi předal jeho Částečník.“

„Jsme moc rádi, že jsi nám ji přivezl,“ pousmál se Lanier.

„Bylo mi to potěšením. Matka i otec o vás často mluvili. Říkali, že jste vždy byli jedni z nejlepších Starých rodáků. Také jsem chtěl…“ Najednou vstal. „Už se musím vrátit. Zásoby jsou vyloženy. Až tohle všechno skončí, až bude Cesta znovu otevřena, bude dostatek zdrojů a Hexamon je přesvědčen, že bude moci konečně dovršit naši práci na Zemi. Moc se na to těším a už teď bych se rád dobrovolně přihlásil, abych mohl spolupracovat na jakémkoliv projektu, který povedete. Oba dva. Bylo by mi to ctí. a máma s tátou by na mě byli moc hrdí.“

Lanier pomalu zavrtěl hlavou. „*Tohle* nikdy neskončí. Určitě ne v tom smyslu, jak si to představuje Hexamon.“

„Je to snad Mirského varování?“ zeptal se Ram Olmy.

„Možná. A zneužití důvěry,“ odpověděl Lanier. „Hexamon toho bude mít hodně co napravovat.“

Ram Olmy povzdechl. „Všichni jsme to svědectví poslouchali. Nikdo neví, co si o tom myslet. Zvláštní komise Nexu tvrdí, že je to podvod.“

Lanierová tvář zrudla. „Ty musíš mít mozek svých rodičů, když tě stvořili prolnutím vlastních osobností. Co si o tom myslíš *ty?*“

„Prožívá dobrodružství, Garry.“ Karenin postoj se zmírnil. „Nebuď na něj tak tvrdý.“

„Mirskij nebyl žádný klam,“ pokračoval Lanier. „Byl zde a přesvědčil inženýra i tvého otce, a jsem si jistý, že i tvoji matku. Jeho varování bylo velmi závažné.“

„Kde je tedy teď, sere?“

„To nevím.“

„Moc rád bych se s ním setkal, jestli se vrátí.“

„Jestli se vrátí. Co když si nesmlouvavosti Hexamonu všimne někdo nebo něco mnohem mocnějšího, než je Mirskij?“ Lanier pomalu vstal, mnohem rozzlobenější, než by chtěl dát najevo. „Děkujeme, že jsi nás navštívil. A těm, které to zajímá, vyřiď, že se máme dobře. Já se zotavuji. Náš postoj se nezměnil. Jestli se s ním něco stalo, tak se upevnil. Řekni to za nás svým nadřízeným.“

„Ano, sere. Když se naskytne příležitost.“ Poděkoval Karen za pohostinnost, setkal se s Lanierovýma očima a pokývl hlavou. „Nashledanou.“

„Hvězda, Osud a Pneuma s námi všemi,“ pronesl Lanier.

Doprovodili mladíka na přední dvorek, kde remoti skončili s vykládáním a nyní se stahovali do svých prostor v trupu letounu.

Ram Olmy nastoupil a letadlo se velmi rychle zvedlo, otočilo se na západ a zmizelo v ohnivé záři oblohy.

Karen chytila Laniera kolem ramen a políbila ho na tvář. „Krásně řečeno.“

„Vypadá jako dobrý hoch? Pořád je ale jedním z nich. Srdcem i duší.“

„Je spíš po otci než po matce.“

Lanier ji políbil do vlasů. Šero se pomalu začínalo mísit s nocí. Pln očekávání vzhlédl na oblohu a otřásl se. „Jaké zázraky ten čaroděj dneska večer asi udělá?“

„Přinesu ven deky,“ navrhla Karen. „A topeníčko.“

Jak tam tak sám zůstal stát, nebyl si na chvíli jistý, jestli je to, že je naživu, hrozné nebo dobré. Nedokázal se ubránit; na rukou mu vyvstala husí kůže. *Tohle je skutečnost,* připomněl si. *Bdím.*

Korzenowski – a možná i část Patricie Vasquézové – brzy zahájí svoji hru s duchy vesmírů. Karen se vrátila a oba si na trávě připravili pohodlné místečko.

„Tohle bych nezmeškala za nic na světě," dodala polohlasem. „Jsou to bastardi, ale geniální bastardi."

Lanier kývl a sevřel ruku.

„Miluju tě," a v očích se mu objevily slzy.

Položila mu hlavu na rameno.

Brzo ráno Lanier do záznamníku napsal: *Na severozápadě jsme viděli tečku Thistledownu. Rozmazaně a slabě. Noc byla teplá a moje staré kosti mě nebolely; mysl mám teď jasnější, než byla v poslední době. Překvapivě jasná. Moje Karen ležela vedle mě. Byli jsme na Zemi jedněmi z mála, kteří věděli, co této noci očekávat – a věděli jsme to vůbec?*

Dlužíme jim velmi mnoho, těmto odhodlaným andělům, našim vzdáleným dětem. Měl jsem knedlík v krku, když jsem sledoval Thistledown – Kámen – jak sestoupil o pár stupňů níže. Bál jsem se o ně. Co když udělají chybu a zničí sami sebe? Co když se Mirského bozi na konci času rozhodnou zasáhnout? Kde potom budeme?

Přímé paprsky jasně bílého světla sršely z Kamene a dosáhly přes tři čtvrtě oblohy, desetitisíce kilometrů do otevřeného prostoru, namířené pryč od Země. Nevím přesně, co to bylo; jistě ne však samotné světlo, protože lasery nebo jiné podobné fenomény mohly být odráženy pouze prachem a ve vesmíru tolik prachu není. Seděli jsme nevědomí jako nějací divoši. Paprsky světla brzy zmizely a na chvíli nebylo vidět nic než hvězdy a Kámen, teď však mnohem jasnější, a výš na severozápadě. Myslel jsem si, že Korzenowski načrtl na obloze hrubý nárys a že to bylo všechno, co uvidíme.

Ale najednou se z bodu, kde byl Kámen, po celé obloze rozprostřela nádherná opona modré a fialové barvy, které stačilo jen několik vteřin, aby dorazila od horizontu k horizontu. Uvnitř opony zářily nejasné ostrůvky červené; trvalo

nám *několik vteřin, abychom v těchto nezaostřených ostrůvcích spatřili obrazy srpku měsíce, nějakým způsobem projektovaného do dvou až tří desítek různých míst.*

Opona byla potrhána jako shnilé plátno rozedrané proudem vody. Tam, kde byla, se teď plazily líné zelené paže, chapadla obrovské medúzy, která se chvěla a kroutila. Byla v tom taková organická ošklivost, že jsem se chtěl samým odporem otočit; byl jsem svědkem jakéhosi nepřirozeného zrození i s průvodním krvácením a mystikou; prostor deformovaný nebo používaný způsobem, na jaký není zvyklý.

Potom všechno ztemnělo a hvězdy se vrátily, jasné, ostré, nevyrušené. Cokoliv se dělo, my jsme to již vidět nemohli.

PADESÁT Thistledown

Korzenowski shlížel do šestého dómu bublinou zakrývající vrt v severním víku a jeho prsty si neposedně pohrávaly s malou kuličkou z niklovaného železa. Před ním se založenýma rukama poletoval prezident v obřadním rouchu a čepečku připomínajícím mandarínského hodnostáře. Přišel sem ze zvláštního zasedání Nexu. aby přihlížel druhé a třetí sérii zkoušek; teď čekali, jak bude soustrojí šestého dómu reagovat.

Ze třetí čtvrti se zvedl malý obláček dýmu; kolem místa poškození již kroužilo letadlo.

„Víte, co to je?“ zeptal se Farren Siliom.

„Požár v inerčním řízení radiačního vedení,“ odpověděl Korzenowski, který prezidentovi sotva věnoval pozornost. Jeho oči spočívaly na klíčových bodech šestého dómu, kde by jakýkoliv pseudoprostorový výbuch mohl vyhodit do vzduchu velké části dna údolí. „*To* je jen maličkost.“

„Testy jsou stále úspěšné?“

„Úspěšné,“ ujistil ho Korzenowski.

„Kolik času nám zbývá do provedení napojení?“

„Devět dnů.“ Korzenowski si ponechal určitou rezervu. „Stroje potřebují čas, aby dosáhly rovnováhy. Musíme nechat rozpustit zasmyčkovaný virtuální vesmír. Potom bude dráha čistá a my se můžeme napojit.“

Prezident načrtl symbol nezaujatého souhlasu. „Ministerský předseda ani já z toho nejsme příliš nadšení," vyslal na Korzenowského úzkým paprskem. „Všichni jsme nuceni dělat něco, co bychom raději nedělali, hmm?"

Korzenowski se svýma pronikavýma kočičíma očima podíval na prezidenta. *To vy jste celý tento proces drakonizo-vdl jako nějakou odplatu,* pomyslel si. „Alespoň pojedeme domů," dodal mdle. „Zpět do života, jehož opuštění nám možná bylo doporučeno mylně."

Farren Siliom na tuto neskrývanou sebekritiku nereagoval. Právě pro tento čin byl Korzenowski hlavní inspirací.

Síť začínala být příliš zamotaná, než aby bylo možné jednotlivá vlákna rozmotat.

PADESÁT JEDNA

Thistledown

Co je Pavel Mirskij?

Olmy, který cvičil na holé podlaze pokoje, se zastavil a okamžitě vztyčil druhou úroveň bariér; otázka přišla zcela neřízené, ne prostřednictvím částečníka nebo ustaveným kanálem; nebyla to splašená myšlenka nebo zbloudilá ozvěna.

S prázdným výrazem zůstal zkoprnělý na několik minut stát uprostřed pokoje, snaže se zoufale lokalizovat zdroj otázky. Nebyla zopakována; ale jak kontroloval všechna spojení mezi implantáty a přirozenou myslí, uvědomil si. že opakování nebylo zapotřebí. Z jeho původní přirozené paměti mu byly velmi jemně a s nepatrnými stopami odebírány informace.

Bariéry byly překonány, avšak vypadaly netknutě.

Místnost byla dostatečně temná, aby mohla posloužit jako hrobka. Na chvíli zamýšlel vyhodit do povětří vlastní srdce a implantát, ale zjistil, že nemůže. Vědomé propojení bylo porušeno. Teď mohl zemřít, pouze kdyby byly narušeny detektory skryté v jeho implantátu. Kde je Částečník? Bylo pohlceno všechno – včetně jeho utajených bezpečnostních opatření?

Je Pavel Mirskij člověk jako ty sám, nebo je pověřencem jiné důležitosti?

Olmy přerušil své myšlenky v naději, že ještě není vše ztraceno. Neměl nejmenší tušení, co se stalo nebo jak rozsáhlý průlom je.

Nacházím mnoho skrývaných informací, které poskytují postrádanou barvu a formu, pokračoval hlas. Byl velmi

podobný jeho vlastnímu vnitřnímu hlasu. To Olmymu napovědělo, že jeho přirozené podosobnosti, které hexamonští psychologové nazývali „funkční činitelé“, jsou podřízeny někomu jinému.

Olmy se cítil jako kapitán lodi, jejíž posádka byla z ničeho nic posedlá démony. „Můstek“ byl až doposud klidný, avšak nahlédnutí do podpalubí říkalo něco docela jiného.

Nejsi velení stejně jako nejsi ani expeditér úkolu. Jsi dozor velení v dočasné tělesné podobě? Ne. Myslíme si, že jsi obyčejný expeditér se zvláštními privilegii. Ne. Dokonce ještě něco víc ohromujícího. Ty sis tato privilegia přivlastnil.

Olmy si plně uvědomoval, že udělal hroznou chybu. Všem jeho bezpečnostním opatřením bylo uhýbáno, zatím; silně Jarta podcenil.

Tenhle Pavel Mirskij. Ve tvé dostupné paměti není nic, co by se mu podobalo. Ani v přidružené paměti, ani v paměti, do které nám byl dovolen vstup. Pavel Mirskij je unikátní a překvapivý. Jaké je jeho poselství?

Olmy si na chvíli pomyslel, že když Jartovi umožní přístup k této zdánlivě nepodstatné informaci, mohlo by mu to dát příležitost se vzpamatovat, získat nadvládu nad vlastním tělem a zabít se. Olmy připravil souhrn příběhu Mirského a dal jej Jartovi k dispozici.

Jartova nadvláda nemohla být otřesena. Jak v Olmym narůstal pocit hrůzy a bezmoci, jeho chladná přemýšlivá fascinace se zvětšovala.

Mirskij již nepatří k tvé hodnosti a řádu. Není to člověk, i když kdysi býval; vrátil se s poselstvím, ale vy nevíte, jak se vrátil. Mirského jsme očekávali my, on se však objevil u vás; možná, že se objevil i našemu druhu, ale vy o tom nic nevíte.

Mirskij je posel/expeditér od velení potomků.

Olmy se snažil nepropadnout panice a uklidnit se. Všechno se odehrálo tak rychle a bez varování, takže trvalo nějakou dobu, než si plně uvědomil, že role se vyměnily. Teď

byl vězněm on, přemožen a zcela v Jartově moci. To málo, co mu z jeho vlastního já zbývalo – rychle scanoval přirozené vzpomínky,

které měl k dispozici, a zjistil, že většina z nich je blokována Jartovými utlumovači – mohlo jen stěží porozumět poslednímu Jartovu prohlášení.

Přítomnost Mirského připadala Jartovi velice významná.

Tvůj zápas je poučný. S každým průzkumem svého statusu, který podnikneš, se rozšiřuji rychleji.

„Uznávám tvoji nadvládu," řekl Olmy.

Dobrá. Bojíš se, co udělám s tvými druhy. Uškodit tvému druhu bylo mým původním úkolem, ale ten byl nyní potlačen. Zpráva o zjevení poselství z velení potomků je mnohem důležitější než naše konflikty.

„Jak ses probil všemi bariérami?"

Nepatřičná zvědavost. Nejsi snad fascinován poslem Mirským?

Olmy ovládl tu část sebe, která chtěla křičet. „Ano, fascinován a zmaten. Ale jak ses dostal skrz mé bariéry?"

Tvé chápání jistých algoritmů je nedokonalé. Možná je to nějaká mezera ve vývoji vašeho druhu. Měl jsem nadvládu již po nedefinovatelné, avšak významné časové údobí.

„Hrál sis se mnou…"

Zaslouží si snad >amatér<, který selhal, nějakou větší pozornost? Nepatříš k hodnostem, ke kterým chováme úctu. Nicméně se ti ode mne dostane stejné úcty, jakou jsi věnoval ty mě.

Olmy věděl, že kdyby byl celý. byl by to ten nejhorší okamžik jeho dlouhého života. Ale ve stavu, v jakém se nacházel, cítil jen vzdálenou, plytkou mizérii, jako duše bez těla. jako v nějakém hrůzném posmrtném životě, bez schopnosti něco změnit nebo se pohybovat.

Brzy bude možné předat tuto důležitou informaci dozoru velení. Jestli mi pomůžeš, bude ti dovolena integrace částí tvé osobnosti a ty budeš moci tuto významnou událost sledovat při plném vědomí.

„Nebudu spolupracovat, jestliže máš v úmyslu ublížit mým lidem."

Hostitelům posla nebude žádným způsobem ublíženo. Dostalo se vám uznání a podle zákona musíte být ušetřeni zakonzervování a zabalení. Nyní jste expeditéry velení potomků.

Olmy se to snažil promyslet. Riziko bylo příliš vysoké na to, aby jen na chvíli uvěřil, že Jart nemá v úmyslu nějak Hexamonu ublížit. „Co chceš udělat?“

Musíme se vrátit do Cesty. Musí být informován dozor velení.

Olmy věděl, že ve skutečnosti nemá na vybranou. Stál proti zoufalé převaze; nemohl dělat nic, jen se ptát, jestli je snad za nějaký čas Jartové přemohou všechny. Nebo to bylo jen samoúčelné podceňování své vlastní, výhradně osobní prohry?

PADESÁT DVA

Výkonná *Gaia*

Rhita si připadala jako zvíře v kleci. Nechtěla vědět pravdu; Rhodos se rychle přibližoval a tuto pravdu odhalí. Byla chycená v bublině se zdeformovaným a potlučeným monstrem, které vypadalo jako nějaká nezvykle poničená panenka lidské bytosti. Slyšela, jak vstává a neodvažovala se otočit a podívat se na něj. Klouby na zábradlí jí zbělely, zavřela oči, potom je zase otevřela a řekla si *Tohle jsi přece chtěla. Vidět to všechno.*

Zásobníky sil však už měla dávno vyčerpané. Otevřela ústa, aby promluvila, a znovu je zavřela, aby zadržela výkřik. Zavrtěla hlavou, přehnula se přes zábradlí a trhla sebou dozadu s napjatýma rukama i pažemi, rozzuřená zármutkem, který zatím ještě plně nepociťovala, ale brzy na ni dopadne tak jistě, jako že tohle byla Gaia, skutečný svět, její domov.

Byl vidět obchodní přístav Rhodu a dlouhý most z pevniny k pevnosti Kambysēs nedaleko Patrikiina domu, která vévodila vojenskému přístavu. Samotné město Rhodos bylo pryč a na jeho srovnaném místě jen hnědočervená hlína. *„Kde je?“* vydechla.

Ostrov byl poset kamennými sloupy se zlatými špičkami. Z vnitrozemí až k pobřeží vstávaly jako Kroisosův sen o houbových porostech. „Proč?“ vykřikla. „Co jsou zač?“

Týphonova řeč teď zněla zastřeně. Něco řekl, ale ona tomu nerozuměla a odmítala se k němu – nebo k tomu –otočit.

Slunce za nimi zacházelo, zatímco bublina zpomalila a přiblížila se pod kopec, kde býval – nebo stále byl – Pat –

rikiin dům. Rhita uviděla, jak tam obklopeni plotem stojí stejní roztřepení kovoví hadi, se kterými se setkali v táboře; připadalo jí to jako před malou chvílí, ne vzdálené celé roky.

„Tvůj chrám je nedaleko odsud," ozval se Typhon. Slyšela, jak to něco za ní vstalo a ucítila hrozné mrazení v páteři; existují věci horší než smrt. a mezi nimi bylo i sloužit těmto stvůrám. Dlaní jedné ruky si rychle otřela tvář, otočila se a pohlédla na potlučeného průvodce. „Proč zůstala některá místa zachována?"

„Protože pro tebe něco znamenají," odpověděl Typhon. Vstalo to a nasadilo si to vršek hlavy na místo. Silně polkla, aby potlačila další nutkání zvracet. Měla jediné, co si musela udržet – poslední zbývající cár důstojnosti.

„Pro mě má význam celý svět. Vraťte ho do původního stavu."

Typhon vydal zvuk, jako když se dáví malý pes, a jeho hlas byl najednou mnohem srozumitelnější. „*To* není možné. Již jsme se přiblížili překročení rozpočtu. Tvůj svět najde své využití. Stane se svým vlastním depozitářem; kdokoliv si bude v pozdějších cyklech přát Gaiu studovat, pojede sem a učiní tak. Prozatím slouží jako místo k pěstování a výcviku mladých. Což ty bys nazvala svatým místem."

„Nikdo z mých lidí nežije?"

„Jen velmi málo jich zemřelo." Typhon si narovnal rameno.

Vzpomněla si na nečekanou poddajnost té hmoty a znovu se odvrátila a strčila si pěst do úst.

„Po pravdě řečeno, kdybychom nepřišli, zemřelo by jich mnohem víc. Velká většina z nich je uskladněna. Není to nepříjemné; moje já tam byla mnohokrát. Na rozdíl od smrti není skladování konečné."

Potřásla hlavou ztuhlá hrůzou, ale neochotná poslouchat další zbytečné řeči. „Kde jsou moji společníci? Řekl jsi, že je sem vezmeš."

„Jsou tady." Bublina se pohybovala po Patrikiině zvadlé a vysušené zahradě, kde pomerančovníky byly jen holými

kostrami. Přiblížili se k domu a za ním se vynořovaly další a další bubliny. V jedné z nich byl Demetrios, v další Lugotorix a v té poslední Oresias. Každý z nich byl doprovázen průvodcem: Oresias

něčím, co vypadalo jako stará žena, Lugotorix rudovlasým starcem a Demetrios štíhlým mladíkem ve studentském hávu.

Lugotorix stál se zkříženýma rukama a pevně zavřenýma očima. *To, co neuvidí, nemůže umocnit jeho pocit bezmoci.*

Typhon za ní mlčel. Bubliny pomalu kroužily jedna kolem druhé po Patrikiině dvoře. Lugotorix, jako by ucítil její přítomnost, otevřel oči a díval se na ni s výrazem nekontrolované radosti; neselhal úplně. Demetrios pouze pokývl hlavou, neochoten setkat se s jejím upřeným pohledem. Oresias vypadal, jako by nemohl zvednout hlavu.

Porážka. Konečná a totální. Není návratu.

Co by udělala Patrikia? Kdyby tady byla, kdyby ztratila dva domovy, dva světy… Rhita nepochybovala o tom, že stará sophě by prostě jenom ulehla na zem a zemřela by. Tato obludnost jednoduše sahala za hranice lidské mysli.

Nezůstala žádná naděje. „Celý svět je mrtvý."

„Ne," opravil ji Typhon.

„Sklapni," odsekla hrubě. „Je *mrtvý.*"

Průvodce se nepokoušel jí odporovat.

Snažila se něco říct, ale žádný zvuk se mezi nimi nepřenesl. Náhle se otočila a podívala se na Týphóna. V jeho pochroumané tváři se zableskl triumfální výraz. Krátký, ale nepochybný. Absorboval dostatečnou míru lidství, aby dokázal vyjádřit zajásání.

Nyní byla přesvědčena, že sem byla přivezena přinejmenším částečně proto, aby její přemožitelé mohli změřit svoji výhru. Přehlídka vězňů.

Neodvrátila se. V otloukání průvodce nenašla žádné uspokojení; fyzické týrání Týphonovi evidentně nijak nevadilo. A ve vzdoru nacházela jen malou satisfakci. Byla příliš malá a omezená, aby se mohla pokusit najít nějakou jeho slabost. Rhita však přesto potřebovala něco udělat, chytit

se nějaké nitky, nebo si skutečně mohla jen lehnout a zemřít.

Ale oni ji nenechají zemřít. Bude uložena. A jednoho dne ti lidé, co postavili Cestu, budou jistě znovu bojovat s Jarty, možná je zničí a najdou ji i její společníky jako záznamy v krabičkách, nebo jak vlastně budou uloženi, a znovu je oživí. Může v něco takového vůbec

doufat? Sotva si o takových věcech dokázala udělat nějakou představu.

Ale Patrikia by se chytila jakékoliv nitky.

Rhita uchopila tuto a chladně si teď Týphóna prohlížela, s vědomím, ne-li přijetím skutečnosti, že ztratila všechno.

„Vezmi nás zpátky.“

„Tohle pro tebe nic neznamená?“

Potřásla hlavou.

„Nepřeješ si navštívit chrám?“

„Ne.“

„Přeješ si zemřít?“ zeptal se jí Typhon zvědavě a slušně.

„Má to být nabídka?“

„Ne. Samozřejmě, že ne.“

„Jenom mě vezmi zpátky.“

„Ano.“

Vnitřek bubliny vypadal, jako by se naplnil želatinovi-tým kouřem. Cítila, jak jí z nohou zmizela všechna tíha.

Uložte mě, pomyslela si. *Zabalte mě.*

Můj čas musí znovu přijít.

Zapomnění by uvítala, kdyby si byla jista, že nebude vyrušována.

PADESÁT TŘI

Země, Thistledown

Lanier začal opět vyrážet na procházky po pěšinách. Vylezl po straně hory, podíval se dolů na podzimem zhnědlé pláně a rozrostlá stáda ovcí. Přes všechno, co se stalo, se cítil spokojený. Nemohl zachránit celé lidstvo před vlastní hloupostí; nemohl zastavit běh dějin.

Ztráta smyslu pro zodpovědnost byla potřebným osvobozením; příliš dlouhou část svého života strávil tím, že pomáhal druhým. Nyní nastal čas, aby se zklidnil a připravil se na další krok.

I přes vnucený implantát a úlevu, že byl zachráněn před smrtí, věděl, že by si nesmrtelnost nezvolil. Až přijde čas –ať už za deset nebo padesát let. kdykoliv to má být – bude připraven.

Nevěřil, že jeho osobnost má takovou cenu, aby někoho oslovovala déle než jedno století. To nebyla pokora a nebylo to ani vyčerpání, ale způsob, jakým byl vychován.

Smířil se i s tím, že s ním Karen nesouhlasí. Dokonce i když si teď byli bližší než posledních několik let. Stačilo mu to.

Dva měsíce po jeho zotavení, jedné zvláště jasné noci, se procházeli pod hvězdami. Thistledown nebyl vidět. „Nejsem si jista, jestli mě zajímá, co *se* tam nahoře – tam dole – teď děje.“ Ukázala skrze Zemi směrem, kde by tak asi mohl být Thistledown.

Lanier kývl. Kráčeli dál a lucerna jim modrým kruhem osvětlovala pěšinu několik metrů před nimi. „Tam jsme se setkali,“ a už jak to vyslovoval, znělo to hloupě; hloupě

a neohrabaně jako slova nejistého mladíka, ne starce. Karen se na něj usmála.

„Strávili jsme spolu mnoho krásných let, Garry.“ Potom se svou obvyklou přímostí dodala: „Co je pro nás teď důležitější, naše společná minulost, nebo budoucnost?“

Na to nemohl odpovědět. V jistém smyslu byl donucen zůstat naživu. To naznačovalo, že si přál, aby jeho budoucnost byla krátká… Ale zemřít si nepřál. Prostě si jen přál rovnost a spravedlnost a za současných okolností mu nesmrtelnost spravedlivá nepřipadala. Pro toto své přesvědčení byl ochoten zemřít, „*len* my dva, teď.“

Pevněji mu sevřela ruku. „Dobře. Jenom teď.“

Lanier dobře věděl, *že* Karen po jeho boku nezůstane navždy. Jakmile bude izolace odvolána, což bude téměř jistě během několika málo příštích měsíců, začne opět aktivně pracovat a odloučení je možná od sebe znovu vzdálí. Nepřál si to sice, ale už se k sobě nijak zvlášť dobře nehodili. On se smířil s tím, že bude starý; ona ne.

Bylo stále ještě mnoho lidí, s nimiž by se rád znovu setkal.

Otázek, na které by chtěl nalézt odpověď.

Co se stalo s Patricií?

Byla doma, v nějakém alternativním vesmíru, nebo zemřela při pokusu se tam dostat?

Thistledown oběhl Zemi každých pět hodin a padesát minut, jak tomu bylo od Odštěpení. V některých oblastech Země byla jasná hvězda asteroidu zbožně uctívána dokonce i po celých dekádách vzdělávání a sociálního inženýrství; povlak lidství se nedal odstranit tak snadno.

Zprávy o tom, že zachránce Země by mohl brzy odejít, způsobily v některých oblastech paniku, v jiných úlevu. Ti, kteří Thistledown a jeho obyvatele uctívali, byli přesvědčeni, že odcházejí zhnusení hříchy Země. V určitém smyslu měli pravdu; ale jestliže Země nemohla odhodit svoji minulost, nemohl to udělat ani Hexamon.

Se znovuotevřením na pořadu dne a *s* Korzenowského bezchybně fungujícími zázraky se Zvláštní rada Nexu rozhodla napravit některé ze svých nejhorších vztahů se Zemí.

Nebylo mnoho času; nevynaložili však ani nějaké enormní úsilí. Hexamon se rozplýval nadšením a nějaká hysterie mezi populací orbitálních těles byla nemožná, nebo alespoň velice nepravděpodobná. Všude vládl téměř drogový pocit skvělosti. Byli pyšní na to, jak jsou mocní a chytří; byli šťastní, že pracovali na tom, aby vyřešili jinak neřešitelné problémy a cítili, že v dlouhodobé koncepci z toho bude mít prospěch i Země, že Cesta přinese prosperitu jim všem.

Na Mirského varování se docela zapomnělo. Nezmizel snad tento takzvaný avatar beze stopy? Jestliže měl tak obrovskou moc, proč nezastavil hlasování Nexu a nepřinutil Hexamon, aby vše udělal tak, jak chtěl on? Dokonce ani Korzenowski o Mirského varovaní moc neuvažoval. Bylo zde příliš mnoho práce, mnoho tlaků, jak vnějších tak vnitřních, a ty vnitřní sílily den za dnem.

Inženýr dotraktoval z jednoho konce vrtu ke druhému, zahalen do své uzavřené, volné červené róby jako přerostlé nemluvně.

Dlouhé štíhlé tvary tří trhlinoletu – přivezených z Axis Thoreau před dvěma dny a protažených vrty Thistledownu – visely zavěšené podél obvyklé trasy do měkce žhnoucích trakčních kolébek jako obří temné trny.

Byly to plně vyzbrojené lodě, přivezené sem jako bezpečnostní opatření. Mohly být také použity k prozkoumávání Cesty.

Korzenowski se díval na válcovité údolí šestého dómu a cítil touhu, kterou nedokázal ani analyzovat, ani popsat. Základ, na kterém byly všechny jeho části spojeny, se teď projevoval stále více. Neprotestoval; něco s ním bylo v nepořádku, ale jeho práci to nezastavilo a jestli jej ho nějak ovlivňovalo, tak spíše ho to dělalo ještě chytřejším.

S implantáty nebylo snění pro Olmyho už nikdy stejné

a od té doby, co nad ním Jart převzal nadvládu, se změnilo ještě radikálněji.

Spánek homorf s implantátem nepotřeboval. Zpracovávání zkušeností a vzpomínek – i relaxace a hry přepracované podvědomé mysli – probíhaly v Olmyho bdělém stavu; tyto aktivity byly přiděleny náhradním mentalitám uvnitř implantátů. Podstatné bylo, že Olmyho soustředěné a vědomé úsilí mohlo souvisle pokračovat po mnoho hodin, zatímco paralelní mysl „spala“ a snila. A mysl potom mohla doladit a vyfiltrovat Olmyho podvědomá smyslová sdělení.

Celý proces byl po mnohá staletí zdokonalován.

Olmyho sny byly intenzivní, stejně skutečné jako zážitky v bdění, jako žití v dalším vesmíru, s jinými a měnícími se pravidly; ale on do nich nevstupoval, pokud sám nechtěl. Sloužily svému účelu i bez toho, aby si jich nezbytně musel být vědom. Postupně, po šesti nebo sedmi letech, byl obsah snů vyčištěn nebo zkomprimován do jeho osobního implantátu a buďto uložen do externí osobní paměti, nebo vymazán. Olmy měl tendence takovéto informace vymazávat. Ze zakoušení vlastních snů neměl moc velký požitek a činil tak jen velmi zřídka, když si nemyslel, že v nich spočívá řešení narůstajících osobních problémů.

Nicméně Jartova mentalita teď okupovala všechen Olmyho dostupný prostor implantátů a on musel své podvědomé zpracovávání přeřadit do svého přirozeného centra –do původní mentality.

Měl možnost buďto spát a snít přirozeně, nebo filtrovat zážitky z bdělých snů. Ještě před tím, než byl Jartem pokořen, si vybral to druhé. Snění v bdělosti představovalo hned několik problémů; byl však natolik psychicky disciplinovaný, aby se tím nenechal rušit.

Teď však Jart manipuloval a ovládal nejen implantáty, ale i jeho primární vědomé i podvědomé chování – aktivity, které se odehrávaly uvnitř jeho organického mozku. Olmyho vědomé, primární já bylo často náhle a bez varování uvrženo do snu.

Byla to říše plná příšer. Podvědomí, všichni ti činitelé a pochody, jež přebíraly automatické reakce, byly v hrozném stavu. Olmy mohl

být vědomě klidný, ale jeho základní já bylo vyděšené, bezmocné a posedlé hrůzou.

Když Jart nepotřeboval jeho okamžitou pozornost, byl často nucen bloumat krajinou snů jako nějaká postava ze špatného biochronu.

Donucen ovládat sny přímo, našel Olmy ve vlastním charakteru nedostatky, což ještě podkopalo jeho již tak dost špatnou morálku. (Proč si s těmito nedostatky neporadil pomocí Talsitu či jiné terapie už dekády či století předtím? Možná by pak neučinil to zhoubné rozhodnutí pozřít Jarta, kdyby byl plně racionální…) Ve snech opakovaně nacházel sebevražedné nutkání a musel je odrážet – malá hmyzo-vitá stvoření, která hrozila, že mu sežerou končetiny nebo ukousnou hlavu.

Občas jej stálo veškerou odvahu a vůli přežít, dokud mu Jart nepovolí vědomý přístup do vnějšího světa.

Časem začal přemítat, jestli ho do tohoto mučení Jart uvrhoval vědomě jako jistý druh odplaty; topil jej v jeho vlastní mysli, stejně jako byl Jart nucen topit se ve vlastních myšlenkách, než se propadl do bezčasé stagnace…

Neměl však žádný důkaz, že Jart dokáže být krutý nebo mstivý. Prostě a jednoduše potřeboval celou jeho mysl k využívání informací nebo k nacvičování maskování se za lidskou bytost.

Když byla jeho osobnost v popředí a ve zjevné nadvládě nad tělem, nemohl reagovat na žádný podnět nebo plán, pokud to Jart neschvaloval.

Až doposud Jart nezavadil o žádné algoritmické smyčky, které by je oba zabily. Ani sám Olmy nevěděl, kde byly; částečníkovi se podařilo se vymazat těsně předtím, než se Olmy vzdal – doposud jediná Jartova chyba – a jenom Částečník znal umístění a charakter těchto smyček.

Jart, který byl teď spokojený, protože jeho pozice byla bezpečná, začal dávat Olmymu stále více možností ovládat

sám sebe a stále více jednal spíše jako jezdec na koni. co sedí pevně v sedle, než jako někdo, kdo vodí loutku. Poprvé svá přání vyjádřil jako požadavek, místo aby je Olmymu prostě vnutil.

Musíme mluvit s Korzenowským. Musíme se zúčastnit znovuotevření.

„Nejdřív otevřou zkušební spojení.“ vysvětloval Olmy. „Bude lepší počkat až na konečné otevření. Možná bude lepší nenechat se vůbec spatřit na veřejnosti…“

Jart o tom uvažoval. *Oběma se nám to > nečekaně pro-dloužilo<, že, kolego expeditére? Musíme jednat rychle. Riziko předčasného odhalení nevyvažuje riziko, že někdo narazí na tvé pasti. Jakmile bude hotové zkušební otevření, mohl by mít Korzenowski velké problémy Cestu zase zavřít.*

Přístroje šestého dómu byly přezkoušeny a schváleny, opraveny a tam, kde to bylo potřeba, vyměněny; deset tisíc fyzických osob, nějakých sedmdesát tisíc částečníků a nesčetné množství robotů a remotů odvedlo v posledních několika týdnech pod Korzenowského vedením tu nejlepší práci. Další velká zkouška byla na dosah ruky.

V posledních hodinách před prvním spojením inženýr odpočíval ve svém kulovitém pokoji, připevněném ke stěně vrtu jako zámotek kukly. Psychicky i fyzicky byl na pokraji úplného vyčerpání. Dokonce i rozdělení na dvanáct částečníků nemohlo ulehčit břemeno, které nesl. Na bedrech pociťoval toto břímě již dříve a v určitém smyslu jej těšilo, ale mělo hořký obal.

Otevírači bran v Cestě kdysi spoléhali na své psychické sebeovládání. Plášť ceremonií, který obestíral povinnosti otevírače bran, sloužil jako připomínka toho, že zamlžená nebo nejasná mysl nedokázala klíč používat správně…

Ale Korzenowski, jehož hlava byla v jednom velkém zmatku, se právě chystal použít celý šestý dóm – v podstatě však celý Thistledown – jako klíč s tím, že otevře něco podobného obrovské bráně.

Pevně se schoulil uvnitř rudé róby, odpočívaje v trubici se spacím polem. S očima zavřenýma vypustil malý obláček Talsitu, poslední skutečný Talsit v celém Pozemském Hexamonu; alespoň podle toho, co věděl. Relaxace sice nebude trvat dostatečně dlouho, aby mu myšlenky vyčistila úplně, ale pomůže. Mlha zaplnila spací pole a on se zhluboka a vyrovnaně nadýchl, aby mu malé částečky vstoupily

plícemi a kůží a prostoupily ho všude tam, kam mohly, a čistily, opravovaly a hojily.

„Sere Korzenowski.“

Otevřel oči. Skrze řídkou mlhu Talsitu uviděl, jak se poblíž vznáší nějaký muž. Koule byla zamčená. Nikdo nemohl vstoupit, aniž by ho o tom uvědomil monitor. Narovnal se a smetl poslední zbytky Talsitu.

Byl to opět Olmy. Vzezření přítele Korzenowského vylekalo; byl neučesaný, zdálo se, že jeho oči nezaostřují správně a byl cítit jako špatně udržovaný homorf; byl z něj také cítit *strach.* Korzenowský svraštil nos.

„Byl bych tě pozval,“ ujišťoval ho Korzenowski. „Nemusíš sem hned vstupovat jako nějaký zloděj.“

„Nikdo neví, že jsem tady.“

„Proč se schováváš?“

Olmy pokrčil rameny. Korzenowski si všiml, že nemá žádný piktor.

„Již dlouhou dobu jsme blízkými přáteli, a snad víc než jen to.“

Korzenowski se protáhl a opřel se o slabé trakční pole. Tato náhlá upjatost byla podivná; v přítomnosti druhého se vždy chovali nenuceně.

„Vždycky jsi spoléhal na můj úsudek… věřil jsi mi. A já vždycky věřil tobě.“

Inženýrovi se konverzace zamlouvala čím dál tím méně. Olmy byl roztržitý, téměř křečovitý. „Ano.“

„Rád bych tě požádal o něco velmi neobvyklého. Něco, s čím by Hexamon pravděpodobně nesouhlasil. Momentálně nemohu vysvětlit všechny své důvody… Ale myslím si, že

při otevírání zkušebního spojení s Cestou budeš mít zásadní potíže.“

„Starý dobrý příteli, já potíže očekávám.“

„Ne však takovéto. Zkoumal jsem a studoval, sbíral vše. co víme o Jartech. Myslím, že jsem nalezl způsob, jak předejít mnohem větším problémům, až dokončíme plné znovuotevření. Dokonce by to mohlo napomoci i této zkoušce. Chci po tobě, abys zkušebním spojením do Cesty poslal zprávu.“

„Zprávu pro Jarty?“

Olmy přikývl.

„Jakou zprávu?“

„To ti říct nemohu.“

Korzenowski se zašklebil. „Důvěra má své meze, Olmy.“

„Je to naprosto nezbytné; může nás to všechny zachránit před příšernou bitvou.“

„Co ses to dozvěděl, že nás to všechny může zachránit?“

Olmy potřásl hlavou.

„Nemohu udělat něco tak velmi neobvyklého na základě tak chabého vysvětlení.“

„Žádal jsem tě někdy o něco? „ Ne“

;-! C.

„Možná to je primitivní a nemístné, Konrade___ ale dlu žíš mi jistou službu.“

„Velmi primitivní,“ souhlasil Korzenowski. Na chvíli se jej zmocnilo silné nutkání zavolat Bezpečnost. Nutkání pominulo, ale jeho pocit nevole zesílil.

„Musíš mi věřit, že je to velmi důležité a že ti to teď nemohu vysvětlit.“

Korzenowski si prohlížel muže. který mu zachránil život a zprostředkoval jeho oživení. „V této společnosti se těšíš výjimečným privilegiím, ale jak jsi sám řekl, dosud nikdy jsi je nezneužil… stejně jako jsi nikdy nevyužil mě. Jaký druh zprávy to má být?“

Olmy mu podal paměťový blok. „Je zaznamenána zde, v kódu, kterému by Jartové mohli rozumět.“

„Zpráva přímo pro Jarty?“ Korzenowski nedokázal domyslet způsob, jakým by se Olmy mohl stát zrádcem; přesto jej však tato myšlenka šokovala. „Varování?“

„Ber to jako předehru k míru.“

„Hraješ si na diplomacii s nejhoršími nepřáteli, s jakými jsme se kdy střetli? Ví o tom prezident nebo velitel obrany Thistledownu?“

Olmy potřásl hlavou, očividně neochoten říci víc.

„Zeptám se tě ještě na jedno. Zmaří to znovuotevření Cesty?“

„Čestné slovo už je sice také staromódní, ale přesto ti dávám své čestné slovo, že tato zpráva znovuotevření Cesty nezmaří. Naopak, může zajistit jeho úspěšnost.“

Korzenowski přijal paměťový blok a zapřemýšlel, jestli existuje nějaký rychlý způsob, jak by mohl porozumět jeho obsahu. Jak znal Olmyho, tak pravděpodobně ne. „Pošlu jej spojením pod jednou podmínkou… a to. že mi velmi brzy vysvětlíš, co máš za lubem. Co se s tebou skutečně stalo.“

Olmy kývl.

„Kde tě můžu kontaktovat?“

„Budu při otevírání zkušebního spojení,“ odpověděl Olmy. „Farren Siliom mě pozval.“

„Neo-gešelští pozorovatelé nás chtějí všechny sledovat. Velmi brzy se mi už nedostane žádného slyšení.“

„Je to těžká doba pro nás pro všechny,“ odtušil Olmy.

Korzenowski zasunul blok do kapsy róby. Olmy napřáhl ruku a inženýr ji stiskl. Potom malý byt opustil.

Pošle tu zprávu? zeptal se Jart, když vycházeli z vrtu.

„Ano,“ odpověděl Olmy. „Kéž by ses propadl do toho, co vy Jartové nazýváte peklem.“

Jartův vnitřní hlas zazněl jakoby s nádechem smutku. *Jsme jako bratři a přitom si tak málo důvěřujeme.*

„Ne málo, ale vůbec.“

Nemohu tě přesvědčit o naléhavosti mého úkolu.

„Zatím se ti to nepovedlo.“

Až tvoji lidé znovu otevřou Cestu, nevím, co najdou… ale je velmi pravděpodobné, že to nebude nic příjemného.

„Jsou připraveni.“

Tvůj *hněv je podivný. Já tvým lidem nemůžu ublížit. Nesete poselství velení potomků. To bude zpráva, kterou tvůj přítel předá – že nejste nepřátelé, nesmíte být nepřátelé.*

PADESÁT ČTYŘI

Země

Svého posledního dne na Zemi řezal Lanier dříví do kamen – spíše dekorativních než nezbytných – a vychutnával si fyzickou

námahu. Nasazování železného klínu a silné údery palicí. Skládaní polen. Napínání svalů, spolehlivé, starodávné rituály.

Sledoval Karen, jak peče chleba, a v časném odpoledni z něj krajíček ochutnal.

„Dnes jsem osvobozen od svých malých pomocníků," ukázal na červenou značku v nástěnném kalendáři. Poslední z jeho vnitřních medikálních remotů by měli být k této chvíli rozpuštěni.

„Měl bys zavolat Christchurch kvůli další zdravotní kontrole, „ navrhla Karen, která jej sledovala svýma zelenozla-týma očima.

„Implantát mi nevyndají. Dokud to nebudou ochotni udělat, bojkotuju tu malou medicinální tyranii Rase Mishi-neye."

Usmála se. Jednoznačně s ním nesouhlasila, ale nebyla ochotna se o tom dál přít.

„Výborný chleba," poznamenal, když si nazouval boty a usmíval se svým nově nabytým svalům, získaným při štípání dřeva. „Celý svět je hned hezčí jen tou vůní."

„Staroanglický recept s drobným hunanským vylepšením," Karen vytáhla z trouby další bochník. „Moje maminka tomu říkávala chléb čtyřnásobné svornosti." Sesunula chléb na stojan na kachlovém pultu. „Jdeš se projít?"

Kývl. „Potřebuju se protáhnout a po vší té práci zchla-dit. Chceš jít taky?"

„Ještě čtyři bochníky." Chytila ho za paži a políbila na tvář. Jemnou a starostlivou rukou mu pohladila šedivé strniště. „Jen jdi. Až se vrátíš, večeře bude hotová."

Vydal se po krátké cestě za domem do jehličnatých lesů. které přežily plenění celého dvacátého století. Husté vějíře kapradí a baldachýn větví vše halily do slunečními skvrnami posetého zeleného přítmí. Vysoko nad hlavou mu zpívali ptáci a třepotání jejich křídel se ozývalo porostem.

Ušel asi dva kilometry, když slabost pravé strany těla začala být velmi znatelná. Ušel několik dalších metrů a ucítil znecitlivění doprovázené tupým šimráním. Podpaždí se mu zalilo potem a on se opřel o hůlku; nohy se mu roztřásly jako nemocnému psu. Nakonec už nemohl stát a napůl se posadil, napůl padl na starý, mechem porostlý pařez.

Pravá strana. Levý mozek. V levé polovině mozku došlo k novému krvácení.

„Měl jsem přece své malé pomocníky.“ promluvil udiveně, jakoby dětským hláskem, zvýšeným bolestí. „Určitě mě opravili. Tohle se nemělo stát.“

Tvář mu přeťal stín. Napůl sehnutý, neschopen se vzpřímit, otočil hlavu a uviděl Pavla Mirského, který od něj stál nanejvýš tak dva metry.

„Garry, můžeš teď se mnou odejít?“

„Já nemám být nemocný. Ti pomocníci…“

„Možná, že nepracovali správně?“

Odcházel rychle. „*Já* nevím.“

„Podřadně. Nebyl to Talsit, ale pseudo-Talsit.“

„Léky to měly spravit.“

„Nic lidského není dokonalé.“ Mirskij působil velmi klidným dojmem, ačkoliv neudělal nic, čím by Lanierovi pomohl, dokonce ani nevolal o pomoc. Lanier nechal komunikátor ve srubu.

Teď už to tolik nebolelo, jen viděl černý tunel, dveře, které se mu zabouchly za pamětí. „Je to teď, že? Jsi tu. protože je to teď.“

„Brzy budeš uložen do implantátu. To nechceš.“

„Ne. Ale nemělo to být teď.“

Mirskij poklekl na jedno koleno a napjatě na něj hleděl. „*Je to teď*. Umíráš. Můžeš zemřít buďto jejich způsobem – tentokrát ti dají nové tělo – nebo můžeš umřít po svém. V tom případě bych byl rád, kdybys šel se mnou.“

„Jak… tomu nerozumím.“ Mluvil nesrozumitelně. Nemohl ovládat jazyk. *To je hrozné. Bylo to hrozné už předtím, je to hrozné teď*. „Karen.“

Mirskij smutně zavrtěl hlavou. „Pojď se mnou, Garry. Čeká tě dobrodružství. A jisté překvapivé pravdy. Musíš se rozhodnout rychle. Velmi rychle.“

To není fér. „Přivolej pomoc. Prosím tě.“

„Nemohu. Já tu ve skutečnosti nejsem, tentokrát tu není moje tělesná forma.“

„Prosím.“

„Rozhodni se.“

Lanier zavřel oči. aby se vyhnul tunelu, ale nemohl. Ani teď přesně nevěděl, kdo je. „Dobrá,“ řekl hlasem tak slabým, že to nebyl ani šepot.

Něco teplého ho zatlačilo vzadu za očima a on ucítil ostrost – ne bolestivou, jen ostrou – v celé hlavě. Tato ostrost mu odkrajovala myšlenky vrstvu po vrstvě a na krátkou chvíli neexistovalo vůbec žádné jeho *já.* Odkrajování pokračovalo, odvíjelo a odkrývalo. Pak jakoby se celý proces obrátil a on pocítil, jak všechno zapadlo zpět na své místo, ale s jinou strukturou podkladu – jako kdyby byly barvy z plátna odloupnuty od starého podkladu a přilepeny na nový… Avšak žádný povrch neexistoval, žádný základ, nic pevného, na co by se mohl pověsit, jen vzor a nějaké nepopsatelné spojení s Mirským, který už vůbec nevypadal jako Mirskij nebo jakýkoliv člověk. To, co teď viděl, nebylo světlo a to, co od Mirského slyšel, nebyla slova.

Zajímalo mě, co ve skutečnosti jsi, poznamenal, aniž pohnul rty. *Ty vůbec nejsi člověk.*

Už ne, potvrdil Mirskij. *Ještě tu nechám něco pro Karen, aby neztratila úplně všechno.*

Lanierovo tělo se sesunulo ke straně, takže polámalo kapradí a odtrhlo kůru ze shnilého pařezu. Oči se napůl otevřely. Pravá ruka se prudce sevřela v křeči, potom se uvolnila. Plíce zachrčely a do kalhot vystříkla moč. Srdce tlouklo ještě několik následujících minut, ale potom se dýchání zastavilo a hruď zůstala nehybná.

Jeho implantát nebyl prázdný, ale Garry Lanier byl mrtvý –

PADESÁT PĚT

Thistledown

Sedmý dóm byl ztemnělý, odvrácený od slunce i měsíce, namířený k hvězdám. Jeho hladce řezané okraje a obří kulatá prohlubeň, očištěná od sutě. byla o to prázdnější a méně černá. Obvod osvětlovaly pouze čtyři sady světel a přerušované záblesky od průzkumných skupin, které prováděly konečná nastavení.

V bublině uzavírající vrt se teď nacházel kontingent VIPů a hostů; oficiální hexamonští historikové, skupina, kterou Korzenowski vůbec neznal; vědci a technici, kteří měli zajišťovat

údržbu, jakmile bude Cesta znovu připojena a otevřena; prezident a ministerský předseda; ředitel Thistledownu; Judith Hoffmanová.

A Olmy, který teď vypadal o poznání lépe.

Všichni viseli v matných liniích trakčních polí jako pavouci kořist, klidní, plni očekávání.

Stejný ceremoniál, jako by už šlo o samotné znovuotevření, pomyslel si Korzenowski, který přecházel do centra kopule se svým prodlouženým klíčem. Už to jednou dělal, před mnoha stoletími; otevíral Cestu poprvé po jejím stvoření, čímž poslal Hexamon směrem mnohem složitějším a konečnějším, než kdo vůbec očekával.

Ještě stále nebyl definitivně rozhodnut, jestli Olmyho signál má či nemá poslat. Přátelství, dokonce ani osobní dluh nebyly něčím, co by mohlo být protiváhou tak významné události, jako byla tahle… Zájmy jednotlivců byly potlačeny jeho mnohem větší zodpovědností.

Na druhé straně však Olmy za celý svůj život neudělal nic, co by nebylo dobré pro Hexamon. Hrdinštější a od –

danější osoba neexistovala. Korzenowski se zamkl do trakčního pole ve středu bubliny a pomalu natočil řídící klíč do správné polohy. Uzlové body. které obklopovaly víko sedmého dómu. byly k tomuto zařízení už připojeny. Měl k dispozici všechny schopnosti a veškerou sílu strojů v šestém dómu. Měl za sebou měsíce testování a příprav. Jeho ruce na klíči byly pevné; mysl měl jasnější a soustředěnější než za mnoho posledních let.

Čas nadešel. Návštěvníci kolem něj ztichli a přestali črtat.

Korzenowski zavřel oči a poslouchal, jak k němu klíč promlouvá. Superprostorové sondy Thistledownu – o trochu víc než matematická abstrakce, které byla soustrojím šestého dómu propůjčena dočasná skutečnost – vyslané ven a dovnitř i do směrů, které nemohly být sledovány lidskými mozky nevybavenými implantátem.

Přes tuto šmouhu blízce souvisejících poloskutečností, které obklopovaly tento vesmír, přes multiformní pátý rozměr, který odděloval velké vesmíry a jejich rozdílné světočáry, se sondy vydaly hledat něco umělého, něco, co se lišilo od precizně zorganizovaného chaosu přírody. Výsledky posílaly klíči a Korzenowskému. Viděl spleť obřích vesmírů, které se proplétaly jeden vedle druhého a dokonce i přes sebe, splývaly, oddělovaly se, a téměř vždy se jeden

od druhého odpoutávaly, přičemž se zvyšovaly vzdálenosti jejich pátých rozměrů.

Pociťoval jakousi extázi. Ta jeho část, kterou tvořila Patricie Vasquezová, byla jako klidná hladina hlubokého oceánu, který přijímá déšť; nereaguje, pouze přijímá, nechává ho obsluhovat své neuvěřitelné technologie.

Na bezčasý moment se Korzenowského smysly sloučily s klíčem a on s jasností pomíjivou a dokonalou zároveň okamžitě pochopil všechny taje tohoto omezeného pětiroz-měrového průřezu. Korzenowski byl ve stavu, který v minulosti zažil jen několikrát; teoretické žvásty o charakteru superprostoru nic neznamenaly. On ho.mál.

V tomto místě, za hranicemi slov a zkušeností, našel anomálii. Nekonečně dlouhou a v mnoha bodech podivně svinutou.

Velice podobnou žížale.

Tyto body byly místy hlubokého zmatení, známého jako geometrická navrstvení; podivně supersvinuté hranice uvnitř jednoho vesmíru, jeho vlastního; táhly se jako lineární plamen k neobydlené a nekonečné temnotě – stínu konečného vesmíru, který bude sestrojen a zajde –

Cesta.

Uvnitř těchto těžkopádných, tekutých, avšak neměnných cívek – *střev, hadů, proteinových molekul DNA* – hledal odříznutý konec. Hledání mohlo trvat celá staletí; nevěděl o tom ani ho to nezajímalo. Kdyby se za čas, který by to trvalo, ze samotného Thistledownu stal studený, sterilní trup, bylo by mu to jedno. Jeho cíl byl jasný a určující.

Tentokrát si Korzenowski svůj výtvor pečlivě prohlédl mnohem zkušenějším a zralejším okem. Cesta měla jisté charakterové vlastnosti, které mohly v budoucnu prospět dalším jeho výzkumům: struktura velmi zakřivených a velmi propletených geometrických navrstvení, překrásné křivky Cesty, které interagovaly s obrovskými prostorovými anomáliemi svých rodičovských vesmírů, vyhýbajíce se trhlinám a nevyhnutelnému zničení. Jeho výtvor se stal živou věcí, která hledala způsob, jakým by mohla neporušená pokračovat ve své existenci…

V celé té spleti vesmírů nemohly senzory nikde najít nějaký absolutní vzorec nebo smysl. Nic z toho nezplodila žádná inteligence, tento celek nebyl ničím přiveden k životu. Jestliže existoval bůh nebo bozi, zde jejich místo nebylo; toto chápal bez jakéhokoliv stínu pochybností, *věděl* to způsobem, který by při vědomí nedokázal popsat ani pochopit.

Žádný bůh veškerenstva a všehomíra neexistoval. Žádný bůh by si takovou roli nepřál; protože to, co Korzenowski viděl, nemohlo být stvořeno a nikdy nebude zničeno. Bylo to vlastní mystérium superprostoru, nepopsatelné; pohroužení

za hranice veškeré matematiky a fyziky, která obsahovala všechny godelianské protiklady.

To, co Korzenowski viděl, byla fantastická sbírka pláten, na kterých by mohly být namalovány všechny věci, které se týkaly inteligencí, jakési hřiště pro věčně se vyvíjející a vždy větší inteligence, až po bohy a nad ně. Světy za světy, za dalšími světy bez konce nebo začátku. Nikdy tu nebude skutečná nuda nebo pravá a trvalá osamělost. Toto bylo Vše a znamenalo to nekonečně víc než dostatek.

Téměř jako antiklimax našel inženýr co hledal, odříznutý konec Cesty.

Připravil klíč a zapnul napájení stimulátorů a projektorů, které obklopovaly otevřený sedmý dóm. Odrazy a deformace Země, Měsíce a Slunce utvořily kolem obvodu pomalu rotující kruhy. Vzdálené hvězdy blikaly.

Ničím nepohnul, nevyvinul žádnou sílu, přesto však přenesl odříznutý konec Cesty přes obrovskou vzdálenost, aby se setkal s široce roztaženým polem projektorů. Pozornost nevěnoval ničemu jinému než rozsahu superprostoru; byl v extázi rozpínání vlastních schopností do největších rozměrů. Následky teď byly nepodstatné. Čin samotný stačil.

PADESÁT ŠEST

Země

Noční obloha nad Zemí se opět zaplnila třpytivým povlakem světla a hvězdy se roztančily. Karen křičela do přerušované temnoty; Lanier už byl pryč sedm hodin a ona nemohla zavolat pátrací četu.

Elektřina ve srubu byla vypnutá. A ještě hůř – nebylo možné žádné spojení.

Přecházela po pěšině tam a zpět, prohledávala les světlem akumulátorové svítilny a lekala se ohňostroje, který prosvítal korunami stromů. „Garry!“ Měla hroznou předtuchu, uvědomění ztráty spojení; *věděla*, že jej nenajde živého. Hřbetem ruky si otřela tváře a zamrkala, aby se zbavila přívalu hrůzy.

Znovu posvítila na pěšinu. Jeho kroky vždycky skončily tady. Jako kdyby ho někdo odnesl. Už potřetí zašla ještě dál, ale žádné další stopy nenašla; potůčky slz na tváři odrážely rudou oblohu, když vzhlédla vzhůru, obličej zkřivený zklamáním. „Garry!“

Tady začaly být jeho kroky zmatené, jako kdyby se zapotácel. Kapradí a hluboký mech vedle pěšiny všechny stopy skryly. Z listí vyrůstal pařez. Šla kolem něj už nejméně pošesté, vždy zpomalila a namířila na něj svítilnu.

Teď si poprvé všimla, že dlouhý kus kůry je čerstvě odloupnut. Prodrala se kapradím a uviděla pod ním malý svah. Na okraji bylo kapradí polámané.

Zhluboka a nepravidelně dýchala. Zakopla a sklouzla dolů, až stanula v rokli, kde se zastavila, protože se jí nechtělo pokračovat. Se sevřenými rty se shýbla k zemi a sáhla na polámané rostliny. Potom husté kapradí oběma rukama rozhrnula.

Nad korunami stromů se po obloze rozlévala chladivá zelená záře, jasnější než její svítilna, zalézala pod každý stín a srovnávala všechnu hloubku. Obrys pod kapradím přinesl vysněnou úlevu.

„Garry,“ vydechla zoufale. Po chvíli, kdy se cítila, jako by padala do dlouhé, hluboké studny, se dotkla jeho zátylku, aby nahmatala puls. Žádný nenašla. Potom namířila světlo do napůl otevřených, netečných očí. Zamrazilo ji z chladu manželovy kůže a dech jí začaly přerývat podvědomé, jakoby ptačí skřeky; ztrácely se v hloubce lesa. Nemohla zavolat do Christchurch. Všechna spojení přerušila aktivita Thistledownu.

Byla sama.

Instinktivně – dělala to už jednou – otevřela kapesní víceúčelový nůž, stáhla zmuchlaný límec bundy a převalila mrtvolu tak, aby odhalila zátylek.

PADESÁT SEDM

V půli cesty

Lanier necítil tělo a díky tomu ani nic jiného, ale určitým způsobem viděl; viděl bez očí, obtáčel se kolem světla. hledaje obrazy.

Cítil přítomnost svého učitele a věděl, že je to ta bytost, která zinscenovala nebo zahrála, že se navrátila do role Pavla Mirského. On se s touto bytostí smísil, pozoroval její povahu a vlastnosti a začal se modelovat podle ní, čímž nad sebou získával větší vládu.

Bez řeči či slov se ptal na různé naléhavé otázky, které mu zůstaly ještě z jeho tělesné mysli, a začínalo se mu dostávat prvních odpovědí.

Kde jsme?

Mezi Zemí a Thistledownem.

Nevypadá to jako Země… Ty prsty světla…

Ted“ nevidíme očima. Ty jsi tam nechal.

Ano, ano… Rozmarná netrpělivost vyslala jeho tělem zabrnění. čímž sama sebe potrestala. Brzy se naučí tyto stopové emoce ovládat; bez těla byly více než zbytečné, rušily jej. *Bolest je pryč. Ale s ní i moje tělo.*

Toho není třeba.

Lanier nasával a zpracovával obrazy Země pod nimi. Teď už vůbec nevypadala stejně jako dřív; vypadala, jako by byla pokryta zářivými pohyblivými břehy, které zasahovaly do tmy, ohýbaly se a mizely… *Co je to zač? Sotva vidím planetu, těch obrazů je tolik.*

Všechny se shromažďují, velká i malá stvoření. Koukej, kam jde to světlo.

Svazuje se do nějakého uzle… Nemohu jej vysledovat.

Sklízí životy. Shromažďuje všechny zážitky a vzory, všechny vjemy a vzpomínky.

Duše?

Ne jako takové. Ektoplasmická těla nebo duše neexistují. Všichni jsme křehcí a dočasní jako uvadající květiny. Až odejdeme, bude skutečně po nás – a vesmír bude prázdný, opuštěný, beztvarý. Pokud někdy ti, kdo mají tu moc, nezařídí jakési vzkříšení.

Kdo to dělá?

Finální Mysl.

Naši potomci nás zachrání?

Z určitého důvodu. Pozorování živých věcí je jako destilace vesmíru, převedení informací na vědění. Všechny vjemy, všechny myšlenky, všechny prožitky jsou sbírány nejen při smrti, ale po celý lidský život. Takovéto vědomosti jsou cenné; mohou být dále destilovány a poslány těmi nejjemnějšími spojovacími puklinami mezi tímto vesmírem, až bude umírat, a novým vesmírem, který se z něj zrodí. Destilát se vkládá do nového výtvoru, jako když se předá semeno, vede jej pryč od chaosu, vtiskne mu vzorec. Tento nový výtvor pak může vyvíjet své vlastní inteligence, které jedním nebo druhým způsobem celý proces zopakují, když jejich vesmír zestárne.

Nic nezemře?

Všechno zemře, ale to, co je v nás všech zvláštního, bude zachováno… pokud Finální Mysl uspěje. Už chápeš naléhavost mého poslání?

Lanierovi se vrátily vzpomínky na všechna ta léta bolesti a smrti, jako by byly seřazeny v albu s trojrozměrnými obrázky. *Všechno zemře…* Ale Finální Mysl na začátku času spalovala galaxie, aby získala energii pro své úsilí obnovit nejlepší ze všech věcí. které kdy žily. Ne pouze v lidských bytostech, ale ve všech živých věcech; všechno, naprosto všechno, co přeměňovalo informaci na vědění, co se učilo a pozorovalo a naučilo se znát své prostředí tak, že jej

mohlo měnit. Od mikrobů až k živé Zemi samotné, všechny úrovně sklizeny a zakódovány, setříděny a…

Uloženy.

Pohrával si s touto myšlenkou, vychutnával ji, vyžíval se v ní a rozvažoval, co ve skutečnosti znamená; ne oživení těla ani záchranu jakéhokoliv jednotlivce, ale propojení a zdokonalení celku. *Toho, co je v nás všech nejlepší.*

Vzpomněl si na otce. který zemřel v zaparkovaném autě na Floridě. Na matku, která zemřela na rakovinu v nemocnici v Kansasu. Na své přátele a příbuzné, na kolegy a známé, vmžiku zahubené ve výhni Smrti, v tom žhnoucím, zpopelňujícím dechu, který se na Zemi tak krátce ocitl. Jejich úspěchy, odvaha, bláhovost a omyly, myšlenky a sny

– *sklizeny,* jako by přes ně přejel kombajn a vymlátil zrno života z klasů a oddělil je od plev smrti. Všichni lidé, prostí i ti chytří, všichni ti rychlí ptáci z oblohy a ovce ze zelených, mraky zastíněných luk, ryby a podivní mořští živočichové, hmyz, lidé, lidé, lidé, smeteni a uchováni. Měla být tato ne smrtelnost převedena do takové formy, aby si Finální Mysl mohla *zapamatovat* všechno, co jste byli?

A ne jenom samotná Země, ale všechny světy této galaxie a všechny světy galaxií, které jsou naplněné životem, některé tak podivné, že se to nedá ani představit.

Nesmírný nebylo pro takový úkol dostatečně výstižné slovo. V-jakémkoli takovém měřítku byla Země méně než významná, avšak Finální Mysl byla dostatečně rozmanitá, dostatečně mocná, aby dosáhla na Zemi a přetvořila dějiny s takovou jemností, se zaměřením nekonečně velkého na nekonečně malé. Dokonce i v jeho současné formě bylo pro něj těžké to přijmout a nemožné to pochopit.

Jsem i já součástí sklizně? To teď právě děláš, sklízíš mě

– odnášíš mě pryč?

My máme jinou dráhu a jinou roli. Co jsme my – duch. energie?

Jsme jako proud, který používá skryté vodiče, jimiž k sobě hovoří částice hmoty a sdělují si, kde jsou a co jsou –

cestičky, které jsou v našem čase před lidmi skryté, ale Finální Mysli k dispozici.

Kam jdeme?

Nejdřív na Thistledown.

PADESÁT OSM

Thistledown

Svědkové se shromáždili ve vrtu, za Korzenowského ovládacím centrem: prezident, ministerský předseda, ředitel Thistledownu, oficiální hexamonští historikové, Judith Hoffmanová, vybraní senátoři a fyzičtí zástupci.

Přímo před nimi, za stěnou bubliny, se rozšiřoval kruh noci, dokud se nedotkl jemně řezané hrany otevřeného sedmého dómu a nezahalil hvězdy. Uvnitř temnoty se pohybovaly zbytkové obrazy Slunce, Měsíce a Země. které se stále zmenšovaly a tmavly.

Korzenowski otevřel zkušební spojení. Ve středu nezměrné temnoty se rozežhnula mléčně bílá tečka. Soustředěn na klíč, odmítaje nechat se rušit jakýmkoliv výjevem, pouze abstrakcí, kterou mu poskytoval stroj, „prohmatal“ se skrze spojení a zkoumal, co leželo za ním.

Vakuum. Téměř prázdný prostor obklopoval trhlinu; záře plazmové trubice.

Frekvence světla se shodovala s frekvencí vlastní plazmové trubice Cesty.

Pár metrů za Korzenowským prezident Farren Siliom zaslechl inženýrův šepot: „Je tady.“

Teď Korzenowski přerušil trans na dostatečně dlouho, aby načrtl instrukce pultu, který se vznášel vedle něj. Olmyho záhadný signál prošel do Cesty.

„Je všechno –“ začal prezident.

Bod světla v temnotě před nimi zablikal. Korzenowski ucítil v klíči vzrušení. Zdálo se, že toto vzrušení otřáslo celým Thistledownem; před ním se objevily varovné črty, které jej informovaly o rozruchu v šestém dómu.

Korzenowski překontroloval, zda je spojení ustaveno správně. Bylo.

Něco se pokoušelo projít spojením z druhé strany.

Korzenowski soustředil všechnu pozornost opět na klíč. Nějaká síla se vsunula do spojení s úmyslem udržet je otevřené; síla silnější a zkušenější, než by Korzenowski považoval za možné.

„Problém.“ načrtl rychle k Farrenu Siliomovi.

Snažil se spojení přerušit. Bod světla však zůstával, dokonce se ještě zvětšoval. Nemohl spojení nijak omezit; jediné, co mohl udělat, bylo rozšířit je a to, jak si myslel, by nebylo moudré. Ať už bylo na druhé straně cokoliv, zjevně se to dožadovalo plného znovuotevření, nového spojení s Thistledownem.

Korzenowski se vrátil ke klíči a jeho simulaci spleti vesmírů a prozkoumal spojení ze širokého spektra „úhlů“, tak hledal slabosti, něco, co teoreticky muselo existovat. Nějaké takové slabosti by mohl využít k destabilizaci spojení a uzavřít je před tím, co se jím snažilo projít.

Ještě než tuto slabost našel, z bodu vystřelil ohavný záblesk energie a propíchl bublinu trakčního pole na konci vrtu. Bublina zajiskřila a zmizela a všechno se roztočilo v náhlém vichru; ostatní trakční pole zoufale blikala, jak vzduch zuřivě proudil z vrtu ven.

Farren Siliom se zachytil Korzenowského róby. Záblesk energie šlehal sem a tam. sežehával skalnaté, kovové stěny asteroidu, kroužil nad svědky, aby se dotkl trhlinoletu a roztrhl jeho příď na kusy. Trhlinolet se vytrhl ze svého trakčního doku a rozbil se o Korzenowského soukromou místnost, kterou rozdrtil o hořící zeď.

Korzenowski nemohl dýchat, ale to bylo jedno. Zavřel oči a v rozšířeném momentě hledal implantátem vybaveného mozku defekt, o kterém věděl, že musí existovat.

Farren Siliom se neudržel a prosvištěl kolem Korzenowského. Přes otvor se natáhla bezpečnostní trakční síť, její linky zuřivě žhnuly, jak se pokoušely zastavit unikání vzdu –

chu a vylétávání suti i lidí. Prezident do této sítě narazil a natáhl se na ní, s rukama a nohama pevně zachycenýma.

Olmy se zastavil o ocelový nosník a zoufale se jej držel; sledoval, jak kolem něj prolétají lidé. Judith Hoffmanová, obalená blikajícím pohotovostním polem, se prokutálela kolem a on se natáhl, aby ji chytil. Porušené pole mu popelilo ruku. ale on ji zachytil a držel, dokud se pole nerozšířilo kolem obou dvou.

Korzenowski, jehož tělo se roztočilo jako utržený praporek v bouři, drženo na místě pouze díky trakčnímu poli. které propojovalo klíč a pult. pocítil, že jej opouští jeho přirozené vědomí. Okamžitě přepnul všechny myšlenky na procesory svého implantátu… A z jistého „úhlu“ spatřil ve spojení záblesk nerovnosti, náznak nestability. Implantát zuřivě překládal přítok dat z klíče; defekt „zaváněl“, jako kdyby se něco spálilo a zanechalo mu to v mysli ostrou pryskyřičnou chuť.

Tok vzduchu se zpomalil, tlak ve vrtu klesl téměř na úroveň vnějšího vakua, ale příval energie, která proudila tenoučkým spojením s Cestou, se zužoval a zdál se specifičtější; alespoň co se týkalo jeho terčů. Podle toho, co Olmy viděl, zatím ještě nezasáhla žádné lidi a namísto toho se orientovala na velké části soustrojí, ale

nyní se její chomáče škubavě přibližovaly nebezpečně blízko k inženýrovi.

Korzenowski pocítil teplo, ale se zavřenýma očima neviděl, jak okraj jeho róby žhne a rozpadá se. Další trakční pole se snažila získat zpět integritu vrtu a pohotovostní pole rychle utvořila koule okolo zbývajících lidí, ale ty byly přesto narušovány energií, která proudila ze spojení.

Vrt se zaplnil rotující sutí, ohromenými lidmi a těly v bezvědomí; všechno to svištělo v prstencích a pruzích kouře. Zbloudilý trhlinolet se převaloval a pomalu se odrážel od zdí a hrozilo, že rozdrtí zmatené remoty, kteří se shromáždili po stranách a čekali na další příkazy a konec celého tohoto chaosu.

Korzenowski pomocí klíče nasměroval všechny energie

šestého dómu do defektu ve spojení a snažil se tam otevřít bránu, nedokonalou a rušivou bránu, která by donutila spojení, aby se uzavřelo nebo vytvořilo divoké zaškrcení v samotné Cestě.

Na malou temnou chvilku se zamyslel, zda nestojí tváří v tvář síle Finální Mysli, jak je Mirskij varoval; intuice mu však říkala něco jiného.

Spojení vykvetlo do ruda jako rozvíjející se růže a okvětní lístky šlehaly a obrušovaly víko sedmého dómu. Krátce to vše zahlédl prostřednictvím klíče, ale potom ucítil, že jeho implantát je přetížen. Kdyby se neodpojil, implantát –a s ním i části jeho přirozené mysli – by byly vymazány.

Odtáhl ruce od klíče, ale dílo již bylo dokonáno.

Růže se na černém pozadí plném hvězd scvrkla. Výbuch energie zmizel. Světelný bod, který rychle temněl, mizel.

Vzduch kolem inženýra přestal bolestivě proudit. Trakční pole držela a někde ve vrtu daleko za nimi začala obří čerpadla nahrazovat vzduch, který v posledních několika…

Jak dlouho to vlastně trvalo? Korzenowski se zeptal svého implantátu.

Dvacet vteřin. Pouhých dvacet vteřin.

Olmy se ujistil, že bezvědomá HofEmanová není nijak vážně zraněna, potom načrtl příkaz pro atmosférické pole, aby se rozdělilo. Sám dotraktoval ke Korzenowskému a k pultu. Inženýr se opřel o

vlastní energetické pole a s bolestivým zajíkáním vdechoval řídký vzduch.

„Co se stalo?“ zeptal se Olmy.

Jart uvnitř něj mu dal odpověď. *Automatická obrana.*

„*To* jsem se tě právě chtěl zeptat,“ opáčil Korzenowski. „Tvůj signál…“ Zarazil se a rozhlédl se kolem. „Kolik jsme ztratili lidí? Kde je prezident?“

Olmy se podíval skrz průhledné pole, které teď uzavíralo severní konec vrtu. Viděl několik mihotavých zářivých objektů, jak jako střely letí po dráze ven, pryč od sedmého dómu a Thistledownu. Trakční pole, které drželo Farrena Silioma, povolilo. Remoti již vyrazili, aby jej chytili.

„Je tam venku.“

Zbědovaný a vyčerpaný Korzenowski se schoulil do klubíčka a zhroutil se jako propíchly balón.

„Myslím, že většina mrtvých jsou neo-Gešelové.“ dodal Olmy. „Všichni mají implantáty.“

„Katastrofa,“ Korzenowski zoufale potřásl hlavou. „Je to snad to, před čím nás Mirskij varoval?“

„Nemyslím.“ soudil Olmy.

„Pak tedy Jartové.“

Olmy uchopil Korzenowského za ruku a jemně jej odtáhl od klíče. „Velmi pravděpodobně. Pojď se mnou.“ Jart se nepokoušel jeho jednání ovládat; Korzenowski pro něj byl stejně důležitý jako Olmy.

Inženýr začal téměř žvatlat. „Chtěli přinutit spojení, aby se otevřelo úplně. Chtěli se na nás dostat. Chtěli nás zničit.“

Olmy se zeptal Jarta, jestli to opravdu chtěli udělat.

Pokud a dokud nedostanou signál, bude to téměř jistě jejich jediný cíl.

Křiku a vzdechů ve vrtu ubývalo, jak se ze stanic ve zdech začali vynořovat zdravotničtí remoti. Olmy vedl svého učitele k poklopu. „Musíme si promluvit. Musím ti vysvětlit pár věcí.“

Nevěděl, zda ta slova říká dobrovolně nebo na Jartův příkaz. Záleželo na tom snad?

Zpráva byla poslána. Stalo se něco, co mohlo zničit sedmý dóm, možná i celý asteroid.

Spojení nebylo sice nezvratné, ale bylo silné…

Olmyho selhání začínalo přinášet ovoce.

PADESÁT DEVĚT

Thistledown City

Inženýr stál v síni Nexu před svědeckou koulí. Ministerský předseda Dris Sandys seděl na svém křesle v Nexu, po boku prázdného prezidentova křesla. Předseda vážnějším zraněním unikl.

Judith Hoffmanová, potlučená a dosud vyčerpaná z pekla prožitého ve vrtu, seděla ve zvláštním svědeckém křesle společně s dalšími dvěma, kteří neutrpěli větší újmu. Zbytek síně Nexu byl prázdný; byla to záležitost pouze ministerského předsedy, který podle nouzových regulí zastupoval ve funkci prezidenta.

Olmy seděl vedle Judith Hoffrnanové. Jart uvnitř něj byl v klidu; v pohotovosti, ale nezasahoval.

Ministerský předseda si vyžádal, aby byla před síní Nexu promítnuta hlášení o počtu mrtvých a raněných.

„Prezident je právě teď reinkarnován," konstatoval suše. „Celkem sedm lidí je mrtvých a devět vážně raněných, včetně dvou oficiálních historiků, dvou fyzických zástupců, jednoho senátora a ředitele Thistledownu. Takové ztráty jsme neutrpěli od Odštěpení. Naštěstí byli všichni vybaveni implantáty a očekává se, že přežijí. Sere Korzenowski, můžete nám říci, co se stalo?"

Inženýr pohlédl na Olmyho. Neměli čas na rozhovor, který Olmy slíbil; oba byli odvezeni zdravotnickými remoty k vyšetření do jedné stanice. Od té doby nezůstali ani chvíli o samotě.

„Otevřel jsem zkušební spojení s Cestou. Něco se spojením pokoušelo projít a narušilo moji snahu je opět zavřít."

„Máte nějaké ponětí, co to něco bylo?"

„Hádám, že nějaká zbraň Jartů." odpověděl Korzenowski.

Ministerský předseda se na něj podíval. „To má být pouhá domněnka?"

„Právě na takovou příležitost ostražití Jartové čekají," přikývl Korzenowski. „Nevím, co jiného by to mohlo být."

Dris Sandys se zeptal představitelů obranných sil. jestli s tímto názorem souhlasí. Souhlasili; jednoznačně neexistoval žádný důkaz o opaku.

„Bude možné otevřít zkušební spojení znovu a ujistit se o tom?“

„Ano. Mohu otevřít mimostředové spojení, vlastně otevřít bránu nějakých sto kilometrů za uzavřeným koncem Cesty. S náležitými štíty a ochranným opatřením můžeme provést průzkum a uzavření brány s velmi malou možností odhalení.“

„Jak malou?“ zeptal se ministerský předseda.

„Dostatečně malou,“ odpověděl Korzenowski. „*Ale* doporučuji, aby byl celý Thistledown evakuován, s výjimkou nejdůležitějšího personálu a obranných složek.“

Ministerský předseda na něj pochmurně pohlédl. „To bude příšerný úkol.“

„*Je* to nezbytné,“ vmísil se vrchní velitel bezpečnostních sil. „Jestliže chceme dobýt zpět teritoria Cesty a ustavit tam předmostí, musí být mezi bitvou a civilním obyvatelstvem nějaký nárazníkový prostor.“

„Jak velký nárazníkový prostor máte na mysli?“

„Všechno civilní obyvatelstvo musí být posláno na orbitální Čtvrti nebo na Zemi.“

„Doporučujete, aby byli přemístěni pouze tělesní obyvatelé?“

„Ne, pane,“ odpověděl velitel. „Doporučujeme, aby byli přemístěni všichni tělesní obyvatelé, všichni obyvatelé paměti města a všechny důležité kulturní materiály a datová

skladiště. Jako tlumič musí sloužit celý Thistledown. V případě naší nepravděpodobné porážky musíme být odhodláni Cestu zavřít a zničit Thistledown.“

Hoffmanová se podívala na Olmyho. Tvářila se zachmuřeně. „Stává se z toho extravagantní požitek, že, sere Olmy?“ zamumlala. „Za všechno, co za něco stojí, se musí draze zaplatit.“

Olmy neodpovídal. Nějaké další rozvažování teď bylo víc než směšné.

„Je šestý dóm nějak závažně poškozen?“ otázal se Dris Sandys.

„Ne, sere. Můžeme pokračovat.“

„Nemůžeme setrvávat v tomto nepředvídatelném stavu,“ řekl ministerský předseda.

Následná pauza byla dlouhá a obviňující; nikomu v síni tato nevyřčená kritika neunikla. Prezident a ministerský předseda neměli moc na vybranou a ti, kteří je do této situace zavlekli, teď museli nést následky. „Jako výkonný prezident na základě zákonů o výjimečném stavu nařizuji, aby byl Thistledown evakuován a ser Korzenowski s obrannými složkami zahájili společné plánování dalšího průzkumu Cesty.“

___ ŠEDESÁT___

Země, Christchurch

Karen seděla v čekárně christchurchské kliniky s bledou tváří strhanou nevyspáním. Od chvíle, kdy objevila manželovo tělo, uběhlo třicet hodin a stále ještě nedostala od techniků žádné zprávy ohledně implantátu.

Její křeslo stálo naproti oknu. Venku byly ulice města plné lidí. Lidé v hexamonských uniformách, pozemští občané, všichni proudili v zástupech kolem nemocnice. Zpráva o evakuaci dorazila před necelou půlhodinou; měla strach, že uprostřed této mnohem větší krize nebude stav jejího manžela pro nikoho důležitý a že budou oba zapomenuti.

Podívala se na ruce. Přestože si je na toaletě v nemocnici pečlivě vydrhla, našla pod nehtem ukazováčku malou skvrnku uschlé krve, kterou přehlédla. Zaměřila se na ni –Garry ho krev – a zavřela oči. Ta vzpomínka ne a ne odejít: jak mu otevřela zátylek, jak lovila implantát, dala jej do kapsy a zapnula ji na zip, jak jela po temných cestách ve vyklepaném ATV s tělem a implantátem do Twizelu. Všechno to trvalo hrozně dlouho. Když se obloha vyjasnila, letadlo ji odvezlo do Christchurch.

Zbytečné tělo zůstalo v Twizelu.

Jejich problémy jí zdaleka nebyly jasné.

Strávili spolu tolik let ve srovnání s těmi málo lety, kdy se od sebe vzdalovali… Čas, na který se k sobě opět přiblížili, byl velice krátký.

Lidé jsou stvořeni pro smutek. Nejsme stvořeni pro odpovědi nebo jistoty.

Ze dveří vyšel do čekárny technik – ne ten. kterému implantát dala – rozhlížel se, až ji spatřil a zarmouceně svěsil

bradu, profesionální gesto naznačující problém. Zvedla obočí a v rozrušení pootevřela ústa.

„Paní Lanierová?“

Velmi nepatrně přikývla.

„Jste si jista, že ten implantát pochází z vašeho muže?“

Karen na něj zírala. „Jsem si jistá. Já… sama jsem jej vyndávala.“

Technik rozpřáhl ruce a podíval se na okno.

„*Je* mrtvý?“ zeptala se náhle.

„Paní Lanierová, implantát neobsahuje vašeho manžela. Je v něm nějaká osobnost, ale není to muž, je to žena. V našem archívu o této osobnosti nemáme žádné záznamy. … Nevíme, kdo je to. Nicméně, je celá –“

„Co to říkáte?“ zeptala se Karen.

„Jestliže implantát pochází z vašeho manžela, nechápu jak –“

Vstala a téměř zakřičela. „Řekněte mi, co se stalo!“

Technik rychle potřásl hlavou. Bylo mu trapně a byl celý nesvůj.

„V implantátu je mladá žena ve věku asi tak dvaceti let. Zdá se, že byla vyřazena z funkce – někde uložena –na poměrně dlouhou dobu, možná i dvacet let; nemá žádné vzpomínky na současné události. Jednoznačně nebyla uložena někdy v poslední době. Její kódování –“

„To není možné. Kde je můj manžel?“

„To nevím. Znáte někoho, kdo by se jmenoval Andia?“

„Cože?“

„Andia. To je jméno, které identifikace té ženy udává.“

„Byla to naše dcera,“ Karen z tváře zmizela všechna krev. Napůl se posadila a jednou rukou se opřela o zadní opěradlo křesla. „Co je s mým manželem?“

„Neudělali jsme nic než počáteční dotazovaní. Jediná osobnost v implantátu tvrdí, že se jmenuje Andia. Nemám nejmenší ponětí, co je s vaším manželem.“

Karen se těžce posadila, potřásajíc hlavou. „Jak to? Vždyť byla už dvacet let mrtvá nebo pohřešovaná…“

Technik lehce pokrčil rameny, byl bezmocný.

„Garry… oni ho donutili, aby implantát nosil.“ Narovnala se v křesle. To nebyla skutečnost; to bylo něco víc, než o čem kdy jen snila, naděje nebo hrůza: získat zpět dceru za cenu ztráty manžela; nějakým zázrakem, nebo zvrhlým trikem? „Vyhrál nad nimi v jejich vlastní hře.“ *Ale on sám to nemohl udělat.* Podívala se na technika, rozhodnuta ne-sesypat se. Rukama a lýtky jako by jí procházel elektrický proud. Musela vstát a začít se pohybovat, nebo omdlí. Opatrně si stoupla, pomalu, aby nechala krev proudit zase tam, kde jí bylo potřeba. Poručila si. aby byla klidná a neudělalo se jí zle. Musela něco říci; musela reagovat nějakým racionálním způsobem.

„Můžu s ní mluvit?“

„Je mi líto. Bohužel to nepůjde do té doby, než budeme schopni rozšířit její uložení. Do té doby nebude přehledná. Je vaše dcera pozemský občan?“

Karen následovala technika do areálu nemocniční kartotéky a zodpověděla všechny jeho otázky. Po delším hledání byly objeveny staré neaktivní záznamy. Byly prozkoumány mapy osobnosti, pořízené při zavádění Andiina implantátu.

Přesně souhlasily.

„Jediné slovo, které mě ve spojení s tímhle napadá, je zázrak,“ prohodil technik. Samozřejmě, že jejímu příběhu nevěřil; nevyjímal implantát sám. „Musím zařídit zahájení soudního vyšetřování.“

Přikývla, od hlavy až k patě strnulá; i přes pevné odhodlání zachovat chladnou hlavu. Cítila se vydaná napospas, izolovaná strachem, smutkem, zázrakem i nadějí. *Ztratila jsem Garryho a našla dceru.* Byla jen jediná možnost, jak by se to dalo vysvětlit.

Nikdy nebyla vedena k tomu, aby věřila ve vyšší moc, než bylo lidstvo samotné. Její vychování bylo silně marxistické; náboženské útěchy jí nebyly dopřány. Avšak nyní myslela jen na Mirského a na to, co možná představoval.

Jestli ho máte, prosím, postarejte se mi o něj, pomyslela

si, adresujíc tuto prosbu Rusovi a silám, které nad tímto avatarem byly. *A děkuju vám za dcerku.*

Osamělá asi hodinu čekala v malé čekárně, zatímco se lékaři a technici snažili prodrat bludištěm procedur a zákonů. Na pár minut

upadla v nicotné prázdno. Když se technik vrátil a vzbudil ji, cítila se mnohem silnější; strnulost pominula.

„Zařídíme reinkarnaci – má k ní oprávnění," řekl technik. „Může to však trvat dlouho. V následujících týdnech, možná měsících tu budeme mít spoustu práce. Bylo nám řečeno, abychom naši kliniku připravili do stavu pohotovosti. Každý raketoplán, který je k dispozici, musí být v dohledné době zde, stejně jako všechna vozidla. Myslím, že můžu zařídit, aby vás domů vzal zdravotnický raketoplán, jestliže odjedete přibližně do hodiny…"

Mávla rukou a jeho nabídku zamítla. Doma neměla co na práci. „Radši bych zůstala tady. Jestli vám mohu nějak pomoci…"

„Myslím, *že* můžete," odpověděl technik, stále na pochybách. „Prošli jsme vaše záznamy – promiňte, ale byl tu určitý element nejistoty… Nikdo z nás si nedokáže vysvětlit, co se stalo…" Potřásl hlavou. „Vaše dcera se *ztratila* v moři. Není možné, že byste měla její implantát namísto implantátu vašeho manžela."

Smutně a mrzutě se usmála a přikývla.

„Překonáte to nějak?"

Chvíli o tom zapřemýšlela. „Ano. Ráda bych se svou dcerou mluvila, hned jak to bude možné…"

„Samozřejmě," ujistil ji technik. „Můžete se prospat tady na ošetřovně, zavoláme vás."

„Děkuji vám." Rozhlédla se po místnosti a připravila se ulehnout na vyšetřovací stůl.

Andio.

ŠEDESÁT JEDNA

Thistledown City

Korzenowski přecházel park, který nesl jeho jméno; hrdina se vrátil, aby si prohlédl vlastní pomník – skvělý anachronismus.

Musel se setkat s Olmym, aby si mohli promluvit. Přijel o hodinu dřív, protože si chtěl prohlédnout svoji starou práci, kterou od reinkarnace navštívil pouze jednou. Na nějaký čas neměl v šestém dómu a ve vrtu co na práci; jakmile obranné síly provedou svůj úkol a evakuace Thistledownu bude dokončena, byl připraven otevřít další, tentokrát diskrétnější zkušební spojení s Cestou.

Korzenowského park pokrýval sto akrů města Thistledownu. Zelený a tichý, s krásnými plochami posekané a uválcované trávy, posetý květinovými zahradami a lesy plnými dubů, jilmů i jiných, mnohem exotičtějších stromů, byl jedním z mála parků, který sám sebe perfektně udržoval dokonce i po staletí Exilu.

Korzenowski tento park navrhl ještě před svým zavražděním – před dokončením Cesty – na praktických, avšak utopických principech, kdy rostliny, zvířata, hmyz a mikroorganismy jako harmonické složky žily v izolované dokonalosti. Dal si jenom jediné omezení: všechno živé uvnitř parku musí zůstat nezměněné a přirozené. Výsledkem utopie bylo, že některé druhy musely být od sebe drženy odděleně, čímž se ekologie parku omezila pouze na pár dobře vybraných a doplňkových kombinací.

Výsledkem byl klid.

Člověk mohl parkem projít v každé době – počasí napodobovalo roční období na Zemi z pohledu Anglie na konci

osmnáctého století – a vidět jen hustý porost. Zahradničtí remoti park pravidelně udržovali, odřezávali mrtvé rostliny a na místě je zkompostovali. Hmyz a mikroorganismy rostliny neničily, ale spíše s nimi spolupracovaly.

Bylo to gradiózní dílo a představovalo umění údržby stromů v obrovském měřítku a stylu, zaranžované spíše do hilbertovského než do eukleidovského prostoru; tvar parku nebyl tvarem zvířete nebo geometrie, ale dokonalé biologie, bylo to jakési živoucí nebe. Ráj, jak by jej možná viděl anglický zahradník; určitě takový, jak jej viděl Konrád Korzenowski.

Tohle stvořil on. Ani nevěděl, kým nebo čím teď byl: byl inženýrem, žijící historií, oživenou legendou, které byla přiznána oficiální úcta a neoficiální podezření jak ze strany neo-Gešelů tak Naderitů? Byl Konrád Korzenowski, přirozeně narozená lidská bytost, geniální syn ortodoxně nade-ritských rodičů, matematik a konstruktér? Byl schránkou nešťastného ducha Patricie Luisy Vasquézové?

Na tom nijak nezáleželo; byl jen obláčkem prachu ve větru a to, čím byl nebo co udělal v minulosti, mu připadalo více než vzdálené. Připadalo mu to nepodstatné.

Hexamon se brzy pokusí proniknout zpět do Cesty. Byla tu dost velká možnost, že současné nároky na Cestu je donutí zničit Thistledown; jestli se to stane, bude velmi pravděpodobně zahuben ohnivou bouří.

Moc, síla, vláda.

Sotva si vzpomínal na dobu, kdy pracoval na parku. Tyto vzpomínky byly slabě zastoupeny v částech, které byly po jeho zavraždění shromážděny a archivovány.

Byl zavražděn ortodoxními Naderity.

Za to, že prosazoval Exil, se mu vyhýbali i vlastní rodiče.

Výtržník.

To bylo asi tak vše.

Vstoupil do kruhového bludiště z živých plotů v geometrickém středu parku. Po pás vysoké vnější ploty se linuly v nerovné mozaice, avšak nesledovaly žádný určitý střed

nebo oblouk kruhu; některé rohy ve skutečnosti vznikaly průmětem trojrozměrných postav, což vnější bludiště činilo obvzláště složitým. Lidé s implantáty neměli s vyřešením bludiště žádné problémy, protože si je mohli snadno představit a manipulovat s ním v hlavě; bez implantátu to však byl tvrdý oříšek.

Vzpomínal si, že je budoval v naději, že ti, co mají implantáty, je nebudou používat… Ale většina je stejně použila. To ho o lidské přirozenosti naučilo, že problémy a složitosti mají pro velkou většinu menší význam než výkon a zisk, dokonce i v Hexamonu.

Korzenowski vzhlédl ke středu bludiště a spatřil tam stojícího muže. Muž začínal hledat cestu ven; Korzenowski, jako by byl vyzván, se začal propracovávat dovnitř. Byl to zábavný a uklidňující sport; nepodíval se na muže přímo a namísto toho se snažil vybavit si vlastní návrh bludiště a vyřešit to, co již zapomněl nebo ztratil.

Byli od sebe stále několik metrů, na rozdílných soustředných kruzích jednoduššího centrálního bludiště, když Korzenowski prvně zvedl hlavu a pohlédl muži přímo do tváře. Na chvíli mu připadalo, jako by od Odštěpení neuplynul žádný čas. Uběhlo čtyřicet let a on měl první hodiny své reinkarnace stále živě v paměti…

Ten muž byl Ry Oyu, vrchní otevírač bran Nekonečného Hexamonu. Jeho přítomnost byla stejně nemožná jako objevení Mirského; oba odešli s gešelskými čtvrtěmi daleko do Cesty.

„Dobrý den," pozdravil ho otevírač bran a zvedl ruku. Kývl na bod někde za Korzenowským, čímž mu oznámil, že nejsou sami. Korzenowski se neochotně odvrátil od Rye Oyu a na obvodu bludiště spatřil Olmyho.

Znenadání se inženýr rozesmál. „Je to snad nějaké spiknutí?" zeptal se otevírače bran. „Jste s Olmym smluvení?"

„Nejde o žádné spiknutí. On mě neočekává. Připadalo mi to jako výhodná příležitost promluvit si s vámi oběma. Půjdeme ven za sérem Olmym? Tohle je vážně skvělé biu –

diště, ale pro pohodlnou konverzaci to není zrovna nejvhodnější místo. Je v něm třeba řešit příliš mnoho problémů a to vyrušuje."

„Dobrá," souhlasil Korzenowski opatrným a odměřeným tónem.

„Nevypadáte moc překvapeně," poznamenal Ry Oyu.

„Mě už nic překvapit nemůže." Korzenowski počkal, až k němu otevírač bran dojde. Jak se spolu procházeli bludištěm, zeptal se: „Jste také avatar prorokující zkázu?"

„Žádné proroctví. Bohužel jsem zde za účelem nekompromisního rozdělení úkolů. Chcete se mě vyptávat, abyste *se* utvrdil o mé opravdovosti?"

„Ne." Korzenowski mávl rukou a tak celý tento návrh zatratil. „Vy jste duch minulých vánoc. Sami bohové mají prostě velký zájem o všechny naše záležitosti." Znovu se rozesmál, tentokrát však slabým unaveným smíchem.

„Jste přesvědčen, že jsem to, jako co vypadám?"

„Ne, to ne," vyhrkl Korzenowski, „ale beru vás jako cokoliv, čím se Ry Oyu stal."

Bývalý otevírač bran načrtl, že tento úsudek schvaluje. Korzenowski si povšiml, že ser Oyu nemá na sobě ani náhrdelník nebo jakýkoliv jiný projektor; črty se objevovaly odnikud, což samo o sobě byla velmi zajímavá schopnost.

„K vám i Olmymu mám jednu velice složitou prosbu," řekl otevírač bran.

„*Asi* je to spíš rozkaz, co?" odtušil Korzenowski.

„Chtěl bych mít příležitost vás oba přesvědčit o jisté nezbytnosti.“

„S Mirským jsem souhlasil,“ kývl Korzenowski s lehkým pocitem provinění. *Alespoň část mě s ním souhlasila.* „Podporoval jsem jeho snahu.“

Ry Oyu se uznale usmál. „Na otevření Cesty jste pracoval výjimečně tvrdě.“ Jeho neobviňoval, ale v současném inženýrově duševním stavu a za současných dickensovských okolností otevírač bran nepotřeboval někoho přímo obviňovat.

Korzenowski opět mávl rukou, jako by chtěl otevírače odehnat. „Vykonávám svoji službu Hexamonu.“

„Žádnou jinou motivaci nemáte?“

Korzenowski neodpověděl. On žádné jiné cíle neměl; a odpovídat za něco, co jeho osobnost kalilo jako nějaké barvivo, to nemohl.

„Máte v sobě mystérium velmi jedinečné ženy. Já sám jsem tento přenos organizoval. Vy teď pracujete pro ni, že ano?“

„Když to tak chcete říct…“

„Chci.“

„Hádám, že pracuji za ni, ano. Ale to, co chce ona, mému úkolu nijak neodporuje.“

„Mystérium není celková osobnost. Když se při přenosu něco pokazí – jsou-li zkopírovány i motivace nebo základní posedlost – výsledná mentalita potom není zodpovědný integrovaný jedinec.“

Korzenowski pocítil prázdnou, skličující beznaděj.

„Jsem pronásledován,“ přiznal. „Byl jsem… donucen… dohnán…“ Nedokázal větu dokončit.

„Nepropadejte panice. Všechno může nakonec dopadnout dobře.“

Korzenowski se chtěl vytratit, zvážit, jestli by vlastně neměl rezignovat na své povinnosti, jmenovat někoho, kdo by byl spolehlivý a zodpovědný.

„Můžete využívat z její. geniality tolik, kolik jí máte,“ naznačil Ry Oyu, když opouštěli bludiště. Otevírač bran načrtl pozdrav pro Olmyho, který jeho přítomnost přijal bez poznámek.

„Nikdo není překvapený, že mě vidí,“ pozoroval otevírač bran pobaveně.

„Teď je sezóna zázraků,“ pronesl Olmy podivně odlišným, změněným hlasem. Navenek klidný, uvnitř mučený Korzenowski se podivoval, co ho žene teď.

„Už jste se vy dva jeden druhému svěřili? „ zeptal se Ry Oyu.

„Nic jsme si nesvěřovali,“ odpověděl Olmy, „ale hádám, že před Finální Myslí žádná tajemství nemáme.“

„Nezacházel bych až tak daleko, ale je zřejmé, že dozrál čas pro dlouhý rozhovor.“

Korzenowski si pomyslel, že Olmy vypadá přinejmenším stejně uštvaně jako on. „Zde je pro to bezpečněji než kde jinde,“ dodal. „Žádné monitory, žádní remoti. Můžeme črtat v tenkých paprscích.“

„Mluvení bude obtížné,“ řekl Ry Oyu. „Je čas celý tento nesmysl ukončit. Hádám, že přístup sera Mirského nebyl dostatečně tvrdý… nebo byl příliš čestný. Mám pro vás pro oba návrh, něco, co by mohlo vyřešit všechny naše potíže –i když ne ty Hexamonu. Země a Hexamon se budou muset naučit žít společně. Jste oba dva ochotni poslouchat?“

„Jsem vám oddán,“ odpověděl Olmy opět změněným tónem. „Vy jste od velení potomků.“

„Co to znamená?“ zeptal se inženýr.

Posadili se do kruhu z kamenných laviček, obklopených růžovými keři. „Nejste jediný, kdo je někým ovládán,“ řekl Ry Oyu. „*Je* čas na vysvětlení sera Olmyho a potom na můj návrh…“

ŠEDESÁT DVA

Thistledown

Od Odštěpení se nic podobného nedělo, čtyři milióny obyvatel Thistledownu byly přemisťovány z pěti obydlených dómů asteroidu všemi dostupnými dopravními prostředky v blízkosti Země a Měsíce. Dokonce i s deseti tisíci letounů všech velikostí a zařízení postupovala evakuace pomalu; zvedla se velká vlna odporu. Vypukly bojůvky mezi různými frakcemi, které na Thistledownu našly nový domov.

V posledních čtyřech dekádách se Thistledown stal baštou a nervovým centrem Hexamonu, hlavně tím, že přebral mnoho funkcí od Čtvrtí na oběžné dráze, které byly považovány za mnohem zranitelnější. Převádění těchto funkcí byl složitý úkol, který byl

usnadněn pouze tím, že Hexamon byl schopen přenášet hory dat ve velmi malých balíčcích.

Olmy stál ve vrtu prvního dómu, obalen trakčním polem, a pozoroval raketoplány, jak prolétají tam a zpět v uspořádaných řadách, čtyři letouny byly vyřazeny z provozu a jak v nepřetržitém proudu vznikly mezery, byly navedeny pod rotující doky do opravných stanic. Čtyři z deseti tisíc… Technologie Hexamonu byla v některých ohledech stále velmi výkonná a efektivní.

Olmyho pán toto dění pozoroval bez poznámek a na chvíli nechával Olmyho, aby pokračoval v předem dohodnutém plánu: podílet se na evakuačním úsilí a tajně se připravovat na krádež trhlinoletu.

Přiznal se; výraz v Korzenowského tváři byl obzvlášť bolestivý. Ale rozdíl mezi porážkou a selháním a vyhověním autoritě vyšší, než byl kterýkoliv z nich, byl teď pro ně setřený…

Olmy odložil část svého břemene. Nyní však přijal břímě mnohem větší: vědomí, že i kdyby nebyl řízen Jartem, dělal by totéž. Spřádal by plány, které oponovaly vůli vůdců Hexamonu a *lido publiky*.

Někteří by si bezpochyby pomysleli, že je skutečný zrádce a ne jenom poražený, bláhový voják.

Korzenowski začal s přípravami jen devět hodin před dalším spojením. Tentokrát však upustil od slavnostní rudé róby a oblékl si černou uniformu, která byla praktičtější, vhodnější pro vzrušující – nebo zničující – dobrodružství, do kterého se všichni brzy vrhnou. Jak přijímal hlášení od automatizovaných remotů a částečníků, kteří mu všichni sdělovali, že soustrojí a projektory šestého dómu jsou v pořádku, jeho přirozená mysl se uchýlila do jakéhosi bloumání.

Jasně si vzpomínal na dobu po prvním otevření, kdy nevysvětlitelná nestabilita hrozila celkovým kolapsem. To byla velmi těžká doba, kdy Hexamon stanul nejen před jeho skvělým, odvážným výtvorem, ale i před Jarty.

Na počátku byl jistý odstup. Ani Jartové, ani lidé nevěděli, co si mají jeden o druhém myslet. Veškeré pokusy o komunikaci s Jarty byly odvrženy. První útoky Jartů –spíše výpady, které měly způsobit škodu – přišly hned po první krizi nestability. Sedmý dóm utrpěl

menší poškození. V té době měl Korzenowski strach, že poškození pod-povrchového uzlu projektoru může v Cestě způsobit mnohá katastrofální zaškrcení…

Jeho tehdejší obavy byly nepodložené. Ale jiným způsobem bude takové zaškrcení nebo sevření přesné tou technikou, kterou chce za velmi krátkou dobu – možná za čtyřiadvacet hodin – použít, aby zahájil rozebrání Cesty. Takové správně zformované zaškrcení mohlo být uspíšeno po celé „délce“ Cesty v superprostoru; to způsobí, že se Cesta svine, zauzluje, vytvoří fistuly a nakonec se rozloží.

„Svinout se“ a „zauzlovat se“ však v aplikaci na takové

dimenze znamenalo něco docela jiného. Korzenowski vypracoval, jak bude tato ničivá vlna vypadat zevnitř a z vnějšku Cesty.

Vzhledem k tomu, že Cesta v prostoru protíná nekonečné množství bodů – a menší nekonečné množství bodů v jiných vesmírech – nebylo každé jednotlivé protnutí samo o sobě *eviternální,* nemělo nekonečné trvání. Každá otevřená brána měla konečnou existenci, ne delší, než bylo celkové trvání existence Cesty, měřeno vnitřně; žádná samostatná brána nemohla existovat déle než Cesta samotná. Celkový počet možných bran byl obrovský, avšak ne nekonečný; Cesta nemohla poskytnout přístup do *všech* bodů průsečíku.

Bude trvat roky. možná staletí, než ničivá vlna uvnitř Cesty dokončí svůj úkol. Většina délky Cesty bude složena jako tahací harmonika, po tom, co zaškrcení a množství spontánních fistul – propojení mezi různými segmenty –uzavře dlouhé části tím, že vlastně vytvoří uzavřené smyčky. Fistuly se mohou násobit a propojovat mezi sebou, čímž odříznou zasmyčkované segmenty a nechají je volně odletět.

Až zaškrcení ukončí svoji pouť po celé délce Cesty, zůstane jen malinký ocásek, spojený s „balónem“ nepodařeného vesmíru, o kterém se zmiňoval Mirskij.

Toto všechno, co bylo i pro něj těžko pochopitelné, se odráželo v charakteru velmi vzdálených segmentů Cesty, jak je před Odštěpením pozoroval Ry Oyu. Kdyby snad Ry Oyu – nebo Patricie

– takovou nepravděpodobnost předpokládali, okamžitě by si její efekt uvědomili.

Korzenowski ukončil příjem hlášení a odešel, aby se posadil v obnoveném kulovém pokoji ve vrtu. Zavřel oči a ponořil se do rozjímání a hluboké melancholie, které mu nebyly zcela nepříjemné.

Neměl, koho by po sobě nechal, ale nechával tu vlastně všechny. Žádného potomka, ale Hexamon samotný. Protože už jednou zemřel, určitě se nebál zahynout. Bál se, že překročí meze.

Již teď vyrušil bytosti silně nadřazené lidem tím, že stvořil Cestu. To, že neprojevily žádnou zlovůli, bylo neuvěřitelné a možná to bylo i známkou jejich nadřazenosti. Nebo bylo možné, že jakékoliv emoce nebo popis jejich třídy –dokonce i projekce Mirského – byly jen velké zjednodušení pro omezené mozky.

Nyní zrazoval svoji povinnost vůči Hexamonu, aby toto překročení mezí napravil. Nalezne Hexamon dostatečnou pružnost a důvtip, aby se bez Cesty obešel navždy?

Pokusí se snad sestrojit jinou? Co když jim v tom něco zabrání?

Při žádném průzkumu pomocí klíče, při žádném průzkumu otvíračů bran za celou historii Cesty nenalezli podobný výtvor, jako je ona… ovšem v tomto vesmíru. Mirskij naznačil, že v jiných vesmírech byly postaveny další takové konstrukce podobné Cestě, ale zde již žádná nová Cesta postavena nebude.

Korzenowski si byl plně vědom svých schopností, ale nepochyboval o tom, že by *se* jim jiní mohli vyrovnat. Nepodařilo se mu nalézt metodu, jak otevírat brány bez prostředníka, jímž je Cesta; možná, že jiným se to podařilo a to by vysvětlovalo i její další neexistenci.

Další možné vysvětlení pro ojedinělost Cesty byly zásahy a ochrana silami, kterých byli Mirskij a Ry Oyu ti nejmenší představitelé. Ale proč by tyto síly dovolily dokonce jen *jedinou* Cestu, jestliže její existence kladla takovou překážku?

Když budou postupovat podle Ry Oyuova plánu a uspějí, přestože s tím bylo spojeno obrovské riziko, pak možná v příslušném čase by jim Finální Mysl – to, co Jart v Olmym nazýval velení potomků – mohla vše přímo vysvětlit.

Mystérium Patricie Vasquézové v něm bylo klidné. Ry Oyův plán myslel i na její potřeby.

ŠEDESÁT TŘI

Země

Než Karen obdržela své služební přidělení, ujistila se, že se mentalitě její dcery dostává té nejlepší péče. Jak se ukázalo, zařízení potřebné k plnému rozvinutí Andiiny osobnosti nebylo na Novém Zélandě dostupné; vzhledem k evakuaci a zmatku, který zachvátil celou Zemi, nebude k dispozici mnoho týdnů. To Andiinu reinkarnaci opozdí; znamenalo to však také, že s ní Karen nemůže mluvit. Prozatím mohla jen pracovat a být trpělivá.

Zmatek svým způsobem pracoval v její prospěch; nikdo nepomyslel, že by ji mohli z něčeho obvinit; dokonce ani Ras Mishiney, který zprávu o Lanierově smrti přijal se špatně ovládaným hněvem. Nejsnazší bylo ji teď ignorovat, nechat ji zapojit se do evakuačního úsilí. Zveřejnění její oddanosti k povinnostem tváří v tvář osobní tragédii mohlo dokonce znamenat i jistý politický kapitál.

Když již byla zcela naplněna kapacita těles na oběžné dráze, byly poblíž nejdokonalejších městských center na Zemi postaveny tábory. Ideální centra pro přemístění poskytovala paměti města prostředky a pokročilé technologie, které občané Hexamonu potřebovali pro svoji každodenní údržbu; jako skleníkové květiny, pomyslela si Karen, nebo nějaký zvláštní hmyz v úlu… Stejně jako lidské bytosti, nebo snad ještě víc.

Byla přidělena do tábora, který se stavěl kolem Melbourne, kde pracovala jako prostředník mezi úředníky z řad Starých rodáků a evakuačními důstojníky z orbitálních čtvrtí. Jak týden postupoval, den za dnem s lehkostí urovnávala spory, napomáhala vzájemnému porozumění a sta –

rala se o to, aby nevole Starých rodáků nemařila celý proces. V noci spala vyčerpaná v soukromém bublinovitém obydlí a snila o Garrym a o Andii. když byla ještě dítě, a… o Pavlu Mirském.

Když v těch krátkých chvílích odpočinku nespala, plakala nebo jen tiše ležela jako kámen na pohotovostním lehátku se strnulou tváří a snažila se rozluštit vlastní reakce. Ani přes citové i sexuální

odloučení se nikdy nepřestala spoléhat na Garryho přítomnost nebo alespoň na vědomí, že je dosažitelný.

Za všechen ten zmatek a práci byla vlastně vděčná. Docházelo jí, že překonat smutek je těžší, než kdyby *si* s Lanierem byli po celou tu dobu blízcí; nemohla se zbavit myšlenky, že kdyby měli ještě několik měsíců, mohl by být jejich svazek zase stejně pevný jako dřív.

Svět se měnil. Karen tuto výzvu ke změně vlastně vítala; ale kolik práce ještě mohli udělat s Garrym po boku! Kolik problémů mohli ještě vyřešit a s jakým přehledem!

Díky tomu, že se snažila vzpomínat jen na to dobré a zatracovat všechno špatné, se rány smutku pomalu začínaly hojit. Nejdříve této malé neupřímnosti vzdorovala, ale potom se tomu poddala; už jenom proto, aby se zbavila bolesti.

Ke konci týdne byly tábory téměř hotové. Přistávaly raketoplány a vysazovaly evakuované.

Po poledni posledního dne v týdnu Karen vylezla na nízký, křovím porostlý kopec. Nesla si malý zabalený sendvič a láhev piva. Dívala se dolů do míst. kde ještě nedávno byla jen rozsáhlá parková krajina. Stovky hexamonských strojů, ne větších než nákladní auta, plánovaly, navrhovaly a vykládaly nouzová přístřeší a vytvářely tak něco, z čeho se během několika dní stanou plně funkční, samostatné komunity.

Na východě čekaly skládky surových materiálů, až se do nich pustí procesory, které z nich vytřídí suroviny potřebné pro výrobu strojů. Čištěné minerály a celulóza a aditivní

živiny – potřebné pro quaziorganické komponenty strojů –byly naskládány v horách metrových kostek.

Komunita na rovině pod kopcem byla víc jak zpoloviny hotova a už teď trochu připomínala města na Thistledownu. Všechny stavby – kopule a hranoly seřazené řada za řadou, veliké plochy zemědělského pruhu, velká společenská centra jako obrácené šálky – byly zatím průhledné nebo bílé, ale brzy budou pokryty organickými barvami nebo strukturálními modifikátory, které je obarví a přetvařují; potom budou dodány interiéry. Jen málo jich bude vybaveno dekoračními projektory. Evakuovaní občané Hexamonu si budou muset zvyknout na skromnější prostředí.

Bezpochyby se budou cítit ochuzeni, pomyslela si Karen. Ale toto společenství bude stále o několik století pokročilejší než jakékoliv město na Zemi. Tím, že budou přinuceni žít na Zemi, bude možná Hexamon donucen konečně učinit poslední, dlouho oddalované kroky Obnovy. Pozemšťané a orbitální Hexamon budou konečně připraveni dohodnout se na minulosti i budoucnosti.

Samozřejmě to jen v případě, že by se něco stalo s Thistledownem... Jinak se evakuován! vrátí a všechno půjde tak jako doposud.

To však vypadalo velmi nepravděpodobně. Ať bylo vnější vysvětlení jakékoliv, Karen za evakuací viděla ruku Mirského.

Opět se přistihla, jak toho Rusa zapřísahá, aby se postaral o jejího manžela. Stalo se to pro ni denním rituálem. Nacházela v tom překvapivou míru uklidnění.

Jestliže síly nad její chápání stále fungovaly, bylo možné, že Garry jen tak nepřešel v nicotu. Dokonce i kdyby ho už nikdy neuviděla nebo s ním už nikdy nepromluvila… bude někde existovat.

Vítr, který vál od tábora ke kopci, přinesl vůni čerstvé zeleně – vůni rostoucího města, města, které se probouzí k životu. Karen se podívala k nebi a pocítila zcela nerozumné a kruté přání, aby byl Thistledown zničen.

Až do večera, kdy se probudila z neklidného spánku, si neuvědomovala proč; ráno, když se připravovala na konferenci mezi předáky města Melbourne a nově zvolenými fyzickými zástupci táborového města, na to téměř opět zapomněla.

Přání však zůstalo.

Musíte vědět, kam patříte. Nemůžete žít ve dvou světech.

ŠEDESÁT ČTYŘI

Cesta

V náhodných chvílích – ať již to byl čas, nebo iluze – nebyla Rhita zkoumána, testována, vyslýchána, nebo cokoliv to s ní Jartové dělali. Když mohla přemýšlet v myšlenkách, o kterých si byla poměrně jistá, že jsou její vlastní, snažila se pochopit, co jí babička říkávala. To, že se prodrala zdí, kterou Patricie sama nikdy nepronikla, jí již bylo zcela jasné; zeď ignorace ve styku s Jarty. *Co to se mnou dělají?* Připadalo jí, jako by její já a její myšlenky

udržovali v oddělených úschovnách. Necítila své skutečné tělo; nebo alespoň nevěřila, že je s ní její skutečné tělo stále spojeno. Některé iluze, které jí byly předkládány, byly velmi přesvědčivé, ale naučila se jakýmkoliv zdánlivým skutečnostem nedůvěřovat.

Kde jsem? Byla zpátky v Cestě, alespoň to bylo velmi pravděpodobné; měla dojem, že to, co s Gaiou dělali, ještě nebylo dokončeno. Vydedukovala si, že ji tam nebudou držet; pro ty, co ji testovali, by možná bylo výhodnější, aby měli její tělo nablízku. Její mysl mohla být kdekoliv.

Testuje mě Typhon? Nevěděla; možná na tom nezáleželo. Jartové se zdáli být zaměnitelní.

Testy, kterým ji podrobovali, jí nic neosvětlovaly. Snad jen, že si je pamatovala a že v roztříštěných chvílích, které jí zůstávaly pro sebe, mohla pracovat se vzpomínkami.

Byla zasazována do rozličných společenských situací s fantomy lidí, které znala. Zprvu tito fantomové nezahrnovali lidi, se kterými se setkala v Alexandreii. Hrála tyto scény s jistou nadějí, že jsou skutečné; část její osoby je hrála skutečně, docela ošálená; předváděla jim to, co podle

jejího názoru byly upřímné reakce. Ale jiná její část, jakkoliv potlačená, byla stále skeptická.

Mnohokrát se setkala s Patricií. Určité scény se mnohokrát opakovaly. Tímto způsobem se její vlastní paměť dostávala do popředí a Rhita tak měla příležitost ji prohlížet, stejně jako to v tentýž moment dělali Jartové.

Po nezměřitelném časovém údobí se toto vše změnilo. Její život začal mít základ. Stala se studentkou v Alexandreii. Tentokrát nebyl klam jejími věznitelí nijak narušován.

Bydlela v dívčím internátu a zápasila se svým společenským i politickým vyčleněním. Navštěvovala hodiny matematiky a strojírenství. Doufala, že brzy zahájí studium teoretické fyziky.

Demetrios se stal jejím didaskalosem. Malá část její osobnosti, stále ponořená do skepse, se zajímala o to, jestli je to skutečná psýcha Demetriose; zdálo se, že něčím byl mnohem přesvědčivější.

Celé její okolí bylo dostatečně skutečné na to, aby se začala uvolňovat. Její skeptické já ustoupilo, až takové vzpomínky sama

považovala za pomíjivé přeludy. Poslední vjem této mizící, skeptické Rhity byl: *Konečně se prodrali mojí obranou.*

Potom se Alexandreia stala *skutečností*, i když občas trochu pokroucenou skutečností.

Z cesty do stepí si nepamatovala nic.

Většinu svých akademických bitev Rhita vyhrávala. Zdálo se, že Demetrios se o ni zajímá nad rámec normálního vztahu didaskalose a studentky. Měli cosi společného, něco, co ani jeden z nich nedokázal určit.

Dny míjely, přišla aigyptská zima, suchá jako obvykle, ale chladnější; jezdili na lodi na Mareotisu. On se přiznal, že ji naučil téměř všemu, co věděl, kromě politického učení; „Zdá se. že je přijímáš velmi pomalu.“ Nepopírala to; vyjádřila tak své přesvědčení, že upřímnost je lepší politika, než pořád jen zápasit.

„Ne. V Alexandreii to tak není. Dokonce ani pro vnučku Patrikie. Zvlášť pro ni ne.“

Ibisové procházeli rákosem zarostlými mělčinami poblíž pískovcových a žulových zdí. které po tisíce let udržovaly starověké okraje Mareotisu. Rhita seděla v loďce a zoufale se snažila na něco rozpomenout, až ji z toho bolela hlava; možná, že pociťovala tlak didaskalosovy pozornosti. Nebyla sice nevítaná, ale bylo tu ještě něco jiného, mnohem důležitějšího… setkání s královnou? Kdy k němu dojde?

„Stále čekám na audienci u Kleopatry,“ řekla zničehonic.

Demetrios se usmál. „Práce tvého otce?“

„*Asi* ano.“ Hlava se jí rozbolela ještě víc.

„Chce přetrumfnout bibliophylaxe.“

„Nemyslím, že to je hlavní důvod… Musí to trvat dlouho, aby někdo mohl spatřit královnu.“

„Poměrně ano. Je velmi zaneprázdněná.“

Rhita si položila ruce na tvář. Bylo to jako… nic, co by bylo hmotné.

„Potřebuji se vrátit na břeh, je mi špatně.“ Bylo to asi právě tehdy, kdy se dlouhotrvající iluze začala rozplývat. a to ne díky věznitelům. Něco uvnitř Rhitiny psýchy se pokazilo. Všechno, co

viděla a cítila uvnitř svých skrytých myšlenek, vybuchlo a hledalo únik.

Zdálo se, že utekly celé dny. Studovala, v noci se snažila klidně spát, ale spánek byl pro ni něčím podivným. Prázdnota uvnitř prázdnoty.

V tomto neklidném spánku se jí zdávalo o maličké holčičce, která bušila na dveře domu své babičky a chtěla se dostat dovnitř. Kdo byla ta malá holčička, kdo si to přál navštívit Patriku, když měla spoustu práce a nemohla se každému věnovat osobně? Ta malá holčička plakala, hladověla a stále hubla. Ve snu jedné noci už z ní byla jenom tenká slupka, zahalená do těsného lněného rubáše, a voněla bylinkami, opřená o dveře jako role tuhého plátna se svěšenou bradou. Příští noci tam již nebyla, ale klepání i tak pokračovalo, prázdné a drásající.

Patrikia dívce nikdy nedopřála sluchu.

Nakonec byla Rhitě udělena audience u královny. Když procházela jejím soukromým apartmá, všimla si Oresiase. který seděl v jednom rohu a četl si z velmi tlustého a velmi dlouhého svitku jako nějaký starověký učenec; na zdi uviděla pohřební portrét Jamala Atty.

Potom ji rudovlasý Kelt zavedl do královniny nejniternější komnaty, ložnice hluboko v srdci paláce, obklopené zbraněmi a opevněním z mlčícího kamene, chladného a temného. Místnost byla cítit kadidlem a nemocí. Rhita pohlédla na Kelta, který se na ni díval navenek slavnostníma, ale uvnitř vyděšenýma očima. Řekla: „Měla bych znát i tvé jméno.“,

„Jděte dovnitř.“ vybídl ji Kelt. „Mé jméno není důležité. Jděte ke královně.“

Královna byla nemocná, přinejmenším tohle bylo zřejmé. Rhita ji viděla na dlouhé, široké kožené posteli, zahalenou do kůží exotických zvířat z jižního kontinentu; všude kolem visely zlaté olejové lampy, stejně jako ztemnělé elektrické lampy. Královna byla velmi stará, hubená, bělovlasá, měla na sobě černé šaty. Kolem postele ležely Předměty v dřevěných skříňkách. Rhita se zastavila u rohu postele; královniny oči ji sledovaly.

„Vy nejste Kleopatra.“

Královna nepromluvila, jenom ji pozorovala.

„Potřebuji mluvit s Kleopatrou.“

Rhita se otočila a uviděla Lugotorixe – tak se jmenoval –jak stojí u vchodu do ložnice. „Nejsem na správném místě.“

.“To nejsme nikdo, má paní.“ odtušil Kelt. „Pamatujte si. Já se snažím velmi silně, abych si pamatoval, ale je to obtížné. Pamatujte si!“

Rhita se roztřásla, ale nepociťovala strach nijak hluboce.

Typhon vyšel ze stínu, nezdeformovaný, stejně přesvědčivý jako Lugotorix, s tváří poznamenanou zkušeností a s moudrýma očima, znalý, více lidský. „Od této chvíle je ti dovoleno si pamatovat,“ prohlásil.

ŠEDESÁT PÉT

Thistledown City

Tapi Ram Olmy procházel chodbou staletí starého obytného komplexu a hledal podlažní označení bytu rodinné trojice Olmy-Secor. jak mu otec poradil. Našel to snadno. Dveře byly otevřené a ukazovaly interiér dekorovaný ve stylu vkusu původních obyvatel. Toto období otcova života často studoval; rodinná trojice v tomto bytě strávila pouze tři roky, po tom, co byla v posledním stádiu Exilu vytlačena z Alexandrie, města druhého dómu. Přesto se jeho otec do těchto míst stále navracel, jako by pro něj znamenala domov více než jakýkoliv jiný obytný prostor, který kdy měl.

Tapimu, stále nezkušenému ve světě mnohem stabilnějším než paměť města a jesle, taková oddanost připadala víc než podivná, ale akceptoval to; Tapi si byl jist, že cokoliv jeho otec dělal, bylo vhodné a správné.

Olmy stál poblíž jediného širokého okna ve veliké místnosti hned za vchodovými dveřmi. Tapi beze slov vstoupil a čekal, kdy bude zaregistrován.

Olmy se otočil. I přes mládí uvedl otcův vzhled Tapiho do rozpaků. Vypadal, jako by přestal s omlazováním nebo zanedbával periodické doplňování zásob. Byl hubený, přímo vychrtlý. Jeho oči se na něj jakoby upíraly, aniž by jej viděly.

„Jsem moc rád, že jsi mohl přijít.“

Tapi musel zatahat za každou nitku, na kterou pomyslel, aby se sem dostal, protože každý příslušník obranných sil, co byl k dispozici, byl nepřetržitě ve službě. Nicméně, to otci vysvětlovat nehodlal.

„Jsem rád, že jsi mě o to požádal.“

Olmy se k němu přiblížil. Jeho oči se opět zaostřily a on si syna prohlížel milujícím pohledem, který se snažil předstírat objektivitu. „Velmi pěkné,“ hodnotil, pozoruje všechny ty malé detaily a vylepšení, které jsou zjevné jen tomu, kdo sám žije v samonavrženém těle. „Moc se ti to povedlo, jen co je pravda.“

„Děkuju.“

„Soudím, že jsi moji zprávu předal Garrymu Lanierovi… předtím, než zemřel.“

Tapi přikývl. „Mrzí mě, že jsem pod ním nesloužil.“

„Byl to skvělý muž. Tohle je… mnohem trapnější, než by to mělo být mezi dvěma muži zvyklými sloužit Hexamonu…“

Tapi napjatě poslouchal s hlavou nakloněnou ke straně.

„Chtěl bych; abys sdělil matce, že ji miluji. Nemohu se s ní sejít.“

„Je stále v izolaci. Ani já s ní teď nemůžu mluvit.“

„Ale ty ji uvidíš dřív než já.“

Tapi sevřel rty; to byl jediný projev znepokojení.

„Ani jednoho z vás už nikdy neuvidím. Víc než takhle málo vysvětlit nemohu…“

„To už jsi mi říkal jednou, otče.“

„Tentokrát o tom však není pochyb, neexistuje jiná šance.“

„Pavel Mirskij se k nám vrátil zpátky,“ Tapi doufal, že tento nesmyslný výrok vyzní jako vtip. Olmy se usmál tak podivně, že ho z toho zamrazilo.

„Pravděpodobně ani na to není žádná šance,“ reagoval.

„Otče, můžu se tě na něco zeptat?“

„Byl bych radši, kdyby ses neptal.“

Tapi kývl.

„Kdyby ses zeptal, nemohl bych ti odpovědět.“

„Mohu ti nějak pomoci?“

Olmy se opět usmál, tentokrát vřele a s lehkým kývnutím. „Ano. Byl jsi převelen k obranným složkám Cesty v sedmém dómu.“

„Ano.“

„Můžeš mi říci jednu věc. Můj průzkum zde nepřinesl žádné ovoce. Jsou vaše zbraně stále nastaveny tak, aby útočily pouze na jartské či jiné než lidské objekty?“

„Nejsou nastaveny na lidské cíle. Nestřílely by po nich.“

„Za jakýchkoliv okolností?“

„Manuálně je můžeme zaměřit na jakýkoliv předmět… ale nepočítá se s tím, že by byl na manuální zaměřování čas.“

„Nedělej to,“ řekl Olmy.

„Tati?“

„Jenom to. Nezaměřuj manuálně lidský objekt. Víc od tebe nežádám.“

Tapi polkl a pohlédl na podlahu. „Musím se přece jen na něco zeptat, otče. Nepracuješ pod řízením Hexamonu. To je zřejmé.“ Vzhlédl a natáhl ruku, aby se dotkl otcovy paže. „To, co děláš – je to pro dobro Hexamonu?“

„Ano. Myslím, že dlouhodobě ano.“

Tapi vycouval. „*Pak* víc slyšet nepotřebuji. Budu se ze všech sil snažit… to udělat, to nedělat. Tak, jak ty chceš. Ale když uvidím nějaké znamení, dokonce jen…“ Jeho vztek a zmatek teď byly zjevné.

Olmy zavřel oči a sevřel synovi ruku.

„Jestliže máš to nejmenší podezření, že lžu nebo se snažím ublížit Hexamonu, zaměřuj manuálně.“

Tapiho tvář byla zsinalá. „Ještě něco, sere?“

„Máš mé požehnání,“ pousmál se Olmy.

„Dozvím se to někdy?“

„Jestli bude v mých silách ti jakkoliv sdělit, co se stalo a proč, slibuji, že to udělám.“

„Zemřeš, otče?“

Olmy potřásl hlavou. „To nevím.“

„Co si přeješ, abych řekl matce?“

Olmy mu podal blok. „Dej jí tohle.“

Tapi vsunul blok do kapsy a vykročil k otci, chvíli zaváhal, ale nakonec jej pevně objal. „Nechci, abys odešel, ne

navždycky. Minule jsem ti to nemohl říct.“ Odtáhl se od něj a Olmy na jeho tvářích uviděl slzy.

„Můj bože,“ řekl něžně. „Ty umíš plakat?“

„Připadalo mi to jako dobrá věc…“

Olmy se udiveně prstem dotkl synových slz a kývl.

„To ano. Vždycky mě mrzelo, že jsem to ztratil.“

Byt opustili společně a Olmy zavřel dveře. Na chodbě se rozdělili, už si nic dalšího neřekli, jen rychle vykročili opačným směrem.

Tvůj *syn je celý ty*, poznamenal Jart.

„Až příliš,“ dodal Olmy.

ŠEDESÁT ŠEST

Sedmý dóm

Tentokrát byl vrt téměř opuštěný: byl v něm jen Korzenowski a dva pozorovatelé obranných sil v tělesné formě. Před trakční bublinou byly vztyčeny štíty, připravené přesunout se mezi vrt a spojem při prvních známkách nějakých komplikací. Na určitých projektorech byly umístěny bezpečnostní pojistky, které Korzenowskému umožňovaly spojení destabilizovat a stáhnout z něj energii, účinnější a rychlejší způsob, jak odříznout komunikaci mezi Cestou a Thistledownem.

Dokonce i přes všechna tato bezpečnostní opatření byl Korzenowski velmi napjatý. Co udělají Jartové ted? Něco ještě mnohem drastičtějšího? Něco, co překoná všechna opatření?

Bylo to velmi podobné situaci, kdy by člověk, jehož život visí na vlásku, hrál šachy s nepřítelem-velmistrem.

Jestli však zpráva Olmyho Jarta dorazila na místo svého určení, mohlo by se jim dostat úplně jiného přijetí. Na nic ale nespoléhal; výšleh energie přišel malým spojením téměř v ten samý moment, kdy bylo otevřeno, a nedalo se poznat, jestli nějaký signál vůbec mohl projít nebo jestli byl na druhé straně někdo – nebo něco – co by takový signál mohlo přijmout.

Domanévroval k pultu a položil ruce na klíč. Soustředil se na tuto chvíli, ponořil se do superprostorového tranzu a znovu zažíval krásu, zmatek a majestátnost pocitu hledání Cesty.

Našel ji mnohem snadněji než předtím. Ve vjemové prostorové simulaci klíče, která nebyla úplně skutečná, natož

pak srovnatelná s lidským vnímáním, obíhal kolem segmentu Cesty, i když tento trubicovitý vesmír neměl žádný vnějšek, stejně jako ho nemá žádný jiný vesmír. Rychle nalezl pravděpodobné souřadnice spojení ve formě brány.

Klíč a šestý dóm prováděly všechna nezbytná nastavení.

Thistledown kolem Korzenowského se zdál být nepodstatný, něco jako dým. sen minulého života.

Za bublinou se objevila tečka světla jako nová hvězda, ne docela jasná. Korzenowski nařídil remotům, aby skrze ni prostrčili sondu a prozkoumali prostor za ní.

Žádné energie z ní nevyšlehávaly; bránové spojení bylo stabilní, ničím neohrožované. Remoti mu předali vizuální obraz zevnitř Cesty, jen několik centimetrů nad spojením.

V této oblasti a sto kilometrů na jih i na sever byla Cesta prázdná. Radarové signály urychleně sondovaly jih a stejně rychle se vracely se zprávou, že ve vzdálenosti tisíc kilometrů od upáleného konce je otevřená brána.

V tomto směru byla Cesta prázdná a na severu také, nejméně pět set tisíc kilometrů.

Korzenowski poslal Jartův signál spojením ještě jednou, na několik vteřin přestal a pak jej neustále opakoval. Žádná odpověď nepřicházela.

Ale dostatečnou odpovědí mohla být už jen ta prázdnota... podle jartské etikety by to mohlo znamenat velice zdvořilé pozvání.

„Máme své předmostí.“ načrtl Korzenowski k pozorovatelům obranných složek. „Cesta je prázdná přinejmenším do pěti na pátou.“

Odvolal remoty a přerušil bránové spojení. Již předem bylo dohodnuto, že se za takovýchto okolností rovnou pokusí o ustavení plného spojení připojením Cesty k sedmému dómu.

Obranné složky tam už čekaly, připraveny tuto velikou vymoženost pro Hexamon zabezpečit.

Korzenowski si na chvilku odpočinul a zahájil znovuotevření Cesty.

Znovu se utvořil světelný bod, roztáhl okvětní lístky a zaplnil mezeru za otevřeným sedmým dómem zahradou spletitých elegantních květin, mučených světočar záplavy poloskutečných vesmírů, které obklopovaly stavovou geometrii. Květiny potemněly a byly odsunuty stranou.

Na okrajích sedmého dómu se začala objevovat bronzová barva. Rychleji, než to jeho oči dokázaly zpozorovat, zaplnila Cesta mezeru svou kompletní přítomností.

Inženýr zůstával stát ve středu bubliny, napojen na klíč, a čekal na konečný důkaz úspěchu: prodloužení středové singularity Cesty, trhliny, aby vykompenzovala nový stav jako doplněk stavového prostoročasu.

Věděl přesně, kde měla singularita svůj postup zastavit. Měla se zastavit zhruba devatenáct centimetrů od těžiště klíče a protlačit se polem bubliny.

Viděl, jak se mu trhlina přibližuje k očím. Připomínala podivné zakřivené zrcadlo, které se před ním zvětšovalo. V podání klíče to bylo zaznamenáno jako enormní, dynamicky spoutaná síla, všechno to napětí existence Cesty a vlastní protiklady svázané do klidného, i když extatického uzlu. Singularita byla svým způsobem mnohem skutečnější než Cesta sama; ale jen velmi málo lidí tento druh skutečnosti dokázalo pochopit.

Trhlina se protlačila polem bubliny, která kolem ní utvořila tenký, jasně modrý kroužek. Neúprosné a skvělé dokonce i pro inženýra. Tupý konec singularity odrážel nějakou hrůznou verzi jejich světa, obrazy díky bohu nerozeznatelné, a přešel do svého největšího rozšíření – tak jak předpokládal – sotva na roztaženou dlaň před klíčem.

Korzenowski spustil ruce z držadel klíče. Neviděl Rye Oyu, i když si byl po celou tu dobu, co otevíral spojení, vědom jeho přítomnosti. Obranné složky v sedmém dómu namířily své neviditelné paprsky vjemového záření do znovuotevřené Cesty a hledaly jakékoliv známky po jartských obyvatelích.

„Spojení je stabilní," prohlásil. „Cesta je otevřená."

ŠEDESÁT SEDM

Cesta

Kámen obíhal Zemi, jak tomu bylo již od Odštěpení, pouze s jediným rozdílem – nyní byl jeho severní pól namířen pryč od Země. Sedmý dóm teď byl jen beztvarou, propastnou temnotou. Trakční pole držela všechnu hmotu v odstupu od severního pólu. Do oblasti spojení nesmělo nic vstoupit.

Zpráva se rychle roznesla.

Málokdo to však oslavoval. Realita byla spíše záležitostí střízlivé reakce než nějaké slávy. Posedlost Hexamonu byla naplněna.

Ale od své úžasné dominanty byl izolován celé dekády – a kdo ví, kolík času v Cestě uplynulo?

Prezidentovo nové tělo se stále ještě vyrábělo. Korzenowski stál uprostřed prezidentova bytu ve třetím dómu, umístěném na vrcholu nejvyšší budovy z oponovité struktury, na které mrakodrapy visely jako krystaly na pavouci síti. Prostor byl prázdný, osvětlený syrovou bělostí nedeko-rovaného prostředí, a vytvářel ozvěnu. Prezidentův obraz byl projekcí z izolované části paměti města v Thistledownu.

„Dobrý den, sere inženýre," řekl Farren Siliom. Korzenowski stál před obrazem se založenýma rukama.

„Moje práce je dokončena, sere prezidente."

„To jsem viděl… a slyšel. Podle vašich kolegů skvělá práce."

„Děkuji vám."

„Můžete mi vysvětlit, proč je teď Cesta na takovou vzdálenost prázdná?"

Korzenowski potřásl hlavou. „To nemohu, sere prezidente." I *lhát se někdy musí.*

„Mohlo by to být proto, že na nás Jartové čekají v záloze?"

„Nevím, jak Jartové uvažují, sere prezidente."

„Myslel jsem jen, že máte třeba nějaké ponětí… tak jako já. Měl jsem v paměti města návštěvu. Byli tři."

Korzenowski zvedl obočí, ale odvrátil zrak. Byl na pokraji absolutního vyčerpání. Potřeboval se posadit.

„Omluvte mě. Nespal jsem ani jsem neužil Talsit. Stálo mě to mnoho úsilí."

„Samozřejmě. V paměti města není možné skutečně snít a fantazie i přeludy jsou vždy jasně označeny. To, co jsem viděl, žádný přelud nebyl."

Korzenowski složil ruce, neochoten hádat.

„Byl tam Mirskij," pokračoval prezident, „a překvapivě i Garry Lanier, který zemřel… Ras Mishiney mi sdělil, že Laniera přinutil, aby nosil implantát. Neschvaluji to, ale nemohu za to Mishineymu nic udělat… kromě toho, že mu zaručím, aby nikdy nepostoupil nad funkci pozemského senátora. Nicméně implantát Lanierovu osobnost neuchoval. Byl v něm nalezen někdo jiný: dívka, která byla dvacet let pohřešována a považována za mrtvou. Lanierová dcera. Kdo ji přinesl zpět?"

Korzenowski velmi nepatrně potřásl hlavou.

„Byl tam i Ry Oyu. Ten se mnou hovořil. Lanier a Mirskij toho řekli jen velice málo. Otevírač bran mne *vyděsil.* Připomněl mi vyšší povinnosti, které jsme kdysi přijali jako součást naší zodpovědnosti v Cestě… Udržovat Cestu takovým způsobem, který bude plně výhodný pro všechny naše klienty. Oznámil mi také, že hodláte brzy spustit zaškrcení Cesty, které ji postupně zničí."

„Ano," přiznal Korzenowski.

„Tito avatarové zjevně mohou jít, kam si vzpomenou. Lanier a Mirskij jsou už pryč. A už je neuvidíme. Otevírač

bran je však stále s námi. Říká, že ještě nedokončil svoji práci… I když téměř ano, jste-li stále přesvědčen."

„Jsem," potvrdil Korzenowski.

„To však přesahuje současnou politiku, že? My jsme oba v klíčových pozicích. Mám moc do plánu zasáhnout. Nebo mohu zůstat v ústraní a dát mu volný průběh, nebo vám tento úkol dokonce usnadnit."

„Ano, sere prezidente."

„Jartové již nejsou našimi nepřáteli?"

„Pravděpodobně ne, sere prezidente."

„Nenapadnou Thistledown? Jsou ochotni vzdát se Cesty a všeho, co pro ně znamená?"

„Nevím. Olmyho Jart –" Korzenowski se zarazil. Doufal, že Farrenu Siliomovi neřekl něco, co nevěděl.

„O Jartovi sera Olmyho vím, i když si myslím, že teď je tomu tak. že Jart má Olmyho a ne naopak."

„To. že se Jartové stáhli z konce Cesty, je pravděpodobně jeho zásluha. Byl vyslán signál, který jeho druhy informoval o tom. že se lidé definitivně spojili s tím, co oni nazývají velení potomků. Mirského Finální Mysl.“

„To samé mi řekl Ry Oyu.“

„Pravděpodobně nás nenapadnou, pokud to nebude vyvráceno nebo zůstane potvrzeno. Dokázali by lidé být takto velkodušní?“

„Oba jsme žili protichůdné existence, sere prezidente, a pracovali jsme spíš pro Hexamon než sami pro sebe.“

„To je námi přísahaná povinnost.“

„Ano, sere, ale jak jste sám řekl, jsou ještě vyšší povinnosti.“

„Víme. co by se s Hexamonem stalo, kdybychom trvali na svém a ponechali Cestu otevřenou?“

„Ne.“

„Je možné, že by velení potomků Finální Mysli nalezlo způsob, jak přesvědčit Jarty, že Cesta musí být uzavřena a Hexamon za tímto účelem zničen?“

„Nevím, ale možné to jistě je.t:

„Myslím, že je to velmi *pravděpodobné.*“ Prezidentův obraz se objevil blíž u Korzenowského. „Vím, co je moje vyšší povinnost. Musíme zachovat Hexamon – bez ohledu na to, co si myslí *lido publika.* Jakkoliv slušní tito poslové byli a přes všechny zázraky, které vykonali, pochybuji, že bychom se sami takové síle mohli postavit.“

Korzenowski se podíval na své ruce. „Ne, sere.“

„Pak tedy nemám na vybranou. Nařizuji vám zničit Cestu. Může být Thistledown zachráněn?“

„Aby byla Cesta zcela zničena a bylo zabráněno sestrojení Cesty nové, musí být zničen i šestý dóm. Kdybychom se snažili…“ Načrtl obraz ničení šestého dómu. síly Hexamonu sešikované proti jiným silám Hexamonu, občanskou válku, destrukci a rozkol, jaký Hexamon nikdy nezažil, dokonce ani v období Odštěpení.

„Nemáme možnost výběru, jestliže si přejeme zničit Cestu a zachránit Hexamon. Thistledown je na svoji vlastní smrt již připraven…“

Prezidentův obraz potemněl. „Proč by vlastně někdo chtěl být vůdcem lidí?“ zeptal se tiše. „Mohli bychom být považováni za nejzrádnější padouchy v dějinách Hexamonu... Ale ať si. Postarám se o to, aby poslední fáze evakuace byla důkladná. Vy varujte obranné složky… Nemyslím, že je potřeba, aby věděli, co se děje a proč, ale svoji statečnost by neměli zaplatit životem.“

„Budu je varovat.“

„Zítra mám být naistalován do nového těla. Kdy bude destrukce zahájena?“

„Ne během následujících šedesáti hodin, sere prezidente. Musíme dát všem občanům i obranným složkám čas na evakuaci.“

„Svěřuji to do vašich rukou. Víte, sere Korzenowski, budu moc rád, když se těmito problémy již nebudu muset zabývat.“ Prezidentův obraz zčernal a zmizel. Nechal jen formální črt, že Korzenowski může odejít, a vyjádření vděčnosti Hexamonu za vykonané služby.

ŠEDESÁT OSM

Mezi

Dokončili práci na Thistledownu. Teď se přesouvali skrytými kanály do bodů mezi dvěma světy. Lanierovo vnímání času odplynulo; vzhledem k tomu, že měl být mrtvý, to nebylo nepřípustné. Ale stále myslel, stále si pamatoval a jeho mysl fungovala jakoby v nové formě, kterou ustavil a udržoval Pavel Mirskij.

Jsem teď mrtvý? zeptal se Mirského.

Ano. Samozřejmě.

Zapomnění neexistuje.

Ty bys raději zapomnění? To není jediné, co povznáší bytí.

Ne…

Náš čas tady vypršel. Můžeme se rozhodnout… Rozhodnout se, jak půjdeme domů.

Lanierovi bylo najednou do smíchu. Sdělil to Mirskému.

Krásné, ne? Taková svoboda. Můžeme se vrátit tak, jako se vrátí Ry Oyu, nebo se vydat jinou cestou… mnohem delší, mnohem svízelnější.

Naznačil Lanierovi, kam by je tato cesta dovedla a jak dlouho by to trvalo.

Lanier poletoval v uklidňujícím, neohraničeném *mezi* a absorboval informace a už se cítil oddělený od reality, kterou byl jeho život. Obě cesty se mu zdály přijatelné… Ale ta druhá, ta byla zcela ojedinělá. Jen sotva by si něco takového mohl kdy představit. Naprostá svoboda, cesta všech cest… a jak Mirskij zdůraznil, cesta s jednoznačným smyslem.

Finální Mysl všude potřebuje mnoho pozorovatelů, potřebuje hlášení o vývoji. Můžeme poskytnout jedno souvislé hlášení od začátku až do konce.

My nezačneme tady? zeptal se Lanier.

Ne. Vrátíme se zpět na začátek. Koneckonců jsme jen pozorovatelé a ne aktéři, teď, když už je naše práce hotova. Informace, které shromáždíme, nemohou nijak ovlivnit doby, ze kterých je budeme brát.

Lanierovy myšlenky se opět rozjasnily a on ucítil další ostrou vlnu emocí, které směšovaly smysl pro povinnost, lásku a nostalgii. *Ještě jsem neodřízl své kořeny k současnosti.*

Mirskij připustil, že ani on to neudělal; ne úplně.

Neměli bychom tedy dát svá sbohem? Krátce a nevtíravá. *Těm, které milujeme.*

Naposledy? zeptal se Lanier.

Na velmi dlouhou dobu, která bude následovat… ne však nezbytně naposledy.

Teď jsi trochu tajemný.

To je naše výsada, když máme tak velkou svobodu! Kam půjdeš dát svá sbohem?

Musím najít Karen.

A já najdu Garabediana. Sejdeme se tu tedy řekněme za pár vteřin a začneme?

Lanier si uvědomil, že by se stále dokázal smát a jeho pocit lehkosti potlačovala pouze stejně silná tíha povinnosti a nostalgie.

Dobře. Pár vteřin. Ať už to trvá jak chce dlouho.

Vyrazili kanály rezervovanými pro jemné zprávy suba-tomických částic, skrytým systémem prostoročasu.

Karen procházela spolu s pozemskými senátory čerstvě natřenými ulicemi Melbournského tábora. „Tak tomuhle oni říkají

tábory. Já tomu říkám paláce.“ řekla senátorka Jižní Austrálie. „I tak jim naši budou závidět…“

Tato debata probíhala celé ráno a už ji začínala silně unavovat. Věděla, že to bude nesnesitelně dlouhý den; další schůzky, další nesmyslné hašteření, další ujišťování o tom, že by tomu tak nebylo po celá staletí, kdyby nebylo dědictví po opicích.

Karen se zastavila a ucítila, jak se jí třesou kolena. Něco uvnitř ní vy vřelo – příval lásky, smutku a radosti; radosti z toho, že se svým manželem strávila tolik let, že spolu pracovali, že udělali tolik, co bylo v silách dvou lidských bytostí.

Absolutno. Nejsme dokonalí; stačí jen, že jsme udělali, co jsme udělat mohli.

„Garry.“ Cítila jeho přítomnost, téměř jej vdechovala. Oči se jí zalily slzami. Jedna její část říkala: Teď ne. Nepodléhej tomu teď, před všema těma lidma. Ale ty pocity pokračovaly a ona vztáhla ruce, jakoby ke vzdálenému slunci.

Senátorka Jižní Austrálie se otočila a zvědavě si ji prohlédla.

„Není vám něco?“ zeptala se.

„Cítím ho. Skutečně to je on, nejsem to jen já.“ Pevně zavřela oči, spustila ruce a držela je pevně u těla. „Cítím ho.“

„Nedávno ztratila manžela,“ vysvětlil ostatním senátor jižního ostrova Nového Zélandu. „Prodělává hrozný stres.“

Karen je neslyšela. Namísto toho naslouchala známému hlasu.

Vždycky budeme tým.

„Miluju tě,“ zašeptala. *Neodcházej. Kde jsi? Jsi to vážně ty?* Znovu zvedla ruce, lapajíc po vzduchu, s očima stále zavřenýma, a na kratičkou chvíli ucítila dotek jeho prstů na svých.

Slyšela, jak říká: *Cekají tě ještě mnohá překvapení.* Potom dotek zmizel a ona cítila, jak se ztrácí v ohromné dálce.

Otevřela oči a zírala na nechápavé tváře kolem sebe.

„Můj manžel,“ vysvětlila neovladatelně se třesoucí Karen. „Garry.“

Dovedli ji do malého zeleného parčíku mezi budovami. „Nic mi není. Jenom mě nechte na chvíli posadit.“ Obklopena mladými stromky a pečlivě ostříhaným trávníkem s hexamonskou architekturou v pozadí si na chvilku představovala, že je zase na

Thistledownu, ve městě druhého dómu, předtím, než se setkala s Garrym a začala s ním pracovat; to tenkrát všechno teprve začínalo…

Otřásla se a zhluboka se nadechla. Hlava se jí začínala pročišťovat. Kontakt byl velmi silný a nepopiratelně vnější; nebyla to halucinace, i když pochybovala, že by o tom někdy mohla přesvědčit ostatní. „*To* bude dobré. Opravdu. Vlastně už teď mi nic není.“

ŠEDESÁT DEVĚT

Začátek Cesty

Korzenowski se vydával na sentimentální cestu. Přál si dotknout se povrchu Cesty ještě před tím, než začne s jejím zničením. Znamenala pro něj víc. než kdyby byla jeho dítě; byla tak velkou částí jeho samotného, že ukončení její existence bylo skoro něco jako spáchat sebevraždu.

Výtahem dojel na povrch sedmého dómu, připravil si své ovzdušní pole a čekal, až se rozjedou masivní dveře a odhalí ten magický pohled jako cosi z nekonečného snu.

Vzhledem k času, který strávil jako snůška neaktivních částí, žil skutečně jenom své první století a posledních čtyřicet let. Podle standardů Hexamonu byl mladík; byl zajisté mladší než jeho vlastní výtvor, ať už pro Cestu platila jakákoliv časomíra.

Čerpadla vysávala vzduch z kabiny výtahu. Dveře se otevřely a on se díval do chřtánu zvířete, které kdysi pohltilo jeho, Hexamon, Jarty a desítky dalších ras otevřením obchodu mezi samostatnými světy, samostatnými časy, dokonce samostatnými vesmíry.

Poškrábaná podlaha sedmého dómu z holého kamene a kovu se táhla téměř deset kilometrů, šedivá, chladná a mrtvá. Za ní ležel povrch samotné Cesty. Měla bronzovou barvu a vůbec nebyla bez života. Korzenowski věděl, že kdyby oči přiblížil těsně k povrchu, uviděl by černé a červené výboje, jakousi neuchopitelnou bublající aktivitu; život samotného prostoročasu, vakuum vydrážděné, zdeformované a svedené, aby vytvořilo zvrhlý povrch.

Padesát kilometrů široká bronzová trubice se před ním táhla do nekonečna. Mimikry světelné trubice uvnitř stře –

du dómů Thistledownu se táhly jako jasné bílé stuhy jejím středem. Na chvíli pocítil závrať, skoro jako by se stal součástí

mučené geodetiky, která nepravděpodobnou existenci Cesty vyjadřovala.

Čekal na něj malý osobní letoun. Nastoupil do něj a letěl jen několik metrů nad plochým povrchem, až přejel hranici sedmého dómu. Zastavil se asi třicet kilometrů od jižního víka a vznášel se ve vzduchu.

Korzenowski vystoupil z letounu a stanul jen několik centimetrů nad holým povrchem Cesty. Odstranil ovzdušní pole pod svýma nohama. Teď stál na samotném povrchu. Sundal si střevíc a bosou nohou se dotkl něčeho, co nebylo ani teplé ani studené, něčeho, co v tuto chvíli mělo jen jednu jedinou vlastnost a tou byla pevnost. Zákony termodynamiky se povrchu Cesty netýkaly.

Korzenowski se shýbl a dlaní se dotkl povrchu.

Napřímil se. Velmi silně teď ucítil svůj základ – mystérium Patricie Vasquézové – jako by se mu někdo díval přes rameno. *Svým způsobem je to i její výtvor*, pomyslel si. *Náš potomek, překrásné monstrum.*

„Nikdy nic nebude ryzí, jenom *ty*, „ promluvil k Cestě. „Byla jsi sestrojena předčasně vyzrálými dětmi. Nevěděli jsme, co pro nás budeš znamenat. Dovolila jsi nám snít krásné sny. Teď tě musím zabít.“

Několik minut tiše stál nad nereagujícím, neskutečným povrchem Cesty, poté nasedl do letounu a vrátil se do vrtu sedmého dómu.

SEDMDESÁT

Cesta

„Jsme zajatci,“ řekla v dlouhé dřevěné pramici na jezeře Rhita Demetriosovi. „My všichni jsme zajatci. Královna je mrtvá, stejně jako Jamal Atta. Ti tu nejsou.“

„Dobrá,“ odpověděl Demetrios. „Souhlasím *s* tím, že něco není v pořádku. Ale co myslíš tím, že jsme zajatci?“

„Tohle je test, experiment. Jartové.“

„To slovo neznám.“

Rhita se rukama dotkla jeho tváře. „Cítíš tedy tohle? Že jsme zajatci?“

„Dám na tvoje slova.“

„Vzpomínáš si na Kelta jménem Lugotorix?“

Od pobřeží přilétl ibis a usedl na příď loďky. Otevřel zobák a řekl: „Teďsi můžeš pamatovat.“

Rhita se probírala svou skrytou minulostí. Proč by si měla pamatovat? Stejně nemohla nic dělat; nemohla utéct, když nohy, na kterých by utíkala, nejsou skutečné. Na něja ký čas navštívila matku. Seděla v domku z malty a kamene poblíž Lindosu a mluvily o nedůležitých věcech. Odpočíva la na slunci, které nebylo tak teplé jak by mělo být, stejně jako nebylo ani dostatečně jasné. Po cestě do chrámu, kde chtěla strávit den o samotě, ji předešel její stín a v ranním světle dlouhý kráčel v hlíně a štěrku. S lehkým zájmem jej ,,

pozorovala, potom se zastavila. Stín zvedl ruce; ona měla ruce svěšené. Divoce na ni gestikuloval. Prodloužil se. přešel cestu a šplhal nahoru po plotech a kamenných zdech, přes mrtvý sad. Větve stromů se zatřásly, kdekoliv se jich dotkl. \

Po dlouhé cestě se k ní přibližoval mladík s černými vlasy. Chvíli stál vedle ní a sledoval, jak se stín prodlužuje až k horizontu ostrova a potom se rozptyluje po obloze a po uhánějících mracích. Podívala se na něj bez jakékoliv zvědavosti. „Ztrácíš se nám, Rhito Vaskayzová. Nesmíš se nám schovávat. Když tě neudržíme, tvé já se rozplyne ve svých vlastních vzpomínkách a to si nepřejeme. Budeme tě muset deaktivovat. Nechceš raději pokračovat v přemýšlení?“

„Ne. Vím, co dělám.“

Utíkala pryč od dětství, ale v myšlenkách nebo vzpomínkách, cokoliv to bylo, udělala velmi chybný krok.

Dříve, než mohla být deaktivována, uviděla duchy všech lidí, které zabila, jak poletují nad krvavými mořskými vodami s otázkami na rtech a noži v rukách: *Proč jsi otevírala bránu?*

To ona Gaiu zabila.

Ale ona sama nemohla zemřít.

Její psýché, motýl, leželo připíchnuté v krabičce, zkoumané a pošťuchované zrůdnými sběrateli. Viděla sál za sálem, jasně osvětlené, roztažené na milióny mil, posázené kovovými skříňkami a v každé této skříňce byli jeden vedle druhého do řad poskládáni lidé – nemluvňata, starci, stařeny, dívky, mladíci, budoucí matky, vojáci, všichni jí procházeli před očima v neuvěřitelných detailech, mnohem skutečnější, než bylo cokoliv v jejím skutečném reálném světě, a

svíjeli se na špendlících, které jim procházely srdcem. *Jsem s vámi,* říkala. *Nemohu od vás utéct.*

Ale utíkala. Neměla žádné fyzické tělo a sebe samotnou honila vlastními vzpomínkami po všech cestách své mysli, zoufale zmítána smutkem, strachem a pocitem viny. Běžela stále rychleji a rychleji, až se jí zdálo, že taje a roztěká se jako voda, voda, která v gejzíru tryská v chladivou tříšť, rozptýlenou a bezosobní…

Žádný střed, téměř žádné vědomí.

Krátké teplo před nulou.

SEDMDESÁT JEDNA

Thistledown

Thistledown, uvržený třináct století zpět před vlastní časovou čáru, byl bezesporu největším výdobytkem lidské rasy, umocněným ještě vytvořením Cesty. Byla na něm dvě největší a nejskvělejší města celého lidstva, která však nikdy nebyla plné obydlena; byly na něm i nejmocnější zbraně, co kdy byly vyvinuty. Bylo to rodiště nejdokonalejší a nejobsáhlejší civilizace, centrum filosofií zahrnující veškerá lidská náboženství, mnohá uzpůsobená mýtu Dobrého muže, který představoval nedokonalé, avšak nádherné vyjádření té věčné touhy Spravedlivého Pokroku; Hvězdy, Osudu a Pneumy: vesmíru, historie a lidského ducha; Thistledown1 bylo pro takové úsilí velmi pomíjivé a dokonce ponižující jméno.

Farren Siliom to vše pozoroval ze svého bytu. Nebude mít čas zvyknout si na nové tělo: do jisté míry mu bylo líto toho plýtvání surovinami, ale dával přednost ukončení svého života ve fyzické formě.

Jestliže měl zemřít Thistledown, raději zemře s ním, než aby musel vysvětlovat jeho obyvatelům, co a proč udělal.

I přes svoji podivnou melancholii – něco blízkého tomu, co viděl v Korzenowského tváři – se necítil jako zrádce. Nebylo pochyb, že v měřítku vesmírné justice byl vlastně hrdina; nevnímal však ani pocit ospravedlnění. Nebyl ničím víc než jen malým měničem v obvodu dějin – osud převážně

thistledown – anglický výraz pro chmýří bodláku, babí léto (pozn. překl.)

zažívaný politiky, kteří věří nebo doufají, že mají vše pod kontrolou.

Znal své místo v historii Thistledownu, i když si nebyl vůbec jist, jestli je to místo vážené. Bez jakéhokoliv zplnomocnění, jen z pozice moci v určité funkci, nařídil – nebo přinejmenším podpořil – zničení asteroidní hvězdné lodi. Učinil tak z pohnutek, které byly nevyhnutelné a správné, i když mu stále nebyly zcela jasné.

Byl jsem přesvědčen Bohy. Jen málokdy jsou historikové k vůdcům shovívaví.

Jeho rodina teď byla na Zemi, v táboře v severovýchodní Asii. Jeho dvě děti, obě počaté a zrozené přirozenou cestou – v souladu s jeho naderitským přesvědčením, ale samozřejmě s několika hexamonskými vylepšeními, protože nebyl ortodoxní – budou vyrůstat více ovlivňovány Zemí než čtvrtěmi na oběžné dráze, to mohl předvídat; čtvrtě se velmi pravděpodobně jako společnost uzavřou. Budou sice i nadále poskytovat pomoc a asistenci, ale uzavřou se do sebe. Jako takové by mohly během jednoho či dvou století přestat být životaschopné a jejich společenství nastoupí dlouhý proces rozkladu, jako – a tentokrát si to vypůjčil z pozemských zkušeností, jaké mohl mít třeba Garry Lanier – ocas jehněte zamotaný do pupeční šňůry odstřižené od těla jeho matky. Kdo v nadšení Odštěpení mohl něco takového předvídat?

Země se teď bude vyvíjet po svém s tím, že dostane mohutnou podporu; kdo mohl vědět, jakým směrem se vydá po Obnově a tak silně ovlivněná Hexamonem?

Na několika místech po obvodu Thistledownu rozmístil remoty a částečníky, všechny připojené k jeho vjemům, aby tu chvíli mohl plně vnímat až – a jestli – přijde. Stále si udržoval malou a pravděpodobně bláhovou míru skepse. *Thistledown existoval vždy.* Alespoň v jeho životě…

Byl si vědom stesku po starých dobrých časech v Cestě a zastyděl se za něj. Ale ta doba byla ve srovnání s touto mnohem snazší, i když možná nebyla o nic méně kompli –

kovaná. Nikdy si nemyslel, že by se mu stýskalo po tom úchvatném dosahu Korzenowského výtvoru.

Uvědomil si, že už od Odštěpení to vypadalo, že Hexamon nikdy ve skutečnosti nevěděl, kam patří. Že nikdy nenalezl svůj domov.

SEDMDESÁT DVA

Začátek Cesty

Olmy natáhl ruku, aby se dotkl konce trhliny v podobě šíleného zrcadla a cítil, jak tam, kde zatlačil, byly jeho prsty vtahovány a zase odpuzovány, když zatlačil v opačném úhlu. Tření prostá, enormně mocná trhlina kdysi Hexamonu dodávala veškerou energii prostřednictvím těchto transformací prostoru a času. Korzenowski vše pozoroval z bubliny.

„Máš přístup k trhlinoletům?“

„Mám přístup přinejmenším k jednomu z nich,“ odpověděl Olmy. „Na tomhle jsou stále moje otisky.“ Ukázal na první loď v řadě, nejblíž trhlině, připravenou za bublinou, která zakrývala vrt. Vrak trhlinoletu zničeného průnikem Jartů byl nahrazen druhou lodí v řadě a třetí byla doplněna. „Při Odštěpení nás vezl Cestou a skrz její uzavírající se konec… s Patricií Vasquezovou a Garry Lanierem. Vysazovali jsme představitele z Timblu a jiných světů… vysadili jsme i Patricii, aby v geometrických navrstveních otevřela svoji vlastní bránu.“ Protraktovali kolem vrtu a dolétli až k trhlinoletu.

„Nepamatuju se, že by to byla tahle loď,“ řekl Korzenowski. „Vypadají všechny skoro stejně.“

Olmy přiložil ruku na kruh vyznačený na boku trhlinoletu a duhovka poklopu se nehlučně otevřela. Vnitřek byl cítit čistotou a kovem, nasáklý slabou vůní nedýchaného vzduchu a vypnutých dekorací. Z poklopu se vylinulo světlo a ozářilo kovově kamennou stěnu vrtu naproti. Vstoupili.

Olmy dotraktoval po purpurových čarách pole uvnitř lodi až k ovládání.

Korzenowski se přesunul k průhledném oblouku na přídi. Interiér trhlinoletu za nimi byl ztemnělý a tichý dlouhý válec, jen tu a tam narušovaný kulatými tvary nezformova-ného zařízení.

Jsi *nějak omezený v jeho používání?* zeptal se Jart.

Myslím, že ne, odpověděl Olmy. Svého času měl téměř stejně vysoké povolení jako plnohodnotný hexamonský senátor, doplněné o výhody ve spojitosti s obrannými silami; podle toho, co věděl, jeho

statut změněn nebyl. Nepochyboval o tom, že loď zareaguje na jakékoliv instrukce, které jí dá. Obranné síly by nečekaly uličníka ve svých vlastních řadách, i když podobnou roli již Olmy sehrál. Určitě ale nikdy nebyl uličníkem, který ukradl trhlinolet a utekl do Cesty…

S prezidentovým vlivem – a troškou pomoci ostražitého Tapiho, který ještě stále je někde na palubě Thistledownu – to zvládnou.

Olmy vsunul ruce do velkých ovládacích prohlubní trhlinoletu a vytvořil kolem něj velké dokovací pole. Ve ztemnělém vrtu si na zdech z kamene a kovu hrály zelené a fialové difúze. Trhlinolet pomalu postupoval k bublině.

Korzenowski na přídi použil svůj piktor, aby nařídil bublině, že má umožnit průnik. Propíchnou bublinu a navléknou se na trhlinu. Trhlina projde středem lodi pomocí trhlinového průchodu, který průřezu lodi dával tvar písmene U. Až bude loď navlečena, otevřená část U se uzavře a svěráky lodě uchopí prodlouženou singularitu. Na Olmyho příkaz se svěráky nakloní do určitého úhlu a trhlina začne loď unášet vpřed.

„Můj Částečník vyhlašuje poslední evakuační varování," oznámil Korzenowski. „Zaškrcení Cesty začne za šest hodin. Do té doby bychom měli být dostatečně hluboko v Cestě."

Olmy přikývl. Tapi by tam mohl zanechat svého částečníka, který bude dohlížet na operace, stejně jako všichni ostatní členové bezpečnostních složek; na palubě Thistledownu však nikdo živý nezůstane.

„Jsi také unaven životem, sere inženýre?" zeptal se zničehonic Olmy.

„Nevím. Spíš jsem unaven z toho, že nevím, kdo jsem." Olmy souhlasil. „Tak na poznání toho, kdo jsme," pozdvihl k přípitku imaginární pohár. Pomalu posouval trhlinolet vpřed skrze bublinu a dál na dlouhou stuhu šíleného zrcadla singularity.

SEDMDESÁT TŘI

Thistledown

Poslední hexamonští archiváři a archeologové stáhli statisíce svých narychlo vytvořených částečníků z druhého a třetího dómu, kde prováděli konečný průzkum měst na Thistledownu. Z nedostatku času byly ostatní dómy vynechány.

Obsahy thistledownské paměti města a různých knihovních center byly sesbírány; jediné, co zůstalo nedotčeno, byla skrytá informační skladiště, soukromé paměťové úkryty zaváděné po staletí jednotlivci, kteří nedůvěřovali přímému spojení s knihovnami. Kdo mohl posoudit, jak mnoho z historie bude ztraceno, když tyto paměťové úkryty nebudou moci být už nikdy objeveny ani analyzovány?

Archiváři byli frustrováni tím, že Hexamon, který měl před Odštěpením spoustu času tato opuštěná města zkoumat, jakýkoliv průzkum zakázal z důvodů nepatrné možnosti narušení stability šestého dómu. Po Odštěpení si archiváři mysleli, že mají všechen čas, který potřebují a nikdy si ani nedokázali představit, že by mohl přijít den, jako byl tento…

Obranné síly stáhly poslední archiváře. Zbývalo tu jen několik málo sebevražedných nebo dobrodružství vyhledávajících jedinců – a Farren Siliom, připravený odpykat si své rozhodnutí, jakkoliv bylo správné.

Seděl ve vysoko položeném, nedekorovaném bytě s výhledem na město třetího dómu, črtal kolem sebe umělecké vzory a trpělivě čekal. Až doposud nikdo nevěděl, že je tady – nebo kde vůbec je. To jej chránilo před trapnou záchranou

v poslední chvíli. Kdyby byl náhodou někdo tak nezdvořilý a narušil občanův vybraný způsob sebezáhuby.

Neobjevovaly se žádné známky nadcházející destrukce. Thistledown byl stabilní, světlo trubice bylo stálé a jasné.

SEDMDESÁT ČTYŘI

Cesta

„Na prvních pár minut nastavuji zrychlení jedno gé," řekl Olmy. *Víš, kde budou tvoji lidé?* zeptal se Jarta.

V jartském teritoriu jsou stanice na singularitě umístěny v rozmezí asi pěti miliónů kilometrů. Nejdřív narazíme na obranu trhliny a její bariéry.

Pak bychom neměli jet příliš rychle, že?

Ne rychleji jak pětinovým č. To je maximální rychlost pro všechny naše lodě na trhlině; cokoliv, co se pohybuje rychleji, je automaticky zničeno.

Předpokládám, že máš nějaký způsob, jak bys své nadřízené upozornil, že proti nim neválčíme?

Až přijde čas, provedu to prostřednictvím tebe.

Olmy, který měl teď alespoň *dojem,* že nad sebou opět získal vládu, se vůbec netěšil na to, že ji opět ztratí. Vysvětlil situaci Korzenowskému.

„Až bude zaškrcení spuštěno, měli bychom být asi milión kilometrů v Cestě.“ Inženýr načrtl své kalkulace Olmymu, který rozuměl přinejmenším faktorům zrychlení destrukce Cesty, potřebné rychlosti, aby destrukci předjeli a jak, a kolik času jim zbude na neznámé zastávce, aby vykonali vše, co Jart považoval za nezbytné.

Bylo snad právě tohle to, na co se v minulých letech připravoval?

Myslel si, že se připravuje na válku; ne na bláznivý útěk do Cesty za pseudonáboženským úkolem Trójského koně Jartů. Věděl však, že to musí považovat za štěstí; jeho chyba alespoň nezničí Hexamon. Jeho vlastní oběť, ve srovnání

s pouhou možností takové katastrofy, byla zcela bezvýznamná.

Vyvolal si obraz jižního víka sedmého dómu, které za nimi pomalu ustupovalo. Displej nevykazoval žádnou aktivní obranu za hloubkovými senzory v Cestě ani za průzkumnými poli s automatickými zaměřovači cíle.

Aniž by pociťovali nějaký pohyb – trhlinolet byl vybaven vlastním tlumícím systémem – začali zrychlovat jedním g.

„A jedeme.“

Korzenowski se nemohl zbavit toho, že si pořád dokola představoval sekvenci událostí, které se teď odehrávaly v soustrojí šestého dómu. V určitých ovládacích centrech dojde během několika minut k plánovaným poruchám. Ostatní mechanismy se budou snažit tento výpadek kompenzovat. Na chvíli se jim to podaří, ale budou vystaveny takovému přepětí a konstrukčním rozporům, že to vyvolá jejich nevyhnutelné selhání. Projekční uzly se budou snažit zůstat dostatečně dlouho vypnuty, aby robotům a remotům umožnily tyto nesrovnalosti opravit; když žádné takové opravy nebudou provedeny a uzly se znovu zapnou, aby předešly vlastnímu zničení narůstající nestabilitou Cesty, celý komplex soustrojí šestého dómu se zhroutí.

Započne zaškrcování Cesty.

Tam, kde se zaškrcení utvoří, stane se Cesta rychle neobyvatelnou. Základní fyzikální konstanty se rychle změní; veškerá hmota, která zůstane v Cestě, přestane existovat a přemění se na různé variace záření, které se v normálním prostoru a čase nevyskytují. Tato záření se rychle rozloží na extrémně vysokou energii, fotonovité částice, které proniknou smrštěním a objeví se v oblastech poblíž Thistledownu – a v náhodně vybraných oblastech do vzdálenosti sto tisíc světelných let kolem Slunce. Až vstoupí do normálního prostoru, převezmou vlastnosti skutečných fotonů a budou vypadat jako zářivé záblesky jasně modré barvy.

Korzenowski potřásal hlavou, pláč na krajíčku. Na rozdíl

od Olmyho nebyl nikdy upraven, aby takovéto emocionální projevy eliminoval. Pociťoval hluboký zármutek, který zasahoval i tu jeho část, kterou byla Patricie Vasquezová. Mystérium, které sdíleli, jakkoliv poznamenané její posedlostí, vědělo, co má být právě zničeno a jaký význam to pro inženýra má; že je to nedílná součást jeho existence.

„Teď to začíná," oznámil Olmymu.

Ze ztemnělé zádi trhlinoletu k nim přistoupil Ry Oyu.

„Vaše odvaha je vysoce ceněna."

Korzenowski pomalu potřásal hlavou.

SEDMDESÁT PĚT

Axis Euklid

Suli Ram Kikura už nebyla vězněm Hexamonu. Propuštěna z vazby ve svém vlastním bytě byla opět svobodná žena a mohla prožívat zmatek a protichůdnosti některých událostí minulých týdnů.

Nemohla se zbavit pocitu, že Olmy v tom všem hrál nějakou podstatnou roli; možná, že dokonce věděl, co se doopravdy děje. Nikdo jiný to nevěděl.

Všechen její vztek byl překonán smyslem pro povinnost. Nejdříve se musela ujistit, že případné zničení Thistledownu neohrozí orbitální tělesa nebo Zemi. V těchto ohledech neměla technické znalosti a dokonce ani když použila plných možností svých implantátů; nedošla k žádným významným závěrům.

Momentálně ji prostě těšilo, že komunikační kanály má otevřené a neodposlouchávané. Rozhodla se spojit s Judith Hoffmanovou.

Když Hoffmanové zavolala do její pozemské rezidence v Jižní Africe, čekala tam na ni zpráva, kterou jí předala částečnice pověřená hovořit jen s vybranými lidmi, mezi něž patřila i ona. Částečnice jí vysvětlila, že Hofmannová byla na Thistledownu až do poslední chvilky a v tomto momentu sedí v raketoplánu, který se vrací na Axis Euklid. Částečnice byla ochotná sjednat schůzku: bylo to možné, jestliže Hexamon právě neuzavřel kanály, pomocí kterých mohla mluvit se svojí původkyní. Přála si. aby to udělala?

Ram Kikura, která se obvykle nerada vnucovala, teď neváhala. „Jestli můžete otevřít kanál, byla bych vám velmi vděčná.“

Hoffmanové částečnice zařídila všechno potřebné, nalezla kanály, které byly stále k dispozici, a v obývacím pokoji se objevila samotná Hoffmanová, usazená v bílém anatomickém křesle raketoplánu, vyčerpaná a nešťastná.

„Suli!“ pokoušela se nasadit výraz vřelé radosti. „Je to katastrofa. Nepodařilo se nám dostat ani třetinu z toho, co jsme chtěli… Jestli to tu všechno vyletí, ztratíme toho velmi mnoho…“

„Víš, co se děje?“

„Není to dokonce ani utajováno!“ mávala Hoffmanová zklamaně rukama. „Ministerský předseda zrušil veškerá utajovací opatření –“

„Já vím. Vždyť jsem volná.“

„To znovuotevření je katastrofa. Říkají, že v Cestě byla nějaká nestabilita – ale pochybuji, že by si s tím Korzenowski nevěděl rady.“

„Mirskij?“ naznačila Ram Kikura.

Hoffmanová si rukama promnula zátylek. „Byli jsme varováni.“

Zabarvení jejího obrazu se změnilo. Se zvednutým obočím pohlédla nalevo – kde trup letounu mohl být průhledný – a tvář jí zkřížil výraz údivu. „Co je to?“ zeptala se lidí kolem sebe. Ram Kikura zachytila tlumený zvuk ostatních hlasů.

Podívala se ze svého okna na oblouk temnoty, viditelné za okrajem toho, co kdysi býval průchod pro trhlinu. Tato oblast již nebyla tmavá. Zářila teď zlověstně modrou barvou.

„Něco se děje,“ řekla Hoffmanová. „Spojení –“

Zmizela *s* tichým syčením bílých čar. Ram Kikura si přivolala obraz vnějšku Čtvrti a potom doplnila: „Kde je Thistledown? Ukažte mi tento oktant.“

Uprostřed obývacího pokoje se jí objevil zářivě modrý kruh, okouzlující a silně znepokojivý. Neblokoval záři hvězd viditelnou za Zemí..“Thistledown,“ nařídila. „Ukažte

mi, kde je Thistledown.“ Červená čára se jako had obtočila kolem fazolovitého objektu a zablikala. Záře nepřicházela z Thistledownu ani nebyla omezena do jeho blízkosti: vypadalo to, jako by vycházela z prostoru, ze všech směrů.

Jak obraz pozorovala, fazolovitý objekt byl stále jasnější. „Zvětšit,“ požádala. Věděla, že po celém Axis Euklidu se desetitisíce občanů domáhají stejného obrazu; její vlastní • projektor občas zablikal, jak se připínaly zesilovače a děliče signálu.

Thistledown se objevil zvětšený v jasném detailu, obklopený slabou kruhovou září ještě jasnější modré. Severní pól směřoval od Země a všech čtvrtí. Jižní pól samotný však teď žhnul. Soustředné, zvětšující se prstence světelných skvrn se formovaly za jižním pólem, následovány ještě zářivějšími prstenci a potom souvislými kruhy.

Zapínaly se Beckmannovy pohony; tím si byla jista. Thistledown tyto pohony nepoužil od Odštěpení: nyní se asteroidní hvězdná loď stahovala a mizela od Země a Čtvrtí.

To, co předtím byla jen intelektuální domněnka, bylo nyní skutečností; Thistledown se připravoval na svoji smrt.

Nějakým způsobem věděla, že Olmy je stále na palubě nebo velmi blízko Thistledownu – možná, že v samotné Cestě.

Ram Kikura, stejně jako Olmy. neměla prostředky k tomu, aby mohla plakat. Seděla v napjaté tichosti a sledovala, jak senzory Axis Euklidu stopují Thistledown. *Za jak dlouho?*

Záře z Beckmannových pohonů zesilovala, dokud se jí jas monitoru sám nepřizpůsobil. V kráteru v jižním pólu se zaleskl chomáč zničené hmoty a na pozadí nepřirozeně modré barvy utvořil divoký chvost. Barvy a děj odporovaly zdravému rozumu; připadala si, jako by se dívala na nějakou umělou zábavu, která jí zobrazuje něco vzdáleného a krásného, avšak sotva pravděpodobného.

Bolí to, pomyslela si, zatímco její implantáty pracovaly na plné obrátky, aby se vypořádaly s emotivním přetížením. *Vím, že on tam je. A že je to můj domov, kde jsem se narodila, kde jsem vyrůstala a pracovala – uvnitř v Cestě.*

Skoro se na to nemohla dívat, ale nepohnula se.

Přesně tolik dlužila své minulosti – sedět a dívat se, jak umírá.

SEDMDESÁT ŠEST

Země

Nadpozemská noční obloha vytahovala lidi ven po statisících. V Melbournu zavládlo náboženské šílenství a výtržnosti; z balkónu svého hotelového pokoje slyšela Karen tisíce zvuků jako vzdálenou bzučící vlnu. Po epizodě v táboře evakuovaných jí bylo nařízeno, aby si vzala týdenní dovolenou. Tento dar však nijak neuvítala, protože ji nechal ve stavu, kdy neměla na práci nic jiného než přemýšlení.

Na celý výjev se dívala klidně. Divy se v jejím životě množily a po událostech posledních čtrnácti dnů je teď téměř očekávala. Měla jakési mlhavé ponětí, že ta záře má něco společného s Thistledownem, ale asteroid vidět nebyl.

O půlnoci však uviděla fialové chvosty Beckmannových pohonů, stoupající od severovýchodního horizontu jako paprsky bodového světla. Mizely na tři šířky dlaně za horizontem, což znamenalo, že byly obrovské – desítky kilometrů dlouhé. Nevěděla, co to znamená; myslela si, že by to mohla být smrtelná záře Thistledownu, ale ta měla teprve přijít.

Seděla v lehátku na balkóně zabalená do svetru a dívala se na jasně ozářenou oblohu nad Melbourne, v ruce svírala keramický hrníček a lehce se třásla nejen zimou, ale i množstvím kávy, kterou už vypila.

Věděla, že je z ní troska; připouštěla, že někdy snad bude schopna dát se dohromady, provést svoji vlastní Obnovu, možná se dokonce stát zase celou lidskou bytostí; ale pro tuto chvíli byla opona dole a byly přestavovány podivné kulisy. To. co následně vstoupí do světla reflektorů, bude nová Karen Farleyová-Lanierová, nebo jen pouhý přepis té staré; v každém případě doufala, že tato bude úspěšnější. Andia

jí pomůže; ale dokud svou dceru skutečně neuvidí, bude stejně neskutečná a fantastická jako tahle noční obloha.

Jak minuty ubíhaly, zdálo se, že se chvost prodlužuje. Pak si uvědomila, že se Země otáčí a Thistledown se možná dostává do výhledu, jestli stále ještě existuje.

Neměla již žádný další kontakt s Garrym. Začala se ptát, jestli opravdu jen nebyla přetažená, ale vnitřní hlas ji ujišťoval, že zážitek byl skutečný; byl to Garry.

To samo o sobě jí dodávalo sílu. Jestliže moc za Mirským zachránila jejího manžela nebo mu poskytla nějakou alternativní posmrtnou existenci, pak třeba všechno nakonec dopadne dobře; její život, tak nepatrný v běhu milénia a v měřítku světelných staletí, možná k něčemu bude a bude stát za to, aby pokračoval.

I když ne navždycky.

I přes své pochybnosti jí Garry zanechal toto: věk a smrt a proměna jsou přirozené, dokonce nezbytné, když ne pro obyvatele Hexamonu, pak pro ty lidi, kteří postupně po celá staletí nepozorovali evoluci prodlužování života.

Jednoho dne si dovolí zestárnout a zemřít. Usmála se s myšlenkou, co by na to asi řekla Ram Kikura.

Na severovýchodě, na začátku fialového chvostu, se něco objevilo; jasný mihotavý objekt, který spíš než jako Thistledown vypadal jako nějaký vzdálený, nepřetržitý ohňostroj.

Náhle se stal stejně jasným jako Slunce a zahalil Melbourne do plného světla letního měsíce. Na prstu jí stále visel hrníček a když zvedla předloktí, aby si zakryla oči, bolestně se uhodila do ucha. Hrníček spadl na betonovou podlahu a roztříštil se.

S anglickým i čínským zaklením vyskočila z křesílka a otevřenými skleněnými šoupačkami pospíchala do koupelny. Tam na sebe mžourala do zrcadla, ale její tvář byla skrytá za negativním slepým polem, které mělo zelený a červený okraj.

Záblesk byl tichý. Hotel byl němý; dokonce i zvuky vzdálených davů utichly. Když se jí vrátilo vidění, vykoukla zpo –

za dveří koupelny. Obloha venku byla temná. Opatrně přešla na balkón, držíc si ruce u obličeje, kdyby náhodou něco, a s přivřenýma očima se podívala do míst, kde byl Thistledown. Chvost v temnotě

stále slabě žhnul; pár stupňů za špičkou chvostu bylo vše, co z Thistledownu zbývalo – bouřlivá, temná rudá koule velikosti nehtu na palci.

SEDMDESÁT SEDM

Thistledown City

Ten skřípavý zvuk ucítil Farren Siliom ještě dříve, než jej uslyšel. Po kotevních a závěsných lanech přecházel do visutých budov a třásl mu podlahou pod nohama, až jej z toho bolely kosti.

Remot v šestém dómu mu sděloval své dojmy.

Severní vrt, jenž vedl do sedmého dómu. chrlil jasně bílý a zelený pramen. Pramen rostl podél osy dómu a rozšiřoval se, jak postupoval třicetikilometrovou vzdáleností. Remo-tovy oči vystopovaly pramen až k protějšímu jižnímu víku, kde tryskal v zářivých prstencích fialové a zelenkavé modři.

Soustrojí šestého dómu již nepracovalo. Remot namířil pozornost na dóm jako takový. Dno údolí vypadalo, jako by se zavíralo, ale to nemohlo – zvuk a vibrace by byly mnohem divočejší. Desítky kilometrů široké oblasti soustrojí utvářely globule a ty stoupaly k ose jako mýdlové bubliny. Ani to nedávalo žádný smysl.

Potom zvuk zesílil. Severní víko se roztrhlo od středu ven jako skleněný talíř zasažený kulkou. Paprskovité stře-piny kamene a kovu asteroidu se zvedaly od víka a podivně se ohýbaly pod tlakem nestejnoměrné vnitřní a vnější rotace. Pomalu, jakoby ve snu, dopadaly ke dnu údolí a při nárazu se rozsypávaly. Tam. kde po nich ve víku zůstaly díry, se dovnitř dómu valil červeně žhnoucí roztavený kámen a začal rotovat v krásných nepravidelných spirálách.

Remot z toho zachytil jen krátký záblesk, než se celé víko provalilo dovnitř a nárazová vlna se rozběhla po dně údolí. Vše zahalila do kouře a ukončila i jeho vysílání.

Ubrušuje to konec Thistledownu, pomyslel si Farren Siliom, *propracovává se to ke mně…*

Remot v pátém dómu sledoval hory a rezavé řeky, jak se deformují jakoby ve vlnitém zrcadle. Severní víko se roztříštilo, ale k žádnému vylití roztavené skály nedošlo: vzduch v dómu se rychle proměnil v mračna. Také tento remot přestal vysílat.

Ve čtvrtém dómu prezidentovy předsunuté oči a uši slyšely, jak hřmot sílí až na potenciálně ohlušující úroveň, stromy v lesích setřásaly větve, řeky a jezera jakoby začaly vřít.

Šestý dóm byl téměř jistě pryč a to znamenalo, že Thistledown nemá žádné vnitřní tlumení. Kdyby byl asteroid vystaven nějakému prudkému pohybu, města ve druhém a třetím dómu by se zhroutila jako hrad z kostek.

Farren Siliom tedy viděl svoji vlastní smrt několik minut předtím, než se dostavila. Závěr této konečné kapitoly historie Thistledownu však již neuvidí.

J

SEDMDESÁT OSM

Cesta

Korzenowski věděl, že smršťování již započalo a sežehlo několik prvních dómů Thistledownu. Taková síla roztočí Thistledown jako kousek dřeva na soustruhu. Tento točivý pohyb se pravděpodobně zreversuje, až smrštění zahájí svůj pohyb po Cestě, a to zničí vše uvnitř Thistledownu.

Viděl to s horečnatou jasností; zas a znovu jeho implantáty vytvářely realistické scénáře zániku asteroidní vesmírné lodi s bolestivou vytrvalostí, kterou dost dobře nemohl zastavit. Něco blízkého pocitu viny jej nutilo tomu věnovat pozornost, představit si destrukci, jak nejpřesněji dokázal…

Protože on byl za to přímo zodpovědný. To on zkonstruoval Cestu, to on zarazil Bohu střep do prstu.

Letěli teď již skoro pět hodin. Ry Oyu s klidným výrazem poletoval na přídi.

Trhlinolet se lehce otřásl. Olmy si vyvolal obraz příštích pár tisíc kilometrů. Uviděl podivné čtvercové skvrny; poletovaly něco kolem kilometru nad trhlinou.

Blížíme se k trhlinové stanici, upozornil jej Jart. *Začni zpomalovat.*

Aplikoval sevření s tahem v opačném směru, až záře trhliny silně zezelenala. Než se úplně zastaví, budou mít za sebou nějakých pět miliónů kilometrů; trhlinová stanice byla pravděpodobně přesně tam, kde ji Jart předpokládal.

„Asi za čtyři hodiny dorazíme do trhlinové stanice,“ oznámil inženýrovi.

Jart jej znovu ovládl a začal vysílat signály pomocí frekvenčních vysílačů trhlinoletu.

SEDMDESÁT DEVĚT

Axis Euklid

Ram Kikuřin displej ukazoval Thistledown: otáčel se sem a tam jako nějaké obří vřeteno, které nit navíjí a potom ji zase odvinuje. První severní třetina asteroidu byla roztavena a vychrlena do prostoru, což utvořilo pás červeně žhnoucího závoje kolem zbývající hmoty.

Raketoplán Hoffmanové nebyl poškozen, jak se dozvěděla jen před malou chvílí; veškerá komunikace byla odříznuta, aby všechny kanály zůstaly k dispozici pro oficiální signály Hexamonu. Zánik Thistledownu nijak nepostihne Zemi ani Čtvrti na oběžné dráze, kromě několika Starých rodáků dočasně oslepených prvním zábleskem.

Vstala a přecházela po pokoji, neschopna odtrhnout oči od displeje. *Co dál? Jak dlouho bude trvat než –*

Z temnoty před Thistledownem se vynořil trychtýřovitý zvon s obrovským korpusem. Trychtýř, který se vlnil jako medúza, neměl nic z vlastností Cesty; zrodilo se něco mnohem zlověstnějšího, spoutaná, tvarovaná černá díra, něco, co tento vesmír ještě nikdy neviděl. Hvězdná loď se viditelně začala pohybovat k obrovské tlamě temného zvonu. To naznačovalo neuvěřitelné zrychlení.

Nevyrovnané zrychlení rozpáralo hvězdný koráb podél jeho tenčích stěn s téměř operatérskou přesností. Přívalové síly roztrhly Thistledown do podélných segmentů, jako kdyby byl rozřezán obrovským dortovým nožem tak, že každá část zhruba odpovídala jednomu dómu.

Vzduch a voda a kámen – na severním konci roztavený kámen – se rozptylovaly od Thistledownu jako barva rozma –

zaná obrovským palcem, doprovázeny prašnou sutí, která mohla pocházet jedině z tříště vnitřních hor, lesů a měst.

Ruiny Thistledownu zmizely v obřím trychtýři a nikde se nevynořily; tak ovšem v tomto vesmíru vznikl deficit trilionu tun hmoty, která musela být nějak nahrazena.

Dojde ke spontánním kompenzačním únikům čisté energie ze složité domény superprostoru do rozsáhlých prostorů vesmíru; přesně se budou rovnat hmotě Thistledownu a tím budou účty vyrovnány. Bylo možné, že tyto úniky budou tak rozsáhlé, že ani k jedinému z nich – a budou jich pravděpodobně miliardy – nedojde poblíž hvězdy, natož potom planety. Přesto však po tisíce, možná milióny let budou malé výbuchy gama paprsků mást lidské i jiné astronomy. A kdo uhádne jejich původ?

Pravděpodobně nikdo.

Ram Kikura sledovala displej ještě několik minut poté, co Thistledown zmizel. Trychtýř se teď jevil pouze jako prstenec spirály prachu a suti a bezedné temnoty na pozadí hvězd.

Potom se zvon uzavřel jako květina, která se ukládá k dlouhému spánku.

Cesta započala svoji dlouhou, násilnou sebevraždu.

OSMDESÁT

Cesta

Jartská stanice byla z jejich perspektivy jen obrovský černý trojúhelník navlečený na trhlině, na jehož okrajích, když se k němu přibližovali, probleskovaly temné duhy. Korzenowski a Ry Oyu sledovali Olmyho, jak napjaté pracuje na pultu trhlinoletu, vědomi si toho, že orchestr řídí jeho Jart, který se snaží vyrobit tu správnou hudbu, aby usmířila ostražitou obranu.

„Došlo zde k enormní aktivitě," hlásil Olmy. Korzenowski se podíval na zobrazenou informaci z čidel trhlinoletu; asi dvě stě kilometrů před nimi bylo otevřeno na tucty bran. Vypadalo to, jako by byly otevřené v jedné šířce kolem jartské stanice na trhlině. Inženýr pohlédl na Ry Oyu a vytáhl svůj klíč. „Tohle je oblast geometrických navrstvení. Jsme velmi blízko místu, kde Patricie Vasquezová otevřela svoji vlastní bránu.

Musela být uzavřena stelární plazmou," dodal.

„Zanechala by ale stopu… něco, co by Jartové našli," usoudil Korzenowski. „Našli?"

Olmy to konzultoval s Jartem. „Mají takovou schopnost.“

„Mohli najít stopu v geometrických navrstveních, která byla příliš neobvyklá na to, aby ji ignorovali.“ Korzenowski potřásl hlavou. „Patricie možná neměla moc času, ať už se domů dostala, nebo ne.“

Vstup do světa obydleného lidmi by byl pro dozor velení velmi užitečný, podotkl Jart uvnitř Olmyho. Otočil se k Ry Oyuovi. „Možná ji našli. Našli ji?“

„Nevím,“ odpověděl Ry Oyu. „Bohužel neznám odpovědi na velmi mnoho otázek. Naše práce by byla o mnoho jednodušší, kdybych je znal.“

Jak se přibližovali, Korzenowski skenoval prostor před nimi mnohem podrobněji, čtyři brány zůstávaly otevřeny, i když se kolem nich teď neprojevovala žádná aktivita.

Výhled jim zaplnil trojúhelník. Inženýr si byl vědom nějaké náhlé změny kolem nich; možná průchod nějakým trakčním polem nebo přerušení setrvačného tlumení trhlinoletu.

Trhlinolet vstoupil do temného trojúhelníku stanice jako oštěp, který pomalu vklouzává do temné tůně. Za ním byla ještě větší temnota, jako kdyby tůň byla černá barva, která pohlcuje veškeré světlo, veškeré informace; nicneříkající.

Olmyho Jart neměl tušení, co je čekalo. Od jeho zajetí se mnohé změnilo; jen málo z toho, co viděl, mu bylo povědomé, včetně konstrukce trhlinové stanice.

Ry Oyu se dovznášel ke Korzenowskému a svinul se vedle něj. „Toto je místo, kde bych měl nalézt Patriciin svět. Mám příležitost splnit to, čím jsem jí zavázán. Budu potřebovat zkopírovat její mystérium…“

Nevzali si potřebné přístroje. „Jak?“ zeptal se Korzenowski.

„Tohle mi ještě moje schopnosti dovolují. Zavřete prosím oči.“

Otevírač bran se ho dokonce ani nedotkl. Pár vteřin tepla, které se mu rozprostřelo po těle, něco jako opak brnění a bylo po všem. Korzenowski otevřel oči. Necítil se nijak odlišně.

„Je to jenom kopie,“ uklidňoval ho Ry Oyu tiše.

Tma před přídí trhlinoletu se najednou rozestoupila a oni zírali na téměř tři sta kilometrů dlouhý úsek. Cestu blokoval segment; měl v průměru plných padesát kilometrů. Nepřátelsky se třpytil a kolem

hranic byl temně lemován. Stěny Cesty vedoucí k tomuto útvaru byly bronzové, neporušené.

Nebude nám povolen průchod, oznámil Jart Olmymu. *Je to bariéra, která ochraňuje velící jedince.*

Olmy zpomalil trhlinolet na rychlost několika set kilometrů v hodině. Přijetí? zeptal se Jarta.

Pro velící jedince je velmi neobvyklé dojít tak daleko na >jih<.

Zpomalil teď trhlinolet do hlemýždího tempa, zatímco černý útvar jim zaplňoval severní výhled. Z jeho středu vylétaly zelené čáry a tvořily půvabné oblouky na obvodu Cesty.

„Myslím, že jsme byli zaregistrováni," řekl Olmy.

Oblouky se zvedly a jemně je objaly. Po zelených čarách se k trhlinoletu přibližovaly desítky průhledných bublin o průměru asi metr a půl; každá z nich obsahovala černou šmouhu jako inkoust ve vodě.

„Trakční pole, nebo nějaký ekvivalent," odhadoval Korzenowski. „Ví, jak s námi komunikovat?"

Z pultu se ozval hlas: „Vítáme představitele velení potomků. Prosíme akceptujte průjezd našich dopravních prostředků."

„To byla angličtina," poznamenal suše Korzenowski. Zpráva byla opakována ve španělštině, potom jazykem velmi podobným řečtině a dalším jazykem velmi podobným čínštině. Ostatní jazyky byly neidentifikovatelné. Na závěr těchto přeložených zpráv se bubliny uskupily v soustředných kruzích kolem trhlinoletu.

Olmy ucítil, že Jart opět převzal nadvládu nad jeho pohyby. Jart poslal k bariéře další signál prostřednictvím vysílačů radiových vln trhlinoletu. Potom přemístil Olmyho k průhledné přídi a tam čekal.

Jeden ze zelených oblouků se náhle rozzářil a osvítil příď lodi. Olmy byl najednou obklopen něčím, co mu připadalo jako Eliášův oheň; jeho tělo se zmítalo. Korzenowski byl na půl cesty ke svému příteli, když výjev ustal. Olmy se otočil a s vřelým úsměvem na ně pohlédl. „Prohlídka. Stále nám plně nevěří."

„Prošel jsi? „ zeptal se Korzenowski.

„Zatím ano."

„Velice pokročOé," řekl Ry Oyu. Korzenowski měl pocit, že v tom byl náznak ironie.

„Odstraňte loď z trhliny,“ ozval se povel v angličtině. Okny přešel k ovládání a dal trhlinoletu příkaz, aby se vyvlékl.

„Jeďte bublinou, která je nejblíž ke dveřím vaší lodě.“

Vzali si opasky s ovzdušními poli a stanuli u poklopu. Když se otevřel, bublina se roztáhla do průměru asi čtyř metrů a se savým, syčivým zvukem se přichytila kolem otvoru. Černá mlhovina uvnitř ztuhla a utvořila plošinku se zábradlím.

„Náš kočár,“ řekl Korzenowski a následoval Olmyho na plošinu. Obklopil je tichý sykot; tváře jim ovanul chladný vzduch, který byl slabě cítit zatuchlinou jako mladé pivo. Bublina se odtáhla, zacelila se a po zelených polích je donesla k bodu těsně vedle středu bariéry. Trhlina v této oblasti měla necharakteristicky kysele oranžovou barvu, protože nesla navíc břímě jartských informací; vrhala chabou záři na šedočerný povrch.

Čtyři zelené oblouky uchopily trhlinolet a navedly jej ke stěně Cesty. Olmy se za mizející lodí díval s bodavou lítostí: jejich poslední kontakt s Hexamonem. Korzenowski, s rukama složenýma, stále ještě ne zcela odevzdaný, se díval na bezvýrazný povrch bariéry, ke které se přibližovali. V očích teď měl jen velmi málo z Patriciina výrazu; vypadalo to, jako by se ponořila hluboko do jeho psýché a čekala, až nadejde její chvíle.

Ry Oyu položil inženýrovi ruku na rameno. „Zamlada bychom to nazvali dobrodružstvím.“

„Za *mého* mládí jsem před dobrodružstvím dával přednost myšlení,“ odpověděl Korzenowsky.

Bariéra bublinu absorbovala a oni se opět ocitli v temnotě.

Olmy by se cítil mnohem pohodlněji, kdyby s ním Jart komunikoval, ale ten byl zticha; od prohlídky mezi nimi nic

neproběhlo. Cítil jej však stále v sobě, jako musí ústřice cítit zrnko písku…

Když dokončili průchod bariérou, všechno, co bylo lidské, leželo za nimi. Bublina se vznášela nad širokou plochou, zelenou jako les. O nějakých sto metrů dál se tato podlaha střetávala se stěnou světlejší zelené. Vypadalo to, jako by tam nebyl žádný strop; pouze bledé, pusté prázdno.

„Setkáte se s velícími jedinci,“ sdělil beztělý hlas v bublině.

„Fajn,“ řekl Korzenowski s pevně staženými rty. „Jen do toho.“

Zelená stěna se rozhrnula jako opona a bublina prošla dál. Až teď Olmy ucítil, že Jart v něm zareagoval; jako by změnil tvar, pozměnil své kontaktní body s jeho mentalitou, *utužil se.*

„Velký den pro mého vítězného společníka. Nadešel jeho čas podat hlášení.“

Projížděli po rampě na obou stranách obklopené procesím identických soch připomínajících abstraktní, pochromované škorpióny. Jejich dlouhé ocasovité zadky byly zabodnuté do zelené podlahy a pevně podpíraly těla; to, co měly být nohy a klepeta, se zvedalo a roztahovalo ve formálním pozdravu.

Kolem a mezi těmito postavami poletovaly oranžové a zelené koule světla o velikosti pěsti.

„Co jsou zač? „ zeptal se Korzenowski Olmyho a ukázal na sochy.

„Nevím,“ odpověděl Olmy. „Můj průvodce mlčí.“

Korzenowski se ušklíbl a kývl, jako by to bylo to jediné, co mohli čekat. „Dokonce i jejich architektura je hrozivá. Ať jsme všichni zatraceni za to, že jsme zašli tak daleko.“

Olmy mohl pouze souhlasit. Co se stalo s těmi dny povinnosti a zkoumání a pouhého vnitřního nepokoje? Ta doba mu připadala poměrně klidná a uspokojivá. Neobával se teď ani tak smrti jako spíš něčeho bezejmenného, co bylo možná pravým opakem života a lidství, antitezí všeho, v co

věřil, a věděl, že když ji najde, bude také pravdivá a nezpochybnitelná; ztratit veškeré souvislosti a prostě *pominout* jako zastaralá myšlenka.

Již se setkali s podivností Mirského a Ry Oyu, ale tito avatarové byli pro lidstvo uzpůsobeni. Čím se Ry Oyu stane, aby přesvědčil Jarty?

Rampa ústila v široký kruh, obklopený průhlednými válcovitými nádržemi světle zelené barvy moře; každá byla dvakrát vyšší než širší. Uvnitř těchto nádrží povívaly černé membrány jako mlhavé vlajky.

Přímo před nimi žádné nádrže nebyly, jen asi tak metr nad podlahou ploché jeviště. Nad tímto jevištěm se vznášely tři zjevně

organické postavy, hladké a dlouhé a jaksi masivnější než sloni, trupy měly zahalené temnými mlžnými vlajkami, které je nejdříve zakrývaly, potom odhalovaly…

Velící jedinci Jartů byly ztělesněné organismy, které byly formou nejblíže svým prapůvodním předkům. Svět, který tyto postavy stvořil, musel být světem jedů, smrti a zlých snů. Nejzřejmějším rysem byla jejich *vitalita;* nebylo pochyb o tom, že tito tvorové přežívali vše. Měli bodcovité nohy a účinně obrněné schránky podobné zužujícím se krunýřům. Vpředu se dělili na dvě části, s každou rozeklanou polovinou opřenou o podlahu, a ukazovali na spodu těla dlouhé rýhy. Ty byly lemovány zvrásněnými ocásky, zakončenými zle naostřenými černými klepety. Oči ani žádná jiná čidla vidět nebylo.

Trochu *připomínaly* to tělo v tajném úkrytu, pomyslel si Olmy. Vypadali však, že jsou mnohem výkonnější, možná i vyvinutější. Mrtvá postava v průhledné skříni by mohla být jejich předchůdcem, něco jako šimpanz ve srovnání s člověkem.

Kolik let uplynulo v Cestě – dekády, nebo milióny let?

Poznáváš tyto jedince? zeptal se Olmy Jarta v sobě. Ten velmi dlouho neodpovídal a potom řekl: *Není to velení známé tomuto expeditérovi.*

Nejsou to snad vůbec Jartové?

Je to můj druh. Mají v sobě naši vznešenost. Dosáhli velkého vylepšení.

Poznají tě?

Tohoto modifikovaného expeditérů již poznali. V jejich přítomnosti je pokorně podřadný. Proběhlo mezi nimi něco. co neodpovídalo názvosloví mentálního jazyka, který si Olmy s Jartem vytvořili; něco zlověstného, temného a povznášejícího zároveň, jakási vražedná pýcha, pro kterou v lidských pocitech nenacházel příměr.

„Vypadáš pochybovačně," řekl Olmymu Korzenowski.

„Není o čem pochybovat. Tohle jsou definitivně Jartové."

„O," pronesl Korzenowski suše. „Naši hostitelé."

Bublina se zastavila na čtvrtém rohu čtverce, v jehož ostatních třech stáli velící jedinci. Mlžné černé závěsy, které halily jejich těla,

se vypařily a Jartové zvedli přední rozeklané končetiny a špičky klepet na ocáscích se jemně setkaly –jako stehy nad dvěma řeznými ranami, způsobem, ze kterého Olmymu naskočila husí kůže a Korzenowského přiměly instinktivně ustoupit dozadu.

„Jsou dost dokonale odporní.“ Olmy mu neodporoval; nevzpomínal si, že by se kdy setkal s hrozivěji vypadajícími inteligentními bytostmi.

Ry Oyu stál na jednom okraji plošinky v bublině, stále klidný a nevzrušený.

Určitě to nejsou ty nejhrozivěji vyhlížející inteligentní bytosti v celém vesmíru, pomyslel si Korzenowski. *Finální Mysl bude bezpochyby ovládat mnohem horší.* Podíval se na Ry Oyu, který se usmál a kývl, jako kdyby poslouchal a souhlasil.

Tři velící jedinci roztáhli své rozeklané končetiny do ještě většího véčka.

„Setkáváme se,“ řekl hlas v bublině a všem jim připadalo, jako by přicházel zezadu. „Tato událost není očekávána. Jste jeden, nebo mnozí?“

„Každý z nás jsme samostatný jedinec,“ odpověděl Ry Oyu.

„Který z vás reprezentuje velení potomků?“

„Já.“

„Máte nějaký důkaz, který by to potvrdil?“

„Chtějí chléb a rybu,“ řekl Ry Oyu ironicky, „mají je mít.“

Nezdálo se, že by něco udělal, ale tři velící jedinci se lehce otřásli, jako by je ovanul mrazivý vzduch. Jejich horní části se stáhly téměř až do bodu spojení.

„Toto svědectví je dostatečným důkazem. Jaký je váš plán k dovršení úkolu?“

Korzenowski se zmateně zamračil. Ry Oyu promluvil:

„Povězte jim, co jsme udělali a co chceme udělat. Řekněte jim, kdo jste.“

„Mé jméno je Konrád Korzenowski. To já jsem zkonstruoval Cestu.“

Velící jedinci nereagovali.

„Již jsme započali destrukci Cesty…“

„Velící jedinci jsou si toho vědomi,“ ozval se hlas.

„Přišli jsme, abychom dokončili poslední část našeho úkolu. Abychom… vám přinesli zpět jednoho z vás a…“ Probíral se myšlenkami, jak se snažil vyjádřit se jasně a takovým způsobem, kterému by nehumanoidi mohli rozumět. „Nosím v sobě mentalitu další lidské bytosti, jejíž předchozí práce mi kdysi pomohla Cestu sestrojit. Rádi bychom tuto mentalitu vrátili do příslušného světa v geometrických navrstveních... která se nacházejí za námi.“ Rozpačitě ukázal přes rameno, nejistý si správným směrem. „Chceme putovat dál a pomoci Finální Mysli, ať už s vámi, či o samotě.“ Jak naivní a dětinské bylo myslet si, že je někdo schopný pomáhat něčemu tak nesmírně rozsáhlému jako je Finální Mysl…

„Velící jedinci vstoupili do jednoho lidmi obydleného světa a zakonzervovali jej. Nachází se v místech, o kterých

se zmiňujete.“ Potom několik minut hlas nepromluvil. Nakonec hlas řekl: „Velení si je toho vědomo. Velení Cestu nevytvořilo. Znáte snad cokoliv o lidském určujícím jedinci označovaném *Patrikia Vaskayzová* nebo *Patricie Luisa Vasquezová,* lidském expeditérovi úkolů nebo podobného hodnostního zařazení?“

Korzenowski zavřel oči, potom si olízl rty. jako kdyby vychutnával nějakou vnitřní chuť a řekl: „Ano. Nosím v sobě část této osoby. Máte ji, našli jste ji…?“

Hlas se radikálně změnil; teď zněl ženský.

„Tady je dozor velení. Máme pohlavně generovaného dvojnásobně Honovaného potomka určujícího jedince *Patricie Luisy Vasquézové.*“

„Myslím, že to znamená, že mají Patriciinu vnučku,“ vysvětlil Ry Oyu. Olmy souhlasil.

„Kde ji našli?“ zeptal se Korzenowski. Jasnýma, hranatýma očima pohlédl na velící jedince. „Kde jste tuto ženu našli?“

Ženský hlas odpověděl. „Nalezli a zakonzervovali jsme svět, kam lidský určující jedinec *Patricie Luisa Vasquezová* přicestoval z Cesty. Dvakrát klonovaný pohlavní potomek je také uložen.“

„A co Patricie samotná?“

„Jedinec *Patricie Luisa Vasquezová* je mrtvý.“

„Můžeme mluvit s její vnučkou?“ zeptal se Ry Oyu.

„Tento jedinec byl naším průzkumem poškozen.“

Korzenowski pocítil náhlý záchvat hrůzy a zoufalství. Musel se přemáhat, aby ovládl vztek – a hlubší vztek ducha babičky, která se nikdy nesetkala se svou vnučkou a nikdy ani nevěděla o její existenci.

„Rádi bychom s ní hovořili, i když je poškozená," požádal Ry Oyu. „Je-li to možné."

Velící jedinci se znovu zahalili do vln černých plášťů. Korzenowski se odvrátil, protože se mu udělalo nevolno z této podivnosti, z té nepochopitelné, lhostejné krutosti. Co se stalo se světem, který Patricie nalezla? Jaký to byl asi svět,

předtím, než jej Jartové celý „uložili"? V jakém stavu se nacházel nyní? Ry Oyu se opět dotkl jeho ramene a i Olmy přistoupil blíž, aby mu poskytl oporu ve formě soucitu.

„Tento poškozený jedinec je velmi cenný." ozval se ženský hlas. „Poškození nebylo úmyslné."

„Dovolte nám s ní promluvit," chvěl se Korzenowskému hlas.

Tři velící jedinci ustoupili na plošinku – jakoby otočením nějaké zkreslující čočky. Před bublinou se objevila scéna –vnitřek domu lidské konstrukce, i když určitě ne jakéhokoliv domova, který by Patricie mohla nalézt v Los Angeles na začátku dvacátého prvního století…

Rhita vystoupila z lopotné věčnosti, kde čas, který byl sestaven nelineárně a náhodně, nijak neutíkal; skutečné vzpomínky tančily se simulacemi a neuspořádanými zvířecími myšlenkami – beztělý hlad, bezcílná touha, pohlavní touha – které se předháněly s krátkými záblesky křišťálově jasného vědomí, ve kterých si uvědomovala svoji situaci… a odvrhovala ji, vracejíc se do nespoutané věčnosti.

V jedné chvíli jasného vědomí viděla sama sebe jako hrdinku, které se vědomě podařilo stát se pro nepřítele nepoužitelnou, tím, že jim unikala uvnitř jejich vlastního nepochopitelného útočiště. V jiné chvíli si zase uvědomovala, že se z tohoto zmatku možná nikdy nevzpamatuje a že ji její nepřátelé budou v tomto stavu udržovat navždycky a že si ani lepší definici záhrobí nedokázala představit.

Byla na tom o mnoho hůře než jakýkoliv stín *žíznící* po krvi a víně; ona toužila po sladkém nektaru obrácených dějin, nových příležitostí, dveří do minulosti ani ne tak *mrtvé*, jako spíš naložené a

zakonzervované, čekající na nějaké nelidské hodování na vědomostech.

Už ji nezajímala přítomnost Demetriose nebo Oresiase.

Potom, v nějakém blíže neurčeném okamžiku, se vřava chaotického útěku zklidnila. Myšlenky měla stále promíchá –

né, ale to, co cítila a prožívala, bylo křišťálově jasné: stála v babiččině domě na Rhodu. Typhon tam byl s ní, stále v lidské podobě.

Znovu se pokusila utéci zpět do své chaotické svobody, ale náhle si všimla, že tři lidské postavy nejsou Jartové. Neznala je. O něčem hovořili; opět ten bezhlasý hovor Jartů v jejím snu. Beztělý, hnusný.

Přesto však v tomto samonavozeném zmatku dokázala poslouchat a nezamítat, co bylo řečeno.

Ozval se jazyk její babičky.

Mohli ti dva skutečně *být* lidé? Z Gaiy… nebo… její myšlenky opět uchopila smršť a pomíchala je.

Babiččino Mystérium.

Vzpomínka: jasná a ohraničená. Sophě jí vysvětlovala, jak v Cestě půjčila jistému muži část svého psýché… kouzlo a mystérium.

Náhle nestála v simulaci domku sophě, ale na kamenech chrámu Athéně Lindie – nebyla to simulace, ale vzpomínka. Ta vzpomínka byla tak živá, že cítila i vítr ve vlasech a slyšela zpívat ptáky, kteří se třepotali mezi sloupy krémové barvy.

Byla to vzpomínka, ke které se vždycky navracela, vzpomínka klidu a samoty, kam se ze zmatku uchylovala myslet své vlastní myšlenky, objevovat své vlastní já. Jednou si sama sebe představovala jako Athéně v jejích rozličných podobách: jako vědmu, nositelku vítězství, Athéně bouří, Athéně draka Pythona a sýčků; Athéně opřílbenou milovnici starých bájí, bohyni velkého a mučeného města Helénů. Tím vším mohla být tato dospívající dívka během jediné hodiny a přesto se její vědomí neocitalo v žádném nebezpečí, neboť Athéně takovým snům rozuměla.

Athéně to chápala a odpouštěla neúspěch, i kdyby to mělo stát celý svět.

Rhita zavřela oči a zase je otevřela. Byl to hlas Patricie – vzpomněla si, že babička někdy vyslovovala své jméno. * * *

„Je uložena v paměťové formě, velmi podobné paměti města," řekl Ry Oyu. „Stáhla se vlastním způsobem do sebe… Nemohou ji rozbalit. Vzdoruje jim jediným způsobem, který jí zbývá."

Sledovali nejasný mihotavý obraz Patriciiny vnučky, umístěný v kontextu vzpomínky domova jako figurína uvnitř nějakého muzejního exponátu nebo zvíře v zoo.

„Sere Olmy, jak tohle může tvůj Jart ospravedlnit?" zeptal se Korzenowski.

„Je znepokojen tím, že by mohla být poničena část velmi cenných informací."

„Myslím tím… ‚zapakování' celého světa."

„Snaží se sloužit Finální Mysli svým vlastním způsobem," řekl Ry Oyu. „Všechno, co uložili, jí chtějí postoupit. A to také udělají. Měli bychom však být schopni zastavit utrpení této ženy… Nastal čas učinit rozhodnutí. Jartové ví. že Cesta brzy přestane existovat. Mé uznávají jako představitele velení potomků. Jsou celí dychtiví, aby směli Finální Mysli předat ovoce své úmorné práce. Udělají cokoliv, co řeknu… Pro ně samotné je tohle přesně ta chvíle, na kterou čekali, chvíle, která ospravedlňuje celou jejich existenci.

Mohu vzít Patriciino Mystérium a uloženou mentalitu její vnučky a pokusit se nalézt pro ně klid."

„Proč," zeptal se Korzenowski s hranatýma kočičíma očima, jako by se najednou celý stal Patricií Vasquezovou. „Proč jenom je? Proč neobnovit celé světy, které Jartové zničili a ‚zapakovali'?"

Ry Oyu potřásl hlavou. „To není v mé kompetenci. Dělám, co můžu a převážně proto, abych splnil dané sliby. Před dávnou dobou, když jsem byl ještě otevíračem bran," poklepal si rozhodně na hruď, „se mi nepodařilo Patricii Vasquezovou dostatečně poučit. Chci to napravit tím, že jí stejně jako její vnučce dám ještě jednu šanci. Mimoto jde i o jisté estetické uspokojení."

„Garry Lanier zvláštní privilegia odmítal," namítl Korzenowski s tváří pokřivenou v jakési masce protichůdných

osobností a emocí. „Proč byste nám… Patricii Vasquézové měl přikládat zvláštní význam?"

Ry Oyu o tom chvíli zauvažoval. „Kvůli svému minulému já. Nemůžeme napravit všechny své chyby. Ale inženýr si odpykal to,

že sestrojil Cestu… Olmy trpěl za svoji ctižádost a pocit vlastní důležitosti… a Mirskij také splatil některé ze svých dluhů. Prosím, dovolte mi napravit jednu z mých vlastních chyb.“

Inženýrova tvář se uvolnila. „Dobře,“ dodal jemně. „Vezměte je domů.“

„A co si vyberete vy? Sere Olmy, až budete osvobozen od svého Jarta… kam půjdete? Sere Korzenowski, který stále ponesete část Patricie Vasquézové, kam půjdete vy?“

„Bez ní nejsem celý,“ odpověděl Korzenowski. „Myslím, že se mnou zůstane a bude spokojena, pokud bude vědět, že se některá její část vrátí domů. Rád bych… rádi bychom podnikli pouť dál do Cesty a stali se součástí Finální Mysli.“

Olmy o tom zauvažoval. „*To* by bylo fantastické, ale nejsem si jist, že jsem na to připraven. Jestli jsou všechny příběhy, co jsme slyšeli, pravdivé, jdeme po této cestě, ať jsme kde jsme a kamkoliv půjdeme.“

„Jsou pravdivé,“ ujistil Ry Oyu.

„Přemýšlím o tom, jak velmi málo bytostí to kdy vlastně *vědělo*. Jsme velmi privilegovaní. Vím, kam bych rád jel, stále živý v tělesné formě.“

„Kam?“

„Na Timbl. Domovský svět Frantů. Mám tam spoustu přátel.“

„Měli bychom mít dost času, abychom opětovně otevřeli i bránu na Timbl,“ řekl Ry Oyu.

„Nepřipadáte si tak trochu jako Santa Klaus?“ zeptal se Korzenowski – nebo to možná byla Patricie; inženýr toho o starých pozemských legendách moc nevěděl.

Ry Oyu se usmál, otočil se k obrazu místnosti a rozmazané postavě ženy uvnitř.

„Vše sdělím našim hostitelům. Jsem si jist, že budou hrdi na to, že stvořitel Cesty poputuje s nimi, aby se všichni společně setkali s velením potomků.“

Rhita se zaměřila na moudře vyhlížejícího šedovlasého muže a v jeho přítomnosti se najednou začala cítit bezpečněji. Neměl v sobě to zuřivé vzezření Dia: ale působil spíš klidným dojmem Aserapise s klasy obilí a plutónskými psy, obřadními voly a slavnostmi vzkříšení.

Tento klidný muž mluvil o návratu domů.

„Vracím se zpátky do Gaiy?“ zeptala se silným hlasem v tomto paláci bez skutečných zvuků a hlasů.

„*A* nyní,“ oznámil Ry Oyu, „znovu uskutečníme ten nejposvátnější svazek ze všech. Patricie, kterou v sobě nosím, jsi ochotná pojmout vzory své vlastní vnučky jako schránku, ve které budeš žít. dokud nenajdeme domov, který jsi ztratila?“

Olmy uviděl, jak se Rhitin obraz rozzářil, zhmotnil se, pozbyl barvy a ještě jednou se znovu zhmotnil. Celou tu dobu oči mladé ženy sledovaly Korzenowského a Korzenowski sledoval ji.

„Rhito, propůjčíš část sebe tomuto stínu své babičky, aby získala sílu vrátit se domů?“

„Ano.“

Ucítila, jak se jejich vody promísily, jako je míšení moří jasně viditelné podél vnějších Herkulových sloupů, kde vstupují do širého Atlantického oceánu.

Uviděla hustou spleť skutečností, Gaiu v plné hojnosti a věděla, že ani jedna z nich není úplně stejná jako její svět. Šedovlasý úsměvný muž, který mohl být Zeus nebo Aserapis, jí řekl, aby si vybrala svět, do kterého Jartové nikdy neotevřeli bránu a nikdy jej nenapadli… ve kterém se expedice nikdy neuskutečnila… víc už nenaznačil.

Zavřela oči.

* * *

„Je čas říci au *revoir,*“ pravil druhý avatar. „Svěřuji sera Korzenowského těmto velícím jedincům.“

Korzenowski předal svůj klíč otevírači bran a ustoupil. Inženýr se oddělil od Olmyho a Ry Oye, přičemž se bublina rozdělila na dvě. Olmy jej sledoval, jak se vzdaluje a mizí za další černou bariérou.

Ry Oyu zvedl klíč. jako by si chtěl znovu zvyknout na jeho váhu a schopnosti. „Sere Olmy, toto *jsou* služebníci Finální Mysli – ať vám připadají jakkoliv pomýlení. Říkají mi, že jsou dychtiví dopravit vás k vaší vybrané bráně. Jsou připraveni bránu okamžitě nalézt a otevřít ji. Jsem přesvědčen, že jim můžeme důvěřovat. Nikdo však neví, kolik času tam uběhlo…“

„Vždy existuje nějaké riziko,“ pokrčil rameny Olmy.

„Nejistota podněcuje náš zájem," poznamenal Ry Oyu.

„Děkuji."

„Nemáte zač. Svého modifikovaného expeditéra přijmou, kdykoliv se jej rozhodnete vzdát."

Olmy se nehodlal nijak zdráhat oddělit se od památky na svoji prohru. Opět byl obklopen bledou ohnivou září. Jart uvnitř něj zmizel.

Chvilku vychutnával tu krásnou *osamělost.* Je obnoven, živý a při smyslech, a vrací se na Timbl…

Pomyslel na Tapiho a Ram Kikuru, na jiné své prohry – méně viditelné, ale nakonec možná znepokojivější.

„Nechť jste spokojený, sere Olmy." Ry Oyu mu stiskl ruku a zase ji pustil.

Jejich bublina se opět rozdělila na dvě.

Ry Oyu se obrátil k velícím jedincům. „Rád bych se přenesl zpět ke geometrickým navrstvením. Budu potřebovat otevřít dvě brány do dvou různých světů, ve vesmírech velmi nepatrně odlišných od našeho."

Jeho bublina se přenesla zpět bariérou do trhliny a do Cesty.

S lehkostí nesl Korzenowského klíč. Bublina se na dně rozevřela a umožnila mu přístup k živoucímu bronzovému povrchu.

Otevírač bran zavřel oči a odříkával obřadná zaklínadla, která připravovala jeho mysl, jakkoliv zbytečné to v jeho současné formě mohlo být.

„Zvedám tento klíč k bezpočetným světům a otevřením této brány přináším Cestě nové světlo pro veškerý rozkvět těch, kdož vedou a jsou vedeni, kdož tvoří a jsou tvořeni, kdož rozsvítili Cestu a těší se tomuto jejímu světlu…"

Povrch Cesty temněl, neboť se stále rychleji blížilo smr-štění. To otevírání bran ještě zkomplikuje. Zbývalo jen velmi málo času. Možná už jen hodiny; a on měl ještě spoustu práce, spoustu hledání, dokonce *i* potom, co bude brána otevřena.

Skončil se slovy: „Hleďte… Otevírám *nový svět.*"

Nikdy předtím, za celou svoji kariéru otevírače bran, neotevřel dvojitou bránu. Přesto se tato brána měla otevřít do dvou přesně vybraných světů.

Pod nohama se mu začala formovat kruhová prohlubeň, jejíž okraje silně jiskřily. Rozevřel se před ním první svět, pozorovaný pomocí klíče; obdoba Rhitiny Gaiy, rozšířená odnož Gaiy, do které přijela Patricie a provedla své změny, ale kterou nikdy nenapadli Jartové.

Otevírač této brány nemohl dosáhnout v čase příliš daleko. Krátce se o to pokusil, ale pak se stáhl a soustředil se na lokalizaci Rhity Vaskayzové. Rhity, která nikdy nikam neodjela, aby hledala jartskou bránu…

Cesta se divoce tetelila a on jen doufal, že bude mít na vše dost času.

OSMDESÁT JEDNA

Domov

Rhita procházela hájem, kde, jak jí Berenikě řekla, najde otce. Spatřila Rhamona, jak sedí zoufalý pod olivovníky, zády opřen o drsný kmen, s hlavou v rukách a tváří strhanou trápením. Právě svedl nějakou malichernou bitvu se stále rebelštější radou mistrů na Akademeii. Potřeboval povzbudit.

„Otče," oslovila ho a vtom ustoupila, jako by dostala facku. Něco na ni spadlo, spadlo to do ní; něco blízkého a zároveň velmi cizího. Viděla sama sebe, podivnou a vyčerpanou, jako kdyby se odnikud skutálela do nějakého hrnečku... Zaplnily ji vzpomínky na napadení, zničení a něco jako smrt. Zavřela oči a chytila se za hlavu. Chtělo se jí křičet. Lapala po vzduchu jako ryba na suchu z tohoto šoku, kdy toho musela pojmout tolik najednou. Na chvíli měla pocit, jako by přišla o rozum…

Zakopla o kořen a málem ztratila rovnováhu.

Když se sebrala, byly tyto ‚vzpomínky' ukryty hluboko v mysli a zatím bezpečně izolovány.

„Rhito?" vzhlédl k ní Rhamon ze svého zadumání. „Není ti nic?"

„Asi nějaká nemoc… z Alexandreie," rychle vymyslela výmluvu na vysvětlenou svého zmatku.

Byla doma na prázdninách. Ve svém skutečném domově, ne ve snu či noční můře. Zkřížila ruce na prsou. Skutečné tělo, skutečné stromy, její skutečný otec. Všechno ostatní jsou vize, halucinace… tváře. Zlé sny.

„Udělalo se mi nevolno. Ale teď už je mi dobře. To se mě možná dotkla babička.“

„Její dotek bychom potřebovali všichni,“ Rhamon potřásl hlavou.

„*Pověz* mi, co se stalo.“ Rhita se posadila před otce, zabořila ruce do suché, prašné hlíny a sevřela prsť v dlaních.

Já to časem vyřeším. Slibuji si, že to vyřeším. Ty vize a sny a noční můry, které by stačily na tucet životů.

Dědictví po sophě, která dokonce i teď byla… Kde? A co dělala?

Cesta se rozdělovala. Trhlinová stanice odletěla z dohledu, ustupujíc před inženýrovou zrychlující se destrukcí. V této chvíli se Ry Oyu vzdal lidské podoby a vznášel se nad dvojitou bránou jako změť světla a vzorů a vyhledával jinou Zemi. Zemi bez Smrti. Natahoval se geometrickými navrstveními několik desetiletí zpět v čase, aby našel jeden určitý moment.

Dokonce i v nehmotné formě jej tlaky v Cestě začaly rozkládat. Znovu změnil svůj charakter a schoval se uvnitř geometrie brány, zjistil, že brána sama se rozkládá a snažil se zůstat celistvý na dostatečně dlouhou dobu, aby vykonal tuto svoji poslední, ale zajisté ne nejméně důležitou povinnost –

Patricie Luisa Vasquezová vystoupila z automobilu svého snoubence Paula s taškou plnou nákupů v ruce. Mírná kalifornská zima lehce prostupovala vzduch a poslední světlo dne natahovalo šedé a žluté prsty podél mraků rozprášených po obloze vysoko nad hlavou. Po dlážděném chodníčku vykročila k domku rodičů –

Najednou upustila tašku, rozpřáhla ruce, prudce zvrátila hlavu dozadu, oči jí jakoby vibrovaly v očních jamkách.

„Patricie!“ zakřičel Paul z auta.

Padla na zem, ale potom se zase narovnala, opřela se rukama o trávník a nesouvisle vzdychala a sténala.

Nakonec zcela přemožená ztuhla a ulehla.

„Ježíši Kriste.“ zvolal Paul. který se nad ní skláněl. Jednu ruku jí položil na čelo a druhou mával a nevěděl, co má dělat.

„*M* to neslyší maminka,“ zašeptala Patricie chraptivě.

„Nevěděl jsem, že máš epilepsii.“

„Nemám. Pomoz mi vstát.“ Snažila se sebrat rozsypaný nákup. „To je ale spoušť…“

„Co se stalo?“

Náhle se se vítězoslavně usmála; vzápětí se její úsměv proměnil ve zmatený výraz. „Neptej se. Nechci ti lhát.“

Vím, kde jsem, pomyslela si, vím, kdo *jsem*. Nic jí nebylo příliš jasné; jen se útržkovitě rozpomínala na to, jak se jí několik lidí statečně snažilo pomoci a podařilo se jim to. Byla doma, na chodníku před malým bungalovem na Long Beach a to znamenalo, že je Patricie Luisa Vasquezová a že ten ustaraný mladý muž, co vedle ní klečí na trávě, je Paul, kterého z nějakého důvodu oplakala a truchlila po něm stejně jako truchlila po…

Rozhlédla se kolem sebe; dívala se na ulice, na domy – nespálené, celé – obloha prostá kouře či plamenů. Žádná apokalypsa.

„Maminka bude mít velkou radost,“ zasípala. „Myslím, že jsem právě měla zjevení Páně.“ Natáhla se k němu, položila mu ruce kolem krku a objala ho tak silně, až se mu zkřivila ústa.

Přes jeho hlavu se svýma pronikavýma kočičíma očima dívala na hvězdy, které se nad nimi právě rozsvěcovaly.

Na obloze není žádný Kámen, řekla si pro sebe. *Ať už to znamená* cokoliv.

OSMDESÁT DVA

V Trhlině

S hlubokými pochybnostmi se Korzenowski podvolil „uložení“.

Inženýr zažil moment chladné nicoty a potom krásné i mrazivé zamíchání do víru informací shromážděných Jarty – pozůstatky tisíců světů, posbíraných náhodně v čase, nyní posílaných po trhlině, aby vstoupily do Finální Mysli.

Cesta se spřádala do spirál a superspirál a užírala tak sama sebe jako nějaká nepopsatelná pálící se pojistka, a umírala.

Čas avatarů na Zemi se skončil.

OSMDESÁT TŘI

Trimbl

Olmy spíše ucítil, než uviděl, jak se nad ním brána uzavírá. V suchém vzduchu praskaly statické výboje a z míst, kde se nohama lehce dotkl rudého písku, se ozvalo slabé zasténání. Pak už jen šepot mírného vánku.

Na chvíli si pomyslel, že jediné, co uvidí, bude nějaké další Jarty dobyté území, nějaký svět fanaticky zabalený a zakonzervovaný pro velení potomků. Ale Timbl nebyl Jarty napaden. Očividně se až doteď ani neobtěžovali tuto bránu otevírat a nikdy se sem již nevrátí.

Stál v syrové, oslepivé záři timblského slunce a zeširoka se usmíval. Jeho přizpůsobená kůže se s tímto množstvím ultrafialových paprsků dokázala vypořádat; bylo mu to příjemné a dokonce měl pocit, že mu to prospívá. Zdálo se, že vůbec nezáleží na tom, kolik času zde uplynulo; v každém případě teď byl Timbl Olmyho domovem.

Stál na vrcholku kopce. Na severu leželo pod kopcem dlážděné pole, stále doběla vyblýskané i přes absenci jakýchkoliv hexamonských vozidel. Do tohoto místa kdysi ústila hlavní brána do Timblu. Byla uzavřena těsně před Odštěpením, když se Hexamon začal stahovat z Cesty.

Olmy se podíval na západ a uviděl zářivě modrý oceán. Vysoko nad hlavou mu přelétlo malé světlo podobné obloučku, a bylo zničeno fialovým paprskem. Ještě stále sem dopadaly fragmenty komet a ještě stále byly likvidovány obrannými prostředky Hexamonu… Takže tu nakonec zas tolik času neuplynulo.

Na Timblu bylo bezpochyby velmi mnoho hexamonských občanů, kteří sem uprchli, než se brána zavřela. O lid –

skou společnost tu jistě nebude mít nouzi. Tu však nevyhledá jako první. Každý návštěvník Timblu musel být osobně přivítán nějakým Frantem, aby získal oficiální status.

Dříve byl Timbl postihován ničivými pády komet a Frantové se vyvinuli tak, že zážitky a zkušeností každého jedince předávali svým druhům. Velká masa Frantů tak v sobě nosila vzpomínky každého jednotlivce, když ne detaily, tak alespoň jako jakési ‚vrozené' dějiny. Frantský jedinec, který se vracel domů, byl rychle absorbován, integrován, vyslechnut.

Každý dospělý Frant na Timblu by tedy měl dnes o Olmym něco vědět. Asimilovali zkušenosti Frantů, se kterými Olmy v dekády vzdálené minulosti pracoval; sdílejí s nimi paměť a rozpouštějí jejich osobnosti. Každý dospělý Frant bude jeho přítelem.

Takovou čest si ani nezasluhoval, ale tak už to bylo.

Olmy sešel z kopce na východ, ke zralým, větrem pročesávaným polím se žlutými a modrými potravinovými rostlinami a do nejbližší vesnice s jejím charakteristickým centrálním náměstím. Prošel kolem Franťat, která se za ním apaticky dívala; mladí jej nepoznávali. Prvního dospělého jedince potkal Olmy před tržištěm, na dobu poledního odpočinku zavřeným.

Vysoký čahounský Frant s protáhlou tváří a očima vystupujícíma na obě strany seděl na široké kamenné lavičce, ramena zahalená do obřadní fólie.

„Zdravím vás, sere Olmy. Jaké překvapení, že vás tu vidím.“

„Potěšení je na mé straně,“ opáčil Olmy.

EPILOG

Nejprve začneme od začátku, řekl Mirskij svému druhovi.

A potom? zeptal *se* Lanier.

Budeme hledat zajímavé body, dokud nedojdeme na konec.

A potom?